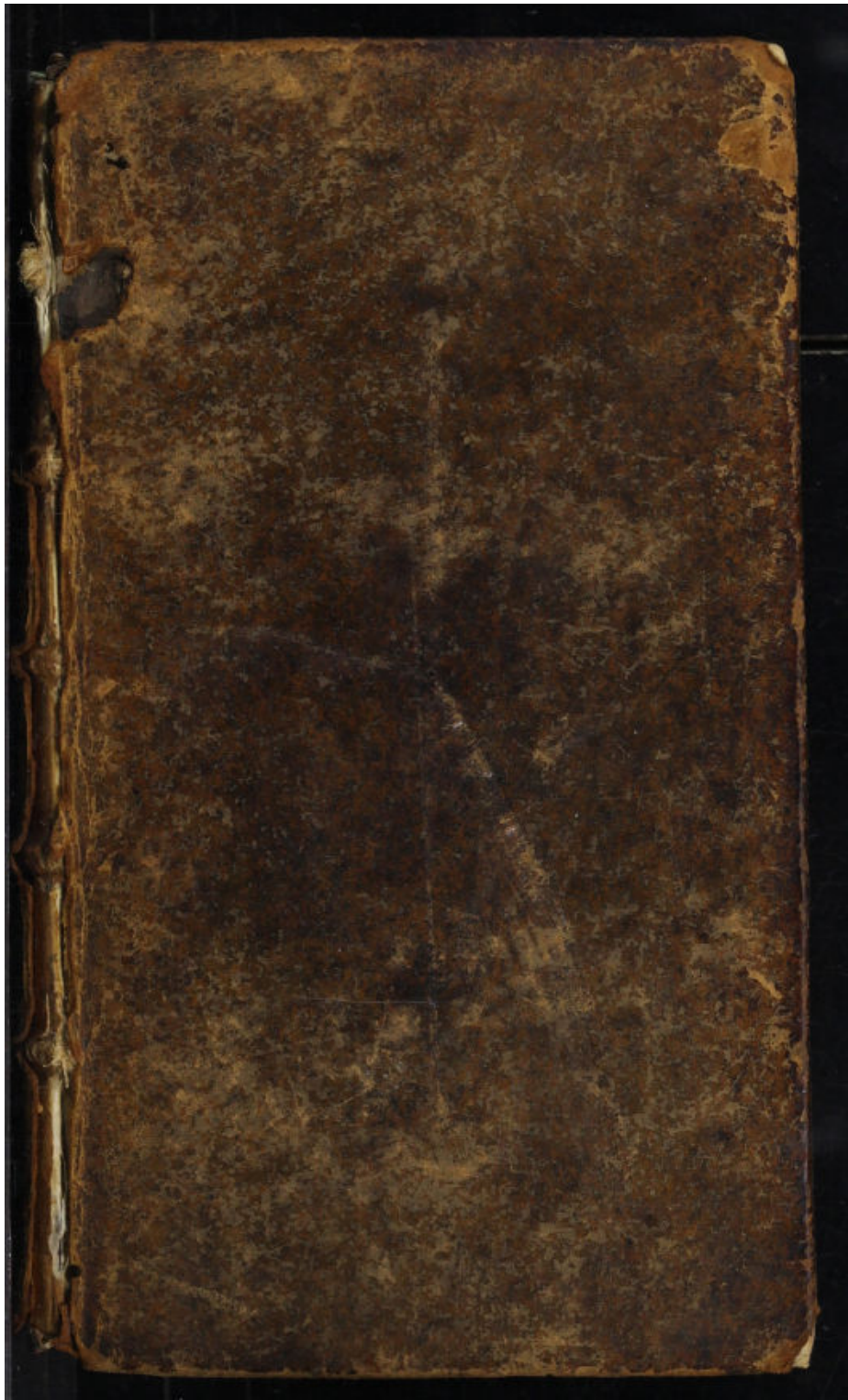

Weidenfeld , Johann Seger von.
Johannis Segeri Weidenfeld. De secretis adeptorum, sive De usu spiritus vini Lulliani libri IV. Opus practicum per concordantias philosophorum inter se discrepantium, tam ex antiquis, quam modernis philosophiæ adeptæ patribus mutuò conciliatis summo studio collectum, & novissimâ concinnè methodo ita digestum, ut vel tyrones possint discernere, vegetabilium, animalium, mineralium præparationes suppositias sophisticasve à veris, sive pro re medica, sive metallicâ, atque sic cavere sibi à vagabundis deceptoribus, imaginariis processibus & suarum pecuniarum dilapidatione.

Hamburgi apud Gothofredum Schultzen. Typis Nicolai Spieringii, MDCCLXXXV, 1685.
Cote (Paris) BIU Santé Pharmacie RES 11459

Adresse permanente : http://www.biusante.parisdescartes.fr/histmed/medica/cote?pharma_res011459

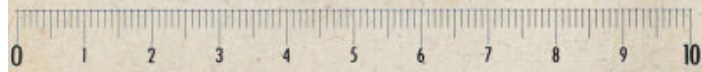

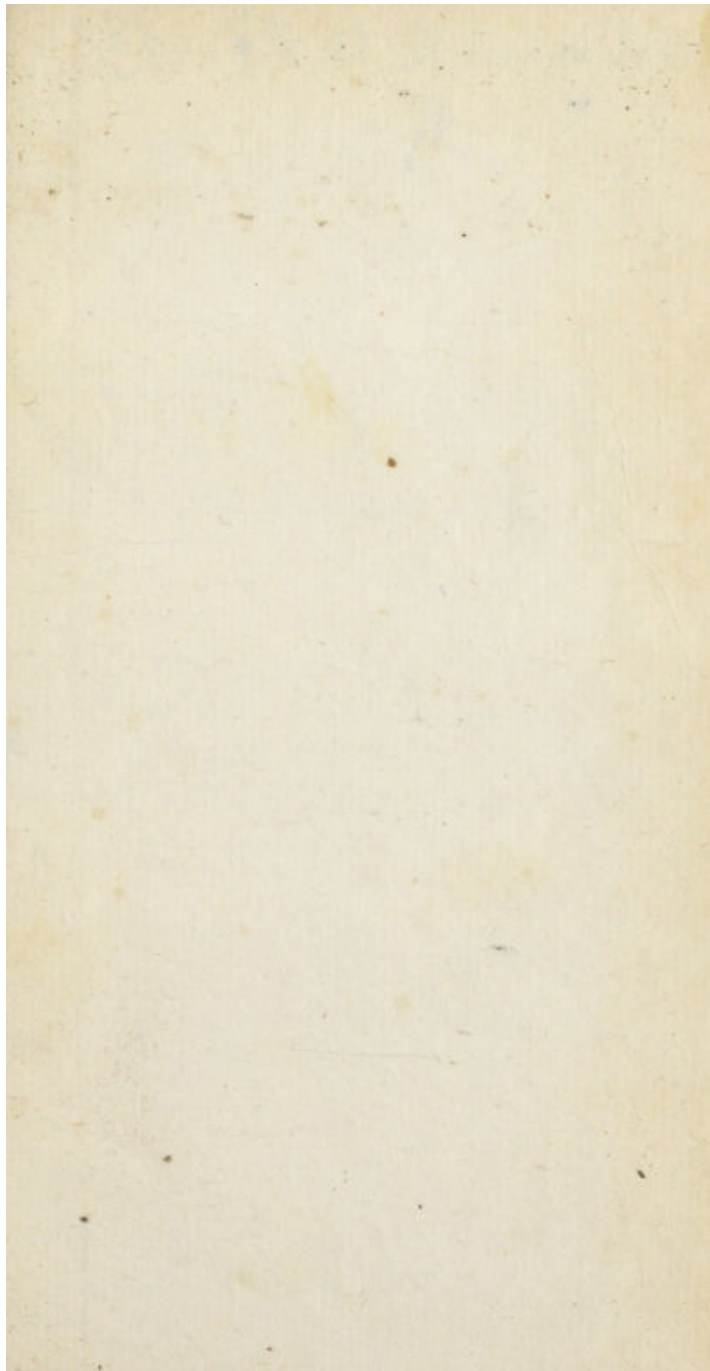

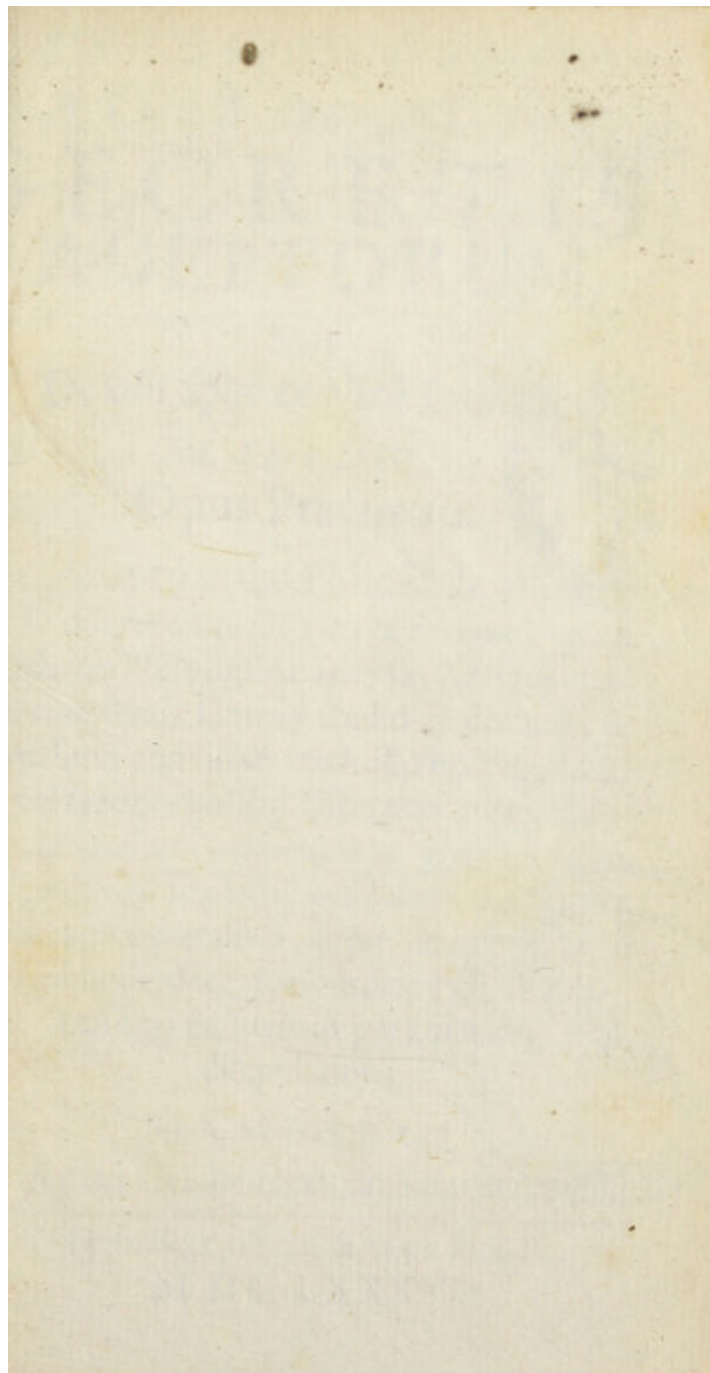
Ex Libris. A. machon

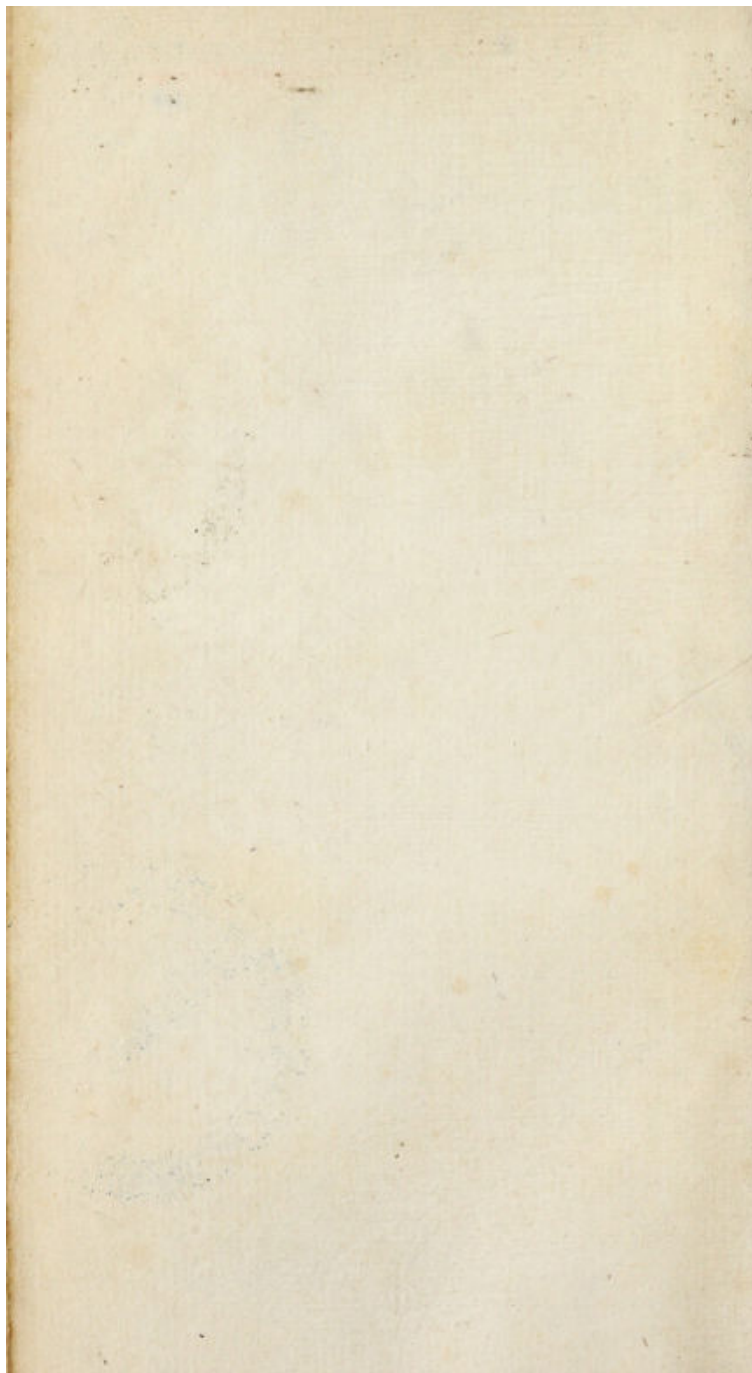
3⁴ 10

collatione le 26 8me 1889
E

JOHANNIS SEGERI WEIDENFELD.

11459 DE

SECRETIS ADEPTORUM,

Sive

De Usu Spiritus Vini Lulliani

LIBRI IV.

Opus Practicum

Per concordantias Philosophorum
inter se discrepantium, tam ex antiquis, quam
modernis Philosophiæ adeptæ Patribus mu-
tuò conciliatis summo studio collectum, &
novissimâ concinnè methodo ita digestum,
ut vel tyrones possint discernere, vegetabili-
um, animalium, mineralium præparationes
fapposititias sophisticasve à veris, sive pro re
medica, sive metallicâ, atque sic cavere sibi à
vagabundis deceptoribus, imaginariis pro-
cessibus & suarum pecuniarum
dilapidatione.

HAMBURGI

Apud Gothofredum Schultzen

Typis NICOLAI SPIERINGII,

M DC LXXXV.

ISAACUS HOLLANDUS,

2. *Oper. miner. Cap. 3. pag. 420. Vol. 3. Tb. Chym.*

Verbis apertis te allocutus sum, nullis parabolis usus, si tibi verba facerem de felbach, kalcabria, manessi ac de quadam re rubra, sive de cæruleo muerach, illabar & calfaria seu hujusmodi, haud facile caperes, sed tibi viam aperui atque omne obstaculum removi, ne quid erres.

RIPLEUS,

Cap. 2. Medullæ Philos. Chym.

Quomodo Menstrua illa obtineri possint, quæ sint unctuosæ, humida, sulphurea & mercurialia, bene convenientia cum natura metallorum; cum quibus corpora nostra dissolvenda sunt artificialiter

hîc

Demonstrabimus claram Practicam.

ILLUSTRISSIMO

ROBERTO BOYLEO

E

SOCIETATE REGIA

Longævum Vivere & Valere.

ARcana Paracelsi tot & tantis encomiis, minùs ramen suffi-
entibus, à multis commendata,
fuère causa, quòd abhinc decennio
ipsum Paracelsum de suis medicamen-
tis consulere coeperim. Biennium in-
de effluxerat, quo libros ipsius diurna
nocturnaq; versarem manu, indefes-
so atque invicto quasi animo, cum in-
æquali tamen & nullius ferè beneficii
successu. In libris enim paracelsicis,
præter communẽ Adeptis consuetam
arcanorũ occultationem, aliam super-
additam inveni minùs quidem apud
X 3 Adeptos

Adeptos usitatam, sed longè majorem difficultatem, dum inibi non modò discipulos (seu incipientes seu insipientes) sed imò scientes & secretioris Chymiae Magistros de suis Arcanis instruere sibi proposuisset Adeptorum corrector Paracelsus. Hinc etiam Recepta ejus miris accurtationibus abbreviata, doctis quidem reverà docta, nobis verò quasi mutilata videntur & imperfecta, atque insuper secretissimis Chymiae Adeptae terminis ita sunt larvata, ut illudant non duræ cervicis solum, sed subtilioris acuminis ingenia. Quam intelligendi impossibilitatem (penè dixerim) adaugent Recepta communia secretis paracelsicis intermixta, quæ ab invicem distinguere non discipuli est, sed magistri exercitissimi.

Tandem quod simul mihi erat & primum & maximum in hisce difficultatibus obstaculum, propria mea fuit de quodam

quodam Alkahest infoelix præconcep-
tio. Nam hujus liquoris discere præ-
parationem ex aliorum libris, quin
ipsius Paracelsi libro de viribus mem-
brorum jam ex spes, circulati minoris,
& specifici corrosivi (utpote synony-
ma Alkahesti apud alios) revolvi lo-
cos; quibus Aquam sive Oleum Salis,
Aquam Comedentem, Aquam Regis,
Circulatum majus & alia (unicum
enim per omnia persuasus intelligi
menstruum aliquod universale) suc-
cessivè addidi, ut quam non in singu-
lis, in omnibus inter se collatis locis in-
venirem hujus liquoris præparandi
methodum. Sed multiplices, & vix
credibiles, omninò tamen vanos &
improbos, inde sustinui labores, qui-
bus tandem victus, omnique spe fru-
stratus, Chymiam & Medicinam, ceu
artes ingenio meo altiores, relinquere
proposueram, En! inexpectatò men-
tis meæ oculi mihi fuere aperti, & vidi

hæc omnia differre non tantum nomine, sed etiam materiâ, præparatione, usu. Sic loco unius, quem quærebam liquorem Alkahest, inveni in Paracelsi menstrua plura, eorumque omnium multiplicem usum medicum, jam juxta Paracelsum & præparare, & distinguere noveram in Essentias, Magisteria, Astra, Arcana, & ea quæ ab ipso minora dicuntur Medicamina. Sic quod aliis in Paracelsi fuit intellectu difficillimum, hoc mihi factum est præ cæteris clariùs, adeoque finem citiùs obtinui, quàm principium. Gaudium tamen, quod inde succrevit fuit expectatione brevius, variis enim Experimentis frustra tentatis edoctus fui, menstrua hæc paracelsica aliquid secreti & incogniti in se continere, quod minimè secundum literam esset intelligendum, propterea ea exactiùs examinare cœpi, & dum horum qualitates cum liquoris Alkahestici natura com-

compararem, maximam inter hunc & illa inveni differentiam.

Liquor enim Alkahest unicus dicitur & universalis: Paracelsi verò menstrua sunt multa. Ille indestructibilis; Hæc destructibilia. Ille corporum spernens connubium; Hæc permanentia. Ille rerum vires conservat; Hæc alterant. Ille ascendit destillando post rerum Essentias; Hæc ante dissoluta sua, &c. Diu hæsi, utrinam parti ascriberem. Modò unum optabam mihi liquorẽ indestructibilem potius quàm menstrua multa destructibilia, unicum credens pluribus meliorem: Modò mutato animo menstrua ad multiplicem & mihi modò cognitum usum sufficientia.

Tandem vicit veritas, quæ jam me instruxerat, plurima, si non omnia medicamenta paracelsica me posse demonstrare in Guidone & Basilio; è contrario Arcana Paracelsi vulgò prout

stituta, quasi præparata liquore isto Alkahest, similive liquore, magis atq; magis vidi ab authenticis variantia, imò iisdem contrariari. Quamobrem cœpi quoad medicamentorum præparationem abstinere, imò destiti ulterius inquirere in istius liquoris Alkahest obscuram materiam, præparationem & usum, utpote quem in unico tantum loco Paracelsi descriptum invenio ceu medicamentum, minimè verò ceu menstruum. Amoto igitur tanto obstaculo facilis mihi fuit transitus de Paracelso ad Lullium, Basilium, aliosque ejusdem qualitatis Philosophos, quos omnes spirare vidi in unum cornu pro confirmatione Menstruorum paracelsicorum; imò lux luci lucem addens tanta apparuit, ut ipsorum simul præparatio, varietas, simplex & literalis sensus accederet, unico tantum verbo remanente incognito, sed quod omnium universalem basin, Adepto-
rum

rum termino exprimit, estque *Spiritus Vini non communis, sed Philosophici*, quo cognito & habito patebunt possidenti maxima Chymiae secretioris mysteria philosophica, medica, alchymica & magica. In nullis mihi hucusque cognitis Adeptorum libris inveni aliquid rari, quod suum huic Spiritui non debeat esse & ortum, ita ut ausim asserere, quod quicquid Spiritus chymici, inferi & superi, fixi & volatiles praestabunt, id praestiturus sit idem hic noster.

Quæ causa fuit, ut impenderem omnem operam & oleum, nullumque non moverem lapidem hujus Vini Spiritus acqvirendi seu adipiscendi gratiâ, dumque animo volverem atque revolverem abstrusos, variegatos, larvatos istos terminos, quibus obnubilarent ipsum, ceu totius Philosophiæ clavem, ecce magni tui nominis fama me salutabat Vilnæ, Lithuaniae metropoli

poli. Cumqve observarem, Te, in ex-
 ponendo Philosophiam naturalem, ab-
 stinuisse ab omni larvati sermonis si-
 mulacro, sed primum quidem
 & solum, usum fuisse planâ & can-
 didâ verborum serie in vulgari-
 bus Chymiaë vulgaris exemplis, gra-
 tulabar mihi, cogitanti, quod vir
 hic illustris non præstaret, si illi ad-
 manus esset Chymiaë secretioris ap-
 paratus? Constitui igitur mecum Tui
 vel solius causa proficisci in Angli-
 am, ut tecum de Paracelsicis tam-
 menstruis quam medicinis, aliisque
 secretis communicarem, à quo et-
 iam maximum mihi promitterem au-
 xilium in reliquis nondum cognitis.
 Nec sanè spes mea me fefellit, præ-
 ter enim communem omnibus
 peregrinis facilem, mihi faciliorem
 præbuidisti accessum, me excepisti be-
 nignè, meaque collaudasti studia
 eoque ad majora meum erexisti ani-
 mum.

✿ (o) ✿

mum. Meritò igitur hoc opuscu-
lum meum consecrare Tibi debui,
quod ut humaniter accipias, obni-
xè obtestatum venio, eoqve nomi-
ne me addictissimum tibi amare per-
gas, qui sum eróqve.

Nominis tui

Observantissimus

JOHANNES SEGERUS WEIDENFELD

AD

CHYMIÆ SECRETIORIS ALUMNOS.

Talis sub cœlo non extat Ars, quæ ho-
norem divinum magis efferat, huma-
no generi magis conducat, & secre-
tissima Naturæ profundius rimetur, qualis est
nostra nunquam satis laudata vera Chymia.
Hæc est, quæ Creatoris Clementiam, Sapien-
tiam, & Omnipotentiam in Creaturis mon-
strat: quæ non solum quoad speculationem,
verum etiam practicam & demonstratio-
nem, Exordium Progressum & rerum Ter-
minum docet: Quæ ab innumeris tam impa-
tibilibus quàm vulgo incurabilibus morbis ad
pristinam sanitatem corpora nostra reducit:
Mentes verò nostras è mundi curis, & anxietati-
bus (animarum nostrarum spinis & vepretibus)
ad vitæ educit tranquillitatem: è superbia ad
humilitatē è terrenarum opum affectu & amo-
re ad earum contemptum: Et ut Verbo dicam,
quæ nos è terra ad cœlū erigit, evehit, promo-
vet. Attamen eadem cum Veritate de ea dici
potest, quod inter artes omnes, quæ mundo
aliquem usum fructum præbuerunt, nulla sit,

ex

ex qua Deo haftenus minus accesserit honoris,
& generi humano minor utilitas.

Enimverò ne tantæ dignitatis ac utilitatis
scientia nimis foret communis, aut per igno-
rantes & malevolos indignè tractaretur, pru-
dentes ejusdem Possessores ita eam describe-
re annixi sunt, ut Discipulis tantùm innotē-
sceret, indigni verò ab ea omninò excluderē-
rur. Temporis verò successu, Adepti ad am-
pliores scientiæ & experientiæ perfectio-
nem provecti; nunc hanc, nunc aliam, adin-
venerunt in opere suo methodum brevio-
rem; fornaces, ignes, vasa, pondera, imò &
materiam ipsam alterantes; Qui cum inde et-
iam cogerentur Theorias atque artis termi-
nos secundum Practicam nuper excogitatam
innovare, contigit: Ut unius Adepti discipu-
lus nequaquam alterius novam Theoriam,
multò minùs Practicam intellexerit. Id quod
& ipsis aliquando Adeptis (iis præsertim, qui
sub documento cujusdam Patroni in aliqua
particulari methodo & processu extitère)
accidit. Nam discernendi facultas, ultrà quam
addidicerant, illis omnino deerat. Quocir-
cà suspicati fuere sapiùs, omnes aliorum cum
suis maxime discrepantes notiones, tametsi in

se bonas & rectas, fallaces & contra Naturam
fuisse: Aut alienas & sibi incognitas theorias,
sententias, & Artis terminos privato suo & si-
bi solum cognito processui (*uti per multipli-
cia exempla alibi declarabo*) applicarunt, quo
ipso tot & tantis nebularum involucris hanc
Artem inumbrârunt, ut hætenus sive Magi-
stris, sive Discipulis vix remanserit facultas, ul-
lum erudito orbi impertiendi beneficium.

Mirandum valdè, imò potiùs dolendum
est, videre imperfecta ejusmodi systemata
philosophica, cujusmodi nobis per Magistros
hujus artis hætenus fuerunt tradita, non rarò
& Naturæ & sibi met ipsis contradicentia, cum
tamen hujus artis medio, Naturæ miracula
verè & dilucidè sine verborum convulsione
exponere potuissent, quo respectu, licentiâ
philosophicâ usus, hîc affirmare ausim, Ade-
ptorum plures se ipsos, per scripta sua, melio-
res chymistas, quam philosophos mundo ex-
posuisse.

Quidnam quæso in re medica præstari po-
tuisset excellentius, quàm diligentiam & in-
dustriam Paracelsi imitando, huic subjecto
operam navasse? At proh dolor, ne dixerim
pudor! ex omnibus tres forsân, quatuorve se-
ligo,

igo, quibus ea res curæ cordique fuerit; ideò-
que minùs mirandum, quod nobilis ac neces-
saria hæc ars, majorem non fecerit progres-
sum, testante chymia vulgari, ubi insignium
medicinarum nomina clangunt, iis ipsis in-
cognitis, & còrtices dantur pro nucleis.

Nuper quidem non spem modò, sed et-
iam promissa à Rosæ Crucis fraternitate ac-
cepimus, quasi animus ipsis esset seculum hoc
nostrum studiis suis reddere beatius, at enim
nihil effectûs hætenus subaudito, timendum
est nobis, ut unquam tam splendida promissa
adimpleantur.

E contrario, loco universalis boni ex hoc
Artis fonte scaturientis mundum potiùs per
eam multis & magnis miseriis involutum fu-
isse, testatur Experientia. Adepti enim in
scriptis suis affirmantes, imò juramentis sæpè
sæpiùs confirmantes, se quibusvis aliis philo-
sophis lucidiùs & veriùs de arte tractasse, eo-
ipso plures omnium graduum & facultatum
tyrones stimulavêre ad instituendum labores
suos chymicos juxtà methodum præscriptio-
num suarum, exponentes sese impensis non
solùm intolerandis, verum etiam quasi certâ
fiduciâ obstinati se mentem authoris genui-
nam

nam intelligere inter carbones & multiformes fornaces fame potius intermoriuntur quam ut cedant ab imaginationibus suis, semel pro veris sibi impressis. Hinc doctiorum inquirentium quidam secum ruminantes, quàm rarò & quanta cum difficultate, Adeptorum nonnulli Artem solà lecturà librorum sint assecuti; authores unà cum libris suis relegare, prudentiæ notam esse existimarunt sibi ipsis persuadentes, se proprii genii & ingenii vi ratiocinando, experimenta & conclusiones tentando, repetendo, alterando, propiorum & faciliorem invenire viam posse. Verum enim verò in hoc ipso non minùs destituuntur tandem desiderato successu, ac Nauclerus sine magnete prospero cursu; adeoque consultiùs agerent ejusmodi inquirentes, si ante in seipsis inquirerent, utrum difficultates omnes sibi obvias superâssent, quàm manum huic secretiori Arti applicarent, & nullus dubitarem, quin plures auscultarent Consilio Theobaldi ab Hohenland (*qui difficultates hujus artis ex philosophorum libris collectas copiosè descripsit*) eamque ceu peste & angue pejorem evitarent. “*Quis enim ex vobis,*” inquit Salvator, *si velit turrin adificare,*

non

non prius considens computet sumptum, an
habeat, quæ ad ejus perfectionem requirantur,
ne postquam statuerit fundamentum &
nequiverit eam perficere, omnes, qui specta-
rint, incipiant illi illudere, dicentes: Homo
iste cepit edificare, & nequivit ædificium per-
ficere. Luc. 14. 28.

Verum enim verò cum non sim inconsci-
us, monita hæc spreta potius quam grata fo-
re, his præsertim, quibus turres magnificas à
se in aëre extructas demoliri pertæsum est.
Siquidem non obstante impossibilitate quo-
rundam prædictas difficultates amovendi,
aliis persuadere conantur, se docere eos pos-
se, quod ipsi hætenus nesciunt, adeoq; in de-
cipiendo persistere potius, quam infirmitatis
culpæque suæ conscientiam desistere volunt.
Alii in superandis quibusvis difficultatibus se
ipso perquam sufficientes existimant, ideo ab
hac arte dehortari eos in vanum est. Alii dif-
ficultates quidem omnes, indubiamque in se-
se, rescindendi eas, insufficientiam persenti-
entes; licet ab omni fraude arrogantiaque
immunes, naturali tamen vel secreto quodam
impulsu ita ad hanc incitantur Artem, ut ab
ea nullo arceri possint argumento.

Id.

Idcirco quodam mortalitatis sensu, quâ genus humanum affligitur, studia mea circum medicam illi consecrabo.

Deceptores compescam; plus æquo sibi ascribentes pudefaciam; Veros verò hujus Artis Discipulos manuducam, ne tot ludibriis opprobriis & sarcasmiss satyrorum subjiciantur imposterum, cum subsequente sanitatis tam animi quam corporis naufragio, & Gebri lamentabilem prædictionem in se tandem verificent, dicentis: *Miserrimus & infelix est, cui Deus post operis sui finem, veritatem conspiciere denegat, nam vitæ suæ spatium in errore concludit, & terminat, qui in labor constitutus perpetuo, omnique infortunio & infelicitate obsessus, omnem hujus seculi consolationem & gaudium amittit, vitamque suam in mœrore absque commodo consumit.* Libr. 2. invest. cap. 38. Sic eadem fidelia vindicabo Artium optimam ab injuriis diffamatorum qui principiorum ignorantia decepti, accusant eam ceu fraudulentam, impossibilem, adeoque ridiculam, ut cultores ejus deterreant ad naucifaciendum omnes ejusdem Demonstrationes & præclara Testimonia passim edita; atque tum demum, ut Honor & Gloria De

Dei haftenus sepulta in cineribus ejus, inde
 refurgat, ut Phoenix, mecum constitui vobis
 ob oculos ponere id, quod haftenus in tot Ar-
 tis voluminibus invenire non potuistis, nimi-
 rum nudam vel sine veste DIANAM. Id est,
 detraham à facie & corpore ejus *Troporum,*
figurarum, parabolarum, nominum barbaro-
rum larvas, quibus ipsa hucusque fuit larvata,
 ne cognosceretur ab improbis. Exponam
 vobis Dianam, nimirum ipsammet Artis no-
 stræ Veritatem, tantis studiis, laboribus tantis
 in vanum quæsitam, necessariæ expressionis
 velamine ne quidem amictam, Conspectui
 vestro exposita erunt secretissima ejus, de qui-
 bus Adepti sub gravissima cautela suos instru-
 ebant discipulos, anathemate addito, ne indi-
 gno vulgo promulgarent. Quare si nosse
 desideratis Dianæ Menstrua, quibus præparân-
 unt Adepti Philtra sua, pocula Vitæ & mor-
 tis: Si scire desideratis modum, quo præpa-
 rarunt Tincturas suas, seu universales seu par-
 ticulares pro metallis: Si scire denique ave-
 tis, quomodo lapides pretiosos, perlas, lumina
 perpetua, unà cum aliis Artis secretis compo-
 fuerint, sequentia legite quatuor librorum Re-
 cepta. Recepta inquam à vobis ferè omnibus,
 ob

ob rude verborum tegamentum vel minus intel-
lecta vel omnino neglecta, quæ etiam al-
quando habuistis pro inanibus, falsis, & im-
possibilibus, quasi vestri decipiendi gratia
compilata; verissima tamen, non ex trivi-
chymia vulgaris, sed ex optimis optimorum
Adeptorum libris, Dianæ gazophylaceo, con-
lecta. Recepta, inquam, tam affinitate, quàm
randa Magistorum dexteritate ita concatena-
ta & elaborata, ut ubi unicum ex iis tollatis ve-
denegetis processum, ibi & cætera omnia, ut
rejiciatis ceu falsa, necessariò sequatur;
contrario qui unicum tantum inter plurima
agnoscit verum, oportet, ut cætera omnia pro
veris habeat, in superque authores illorum
magistros nostros, summè venerandos, vindicet
ab omni mendacii, scurrilitatisq; infamiae
Receptorum illorum excellentiam illustrat
varietas ex unitate, Veritatis fonte, scaturiens
& in eam ceu mare suum rediens. Nondum
hucusque mihi facere potui satis, num infiniti
sint, an unicum tantum in nostra chymia Re-
ceptum, in diversa membra divisum, variosque
ad usus destinatum. Varietatem observo in
variis & distinctis horum quatuor Tractatum
membris, unitatem verò in quolibet membro
im

nō cujuscunque membri individuo. Tres
 semper reperietis unum confirmantes Tra-
 ctatum. In primo libro de Menstruis, inve-
 nietis etiam medicamenta secundi; & Tin-
 turas alchymicas Tertii, & quæ non secreta
 quarti libri? Quod intelligendum etiam de
 secundo, tertio & quarto libris. Tandem,
 recepta hæc non tantum vera sunt, sed et-
 iam clara, simplicissimis & communibus ver-
 bis descripta, non tantum ad literam intelli-
 genda, sed & claritate sua, loca obscuriora ali-
 is minime intelligibilia, illustrantia & expli-
 cantia, ita ut unico processu explicabitis in-
 terdum plus quam decem libros theoreticos,
 nunquam nisi hoc lumine explicabiles.

Hæc verò vobis, indefessi hujus artis Alu-
 mni, communicare volui Recepta, ob causas
 iam datas, & ut summam in Chymiâ adeptâ
 perdiscatis Spiritus vini Lulliani Necessitatem,
 antequam de ejus materia & præparatione
 vobiscum agerem. Nemo cupit, quod sibi
 incognitum; vel hoc persequitur, cujus igno-
 rat utilitates. Hinc prius hujus Spiritûs mul-
 tiplicem usum demonstrare volui ex Ade-
 ptorum experimentis, quæ si invenietis vera,
 tantæ erunt impofterum vobis utilitatis, ut iis
 carere

carere sine maximo vestro damno non velitis: Sin falsa; contemnite ea, omnemque iisdem denegate assensum, atque magistros accusate, illorum authores, mendacii, fraudis, & nequitiae; sed tale nefas à vobis expecto nunquam. Quicquid adversarii facient, cæci & hujus artis ignorantes, parùm curamus; si tamen quid sibi velit zoilus aut momus pro suo more; libri rodat corticem, simplicem videlicet & rudem latinitatis stylum, tenues & leves in Recepta datas observationes, conclusionesque, quæ omnia lubenti ipsi donamus animo: Nucleum tangere nequit.

Vos verò si vel jam vel impofterum ex Dianæ aspectu, vel gaudium vel commodum aliquod adepti fueritis, id non Dianæ etiam si Ephesiorum longè majori, nec mihi, sed Deo optimo maximo acceptum ferte, qui lumen suo ex tenebris hisce cimmeriis nos eduxerit. Fortasse veniet etiam tempus, quo vobis ulterius auxilio & usui esse possim; ut Dianam vestris amplecti brachiis vobis ipsis liceat, nec non cum ipsa familiariter colloqui de ejus Columbibus, Sylva, Fonte, Lacte, Aqua vitæ, &c. in præsentibus enim ejus fronti inscriptum legitis; Noli me tangere. Hinc præmonitos volo,

,Dianæ secreta ne tangatis,nisi Actæonis fa-
m & sortem experiri velitis; nam

Inscius Actæon vidit sine veste Dianam,

Præda suis canibus non minus ille fuit.

Nobis quidem intueri eam,at amplecti pro
mpore non licet, hoc enim nisi ipsis Ade-
tis & Vino philosophico instructis permis-
um est. Verum cum Poeta si objiciatis,

Quid iuvat aspectus, si non conceditur usus?

Ad hæc vocis respondeo: Dianam intu-
do nudam,

Omnia Chymia secreta ab unico tantum
Artis centro, nimirum Vini philosophici
dependere Spiritu videbitis.

Præparationes omnes secretorum omni-
um, secundum verborum sonum, fieri in-
telligetis.

Processus omnes, cujuscunque methodi &
materiæ, *modone absit Vini phil. spiritus,*
veros & nunquam fallaces fore percipie-
tis.

Quicquid vel rari,vel egregii ab Adepto-
rum optimis passim dispersum est, hinc in
modum fasciculi habebitis selectum & in
ordinem congestum, ita ut vobis nihil de-
sit amplius quam iisdem frui.

§. Insu-

5. Insuper ex omnibus processibus potiorerum
& breviorum eligendi facultas præstò vobis
erit.
6. Aut plures etiam spontè inveniendi, si hæc
vobis non placeant modi, in vestro erit arbi-
trio.
7. Eum qui vel minimum in hac arte perfec-
cerit, necessario etiam maximum perficere
posse, videbitis.
8. Unicus processus clarus aperiet intelle-
ctum plurium, alias maximè obscurorum.
9. Cognoscetis quoque, quod ipsi adepti quan-
doque dormitarint, & alterius scribentis
stylum sæpè sæpiùs non intellexerint: Quod
alii alios correxerint, adeoque artem red-
diderint perfectiorem.
10. Et ut paucis dicam omnia: Nemo vel do-
ctissimus autoritate sua; nemo vel diser-
tissimus persuasione sua; nemo vel subtilis-
simus impostor astutià suà poterit im-
peterum quemquam, nisi volentem, decipe-
re, & à viâ nostrâ regià in avia deducere.

Nec aliorum tantum, sed ne propriis qui-
dem ultrà expositi eritis deceptionibus, quibus
miserrimè hactenùs perdidistis omnia.
Tempus, labores, nummos, sanitatem, & quæ
non

non? Vitam ipsam reddidistis vanam, inutili-
lem, vobismetipsis juxta ac aliis nocivam. Imò
& tales sunt radii corrufcantes Dianæ nostræ,
ut verear, ne oculos vestros perstringant, in-
star Israelitarum à Moyfis aspectu de monte
descendentis.

Vix me fide dignum putabitis asserentem,
quòd Adeptorum secreta sint secundum li-
teram intelligenda & elaboranda; si argua-
tis probabile non esse, Adeptos sua mysteria
omnium aspectui exposuisse, cum de contra-
rio ab iisdem sitis admoniti.

*Nonne hæc Ars Cabalistica, inquit Artesius,
& mysteriorum plena? Et tu stulte nos secreto-
rum secreta palàm docere credis, & verba no-
stra secundum literam intelligis; de certo sci-
as (ipse ego non sum ut alii invidus;) qui phi-
losophorum dicta secundum significationem
& sonum communem sumit, Ariadnis filum
modò amisit, & per labyrinthum ultro citrò-
que vagatur, & ejusdem sibi utilitatis esset, ac
si crumenam in Oceanum projecisset. Idem
monet Sendivogius in Præfatione 12. Tracta-
tuum. Candidum lectorem, inquit, admo-
nitum velim, ut scripta mea non tam ex ver-
borum cortice quàm è Nature viribus intelli-*

))

gat,

gat, ac postea tempus, laborem & sumptus frustra
expensa deploret, &c. Quia, ut ait Arnou-
dus in speculo suo, Intentio secundum literam
nihil prodest, & operari secundum intentionem
literarum est divitiarum dissipatio. At-
tem enim occultavimus, dicit Geber, ubi magis
aperte loquuti fuimus, non sub ænigmate, sed
sub plana sermonis serie artificem alloquentem.
Imo Rogerius Baco ulterius procedit inquit-
ens: Quando juro tibi dicere verum, credas
esse mendacium scilicet ad literam, & idem
quando tibi dico caules, intelligas plumbum.
libro de arte chymica pag. 56. Omne quod a-
co est falsum, ergo nihil dico verum; quan-
do precor, ut fidem non adhibeas, sed quando a-
co verum, intellige falsum; & si hoc, oppositum
Sic vertetur in verum quod falsum est, &
falsum quod verum est; dico ista ut caveas
caveas, & credendis credas, proprie scribens
non scribo, &c. pag. 301. Et quamvis ego di-
xero: Recipe hoc & hoc, non credas mihi, op-
erare secundum sanguinem, id est, intellectum
& sic de omnibus, dimitte experimenta, cap-
intentionem & invenies, crede mihi modo
candle. pag. 345.

Hæc & similia pro opinione vestra confir-
man-

manda allegare potestis, sed veniam date mihi vobis suggerendi; nimirum, Distinguendum esse inter Adeptorum libros theoreticos & practicos; in libris theoreticis ferè nihil intelligitur literaliter quia omnia sunt parabolica, ænigmatica, &c. in libris practicis autem clara sunt omnia, & juxta literam intelligibilia, excepto tantummodo Vini philosophico, secretorum omnium basi & initio. Pro exemplo sit Testamentum magnum Lullii, in hujus theoricæ philosophicæ, id est, per varia isophismata, Vini Lulliani describitur Natura, materia, & præparatio, at in hujus Testamenti practica ad literam exponitur hujus Vini usus. Hinc faciliè observabitis etiam, Adeptos literalem rejicientes sensum potiùs theoreticos fuisse quàm practicos. Nos in præsentibus Adeptorum Practicam sive Vini philosophici usum exponentes, plurima secreta juxta literam nobis esse ab iis tradita probabimus.

Sed instabit vestrum aliquis; Adeptos sæpiùs etiam declamasse contra literalem practica sensum, contra ipsas Experimentorum Descriptiones, vulgò Recepta dictas, sed sic sciat sodalis noster, contra duo Receptorum genera scripsisse Adeptos.

))(2

Prius

Prius Recepta comprehendit fumivenditorum, Deceptorum, hominum nequam, quae ea vel à cujusdam Adepti discipulo accepisti vel in quibusdam Vetus claustris aut sepulchri parietibus se invenisse simulant; contra quos audite Dionysium Zachariam, pag. 78 Vol. 1. Th. Chym. dicentem: Priusquam discederem ab artium Collegio, familiaritatem et amicitiam cum pluribus aliis scholaribus inieceram, isti varios habebant Receptorum chymicorum libros, quos mihi datos mutuò summa diligentia descripseram, annuente præceptore familiari, qui jam dudum etiam in hac arte laborare cœperat, adeò ut antequam abire, collegissem librum admodum copiosum ejusmodi Receptis refertissimum, statim atque unà cum præceptore meo venissem eo locorum ubi legibus operam navare debui, scripta meæ cœpi revolvere, quorum aliqua projectiones continebant unius super decem; alia super viginti, triginta, tertiam, mediam partem; alia rubrum octodecim canarorum, viginti, &c. i. coronatorum aurum, ducatorum, altiorisque caloris, quàm unquam esse possit. Unum sustinere debuit liquationem, aliud examen hydrolydi lapidis, aliud omnia examina. De albis simili

militer, unum esse debuit denariorum decem,
aliud undecim, aliud capitalium numismatis
argentum, album ex igne rediens, aliud in af-
ricatione lapidis lydii. Summatim existi-
nabam, si vel minimum istorum prestare va-
erem in hoc mundo majorem felicitatem
contingere mihi non posse.

Præsertim cum legerem ejusmodi Recepta,
nagnatum inscriptiones præ se ferre, unum
Reginæ Navarræ; aliud Cardinalis Lotharin-
iæ, Turnonis, & aliorum infinitorum, ut ejus-
modi larvis atq; titulis fides ab incautis homi-
nibus adhiberetur.

De iisdem Receptis conqueritur etiam
Bernhardus, pag. 771. ejusdem Volum. Si ha-
vissem, inquit, ab initio libros omnes, quos
postea nactus sum, citius ad artem haud du-
biè pervenissem, at nihil aliud quàm falsissimæ
legebam Recepta, & libros erroneos; præterea
nisi cum perversissimis furibus, hominibus ne-
quam & impostoribus communicare contin-
gebat.

Alterum genus continet Recepta Adepto-
rum ipsorum, contra quos aliquando quoq;
scripsere nonnulli Adeptorum aliorum. Sit
pro exemplo idem Bernhardus, qui ita p. 748.
Vol. 1. Th. Ch.)() 3 Quo

Quo veros inquisitores hujus artis à communibus erroribus retraham in veram semitam ne suas facultates dilapident, laborum, nominis, & famæ jacturam faciant, falsis librorum Receptis insistentes, ut sunt Gebri, Rasis, Alberti magni, Tramiis, Luminis, Canonis pandectarum, Demophontis, Summæ, & aliorum hominum seducendum, narrabo primum errores meos, &c. & pag. 750. ita pergit. Infinitus est eorum numerus quos recensere vanum est, & librorum de hoc conscriptorum ingens habetur copia sub metaphoricis verbis atq; figuris, ut non facile queant intelligi ab aliis præterquam à filiis artis, quorum lectura potius à via recta seducit, & in varios errores, quàm ad scopum dirigit, è quorum numero sunt Scotus, Arnoldus, Raymundus, Johannes Mehung, Hortulanus Veridicus, &c.

Meum igitur est vobis satisfacere, & dico; authores prioris generis Receptorum activè, scienter, & libenter decipere: posterioris verò generis Recepta ab ipsis Adeptis conscripta seducunt passivè tantum, & hoc ratione duplici: vel Adepti in arte minùs experti, & nescientis doctioris sui collegæ Practicam, impossibile enim est, Adeptum suæ methodi etiam si

iam si expertissimum, aliorum omnium scire
posse experimenta multiplicia, multò minùs
peculiaria ex iisdem formata vel diducta the-
oremata, privatas meditationes, diversas re-
rum denominationes, &c. vel ratione vestri,
qui plus ab iis Receptis secundum literarum
sonum, quàm ipsi innuunt Adepti, extorque-
tis, & Spiritum Vini nullibi ferè literaliter in-
telligendum esse minimè observatis, ideòque
non mirum, quod seducatis sic vosmetipfos,
hoc verò Spiritu Vini semel & semper subau-
dito facilè cætera intelligetis. *Hoc enim sci-
ens*, inquit Flammellus in hieroglyphicis suis
pag. 28. *Facile Magisterium perfeci, cum enim
primi agentis præparationem didicissem, li-
brum meum secundum literam insequendo, et-
iam si vellem errare non poteram. Et paulo
post: Deinde librum meum à verbo ad ver-
bum insequens projectionem feci.*

Sed quorsum hæc? In hoc Tractatu suffi-
ciens exemplorum Copia instruet vos de hi-
sce omnibus secundum literam intelligendis,
*exceptis Vino, Lunaria, Mercurio vegetabili,
aliisque materiæ spiritus Vini philosophici syn-
onymis: velex eodem spiritu præparatis sa-
le harmoniaco vegetabili, Aceto phil. &c.*

Nemo enim Adeptorum non sciebat, hoc spiritu vini larvato, cætera quæque licet maxime filiis artis detecta, ne minimum quidem lectori beneficium contribuere posse, ob quam rationem seu causam, Adeptorum indignationem, nec vereor anathemata, quæ contra secretorum suorum proditores intouerunt cum in hac re nihil ultrâ, sed (*ingenue ut dicam*) minùs egerim, quàm ii ipsi. Quod ipse ego (*quoad posse*) ea, quæ sparsim dissiparunt, ordine digessi, de meo nihil addidi, adeòque nec honorem nec gratias à vobis, sed hoc saltem expecto, ut si placeant nostra studia, id sciam, & quæ hic desunt & desiderantur largiusculè suppleam; suppetias enim vobis studiorum nostrorum industriâ porro ferre non recusabo, ut nihil restet, quàm ut luminum Patri de eo, quod per fervorum suorum, Naturæque mystarum scripta (*sine quibus tantum scientiæ gradum assequi, ultra posse humanum esset*) Artem hanc nobis impartiri sibi benignè placuerit, Flexis genibus, gratias humillimè referamus.

Urnas autem priorum nostrorum Magistrorum, qui in humani generis emolumentum, talenta sua dispensare potiùs, quàm sepelire

lira

lire maluerunt, mecum celebretis; & ut eodem vosmetipfos officio astrictos velitis, si nonnullis eorum scriptis nondum editis potiamini.

Tandem Adeptos hoc tempore inter vivos officiosè obtestamur, ut operam & oleum suum in exponendo Naturam, corrigendo Philosophiam & Medicinam; refutando denique omnes tam in Academiis, quàm privatis scholis, fallaces philosophorum assecclas liberaliter impendere velint, pro ampliatione Gloriæ Dei in hac arte singulariter eminentis, Fiat.

Prolegomenon

NE procaci avarorum libidini nuda prostituatur Diana, irrideatur, & prostibule instar contemptui habeatur ab ignorantibus, ideò vario induta fuit amictu, & ferè tota obvelata ab Adeptis. Ad ejusmodi apparatus referre quidem placuit Antiquitati, minus tamen concinnè, Allegoriam de Procreatione Hominis, ob antiquitùs receptam seminis Analogiam, ut ut male in regno minerali applicatam.

Primò ponunt coitum, secundò conceptionem,

) () (S

nem,

nem, tertio impregnationem, quarto ortum, quinto nutrimentum: Quod si igitur defuerit coitus, nullam conceptionem, & deficiente Conceptione nullam impregnationem, quæ negatæ ortum non sequi.

Quam dispositionem sibi ab Antiquis traditam fuisse, ipse antiquus, fassus est Morienus. Hermes, quem Adeptorum dixere Patrem, in Tabula sua smaragdina infantis chymici nobis depinxit Patrem, Matrem, Nutricem. Non mirum ergo, quod Doctrina ejusmodi antiqua & facilis tam facilem apud posteros invenerit accessum. Præter intentionem & scopum foret proferre, quæ contra hanc seminis analogiam nobis dicenda essent; hæc saltem meminisse sufficiat, quod Adeptorum potiores & antiquiores, magisterium chymicum comparantes generationi hominis hujus allegoriæ notione sua Dissolventia appellaverint menstrua sive semen femininum; Dissolvenda verò semen masculinum. Fili, inquit Lullius, Menstruum vegetabile habet naturam sicut menstruum mulierum, ex quo quod in ventre ejus evenit menstruum minerale per dissolutionem (mineralium & metallorum) & componitur artificialiter sicut natura vult. Nam habet in se proprietatē
spiri-

spiritus incorruptibilis, qui est tanquam anima, & habet in se conditiones corporis, quoniam generat & producit ex se semen tanquam foemina, ideo nominamus ipsam D. (*Dissolvens*) sanguinem menstrualem sive menstruum, quoniam ipsum est generativum & nutritivum, & crescere facit dicta C. & (C.) (*metalla*) usque quò convertantur in M. (*sulphur naturæ sive mercurium Philosophorum*) vel in Q. (*Tincturam vel lapidem Philosoph.*) quemadmodum enim sanguis menstrualis Embrionem perficit nutriendo, & alterando quodlibet principium in alterum & quamlibet quantitatem in alteram, & quamlibet formam in alteram, principiis tamen & quantitatibus existentibus in qualibet alteratione, sub diversis formis, à primis formis ipsis existentibus & differentibus, quousque oriatur quoddam Ens in quantitate continua, constitutum per plures quantitates discretas, quod est corpus à spiritu & anima redactum in actum. Et sic est de nostro Infante (*lapide phil.*) *Lullius distinct. 3. canon. 4. libri de Essentia.* Postquam oritur K. croceum (*color croceus*) tunc artista intelligat, quòd corpus nostri infantis est formatum & compositum

& completè organizatum, & incipit præparari, ut spiritus vegetabilis ingrediatur in ipsum, & durat natura in ista præparatione donec K. croceum evanescat, & oriatur R. rubeum, & tunc artista debet intelligere dictum Infantem esse in fine terminationis corporis & animæ. Tum dimittat ignem, usq; quo frigescat, quo frigefacto inveniet artista infantem nostrum rotundū ad modum ovi, quem extrahet & mundet, (*Est enim lapis durus existens in medio multarum superfluitatum, sicut fetus mulierum apparet post partum. Can. 11. distinct. 3. libri Essentie*) & accipiat ipsum & ponat in quodam vase vitreo bene mundo, &c. 3. distinct. 2. partis libri de Essentia.

A Lullio chymicorum philosophorum facile Antesignano hanc seminis Analogiam didicerant sui Discipuli Parisinus, Ripleus Hispanictus & alii recentiores Adepti. De hoc Cælo vivo, ait Parisinus: Raymundus in tertio libro quintæ Essentiæ capite, cælum & mercurius noster, inquit. Nam Cælum nostrum habet proprietatem spiritûs incorruptibilis, qui est tanquam ejus anima, & habet in se conditiones corporis, generans & produciens semen tanquam sæmina, & in hoc differ

differt ab aliis principiis (*artis*). Etiam est sensuale quia per sensum attingitur, nempe per visum, gustum & odoratum, ut dictum est in prima distinctione in capite, quod incipit: Præterea est principium movendi scilicet corpus sive forma; & paulò infra, ubi prædictum Cœlum vivum prosequitur, dicens: Et in isto passu cognoscit intellectus noster, D. (cœlum vivum sive Dissolvens suum) habere proprietatem vegetabilem, cujus similitudinem transmittit R. & S. (Aurum & Argentum) in sulphuris Naturam, quod est spiritus metallorum, sive lapis, aut venenum transformans, secundum significationem Raymundi, quam significationem Alphabeti figuræ arboris philosophicæ tribuit, & in illa, de figura quintæ Essentiæ, profert hanc sequentem sententiam: Sicut vegetativa matris vel nutricis transmittit suam similitudinem in filium, quem generat, quam proprietatem filius retinet, sic noster Mercurius. Intentio Philosophi (*Lullii*) est demonstrare, quod sulphur aut lapis Philosophorum aut venenum suum transformans accipit totum suum beneficium per excitationem Vegetativæ virtutis, quæ est in hoc divino Cœlo vegetabili.

Idem

Idem author in continuatione sue doctrinae inquit: Et etiam cognoscit intellectus, quod metalla dicta R. & S. (aurum & argentum) menstrui proprietatem retinet, cum qua extendunt similitudines suas in substantias extraneas, transmutando dictas substantias in suam speciem, ratione cujus, ipsum nominamus mercurium vegetabilem, & etiam quia ex vegetabilibus est extractus. Idem in fine dicti capitis, de novo inquit: Et etiam cognoscit intellectus, istud principium esse tanquam mulierem concipientem masculum semen, & parientem in eadem forma & virtute, quam erat in initio. Unde necessario concludimus, quod elementa hujus lapidis, auri videlicet, debent moveri per virtutem quintæ Essentiæ vivæ, & Cœlum vegetabile supradictum, quam rationem satis probavimus & demonstravimus. Parisinus in libr. 1. Elucidarii, pag. 221. Volum 6. Th. Chym.

Ripheus Parisini condiscipulus hanc doctrinam brevius ita exponit: Quemadmodum infans in utero matris mediante coctione temperati caloris, convertit menstrua in naturam suam & genus suum, hoc est, in carnem, sanguinem, ossa, inò vitam cum cæteris corpo-

corporis viventis proprietatibus; ita si Aquam
solis & lunæ habueris, attrahet ad suum ge-
nus alia corpora, & humores illorum, medi-
ante virtute & calore solis & lunæ faciet per-
fectos. *Ripl. libr. de merc. phil.*

Nos, inquit *Espanietus*, ut sublatis insidiis
candide & bona fide agamus, duobus solis
corporibus, sole nempe & luna, ritè præpara-
tis integrum opus perfici contendimus. Hæc
enim generatio est, quæ per naturam fit arte
ministrante, in qua maris & foeminæ copula
intercedit, unde proles. §. *Arcan. Herm.* Sol
masculus est, activum quippe & informans se-
men emittit; Luna est foemina, quæ matrix
& vas naturæ dicitur, quia utero suo masculi
semen excipit, ac menstruo suo fovet §. 22. *Ar-
can. phil.* Sed lunæ nomine lunam vulga-
rem philosophi non intelligunt, quæ etiam in
opere suo (nimirum albo) masculi partes agit,
duorum itaque masculorum nefariam & con-
tra Naturam conjunctionem tentare nemo
præsumat, neque ex tali copula ullam prolis
spem concepiat sed Gabritium Bejæ, fratrem
sorori,

*Conjugio junget stabili, propriamque
dicabit.*

Ut

Ut generosum inde solis filium suscipiat
 §.23. *Arcan. Herm. phil.* Lectorem admonitum
 velim, inquit *Sendivogius*, duplicem esse so-
 lutionem, licet multæ aliæ sint dissolutiones,
 at inutiles: una est tantum vera naturalis, se-
 cunda est violenta, sub qua aliæ comprehen-
 duntur omnes. Naturalis ejusmodi est, ut
 pori corporis aperiantur in aqua nostra, quo
 digestum emittatur semen & matrici suæ im-
 ponatur. Aqua verò nostra est cœlestis, non
 madefaciens manus, non vulgi, sed ferè plu-
 vialis. Corpus est Aurum quod semen dat,
 luna nostra est, non Argentum vulgi, quæ re-
 cipit semen auri. *Tract. X. Novi lumin. Chym.*
 Saturnus accepto vase hauriebat aquæ partes
 X. & statim de fructu arboris solaris accepit
 & imposuit, & vidi fructum arboris consumi
 & resolvi instar glaciei in aqua cal. da. Hæc A-
 qua est huic fructui instar fœminæ. In re nulla
 possunt arboris hujus fructus putrefieri, nisi
 in hac Aqua, nulla etiam alia Aqua potest
 penetrare poros hujus pomi, nisi hæc, & scito
 arborem solarem etiam ex hac aqua ortam,
 quæ ex radiis solis & lunæ vi magnetis extra-
 cta est, propterea inter se magnam habet
 concordantiam. *In Dia'ogo de mercurio.*

*De hoc fœmineo semine sive Adeptorum
 Aquis*

Aquis dissolventibus, in praesentia vobiscum agere decrevimus. Magnus sanè est & ingens Thesaurus hic chymicus, at omnibus est & singulis, hasce hujus Gazophylacei Claves (sine quibus nec ipsi Adepti corpora vel solvere vel coagulare potuerunt) non possidentibus, prorsus inaccessibleis. Si nostri corporis dissolutionem ignoraveris, non est quod opereris, monet Dionysius Zacharias, pag. 798. Vol. 1. Th. Chym. Qui verò novit Artem & secretum Dissolutionis, pervenit ad Artis secretum, testante Bernharðo, pag. 40. suae Epist. Hinc est, inquit Parisinus, quòd sapientes dicunt, Aquam Coelestem novisse, quæ corpus nostrum in spiritum redigit, summum Artis esse mysterium, in Eluc. pag. 212. Vol. 1, Th. Chym. Etenim absque menstruis hisce perfectà nunquam fieri potest rerum heterogenearum commixtio. Corallia subtilissimè licet pulverisata, commisceri tamen nequeunt tenuissimo perlarum pulveri. Imò Aurum non coit cum Argentò (multò minuscum corporibus minimis perfectis) etiamsi ambo fusorìo confundantur igne. Singulae particulae sese trahunt quidem circa extremitates in massi vel cumulo ex rebus heterogeneis confecto: Sunt tamen

❧

& manent omnes distinctæ, illasæ & inaltera-
 tæ in suis figuris & proprietatibus instar gra-
 norum æcervi ex hordeo & avena compositi.
 Verum in Chymia secretiori nullum datur
 corpus, nulla heterogeneitas, quæ proprium
 suum & adequatum non habeat menstru-
 um, & quo-cumceusuo homogeneo in unum
 non colliquefeat compositum, inseparabilibus
 amborum gaudens proprietatibus. Quam-
 diu igitur absq; mensuris Dianæ, metalla
 metallis, vel arida aridis conjungere intendi-
 tis, tamdiu (ut Espanieti utar phrasi) mascu-
 lorum nefariam & contra naturam conjun-
 ctionem tentare præsumitis. Auscultate igitur
 Bernhardum pag. 757. Vol. 1. Th. Chym. sua-
 dentem; ut lapides & mineralia quæq; relin-
 quatis, pariter & metalla SOLA, quanquam
 ex ipsis sit introitus & materia nostra. Me-
 talla lapidis non tantum sunt materia, sed ejus
 dicuntur etiam forma apud Lullium, attamen
 sine mensuris hisce nihil profunt. Forma,
 inquit, quæ existit efficiens, principium ac
 formans & transmutans omnes alias formas
 minoris virtutis & potentia designatur per
 C. vel (C.) (metalla) Et in hoc passu cogno-
 scit intellectus quod dictorum C. & (C.) (me-
 tallo-

et aliorum) potestas tantummodo per se maioris operis magisterium existere nequit, &c. Valde utile est istud principium ad cognoscendum, quoniam de ipso Intellectus cognoscit, ipsum esse de duabus substantiis unum, ex quibus noster Infans gignitur, habens sub se masculi conditionem, à quo sperma oritur in ventre nostri D. (*menstrui sive dissolventis*) *Lull. dist. 3. libr. Essæ.* Cœlum seu mercurius (*menstruum*) est quartum principium significatum per D. Est causa & principium movens C. & C.) in potentia ad actum, regens prædicta & gubernans in Ventre suo, sicut mulier infantem, quem procreat in matrice. Et in hoc passu cognoscit intellectus Artistæ, quod D. (*menstruum*) actionem habet super C. & (C.) regens & gubernans & reducens in actum, quemadmodum Cœlum, illud quod existit in rebus elementaribus motu proprio deducit in actum, &c. Et potest artista intelligere quod de duabus substantiis, ex quibus noster lapis componitur & per quas est genitus, hoc, scilicet D. (*Dissolvens*) est principalius. *Ibidem. Scias, pergit libr. de medicinis secretis pag. 336.* Quod hucusque non diximus tibi rem secretissimam & materiam totius magisterii,

sterii, quæ est quinta Essentia nostra incorruptibilis, extracta à Vino albo vel rubeo, quam Coronam cœlicam vocamus, & menstruum, post ipsius sublimationes, putrefactiones, & finalem depurationem. Quæ quidem quinta Essentia est fundamentum, & principalis materia, & magisterium omnium rerum medicinalium. Fili mi, si habebis ipsam, habebis magisterium totius rei, sine qua nihil potest fieri.

Sed vos consodales scitis, quid sibi velint Dianæ Menstrua, scitis inquam, ea esse summa secretioris chymie Arcana, mulierum menstruis multò secretiora. Eadem etiam nunquam nisi ab Adepto fuisse quàm ingeniosissimè elaborata, cautissimè descripta, & nobis ut claves Artis quàm maximè commendata, vos facillè creditis Lullio, dicenti, quod sine hisce menstruis nihil fieri possit in magisterio Artis. Mag. Nat. pag. 329. vel Christophoro Parisino: Quod magnum secretum sit in istis menstruis, in tantum, ut si ignorentur nihil possit fieri in opere Transmutationis metallorum. Elucid. p. 222. Vol. 6. Th. Chym. Hinc paucis etiam vos alloqui satis esse duxi: Nimirum menstrua hæc, quæ hætenus tanto studio

studio quaesivistis frustra in Adeptorum libris
theoreticis, vobis jam à me offerri in libris pra-
cticis inventa, non amplius variis velamini-
bus tecta & obscura, sed nudè detecta, visui &
omnium intellectui exposita. At in omnibus,
quem animadvertetis Vini philosophici spiri-
tum, non est, quod timeatis, familiaris est &
mitissimus, quia philosophicus. Nec multis
opus habetis conjurationibus, ut se vobis sistat,
in omnibus enim Theoreticorum Adeptorum
librorum paginis sese offert spontè & vos ex-
pectat, modò exoretis Deum, ut vestros aperire
oculos gratiosè dignetur, nam absq; ejus Nutu,
vel speciali jussu, idem sese vobis manifestare
non audet. Nolite itaq; per Adeptorum Men-
strua intelligere vestra, etiamsi vobis sint se-
cretissima; quia vereor, ne sint adhuc vulga-
ria, quæ dissolvendo aridum transmutantur
cum eo in sal sive vitriolum, non verâ sed fictâ
coalitione & mixturâ, quam faciliè explora-
tor detegit ignis, eadem hæc iterum mox se-
parans heterogenea. Contrariè unctuosus
Vini phil. spiritus variè pro varietate rerum
temperatus, unctuositate sua emollit aridum,
non in sal vel vitriolum, sed in oleum trans-
mutat: Æquali suo temperamento diversa fa-
ciliè

cile conjungit heterogenea: Homogeneitate
verò sua suis facile jungitur homogeneis, quibus
et augmentatur, juxta istud Bernhardi
Corpora non dissolvit Aqua, nisi illa, quæ fu-
erit suæ speciei & quæ in corporibus poterit
inspissari. Solvens enim à solvente differre
debet proportionem & digestionem, non mate-
ria. pag. 43. suæ Epist. Natura enim non emen-
datur nisi in sua natura, non potest igitur no-
stra materia aliter, quam in sua propria emen-
dari materia. *Parmenides idem loquitur & c.*
libr. de Alchym. pag. 768. Vol. 1. Th. Chym.
verbo: Hic Vini phil. spiritus omnibus uniri
& omnia unire potest inseparabiliter. Quod
verò aliam Aquam arbitrantur, ignari & in-
spicientes sunt, & nunquam venient ad effectum,
ait Parisinus in Eluc. pag. 222. Vol. 6. Th. Ch.
De quibus Morienus pag. 52. ita: Sine stul-
tos circa hoc magisterium alia quærere, &
quærendo errare, quoniam ad ejus effectum
non pervenient usque dum sol & luna in u-
num corpus redigantur, quod ante Dei præ-
ceptum evenire non potest. Quod Arnoldus,
ni fallor, ita exprimit: Citius solem cum lu-
na commiscebitis in coelis, quam Aurum &
Argentum in Terris absque nostris menstruis.

Vos

Vos verò, qui unicum hactenus desiderastis
universale menstruum, immortale, indestru-
ctibile, viz. Liquorem quendam Alkamest, vel
Ignis aqua, verbum indeclinabile, adeste: Lo-
co unius, cujus hucusque nescivistis Nomen,
materiam, præparationem, & usum; plura,
imò plurima, vobis offero menstruorum uni-
versalium genera, hoc Alkamesto in descripti-
onibus suis clariora, viribus verò equipollen-
tia, si non præstantiora.

Quæ de hoc liquore Alkamesto vel obscure
vel impertinentè ab aliis dicta & scripta fu-
ere ceu opiniones & conjecturas parùm cura-
mus. Nos per Adeptorum menstrua non vo-
lumus dissolventia qualiacunque etiam,
absque Vini phil. spiritu præparata; & corpo-
ra in minutiores tantummodò particulas cor-
rodentia, minimè verò alterantia: Nec in-
telligimus liquorem quendam immortalem
solutis suis non permanentem: Sed per Men-
struum volumus liquorem volatilem ex spiri-
tu Vini phil. rebûsque variis variè confectum,
corpora non tantùm separantem, sed etiam iis
permanentem, eaque sui additione alteran-
tem, ita ut ambo non sint amplius, nec iterum
esse possunt, quod fuere olim. Ex hac enim
dissolu-

dissolutione (corporis & menstrui conjugio
solemni, indissolubili unione & combinatione)
oritur novum quid, rei dissolutæ & dissolven-
tis proprietates illæ intactas continens per artem &
naturam minimè separabiles.

Hæc Menstrua distinximus in vegetabilia &
mineralia; non quatenus vegetabilia ex ve-
getabilibus, & mineralia ex mineralibus tan-
tùm essent componenda, sed omne menstruum,
quod caret acido manifesto, absque ebullitio-
ne & motu agens, id vegetabile dicitur, licet
mediante Vini phil. spiritu ex meris animalibus
vel mineralibus componatur. Contra
Menstruum fit minerale, quam-primum aci-
dum manifestum vel spiritui Vini philosophi-
ci, vel menstruo vegetabili fuerit commixtū,
jam enim ratione aciditatis superadditæ cor-
pora violenter & cum effervescentia dissolvit.
Ambo genera subdivisi in simplicia & com-
posita, ne verò ac si simplicia ex paucioribus
ingredientibus essent composita, sed quia sim-
plicioris vel minoris sunt virtutis. Menstrua
simplicia minùs, composita verò magis corpo-
ra tingunt in iis dissoluta.

I. GENUS.

(1)

DE

Menstruis Vegetabilibus.

I. GENUS.

*Menstrua Vegetabilia Simplicia ex Vino
Philosophico tantum.*

*Cælum, Essentia sive Spiritus Vini Lullii, de-
scriptum can. 1. dist. 1. libr. de quinta Essentia.*

VINUM rubeum vel album, & sit
de meliori, quod poterit reperiri,
vel saltem capias vinum, quod non
sit acetosum quovis modo; hujus
neque parum neque nimium, & destilla aquam
ardentem, sicut consuetum est per cannas
rachiales æneas, & postea rectifica illam qua-
er ad majorem rectificationem. Sed dico
tibi, quod ter sufficit rectificari, & benè clau-
dere, ut spiritus comburens non exhalet, quia
in hoc quam plures erraverunt usque ad septi-
s arbitantes rectificari. Est autem tibi, fili
mi, signum infallibile, postquam videris, quod
saccharum madefactum in illâ, positum ad
flammam, comburatur, ut aqua ardens. Post-
quam autem sic habueris aquam præparatam,
tu habes materiam, de quâ quinta Essentia
A trahitur

trahitur ad actum, quæ est una principalis, de
 quâ intendimus in libro hoc. Accipe igitur
 illam, & pone in vase quod circulationis ap-
 pellatur, vel in pellicano, quod dicitur vas
 Hermetis, & claude fortissimè foramen cum
 olibano vel mastiche molli vel vivâ calce
 mixtâ cum ovorum albumine, & ponas in
 fimo calidissimo per sui naturam, aut in Vinâ
 ciâ, quibus nullus calor per accidens diminui-
 tur, quod fili facere potes, si in quantitate ma-
 gnâ posueris de quâlibet istarum rerum ad
 angulum domûs; quæ quantitas sit xxx. on-
 ra. Hoc esse oportet, ut calor non deficiat
 vasis, quia si calor deficeret, corrumpetur
 Aquæ circulatio, & quod quærimus non fie-
 ret, sed si calor continuus ei administratus
 fuerit per continuas circulationes, nostra
 quinta Essentia separaretur in calore cœli
 quod videri potest per diametralem lineam
 quæ partem superiorem, scilicet quintam Es-
 sentiam dividit ab inferiori, scilicet à faci-
 bus, quæ sunt in colore turbido. Factâ per
 multos dies in vase Circulationis aut in vase
 Hermetis continuatione Circulationis, aperiet
 foramen, quod cum dicto clausore obstru-
 xisti, & si odor mirabilis exeat, ita ut nullus
 mundi

mundi fragrantia ei comparari valeat, in
 tantum, ut vas positum ad angulum domus,
 miraculo invisibili trahat omnes intrantes ad
 e, aut vase posito supra turrin trahat omnes
 ves, quibus odor nares attigerit, ita ut circa
 stare faciat. Tum habebis, fili, nostram
 quintam Essentiam, quæ aliter dicitur Mercuri-
 us Vegetabilis, ad tuum libitum, ut applices
 in Magisterio Metallorum transmutationis.
 Quod si non inveneris influxum attractionis,
 occlude vas, ut prius, & pone in loco prius as-
 signato, & stet ibi donec consequaris signum
 prædictum. Hæc verò quinta Essentia sic glo-
 rificata non habebit illum odorem, nisi cor-
 pus sit dissolutum in eâ, nec habebit illum ar-
 orem in ore tuo sicut aqua ardens; hæc qui-
 tem vocatur à philosophis Clavis totius ar-
 is philosophiæ & tam Cælum, quàm nostra
 quinta Essentia, quæ pervenit ad tantam subli-
 mitatem, ut cum eâ per se solum, vel cum
 cellis terrenis faciat operator hujus operis
 miracula supra terram.

Annotationes.

Inter Adeptorum Dissolventia nullum abs-
 que Mercurio Vegetabili, sive Vini philoso-
 phici spiritu confectum esse, probabunt se-
 quentia

ſequentia 24. Menſtruorum genera, eſt enim eo-
 rum omnium baſis, initium & ſinis: Imò ipſe
 eſt juxta varios & diſtinctos Virium ſuarum
 gradus modò menſtruorum minimum, modò
 omnium maximum. Minimum & debiliſſi-
 mum eſt, quatenus ſimplici unctuoſitate ſua
 unctuoſas tantummodò diſſolvat Vegetabili-
 um partes, reſiduas verò minùs oleoſas ſibiq;
 heterogeneas vel reſpuat, vel relinquat inta-
 ctas: fortiſſimum ſit, quò magis atq; magis re-
 bus aridis temperamus ejus unctuoſitatem, ita
 enim rebus etiam arido-oleoſis, aridiſq; puris
 redditur homogeneous. Ob quam homoge-
 neitatem Adeptorum Menſtrua differunt à
 Communibus, eò quòd ratione dictæ homoge-
 neitatis permaneant cum rebus diſſolutis, &
 non ſeparentur; imò augmententur ab eis,
 minime verò ſaturentur; tranſmutentur &
 colliqueſcant in tertium quid; adeòq; non re-
 cedant immutata abſque virium ſuarum di-
 minutione; vel illæſa in priſtinis viribus.
 Menſtruorum permanens homogeneous cum
 rebus diſſolvendis in cauſa eſt, quòd cum men-
 ſtris Vegetabilibus ſimplicibus Eſſentiæ, iis-
 dem verò compositis Magiſteria fiant; adeòq;
 hæc fortiùs operantur, illa debiliùs. Hæc ipſa
 eſt;

est ; ut verbo comprehendam omnia, quæ varia tam variis gradibus inter se distincta nobis exhibet Menstruorum genera, jam describenda, nostrisq; illustranda Annotationibus.

Verùm ut facilius Recepta sequentia & me ipsum quoq; intelligatis, præmonere quædam de hujus spiritus Vini Natura & proprietate necessarium existimavi, ne de re non satis intellecta sinistrè judicetis.

Inprimis admonendi sumus, ut ne Spiritum Vini communis, utcunque rectificatissimum, accipiat pro Vini phil. spiritu, ita enim sequentia omnium Menstruorum Recepta erronea fierent & seducenda. Opus erat nobis (inquit Zacharias,) excellentissima Aquâ vitæ pro dissolutione marcæ aut libræ semis auri ; generosissimi Vini vas magnum emimus, ex quo per pellicanum, ingentem copiam ejus Aquæ Vitæ sæpius rectificatæ, pluribus vitreis vasis ad hoc emptis paravimus. Post modum auri nostri, prius integro mense calcinati, marcâ unam ; & quatuor marcas Aquæ Vitæ posuimus in duo vasa vitrea, retorto uno in aliud intrante, signatis & ambobus collocatis, in duabus magnis fornacibus rotundis. Eminus etiam carbones præ-

tio frīgita coronatorū unicā vicē, ad ignem
 subtūs continuandum integro quidem anno.
 Construxissemus ignem ad infinitos annos,
 priusquā (ut Receptum pollicebatur) con-
 gelatio facta fuisset in fundo vasorum, non
 præcedente solutione. Non enim operaba-
 mur in debitā materiā, nec erat ista solutio-
 nis Aqua vera, quæ aurum nostrum dissolvere
 debet, ut ab experiētiā patuit. pag. 783. Vo-
 lum. 1. Theat. Chym. Ripleus de eodem vos ad-
 monet, qui, aliqui arbitrantur, inquit, quòd
 hic ignis (*igneus hic Vini Philosophici spiri-
 tus*) extrahitur à Vino juxtā modum com-
 mūnem, & quòd rectificetur per crebras de-
 stillationes, quousque ejus phlegma aqueum,
 quod impedit potentiam igneitatē ejus, pror-
 sus ab eo auferatur. Veruntamen quando
 ejusmodi Aqua, quam fatui spiritum purum
 vocant, etiamsi centesies rectificata projicia-
 tur super calces cujuscunq; corporis; quan-
 tumvis bene præparati, nihilominus vide-
 mus, quòd reperitur debilis & insufficiens ad
 actum dissolutionis corporis cum conserva-
 tione suæ formæ & speciei. *Cap. 2. suæ Me-
 dulle phil.* Vinum est calidum, (*pergit paulò
 inferius*) sed est aliud multò calidius, cujus to-

ta substantia propter abundantiam suæ aëritatis facillime inflammatur ab igne, & Tartarus hujus unctuosi humoris crassus est, nam ita dicit Raymundus: ille Tartarus est nigrior, quam Tartarus ex nigris uvis Cataloniae, quocirca vocatur Nigrum nigrius nigro, & propterea quod hæc humiditas est unctuosa, ideo melius convenit cum unctuositate metallorum, quam spiritus ex Vino extractus, quia ejus virtute liquefacta metalla in aquam liquefiunt, quam quidem operationem spiritus Vini (*Communis*) perficere non potest, qui quantumcunque fortis fuerit, nihil aliud est quam aqua clara cum aqua quadam phlegmatica admixta; ubi contrario modo in hoc nostro spiritu unctuofo destillato, non reperitur omnino ulla aquositas phlegmatica. Ceterum quia hæc res raro reperitur in partibus nostris, aliisque regionibus, ideo Guido Montanor Græcus Philosophus invenit aliam humiditatem unctuosam, quæ natat super alios liquores, quæ quidem humiditas oritur à Vino ad hujus cognitionem Raymundus & Arnoldus & quidam Philosophi alii pervenerunt, sed quomodo obtineri posset, tacuerunt.

O tortas adeò mentes! assvetaque falli
 Artificum vario rerum per inania ductu
 Pectora! cum duris quid mollia |vina me-
 tallis?

Apta epulis, atq; apta bibi suavissima vina?
 Hic tamen expressam proelis torquentibus
 uvam

Accipit, & phialæ postrema in parte re-
 ponit,

Cujus in extremo rostrum, connectitur
 ore, &c.

*Ita satis facetè Poeta & adeptus Augurellus
 canit libr. 2. Chryf. pag. 206. Vol. 3. Th. Chym.*

2. Ne loco Vini phil. spiritus accipiatis
 oleum aliquod etiamsi centesies rectificatum.
 Omnia enim oleosa, sive destillata sive expres-
 sa, naturalia vel artificialia per se magis ta-
 men rebus aliis, utpote alcalibus, acidis, &c.
 permixtis, destillando, digerendo, &c. in bal-
 neo, fimo, vapore, &c. fiunt crassa, picea, imò
 tandem arida, insipida, carbonis instar nigra,
 & interdum, lateris instar, ignis excande-
 scentiam sustinentia; quod vobis signum est
 manifestum, ea indigere potiùs solvente quàm
 esse solventia.

3. Necessarium est, ut observetis, Vini phil.
 spiritus

spiritum apparere in forma duplici: Vel oleum instar super omnes natantis liquores. Vel spiritus Vini communis instar (ad cuius naturam aliquando proximius accedit, unde etiam ob analogiam suam mutuatur nomen) aquosis liquoribus, minime quidem innatantis, sed his & phlegmati proprio commiscibilis, separabilis tamen simplici destillatione, quatenus facile hoc modo sua post se relinquat phlegmata: is vero sic rectificatus, flammamque accensus, si totus comburatur, commune cum communis spiritu nobis administrat perfectæ rectificationis signum; attamen non duo sed unus tantum est, subtilitate differens, & seipso purior spiritus. Quæ ut probem, necesse non est, ed quod nobis occurrent exempla in singulis fere descriptionibus Menstruorum Vegetabilium.

4. Tandem distingendum est, inter Vini Philosophici spiritum primum & secundarium. Patrem & Filium. Primarius in sua preparatione requisivit Laborem Sophiæ, opus totius Chymie adeptæ secretissimum, difficillimum, periculosissimum, &c. Secundarius cum priori spiritu facile conficitur juxta Chymie adeptæ regulam: Essentia Essentiam, & Magisterium Magisterium conficit. Differunt

AS

runt

*runt ordine non naturâ; Ambo sunt unius
 Virtutis, licet diversæ præparationis, hic enim,
 ut modò dictum est, facilius est; ille diffici-
 lius; Ambo Essentia sunt, prior artificialis,
 alter naturalis, inde in Medicinis inæqualis,
 licet in Chymia ut menstrua sunt, consimiles,
 at faciliè distinguuntur ab invicem per sua
 epitheta. Primus nomina hæc generaliora
 habet, Essentia Vini, Alcohol Vini, Mercurius
 Vini, Vinum Vitæ, Vinum salutis, Aqua Vi-
 tæ, Aqua ardens, Vinum adustum, Vinum sub-
 limatum &c. *cujus Exempla habebitis in his-
 ce & ejusmodi Receptis. R̄. Auri laminas*
ac per Essentiam Vini resolvantur in liqvo-
rem. Paracels. in descript. Auri diaphore-
tici. Libro 3, de malè curatis. R̄. Silices,
& illos solve in Essentia Vini, velut sal in aqua,
&c. Par. in descript. Essentie salicum cap. 18.
de morbis Tartar. pag. 327. R̄. Croci solis,
Alcohol vini correcti, &c. Par. in descript.
Tinct. croci solis. libr. de præparat. pag. 81.
Alcohol vini exsiccati vel correcti est, inquit
Paracelsus, quando superfluitas vini secedit,
& vinum ardens superest siccum, exustum, si-
ne adipe aut pinguedine nullos fæces in vase
relinquens, pag. 507. Sed de hoc plurima ha-
*bebitis**

habitis exempla præsertim libro sequenti de Medicamentis.

Secundarius Vini phil. spiritus his nominibus generalioribus sua annexa habet cognomina, originis suæ radicem indicantia cuius sequentia sint vobis pro Exemplis Recepta.
Rx. Solis foliati scrupulos quatuor, Alcohol Vini de pino, de melissa ana, &c. Parac. in descript. Balsami folis, pag. 90. chyr. major. Extractio Mumie sit per commixtionem ejus cum Essentia Vini ex chelidonia sumpti, &c. Parac. in descript. Tincturæ Mumie, cap. x. libr. 3. de vita long. pag. 65. Rx. Essentiam Vini ex chelidonia, Mercurium saturninum, &c. Parac. libro 8. cap. 10. de Tumoribus, pustulis, pag. 138. chyr. Major in hisce ejusmodi Receptis per Alcohol vini de pino, melissâ, chelidoniâ, &c. secundarium intelligit Vini phil. spiritum, sive earum rerum Essentiam, spiritu priori confectam, quod & probatur ex cap. 5. libri 3. de vita longa pag. 63. ubi Paracelsus herbarum Essentias nuncupat Elixir Vitæ vel Vinum Salutis ex hac vel ista herbâ confectum, quod, inquit, exemplo melissæ innotescet. Digere Melissam (cum primario vini phil. spiritu) Philosophico mense in
 ▲ 6 Actuar,

Athanas, deinde ita separa, ut duplata elementa seorsim appareant, & continuo elucescet quinta Essentia quæ Elixir vitæ est, in Nepitha acerba, in Lolio lutea, in Tincio nigricans, in Lupulo tenuis & alba in Cuscuta austera, in aliis similiter, judicandum juxta experientia præscriptum. Porro extracto spiritu isto & ab altero separato; ecce Vinum salutis (*Essentiam Melissæ*) in quo Pseudo-philosophi aliquot secula obnixè laboraverunt, nihil tamen unquam sunt assequuti. Et bonapars eorum qui Raymundum sunt secuti (*sequi voluerunt secundum literam intelligentes Vinum rubeum vel album*) aliquot dolia Vini relevârunt dum elicerent quintam Essentiam Vini, nihil prorsus deprehenderunt præter Vinum adustum, quo perperam pro spiritu Vini usi sunt, ita sufficit admonuisse spagyrum, quæ ratione herbis quinta Essentia insit.

Non ex Vegetabili tantum, sed animali etiam Regno hic duplex tam primarius quam secundarius confici potest Vini spiritus. Ita legitur de Aqua vitæ & phlegmate Vini Lotii in experimento XVI. Lullii & in Paramiro Paracelsi pag. 57. Multi sedulo laboraverunt.

sunt, ut in homine reperirent ejus sanitatem,
 Aquam Vitæ, Lapidem Philosophorum, Arca-
 num, Balsamum, Aurum potabile & similia.
 Quod rectè fecerunt, nam ista omnia in isto
 latent, ac in externo mundo quoque consi-
 stunt. *Ita etiam apud eum extat Liquoris*
Carnium descriptio; pag. 505. R2. Liqueoris de
Carne uncias sex, Mumia, &c. Hic per liquo-
rem intelligit Vinum Carnis, quod ex ipso pro-
batur Paracelso, dicente: Ubi & juxta hoc
notandum est, quod Vinum Melissæ in
asthmate secretum existat, observandum hic
etiam est, hoc per pulmonariam non herbam
sed liquorem, hoc est, Vinum, in hac cura lo-
cum habere. Quibus in verbis Liqueor &
Vinum Pulmonariæ synonyma sunt. Ita in
libro 8. de Tumoribus cap. 3. per liquorem
Hermodactylorum, & cap. 9. per liquorem Me-
lissæ. Et libr. 9. cap. 4. per liquorem Parthe-
nionis, Et cap. 5. per liquorem Bdellii, &c. eo-
rum omnium Vina sive Essentiæ intelligi de-
bent. Quanquam ex arido mineralium Re-
gno neq; primarius neq; secundarius produci
possit spiritus, sunt quidem quedam purè ole-
osa, ut oleum Petreæ, Naphthæ, Carbonum fos-
sile, succini, Agathis, &c. Quæ pro hujus
Regni

Regni reputantur indigenis, quorum tamen oleositas tam parum à Vegetabilium & Animalium unctuositate differt, ut metallicum haut dici mereatur) nihilominus eandem ob causam, quàm Vegetabilium Essentia & liquores dicuntur Vina, Essentia Regni Mineralis quoque aliquando dicitur liquor & Vinum Mineralium, ita liquor sive Essentia Vitrioli sive Cupri dicitur Vinum Metalli primi, cap. XII. libri 3. de vita longa pag. 65.

Nunc præmissorum horum lumine instructi propius accedamus ad vini Lulliani spiritum; quem inveniemus olei instar super phlegmata sua natantem, ex Aqua vitæ non vulgi, sed philosophicâ circulando ortum. Verum cum reliquæ essentia omnes consiciantur mediante Essentiâ quâdam; hæc prima Vini Essentia sola, propriis viribus emergi debet ex feculentis & impuritatibus suis; hinc vini phil. (rubei vel albi) confectio totius secretioris chymia opus reddit difficillimum & secretissimum, de quo ex professo, Nutu Dei, libro speciali (videlicet quinto) scripturi sumus. In præsentem constituimus hujus Vini usum proficui in menstruorum Confectionibus, ubi Aquam vitæ reperimus menstruorum omnium

primam

primum & debilius, quod redactum circulatione solâ in oleum, redditur seipso multò excellentius. Lullii Receptum satis clarum est, nihilominus id aliorum adeptorum Receptis confirmare saltem, si non illustrare consultum duximus. Johannes de Rupescissa, Lullii discipulus distinctionem primam libri Essentie sui magistri tanti estimavit, ut hanc parumper alterando suam fecerit, is Vini philosophici spiritum descripsit hoc modo.

2. Essentia, Anima, seu Spiritus Vini Johannis de Rupescissa descripta cap. V.
libri de quinta Essentia.

Non reputes me mendacium protulisse, quia quintam Essentiam nominavi aquam ardentem, & dixi, quòd nemo hodiernorum philosophorum & medicorum pervenit ad eam, cum Aqua ardens communiter inveniatur ubique: quia verum dixi pro certo. Nam Magisterium quintæ Essentiæ est occultum, & non vidi nisi unum comprobatissimum theologum, qui intelligeret quicquam de secreto & Magisterio ejus: & assero pro vero, quòd quinta Essentia est Aqua ardens, & non est aqua ardens. Et Deus

us

us Cœli ponat prudentiam in corde Evange-
 licorum virorum, pro quibus fabrico librum
 istum, ut non communicent cum reprobis
 hoc venerandum Dei arcanum. Ecce mo-
 dō aperio tibi veritatem. Non accipies Vi-
 num nimis aquosum, nec vinum nigrum, ter-
 restre, insipidum, sed vinum nobile, jucun-
 dum, saporosum, & oderiferum, melius quàm
 inveniri possit: & destilla eum in cononibus
 toties, donec feceris meliorem aquam ar-
 dentem, quam scias facere, ut puta à tribus
 vicibus usque septies eam destilles: & hæc est
 aqua ardens, ad quam hodierni medici non
 pervenerunt. Hæc aqua est Materia, de qua
 extrahitur quinta Essentia, quam intendimus
 principaliter in hoc libro. Quia postmo-
 dum tuam nobilem aquam habueris, fabrica-
 ri facies in furno vitrariorum unum destil-
 latorium tale: totum integrum ex una pecia,
 cum uno solo foramine superius, per quod
 ponetur & extrahetur aqua. Vides enim sic
 mirificè instrumentum formatum, ut illud,
 quod virtute ignis ascendit, & destillatur in
 vas per canales brachiales, iterum reportetur,
 ut iterum ascendat, & iterum descendat con-
 tinuè die ac nocte, donec aqua ardens in quin-
 tam

tam Essentiam per Dei voluntatem cœlitus
 convertatur. Et est intellectus operationis in
 hoc: Quoniam melior aqua ardens, quæ possit
 fieri, habet adhuc mixturem materialem qua-
 tuor Elementorum, ideò ordinatum est divino
 spiraculo, ut per continuas ascensiones & de-
 scensiones separetur quinta Essentia quam
 quærimus à corruptibili compositione quatuor
 Elementorum, & hoc fit, quia istud, quod
 secundo & sæpe sublimatur, est magis subtile
 & glorificatum, & à corruptione quatuor
 Elementorum separatum, quàm quando so-
 lum una vice ascendit & sic usque ad mille vi-
 ces, & per continuum ascensum & descensum
 quod sublimatur, ad tantam altitudinem Glo-
 rificationis venit, ut sic compositum incorru-
 ptibile ferè, sicut Cœlum & de natura Cœli,
 & ideò quinta Essentia appellatur; quia ita
 se habet ratione corporis nostri, sicut Cœlum
 ratione totius Mundi, ferè eo modo, quo Ars
 potest imitari naturam, per quoddam simile
 propinquum & connaturale.

Facta igitur per multos dies in vase Circu-
 lationis, circulari destillatione, aperies fora-
 men vasis quod est in capite, quod quidem si-
 gillatum fuisse supponitur cum sigillo com-
 posito

posito ex luto Sapientiæ, facto ex farinâ subtilissimâ, & albumine ovi, & ex papyro humidâ diligentissimè carminativâ & mistâ, ne ullo modo unquam respirare possit; & cum foramen aperueris, si odor, qui supermirabilis esse debet, ita ut nulla mundana fragrantia ei valeat adæquari, qui videbitur descendisse quasi se sublimitate gloriosissimi Dei, in tantum, ut si fuerit vas positum in angulo domûs, ex fragrantia quintæ Essentiæ (quod mirabile & summè miraculosum est:) attrahat ad se vinculo invisibili universos intrantes: tunc habes quintam essentiam, quam audivisti, ad quam nulli hodiernorum Philosophorum & Medicorum quod potuerim scire, pervenerunt, nisi ille quem excepi supra.

Quod si non inveneris odorem & influxum attractionis hominum, sicut dixi sigilla vas sicut prius, & reduc ad calorem superius descriptum, ut per sublimationes & circulationes pervenias ad optatum, videlicet ut hanc quintam Essentiam sic Glorificatam invenias in odorem inæstimabilis fragrantia & odoris mirificè Glorificati; & influxum attractionis supra expressum: & non solum ut mirificè redolcat, sed etiam ad quandam incorruptibili-

ruptibilitatem plenius se reducat; non habebit illum ardorem in ore tuo, quem habet Aqua ardens, nec illam humiditatem, id est, talem aqueitatem fluentem, quoniam acutus ardor aquæ ardentis, & ejus aquea humiditas per sublimationes & circulationes penitus corrumpitur, & terreitas remanebit separata in fundo: Et tam Coelum quàm stellæ, ex quibus hæc nostra quinta Essentia est composita ex materia & forma, non sunt sicut illa, quæ est composita ex quatuor Elementis, sed est ibi materia valde modica, glorificata in tantum usque ad summum, nobili formâ impletum, ut potentia materiæ ad ullam formam aliam aspirare non possit, & sic remanet incorrupta, donec jussu Creatoris compositio destruat. Nec quinta Essentia, quam quærimus, ad incorruptionem Cœli omninò reducitur, sicut nec artificium adæquatur naturæ; sed tamen incorruptibilis est respectu compositionis factæ ex quatuor Elementis; quoniam si esset omninò incorruptibilis sicut Coelum, perpetuaret omninò Corpus nostrum, quod fieri prohibet conditor naturæ Dominus Jesus Christus. Jam multum aperui tibi de secreto, ac Gloriam immortalis Dei.

Para-

*Paracelsus suam extrahit Vini Philosophici
Essentiam non ex Aqua ardente, sed ex ipso Vi-
no Philosophico, ita.*

3. Spiritus Vini Paracelsi.

Descrip. Cap. IX. Libri Tertii de

Vita longa, pag. 64.

Digere Vinum pellicano infusum fimo
Equino, idque bimestre spatium con-
tinuò, videbis adeò tenue ac purum,
ut in pinguedinem quandam, quæ Spiritus Vi-
ni est, in superficie ultrò eliciat. Porro quic-
quid sub hac est, Phlegma citra omnem Vini
naturam existit. Pinguedo autem sola Phia-
læ inclusa & per se digesta summæ energiæ est
ad vitam longam.

*Guido sequenti usus est methodo, parùm
differenti à Paracelsica.*

4. Essentia Vini Guidonis.

Descripta pag. 1. Thesaur. Chym.

Vinum Album, vel Rubeum quod
melius est, destilla ex B. usquedum
materia remaneat in Mellis consi-
stentia; quam in duas partes divisam in cu-
curbita duplicata, cum destillato liquore per-
misce, iterumq; conjunge, & peractâ sex septi-
manarum digestionem innabit oleum Viride,
quod separa per tritorium.

Ex

Ex Receptis sequentia observamus notatu digna.

1. *Vinum Rubeum vel Album non commune esse, sed Philosophicum; istudq, esse unicum istud, quod in quatuor hisce Libris obscurum est, non juxta literam, sed per Analogiam intelligendum; at Aqua ardens, Aqua Vitæ, Spiritus vel Essentia Vini Philosophici nomina propria sunt.*

2. *Aquam ardentem Vini Phil. in aliquibus convenire cum Spiritus Vini communis proprietatibus; videlicet, destillando ille præcedit Phlegma suum. Rectificatur, ut communis, à Phlegmate suo. Tandem rectificatus cognoscitur comburendo linteum, saccharum, &c.*

3. *Aquam ardentem hanc circulando indies amittere humiditatem & acuitatem, tandemq, redigi in Oleum supernatans, Vini Phil. Essentiam & Spiritum. Sed quis unquam redegit communem Spiritum Vini, vel Aquam Vitæ, sola Circulatione in Oleum? Quis inquam Oleum istud continuatâ Circulatione redegit ad siccitatem? Ita ut salis instar volatilis sublimari queat, mediante igne satis forti, uti Isaacus se expertum esse testatur in Descriptione sui Lapidis Vegetabilis, de quo inferius Libro Tertio.*

4. Vi-

4. *Vini Oleum vel Essentiam variis & diversis modis confici posse ex Vino Philosophico.*

5. *Juxta Methodi varietatem non solum tempus variari, sed etiam odorem, colorem, &c. ipsius Essentia. Lullii Essentia instar Cæli, id est, Lazurini coloris est; Oleum Guidonis est viride.*

6. *Odorem non habere adeò fragrantem, nisi in se habeat Corpus dissolutum, præsertim Metallicum vel Minerale.*

7. *Cælum hoc, menstruorum omnium primum, medicamen etiam esse & dici Essentiam vel specificum ad vitam longam.*

8. *Cælum dici ob varias causas à Lullio.*

Primò, Quoniam Cæli instar contraria operatur.

Nostrum Menstruum Vegetabile inquit Lullius, Cœleste animal, quod dicitur quinta Essentia, carnes à corruptione conservat, Elementativa confortat, juvenus pristina per ipsam restauratur, Spiritum vivificat, crudum digerit, rarum indurat, induratum rarificat; macrum impinguat, pingue debilitat; inflammatum infrigidat, infrigidatum inflammatur; humidum desiccatur, siccum humectaturque; una & eadem res contrarias potest Operationes.

rationes. Actus unius rei diversificatur secundum naturam recipientis, sicut calor solis qui contrarias Operationes habet, quia lutum desiccatur & ceram liquefacit, actus tamen solis unus est in se, neque in se contrariatur.

Secundò, *Quoniam Cæli instar omnium rerum formas recipit.*

Sicut forma universalis (*Cælum Macrocosmicum*) habet appetitum ad omnem formam, sic quinta Essentia (*Vini Phil.*) ad quamcunque complexionem; ex quo evidenter patet, quod quinta rerum Essentia illius dicitur esse complexionis, cui adjungitur, si calidis adjungitur calida, si frigidis frigida, &c. Hanc ergo Philosophi vocaverunt Cælum, quoniam sicut Cælum influit in nobis aliquando calorem, aliquando humiditatem, &c. sic quinta Essentia in corporibus humanis ad Artista placitum, &c. *Distinct. 1. Libri Essentiae.* Huic Cælo applicamus stellas suas, quæ sunt Plantæ, Lapides, & Metalla, ut communicent in nobis vitam & salutem. *Ibidem.*

Tertiò *Quoniam Cæli instar omnia movet de potentia in Actum.*

Propterea Cælum seu noster Mercurius est causa & principium movens C. (C) (*Metalla*)
de

de potentia ad Actum. Et in isto passu cognoscit intellectus artistæ, quod D. (*Cælum nostrum*) actionem habet super C. & (C) regens & gubernans, & reducens in Actum, quemadmodum Cælum illud quod existit in rebus Elementalibus, motu proprio deducit in Actum, &c. nam ipsum dicimus Cælum ratione sui motus, quoniam sicut Cælum superius movet universalem formam & primam materiam, & Elementa, & sensus, ad componendum Elementata individua; ita D movet C & (C) & quatuor Elementa ad M. (*Sulphur Naturæ seu Mercurium Phil.*) vel ad Q. (*Tincturam*) *Distinct. 3. de quarto Principio Libri Essentiæ.*

Quartò *Quoniam Cæli instar incorruptibile est.*

Aqua Vitæ est anima, & Vita corporum per quam Lapis noster vivificatur, ideo Cælum & quintam Essentiam ac Oleum incombustibile & aliis infinitis nominibus eam nominamus: quoniam incorruptibilis est ferè, ut Cælum, in continua sui motus circulatione. *Pag. 145. Elucid. Testam.*

Quintò *Quoniam Cælestini coloris & claritatis est.*

Cælum

Cœlum seu noster Mercurius est quartum principium in arte, & significatum est per D coloris lazurini & lineæ ejusdem coloris, & per istum colorem significatur, quod est Cœleste, & de natura Cœlesti, ut diximus superius in ejus descriptione. *Dist. Libri Essentia.*

Johannes de Rupescissa *Essentiam vocat Cœlum humanum ob sequentes rationes.*

Oportet rem quærere quæ sic se habeat respectu quatuor qualitatuum, quibus compositum est Corpus nostrum: sicut se habet Cœlum respectu quatuor Elementorum: Philosophi autem vocaverunt Cœlum quintam Essentiam respectu quatuor Elementorum, quia in se Cœlum est incorruptibile & immutabile, & non recipiens peregrinas impressiones, nisi fieret jussu Dei. Sic & res, quam quærimus, est respectu quatuor qualitatuum Corporis nostri, quinta Essentia, in se incorruptibilis sic facta, non calida sicca cum igne: nec humida frigida cum Aqua: nec calida humida cum aëre: nec frigida sicca cum Terra: sed est Essentia quinta, valens ad contraria, sicut Cœlum incorruptibile, quod, quando necesse est, influit qualitatem humidam, aliquando calidam, aliquando frigidam, aliquando siccam.

B

Talis

Talis est Radix Vitæ Essentia quinta , quam
 creavit Altissimus in natura, ut possit supplere
 necessitati Corporis usque ad illum ultimum
 terminum, quem Deus constituit Vitæ nostræ.
 Et dixi, quòd quintam Essentiam creavit Al-
 tissimus, quæ extrahitur de Corpore naturæ
 creatæ à Deo cum artificio humano, & nomi-
 nabo eam tribus nominibus suis à Philosophis
 sibi impositis: Vocatur Aqua ardens, Anima
 Vini, seu Spiritus, & Aqua Vitæ. Et quando
 tu voles eam occultare, vocabis eam quintam
 Essentiam, quia hanc ejus naturam, & hoc no-
 men suum, summi Philosophi nemini pande-
 re voluerunt, sed secum veritatem sepeliri fe-
 cerunt: Et quod non sit humida sicut Ele-
 mentum Aquæ, demonstratum est, quia com-
 buritur, quod aquæ Elementari repugnat.
 Quod non sit calida & humida sicut aër, de-
 claratus, quia aër ficcus quâcunque re cor-
 rumpitur, sic paret in generatione aranearum
 & muscarum: Sed ista semper incorrupta
 manet si clausa à volatu fervetur. Quod non
 sit sicca & frigida sicut Terra demonstratur
 exp. elsè, quia summè acuit & summè calefa-
 cit. Quod autè non sit calida & sicca, sicut ignis
 demonstratur ad oculum; quia calida infri-
 gidat,

gidat, & calidos morbos minuit & annullat. Quod autem incorruptibilitati conferat, & à corruptibilitate præservet, demonstrabo ex Experientia assumpta: quoniam si quæcunque avis, aut carnis frustum, aut piscis infundatur in ea, non corrumpetur quamdiu permanebit in ea; quanto magis ergò carnem animatam & vivam Corporis nostri ab omni corruptione servabit? Hæc quinta Essentia est Cælum humanum, quod creavit Altissimus ad conservationem quatuor qualitatum Corporis humani, sicut Cælum ad conservationem totius universi. Et scito pro certo, quòd Philosophi hodierni & medici ignorant omninò hanc quintam Essentiam & veritatem & virtutem ejus: Sed ego auxilio Dei, inferiùs revelabo tibi magisterium ejus. Et hucusque docui te rem secretam, quintam Essentiam, id est, Cælum humanum. *Cap. 2. Libri Essentiae.*

9. Tandem Receptis hisce claris plurima illustrari obscuriora aliàs à nemine intelligibilia.

IL GENUS.

Menstrua Vegetabilia Simplicia ex Spiritu Vini

B 2

Vini Phil. & Vegetabilibus calidissimis, Herbis Floribus, Radicibus, &c. Oleosis.

§. Anima Metallica, seu Lunaria Coelica Lullii, *Descripta in Composit. Anima Transmut. pag. 193. Vol. 3. Theat. Chym.*

Primò scias, quòd Materia nostri Lapidis seu omnium Lapidum Philosophorum atque virtuosorum, qui per artificium generantur vel componuntur, est Anima Metallica, & menstruum nostrum rectificatum & acutum, seu Lunaria Coelica, quæ apud Philosophos vocatur Mercurius Vegetabilis, ortus à Vino Rubeo vel Albo, ut clarè patet, & clarè demonstratum existit divinitus revelatum in Figura individuorum distinct. 3. Libri quintæ Essentiæ, &c.

Sed tamen Oportet priùs nostrum menstruum per Magisterium à morte, id est, sordibus Vini & Phlegmate extrahere per officium Alembici, & acuari in destillatione cum Vegetabilibus pertinentibus: quæ sunt, Apium Sylvestre, Squilla, Solatrum, Carduus, Oliandrum, Piper Nigrum, Euforbium, Viticella seu Flammula, & Pyrethrum, omnium ana & pulverisata. Ex altera parte ipsum menstruum rotetur continuè spatio decem dierum in fimo calido aut Balneo Mariæ.

An-

UNctuosus Vini Phil. Spiritus non nisi unctuosas extrahit naturales Essentias Vegetabilium, ut inferius observabimus Libro de Medicamentis. Essentias ita extractas, ut & cætera Oleosa cruda sive expressa & destillata utriusq; regni, Animalis & Vegetabilis, hic Vini Spiritus per simplicem digestionem dividitur in duas partes distinctas, duo Olea sive pinguedines, quarum una rei Essentia est, altera Corpus. Essentiam ita Confectam Spiritum Vini secundarium superius nominavimus. Essentie ambæ, hæc per divisionem, & illa per extractionem præparata per longiorem digestionem cum prædicto Vini Spiritu unum fiunt. Nam quæ unus & ejusdem sunt puritatis, & symbolice naturæ, commiscentur facile & inseparabiliter; adeoq; Essentia per Essentiam Confecta, eidem Essentia jungitur. Et si ulterius protrahamus digestionem, tandem pinguedinum alterutra, Corpus videlicet minus Oleosum, proptereaq; relictum hætenus, recipitur in naturam symbolicam, ob cujus admixtionem, non solum multiplicatur Spiritus, sed imò particulis hujus Corporis minus Oleosi ad ariditatem

ditatem vergentibus, ad Aridorum dissolutiones aptior redditur, de quo. modo agimus in dicto Recepto, cujus præscriptione Oleum ex Vegetabilibus Oleosis destillando unà cum Vini Phil. Spiritu prolektum, circulatur in Magisterium (sive Essentiam duplicem, naturalem & artificialem, de qua inferius suo loco) quo Spiritus Vini multiplicatur, & aridis magis homogeneus redditur. Idem extat Menstruum, sed paulò aliter descriptum in Magia Naturali pag. 358. Sic,

Rx. Nigrum nigrius nigro, & ex eodem decem vel octo partes destilla in vase vitreo, & in prima destillatione solum recipies dimidiam partem, hanc iterum destilla, & hujus recipe quartam partem, & tertia destillatione recipies quasi totum, & sic destilla illam partem usque ad octo vel novem vices, & erit perfecta, sed non rectificata nisi in vigesima secunda destillatione. Rx. Hujus aquæ partem quartam Libræ unius, & eandem acue destillando cum Vegetabilibus, quæ sunt Apium Sylvestre, & sic de cæteris aliis, de quibus dictum est supra in Anima transmutationis in Capitulo, quod incipit: Sed tamen oportet, &c. Et postea pone in vase Circulationis in
fimo

fimo calidissimo, vel in Vinaria sub conser-
vatione specierum. Quæ Aqua est etiam una
de rebus, sine quibus nihil potest fieri in Ma-
gisterio hujus artis.

*Menstruum, quod à morte Vini per Offici-
um alembici extrahi, dictis Vegetabilibus
acui, & tandem circulari debet, ipse Vini
Phil. Spiritus est, qui ita per hos exaltatur
gradus, ut meritò à Lullio vocatur materia
omnium Lapidum Philosophorum & virtuo-
sorum (id est, Lapidum pretiosorum) Ani-
ma Metallica & Lunaria Cœlica quæ etiam
vocatur Mercurius Vegetabilis, ortus à Vino
Rubeo vel Albo.*

*• Materia, ex qua hoc conficitur menSTRU-
um, vocatur Vinum in priori Recepto: Opor-
tet menstruum extrahere à morte Vini. Sed in
posteriori vocatur Nigrum nigrius nigro.
His duobus à Lullio tertium additur Synony-
mum pag. 1. Test. Novissimi. R. Vinum Ru-
beum, quod liquorem Lunariæ & Nigrum ni-
grius nigro vocamus. Per quæ Synonyma
nemo nisi stolidus commune intelliget Vinum;
communis enim ex hoc destillatus Spiritus ad
italia & tanta perficienda omninò insufficiens
est, imò omnia Arcana secretioris Chymie,*
B 4 quibus

quibus describendis insudamus, unico hoc verbo literaliter intellecto prostituta essent omnibus per Vinum ergò intelligitur Philosophicum secretum, omnibus inexpertis absconditum.

Oportet extrahere à morte Viniper officium Alembici: idest, Oportet toties rectificare, donec fiat purissimus absq; sordibus & Phlegmate Vini, quod mors Spiritus vocatur à Lullio. Purgatur, inquit, de tota sua superfluitate & Phlegmatica materia corruptibili, quæ ipsius mors est, & quæ mortificat suum Spiritum, qui potestatem habet vivificandi suam Terram; purgetur ergò & separetur ab eo Phlegma corruptibile per subtile ingenium, quod tibi dicam. Quare? quia si non bene purgetur, nunquam Terra ejus bene albificatur, nec fiet matrimonium inter Corpus & Spiritum. Et sic tu nunc ille Spiritus nominatus est Spiritus Lapidis, in Apertorio.

Rectificationis Methodus in priori Recepto omissa describitur in posteriori, ut & in Epistola accurtatoria. Hanc Vini Phil. rectificationem non intellexit Sendivogius, uti apparet ex Epistolarum suarum sexta. Brux. 25. Martii 1646. ubi fit: Secundus articulus Pagefiani

gesiani operis, Domine sodalis, extrahendi &
 subinde præparandi Mercurii modum My-
 steriosum, magis quam par fuit, ex Authorita-
 te Lulliana malè intellecta, aliorumque præ-
 ceptis Philosophorum malè applicatis repe-
 tere conatur, dum per destillationem deci-
 mam partem suæ magnesiæ primò ascenden-
 tem, quasi solam utilem & verè Mercurialem
 substantiam, novem verò reliquas partes per
 continuationem destillationis prodeuntes, ut
 inutiles ejici jubet, ad hoc ut tandem dicta de-
 cima pars asservata, Terræ residenti post
 completam destillationem (quam Terram
 Sal Sulphurque Mercurii ineptè autumant)
 restitatur, & per repetitas cohobationes, in-
 humationes, digestiones, & sublimationes ab
 ipso descriptas uniantur; sed graviter hallu-
 cinantur, nam quod tradunt Authores de par-
 te denaria Spiritum continente, deque inhu-
 mationibus propria in Terra, aliò refertur
 quam extractioni & præparationi Mercurii,
 ut alibi aliquando demonstrabitur, nec ulla
 est adhibenda regula dictæ extractioni, &
 præparationi Mercurii, præter simplicem de-
 stillationem Magnesiæ, quâ Spiritus & Oleum
 simul elevantur ad siccitatem usque sæcum &

B 5

separa-

separationem Spiritus ab Oleo , ejusdemque Spiritus rectificationem multoties repetitam. Sed hæc in modo agendi suo loco amplissime dabimus.

Parissinus Lullii Discipulus corrigit Sendivogium, qui à Lullio hoc modo suum Vini Phil. Spiritum rectificare didicit, hoc modo :

Rx. A. (Chaos, Mercurium nostrum Vegetabilem, in quo quatuor Elementa confusa inveniuntur. pag. 271. Vol. sexti Theat. Chym.) & pone in vase ad destillandum per Y (Balneum pag. 276.) & collige in hac destillatione temperata suum, B. (Spiritum Cœlestem ardentem pag. 269.) continua illam destillationem cum hoc regimine & modo usque ad signa in nostro apertoriali significata, & usque dum cognoscas quod dictum B sit dissolutum & separatum de natura sua Elementalī, continuando hoc Magisterium usque ad quartam revolutionem. Deinde pone istam Cœlestem materiam igneam in vas purum, & destilla lentè, cum igne consueto, & accipe solummodò decimam partem. In secunda destillatione accipe dimidiam partem, & in tertia duas partes de tribus, & in quarta accipe quatuor partes de quinque partibus & ultra.

trà. Tunc accipe postremam illam Aquam
Cœlestem & illam ter vel quater destilla cum
regimine supradicto, capiendo totam sine ali-
qua separatione instituta. Hoc animadver-
te, & necessitatem istius Mysterii & Funda-
menti admirare, & intelliges qua ratione igna-
ri & crassæ Minervæ homines pessimum pa-
nem conficiunt cum Pulchra & Optima fa-
rina, quia partem crassam cum subtili com-
ponunt; idem præsumptuosis Artistis acci-
dit, qui sibi persuadent se pulchritudinem
quintæ Essentiæ nostræ reperire posse cum
Spiritu exuberato negligenter depurato ab-
que iusta puri separatione ab impuro. *in Elu-
cid. pag. 230. Volum. 6. Theatri Chym.*

*Quem tamen modum rectificationis tam
exactè observare nulla mihi videtur esse ne-
cessitas; cum Spiritus rectificatio, quocunque
etiam fiat modo, paucioribus vel pluribus co-
hobationibus satis sit bona, dummodo fuerit
separatus à sordibus Vini, quod cognoscet, in-
quit Lullius, quando comburit petiam linteï
propter sui ardorem, hoc est, ut alibi clariùs,
donec linteum Spiritu hoc madefactum, si ac-
cendatur, consumatur totum.*

Hic rectificatus Spiritus destillando acui-

B 6

tur

tur Vegetabilibus Oleosis in Recepto denominatis, quorum Olea sibi proxima facile secum evehit, iisdem imprægnatur, & ariditate in iis contenta acuitur; neq; tamen incumbit nobis, ut Vegetabilibus hisce solis, non aliis simul uti liceat: vel necesse sit; hæc omnia in simul miscere, quasi unum vel duo non sufficerent. Oleum cujuscunq; Vegetabilis hæc nobis satisfaciet, vel ex Vegetabili eductum, ipso mediante Vini Phil. Spiritu: vel jam modò confectum & Spiritui Vini Phil. additum. Unam alteramve formulam pro hujus menstruorum generis confirmatione dabo; cujusmodi est.

6. Aqua Vitæ Paracelsi. *Descr.*

p. 508. Tomi 1.

℞. **A**lcool Vini exsiccati libras tres, foliorum Anthos, Macis, Lavendulæ, ana unciam semis: Cubebarum, Caryophyllorum, Cinamomi ana uncias duas; Masticis unciam semis; Storacis utriusque ana drachmam semis; Doronici uncias tres: reduc in septimum Alembicum.

Aquam hanc Vini Phil. Spiritum confectam esse, præter Alcool Vini exsiccati, testatur usus sequens. ℞. Foliorum auri No. XX.

Marga-

Margaritarum non perforatarum, Granatorum, Rubinorum ana drachmam semis, re-
duc ad digestionem per mensem. Hujus
Olei accipe grana tria vel quatuor cum Vino
malvatico aut Aqua Majoranæ vel Salviæ.
*Menstruum hoc Vinum Effatum vel Essentifi-
catum est, sive Spiritus Vini Phil. Oleosorum
ingredientium Essentiis impregnatus, quo
Aurum, Lapidesq; pretiosos dissolvit. Paracel-
sus in Oleum sive Elixir nobilissimum, quod
arcanum esse ait in superfluitate menstruorum,
puta muliebrium. Hujus Aquæ descriptio,
quia clara est, alieno lumine non indiget.
Proponam igitur aliud Receptum magis ob-
scurum.*

7. Aqua Vitæ Paracelsi alia.

Descript. p. 115. Chyr. min.

Rx. **A** Quarum Melissæ, Rosarum, Chei-
ri, Salviæ, Balsami, ana libram
unam; Piperum omnium, Cube-
barum, Zinziberis, Cinamomi, Masticis, Myr-
rhæ rubræ, Macis, Caryophyllorum, ana unci-
as duas, succi mellis libram semis. *Aqua Vitæ
rectificatæ libras quinque.* Digerantur
omnia simul per novem dies & postea sepa-
rentur & in pellicano destillentur in Spiri-
tum

tum. Tandem ad hunc liqvozem adde pomum tostum & fractum & simul unà cum subsequentibus aromatibus digerantur super cineres per tres dies, de qua fumantur grana quinque singulis diebus. *Aromata hæc sunt.*
Rz. Cinamomi, Caryophyllorum, Macis, ana uncias duas; Cheiri, Anthos, ana unciam semis; Ambraë drachmas duas; Moschi grana quinque; Zibethæ drachmam semis; Zinziberis, Cubebarum, Nucis Moschataë ana unciam unam semis; Amomi drachmas duas; Zedoariæ uncias duas semis; Granorum Paradisi unciam unam semis. Post horum omnium digestionem separa, serva que vasis vitreis obstructissimis.

Ex ipsa dosi hujus præscriptionis liquet operationem esse merè Philosophicam, quod si enim per Aquam Vitæ intellectum voluisset vulgarem Spiritum Vini, omninò ridiculum fuisset propinare tantum quinque grana pro dosi.

Plura hujus generis nobis occurrunt menstrua, quæ tamen, cum parùm à pristina Spiritus Vini Phil. natura recedant, ab Adeptis aliquibus minùs fuere observata; idcirco Christophorus Parisinus, nobilis sculus, hanc
non

non admodum laudat acuitionem Spiritus Vini Phil. Quidam, inquit, acutum fecerunt (prædictum Spiritum) cum Vitriolo, qui modus satis bonus est; quidam cum Nitro; quidam cum Cinnabari; quidam verò cum his duobus; quidam cum omnibus tribus; quidam cum Terra ipsorum; qui modus mihi displicet, quia hac ratione crassa unctuositas & ponderositas introducta fuit. Quidam Vegetabilibus sunt usi, ut sunt Herbae, Radices, Flores, Semina tibi cognita, quæ in se potentes Mercurios (Vegetabiles) habent; hinc est, quòd qui illum hoc modo tractarunt, formam ejus Vegetabilem (unctuositatem) potius augmentarint, quàm ut magis solubilem reddiderint, Parisinus in Elucidario pag. 231. Volum. 6. Theatri Chym.

Hinc est, quòd Ripleus Parisini condiscipulus hac pallio Philosophiæ tectæ esse crediderit; ita enim scribit in sua medulla Philos.

Raymundus dicit, quòd debeat extrahi de morte & fecibus Vini per 120. dies, per continuam rotationem in Balneo calidissimi fimi, & quòd acuetur cum rebus Vegetabilibus calidis, ut sunt Piper Nigrum, Euphorbium, Pyrethrum,

rethrum, Anacardus, Squilla, Solatrum, Apium Sylvestre, & hujusmodi similibus; nam sine virtute harum rerum, ut ille dicit, non est sufficiens, dissolvere Metalla, nisi longo tempore, sed ut nihil dubii aut ambigui appareat, dico, quod hæc omnia cooperta & tecta sunt pallio Philosophiæ. Nam animus illius est, quod in hoc Spiritu habeatur aliud menstruum resolubile, quia sine tali menstruo resolutivo solutio nunquam fieri potest. Et illud menstruum resolubile generatur solummodo ex genere Metallorum, & per menstruum nostrum resolutivum producitur in actum. *Ripley pag. 168. Medullæ Philos.*

Ripley per menstruum resolubile, menstruo resolutivo, (id est, Vini Phil. Spiritu) in actum productum, intellexit Aquam quandam mercurialem, de cujus preparatione inferius, ubi similiter patebit per prædicta Vegetabilia Lullium intellexisse Mercurium currentem. Nihilominus tamen Vegetabilia hæc aliquando quoque sumpsisse literaliter, sequens ejus probat menstruum.

8. Aqua Vitæ Ripley. *Descr.*

p. 338. Viatici.

Destillato menstruo à primis fecibus; fiat

at circulatio ipsius cum speciebus calidissimis, sicut sunt Piper Nigrum, Euphorbium Pyrethrum, Anacardi, grana Paradisi & huiusmodi, per centum dies in Balneo, & postea destilletur tantum medietas ipsius, & cum illa fac putrefactionem tuam, &c.

Hic Ripleum sumpsisse Vegetabilia hæc, non argentum vivum, inde patet, quod peractâ Circulatione, Spiritus medietatem tantum, utpote subtiliorem Vegetabilium destillet partem; quo casu istud Metallum. (¶) licet dissolutum, remaneret in fundo. Verum ubi Lullius Spiritum acuit destillando, & deinde circulat; Ripleus hoc facit Circulando, & postea destillat. Aliquando huic Aquæ Vitæ Olea addit, sive Essentias vel Metallorum vel Vegetabilium, ut sequitur.

9. Aqua Vitæ Composita Riplei.

Descripta pag. 343. Viatici.

Circuletur Vinum Rubeum fortissimum cum Vegetabilibus notis per 120. dies, rotatu continuo in Balneo, & postmodum trahatur per destillationem tantum purissimus Spiritus, cui imponatur Oleum Lunæ purissimæ, factum sine corrosivo, & circulentur simul per alios centum dies, & tunc

tunc est aqua de natura Basilisci, quia sicut in
instanti solo aspectu, Basiliscus hominem in-
terficit, sic Aqua ista impositum ei argentum
vivum sine igne alieno quasi subito congelatur
in argentum optimum; & nota si ignis (*Ole-
um vel Essentia*) Chelidoniae imponatur, aut
ignis florum Thymi post primam Circula-
tionem, & absque oleo Lunæ simul circulen-
tur decem diebus, multò melius congelabis
argentum vivum, &c.

*At, quod majorem parit scrupulum, est ipsi-
us Lullii in hunc locum commentatio. Nolu-
mus, inquit, te ignorare, quòd Argentum vi-
vum nostrum (veget.) poteris in alia ratione
à sua minera extrahere: Fili, modus est, ut ca-
pias herbam, quæ dicitur Portulaca marina,
Apium, Squilla, &c. destilla, feces quæ rema-
nent calcina, cum Aqua destillata extrahe Sal,
à quo Aquam abstrahe, Sal abstractum ali-
quoties dissolvendo & coagulando purifica,
& habebis Sal herbarum Vegetabilium acu-
entium; de his intelleximus, inquit, cum di-
cimus: Acue cum Vegetabilibus acuentibus,
scilicet de istis salibus, non de herbis simplici-
bus.*

*Ex his consequi diceres: Receptum Animæ
Metalli-*

Metallicae minimè descriptum fuisse, ut juxta literalem sensum intelligeretur: Sed habeo quod regeram, nimirum, Lullium Vegetabilibus crudis etiam suum acuisse Vini Spiritum, facile probatur ex Distinct. 3. libri Essentiae, in allegata ab ipso Figura individuorum, ubi individua recenset propinquiissima, Spiritum Vini Phil. acuentia, ut sunt Vinum Rubrum, Mel novum, Chelidonia, flos Rorismarini, Mercurialis, Lilium Rubrum, Tartarum, Sanguis humanus, & Vinum Album. Quamobrem hæc, non alia; & hæc tantum elegerit, non meum est respondere: Id quod inde discimus, est, quod illorum duo præ cæteris nobis commendaverit individua, Tartarum & Mel, de quibus ita: Sunt aliqua individua, in quibus Mercurius (Vegetabilis) liberum habet actum aliqualem, in Tartaro unam habet liberam operationem solummodò, & in Melle duas, & hoc artificem scire oportet, ut certificetur in hac arte, & ejus prima veritate.

Tartarum præfert, non Tartari sed Alkali inde confecti gratiâ, idq; ceu alcalium optimum resolvit per deliquium, purificatūq; unâ cum Vini Phil. Spiritu circulat, juxta Doctrinam in Tabula, individuorum prima præscri-

prescriptam; in secundo Experimento, aliisque in locis. Alcalis Tartari locum supplere possunt Alcalia ex Melle, Chelidonia, cæterisque à Lullio denominatis individuis, quibus etiam Adeptos suum aliquando acuisse Vini Spiritum, monstrabitur inferius in sexto Menstruorum genere. Sed & hæc faciunt contra literalem sensum nostri Recepti, probantq; Vegetabilium Jalia, non eadem ipsa cruda accepta fuisse in Recepto. Ast etiamsi Tartarum elegerit propter alcalium fortissimum inde preparandum, non eandem tamen ob causam Chelidoniam, flores Anthos, Mercurialem, Liliū Rubeum, & Sangvinem humanum cæteris præstare intimavit, siquidem cum his alio procedit modo: Separat enim ex iis cum Spiritu Vini Phil. Elementa, ex quibus ignem sive Oleum recipit tantum, quod cum Spiritu circulat, eūmq; sic acuit, ut ex Tabula individuorum secunda satis clarè patet.

Mel vero quoniam non tantum collateralia sua præcedit Individua, sed & Tartarum ipsum, (nam Spiritum Vini in Tartaro unam dixit: Sed in Melle duas habere liberas operationes) inde etiam Melli suum peculiarem attribuit processum, destillando videlicet totum

tum favum, Mel simul cum cera, mediante Vini Phil. Spiritu, per Alembicum.

Jam inter utrumq, Mellis & reliquorum individuorum processum medium tenet locum Receptum nostrum. Mel si volatilisetur quoad totam substantiam, inde fit Magisterium, quod Spiritui Vini Phil. conjunctum, Menstruum nobis exhibet tertii generis. Ignis verò sive Olea & Chelidonia, floribus Anthos, Vino Albo & Rubeo, communi, & c. per separationem Elementorum mediante Vini Spiritu facta, Essentiae sunt, quæ Spiritu Vini additæ, illum non alterant, sed multiplicant potius, quia Essentia Essentiae additur, nimirum secundarius primario Spiritui Vini Phil. sed si Chelidonia, flores Anthos, ut & Vegetabilia Recipi nostri destillentur cum Vini Phil. Spiritu is spretà ariditate, eorum extrahit & secum elevat omnem unctuositatem, Mellis autem crudi magis simplicem tantum, subtilem, volatilem, particulisq, aridis minùs gravidam; adeòq, id circulando cum Spiritu Vini Phil. Magisterium fit quidem, magis tamen ad Essentiae naturam accedens, eoq, minùs aridum, & minùs Spiritum Vini alterans, quàm istud ex Melle, ideòq, meritò cum prædicto Spiritu

ritu jam unitum, conficit Menstruum à tertio generis Menstruis diversum. Sic immotus hactenus persistit literalis nostri Recepti sensus. Sed ne derogemus auctoritati Authoris, suiq; ipsius Commentatoris Lullii, supponere necesse est, cum Destillato Vini Phil. Spiritu desuper Vegetabilia prædicta, aliquando ex residuo per calcinationem præparasse Alkali, eòq; suum acuisse Spiritum, & ita confecisse menstruum quinti generis.

Ex hisce & hujusmodi Receptis annotamus.

1. Vinum, Lunarium, Nigrum nigrius nigro, materiam Menstrui Mercurii Vegetabilis sive Animæ Metallorum non esse Vinum commune sed Philosophicum; nec hujus Vini Spiritum esse Aquam ardentem vulgi, sed Philosophorum.

2. Menstruum hujus generis esse unctuosum Vini Phil. Spiritum, communi Oleorum Vegetabilium unctuositate acuatam, id est, temperatum. Spiritui Vini Phil. commisce commune aliquod Oleum destillatum, digere, destilla, & habebis Menstruum secundi generis multò citius, imò idem extempore conficies, si misceas Vini Phil. Essentiam (Spiritum) cum Oleo alicujus Vegetabilis Magisterio.

3. Ex

3. Ex tot Vegetabilibus unum sufficere Oleosum (Crocum vel Macem) pro Spiritus Vini Phil. acuitione. Nec errabis tamen, si reciperes Theriacam; qui Spiritus Theriacalis hoc Vini Spiritu confectus, Menstruum esset hujus generis.

4. Menstrua hæc esse Medicamina.

5. Menstrua hæc ex meris Vegetabilibus confecta, propriè dici Menstrua Vegetabilia, hinc etiam ea, quæ Menstrua Vegetabili composita nominavimus, ob Metallorum vel mineralium additionem, aliquando ab Adeptis vocata fuerunt menstrua mineralia. Ita Lullius in Experimento 34. suum Circulatum majus ex Auro & Argento confectum, verum Menstruum minerale vocat. Nos verò ea à mineralibus menstruis distinguimus, quoniam hæc corrosiva sunt, utpote salium mineralium aciditate preparata. Ista verò dulcissima sunt absq; omni corrosivo, & dissolvenda suaviter dissolvunt.

6. Menstruum dici Animam Metallorum. Anima diversimodè sumitur apud Adeptos.

Primò pro Metallo perfectò, Auro vel Argento. Sic Arnoldus in flore florum: Philosophi Animam dicunt fermentum, & hoc
ideò,

ideò, quia sicut Corpus humanum absque suo fermento seu ejus anima nihil valet, ita est in proposito; Nam fermentum est Corpus, quòd in naturam suam alia convertit. Et scias, quòd non est fermentum, nisi Sol & Luna, hoc est, aurum & argentum istis planetis appropriata, &c. Oportet ergò fermentum in Corpus introduci, quia est ejus anima. Hoc est, quod dixit Morienus: Nisi Corpus immundum mundaveris, & id dealbatum non reddideris, & in eo animam non miseris, nihil huic Magisterio direxisti.

Secundo pro Metallis, aliisq; rebus, menstruo Phil. volatilifatis. Sic Lullius aurum & argentum volatilifatum in preparatione sui Circulati majoris, Menstruum vel Spiritum animatum nuncupat: R. Spiritum, inquit, animatum Solis, & Spiritum animatum Lunæ, simul conjunge &c. Sic non tantam Tincturas auri & argenti menstruo volatilifatas dixit animas; sed etiam Metallorum imperfectorum. Sic in 20. Experimento habet aquam animale Saturni, in 21 Exper. Martis animam. Imò ex omnibus rebus separans Elementa, liquores tinctos destillatas vocat animas sive Spiritus animatos, eò quòd hisce
Terra

Terrâ mortua sicca & fixa, iterum reviviscatur, volatilifatur, & reducitur in Sal harmoniacum. Vide revivificationem salis Tartari mediante propria Aqua, in volatilifatione ejus data in 2. Experimento.

Tertiò pro Menstruis ipsis. Menstrua enim sunt Metallorum animæ, quibus Metalla, aliàs mortua, animantur & reviviscantur; ita Lullius de hoc nostro menstruo, Metallorum anima, pag. 195. Comp. animæ Transm. Aliiter, inquit, Metalla non possunt dissolvi, nisi animentur cum Menstruo Vegetabili, cujus potentiâ fit resolutio in rebus dissolubilibus. Et in Elucid. Testam. pag. 145. Aqua Vitæ est anima & Vita Corporum, per quam noster Lapis vivificatur, sic etiam Ripleus in Libro Mercurii pag. 108. Ait: Sperma Metallorum etiam Aqua Vitæ Metallica dicitur, quia Metallis ægris & mortuis vitam & sanitatem præbet, &c.

Quartò pro unctuositate tam Metalli quàm Menstrui. De utraq; Ripleus pag. 150. medullæ Phil. Est quædam, inquit, similitudo Trinitatis, elucescens in Corpore, Anima & Spiritu. Corpus est substantia Lapidis, Spiritus est virtus, (hoc est quinta Essentia, quæ excitat

C

naturas

naturas de Morte.) Anima verò pro fermento accipienda est, quod haberi non potest nisi ex perfectissimo corpore (*Auro*) similiter in Sulphure (*auri*) est terrestreitas pro Corpore, & in Mercurio (*Menstruo*) serenitas aërea pro Spiritu, & in utrisque naturalis unctuositas pro anima. Nam omnia sunt in unctuositate Corporis fermentabilia, commixta & inseparabiliter illi unita per minimas sui partes, utpote ex qua anima Lapis formatur, quia ea absente, nullo modo formari potest.

7. *Menstruum dici Mercurium Vegetabilem, ortum à Vino rubeo vel albo. Adepti plures habent Mercurios.*

Primus est argentum vivum vulgi, currens vel sublimatum.

Secundus est Mercurius currens corporum, è Metallis eductus, Spiritus Vini Phil. medio.

Tertius est Sal Alkali quodvis, præsertim Vini Phil. Spiritu fixatum.

Lullius chelidonium calcinat, & inde sal extrahit de quo ita: Hoc magisterium iteratoties, quousque totum inde salem extraxeris, quæ est pars mercurialis istius individui (chelidonia) His ergò peractis accipe omnes illas dissolutiones (Lixivia) quas per filtrum vel

vel lineum pannum trans mitte, ut à terreſtreitate purgentur; Deinde per Balneum congelabis deſtillando, Et tranſacta humiditate in fundo vaſis remanebit Mercurius ſive ſal albi coloris, atque hoc pacto ex hac materia Mercurium extraxeris, qui virtutes propè innumerabiles habet acuendi Spiritum Vegetabilem à Vino (*Phil.*) extractum, ut poteſtatem habeat diſſolvendi cuncta Metalla cum conſervatione formæ vegetativæ & germinativæ.

In magia Naturali *Tartarum calcinatum*, & quater deſtillando imprægnatum menſtruo Vegetabili, deinde per deliquium reſolutum & coagulatum, Mercurium vocat. Et habebis, inquit, pag. 379. *Sal artis ſive Mercurium Testamentarium ſine quo nihil fit. Aliquando ſal ſive caput mortuum; in ſeparatione Elementorum dictum Terra exanimata Mercurium vocat. Sic in Exp. 6. Terram inanimatam urinæ, aquâ diſſolutam, filtratam & coagulatam, Mercurium vocat. Tunc ſervato, inquit, ſalem noſtrum armoniacum fixum, Sulphur animale noſtrum, Mercurium animale fixum noſtrum, de quo pauculum quid ſuper laminam igneam colloca, & ſi flu-*

at tanquam cera sine fumo, signum est te habere Argentum vivum fixum ac perfecte depuratum, cum quo plurima experimenta haurire poteris. Hic est ille Mercurius, qui aptissimum nobis subsidium præbuit.

Quartus Mercurius est vel Vegetabilis vel Animalis; de quo Ripleus in Pupilla pag. 300. Sunt plures, inquit, Mercurii quàm hi supra dicti duo (minerales Leo rubeus & viridis) videlicet Mercurius Vegetabilis & Animalis, quoniam uterque extrahi potest ex quibusdam liquoribus, veluti ex Sangvine & ovis. Lullius Distinct. 3. Libri Essentiae in Figuris vel Tabulis Individuorum describit Vegetabilia & Animalia, in quibus reperiuntur hi Mercurii propinquissime. Est tandem, inquit, hoc aliud secretum Naturæ, ut Artista hujus artis cognoscat & revera habeat notitiam de individuis, in quibus noster Mercurius est repperitus propinquissime. Quare sciant Artistæ hujus artis, in omni Elementato nostrum Mercurium reperiri, tamen in aliquibus tam longè, ut vitam hominis anticiparet, antequam Artista hujus artis ipsum, prout expedit, extractum possideret. Quare in ista Figura revelamus illa, quæ ipsa propinquissime

mè possident. *De hoc Mercurio Lullius* Libro Mercuriorum pag. 8. Quando, inquit, dicimus Mercurium communem, dicimus de illo, quem Philosophi intelligunt, & quando dicimus vulgarem, loquimur de illo, quem Rusticus intelligit, & qui venditur in Apothecis. *Quod Ripleus* pag. 326. suæ Concordantiæ ita exprimit. Cum loquor de Mercurio intellige Mercurium magis communem quàm communem.

Quintus est ipse Vini Phil. Spiritus, quem Lullius in Exp. 3. Mercurium Vegetabilem nuncupat. Ita habebis, inquit, salem Vegetabilem, extractum ab hoc individuo (*Melle*) quod sal est pretiosissimum, ac potestatem habet acuendi Mercurium Vegetabilem, & dissolvendi duo luminaria, &c. *In Exp. 5. ex Portulaca, Apio, Squilla, &c. Salia preparat*, quibus omnibus, inquit, Mercurium Vegetabilem ex Vino extractum acuire poteris conjunctim vel separatim, de quibus inferius in sexto menstruorum genere.

Sextus est Menstruum Philosophicum, menstruum enim nostrum dicitur Mercurius Vegetabilis, ortus à Vino Albo vel Rubeo.

Septimus est Spiritus animatus cujuscunq;

G 3

corpo-

corporis, sive Aër in separatione Elementorum,
qui Mercurius, utpote ignis sive Oleum, Sul-
phur dicitur in omnibus ferè Receptis.

Octavus est Sal Harmoniacum Vegetabile
vel Animale vel Minerale, Sulphur naturæ,
quod etiam Mercurius noster, Mercurius sub-
limatus & Mercurius Philosophorum dici-
tur. Hæc ut in sequentibus menstruorum de-
scriptionibus observemus, necesse est, nisi cum
nominibus res ipsas quandoq; confundere ve-
limus.

III. GENUS.

*Menstrua Vegetabilia Simplicia ex Spiritu
Vini Phil. & Salibus Oleosis sive mediis, quæ
nec fixa nec volatilia dici possunt; hætenus
Essentialibus dictis, uti sunt Sacharum,
Mel, Tartarus Vini Com. aliorumq;
Vegetabilium*

10. Coelum mellifluum Parisini ex Melle
Crudo.

*In Practica Elucidarii pag. 231. Vol. 6.
Theat. Chym.*

Modus istum B. (*Spiritus Vini Phil.*)
coelestem & ardentem acuendi est, ut
accipias de substantiis tibi declaratis
quantum voles. Nos autem accipimus sub-
stantiam

stantiam Florum unitorum (*id est, mellis recentis substantiam pag. 269.*) quam ponimus in vase ad destillandum omnem aquositate per Y. (*Balneum Mariæ, pag. 270.*) Deinde infundimus tres partes & amplius B. super istam substantiam hoc modo præparatam, claudentes vas cum suo operculo antenotorio dicto & ponimus in putrefactionem per unum diem naturalem, deinde per tres destillationes per Z. (*ignem cinerum, pag. 270.*) destillamus usq; dum per illud regimen omnem partem Mercurialem cum toto succo benedictæ substantiæ obtineamus, reiterando deinde prædictum magisterium cum nova substantia Florum, & faciendo hoc regimen quatuor vicibus, in quarum fine, B. solutivum, de potentia in actum per virtutem Mannæ Florum unitorum reduxisti. Jam R. Vas vitreum forte, quantitatis Aquæ capax, quam urna communis continere potest, habens collum unam spithamam cum dimidia longum, cui aliud vitreum vas, quartam tantum urnæ partem continens, erit cum collo suo inferendum, & bene lutandum. Huic vase impone libras quatuor C. (*menstrui dicti ex melle confecti.*) ad circulandum in Balneo aut fimo equino,

equino, per 30. aut 40. dies, cum quo termino
 expirato C. conversum habebis in D. (*in quin-
 tam Essentiam in sua perfectione, tractam de
 excellenti Vino, quod est forma corporis uni-
 versalis reducti in B. & B. in C. & deinceps
 Circulatio facienda. Quinta Essentia hæc
 est Vegetabilis, quia cum omnes ceteræ aquæ
 acuta metalla destruant, hæc sola per virtu-
 tem suam illa vegetat, augmentat & multipli-
 cat. Hinc aqua ista est mysterium artis, quia
 ardens est, corpora calcinat & dissolvit, si per-
 fectè rectificata fuerit pag. 269.) Signum au-
 tem cognoscendi, an ista conversio sit facta,
 erit hypostasis quædam in fundo vasis existens,
 similis illi, quæ in urina hominis sani apparet.
 Cum corpus gloriosum, elapsis triginta die-
 bus, perfectionis termino appropinquat, tunc
 videbis D. aut quintam Essentiam in maiore
 claritate & splendore quàm alicujus adaman-
 tis. Cujus claritas omnes pretiosas res su-
 perat, adeò ut judicatu difficile sit, an iste divi-
 nus liquor in vase, an verò extra vas sit con-
 stitutus.*

Deinde Cælum nostrum de sua hypostasi
 cum industria separabis, custodiendo illud in
 vase bene munito in loco frigido, ne quid in-
 de

de expiret. Quinta ista Essentia à Philosophis vocatur *Spiritus Vivus*, quia vitam tribuit corporibus humanis & Metallis, *Aqua argenti vivi, Aqua Vita, Aqua Cælestis, Aqua Divina, stella Diana, Anima, Spiritus Mercurii nostri Vegetabilis, fumus, ventus, nostrum Cælum.* In summâ infinita nomina ipsi imposita fuerunt, quæ tamen unam rem significant.

Annotationes.

Antecedens Spiritus Vini Phil. cum Vegetabilibus Oleosis acuitio, Christophoro Parisino minus placuit, idè hanc quam præ cæteris invenit meliorem, ejus loco substituit. Magnum Mysterium & Thesaurus est, (inquit,) quod in hoc capite docemus, quâ ratione B. (*Spiritum Cælestem & ardentem Vini Phil.*) acutum reddere debeas, quod per C. significamus, quare arigere aures, nescio enim quo pacto hanc doctrinam proponere debeam, ne hoc secretum omnibus patefiat. Nam omnes, qui unquam extiterunt Philosophi, hoc secretum sub diversis Figuris absconderunt, quia sine omnidubio illud est, quod principalis, vel una ex principalibus clavibus est hujus mirabilis scientiæ.

entia. Hoc tibi certò persuasum habeas velim, quod B. nullam solutivam habeat naturam actualem, sed tantummodò potentialem, si enim B. non acueretur, per medium & modum tibi manifestatum, nullam solvendi potestatem haberet. Quidam acutum fecerunt cum Vitriolo, qui modus satis bonus est. Quidam cum Nitro. Quidam cum Cinnabari. Quidam verò cum his duobus, & quidam cum omnibus tribus. Quidam cum Terra ipsorum, qui modus mihi displicet, quia hac ratione crassa unctuositas & ponderositas introducta fuit. Quidam Vegetabilibus usi; ut sunt herbae, Radices, Flores ac semina tibi cognita, quæ in se potentes Mercurios habent, hinc est, quòd qui illum hoc modo tractarunt, formam ejus Vegetabilem potius augmentarint, quàm ut reddiderint solutivam. Quidam Flores unitos ad acuendam adhibuerunt, qui modus principalis & nostræ intentionis est, qui in Alphabeto apertoriali invenitur. Quidam ignorantes, verum hujus B. acuendi modum, multum temporis in præparandis diversis aquis insumperunt, priusquam corpus aliquod in B. ponere possent, sicuti nobis contigit in principio, cum praxin istam quæreremus,

mus, quæ tibi per nostræ Somettæ praxin, jam manifestata est, quæ licet bene, summo tamen cum labore successit. Hujus partis dissolutivæ mysterium difficile est, & tædiosum, ideòque repetitionem ejus instituemus, cum enim acutum reddideris B. eo modo, quem nunc manifestamus de solutione corporum sine molestiâ & longi Temporis tractu perficiendâ, certus eris. Verùm fateor, cum tecum essem in illo tempore, quo primum solvendi initium fecimus, Raymundum Lullium in hac parte dissolutiva nondum intelligebamus, sed postquam illum ad studia redeuntes relegissemus, practicantes, orantes & jejunantes, perfecta nobis accessit illuminatio mentis modum igitur istum sub silentii sigillo manifestabo. pag. 231

Parisinus hisce verbis nos certiores reddit: Vini Phil. Spiritum nullam solvendi potestatem habere præterquam Oleosa, quia Oleosus est, sed ut arida etiam dissolvat, necessarium esse, ut acuatur, id est, ita temperetur, ut aridis etiam homogeneus fiat, adeòq; ea solvat, quod opus difficile & tædiosum esse, propriâ probat Experientia, ex pluribus ergò Adeptorum acuentibus mel eligit præ cæteris, cujus
ascuendi

actuendi facultatem principalem, vocat mysterium magnum & artis Thesaurum. Si quidem juxta Lullium Spiritus Vini Phil. in Melle duas habet liberas operationes: id est, Unctuosus hic Spiritus facile unitur unctuositati mellis, eademque etiam operâ facile temperatur Mellis ariditate. Verbo, dantur alia quidem, imò sequentia omnia, hoc ipso fortiora Menstrua, sed nullum preparatu facilius & Discipulo incipienti melius. Lullius idem Menstruum hoc modo confecit.

11. Spiritus Mellis Lullii.

c. 19. Lib. Mercur.

R. **D**E Aqua Vitæ, & pones intus hanc humiditatem Vegetabilem, tertiam partem favi Mellis, cum omnia sua substantia, scilicet cum Cera & cum Melle, & illam pones ad fermentandum in levi calore per tres horas, & quantò magis instat, tantò magis valet; postea pone ad destillandum in Balneo. Et istam destillationem & fermentationem reitera, renovando favum in qualibet secunda destillatione, per novem vices.

Parisinus ex Lullio magistro suo, non tantum Vini Phil. Spiritum, sed & ipsam hujus menstrui didicisse preparationem mihi videtur,

tur, licet hanc aliquantulum correxerit. Parisinus Mellis inspissati libram unam cum tribus vel quatuor libris Spiritus Vini Phil. digerit per diem in Balneo, postea ter destillando invicem commiscet. Opus ter repetit, ita ut quatuor hisce vicibus libras quatuor Mellis una cum totidem libris Spiritus conjunxerit, amboq; circulat suo tempore. Lullius favum Mellis digerit per tres horas cum tribus partibus Spiritus, & ambo per duas conjungit destillationes, opus reiterat quatuor vicibus, ita ut per octo destillationes, quatuor partes Mellis cum tribus Spiritus univerit, conjunctum jam menstruum destillat adhuc semel, ut per 9. vices vel cohobationes conficiat suam Mellis Spiritum. Parisinus tria elegit ingredientia pro sua Medicina: Creator Cœlestis Altissimus creavit tres mineras. Inter mineralia est una, scilicet Solis & Lunæ, inter Vegetabilia est Vitis, inter animalia est Apis. pag. 222. *Elucid.* Lullius de his tribus ita, *Cap. 46. Libri Mercurior.* Inter omnia Mineralia, Vegetabilia & Animalia fixum aurum electum est pro Medicinis conficiendis. Et super omnes virtutes inter Vegetabilia & Animalia sunt virtutes succi vel Juscula Lunariæ, & Musca besana, quæ mel componit. *Paris*

*Parisinus in Alphabeto apertoriali eandem quidem habet Spiritus Vini acuitionem, at cum ibidem Menstruo superaddat Sal mel-
lis ex capite mortuo calcinato extractum, hæc
acuitio non ad hoc, sed ad aliud refertur ge-
nus.*

*Verum-enim-verò licet Mel speciali hoc
privilegio gaudeat quasi ex eo tantum hujus
tertii generis menstrua confici possint; scien-
dum tamen est Salia Oleosa omnia, (uti sunt
Saccharum Cristallisatum, manna Christalli-
sata. Tartarus Crudus Vini vulgi, &c.) ab
uno latere suam cum Oleosis, ab altero ve-
rò cum aridis probare affinitatem; adeòq;
Oleositate istâ suâ in Oleosum Vini Phil. Spi-
ritum introducere propriam ariditatem;
ariditate verò suâ illius Spiritus temperare
oleositatem. Quamobrem de Melle quæ di-
cta fuerunt, eadem de Saccharo & Manna in-
telligenda veniunt. De Tartaro Crudo præ-
dictis aridioris exemplum unum & alterum
addemus.*

12. Spiritus Tartari Crudi Guidonis,
pag. 51. Thesaur.

℞. **T**artari Crudi libras duas, Spiritus
Vini libras tres, destilla & coho-
ba

ba decies desuper proprium caput mortuum.

Paracelsus hunc Tartari Spiritum hoc modo preparavit :

13. Spiritus Tartari Crudi Paracelsi.

Libr. 8. Paragraph. p. 505.

R. **T**artarum Crudum, contunde, & in Alcohol Vini septies vel octies digere & destilla in humorem liquidum, in quo nullum Alkali est.

Ex Receptis sequentia observamus.

1. *Spiritum Vini Phil. absq. acuitione nullam in aridis dissolvendi potentiam habere.*

2. *Acuitionem hanc esse Mystrium Artis, difficile & tædiosum.*

3. *Fieri optimè cum Melle Crudo, Saccharo candi Albo, Manna purificata.*

4. *Ex Tartaro Crudo difficiliusculè hujusmodi conficiuntur menstrua.*

5. *Quod Lullius per Aquam Vitæ : Parisinus per Spiritum Cœlestem & ardentem : Guido per Spiritum Vini : & Paracelsus per Alcohol Vini, non communem Aquam ardentem intellexerint, propria Experientia tentando Experimentum cum Spiritu Vini communis, de rei veritate testabitur.*

6. M.

6. Menstrua hujus generis esse Magisterium Mellis, Manna, Sacchari, Tartari Crudum Vini Phil. Spiritu commixtum. Fiunt ex tempore, hoc modo: R. Essentia Vini Phil. & Magisterii Mellis vel Sacchari ana partes aequales, misce.

7. Menstrua hæc esse medicamina.

8. Non solum Vini Phil. Spiritum circulasse: Sed ipsa etiam menstrua; ob quam circulationem Menstrua dicuntur Circulata. Quæ etiam si ut circulentur, non semper expresse dicatur in Receptis, hoc tamen in omnibus subintelligi debet. Nam Circulatio hæc menstrui purificatio & melioratio est. Per F. intelligimus, inquit, Parisinus in *Alphabeto Summetæ pag. mei* M. S. Aquam Vitæ Circulatam 30. diebus ad minimum; in qua operatione purificatur ab ejus terrestreitate, ita ut seipsam redigat in virtutem Coelestem quintæ Essentiæ, quæ dicitur Cælum nostrum influens in Elementa tales effectus, quales merito dixeris miraculosos. Eam igitur nominamus quintam Essentiam, & Aquam Vitæ, quoniam vivificat corpora.

Atque hoc F. nulla alteratio fieri potest in corporibus, quod monitum vobis fiet pro
Regula

Regula generali. Aliàs dicitur Aqua Vegetabilis, cuius sæpius mentionem fecimus passim in Summetta nostra tibi missa, asseverando maiorem esse differentiam inter F. & D. quàm inter diem serenum & noctem tenebrosam, quemadmodum apparebit ex ejus operatione, tam in particularibus quàm generalibus, quæ tamen virtus procedit ex Circulatione nostra.

IV. GENUS.

Menstrua Vegetabilia Simplicia ex Spiritu Vini Phil. & salibus Volatilibus, uti sunt Sal Armoniacum vulgi, Sal Sanguinis, Urine, Fuliginis, &c.

14. Spiritus Salis Armoniaci Trismosini.
In Tract. Aquila nigræ p. 13. Aurei Velleris Germ.

12. **S**alis Armoniaci libram unam, Salis communis fusi libram unam & dimidiam; hæc optimè pulverisata & mixta sublima. Sublimatum cum novo sale iterum sublima, idque reiterandum toties, donec Sal Armoniacum fiat instar Spiritus (*pulveris*) impalpabilis, tunc Spiritu Vini (*Phil.*) imbibe, & vase bene clauso ponas in Balneo ut solvatur, solutum decanta, quod addito
novo

novo Spiritu Vini putrefac per octiduum in Balneo, postea destilla leniter ex Balneo medietatem, destillatum reaffunde residuo, iterumque destilla, sed igne fortiori, ut omne ascendat per Alembicum. Destillatum toties rectificat usque sit absque fecibus.

Annotationes.

HActenus de rebus Oleosis Spiritum Vini Phil. acuentibus; jam sequuntur, quæ minus Oleosa sunt, Salia volatilia. Quæ etiam si minimè videantur Oleosa, ea tamen esse talia facile demonstratur ex sequentibus Salium Harmoniacorum preparationibus, quorum Terræ, aliàs fixissimæ & cærescentes, solâ menstrui unctuositate redduntur volatilia: Sed hæc nostra nunc non erit inquisitio. Sufficit nobis, uti Crudo & communi Sale Armoniaco, Sale urinæ, Sangvinis, &c. pro Spiritus Vini Phil. acuitione, quæ Salia ariditate suâ, prædictis Oleosis magis alterant hujus Spiritus unctuositatem, adeoque fortius conficiunt Menstruum Vegetabile. Idem Receptum Trismosinus habet Libro novem Tincturarum in Tinctura quarta pag. 59. ut & in Tinctura PitruMosonis Philosophi Angli pag. 90. prædicti Libri. Trismosinus

Sal

Sal Armoniacum Crudum sublimat aliquoties de Sale fuso, ut acuatur hujus Salis acuitate, posteaq; eò meliùs dissolvatur Vini Phil. Spiritu. Geber de investigat. Magist. pag. 284. Sal Armoniacum sublimat cum Salis anatica proportionē. Aristoteles Chymicus hanc sublimationem perfecit hoc modo pag. 74. Volum. 3. Theat. Chym.

Rx. De Sale Armoniaco libram unam, de spumo maris uncias sex, de Sale Gemma, de Sale communi, & Alumine ana uncias duas; contere hæc omnia & cribra per setaceum spissum, tunc mitte in Aludel, & sublima, iteraq; sublimationem.

Sal Armoniacum ita sublimatum imprægnatur Spiritu Vini, (non communis, processus enim tum non succederet, sed Vini Philosophici) posteaq; dissolvitur per deliquium. Nam hujus Spiritus Unctuositas Salis Armoniaci substantiam sibi heterogeneam non nisi successivè & per lentos gradus dissolvere potest. Hinc dissolutio hæc meliùs succedet juxta Lullii methodum. In Phlegmate, inquit, Vini Lotii (Vini Phil. ex Urina Confecti) dissolve Sal Armoniacum, trans mitte per filtrum, ac per Balneum Aquam removebis, & remanebit

bit tibi Sal coagulatum & album, iterum dissolve cum Phlegmate, ac per Balneum trans-
mitte. Deinde accipe tantam quantitatem
Aqvæ Vitæ, (*Spiritus Vini Phil.*) quantæ
quantitatis fuerit Phlegma, superfunde simul
super eundem Salem, & occluso vase cum suo
antenotorio (*Alembico Cæco*) pone in Balneo
per 24. horas amoto antenotorio, & super-
posito Alembico destillabis per Balneum igne
lentissimo, cum Sal coagulatum fuerit, ipsum
iterum congelabis; hoc modo dissolvenda
vicissim & congelando ter, idem Magisteri-
um iterabis. Atque ita dictum Salem in Vir-
tutem Vegetativam, auxilio Spiritus Vegeta-
tivi, quo ipsum dissolvisti & congelasti, redu-
xisti. *Lullius in Exp. XVI. Sal Armonia-*
cum facile in Phlegmate Vini Phil. dissolvi-
tur, adeoque hoc medio citius unctuofo Spiritui
Vini Phil. conjungitur, quàm si immediate in-
jiceretur in hunc Spiritum. Trismosinum hanc
etiam scivisse, & aliquando hac Methodo
usum fuisse apparet ex sequenti Menstruo.

15. Aqva Salis Armoniaci alia Trismosini.

In Tinctura Gereton, pag. 98. Aur.

Vell. Germân.

Rx. **S**alis Armoniaci Crudi libras duas, dis-
solva-

solvatur in Vino (*Phil.*) Cristallifetur, Cristalli solvantur per deliquium, dissolutum divide in duas partes, quarum unam destilla in alteram forti satis igne, conjunctas partes rectifica in Aquam fortem Salis Armoniaci.

Sal Armoniacum itaq, vel Phlegmate Vini Phil. (id est, Aqua ardente non rectificata) vel Vini ipso Phil. dissolutum, Cristallifatam, & per deliquium resolutum, per se vel novo addito Vini Spiritu destillatur in Aquam Salis Armoniaci.

Non ex Sale Armoniaco tantum, sed ex reliquis etiam Salibus volatilibus hoc conficitur Menstruorum genus. Ita,

16. Sulphur Gelativum Lulli,

In Exp. VIII.

R. **S**piritum prædictum animatum (*Urine*) de eo unam partem, & Aquæ Vitæ, perfectè rectificatæ partes quatuor quas statues super ipsum Spiritum animatum, ac protinùs occlude vas, ne respiret; quod vas sit boëia, quam concute tuis manibus agitando; sic in ictu oculi sive momento videbis totam Aquam in Salem esse conversam. Quod si in ipsa Aquæ Vitæ (*Phil.*) esset pars aliqua Phlegmatis, protinùs ab ipso Sale separabitur

lin

in forma Aquæ, propterea Aqua Vitæ debet
esse quàm optimè expurgata ab omni Phleg-
mate, ne, cum hoc opus fiat quicquam Aqua
remaneat cum ipso Sale, sed totum conver-
tatur, quod erit meliùs & utiliùs, atque hoc
pacto habebis Salem Animalem & Vegetabi-
lem, quem coagulativum vel gelativum Sul-
phur appellabimus, quod proprietatem ac vir-
tutem habet dissolvendi duo luminaria & re-
ducendi ea de Potentia in Actum, conserva-
tâ illorum formâ vegetativâ & germinativâ.

*Aliquando Lullius subi. movit hanc Urine
offam, uti in sequenti Nono-Experimento.*

Alius præterea modus est, *inquit*, Copu-
landi prædictum Animalem Spiritum cum
Spiritu Vegetabili, hoc pacto videlicet: R. De
Spiritu animato (ut supra) rectificato, quan-
tum libet, ac superfunde tres partes de Aqua
Vitæ (*Phil.*) nostrâ perfectè rectificatâ, quæ
copulatio fieri debet in boccia magna & alta,
cui subitò Alembicus adaptari possit. Factâ
igitur dictâ copulatione, subitò habeas para-
tum licinium bombacis, madefactum Oleo,
& quàm optimè pressum, quo statim occlu-
datur os ipsius bocciæ, idque intromittatur in-
tra collum deorsum, usque ad spatium unius
palmae.

palmae, forti filo canabaceo annexum, ut cum fuerit opus, possis dictum licinium extrahere; postea suppone Alembicum cum recipiente quam optime occluso, & in furno cinerum collocabis, subministrans illi à principio ignem levem, postea verò gradatim augendo ipsum ignem, donec sublimetur, quod sublimatum in vase firmiter obstructo conservabis, quia hoc Sale & aliis mediantibus mirabilia operari poteris.

Parissinus in Apertorio suo pag. 15. M.S.S. mei sale hoc Urinae suum acuit C. sive Vini Phil. Spiritum, quem acutum deinde circulat per modum in Circulatione Caeli sui mellei adhibitum, & superius descriptum.

Aliquando Lullius pro horum Menstruorum confectionibus usus est etiam Sale volatili Sangvinis uti in Experimento suo XII.

℞. Sangvinem trituratam (*Sangvinem extractum ab hominibus sanis & cholericis in tabula nitida siccatum ut Phlegma separetur ab eo & deinde tritū, Exp. XI.*) Pone in bocia, cujus collum sit altum, & apposito Alembico cum recipiente, igne lento prius destillabis, donec humiditas exhalabit; postea ignem augebis usque dum Sal sublimetur, qui erit subalbis-

albissimus, qui cautè collectus servatur: Est enim plurimæ virtutis & effectus. Habes ergo fili charissime omnia medicamenta (*Salia*) quæ proprietates habent cum duobus luminaribus, atque etiam cum reliquis Metallis imperfectis, sine quibus illa ars transmutationis finem habere non potest optatum.

Ex Receptis, quæ annoto, sunt:

1. Per Vinum, Vini Spiritum & Aquam Vitæ communem non intelligi Aquam Ardentem, quâ Sal Armoniacum vulgi reducere vel destillare in liquidam substantiam impossibile est; & quamvis id posset, Menstruum tamen id commune foret, non Philosophicum, utpote absq. Vini Phil. Spiritu confectum.

2. Menstrua hæc componi ex omnibus Salibus volatilibus.

3. Menstrua hujus generis esse Salium volatilium Magisteria. Commisce Vini Phil. Essentiam cum Salis alicujus Volatilis Magisterio, & ex tempore conficies Menstruum hujus quarti generis.

4. Menstrua hæc confici etiam posse per modum Cæli mellei. Parisini nempe per Circulationem, indeq. vocari Circulata, Sal Armoniacum commune Circulatum; Sal Urinæ, Sanguis

Sanguinis, Cornu Cervi, &c. Circulatum, vel Aqua Salis Armoniaci Circulati, Aqua Salis Sanguinis Circulata, &c.

5. Valdè incertum esse, quodnam Trisinosus per Vini Spiritum intellexerit Menstruum Philosophicum. Diversa enim ab Adeptis eodem Vini Spiritus nomine insignita fuere Menstrua. Ut plurimum simplicem voluerunt Spiritum Vini Phil. interdum eundem vario modo acuaturn, id est Menstruum Vegetabile simplex, ita Basilius Libro de conclusionibus Metallorum Olea Spiritu Vini preparat, per quem non simplicem sed Menstruum Vegetabile simplex, se intellexisse ipse indicat, in præparatione Olei Mercurii, dum apertum hoc metallum Spiritu Vini, rectificato prius cum sale Tartari (quod Menstruum habebimus in sequentibus) redigi in Oleum jusserit, quo cætera Metalla magis occlusa magis indigent.

Aliquando per Spiritum Vini voluerunt etiam Menstrua Vegetabilia composita, ita Lullius, inter cætera Circulati majoris nomina, recenset quoq; Aquam Vitæ. Menstruum hoc, inquit, innumeris penè nominibus appellarunt Sapientes, Acetum acerrimum, quod Aurum convertit in Spiritum, hæc est Aqua

D

Sicca

Sicca, Aqua Solis, & Aqua Vitæ in Exp. XXV.
 imò Menstrua Mineralia etiam sæpè sæpius
 Adepti vocavêre Aquam Vitæ; ita Albertus
 in suo Composito de Compositis pag. 939.
 Volum. 4. Theat. Chym. destillat Aquam
 Mercurialem Mineralem, de qua ita: Ecce
 ista est Aqua Vitæ, Acetum Phil. & Lac Virgi-
 nis, per quam corpora in primam materiam
 resolvuntur.

Quamvis ergò divinari incertum sit, qua-
 lem ex tanto Menstruorum numero Trismosi-
 nus voluerit Vini Spiritum; longius tamen
 non errabimus à vero, si quocumq; accipiamus
 Menstruum sive simplex, sive compositum, Ve-
 getabile vel Minerale, loco hujus Spiritus,
 cum omnibus enim promiscuè, si non idem,
 gradibus saltem differens & seipso melius vel
 debilius perficiemus Opus, quod communis Vi-
 ni Spiritus reddit omninò impossibile & de-
 ceptorium. Attamen sunt directiones, quæ
 in hac ambiguitate nos certiores reddere pos-
 sunt; putà,

1. Ambiguum, vel incognitum aliquod
 Menstrui cujusq; nomen facile cognoscitur per
 sua, si qua adsint in eodem libro, vel aliis ejus-
 dem Adepti scriptis Synonyma. Exempli
 gratia

gratia si nesciatur in descriptione Balsami Sa-
 mech Paracelsi, quid sit Circulatum minus;
 id esse Salis communis Arcanum extra omne
 dubium ponunt Synonyma ab ipso Paracelso
 Lib. X. Arch. in Circulati Majoris descriptio-
 ne (ubi primum Ens Salis etiam Arcanum Sa-
 lis dicitur) prolata, Menstrui insuper natu-
 ram, imò & preparationem, hic forsitan mi-
 nus clarè (quatenus Menstrui) datam, alibi
 sub Essentiæ vel primi Entis titulo clariùs in-
 dicantia. Sed Synonyma dixi in ejusdem,
 non alterius Adepti scriptis observata, quoni-
 am sæpè alii aliud hisce voluerunt nominibus,
 imò non rarò Nomen, quod in uno libro ean-
 dem habet cum reliquis, in altero ejusdem li-
 cet Authoris differentem ab illis habet signifi-
 cationem; ideòq; Synonymum illud ex eodem
 libro (modò possit) petendum est, quod tum
 cum reliquis ejusdem Authoris, atq; etiam cum
 aliorum Adeptorum scriptis conferendum fo-
 ret, pro confirmatione mentis istius Authoris,
 circa identitatem Synonymi, de quo dubitaba-
 tur.

2. Quod si nulla dentur Synonyma in ejus-
 dem Authoris Libris, incognitum hoc nomen
 aliis Adeptorum scriptis explicari non conve-

nit, siquidem & ipsi adepti quandoq; erravêre, nomini alicui vel loco obscuro sæpè, vel meliorem quàm decebat, vel sinistram omnino imponendo explicationem. Observare tamen, quid dicant, præsertim ejusdem Authoris Discipuli vel Affectæ, non licitum modo est, sed imò necessarium, licet enim non Authoris, sua n tamen de re illâ indicant mentem.

3. Nomen verò, si Synonyma detegere nequeunt, usus in ipso Recepto expressus fortè explicabit faciliùs, si modò examinetur rectè ab illorum Receptorum industrio Observatore, putà.

I. Si nesciatur, num Minerale (Acidum) vel Vegetabile Menstruum velit Adeptus, inquiratur de sequentibus.

Primò. Num Menstruum illud dissolvat corpora cum impetu vel effervescencia, tum enim Minerale erit, signo nimirum hoc Satiū Mineralium prodens aciditatem. Quoniam Menstrua Vegetabilia suaviter semper, & lentiusculè dissolvunt corpora.

Secundò, Num dissolutio digesta per tempus in nigrum convertatur colorem, vel pulverem nigrum Menstruo supernatantem, iam enim Menstruum significat Vegetabile, quoniam Menstruorum Mineralium dissolutiones

Corpo-

Corpora continent bis dissoluta , semel Vini Phil. Spiritu, quo cum nigrescunt, deinde Salium corrosivo sive acido. Itaq; pulvis & color niger signa sunt dissolutionis Vegetabilis, quibus additur lactea opacitas, ambobus quidem Menstruis communis, omnia enim Menstrua debilia vel debilitata Ariditatem suam minus benè dissolutam & præcipitatam quasi continentia, similiter dissolutiones Vegetabiles post nigredinem diutiùs digestæ, opacæ & lacteæ fiunt & manent, usquedum abstracto Plegmate, acidòq; , vel Spiritu Vini Phil. magis concentrato fiant diaphanæ & clarissimæ. Nunquam tamen tria hæc signa observamus in Menstruorum mineralium usu.

Tertiò, Num Adepti moneant laborantem, ut sibi caveat ab aëre sive fumo in Operatione, vel veneno in usurei jam præparatæ, id enim signum est Menstruum suum esse, vel fuisse minerale, quoniam Venena aciditati suam debent originem & ortum. Menstruo quippe minerali Perle & Corallia ipsa imò Aurum ceteraq; Arida aliàs innocentissima, fiunt pessima Venena.

Quartò, Tandem, si corpora mineralia in duo Olea distincta, Menstruo distinctim & separatim

D 3

paratim

paratim supernatantia videbis, dic, id minerali
le quoque Menstruum fuisse, quoniam nullo
Menstruo Vegetabili, etiamsi fortissimo, hoc
fieri potest.

II. Si nesciatur, num Menstruum Vegeta-
bile sive simplex sive compositum sit accipien-
dam, sequentia observamus circa illorum
usum:

Primò, Si in Dissolutione Corporis Me-
tallici vel Mineralis relinquatur Corpus Al-
bum sive residuum aliquod; tum scias Men-
struum fuisse Vegetabile simplex, quippe quod
rerum Tincturas sive Essentias tantum extra-
hit, dissolvens Oleositatem, minime verò aridi-
tatem rerum, è contrario Menstrua Vegeta-
bilia Composita, ut & Menstrua Mineralia,
quæ simplicibus fortiora sunt, Corpus totum
nullis relictis fecibus, dissolvunt.

Secundò, Si totum rei dissolutæ Corpus
vertatur in Oleum, supernatans Menstruo, id
fuit Menstruum Vegetabile Compositum, ea
enim id præstare tantum possunt. Menstrua
Vegetabilia simplicia minùs sunt fortia, Men-
strua mineralia verò sunt æquo fortiora. Id-
circo illa non totum, hæc verò non solummodò
totum Corpus dissolvunt, sed reducant dissolu-
tum

rum in Oleum non unicum sed duplex. Ita ex usu cognoscitur Temperatum Paracelsi, (Menstruum aliàs Satis incognitum) esse Circulatum majus sive Menstruum Vegetabile Compositum, quoniam eo ipso Metalla redigit in Oleum supernatans sive Magisterium.

Tertiò, Si in dissolutione vel dissoluti digestionem, id fieri Nigrum videbis vel Pulverem Nigrum emittere, Menstruum dic fuisse Vegetabile simplex, quoniam Menstrua Vegetabilia Composita & Mineralia, utpote fortiora, melius suum retinent Corpus in se dissolutum.

III. Dubium verò, num Menstruum Vegetabile simplex vel Spiritus Vini Phil. sit assumendus, solvit sola temporis diuturnitas, quò promptius enim in Regno minerali consciuntur Essentiae, eò fortiora fuerunt Menstrua, non simplices Spiritus, sed Menstrua, & è contrario. In Regnis verò (Animali & Vegetabili) difficile est, si non penitus impossibile, ex sola temporis diuturnitate discernere dissolutiones Corporum magis apertorum, cujusmodi sunt Oleosa, Salia, ut & Metallum Apertum Mercurius, praesertim sublimatus, Salium acido latius patens.

V. GENUS,

*Menstrua Vegetabilia simplicia ex Spiritu
Vini Phil. & salibus fixis Vegetabilium
& Mineralium non tingentium.*

17. Coelum Vegetabile Lullii ex Sale Tartari,
In Experimento 34.

Rx. **A**quam Vitæ optimam ac rectificatam, ita ut comburat pannum lineum, prout vidisti, ac ipse mecum operatus fuisti, ac proinde non opus est ejus Aquæ amplius tibi Magisterium tradere.
Rx. Igitur Aquæ Vitæ libras quatuor, ac pone in Urinali vitreo (*Cucurbita*) quod sit maximè solidum: Mox accipe libram unam Salis Vegetabilis sublimatæ secundi Experimenti (*Sal Tartari volatile*) contere ipsum quàm optimè, ac pone in ipsa Aquæ Vitæ, claude fortiter suo antenotorio (*Alembico Cæco*) vas ipsum cum cera Gummata, ut nullo pacto respirare valeat. Pone postmodum in putrefactione per duos dies naturales; postea amoto antenotorio superpone Alembicum cum suo recipiente, juncturis quàm optimè clausis, super cineres calidos destillabis. Illud adverte, quod receptorium debeat esse prægrande ac solidum, ne potentiâ istius Aquæ Vitæ valeat frangi, atque hoc pacto tuam destillationem continuabis,

nuabis lento igne, donec totum per Alembicum destilletur. Quod si in fundo Vasis aliqua pars Salis remanserit, superfunde iterum aquam nuper destillatam, ac destilla ut supra, juncturis, optime clausis. Hoc pacto toties destillationem reiterabis, donec Sal totus fuerit per Alembicum transactus in forma Aquæ Claræ. Postea alteram libram supradicti Salis pone in Urinali, ac illi superfunde eandem Aquam destillatam, claude vas suo antenotatorio, ut supra, pone in putrefactione ut supra; postmodum ut supra destillabis. Cum vero Sal totus cum Aqua fuerit transactus, iterum ut prius accipe de novo Sale Vegetabili libram unam, ac ut supra cum Aqua destillata iterum per Alembicum trans mitte totum: Atque hoc pacto habebis quatuor illas libras Aquæ Vitæ unitas cum tribus libris ipsius Salis Vegetabilis, quod potentiam habet dissolvendi duo Luminaria, (*Aurum & Argentum*) cæteraque Metalla cum Conservatione formæ Vegetabilis. Nunc autem ipsum simplex Menstruum in formam Coelicam reducere intendimus. Accipe igitur ipsum simplex Menstruum, ac constitue in vase vitreo solido (*Circulatorio*) cujus partes quatuor

D s

or

ut vacuæ sint, quinta vero pars sit plena. Clau-
de vas, ut nullomodo possit respirare, ac po-
ne ad circulandum in fimo vel Balneo per 60.
dies naturales. Atque hoc modo habebis
Menstruum Clarificatum, in quo videbis Hy-
postasin; quare in aliud vas Cœlificatam
Aquam evacuando transferas, & cave ut Hy-
postasis nullo modo cum Aqua transeat,
quam servabis bene clausam in Balneo.

Annotationes.

Quoad preparationis facilitatem, Pa-
rasti Cœlum Melleum ceteris præstat
Menstruis: Hoc verò Lullii inter Men-
strua Vegetabilia simplicia primum obtinet
locum. Sapo enim Sapientium est, ex alca-
libus fixis & unctuofo Spiritu Vini Phil. Com-
positus. Alcalia fixa non facile conjungun-
tur Spiritui Vini Phil. ubi verò insimul per-
mixta fuerint, sublimantur levi operâ in Sa-
lia Harmoniaca, Sulphura Nature, vel Mer-
curios Philosophorum, summa Chymie secre-
tioris Instrumenta.

Lullius post varia nobis præscripta Spiri-
tum Vini Phil. acuentia, ipsemet hunc Spiri-
tum acueret voluit Salibus hisce Philosophicè
volatilizatis. Sit autem nostrum Menstru-
um,

um, inquit, ab omni Phlegmate depuratum, quod est quinta Essentia Vini, & acutum cum Sale Armoniaco Philosophorum; quia aliter non dissolveret Aurum, neque Lapidem pretiosos. Sit autem Sal Armoniacum ipsum Philosophorum bene purificatum, id est, sublimatum, & mundatum ab omni terrestreitate & immunditia, Philosophorum more; de quo quidem Sale Armoniaco Philosophorum plenarie tractavimus in Libro nostro de intentione Alchimistarum, condito illustrissimo Regi Roberto, in cap. de Salibus Armoniac. & in clausura Testamenti, aliter dicto Vade mecum, in cap. quod incipit, Partus Veræ Terræ. Ibi legas & perlegas Magisterium Confectionis hujus Salis & purificationis ipsius, & ejusdem virtutes & Potentias. Et scias Fili, quod quicquid in illo cap. scribimus, de isto Sale tantummodò intelligimus. Legas & bene perlegas illud cap. quia sine isto Sale nihil in Magisterio fieri potest. Illud est enim cum quo nostrum Menstruum acuimus, ut dissolvat nobis Aurum & Lapidem pretiosos, & Margaritas, tam ad medicinas humanas, quam ad Magisterium aliquot Metallicum & Lapidificum, & ad componendum Margaritas & Lapidem

pides pretiosos. In quo Lullii Recepto habemus tantis laboribus, nummisq, in vanum hætenus quesitum Sal Tartari volatile, gratis nobis datum, de quo Theoretici nil nisi obscurissima protulere in suis Theoreticis. Omnia apertè dixi, inquit, Sendivogius; Extractiorem saltè nostri Salis Armoniaci vel Mercurii Philosophici non ita apertè revelavi. *Send. in Epilogo 12. Tractat. pag. 337. Agedum ex allegato secundo Experimento sequentem habemus Salis Harmoniaci sive Salis Tartari volatilis descriptionem; nimirum,*

Sal Tartari Volatile Lullii,

Ex secundo Experimento.

Tartarum optimum, quod triturbis, & in vase terreo non vitreato pone ad calcinandum per tres dies, vel quousque albescit. Quo facto ipsum dissolve in Aqua Vitæ primæ destillatæ (*in Spiritu Vini Phil. nondum rectificato*) hoc pacto videlicet: Pone individuum hoc Calcinatum & Album in Urinale, & desuper infunde Aquam Vitæ ut superemineat septem digitis, & occlude cum suo antenotorio (*Alembico Ceco*) ac pone super furnum cineris ut ferveat per duas horas, deinde quod disso-

dissolutum fuerit cautè in aliud vas transfunde: quod autem remanet indissolutum deficcabis. Postea iterum Aquam novam Vitæ infundas, atque iterum super cineres fervere facito.

Dissolutum iterum ut supra evacuato, & cum altera dissolutione priori Conservato. Materiam in vase remanentem iterum deficcato, atque eam ex vase extrahas, quoniam iterum calcinanda est, ut facilius dissolvatur. Quæ cum calcinata fuerit, iterum cum nova Aqua Vitæ dissolve, & fervere facias supra cineres. Dissolutionem hanc, ut supra, cum reliqua conservabis; Atque hoc Magisterium toties reiterabis donec totum hoc individuum fuerit calcinatum & per dissolutionem transactum. Omnes postea Dissolutiones constitue in Urinali, apposito Alembico cum recipiente, & juncturis optimè clausis per Balneum destillabis, quousque materia congeletur, vel quousque per illum gradum caloris amplius non destillaverit. Tunc remove Recipientem, & claude ne respiret, & postea transferes Urinale super cineres, & si qua pars corruptibilis (*Phlegma & Terra inutilis*) cum materia remanserit, comburatur, & cum
per

per duas horas vel tres vas illud permanferit
 in igne aliquantulum remiffo, nec amplius de-
 stillabit quicquam per roftrum Alembici,
 tunc finito ut frigefcat vas, ac deinde fuper
 materiam iterum fuperfunde eandem Aquam
(Vite five Vini Phil. Spiritum) quam fuperi-
 us in recipiente claufam fervafli. Diffoluta
 igitur hac materiâ, iterum per Balneum deftil-
 labis Aquam, ut fuprà, quam remoto recipien-
 te benè claufam fervabis, ne refpiret. Post-
 eà transferas Urinale fuper cineres, & deficca
 materiam, deficcata iterum diffolve cum
 Aqua, quam in recipiente fervafli, & fi videris
 Diffolutionem illam non efle claram nec per-
 lucidam, debes eam toties transmittere per
 filtrum vel pannum lineum, ac toties eam vi-
 cifsim diffolvere ac congelare, ut fuprà, do-
 nec ex fele nullam terreftre itarem emittet;
 & poftremò Diffolutio ipfa acquirat clarita-
 tem ac splendorem. Tunc demum pro com-
 pecto habeas, quod impurum eft & corrupti-
 bile, feparatum eft, ac totam materiam vide-
 bis in Oleum transmutari. Nunc autem,
 chariffime Fili, procedendum eft ad Compo-
 fitionem Mercurii, & noftri Salis Armoniaci,
 in quo tot ac tantas potentias ac virtutes in-
 efle,

esse animadvertimus, ut per difficile sit, id hominum sermone consequi & comprehendere. Cujus operationis modus talis est.

Scias pondus Salis vel Olei, quod in fundo vasis depuratum aspexisti ac illi super infunde de nostro Spiritu, id est Aqua Vitæ rectificata, ut ardeat pannus madefactus in ea tantum ut superemineat quatuor digitis, vel sit ad pondus Aquæ Vitæ sex partes plus quam sit ipsum Sal vel Oleum. Totum hoc simul mixtum in Urinale constituas cum Cooperculo sive antenotorio firmiter clauso, ne respiret. In Balneo putrefacias spatio duorum dierum naturalium, deinde amoto antenotorio & opposito Alembico, cum recipiente juncturis bene clausis in furno cinerum lento igne destillabis. Quæ destillatio continuanda est, quousque rostrum sive capitellum nullas Venas ostendat. Sed subito postquam Venæ disparuerunt, depone recipientem cum Aqua destillata (*Spiritu Vini Phil.*) & firmiter claude, venit enim Spiritus animatus (*Spiritus Vini Essentiâ Tartari imprægnatus*) qui potestatem habet vivificandi suum Corpus (*sive Caput mortuum*) postea continuabis eandem destillationem, in fine augmentans ignem, ut

si Phlegmatis aliqua pars restet , per illum caloris gradum exhalet, & removeatur. Postremò frigefacto vase materiam extrahe & triturabis. Scias pondus materiæ, & illi superfunde de Aqua Vitæ quatuor partes amplius quàm sit ipsa Terra (*Caput Mortuum*) & occluso vase cum suo antenotorio, putrefacias, ut antea, deinde opposito Alembico cum suo recipiente firmiter occluso, in furno cinerum, ut supra, destillabis. Postquam cum suo Spiritu transacta sit anima cum iisdem signis venarum, ut supra, apparentium, idem magisterium reiterato per tres usque vices. Tunc enim habebis Spiritum perfectè animatum, & Corpus exanimatum & calcinatum. Ipse quidem Spiritus cum anima (*Tartari*) aptus est ad omnem operationem Physicam disponendam, sed in hoc loco eum usurpabimus ad calcinatam Terram vivificandam. Accipe igitur supradictam Terram ex suo vase, & eam tritura, postea de ea supra candentem laminam modicum quid pone, quod si fluat instar ceræ absque fumo, signum est perfectæ exanimationis. Si hoc signum non apparuerit, est iterandum hoc Magisterium, quousque illud signum fueris consequutus.

Postea

Postea scito pondus istius Terræ, supra quam infunde Spiritûs Animati quartam partem, & clauso vase cum suo antenotorio, constitue illud in Balneum ad congelandum per duos vel tres dies, vel quousque congeletur, quo facto, remove antenotorium, supponens capitellum, & in furno cinerum destillabis sine recipiente, ut si pars Phlegmatis exstiterit, inde amoveatur, quod enim emanabit ex hac destillatione, erit insipidum & nullius saporis vel valoris ad similitudinem Aquæ Pluvialis. Postea iterum superfunde quartam partem animati Spiritûs, ut supra, & in Balneo congelabis, ut supra, postea per cineres phlegmaticam humiditatem destillabis, ut supra. Atque hoc pacto prædictum magisterium toties iterabis, donec Terra ebiberit & attraxerit ad se totum suum Spiritum animatum, ac deveniat ad huiusmodi signum; ut si particulam ejus posueris super laminam ignitam, major pars in fumum evolet, quod erit signum materiam istam dispositam esse ad sublimandum Mercurium nostrum pretiosissimum, qui potestatem habet dissolvendi quodcunque Metallum cum conservatione suæ formæ Vegetativæ & Germinativæ.

Acci-

Accipe igitur præfatam Terram prægnantem, & constitue intra Bociam (*Sublimatorium*) cum collo longo, quam optimè lutabis luto Sapientiæ, ac desiccato luto collocabis eam materia in furnum destillationis, subministrans in principio ignem lentum, donec Bocia calefiat, cujus os sit occlusum licinio bombacis, atque istum lentum ignem continuabis per 6. horas; postea per alias sex horas ignem aliquantulum augebis. Quod si per illum ignis gradum non sublimaretur, augebis ignem vicissim ad violentiorem gradum, donec incipiat sublimare, quem ignem continuabis per viginti quatuor horas, quo temporis spatio elapso, frige facto vase, accipito inde Sulphur nostrum sublimatum (*Sulphur Naturæ vegetabile*) Mercurium nostrum (*vegetabilem*) Cœlum nostrum (*siccum*) Sal Armoniacum nostrum (*vegetabile*) Lapidem nostrum nondum fermentatum, & pluribus aliis nominibus appellatum. Cujus potestas est acuere suum Spiritum (*Vini Phil.*) ut inferioribus Experimentis comprobabitur.

Hæc Salis Tartari volatilisatio satis tædiosa est, facilis tamen & clara, juxta Recepti tenorem. In sequenti Menstruorum genere varia

ria habebimus exempla conficiendi ejusmodi
salia harmoniaca, hinc quæ circa hanc salis
Tartari volatilis confectionem admonenda
sunt, illuc reservabimus. Lullius hujus salis
volatilis libras tres cum quatuor Spiritûs Vi-
ni Phil. successivè commiscet per varias destil-
lationes; commixtum circulando per 60. dies
redigit in Cælum vegetabile.

Hic autem admonendi sumus, Sal Harmo-
niacum Tartari in sua forma sicca esse Men-
struum vegetabile, adeòq; juxta præscriptam
Recepti methodum non semper necesse est istud
in liquidam reducere substantiam; illud enim,
& Menstruum inde confectum differunt, eò
quòd in Cæli confectione unctuositas Spiritûs
Vini Phil. superaddita, & jam prævalens ab-
sorpsit, & dissolverit salis harmoniaci ari-
ditatem. Ast hoc, à majore Oleosi quantita-
te, hoc modo plus justo dilutum, multum de su-
is amittit viribus, & ad aridorum dissolutio-
nes minùs fit idoneum. Jam verò si sal Tartari
post fit volatile, ipsum Menstruum in forma
sicca, inscitè quidam illud Menstrui Philoso-
phi:ci supplere locum dixere, quod tamen rectè
& optimè dictum, si Menstruum corrosivum
quod nobis minerale dicitur, intelligatur; cu-
jus

jus locum sal Tartari volatile, ceu Menstruum vegetabile, in variis occasionibus supplere potest.

Quemadmodum verò sal harmoniacum hoc, Spiritu Vini Phil. in liquidam substantiam redactam, Cælum Vegetabile nobis componit: ita Spiritu Vini com. dissolutum, facit Spiritum Vini Basilii; dissolutum cum aceto, Acetum nostrum; dissolutum cum Aqua Forti, Aquam Regis Philosophorum, & sic de pluribus aliis. In presentibus suum habet locum prædictus Basilii Spiritus.

18. Spiritus Vini Basilii,

In fine Libri Revelat.

Rx. **V**inum Album generosum (*commune*) & destilla modo solito, ut ex eo fiat Aqua Vitæ fortis in vesica, quam in phiala rectifica, & separa phlegma, Aqua Vitæ hæc ita probatur; si in vase vitreato incensa comburatur tota nihilq; aquositatis post se relinquat; sin autem remaneat quid, destilla adhuc semel aut bis, juncturis optimè clausis, ne Spiritus volatilis Vini exhalet. Aquâ Vitæ sic destillatâ, & optimè rectificatâ, (cave autem, ne inter destillandum candelam admoveas, ne tibi noceas) in aliâ phialâ.

phialâ cum mensurâ hujus Aquæ Vitæ jungas uncias tres Tartari optimè sublimati, ut phiala ad medietatem plena sit, apposito alembico & recipiente satis amplo, destilla in Balneo Mariæ lentissimè propter Spiritus volatiles, relicto in fundo parùm Aquæ Vitæ, & inter destillandum humidis pannis refrigerato alembicum, sic Spiritus citiùs resolvitur, & in Recipientem transit.

Hic est iste Vini Spiritus, quo Basilii passim usus est, præsertim in Conclusionibus suis, ubi per Vini Spiritum corpora tam Metallica, quàm mineralia redigit in Olea. Quisquis aliunde ejus loco sibi imaginatus fuerit Spiritum, necesse habet, ut sibi caveat, ne dicti veritatem damno suo experiatur. Datur quidem adhuc alia ejus Vini Spiritus descriptio in Appendice Elucidationis, quæ tamen à priori non differt, nisi quod in superiori descriptione legebatur sal Tartari volatile; hic vero legitur sal armoniacum optimè sublimatum. At ea esse Synonyma jam modò patet ex Lullii Recepto. Quodcunq; enim sal sive fixum sive volatile Spiritui Vini Phil. conjunctum sublimatumq; fuerit, Sal volatile nostrum, Sulphur naturæ nostrum, & Mercurius sublimatus

tus

tus noster dicitur, quibus promiscuè ceu salibus Philosophicè sublimatis uti licet ; utraq³ enim salia ista (Tartari & salis armoniaci) ex una eadémq³ forsitan materia, confecta fuerunt à Basilio. Hoc autem ejus Menstruum Cælo vegetabili Lullii minùs forte est, etiam si ex eodem sale Tartari æquè sit ac istud præparatum. Basilius enim hujus salis diminuit virtutem Spiritûs Vini communis additione ; cùm Lullius idem efficiat opus sed Vini Phil. Spiritu. Ast Basilius suum aliquando etiam Lullii Cælo Veg. fortius Menstruum reddidit, separando Spiritum Vini Com. à sale armoniaco Philosophico, quod quidem duplici pergit modo.

Primò accendit Menstruum in vase cupreo ad usum hunc destinato, ut Spiritus Vini Communis comburatur, sal armoniacum verò Vegetabile per se remaneat in liquidam substantiam redactum. Modus est iste.

19. Spiritus Vini igneus Basillii,

Loco ut supra.

R. **S**piritum Vini antecedentem ad hanc Spiritûs ignei præparationem idoneum. Conficiatur Instrumentum ex Venere quod in medio, infra & supra forami-

na, tolli potest, prout & supra mediam cucurbitam. Impone alembicum cum tubulo, omnia ex Venere sint præter recipientem, qui sit ex vitro, quem pone in vase ligneo in aquam & supra pannis humidis tege, in vase ligneo sit meatus per quem aqua ubi incaluit, effluat & frigida affundatur; omnibus sic paratis per foramina inferiora immittitur Spiritus Vini præparatus, ut ad foramina attingat, tunc accenditur, & Mercurius per foramina media sursum pellitur, resolviturque ob frigus aquæ, & ex alembico transit in recipientem. Sic præparatur Spiritus verus Vini, sed in opere nunquam cessa à refrigerando, & affunde novam Aquam Vitæ, ne nimis profunde ardeat. *In Additione vel Appendice manualium operationum hunc Spiritum ita descripsit Basilus.* R. Vinum adustum. (potius Vinum adurendum ex Sale Harmoniaco Tartari & Spiritu Vini Communis confectum) quod ponas in vase forti durante ignis flammam, & accendas flammâ sulphuris, & protinus applica Alembicum ferreum vel cupreum, & verus igneus Vini Spiritus resolvitur & destillatur in liqorem in recipientem amplum; hic est verus æreus & igneus Spiritus Vini.

Secun-

Secundò imprægnat Menstruo sub No. 18. descripto calcem vivam ex qua fortius adhuc destillat Menstruum, Spiritus Calcis Vivæ dictum. Calx Viva, inquit, fortificatur, & magis ignea redditur per purum & minimè sophisticatum Spiritum Vini (ex sale armoniaco & spiritu vini com. confectum) sæpius desuper cohobatum, cui calci addas sal alcali Tartari, additis Salis ejusdem fecibus exsiccatis, ex quibus optimè permixtis destillabis verum Spiritum gehenneum, in quo magna absconduntur mysteria, Methodum acquirendi hunc spiritum tibi dixi, quam observare, ac pro dono valedictorio accipe Basil. in Repet. Lapidis in Cap. de Calce Viva. Nota inquit, in fine Libri de Medicinis supernaturalibus; vobis dixi de virtutibus & qualitatibus Lapidum pretiosorum; at reperiuntur etiam plures lapides despicabiles & ignobiles magnæ tamen virtutis, testante ipsa Experientia; quamvis ignorantes & inexperti haud fidem adhibebunt dictis, istaque cerebris suis obtusis concipere nequeant, istud tamen demonstrabo Calcis vivæ exemplo, quæ Calx juxta judicium vulgi, parvi pretii est, & contemptibilis in obscuritate. Nihilominus in hac

hac est virtus potens, quæ apparet in sui applicatione contra morbos gravissimos: At cum triumphans & transcendens ejus Efficacia ferè incognita sit plurimis, ideò pro causa illorum inqvirentium in mysteria naturalia & supernaturalia & quorum gratia hujus Libri aperio Arcana: Pro Valedictorio detegam etiam mysterium Calcis vivæ, & dicam primò modum destillandi ejus spiritum, quod opus sanè requirit Artistam expertum antea bene informatum in hac præparatione.

20. Spiritus Calcis Vivæ Basilii,

In fine Lib. de Med supernatur.

R Calcis Vivæ q. v. tere & præpara in marmore in pulverem impalpabilem, cui affunde Spiritus Vini (*Menstrui sub No. 18.*) tantum, quantum imbibi possit à Calce pulverisata, ita ut nullus Spiritus supernatet Calcem. Tum applica alembicum; luta bene, & apposito recipiente abstrahere Spiritum lenissimè in Balneo ab eâ; hæc abstractio reiteranda octo vel decem vicibus. Hic Spiritus Vini fortificat valdè Spiritum Calcis, qui inde fit magis igneus. **R**. Calcem remanentem ex cucurbita, quæ contere optimè, cui adde Salis Tartari (*Alcali*)

E

partem

partem decimam, & ad pondus omnium,
 Terræ salis Tartari, sive materiæ in Extractio-
 ne salis Tartari relictæ & bene exsiccatæ, hæc
 omnia bene mixta destilla ex retorta bene lu-
 tata, cujus tres partes sint vacuæ, in Recipiens
 magnum & firmum. Nota, necesse est, ut
 recipiens, in quod Retortæ rostrum inseritur,
 habet fistulam unius digiti latam, cui aliud ap-
 plicandum est recipiens, in quo parva quanti-
 tas Spiritus Vini (*Menstrui sub No. 18.*) sit.
 Tum leni igne destilla, & ascendet phlegma
 in recipiens primum, destillatō phlegmate ad-
 auge ignem, & veniet Spiritus albus in forma
 Spiritus albi ex Vitriolo (*philosophico*) destil-
 lati, qui non descendet in phlegma, sed per fi-
 stulam prædictam in alterum recipiens, se se
 inibi conjungens Spiritui Vini, quemadmodū
 ignis igni facile jungitur. Nota, nisi hic Spiri-
 tus Calcis ritè fuerit præparatus vel imprægna-
 tus Vini Spiritu, cohobationibus prædictis, de-
 stillando miscetur phlegmati suo, exstinguitur
 & amittit suam virtutem. Ita difficile est peni-
 tūs perscrutari naturam, plurima sibi met ipsi
 reservantem. Hæc Spiritu jam Vini Spiritu
 commixto, remove recipiens, effunde phleg-
 ma, at cautè serva calcis & vini Spiritus. Nota,
 ambos

ambos hos Spiritus difficulter separari, et-
enim sese invicem amplectuntur, & destillan-
do ascendunt junctim. Propterea mixtos &
unitos Spiritus accende in vase vitreo, spiritus
Vini comburitur, sed Calcis Spiritus remanet
in vitro, quem reserva diligenter. Hic magnum
est Arcanum, Spiritus pauci, excedunt ejus ef-
ficaciam, modò sciatis ejus usum. Ipsius quali-
tates haud describi possunt per modum com-
pendii. Hic spiritus dissolvit oculos cancerorū
& cristallos durissimas; tria hæc destillata in-
vicem per alembicum & sæpius cohobata,
reddunt liqvozem, cujus guttæ tres, adhibitæ in
vino calido, frangunt & dissolvunt arenam &
calculus corporis humani, liquor hic expellit
istius morbi veram radicem vel causam abs-
que ullo patientis dolore. Spiritus hic cal-
cis ab initio est coloris cærulei, sed leniter re-
ctificatus apparet albus, transparentes & clarus,
paucas post se relinquens feces. Spiritus hic
dissolvit cimelia fixissima & lapides pretiosos;
è contrariò fixat omnes Spiritus volatiles
transcendenti calore suo. Spiritus hic vin-
cit quæcunque Podagræ symptomata, etiam si
summè nodosa & tartarea, quæ omnia dissol-
vit & expellit radicaliter.

E 3

Spiri-

Spiritus Vini sale harmoniaco vegetabili acuat si accendatur, *Communis Vini Spiritus* comburitur, sal armoniacum autem incombustibile ascendit in forma liquoris, & *Spiritus Vini igneus Basilii* dicitur. Verum enim-verò cum idem *Spiritus vini sale harmoniaco conjunctus* absorbeatur à *Calce viva*, & inde destilletur in seipsum, posteaq; accendatur; *Spiritus Vini Com.* flammâ quidem consumitur, ut antea, at *Calcis spiritus*, vel potius sal harmoniacum vegetabile, non ascendit, ut prius, sed remanet in *Vitri fundo*, quia magis digestum & fixius redditum. Ast pro majore horum spirituum Elucidatione, aliam addere *Spiritus Calcis* descriptionem consultum duximus.

21. *Spiritus Calcis Vivæ simplex Basilii,*
In Manualibus Operationibus.

Rx. **C**alcem vivam puram, quam combure in furno figuli, igne fortissimo, ut reducatur ad exactam maturitatem, cui subtilissimè in marmore trita affunde in cucurbita Spiritum vini Confectum ex Tartaro philosophico (uti docebo in methodo mea Conficiendi Aurum potabile) ut calx fiat instar pultis tenuis.

Hoc

Hoc peracto, destilla inde phlegma ad calcis siccitatem, affunde novum Spiritum Vini, & abstrahere. Repete id sexies, tum contere materiam optime, & pone in cella, ut dissolvatur per deliquium, & spatio paucorum dierum effluet inde liquor, qui collectus & destillatus per retortam ex arena, primo emittit phlegma per se servandum, postea liquorem spirituales quem seorsim etiam serva. Jam R. Cristallos pulverifatas, quas commisce cum eodem pondere sulphuris vivi vel mineralis; materiam hanc combure, continuo agitando eam, usque quo omne sulphur comburatur. Quam deinde reverbera igne aperto per tres horas. Hoc facto huic materiae affunde praedictum liquorem. R. Etiam oculos cancrorum, quibus etiam in alio vitro affunde eundem calcis liquorem. In calore satis forti digerantur per 14. dies & ambobus ascendet humiditas quaedam in superficiem, quam decanta subtiliter in vitrum parvum & rectifica in Balneo, & liquor remanebit in fundo, cujus grana tria in vino adhibita produxere valde magnos & admirabiles effectus. Medicina haec curat etiam radicaliter calculum vesicae & renum tam in viris quam, feminis.

E 3

Spiri-

Spiritus Vini ex Tartaro philosophico confectio quam promissit Basilus se daturum in Methodo sua conficiendi Aurū potabile, omnia antedicta Basilii confirmabit Menstrua. Etenim cum illa ex sale harmoniaco sive sale Tartari volatili diversimodè preparata fuerint ; hic Spiritus vini philosophici est acutatus sale Tartari, non quidem communi Alkali, sed hoc redactō una cum Spiritu vini Phil. in liquidam substantiam ; nam admonendi sumus, non semper necesse esse conficere Lullii Cælum, ceterāq. hujus generis Menstrua ex Sale Tartari quatenus philosophicè volatilifato, sed aliquando etiam idem confici posse menstruum ex sale Tartari absq. sui sublimatione, sive reductione in Sulphur Naturæ vegetabile ; sola Spiritus Vini Phil. cobobatione super sal Tartari, donec destillando ascendat in forma liquoris lactei. Ita fit,

22. Spiritus Vini Tartarifatus Basilii,
In Manual. Operation.

Primò sciendum, Tartarum Philosophorum, quo sera aperitur, non similem esse communi Tartaro, ut plures imaginantur, sed aliud est Sal, etiamsi oriatur ex eadem radice. Hoc Sal est clavis unica aperiendi

riendi & dissolvendi metalla, modò fuerit
 praparatum, ut sequitur. R. Cineres Vitis
 fructiferae, ex quibus aqua calida educ lixivi-
 um fortissimum, quod ebulliendo evapora
 ad siccitatem, ut remaneat materia rufa, quam
 reverbera in fornace reverberatoria per tres
 dies, vel circiter, igne aperto, usque dum al-
 bescat. Tum dissolve Aqua Fontana, sine ut
 subsideat, decanta clarum, filtra ut separen-
 tur feces, filtratum coagula, & habebis Sal al-
 bum Tartari, à quo Spiritus verus destillatur
 hoc modo.

R. Summè rectificatum Spiritum Vini &
 penitus liberatum ab omni phlegmate ((sub
 No. 19. descriptum) quem affunde sali Tarta-
 ri in phiala colli longi ad trium digitorum su-
 pereminentiam, luta alembicum ad phialam,
 appone recipiens, digere leni calore, tum le-
 nissimè abstrahere phlegma, & Spiritus Tartari
 apertus est medio Spiritus Vini, & ratione
 amoris reciproci & mirabilis ascendunt am-
 bo conjunctim, feces remanentes si quædam
 fuerint, ut & phlegma abjicienda sunt, ita ha-
 bebis verum Spiritum Vini, quo Aurum pota-
 bile conficitur.

Menstruum hoc sanè nobilissimum est, ita

E 4

us

ut etiam ob ejus excellentiam altiore me-
reatur locum, quam hunc inter Menstrua ve-
getabilia simplicia, quum rectius ad septimum
menstruorum genus esset transferendum. Ve-
rùm cum in presenti maxime illustret Basilii
menstrua adeoq; sit hic majoris utilitatis,
quàm ibi, illud hinc removere nolumus, adde-
mus tamen ejusmodi menstruorum exempla
magis simplicia. Ita fit.

23. Acetum acerrimum vegetabile sive
Ignis adepti, Ripley ex Tartaro
calcinato.

Pag. 331. Concord. Raym. & Guid.

R. **T** Artarum vini, & calcina in albedi-
nem. **R.** Hujus calcinati Tartari
libram unam, & pulverisatam po-
ne in magna cucurbita vitrea, & superfunde
fortissimi spiritus vini (*phil.*) dimidium pocu-
lum, aut parum plus, claude os optime, & stent
in aqua frigida horis 24. tunc appposito recipi-
ente destilla in Balneo levi igne, ita tamen ut
possit destillari, quæ destillatio levis continue-
tur, quoad phlegma ascendat, quod ex gustu
debet cognosci, tum permitte in frigidari, &
rursus appone ad prædictum Tartarum, no-
vum.

vum spiritum vini, eadem quantitate, ut supra
faciendo omnia, ut antea.

Quod opus reiterabis quindecim vicibus.
Sed quando vas aperitur in singulis imbibitionibus, caveas ante omnia à subito odore hujus Ignis adepti. Hoc opere quindecim vicibus completo, seponetres uncias hujus igniti Tartari ad partem, ad multiplicandum oleum mercuriale, ut inferius patebit. R. Reliquam partem hujus igniti Tartari, destilla in arena fortissimo igne, qui ignis ita destillatus habet colorem album, & est *natura ignita nostra, noster Mercurius, nostra Aqua vita, denique, clavis nostrae scientiae.*

§. Menstruum hoc idem est, quo ad ingre-
dientia & virtutem cum caelo vegetabili Lul-
lii, sed oportet instar caeli istius circulari, ut
laeteum & opacum suum amittat colorem,
hujusque acquirat diaphaneitatem claritatem-
que. Receptum hoc extat etiam apud Jo-
hannem de Rupe scissa, quod cum hoc compara-
re convenit, praesertim cum variet quodammo-
dò in circumstantiis, dum Tartarum vini phil.
spiritu impraegnatum ante ejus destillatio-
nem dissolvat per deliquium.

24. Aqua fortissima & virtuosa Johannis
de Rupefissa. Cap. 43. lib. Es-
sentia.

Beatissimus Deus, creator Arcanorum,
tot mirabilia condidit in Natura, ut nec
intellectus noster, nisi pauca possit per-
cipere, nec lingua valeat mirabilia Dei nisi
balbutiendo narrare. Et ex Arcanis revela-
bo tibi aquam divinæ actionis, & magisterium
ejus est, ut accipias optimum Tartarum album
calcinatum, & pone in aliquo vase terreo vel
vitreo, & infunde desuper meliorem aquam
ardentem (*philosophicam*) quam poteris habe-
re, & pone alembicum desuper, & destillabis
aquam ardentem debilem valdè, quam remo-
ve, quia nihil valet vel parum, nisi pro oculis
aut membrorum lotionem: Deinde accipias
Tartarum tuum, & invenies eum fortificatum
in duplo, & hoc qualibet vice probabis lin-
guâ. Iterum aliam aquam ardentem desu-
per pluribus vicibus appone, quia qualibet vi-
ce fortificabitur supra modum, & in tantum
fortificare eum poteris, ut nulla creata actio
ei valeat comparari. Quod si vis vim ejus
centuplicare, tritura eam, & pone super por-
phyrium vel super marmor, ut convertatur
in

in aquam, quæ postmodum destilletur per
alembicum.

*Alia datur adhuc hujus cæli vegetabilis
preparatio, non per Alkali sublimationem, nec
cobobationem, sed circulationem simplicem;
videlicet digerendo Alkali Tartari tamdiu in
spiritu vini phil. donec supernatet olei instar
super spiritum vini. Ita fit,*

25. Mercurius vegetabilis acuitatus
sale Tartari Lullii.

*In camera prima individuorum. dist. 3.
libr. Essen.*

IN prima camera significatur, quod noster
Mercurius est in potentia H. (*Tartari cru-
di*) & ut ipsum extrahere possimus, oportet
artistam dictum H. ponere in E. (id est,
in furno vitrariorum) tribus diebus naturali-
bus & ejus sit multa quantitas; quoniam parva
inde efficietur, quod H. (*Tartarum jam calci-
natum*) moles subtiliter, & ponas ipsum in H.
arboris philosophicalis (*in dissolutionem per
deliquium*) in marmore in loco frigidissi-
mo, & cooperies propter pulverem & H. con-
vertetur in T. (*oleum per deliquium*) Quod
T. destillet artista per filtrum in vase vitreo,
& postquam artista habuerit T. ex H. para-
tum

tum nostrum Mercurium ex dicto T. poterit extrahere dupliciter. Primò per magisterium capituli. *Non reputes me, &c. (per circulationem instar Essentie vel spiritus vini Lullii.)* Secundò per magisterium capit, *Non præmittam (per separationem Elementorum, de quo non in hoc loco;)* Lullius aliquando loco olei Tartari per deliquium, sale Tartari depurato usus est, putà in Experimento primo. Aliud, inquit, signum habes magis certum purificationis illius individui (*salis Tartari*) videlicet cum sal pretiosissimum in vase remanebit super ignem in forma olei, quod remotum ab igne subito congelabitur. Sed tibi, fili charissime, non sit tædio prolixitas temporis in solvendo hanc materiam, & congelando singulis vicibus, corruptionem removendo, quæ remanente, nunquam poterit conjungi cum suo spiritu extracto à pretiosissimo & propinquiore individuo suo, quod est vinum optimum, ablata ab eo prorsus omni humiditate & corruptione. Tunc ipsum constitue ad circulandum in vase circulatorio, atque ita reducatur in quintam Essentiam & spiritum suum protinùs complectetur, sed hanc circulationem nos à principio triginta dierum

dierum spatio peregrimus, postea verò eandem absolvimus. spatio dierum quadraginta, quæ circulatio fuit multo melior primâ, quia quo longiore tempore circulatur, eò magis subtiliatur, & efficitur aptum ad omnem physicam operationem nostram, quem ordinem cum opus fuerit, vos quoque observabitis.

Non tantum menstrua hujus generis, variis modis ex alcali Tartari confici possunt, sed ejus loco alia etiam alcalia fixa sumere licitum est, uti sequens probat Menstruum.

26. Menstruum vegetabile simplex de tribus individuâ Lullii,

In Experim. XXV.

℞. **A**quam vitæ summoperè acuatam, quæ pannum lineum comburat, quam iterum transmittit per alembicum, ut sit perfectè rectificata. Mox accipe salem chelidoniæ, salem de sanguine humano, salem de melle extractum, uti habes supra in suis Experimentis, quos omnes sales constitue simul in urinale (*cucurbita*) & in singulas uncias istorum salium superinfunde quaternas uncias Aquæ vitæ supradictæ, claude cum suo antenotorio (*alembico ceco*) & superposito alembico, annexo recipiente, juncturis

Cūris optimè clausis, destillabis per cineres, &
 trans mitte sales cum Aqua pariter. Si quid
 remaneat, iterum illi infunde suam aquam de-
 stillatam; cumque totum fuerit transactum
 iterum novum infunde salem, unam scilicet
 unciam, ac per alembicum ut suprà, trans mit-
 te; Tertiò iterum alteram unciam salis ad-
 junge ut suprà, & destillabis iterando hoc
 magisterium ter, singulis vicibus novum sa-
 lem adjungendo. His peractis Aquam hanc
 pone ad circulandum in vase alto & angusto
 per 50. dies naturales. Illud tamen adver-
 te, ne vas ullo pacto respiret. Cū verò ad
 finem circulationis perveneris, in fundo vasis
 videbis hypostasim instar urinæ sani viri, quæ
 erit alba. Completa ergò circulatione Aquam
 evacuando transferas cautè in aliud vas mun-
 dum, ac cave, ne cum Aqua hypostasis trans-
 eat, sed restet in fundo vasis. Claude vas
 aquæ circulatæ ne respiret, & in Balneo serva.

Preparatio salis Chelidoniæ extat in Expe-
rimento quarto. Tunc cineres Chelidoniæ
in mense Majo in plênilunio cum suis radicibus
& floribus collectæ in vase vitreo pone, &
Aquam chelidoniæ destillatam per B. super-
funde, ut in salem elicias, & in igne cinerum
lentif-

lentissimo ferveat per duas horas: Dissolutionem evacuando transferas in aliud vas, terram verò insolutam desiccabis, & refrigerato vase triturabis, superinfundendo novam aquam iterum super cineres, ut suprà, fervere facias, ac ipsam dissolutionem, ut suprà, decantabis. Hoc autem magisterium itera toties, quousque totum inde salem extraxeris, quæ est pars mercurialis ipsius individui. His ergò peractis, accipe omnes illas dissolutiones, quas per filtrum vel lineam pannum trans mitte, ut à terrestreitate purgentur, deinde per Balneum congelabis destillando. Nam transacta humiditate in fundo vasis remanebit mercurius sive sal albi coloris, quem salem debes solvere ac vicissim congelare ter, atque hoc pacto ex hac materia mercurium extraxeris, qui virtutes, propè innumerabiles habet acuen di spiritum vegetabilem, à vino extractum, & potestatem habet dissolvendi cuncta metalla cum conversatione ipsorum formæ vegetativæ & germinativæ.

Sal sanguinis humani fixum ita preparatur in Experimento undecimo. *Rx.* Sanguinem extractum ab hominibus sanis & cholericis, illumque pone in tabula nitida & sic per mitte

mitte siccare, ut phlegma separetur; ab eo post-
 eà accipe ipsum sangvinem, & eum quam
 optimè tritura, & pone in bociam, & lento
 igne aquam destilla, quam destillatam seor-
 fim servabis, & aucto aliquantulum igne, sed
 non admodum intenso, ne fortè sublimetur
 sal, sed solum humiditas atque oleum super-
 fluum exhalet, donec non ampliùs destillabit:
 Postea frigefacto vase accipe terram combu-
 stam, quam loca in vas, & firmiter claude, ne
 respiret. Nam respirando evanesceret in
 fumum, pone vas in furnum reverberationis,
 sed ignis debet esse temperatissimus, ut sal isti-
 us materiæ, qui volatilis est & non fixus, non
 exhalet, & ne violentia ignis vas frangatur, ut
 nobis accidit, & stet materia in isto gradu ignis
 per duos dies, & calcinabitur. Quo facto
 vas frigescat, & frigefactum aperiatur, & su-
 per calcinatam materiam infunde suum
 phlegma, id est, aquam quam in principio de-
 stillasti, permittite super cineres fervere per
 duas horas, ut aliqua pars dissolvatur, & quod
 dissolutum fuerit, decanta in alio vase, atque
 iterum cum nova aqua fac, ut supra, & sic rei-
 tera, donec totum sal extraxeris: Postea
 aquam per Balneum destillando removeas,
 &

& remanebit in vase sal niveus, habens virtutes plurimas, & si cum eo vegetabilem ignem acues, dissolvit proculdubio duo luminaria cum conservatione ipsorum formæ vegetativæ. Et cum eo ipso fieri poterit excellentissimum aurum potabile pro conservando radicali humido in hominibus, & ad expellendum plures agritudines.

Experimentum tertium docet præparationem salis mellis hoc modo. R̄. Mel novum, quod sit album & cum favo conjunctum, illud autem constitue in vase vitreo ad putrefaciendum per 60. dies, deinde destilla, &c. postea R̄. Terram (*caput mortuum*) quæ remanserit in urinali, atque illam perfectè trituratam in vase terreo collocabis, quod sit ex creta valentina, vel ex ea, ex qua fabricantur crucibula, vel si hoc vas habere non poteris, constitue eandem Terram intra gemina crucibula, alterum alteri annexa, & quam optimè clausa. Post statue in furno reverberationis vel vitrario- rum, atque ibi permaneant quatuor aut quinque dies, ita ipsa albescet Terra. Sed si hoc opus feceris in furno reverberationis, adverte, ne sit ignis nimis violentus: Sic enim ipsa terra evanesceret, & si ignis debilis esset, nunquam

quam calcinaretur : Mediocri ergò igne opus est. Sic nullus error potest contingere ut nobis accidit. Nam cum hoc opus inchoaremus, violentiâ ignis totam terram amissimus. Sed ad rem : Postquam hæc Terra, ut prædictum est, calcinata fuerit, frigefacto vase extrahes ac triturbabis, illi postea superfunde aquam, quam destillasti per Balneum, & sinas materiam super cineres per duas horas fervere, atque in aliud vas transfunde, evacuando aquam ab ipsa Terra, quam Terram lento igne desiccabis. Super eosdem cineres superfunde novum phlegma, ac fervescat, ut supra, decantabis evacuando, & conservando, ut supra, dissolutionem corporis, atque hoc pacto magisterium toties iterabis, donec extra ipsum totum salem pretiosissimum evacuaveris, & in quam transfegeris. Postea accipito omnes illas dissolutiones, & per pannum lineum nitidum trans mitte, quam aquam per Balneum destillabis, tandem in fundo vasis salem pretiosissimum habebis vel mercurium vegetabilem. Quo facto, scias pondus dictæ congelationis seu salis, ac illi superinfunde tertiam partem aquæ, quam servasti superius, & quam recuificasti septies per cineres (aquam
acidam

acidam mellis) & occlude vas cum suo antenotorio, & pone in balneo per quinque dies, deinde amoto antenotorio & appposito alembico, temperato igne exhalabis destillando humorem, qui destillari poterit, qui erit insipidus, nam virtutem & acetositatem ipsius aquæ accepit & secum retinuit ipsa terra. Deinde iterum nova aqua, ut prius imbibe ipsam terram, & reiterando magisterium, imbibendo, digerendo, destillando toties, ut supra, quousque terra ad se traxerit & imbiberit suam aquam. Atque ita auxilio Dei vivi verè habebis salem vegetabilem extractum ab hoc individuo, quod sal est pretiosissimum, ac potestatem habet acuendi mercurium vegetabilem & dissolvendi duo luminaria, cæteraque omnia metalla imperfecta: Et cum hoc ipsa metalla reduci possunt in suam primam materiam.

Hiscæ salibus pro hoc Lullii menstruo requisitis addam Experimentum quintum, quod de Portulaca marina, Apio Sylvestri, Squilla, Euphorbio, Pyrethro, Roremarino, herba Mercuriali Solatro, Oliandro &c. alcalia præparare docet, quibus omnibus mercurium vegetabilem ex Vino extractum acuere poteris conjunctim vel separatim. Non

*Non huiusmodi menstrua solummodo fi-
unt ex alcalibus vegetabilium sed conficiun-
tur etiam ex salibus mineralibus, qualia sunt
sal commune, gemmæ, aluminis, &c. Ita fit*

27. Circulatum minus sive Aqua salis Cir-
culati Paracelsi.

Lib. X. Archidox.

R. **V**Erum Elementum aquæ, vel ejus
loco aliud sal, quod nondum pla-
nè ad siccitatem coctum sit, vel et-
iam sal gemmæ depuratum, affunde partes
duas aquæ, mixtæ cum modico Raphani suc-
co, putrefac in digestionè accurata, quò lon-
gius eò melius; postea congelare, & sine pu-
trefac denuò per mensem, deinde per re-
tortam destilla, residuum per ignem vali-
dum urge, ut fluat, reverbera in retorta,
igne continuo, solve in marmore aquan-
tè hinc defluentem affunde desuper, & putre-
fac iterum, destilla denuò usque ad ole-
ositatem, conjunge cum spiritu vini (*Phil.*) &
impurum decidet, quod separa, purum verò
in frigido cristallifetur, affunde iterum destil-
latum, & toties cohoba, donec oleum fixum
in fundo remaneat, & nihil dulce postea trans-
grediatur. Digere porrò per mensem, de-
inde destilla tamdiu, donec Arcanum salis per
alem-

alembicum transcendat. Nec poeniteat diu-
tini laboris, namque hæc est tertia pars omni-
um Arcanorum, quæ in metallis & minerali-
bus abscondita sunt, & sine qua nihil frugife-
ri, nihil perfecti perfici potest.

Idem Circulatum Paracelsus descripsit in
Tractatu de Reductione Metallorum in pri-
mam materiam vel Mercurium currentem
(*qui liber in Rosario novo olympico Benedicti*
Figuli quartum locum tenet) quam descri-
ptionem cum hac comparare, ut sese invicem
illustrent, consultum duximus. Recipe, inquit,
sal gemmæ subtilissimè pulverisatum, pone in
crucibulo forti, & augendo ignem per gra-
dus, sal funde, fusum in fluore retine per ho-
ras tres; sal frige factum item pulverisa & in
crucibulo novo, juxta methodum prædictam
funde & sic procede quinquies vel sexies.
Denuò sali pulverisato affunde tantum succi
Raphani prius calefacti; (*sal commisce &*
comminue cum parum succi, cochleari ligneo,
in vase ligneo, dissolutum cola per mantilem
& sepone, adde rursus parum istius succi, &
repete usq; dum sal totum sit dissolutum) ut
dissolvatur, coagula vel abstrahe per alembi-
cum aquam, sal reduc in pulverem, putrefac
in

in balneo per sex dies, tum destilla igne aperto, instar Aquæ Regis, observatis ignis gradibus, usque nihil ampliùs ascendat, urge igne fortissimo, ut optimè calcinetur per horam, pulverisâ sal ita calidû subtilissimè in marmore, & in loco humido dissolvetur per se, solum omne putrefac in Balneo per tres dies, tum ex arena gradatim & lege artis destilla per alembicum omne liquidum, corpus residuum & bene pulverisatum solve in marmore, putrefac & destilla, ut antea, repete hoc iter, quod tum adhuc remanserit, hoc reduce in pulverem & pone in cucurbita, cui superfunde has tres destillatas aquas, putrefac per quinque dies, iterumque destilla ex arena, ita tandem putrefaciendo & destillando sal totum ascendet per alembicum, excepto parvo capite mortuo rejiciendo; aquam verò à salis substantia destillatam putrefac per diem & noctem, & rectifica bis velter, & habebis Aquam salis.

Menstruum hoc ex sale marino vel gemma præ cæteris menstruis vegetabilibus simplicibus elegit Paracelsus ceu optimo, quoniam juxta ejus doctrinam, matrix sit vel centrum metallorum & mineralium.

Quoni-

Quoniam, *inquit*, experimentis edoctus ego, & in aliis quoque libris attigi primū Ens seu quintam Essentiam Elementi aquæ esse centrum metallorum & mineralium, & alibi quoque adjunxi, quod quilibet fructus mori debeat in eo, in quo vitam accepit (*in M. S. Germanico hæc ita leguntur; Das eine iegliche Frucht in seiner Mutter/ darinnen es das Leben überkommen/ sterben muß / hoc est, quod quilibet fructus mori debeat in eadem matrice, in qua vitam suam nactus fuerit*) ut novam postea vitam meliorem accipiat, & sic per depositionem veteris corporis in primum Ens reducatur: idcirco hic extractionem centri aquæ, in qua metalla corpus suum amittere debent, adjiciemus.

Menstruum hoc explicabimus per membra sua, quorum primum est Oleum salis fusi per deliquium. In processu primo sal marinum vel gemma dissolvit aquâ succo raphani commixtâ, putrefacit, & fortiori igne destillat, caput mortuum verò, (sal potius residuum) solvit per deliquium in marmore. In Recepto secundo sal gemma quinquies vel sexies fusum prius, in ana succi raphani calefacti dissolvit, coagulat putrefacit, & communis
Aque

*Aque fortis instar destillat, sal residuum adhuc calidum in pulverem redactum in loco humido dissolvit per deliquium. Aliquando absq. fetido hoc raphani succo, istud oleum salis per deliquium preparat compendiosius, videlicet ex sale calcinato cum Nitro: Receptum hujusmodi est, ut sumas salem communem & salem urinæ æquis partibus. Lege alchymia calcinetur horis duabus, postea resolvatur in cella more usitato, &c. Ex hoc calcinato sale destillatur spiritus, qui resolvit aurum in oleum, quod si rursus extrahatur & optimè præparetur. Aurum potabile præstantissimum comparabitur, si citra extractionem (*destillationem*) illam aurum tantum resolvatur, tunc pro aurifabris in deaurando ars est subtilissima, & pro fabris ferrariis ad deaurandum thesaurus constans & pretiosus. Oportet tamen eos in eo præparando esse alchymia peritos. *Libro de Rebus Nat. cap. 4. de sale pag. 190. Paracelsus per salem urinæ voluisse nitrum, facile probatur ex sequentibus. Quocunque loco, inquit, profunditur urina aut hominis aut brutorum, eodem succedente tempore salnitrum enascitur. Urina enim collecta & præparata in salem*
alium,*

alium, salnitrum vocatur. *Ibidem.* Verum extra omne dubium ponit idem Receptum, Tract. de sale pag. 171. ita descriptum: Sumatur sal & salnitrum æquali portione, calcinentur per se ad fluxum & fusionem, postea resolve in suum liquidum.

Secundum est Oleum vel Essentia salis. In processu primo oleum salis per deliquium recipit, & toties spiritu vini phil. cohobatur, donec sal instar olei in fundo maneat, & nihil phlegmatis ascendat, si verò loco spiritus vini phil. sumatur menstruum aliquod vegetabile, exempli gratiâ, menstruum, de quo jam tractamus, modò præparatū, sive sal circulatum, non necesse est ut sal dissolvatur per deliquium, sed minori labore redigitur in Oleum vel Essentiam naturalem. Quanquam, inquit, plures sint viæ ad extrahendum Ens primum salis, hæc tamen utilissima & expeditissima est & post hanc alia illa via est, cujus de Elixire salis mentionem fecimus. Ut nempe sal recens cum Aqua solvente, quæ est spiritus salis destillatus (circulatum minus ex sale, aqua salis circulati, Arcanum salis, menstruum de quo jam agitur) permixtum putreficetur, & tamdiu destilletur, donec salis substantia sol-

F

vatur

vatur, ac in oleositatem perpetuam reducatur, corpore phlegmatis in modum ipsi subducto. *Locus allegatus extat libr. 8. Archid. de Elixiriis pag. 31. R.* Sal optimè præparatum, albissimum, & mundissimum, hoc in pellicanum ponatur cum Aquæ solventis (*sub Aqua solvente nostra Aqua salis (circulati) intelligenda est.* Libr. X. Archid. p. 38.) tanta quantitate, quæ sexies pondus illius superet, in fimo digerantur equino simul uno mense, postea separetur Aqua solvens per destillationem, & rursus affundatur, ac separetur ut prius, idque toties donec sal in oleum convertatur. *Hæc Essentiæ salis confectio cum Circulato minore, multò melior & exquisitior est priori illa preparatione per vini phil. spiritum peractâ; licet Paracelsus methodum priorem posteriori utiliore & magis expeditam esse affirmat, quod de utriusq; usu, non præparatione, intelligendum est. Siquidem salis Essentia & citius & melius præparatur circulato quodam minore, quàm simplici Vini phil. spiritu; ex qua Essentia salis quocumq; etiam modo confecta deinde fit Arcanum salis, quod utilius esse & expeditius, Rerum Essentias extrahendi, quàm oleum salis*

non-

nondum ita graduatum ratio jubet. In processu secundo Paracelsus oleum salis per deliquium putrescere quidem mandat, sed de putrefactionis medio, vini phil. spiritu vel menstruo vegetabili simplici quodam nullam facit mentionem, sine quo tamen sal non ascenderet in alembicum, & si destillaretur, nullius tamen esset usus in essentiarum extractionibus. Cum Vini phil. spiritu itaq; putrefecit oleum salis per deliquium per aliquod tempus, deinde putrefactum destillavit fortiori igne, salis residuum iterum solvit in marmore, dissolutum cum novo vini phil. spiritu vel menstruo veget. simplici quodam toties putrefecit & destillavit, donec totum destillaverit in Aquam salis spiritualementem.

Tertium membrum consistit in reductione Essentiae salis in Arcanum ejusdem. Naturalis enim (id est, salina salis) Essentia cohobando aliquoties cum Vini phil. spiritu, ascendit unà cum eo, fit dulcis, & transmutatur in Arcanum salis sive Essentiam artificialementem, de quibus Arcanis plura libro secundo de Medicamentis. Sal commune itaq; unà cum Vini phil. spiritu destillatum per alembicum, est Circulatum minus Paracelsi, Aqua salis Circulati,

culati, primum Ens salis, Arcanum salis, Aqua
 solvens, Spiritus salis destillatus, Matrix &
 centrum metallorum & mineralium, &c. di-
 citur *Circulatum* ob *Essentia salis circula-*
tianem vel *digestionem* per *menstruum spiri-*
tui vini phil. vel quod probabilius, ob commu-
 nem omnium *menstruorum vegetabilium* cir-
 culationem per 30. 40. vel 60. dies, posteaquam
menstruum jam fuerit confectum, ita ut cir-
 culatio hæc, licet in nostro Recepto omissa, sub-
 intelligenda sit in hisce Paracelsi *circulatis*.
 Non ideo dicitur *Circulatum minus*, ac si sal
 commune minores, quam cætera salia, habeat
 dissolvendi virtutes, sed quia hanc tantum,
 non verò ut *circulata* majora, superadditam
 habeat tingendi qualitatem, seu sal *circula-*
rum: Eodem etiam modo confici possunt *Vi-*
triolum circulatum, *Alumen circulatum*, *Tar-*
tarus circulatus, &c. Hac quoque ratio-
 ne, inquit, Paracelsus, Arcanum vel magiste-
 rium Vitriolo conficiendum, ut & ex omni-
 bus aliis salibus *Libr. X. Arch. cap. 3. pag. 38.*
Tandem quemadmodum salina salis Essen-
tia suam in Vini phil. spiritu per digestionem
& cobobationem amittit salsedinem & dulcis
fit, ita communis spiritus salis hoc spiritu Vini
per-

*permixtus & digestus, menstruum fit dulce;
ita sit*

28. Spiritus salis dulcis Basilii,

Lib. Partic. sub sulphure solis & Rec. 12. clav.

R. **S**piritus salis optimè de phlegmati partem unam, spiritus Vini optimi optimè de phlegmati, sive sulphuris Vini confecti, ut dicam inferius (*cujus descriptionem modò habuimus in antecedentibus*) partem semis, apposito alembico bene lutato destilla fortiter, ut nihil remaneat, adde destillato alteram partem semis spiritus Vini, & destilla, idque repete tertio, putrefac per 15. dies, vel donec fiat dulcis, quod fiet in balneo leni, ita habebis spiritum salis & vini absque omni corrosione, pro extractionibus.

Verum-enim-verò licet menstruum hoc suas mereatur laudes, attamen haud hujus generis mensuris annumerari potest, ubi non de spiritibus acidis, sed salibus fixis tractamus, considerabitur itaq; ceu appendix salis circulati, ad cujus elucidationem non parùm faciet.

Ex Receptis observamus.

1. Per Aquam vitæ vel spiritum Vini, adeptos minimè intellexisse Aquam ardentem

F3

vulgi

vulgi, sed philosophicam, nam ardens aqua communis nunquam præstabit, quod desideratur in Receptis; & concesso, quod videatur præstare, menstrua tamen sic confecta, adeptorum non forent, sed communia, nullius valoris in chymia secretiori.

2. Basilium aliquando quidem Aquâ ardenti communi usum fuisse pro menstruis suis, sed nunquam per se, verum sale harmoniaco vegetabili, vel sale Tartari phil. (id est Spiritu Vini phil.) volatilifato, commixtâ, quod sal, medio hujus spiritûs in liquidam substantiam redactum, menstruum suum est, nam spiritum vini com. vel per flammam vel calcem vivam iterum inde separat.

3. Menstrua hæc eò fieri fortiora, quò major salis harmoniaci quantitas spiritui vini phil. conjungatur, unde menstrua Basiliana hujus generis, à quibus tota Aqua ardens communis separatur, inter optima veniunt numeranda.

4. Menstrua hæc esse salium fixorum magisteria, à Paracelso Circulata minora, sive Arcanum alcali Tartari, Fabarum, Absinthii, itidem Salis com. Aluminis, Nitri, &c. dicta.

5. Adcoq, menstrua hæc esse medicamina.

6. Men-

6. *Menstrua hæc variis & diversis posse confici modis, hæc ex salibus harmoniacis Lullii, per modum Circulatorum Paracelsi; & vice versâ, modò alcalia vel salia fixa volatilifentur & destillantur unâ cum Vini phil. spiritu per alembicum.*

7. *Spiritum vini phil. non facile hisce salibus commisceri, sed per certos gradus; primò ex his extrahit Tincturam vel animam, id est, partes magis unctuosas, quæ postea utpote cæteris volatiliores facillè destillantur in Tincturam volatilem, vel (phrasi Lulliana) in spiritum animatum; deinde Terra residua, eadem operâ jam fixata, volatilifatur iterum absorbendo dictum spiritum animatum per vias, & sublimatur in sal harmonicum.*

8. *Salia harmoniaca hæc igni satis violento sublimari.*

9. *Salia hæc harmoniaca dici ob suæ mixtionis harmoniam, vel perfectionem. Sic habes, inquit Lullius, formalem mixtionem armoniacam omnium elementorum, quare non mireris, si eum salem Armoniacum appellamus. Nam sic vocatur propter ejus exaltatam & sublimatam proprietatem puram & primam materiam Naturæ. Libro Mercurior. pag. 155.*

F 4

10. Sal

10. *Sal Tartari volatile, Sal volatile Absinthii, Cardui benedicti, &c. Sal volatile com.*
(*Sal enixum dictum à Paracelfo*) rectè dici
salia harmoniaca, Mercurios vegetabiles phi-
losophicos, & Naturæ sulphura, &c.

11. *Spiritum salis, nitri, vitrioli, aquam*
fortem cohobando unà cum Spiritu Vini Phil.
peri dulces.

VI. GENUS.

Menstrua Vegetabilia simplicia ex Spiritu
& Tartaro vini philos.

29. *Cœlum Vinosum Parisini ex sale*
Vini phil.

In Appendice Eluc. pag. 271. Vol. 6. Th. Chym.

R *P*rimam materiam Philosophorum,
quæ chaos vocatur (*mercurius ve-*
getabilis, vinum philosophorum) de-
stillata ejus spiritum (*ardentem*) & elemen-
tum aqueum (*phlegma*) cum suo vase conve-
niente, prout suo loco docebimus, usque dum
corpus suum in fundo instar picis liquatæ ma-
neat, quâ per duas destillationes cum suo ele-
mento aqueo lava, deinde affunde ipsi suum
spiritum ad quatuor digitorum supereminen-
tiam, miscendo bene materiam, usq; dum be-
ne sit unita, & impone vasi ad destillandum
in

in Balneo cum calore lento. Deinde pone in putrefactionem sex dierum, in vase conveniente, & destilla in cineribus (*Spiritum animatum.*) Tunc accipe alium spiritum (*ardentem*) & affuso eo pone denuò in sex dierum putrefactionem, & sic reitera hoc magisterium, donec videas spiritum animam ex corpore imbibisse & extraxisse, cujus signum infallibile erit, quando terram suam induratum & siccam videbis. Tunc enim certus esse poteris, corpus pro salute sua mortuum esse, quod vivificare & incorruptibile facere poteris. Et non amplius timebit mortem, neque corruptionem in hoc mundo. Jam accipe corpus prædictum, pondera prius, deinde impone vasi convenienti & infunde octavam partem sui spiritûs, qui animam ejus extraxit (*Spiritûs animati,*) deinde pone vas tuum in ignem digestionis, de quo dicemus postea, & continua ignem usque dum videas, quòd terra imbibit suum liquorem. Aperi tunc vas tuum, impone alembicum, & collige paucum illud sudorem, qui gustum aquæ calidæ habebit. Imbibe nunc pro secunda vice materiam tuam cum septimâ parte supradicti spiritûs, qui animam continet, & perge facere regimen.

gimen supradicti magisterii. Jam pro tertia vice imbibe cum sexta parte. Pro quarta vice imbibe cum quinta parte. Pro quinta vice imbibe cum quarta parte. Et non multiplica pondus supradicti spiritus, verum continua sic, observando regimen supradictum, usque dum materia sit alba, quæ biberit suum spiritum, & cum anima sua iterum fuerit unita.

Rx. Jam prædictam Terram, & colloca in sublimatione conveniente, lutatâ vasis parte inferiore infra materiam, & fac sublimare partem puram ab impura. Et sic habebis nostrum Mercurium, qui est clarus & lucens sicut adamas. Id est, qui à philosophis per diversas metaphoras vocatur *prima materia vegetabilis*, *Sal armoniacus*, *mercurius noster*, *sulphur nostrum* *Natura* : cum tamen una eademque res sit.

Rx. Alterum spiritum simplicem, quem, de tuo Chaote extraxisti primum, qui non extraxit animam suam, & modo sequenti illum subtiliorem redde. Accipe de materia prima vegetabili (*Sale harmoniaco*) quam supra confecisti, libram unam, & pone in vâse conveniente in Balneo, usque dum materia se dissolvat

solvat (*per deliquium*) deinde imposito alem-
 bico destilla aquam superfluam, tum super-
 funde tres libras prædicti spiritûs simplicis
 (*ardentis*) & convenienter occluso vase, ut
 infra patebit, pone in putrefactionem per
 unum diem naturalem, modo sequenti. Com-
 para tibi vas æneum, tinam spithamam cum
 dimidia circiter latum, & tres spithamas cum
 dimidia longum, quod versûs orificium ha-
 beat fundum cupreum multis foraminibus
 pertusum, cujus operculum unum vel duo ha-
 beat foramina, quod in vas intret, & illud be-
 ne claudat. Vasa autem vitrea, quæ isti cu-
 preo vasi imponere volueris, convenienter
 debent esse operta. In cupreorum istorum
 putrefactionis vasorum parte inferiore sit
 aqua communis. Cuprea ista vasa pone su-
 per fornacem, substruendo ignem medio-
 crem, cujus vigore fumus, seu vapor aquæ
 ascendet, & vasa in quibus est materia tua, ca-
 lesfaciet. Hoc modo omne opus supremi no-
 stri magisterii fovendum & præparandum
 erit. Deinde convenienter destilla in cine-
 ribus cum calore solis calori haud dissimili,
 usque dum omnem ipsi succum abstraxeris.
 Tum dissolve materiam affundendo ipsi de
 spiritu

spiritu simplici supradicto partes tres, respectu materiæ, quæ remansit in vase post ablatum ei prædictum succum. Reitera magisterium quarta vicē, procedendo & observando ex assē omnia, ut suprà. Sic habebis spiritum tui chaotis, qui à philosophis dictus est ignis depuratus, deductus de potentia in actum cum virtute materiæ vegetabilis.

R. Igitur vas vitreum, forte, mensuræ unius urnæ communis capax, purum & longum, cujus collum sit forte, & duarum spithamarum cum dimidia longum, cujus operculum sit aliud vitrum, desuper cum collo inverso, prædicto vasi insertum, Antenatorium dictum, quod capacitatem quartæ partis urnæ communis habeat. In vas hoc circulatorium impone quatuor libras, & non plus, de spiritu depurato, quem de potentia in actum deduxisti cum virtute materiæ vegetabilis, ut te suprà docui, impone ad circulandum in Balneo vel in fimo per sexaginta dies. Et cum spiritus, de potentia per materiam primam vegetabilem in actum deducti conversio fuerit facta, tunc hoc inde cognosces, quod in fundo vasis hypostasis urinæ hominis sani similis extabit. Tunc quintam Essentiam adamantē

mante lucidiorem & clariorem videbis, quæ stellarum claritatem superat adeò, ut dubium sit, an in vitro contineatur, necne. Quam dextrè à sua hypostasi separare, & in vase optimè clauso in loco frigido conservare debes. Hæc illa virtus est, quam invidi absconderunt & per innumeras metaphoras obscurarunt, nominando illam *Spiritum vivum*, *Aquam argenti vivi*, *Aquam vitæ*, *Aquam cælestem*, *Aquam Dianæ*, *Animam menstrui vegetabilis*, *Fumum*, *Ventum*, *nostrum Cælum*, *Sanguinem menstrualementem*, *Urinam sublimatam*, *Menstruum*, *Aquam nostram sulphuris nostri*, *Lapidem nostrum benedictum*, tribuendo ei alia nomina infinita, quæ hic tacemus, & unam eandemque rem esse per experientiam vidimus & cognovimus.

Annotationes.

Adeptorum plurimi nullam aliam, quàm hanc scivère spiritus Vini phil. acuitionem. Unam enim rem, unicamq; credidère methodum. At methodus hæc inter difficiles non postrema est, nec multum differt à Cælo vegetabili Lullii ex Tartari alcali confecto. Tartarus hujus vini minùs eosus est, quàm Tartarus communis, propterea

reâ etiam huic, utpote altiori, annumeratur generi. Ut verò Receptum eò meliùs intelligamus, illud comparare convenit cum suo originali, desumpto ex Testamento novissimo Lullii.

30. Coelum vinosum Lullii.

In Testam. Noviss.

R. **V**inum rubeum, quod liquorem Lunarie appellamus, & Nigrum nigrius nigro vocamus, & destilla aquam ardentem in Balneo, & illam rectifica, quousque sine phlegmate sit. Quod cognosces, quando comburit petiam linei propter sui ardorem, quod facies in quinque vicibus, quandoque in tribus. Et cum habueris tale signum, divides illud in duas partes, & unam partem serva pro creando menstruo, & cum alia parte abstrahas animam à Terra (*massâ piccâ*) per modum, quem tibi dicam. Fili, modus est, quòd tu destilles phlegma, quosque maneat ad modum picis liquidæ, & tunc pone super illam de aqua (*ardente*) quam rectificasti tantum, quod supernatet materiam tribus digitis, & bene clauso vase pone in fimo vel balneo in digestionem per sex dies, postea destilla in cineribus calidis totam

totam aquam, in qua est anima, postea auge ignem aliquantulum, & extrahe *Oleum*, quod serva. Postea infunde de alia aqua (*ardente vel Spiritu Vini Phil.*) ut prius, & pone in putrefactione per sex dies, ut prius, & postea destilla in cineribus, primò aquam, postea oleum, & sic continua magisterium per eundem modum, quousque extraxeris totam animam à Terra; serva illam, quia est aqua animata, & *oleum* serva pro Tinctura. Postea terram siccam & indurata accipe, & calcina quousque albescat. Super talem terram debes dare animam, quæ est in aqua reservata. Fili modus est iste: *Rx.* Terram albam (*Sal*) & depurata, & scias pondus, & pone in vitro, & super eam infunde octavam partem aquæ animatæ vase optimè clauso, & pone in balneo per tres dies, quousque videas spiritum ardentem condensatum in Balneo, & illum rectificabis, quousque sine phlegmate sit: Tunc superposito alembico extrahe humiditatem sine gustu, quia anima amplexata est spiritum, qui est in ea parte. Et imbibes secundò cum septima parte aquæ animatæ, & digere, ut prius, & destilla humiditatem. Tertiò imbibas, cum sexta parte, & digere, & destilla

stilla humiditatem: Quartò infunde quin-
 tam partem aquæ animatæ, ut suprà. Quin-
 tò da quartam partem, & digere, ut scis. Et
 continua cum quarta parte semper digeren-
 do & abstrahendo humiditatem quousque
 terra nostra sit prægnans & alba. Tunc ac-
 cipe terram prægnantem & pone in vase
 sublimatorio lutato & bene clauso in igne
 tertii gradus per viginti quatuor horas, & sub-
 limam purum ab impuro. Et sic habebis, fili,
 vegetabilem mercurium sublimatum, clarum,
 resplendentem in sale mirabili. Fili scias, quòd
 philosophi, & nos appellamus id propriè *sul-*
phur vegetabile, sal armoniacum, sulphur no-
strum, sulphur naturæ, & etiam multa alia no-
 mina imponimus ipsi. Fili R. de sulphure
 hoc vegetabili, quod fecisti, unciam unam, &
 pone in vase vitreo, & superinfunde uncias
 tres de aqua tibi superiùs revelatâ (*aqua ar-*
dente summè rectificatâ) & vase bene clauso
 cum coopertorio suo, pone in B. per unum
 diem naturalem, post destilla in cineribus,
 quousque quod poterit ascendere, ascendat,
 postea scias pondus salis tibi remanentis in
 fundo vasis, & infundo tres partes sui ponde-
 ris aquæ ardentis supradictæ, & pone in no-
 stro

stro balneo, per unum diem naturalem, postea in cineribus destilles, & sic facies tribus vicibus. Tunc totum sal vegetabile transactum est per alembicum cum sua propria aqua, & facta est mixtio & aqua clara, quam *simplex menstruum* vocamus. Fili, R^z. vas vitreum, quod sit vitrum album & solidum, & sit vas magnum, & pone intus libras quatuor vel sex (ad plus) hujus menstrui sic simpliciter soluti, & vase bene clauso & sigillato pone in Balneo, vel fimo sexaginta dierum spatium, & in isto tempore convertetur in quintam Essentiam gloriosam & odoriferam præter modum, quod cognosces quando in fundo vasis videbis hypostasim ad modum urinæ juvenis bene complexionati, & erit clara & resplendens, ut stella cœli. Serva eam in loco calido & humido, ut est Balneum, prius separando eam ab hypostasi sua, & optimè sigillando vas.

Ambo Recepta conveniunt in omnibus, nisi quòd Lullius terram mortuam calcinet, & communi aquâ dissolvendo & calcinando purificet, Parisinus non item, cum tamen terra hæc, hac purificatione, ad sui spiritûs receptionem aptior reddi videatur. Recepta duobus hisce

hisce constant membris , preparatione salis harmoniaci vegetabilis, & ejusdem salis reductione in liquidam substantiam sive menstruum. Preparatio salis harmoniaci absolvitur duabus operationibus. In primâ; Anima extrahitur mediante spiritu ex corpore, ut terra fiat inanimata fixa & cereæ fusionis in laminâ calidâ. In secundâ terræ huic fixæ anima restituitur per vices, & hoc variè, ut fiat volatilis : In amborum tam Lullii quàm Parisini Receptis terræ ita exanimatæ redditur spiritus animatus in octavo, septimo, sexto, quinto & tandem quarto sui pondere, usq; dum penitus evanescat in lamina ignita; Hanc imprægnandi methodum, vel revivificandi corpus mortuum confirmabit & illustrabit.

Sal harmoniacum vegetabile Parisini, In Apertorio cap. F. & L. & parte secunda citharæ vel Violetta & cap. V. Elucid.

pag. 235. Vol. 6. Theat. Chym.

Mercurius noster vegetabilis est principium illud præ cæteris omnibus hujus artis admirandum, quod consistit in præparatione & ablutione Terræ suæ pretiosissimæ quæ tantæ virtutis est, ut nullo ingenio compre-

comprehendi possit, exceptis his, qui miracu-
 losos ejus effectus adepti sunt. Intentio nostra
 est, ut accipiat materia remanens (*in de-*
stillatione Vini phil.) instar picis fulæ, cui af-
 funde mortis suæ (*phlegmatis*) ad quatuor
 digitorum supereminentiam, agita ut tinctu-
 ra ejus dissolvatur seu pars unctiosa super-
 flua, sine ut subsidat materia, tincturam de-
 canta, residuæ materiæ affunde novum phleg-
 ma agitando & decantando toties, donec nul-
 la amplius extrahatur tinctura, & terra re-
 maneat alba, scintillans adamantis instar,
 quam in sole vel simili calore sicca, cui exsic-
 cata & pulverisatæ tantum C. id est sui spiri-
 tus (*ardentis*) affunde, ut quatuor digitorum
 spatio supernatet, digere in alembico cæco
 per tres dies naturales, tum destilla leni cine-
 rum calore usque dum dispareant venæ, re-
 moto recipiente bene occluso, aliud appone,
 destilla aliquantulum fortiori igne omne
 phlegma, vase frigefacto exime materiam in-
 duratam, cui in pulverem redactæ & in eo-
 dem vase positæ affunde C. trium digitorum
 latitudine; luta & putrefac per tres dies, re-
 moto alembico cæco, destilla per alembicum,
 usque quo ascendant venæ, tum muta reci-
 piens,

piens, ut suprà has iterabis operationes, donec Terra remaneat alba, & non sumet super laminam ignitam. Jam accipe phialam, cui impone Terram prædictam, luta bene phialæ collum, & pone ad digerendum, vel calcinandum potius, in cineribus, & habebis Terram pretiosissimam tuam jam aptam ad recipiendum suum spiritum (*animatum*) sive animam, cum conservatione radicalis sui humoris. R. Terram hanc & impone vasi rotundo, unius palmæ profundo, lato circa orificium, & imbibe eam cum anima sua vel spiritu animato, uti declarabimus cap. L. ita habes plenariam hujus rei instructionem, ita ut impossibile sit, te errare posse, modò sis Christianus fidelis. Promiseram tibi (*pergit cap. L.*) dare plenariam directionem componendi omnia genera sulphurum pro nostro magisterio, videlicet sulphur minerale vegetabile & animale. Noli mirari, quod primò sublimaverim & vivificaverim sulphur naturæ minerale, cum hoc fecerim, ut illa darem in ordine, & ut eò melius possis attendere practicam tuam, & theoriam. Etiam si sciam, te non ignorare, nullam posse fieri dissolutionem
abs-

absque sulphure vel vegetabili vel animali.
Nunc ad propositum nostrum,

R. Terram vegetabilem præparatam modo eo, quem docuimus *cap. F.* eam imbibe cum suo spiritu animato, dando ejus octavam partem (*respectu terre*) claude vas alembico cæco, digeratur in Balneo per octiduum, tum deposito hoc alembico abstrahe humiditatem omnem insipidam in leni cinerum calore, vel solis. Tum imbibe septimâ parte, digerendo in balneo, & destillando in cineribus, ut suprâ. Tum imbibe sextâ; tum quintâ tandem quartâ parte, & hac quantitate repete reliquas imbibitiones, donec terra ebiberit duas partes & ultra sui ponderis. Tum eam terram exime è vase, pulverisa & ejus parùm pone super laminam ignitam, si pro maxima ejus parte effumaverit, pone pulverem in sublimatorium & sublima sal armoniacum philosophorum, dans principium vegetationis ambobus terrenis luminaribus (*auro & argento*) absque quo neque opus vegetabile, neque animale, imò omninò nihil fieri potest in hoc magisterio.

Hanc Terræ fixæ volatilisationem absoluerunt Adepti aliis etiam modis, non semper observan-

servantes ordinem prædictorum ponderum spiritus animati in corporis mortui resurrectione vel impregnatione. Aliquando enim terram hanc exanimatam imbiberunt cum octava parte sui spiritus animati, toties usq; fiat animata iterum & volatilis sit facta. Ita Lullius suum confecit.

*Sal harmoniacum vegetabile Lullii,
Libro de materia vegetabili in practica
.quarta.*

R. **V**inum excellens rubeum vel album, destilla lege artis spiritum ardentem comburentem gossipium. Evapora phlegma usque quò remaneat materia crassa instar picis fusæ, cui affunde spiritus ardentis tantum, ut supernatet per quatuor digitos: Digere per septimanam in balneo, postea destilla ex cineribus spiritum animatum, terræ affunde de novo spiritu ardenti, reiterando toties usque remaneat sicca & in forma pulveris. Præterea destillabis de terra oleum ex cineribus igne satis forti, ita ut terra nullum emittat fumum in lamina ignita. Oleum istud, ut & phlegma nullius valoris sunt in presenti opere.

Calcina vel reverbera dictam terram in
vaso

vase clauso, cui in alembico affunde spiritus ardentis animati partem octavam, digere in balneo per tres dies, postea leniter abstrahe humiditatem superfluam instar aquae com. insipidam, imbibe ut antea, & continua toties, usque terra facta sit volatilis, quod cognoscies, si parum ejus in lamina ignita evaporetur ferè totum. Terram hanc imprægnatam sublima in igne sublimationis per 24. horas. Sal volatile & sublimatum sublima per se adhuc bis, quod spiritu ardenti dissolvitur, destillatur & per 40. vel 50. dies circulator in liquorem odoriferum.

Aliquando imprægnaverunt terram ab initio usq. ad ejus completam saturitatem cum quarta parte spiritus animati, Ita

Sal harmoniacum vegetabile Lullii,

In Apertorio suo.

R. **D**E meliore succo Lunariæ, quem invenire poteris, libram unam aut duas, & pone in vas cum alembico, juncturis bene clausis & lutatis, pone ad furnellum, & fac subtilis ignem de uno lichnio, & sub tali lento igne prædicti spiritus destillentur, & tamdiu, donec incipiat venas facere. Ideò quando phlegma incipit venare, tunc

tunc signum est, quod spiritus destillatus sit, qui continet in se omnem perfectionem vitæ, & tunc recipe illum spiritum destillatum, & custodi ipsum optime in vitro bene obstrueto cum cera alba. Postea appone aliud receptorium sub alembico, & recipe secundam aquam, quia adhuc retinet de prædicto spiritu, licet non ita forti, sicut primo; de ista secunda aqua destilla tamdiu, quousque nihil amplius veniat nisi phlegma, quod non habet se aliter, quam sicut aqua communis, gustando modicum, si adhuc habeat aliquam virtutem, tunc adhuc magis poteris destillare. Si autem sit sicut alia aqua pura in gustu, tunc depone receptaculum cum ista secunda aqua, postea pone aliud vitrum ad recipiendum totum phlegma, tamdiu destillando, donec nihil plus destilletur, & tunc totum phlegma effundatur, quoniam ipsum est, quod mortem infert nostro lapidi pretioso, & hoc vulgus non cognoscit, sed nos cognoscimus. Jam habes terram quæ mansit in fundo vasis nigra instar picis fusæ. Illa enim terræ calcinatio non potest fieri igne forti, sicut sophistæ credunt, sed ipsa fit per proprium spiritum suum, qui custodit eam à crematio-

matio-

matione quia suus spiritus animam à suo corpore trahit, & repellit phlegma suum superfluum, & terram mortificat, & postea eam vivificat. Ergo nunc calcina terram prædictam sub ista forma. R. Secundam aquam destillatam (*aquam ardentem phlegmate permixtam*) & funde eam super terram nigram (*picem*) in vase suo, & misce bene, quousque sit dissoluta, quia terra statim dissolvitur. Postea desuper pone alembicum & luta bene, & destilla spiritum cum uno lichnio, ut prædixi, donec videbis venas, tunc iterum separa Receptorium alembici cum spiritibus, & pone ad partem, & appone aliud receptaculum, & destilla ulterius, videndo, si adhuc ibi sint spiritus; sin minus, tunc aqua, quæ destillatur, habet saporem, sicut aqua communis fontalis calida, quam effunde iterum, quia talis aqua phlegmatica est, quæ adducit mortem nostro lapidi. Et post totam destillationem accipe vas cum tota materia, quam tunc invenies magis duram, quam prius, & hæc est ratio, quia ille spiritus attraxit sibi animam aëream de suo corpore, eò quòd ipse est locus, in quo anima continetur. Illam operationem reite-
 ra toties, donec videas materiam tuam calci-
 G natam

matam in fundo instar pulveris nigri, vel et-
 iam tamdiu, quousque videas nullum amplius
 præstare phlegma, ita ut ultima aqua sit tantæ
 virtutis, fortitudinis, odoris & saporis, sicut
 prima. Et non ignores, quòd in tertia destil-
 latione illos duos spiritus (*malè & bene re-*
ctificatos) misceas simul super terram suam,
 tamdiu, quousque terra & spiritus habebunt
 illa signa supradicta, nempe terra sit calcina-
 ta, & spiritus nullum faciunt phlegma. Post-
 eà R. Terram & cum ea quartam partem
 ponderis sui de spiritu, & pone ad vas tuum,
 quod nos appellamus Retentorium, & loca
 ad furnum continuando ignem lentum tam-
 diu, donec spiritus omninò coaguletur in ter-
 ra. Scias, fili, quòd corpus, quòd mortuum
 fuit illud inducit se albis vestimentis, sicut, si
 Deus voluerit, videbis, quando prædicta expe-
 rimentabis. Fili, istud reiterabis cum novo
 spiritu tamdiu, donec videas terram totaliter
 albam ad modum nivis. Et tunc terra est
 ingrossata & imprægnata cum æterna clari-
 tate, quæ infantem pariet, secundum istum
 modum. Quando terra fuerit verè alba,
 tunc fili extrahe eam ex suo vase, & tere eam,
 ut fiat pulvis minutissimus, & hoc fac super
 laminam

laminam vitream, postea iterum imponatur vasi, lutando ejus juncturas bene, & ponatur super furnellum, & accendatur ignis, continuando per triginta horas, & invenies in angulis & parietibus vasis Infansem nostrum, natum, & resuscitatum per modum pulveris albißimi pulcherrimi, & in tali claritate sicut corpus lunæ. Custodi ergò illum valde honoratum, quia ipsa est *Terra nostra foliata*, & dicitur spiritus corporum sublimatorum, conversus in Terram foliatam, in eandem semina animam, &c.

Aliquando imprægnaverunt Terram hanc nullo observato pondere. Ita fit

Sal harmoniacum vegetabile aliud Lullii,

In Luce Mercuriorum.

R **V**inum rubrum vel album, pone illud in putrefactione in Balneo ad minus viginti diebus, ut partes ejus disgregentur, & melius possint separari. Postea per destillationem Balnei extrahas aquam ardentem lentissimo igne; quam toties pone in rectificatione, donec nihil maneat de phlegmate. Deinde per destillationem extrahas phlegma per ignem cineris, donec in fundo vasis remaneat tibi quedam materia

G 2

ad

ad modum picis liquidæ, & dictum phlegma
ponas ad partem. Deinde recipe dictam
materiam, & superfunde ei de phlegmate tan-
tum, quantum supernatet ei quatuor digitis,
& pone per duos dies in Balneo, postea per
unum diem in igne cinerum, ut bulliat leniter,
& inuenies phlegma multum coloratum,
quod per evacuationem in alio vase ponas.
Cum novo phlegmate iterum per duos dies
ponatur in balneo, & per unum diem in cine-
ribus, deinde per evacuationem in alio vase
ponas. Et sic procedas donec phlegma amplius
non coloretur. Et si deficeret phlegma, tunc
recipias phlegma coloratum, & per destillatio-
nem extrahas dimidiam vel tertiam partem
ejus per balneum, & cum illo operare, ut su-
pra. Cum verò illud phlegma non amplius
coloratur, tunc remanebit tibi in fundo vasis
terra quasi alba, & phlegma oleum totum se-
cum attraxit. Si tu velis hæc ab invicem sepa-
rare, pone in destillationem balnei, tunc
phlegma solum ascendit, & oleum remane-
bit in fundo vasis rubicundissimum. **R.** Hanc
terram & superfunde eidem de Mercurio
(vegetabili, sive aqua ardente) ut supernatet
duos digitos, & pone in ignem cinerum per
unum diem naturalem, ut bulliat leniter, post-
ea

eà extrahes (*destilles*) ipsam terram per ignem cinerum, ut suprà, & ponas ad partem. Et de alia aqua ardenti affunde dictæ terræ, ut supernatet per duos digitos, & pone in cineribus per unum diem naturalem, deinde extrahe ipsum per destillationem cinerum, ut suprà. Et sic procede, donec nihil amplius de spiritu (*animi alibi dicto*) remanserit in terra, sed totum transiverit cum aqua ardenti, quod cognoscere poteris, cum terra remanserit in pulvere impalpabilissimo, & ponendo eam super laminam ignitam non dabit fumum, erit signum, quod sit sine spiritu (*anima*). Quam terram postea ponas in digestionem in tripode athanoris, & ibi stet per decem dies continuato igne. Postea R. de aqua ardente in qua est spiritus (*anima*) & superpone dictæ terræ, ut supernatet per unum digitum, & pone in tripode athanoris per unum diem naturalem. Postea pone in Balneo, & per destillationem extrahas aquam ardentem sine spiritu (*anima*) quia spiritus remanet in terra, deinde desuper ponas de alia aqua ardenti, & sic reiterabis toties, donec terra biberit totum spiritum suum, quod cognoscas ponendo terram super laminam ignitam, quia pro maiore parte ibit in fumum. Quam

terram per sex dies naturales in tripode digere, postea pones in cineres augmentando ignem, donec per sublimationem oriatur mercurius vegetabilis ad latera vasis, & in fundo remaneat *terra damnata*, quæ non intrat in opus nostrum. Quem mercurium citò collige, & dum est recens, post ejus ortum, eum in mixtionem pones cum aqua sua per duos dies, & fit aqua, quæ habet dissolvere omnia metalla sub conservatione suæ formæ, quam aquam nos vocamus *menstruum vegetabile*.

Eodem modo quo fiunt salia harmoniaca vegetabilia, conficiuntur etiam salia harmoniaca animalia. Ita fit

Sal harmoniacum animale Lullii,

In Testam. Novissimo.

Fili, est alius modus hujus sulphuris naturæ, scilicet animalis, in qua est subtilissima scientia, sicut in vegetabilibus, quod facies per modum quem te docebimus; & filii modus est, ut accipias urinam juvenum bonæ complexionis, & ponas in vase vitreo per quadraginta dies, donec putrefacta sit. Postea accipe cucurbitam, & superposito alembico in balneo per spatium quadraginta horarum, destillabis aquam, claram, & remanebit

in

in terrâ spiritus (*in pice anima;*) exsicca befie
lutum, & aquam septies rectificabis, & sal al-
bum (*volatile*) quod fecerit in qualibet destil-
latione collige cautè, ne aërem sentiat, & po-
ne in aqua (*spiritu*) sua. Postea terram &
aquam (*picem & spiritum*) simul in balneo
pone, vel fimo, per quatuor dies, postea in co-
dem balneo destilla, & pone iterum super ter-
ram, digere & destilla iterum, ut prius, quatu-
or diebus. Tunc recipe aquam per se, & po-
ne in fimo per duos dies naturales, & in bal-
neo destilla, & iterum in fimo putrefacias, &
continua hoc regimen quinque vicibus. Tunc
aqua (*spiritus*) est optimè rectificata & lim-
pida. Completo isto opere, redde aquam
super terram (*picem*) & dimitte in fimo,
postea in balneo destilla, & exsicca terram, &
deposito alembico & posito alio operculo
sublima per 24. horas naturæ sulphur anima-
le. Tunc collige illud, & super terram, quæ
remanfit, supersundas aquam suam (*anima-
tam*) & pone in fimo, & destilla in B. exsicca,
& sublima, ut prius, reiterando donec totum
sulphur sit sublimatum. Fili, diximus tibi cum
revelatione omnem modum sciendi vegeta-
bilia sulphura nostra & etiam sulphur anima-
le

le cum declaratione totius magisterii. Nunc cum auxilio Dei elucidamus tibi, quòd una est via & modus in animali & in vegetabili nihil variando.

Receptum hoc cum minus clarum sit, nullâ factâ mentione spiritus vini phil. sine quo tamen nullius esset valoris, ideo addam Experimentum sextum de animali rationali, ubi sic : Maximasanè & incomprehensibilia summus ille Deus nobis munera largitus est ; quæ agnoscentes diu noctuque cum toto corde amare, colere, & admirari debemus, ejusque nomen pro viribus ubique extollere. Nam, ut omittam, quod nos ex nihilo creaverit, & suo sanguine pretiosissimo redemerit : Hoc alterum est, quòd hominem participem reddiderit dotibus omnibus, quæ in majori mundo continentur, hacque de causa microcosmus dicitur. Siquidem nobis divino numine revelatum est, ipsi homini inesse virtutes omnes tam animales & vegetabiles, quàm minerales. Ac hoc ipsum verum esse, hoc mirabili experimento comprobabimus.

R. Urinam puerorum, qui ab octavo anno in duodecimum & ultra non evadant, quam

quam urinam ex ipsis pueris manè ex lecto
 surgentibus collige, cujus magnam quantita-
 tem te habere oportet, quæ vase vitreo putre-
 facienda est quamoptimè, occluso vase ne re-
 spiret, cujus vasis duæ partes debent esse ple-
 næ, reliquæ vacuæ, atque hoc pacto intra fi-
 mum equinum collocari debet ad putrefaci-
 endum, quousque ipsa urina nigrescat, quod
 infra quadraginta vel quinquaginta dies con-
 tingere solet. Sed ut ipsa urina brevioris
 temporis spatio putrescat & nigrescat, hoc se-
 creto habuimus & vero experimento com-
 probavimus, immiscendo & conjungendo
 cum prædicta urina, cyathum aquæ vitæ
 (*philos.*) quæ sit prius rectificata quamopti-
 mè, atque hoc putrefactionem accelerabit.
 Factâ putrefactione constitue urinam in uri-
 nali, (*cucurbita*) cum alembico & recipiente
 optimè clausis, cujus vasis duæ partes sint ple-
 næ, tertia verò vacua, atque in balneo lento
 igne destillabis ex tribus partibus unam, vel
 quamdiu in capello procreet venas. Quibus
 venis elapsis & evanescentibus, recipientem
 remove, & occlusum optimè cum aqua destil-
 lata conservabis, quæ est ejus mercurius (*spi-
 ritus*) in loco frigido quantum poteris: De-
 inde

inde destillationem continuabis augendo ignem, & destillabitur ejus phlegma, quod vehementiorem ignem exigit, ut alembicum exire possit; atque hoc modo continuabis destillationem, quousque corpus appareat ad similitudinem mellis vel picis fusæ: tum sine vas frigescere, & phlegma, quod destillabit, servabis. Postea accipe primum mercurium seu primum spiritum, quem in principio destillasti, quem rectificabis hoc modo: Pone igitur illum in bociam magnam, cujus altitudo sit unius bracchii & medii, postea in collo bociae immitte licinium (*lichniam*) bombacis tantum, quantum sufficit ad occludendum os ipsius bociae, quod licinium sit prius madefactum oleo, & expressum, & filo canabaceo ligatum; ut ex collo ipsius bociae ipsum, quandoque volueris, poteris extrahere, nec intra bociam valeat decidere. Appone demum bociae alembicum cum recipiente, juncturis optime clausis, cum flore farinae & lineis fasciis illitis, hoc est impastatis ipso bitumine farinae ad collum bociae firmiter alligatis, ne vasa respirent. Quo bitumine (*luto chymico*) desiccato, constitue bociam ad ignem balnei leniter ferventis, & materia sublimabitur in pretio-

pretiosissimum salem. Hoc tamen adverte
 fili, ut rostrum alembici sit amplum & patens
 ne sal ex cucurbita emergens ac sublimans
 obstruat os rostri ipsius alembici, cum in reci-
 pientem emanabit, quod si fieret, rumperen-
 tur vasa, ut antea quoque nobis accidit, cum
 hoc experimentum ad practicam contuli-
 mus. Cum totum salem videris per destilla-
 tionem transactum, remanebit in boccia quæ-
 dam aqua phlegmatica, quam projice, quia ni-
 hil valet, Salem autem transactum cum cautela
 evacuabis, ac vase vitreo servabis quam optime
 occlusum, quod sal erit volatile, & eo utemur
 ad corporum dissolutionem vel ad compo-
 sitionem medicinarum. Est etiam alius mo-
 dus prædictum spiritum sive mercurium ani-
 malem rectificandi sive purgandi. Accipe ergo
 illum animale spiritum, ac destilla per bal-
 neum, & transacta medietate liquoris, remove
 recipientem, & quod in vase remanet projicito.
 Quod autem destillatum est, iterum destilla-
 bis, ex eo accipiens duas partes, quod in vase
 remanet iterum, ut supra, projicito. Tertiò
 verò, quod transactum est, destillabis; & ex eo
 recipias paulò minùs totum, atque hoc modo
 spiritum sive mercurium animale rectifica-
 tum perfectè habebis; quo poteris exanimare
 suam

suam terram, quæ superius tibi mansit in simi-
 litudinem picis fusæ. Accipe ergo picem il-
 lam fusam, sive magis terram fusam, ac illi su-
 perinfunde tantum de prædicto spiritu ani-
 mali, ut supernatet quatuor digitis, claude vas
 cum suo antenotorio, cum cera gummata, ne
 respiret. Postea vas ipsum sive urinale con-
 cutias quamoptimè, ut spiritus incorporetur,
 & terra melius conjuncta spiritui dissolvatur,
 pone in putrefactione per duos dies naturales,
 deinde amoto antenotorio, & cum celeritate
 superimposito alembico cum recipiente, jun-
 cturis bene clausis ne respiret, destillabis per
 cineres. Cave tibi à fumo, cum vas aperue-
 ris, sunt enim potentissimi. Transacto igitur
 per destillationem toto spiritu, ignem
 augebis, ut anima imprimatur in aquam de-
 stillatam, ac deniq; iterum ita gradatim ignem
 augebis, quousque sublimetur alius sal sive
 sulphur. Cum non amplius sublimabit, fri-
 gefacto vase collige sublimationem, quam
 cum spiritu animato collocabis nuper destil-
 lato. Postea materiam duram & crematam
 remanentem in vase extrahe, & trituras, &
 iterum illi, ut supra de novo spiritu infunde,
 & clauso vase cum suo antenotorio iterum, ut
 supra,

suprà, putrefacias, amotoque antenotario, &
 supraposito alembico cum recipiente firmiter
 ocluso, per cineres destillabis spiritum
 animatum. Quo transacto, iterum, ut suprà,
 in fine augebis ignem, ut aliqua pars olei
 transmittatur, atque alia pars sulphuris subli-
 metur. Cùm autem videris nihil ultra de-
 stillari, nec quicquam sublimari, finito vas fri-
 gesceri, & animatum spiritum nuper destilla-
 tum cum altero priùs destillato conservabis.
 Sic etiam, si qua pars salis per sublimationem
 ascenderit, eam cum prædicto spiritu simul
 misceto, ut suprà, & clauso firmiter vase hæc
 omnia conservabis. Tunc iterum super
 terram de novo spiritu superinfunde, ut su-
 pernatet tribus digitis, & annexo antenoto-
 rio, ut suprà putrefacias, ac demum per cine-
 res, ut suprà destillabis. Cùm autem amplius
 nihil destillabit, ignem adjunctis lignis auge-
 bis, quantum possibile fuerit, ut terra ipsa cal-
 cinetur, ac in hac tertia operatione converta-
 tur in beretinum sive cineritium colorem.
 Mox frigefacto vase & amoto recipiente cum
 spiritu animato; cum reliquo spiritu anima-
 to conservabis: Terram verò pone in vas fi-
 ctile sive cretaceum, quod sit solidum ac suf-
 ferre

Ferre ignem possit, quod claude cum suo capello, subministrans ei vehementem ignem, quantum fieri possit de lignis, atque ita per duos dies continuabis, tunc per id temporis spatium terram calcinaveris frigefacto deinde vase, extrahe dictam terram, quæ erit alba propemodum vel beretini coloris clari & nitidi; supra quam infunde tantum de suo phlegmate, ut supernatet quatuor digitis, ac in cineribus sinas fervere per quatuor horas, ac postea decantabis liquorem cautè in aliud vas, ac serva. Remanentem terram deficcabis, atque illi infunde iterum de novo phlegmate, ut supra, fac postea bullire ut supra, mox decantabis, ut supra, ac terram deficcabis, ita magisterium reiterabis, donec tota terra dissoluta fuerit; vel tota ejus pars in illud phlegma imprimatur, quod fortè accidet terna vel quaterna dissolutione. Si quid insolutum permanserit, projicito; est enim terra inanis. Quæ autem cum phlegmate transacta fuerit, eam trans mitte per filtrum, postea iterum per pannum lineum subtilissimum transire facias; quo facto, dissolutionem in igne cinerum lentissimo congelabis in urinali vitreo: Cui suppositus sit alembicus cum suo recipiente.

Quo

Quo congelato iterum dissolve in eadem aqua nuper destillata per filtrum, postea per pannum iterum transmittas, postremo congelabis, ut supra. Hoc autem magisterium toties reiterabis, donec in filtro, nullam amplius terrestreitatem emittet. Tunc servato salem nostrum armoniacum physicum, sulphur animale nostrum, mercurium animale fixum nostrum, de quo paululum quid super laminam igneam colloca, & si fluat tanquam cera sine fumo, signum est, te habere argentum vivum fixum ac perfecte depuratum, cum quo plurima experimenta haurire poteris. Hic est ille mercurius, qui aptissimum nobis subsidium præbuit, ut in inferioribus experimentis comprobabitur.

Terræ huic exanimata redde spiritum animatum variis imbibitionibus, per modos descriptos in salium harmoniacorum vegetabilium præparationibus, quoniam unam esse viam & modum in animali & in vegetabili, nihil variando, dixit Lullius. Cum verò horum salium confectioes satis tediosæ sint, pro coronide addemus Lullii modum accurtationis.

Sal

Sal harmoniacum vegetabile per accurtationem Lullij,

In Testam. Noviss.

Fili cum Dei adiutorio illud sulphur (*natura*) potest mirabiliter accurtari, & modus talis est. Ut accipias picem nostram liquidam (*post abstractionem phlegmatis reliquam*) & illam pone in cucurbita, in igne tertii gradus, & extrahes oleum, quousque sicca remaneat terra & combusta. Fili calcina, ut te docui, & depura terram, & sic separa sal ab ea, & super illam da quartam partem spiritus, qui est in secunda aqua (*jam ex pice destillata*) & digere, ut supra, abstrahendo postea humiditatem (*superfluam, inspidam & rejiciendam*) iterato da quartam partem, digere & exsicca, ut prius, quousque terra sit pragnans. Signum erit quod amplius nihil destillabit (*phlegmatis vel humiditatis predictae*) sublima, & habebis vegetabile sulphur mundum & purum, & ejusdem virtutis cum primo, fili cum Dei timore moneo, ne hoc excellentissimum accurtamentum alicui reveles.

Parisinus in sua confectione salis harmoniaci vegetabilis oleum è pice Vini phil extractum, superfluum & alienum esse dixit: Separa,

para, inquit, omnes unctuositates superfluas, quæ perfecta & pretiosa elementa, in ista materia vegetabili permixta & latentia, comburant, & ab ista compositione sunt alienæ. *Et paulò post:* Post separationem unctuositatis & substantiæ aëreæ superfluae, quæ cætera hujus compositionis elementa pretiosa denigrat & comburit, suum spiritum ardentem & cœlestem ipsi affundes.

Imò ipse Lullius in antecedentibus oleum istud, ut & Vini hujus phlegma, in opere præsentini nullius esse valoris pronuntiavit; nihilominus in hac salis harmoniaci accurtatione, non solummodò usus est oleo dicto, & quidem, (quod mireris) pro laboris tædiosissimi abbreviatione, sal harmoniacum autem ita confectum, ejusdem virtutis cum cæteris esse prædicat. Aliquando pro præsentini accurtatione unà cum oleo etiam aqua vel spiritu animato usus fuit sic:

Sal harmoniacum vegetabile aliud per
acurtationem Lullii,

*Libro de materia vegetabili in practica
septima.*

R. **V**inum optimum rubrum, destilla secundum artem spiritum ardentem,

tem, ita ut comburat gossypium, postea phlegma. Super materiam restantem in fundo alembici, crassam instar picis fusæ, affunde phlegma ad dimidii pedis supereminentiam, bulliat per tres horas, decanta phlegma tinctum, aliud superaffunde, repetendo toties, usque non amplius tingatur. Si phlegma tuum non sufficeret, oportet, ut in balneo abstrahas phlegmata tincta; quibus evaporatis remanebit in fundo vitri oleum vegetabile. Tincturâ phlegmate extractâ, materia remanebit instar terræ siccæ, super hanc terram siccam funde de spiritu ardente ad quatuor digitorum supereminentiam, bulliat per duas horas, quod interea destillaverit reaffunde terræ, subsidat per duas horas, tum decanta spiritum animatum à spiritu vel anima terræ. Super terram funde novum spiritum faciendo, ut supra, tribus vicibus. Terram nigram & calcinatam pone in vitro longi colli, cui affunde oleum vegetabile (*supradictum*) digere in cineribus per decem dies, quod postea decanta, & pone in alembico, cui adde quartam partem spiritus ardentis animati, digere in balneo vaporoso per 24. horas, tum superaddere continua singulis 24. horis reliquas

liquas tres partes spiritus animati. Tum leniter destilla ex cineribus humiditatem superfluum, insipidam & inutilem, & augmentando ignem per gradus sublimabis sal volatile, &c.

Haftenus de variis preparationibus salium harmoniacorum vegetabilium; jam persequemur Caeli vinosi alteram partem, videlicet variam horum salium reductionem in liquidam substantiam. Adepti ut plurimum salis harmoniaci veget. partem unam destillarunt per alembicum cum partibus tribus aquae ardentis, cui liquori iterum addidere salis praedicti partem, & destillare, idq. repetierunt tertium aliquando quartum, ita ut salis & Aquae pondera sint aequalia, nam quod major salis ejusdem quantitas est, eò menstrui qualitas est fortior. Tandem menstruum circulare, ut inde evaderet purius & excellentius. Quamvis autem methodus haec adeptis magis consueta fuerit, nihilominus illorum vel curiositas vel sedulitas etiam alios adinvenit modos, ita loco aquae ardentis, quam prepararunt tam sal harmoniacum veg. quam menstruum, aliquando receperunt aquam ardentem
circu-

*circulatam sive Cælum vel Essentiam Vini
phil. sub No. 1. descriptam. Ita fit*

31. Cælum vegetabile circulatum Lullii.

Lib. de materia vegetabili in practica quinta.

R. **V**inum optimum album, destilla spiritum ardentem usque comburat gossypium : Pone spiritum hunc in circulatorio duarum tertiarum vacuo, muni orificium cerâ, & sepeli in fimo calido, ita ut orificium sit inferius, & vitri fundus superius, ita circuletur & digeratur hic spiritus per 45. dies, vel eo usque donec magis subtile & clarum supernatet (*in forma olei, vide Cælum vel Essentiam Vini phil. sub No. 1.*) signo hoc viso, vitrum exime cautè, & acu perfora ceram, ut impurum effluat, tum subito inverte circulatorium, ut purum vel magis subtile remaneat, quod appellamus *Spiritum ardentem circulatum*, qui est suavissimi odoris. Jam recipe reliquum, de quo spiritus vini fuerit abstractus, & destilla phlegma. Et super materiam remanentem instar picis fusæ affunde phlegma dictum, ut supernatet per quatuor digitos, digere per duos dies in balneo, decanta phlegma tinctum, & aliud affunde, idque toties reitera, donec phlegma non amplius

amplius tingatur, quod est inutile in hac operatione. Terram jam calcina in Reverberatorio, & pulverisa, & impone alembico, & imbibe octava parte spiritus ardentis circulati, digere in balneo per duos dies, & destilla ex cineribus humiditatem quandam superfluum. Continua hanc imbibitionem, digestionem, & destillationem, donec terra fuerit imprægnata spiritu sicco, qui erat in spiritu ardenti circulato, cujus erit signum, si fere totum evaporabitur, cum parum ejus fuerit projectum super laminam ignitam. Hanc terram imprægnatam in sublimatorio positam sublima secundum artem in sal volatile, quod in balneo digere per duos dies & amplius cum partibus sex spiritus ardentis circulati, decanta leniter dissolutionem, & si quid restet indissolutum, cum hoc procedent supra. Hanc dissolutionem circulabis per 30. dies & erit quinta Essentia comparanda in virtute cum Auro potabili veterum.

Quemadmodum juxta ponderis varietatem menstrua hæc vel debiliora sunt vel fortiora; ita etiam magis vel minus pura evadunt ex longiori vel breviori vel omnino neglecta circulatione, sunt etenim quedam hujus

*jus generis menstrua, quæ non circulantur. Ad-
epti; pro exemplo erunt sequentia.*

32. Menstruum vegetabile minus Lullii,
*In libr. de materia vegetabili in practica
prima.*

R. **V**Inum optimum, (*rubrum* melius
est) ejus libras duas in cucurbita
cum alembico cæco, juncturis be-
ne lutatis pone in balneo, ad leniter putrefaci-
endum per 45. dies. Tunc apposito
alembico augmenta calorem, ut destilletur
spiritus ardens, quem ter rectifica per se, vel
toties usque quo sit absque omni phlegmate
& comburat gossypium, serva spiritum hunc
ardentem bene clausum in loco frigido. Ac-
cipe materiam remanentem in destillatione
prima, & abstrahere phlegma donec remaneat
crassa instar picis fusæ, super quam funde spi-
ritus ardentis tantum, ut supernatet per spati-
um quatuor digitorum, digere per tres dies in
balneo, postea leniter destilla ex cineribus per
tres dies, & medio ignis fortioris spiritus ar-
dens transportabit secum animam, quod per-
agere non potuit in balneo; serva destillatum.
Remanenti materiæ affunde novum spiri-
tum, faciendo toties, donec tota anima fuerit
trans-

transacta, quod cognosces, si projiciendo parum hujus materiae super laminam ignitam nullum emittat fumum, quoniam materia jam despoliata est animâ suâ, quam nos appellamus *terram siccam*; Quam imbibere octava parte spiritûs ardentis animati, digere per tres dies in balneo, postea destilla leniter ex cineribus humiditatem superfluam, instar aquae communis insipidam. Perage secundam imbibitionem cum septima parte, & sic continua faciendo, ut suprà, donec terra gravior sit facta in quarta parte sui ponderis, & erit disposita, ut redigatur in sal volatile, per modum sublimationis. Terram itaque hanc bene pulverisatam pone in sublimatorio administrando ignem secundum artem, & quod invenies sublimatum, album ad modum nivis, est sal volatile, quod servabis in vitro bene clauso. Accipe hujus salis volatilis partem unam, spiritûs ardentis partes sex, digere in cineribus, & dissolutio est quinta Essentia vegetabilis apta ad dissolvendum corpora perfecta solis & lunæ; ad conficiendum Elixir, & alia medicamina pretiosa & benigna.

Sal harmoniacum vegetabile aquâ ardenti dissolutam (pars ejus una salis in sex spiritûs)

tus). componit præsens menstruum; sequens autem præparatur ex sale harmoniaco, resolutum per deliquium.

33. Menstruum vegetabile per deliquium
Lullii.

*Lib. de materia vegetabili in practica
secunda.*

R **V**inum album optimum, quod putrefac in balneo per 20. dies, vel diutius, postea destilla spiritum ardentem secundum artem usque dum comburat gossypium; abstrahere deinde phlegma usque remaneat in fundo alembici materia spissa instar picis fusæ. Cui materiae superfunde tantum phlegmatis, ut supernatet per quatuor digitorum spatium, digere in balneo per duos dies, & in cineribus per unum diem, decanta phlegma tinctum; materiae affunde novum phlegma, faciendo ut supra, donec non amplius tingatur, & materia remaneat in fundo vasis instar terræ albæ. Super hanc terram funde spiritum ardentem ad duorum digitorum eminentiam, digere per diem in cineribus, & anima, quæ in terra est intrabit spiritum ardentem, decanta spiritum ardentem animatum. Affunde iterum super terram de spiritu

spiritu ardente, faciendo id toties, ut suprâ,
donec spiritus non amplius extrahat ani-
mam, & terra remaneat in forma pulveris
subtilissimi, despoliata totâ animâ suâ, quod
cognosces, si non fumet super laminam igni-
tam. Terram hanc digere per decem dies
in balneo, postea pone in balneo, & affunde
tantum phlegmatis tincti, ut supernatet per
duos digitos, destilla in balneo, destillatum
tanquam inutile quid abjice, tum rursus af-
funde phlegma tinctum super terram, reite-
rando ut antea usque dum nullum phlegma
superfit, & terra imprægnata sit omni tinctu-
ra, quæ erat in phlegmate. Facto hoc, imbi-
be terram spiritu ardenti animato, digere ca-
lore leni in balneo, usque dum terra bene fu-
erit exsiccata, postea imbibe iterum & toties,
ut antea, donec spiritus ardens animatus fu-
erit à terra absorptus, eaque volatilis facta,
quod cognosces, si parum ejus projectum su-
per laminam ignitam pro majori parte effu-
maverit. Postea pone materiam hanc in
sublimatorio, & sublima igne sublimationis,
& sublimatum est sal volatile materiæ vege-
tabilis. Pone sal istud volatile in phiala, di-
gere in balneo per diem, & reducetur in
H aquam

aquam, quam appellamus *menstruum vegetabile*, quod est dissolvens mirandum pro dissolutione radicali duorum luminarium.

Aliquando menstrua hæc confecere adepti non ex sale harmoniaco vegetabili, sed sequenti modo.

34. Mercurius vegetabilis Lullii,

Lib. de materia vegetabili in practica sexta.

Rx **V**inum optimum odoriferum, pone in circulatorio satis amplo, claude optimè cum sulphure fuso dictum vas, & putrefac in balneo per 12. vel 15. dies. Postea destilla spiritum & phlegma secundum artem, usque donec spiritus comburat gossypium; super materiam remanentem instar picis fusæ funde partes sex phlegmatis, digere per duos dies in cineribus, agitando vas aliquando, decanta phlegma tinctum, aliud affunde, & faciendo ut supra donec extraxerit omnem tincturam, & terra nigra remaneat in fundo alembici. Pone phlegma tinctum in alembico, & destilla in balneo, & quod remanebit in fundo vasis, erit oleum vegetabile. Supra terram nigram autem funde spiritum ardentem ad supereminentiam quatuor digitorum, destilla ex cineribus

ribus, & destillatum erit spiritus ardens imprægnatus; materiæ affunde novum spiritum ardentem, reiterando ut antea tribus vicibus, at in ultimâ augmentando ignem circa finem. Calcina terram igne reverberationis in albedinem, ex qua sal fixum extrahe, cum parùm phlegmatis. Sal fixum pulverisatum pone in alembico, affunde spiritum ardentem animatum ad duos digitos, destilla leniter in balneo humiditatem inspidam & inutilem, reitera ut antea usq; dum spiritus animatus ascendat absque suæ virtutis diminutione, & tum habebis sal fixum acutum, quod pone in alembico, & affunde oleum vegetabile ad trium digitorum supereminentiam, digere in cineribus per diem, augmenta ignem & destilla quicquid ascendere poterit, destillatum serva cautè, quoniam est *mercurius vegetabilis*. Si verò quid restet de sale in alembico, easdem repetere operationes oportet, usque tandem omnis mercurius vegetabilis transeat per alembicum, qui extrahet tincturam Auri calcinati cum mercurio vulgi & sale, & tandem cum sulphure, quæ est excellens quoddam Aurum potabile.

Aliquando sola cohobatione (absq; omni imbitio-

H 2

imbitio-

*imbibitione) hat præparare menstrua; sit pro
Exemplo*

35. Aqua vitæ rectificata Lullii,

In Potestate Divitiarum.

R. **V**inum, separa spiritum cautè, quan-
tò citiùs & puriùs poteris, quia
nunquam ita cautè ipsum separa-
bis, quin aliquam in se partem contineat pu-
rioris substantiæ phlegmaticæ, id est, aqueita-
tis. Ille spiritus semel separatus vocatur
Mercurius, id est, aqua ardens, cujus signum
est, quod si intinxeris in eo pannum lineum,
inflamabitur (*si accendatur prius*) & non
comburetur, si verò pluries separaveris (*recti-
ficaveris*) vocatur *Lunaria rectificata*, id est,
aqua ardens rectificata, cujus signum est, quod
pannus lineus tinctus in ea totaliter combu-
ratur. Separa jam totum phlegma superflu-
um, donec nihil penitus remaneat, & remane-
bit inferiùs pix in olla. Tunc Lunariam, id
est aquam ardentem rectificatam commisce
cum illa substantia, facta sicut pix mollis, bene
movendo donec incorporetur, & pone ad de-
stillandum, & quod egreditur, vocatur *sanguis
humani rectificatus*, quem quærunt Alchy-
mistæ; item vocatur iste sanguis *Aer vel Ven-*
tus,

tus, & de hac re loquutus est Philosophus cum dixit: Portavit illum Ventus in ventre suo. A residuo, destillando separa oleum superfluum (*vegetabile superius dictum*) per alembicum vitreum, donec nihil remaneat, quod oleum ad partem serva, quousque tibi dixerō. Residuum verò erit substantia nigra & sicca, quam pulverisa subtiliter, & cum sanguine humano rectificato misce per minima, & dimittere simul per spatium trium horarum, & postea destilla, & tunc hæc aqua vocatur *Aqua ignea rectificata*. Tunc caput mortuum calcina in furno reverberationis, donec efficiatur sicut calx, & calcem hanc misce cum aqua ignea rectificata, & destilla septem vicibus, & tunc vocatur *Aqua vite rectificata*.

Idem menstruum habent Paracelsus libro de Elixire Vitæ, & Author Appendicis Volum. tertii Theat. Chym. Menstrua hæc à supra dictis ex sale harmoniaco confectis non differunt nisi preparatione, in illis tota terra vini phil. spiritu proprio redigitur in liquidam substantiam, qua idem perficitur opus, sed alio modo. Huc referri debet menstruum Guidonis, quod ita componitur.

36. Circulatum minus Guidonis,
In Thesaurο chymiatrico.

R: **S** Piritus vini (*phil.*) libram unam, salis
vini (*eiusdem*) uncias quatuor, misce,
juncturis bene clausis destilla per
alembicum in balneo, destillatum reaffunde
& cohoba quater, & erit pręparatum. *Lullius*
salia sua harmoniaca cum difficultate qua-
dam redigit in liquidam substantiam, at Gui-
do sal vini phil. quatuor cohobationibus destil-
lat in idem menstruum. Abbreviationis cau-
sa querenda est in preparatione istius salis;
quę duplex est, communis vel secreta: De
communi ita Guido; Destillato vini spiritu
ardente, abstrahē phlegma, donec materia in
mellis tenuioris substantia remaneat, quę in
cella frigida dabit cristallos nitro similes, quę
dicuntur sal vini, quas exime & serya, residu-
um evapora parumper, & accipies plures, &c.

De secreta autem hujus salis confectiōe ipse
etiam Guido p. 8. Thes. R. Salis vini & Spiritus
vini ana uncias quatuor, digere per octo vel
decē dies, abstrahē leniter in balneo, & ascen-
det tantum phlegma, & habebis salis Vini un-
cias sex, cui sali iterum adde ana spiritus sui,
iterumque digere per decem dies, & abstrahē
phleg-

phlegma, sal remanenti affunde novum spiritum, & procede ut suprà, & ita augmentabis sal vini juxtà placitum. *Hac posterior salis Vini confectio, non solummodò sui ipsius multiplicatio est, & tam quantitatis, quàm qualitatis additio, sed insuper etiam est sui ipsius volatilisatio. Non mirum ergò est, quod sal, cujus medietas erat vini phil. spiritus, tam facile ascendat cum eodem spiritu. Observandum est tamen quam maximè, ne nimia unctuositatis additione nimium temperemus salis vini ariditatem, & loco menstrui hujus generis conficiamus debilius aliquod secundi generis.*

Quod de menstruis vegetabilibus dictum, hoc itidem intelligendum est de menstruis animalibus. Pro exemplo dabimus.

37. Cœlum animale Parisini,

In Apertorio.

R. **U**Rinam puerorum, qui sint inter octavum & duodecimum annum, bonæ dispositionis & valetudinis, quam collige bonam & in bona quantitate, & pone in pluribus vasis vitreis quæ adimplere ultrà duas tertias non debes, ut eò melius possit circulari. Singulis decem mensuris

H 4

urinæ

urinae admisce C. nostri (*aquæ ardentis phil.
mensuram semis*) quod sit absq; omni phleg-
mate, vasa optimè cerâ sigillata pone ad pu-
trefaciendum per 15. dies, & tum materiam
invenies nigram & à sua terrestreitate sepa-
ratam. Et scias, quo longiùs remaneat in
putrefactione, eò perfectiùs fit opus. Sin-
gulis quinque diebus mutandus est fimus.
Tum effunde in vas, quod descripsimus in
opere vegetabili, & destilla juncturis bene lu-
tatis, usque videas signum, de quo loquuti fui-
mus in cap. B. sed pro certiori signo destilla-
bis tantummodò duas partes, tum amoto re-
cipiente appone aliud, & continua destilla-
tionem, usque dum remaneat instar syrupi
vel picis fusæ. Tum accipe has duas partes
reservatas, & destilla ex eodem balneo, reci-
piens tres partes ex quatuor, relictam quar-
tam abjice. Ex his tribus verò destilla me-
dietalem, & iterum destilla ex hujus medieta-
tis quatuor partibus tres partes, quas bis de-
stillas per se, & sic habebis florem tuum recti-
ficatum quo extrahimus Acetum acerrimum
ex propria terra. Accipe ergo hanc terram
in forma syrupi existentem, cui affunde flo-
rem (*Spiritum*) ad trium digitorum emin-
tiam,

tiam, claude vas alembico cæco & luta juncturas cum cera gummata, pone in putrefactione per tres dies naturales, oportet interdum commovere materiam in vase lutato, ut partes salinæ eò melius dissolvantur. Postea depone alembicum cæcum, & appone alembicum commune, verum in hac mutatione caveas, ne salium acredo noceat oculis tuis. Tum destilla leniter in cineribus & quum tali calore extraxeris totam aquam, adauge ignem, ut oleum vel anima ejus ascendat etiam una cum aqua destillata, cujus pars sublimabitur, pars altera instar pulveris albi adheret superficiei terræ: Sine frigescere, sublimatum collige, collectum pone in aqua sua, claude vas optime quoniam continet florem (*Spiritum*) animatum. Tum exime terram aridam remanentem, quam in pulverem redige in lapide porphyrio, cui affunde florem (*sive Spiritum*) ad trium digitorum latitudinem, putrefac per tres dies, destilla ex cineribus, augendo ignem cum ligno, ut supra, toties iterabis istud magisterium usque dum terra remaneat cineritii coloris. Tum eam calcinabis in reverberatorio, uti te docuimus in opere minerali in cap. 2. & ita habebis terram

H s

ram animale[m] præparatam, plenam tantæ virtutis, ut exprimi nequeat. O potentia absoluta, à qua reliquæ omnes dependent potentia, cuinam rei similem infudisti virtutem? Nemo comprehendet tam magnum secretum; nullus credet nisi ipsemet viderit per experientiam, sicut nos vidimus. R. Florem animatum, quem rectifica ter in cineribus, terras (*feces terrestres*) semper abjice. Tum destilla in balneo tres partes à quatuor, residuum abjice. Hoc repete adhuc semel; tandem destilla totum, ita habebis florem animatum rectificatum. Recipe jam vas magnum (*cucurbitam*) & impone florem rectificatum, occlude os vasis gossypio, appone alembicum cum recipiente & leni calore cinerum totum vel maxima pars sublimabitur in forma salis pretiosissimi, quo (si velis) acues C. nostrum, quod denuò circulabis juxta *cap. D. D.* quocum potes perficere omnes tuas operationes, quas docui in *cap. præcedentibus*, quas citius complebis hoc menstruo.

Verum enimvero si desideres sulphur animale naturæ, necessarium est, ut protinus sublimes, postquam rectificaveris florem desideratum, videlicet imbibendo terram juxta modum

modum & ordinem, quem diximus in opere vegetabili, hoc est, cum octava parte, septimâ, sextâ, quintâ, & quartâ, sublima & utere, sicut in opere vegetabili, videlicet acuendo florem animatum suo sulphure animali sublimato, circulando & faciendò omnia uti in opere vegetabili. Nunc fili vides, quo amore te prosequor, cum talia toties atque toties repetam, tantòque labore, ne de me conquerendi aniam haberes, & ut expertus esse in re qualibet, in qua te errare, posse, mihi persuaseram. Idcirco repetimus & descripsimus in hoc capite, quod nullus philosophus unquam fecit in magno suo volumine; & facilè crediderim, nullum philosophorum ausum fuisse tam longam & amplam practicam ac hanc nostram describere. Quod omne procedit ex paterno meo affectu erga te, quo te obstrictum volumus sub poena divinæ displicentiæ, noli cuiuspiam hanc detegere, sed potius combure eam, quam citò eam reduxeris in usum, uti sæpe sæpius nobis promisisti. Ulterius te admonéo, quòd contendere velis, ut vivas juxta triumphans Evangelium gratiæ & pacis; rejice & vita societates & actiones malas; uti sæpius te admonuimus; secùs autem si facias,

non placebis illi, qui est dator hujus famosæ scientiæ, omnis boni & gratiæ.

Ex Receptis annotamus.

1. *Ea quæ in præcedenti quinto genere annotata fuere, huc etiam referri posse, cum menstrua hujus generis solâ materiâ differant ab antecedentibus hæc ex vino phil: tantum, illa ex fixis rerum diversarum salibus confecta fuere, verum quoad sublimandi methodum, vel modum conficiendi salia harmoniaca vegetabilia, tam hæc quàm illa in omnibus conveniunt.*

2. *Salia hæc harmoniaca dici sulphura naturæ. In præparatione Vini philosophici terræ quædam invenitur, quæ sulphur existens in ipso mercurio vegetabili, mercurium proprium coagulans dicitur, ob quam terram vocarunt aliam quamcumq; terram exanimatam fixam Sulphur, spiritum verò animatum Essentiam, Tincturam, &c.) appellavere Mercurium, hoc sulphure coagulandum, ambo verò hæc, cum in unum corpus fuerint redacta & sublimata, vocarunt sulphur Naturæ (non amplius fixum sed) sublimatum.*

3. *Salia hæc dici naturæ sulphura ad distinctionem sulphuris contra naturam, hoc est, cu-*
juscun-

juscung, acidi. Ignis, inquit *Ripleyus*, differt multis modis; unus enim est ignis naturalis, alius innaturalis, alius elementalís, & alius contra naturam. Ignis naturalis est is, qui provenit ex influentia solis & lunæ, atque stellarum, à quibus generantur spiritus aquarum ardentium, vapores essentialés mineralium, atque etiam virtutes naturales rerum viventium. Innaturalis est ignis occasionatus, qui vocatur ignis humidus artificialiter factus à philosophis. Vocatur etiam ignis primi gradus, qui per simplicem contemperantiam caloris vocatur Balneum, stufa, sterquilinium, in hoc igne fit putrefactio nostri lapidis. Ignis elementalís est qui fixat, calcinat, & comburit & nutritur rebus combustibilibus. Ignis contra naturam dissolvit in potentia, terit, interficit, & destruit potentiam gubernativam formæ lapidis: Nam dissolvit lapidem in aquam nubis cum destructione formæ specificæ. Vocatur autem ignis contra naturā, quia operatio illius est contra omnes naturales operationes, ut asserit Raymundus. Nam omnia quæ natura composuit, hic ignis destruit & ducit ad corruptionem, nisi addatur illi ignis naturæ, &c. *Med. phil. pag. 135.* Quare & quatu-

quatuor sunt ignes in arte nostra, scilicet naturalis, qui est menstruum sericonis; innaturalis, id est, fimus equinus vel vindemiæ, & huiusmodi; elementaris hoc est qui lignis & aliis combustibilibus fomentatur, & contra naturam, hoc est, omnes aquæ corrosivæ factæ ex vitriolo, salibus & huiusmodi rebus. Viatic. pag. 342. Sed de his alio loco, videlicet libro quinto.

4. Salia hæc statim post sui sublimationem in usum esse adhibenda.

5. Aquam vitæ phil. etiamsi quoad posse rectificatam, in se tamen superfluam quandam continere humiditatem: quam de se ejicit vel circulando per se, uti in præparatione Cæli Lullii, vel imbibendo in rebus fixis, ut in dictorum salium confectiõibus.

6. Menstruum ex Cælo Lullii, essentiâ vel oleo vini phil. confectum reliquis quidem non esse fortius, quoad salis harmoniaci præparationem, etiamsi citius cum hoc oleo, quam aquâ ardente simplici id conficiatur, sed quatenus sal harmoniacum modò confectum non in tenui aqua phil. sed in oleo sive aqua vitæ circulata, commisceatur iterumq; circuletur.

7. Diversimodas horum salium sublimationes

nes quàm maximè nobis exponere tam ipsius spiritus vini, quàm menstruorum horum naturam, insuperq; commendare Lullii incomparabilem harum rerum experientiam.

8. Menstrua animalia, licet ex urina aliisque partibus humanis confecta, minùs propriè tamen sic dici, quamdiu ipsius spiritus vini phil. materia fuerit vegetabilis & solummodo re animali acuata. Imò ipse Vini phil. spiritus etiam ex animali Regno confectus, ut & acuatus, à menstuis tamen vegetabilibus simplicibus non differret in dissolvendi proprietatibus, quia unà cum dictis menstuis vegetabilibus simplicibus plurimum distaret à tingendi facultate menstruorum vegetabilium compositorum à quibus, distingui debet, ubi aliàs inter vegetabilia menstrua numerari posset.

VII. GENUS.

Menstrua vegetabilia composita ex menstuis prædictis simplicibus.

38. Circulatum majus Guidonis,
Pag. 4. Thesauri. Chym.

R. **S**piritùs vini (phil.) uncias sex, salis vini (ejusdem) uncias quatuor, vase optimè clauso destilla spiritum in balneo,

neo, quem reaffunde super sal vini, iterumque destilla, idque fieri debet duodecies. Tum digere per mensem in balneo rorido; factâ putrefactione exime, & destilla ex cucurbita, & alembico bicipiti sive duorum rostrorum, in balneo, & spiritus vini ascendet per rostrum superius in suum recipiens, phlegma verò per inferius in suum vas. Exime sal vini, cui affunde medietatem spiritus vini, & destilla ex retorta in alteram vini partem, destilla, adhuc semel desuper residuum, & sal omne ascendet in menstruum fortius. Quod si desideres debilius, adde spiritus vini uncias sex at si velis debilissimum affunde majorem quantitatem spiritus, verum juxta prædictum pondus, nostrum fit menstruum vegetabile magnum vel circulatum majus.

Annotationes.

HActenus de menstruis vegetabilibus simplicibus; sequuntur nunc quæ composita dicuntur, non quasi pleribus componantur ingredientibus, sed quod simplicibus sint fortiora, tam in suis dissolvendi quàm tingendi qualitatibus. Menstrua hujus generis non differunt à prioribus in materia, nec in preparandi methodo, sed pondere tantum

tantum, eò fortiora enim sunt menstrua, quò
 majorem addideris ariditatem unctuofo Vini
 phil. spiritui. Guido suum circulatum minus
 confecerat ex salis vini parte unâ & spiritus
 vini partibus quatuor; Circulatum verò ma-
 jus componit ex salis vini partibus duabus, &
 spiritus vini partibus tribus. Quò major sa-
 lis quantitas sumitur, eò fortius fit circula-
 tum. Circulata minora extrahunt rerum es-
 sentias sive tincturas; at circulata majora dis-
 solvunt corpus totum in magisterium, quem-
 admodum apparebit libro secundo.

Menstrua vegetabilia composita sunt et-
 iam, si menstrua vegetabilia simplicia suman-
 tur, loco spiritus vini phil. in omnium illorum
 descriptionibus. Ita fit

39. Menstruum acutum Guidonis,

Pag. 8. Thesauri Chym.

Ex. **M**enstrui vegetabilis (circulati mi-
 noris sub No. 36. descripti) li-
 bram unam, salis armoniaci (com-
 munitis) uncias duodecim, destilla per retor-
 tam primò leni igne, deinde fortiori, & sal ar-
 moniacum pro parte ascendet, reaffunde, &
 destilla adhuc semel. Tum iterum adde un-
 cias duodecim novi salis armoniaci, destilla
 forti;

fortiter ex cineribus, reaffunde & cohoba adhuc bis, & habebis menstruum nostrum acutum.

Sal armoniacum vini phil. spiritu redactum in liquidam substantiam, menstruum est quarti generis, at idem sal cum circulato minore Guidonis destillatum, menstruum fit non simplex, sed compositum, eoque præstantius, ob tantam novi salis armoniaci quantitatem additam. Parisinus in tertio menstruorum genere spiritum Vini phil. acuit melle crudo; quomodo fit menstruum simplex hujus generis, fit autem compositum, si sali suo fixo permisceatur, & destilletur per alembicum.

40. Coelum majus Parisini,
In Apertorio.

R. Id est vinum rubeum putrefactum, ut scis; pone in cucurbita vitrea cum suo alembico & recipiente bene lutatis & pone in balneo, in quo sit tantumaquæ, ut supernatet dictam lunariam per duos digitos, & destilla leniter, & protinus videbis apparere venas in alembico, continua destillationem quamdiu apparuerint, & venæ hæerunt instar lachrymarum claræ ad modum cristalli, & cum venerit mors (*phlegma*) qui
occi-

occidit spiritum , dictæ venæ vel lachrymæ
cessabunt & apparebunt rotundæ , ut perlæ.
Tum temporis remove recipiens , quod clau-
de, ne evaporet spiritus , & repone in loco fri-
gido. Et ita separasti ejus animam (*spiritum*)
quamvis sui mortis parum adhuc in se conti-
neat, & hoc modo continuabis destillationem
(*mutato jam recipiente*) donec omne ascen-
derit phlegma odoriferum , & materia rema-
neat instar picis fusæ, nigræ & crassæ, quam ne
nimium exsicces observa , sed usque ad signa
dicta tantum. Et ita habebis duo fermenta
ex nostro B. Cave alicui reveles hanc practi-
cam quam tibi communicamus sub periculo
tuæ animæ. Quia fores causa multi mali in
hoc mundo , perpetrandi à filiis iniquitatis.
Propterea repone eam in manibus Dei omni-
potentis, qui scit voluntatem eorum, qui vi-
vunt juxta suam voluntatem & triumphans
Evangelium, & pro hujus gloria extraxisti for-
mam ex B. & eodem modo extrahere potes
ab omnibus individuis animalibus & vegeta-
bilibus. *Cap. secundum significatum per C. R.*
Ejus animam (*spiritum*) reservatum in loco
frigido, & destilla in Balneo ejus medietatem,
vel usque venæ pretiosæ ascendere definant,
recusi-

rectifica adhuc bis, observatis iisdem regulis, sed tertiâ & quartâ vice; quamprimum appareant venæ, cessa destillare, & tentamen comburat linteum; quod si non, repetatur destillatio, donec id faciat. Postea cohoba per se quater vel sexies in balneo. Et ita habes modum idoneum rectificandi dictam materiam vel animam (*spiritum*) quæ est tantæ virtutis, ut nulla lingua exprimi queat, vel recitare secreta, quæ Deus æternus ipsi concesserit. Uti cum essemus Venetiis, urbe famosa, ambo vidimus ejus quædam experimenta. Et ita serva eam bene in loco frigido.

Cap. tertium significatum per D. D. Declaratâ jam methodo rectificandi & separandi spiritum ardentem nostrum à sua morte, ejus virtutem & potentiam depravante. Nunc scias, ipsum non habere potentiam dissolvendi duo luminaria, & reducendi ea in actum, nisi prius acuatur, ut tibi dicam; Etiam si præparatio hæc docenda sit in generalibus in cap. F. nihil ominis, ne ullum tempus amittas, quamprimum rectificaveris spiritum tuum ardentem dictum aliâs primum florem, mallet ut ipsum protinus poneret in practicam: Quam in hoc capite significavimus duplici
hæc

hac litera D D. quarum una indicat ejus acui-
tionem, altera suum regium acuens, idest, sal
è melle extractum, eo modo quem tibi sapiùs
monstravimus, hoc est, cum pretiosissima sua
aqua (*mellis sive menstruo in genere tertio sub
No. 10. descripto.*) Et licet aqua hæc satis sit
bona, attamen aqua hæc acuata suo pretiosis-
simo sale, de quo eris certior, tibi recompen-
sabit tuum laborem, largiterque te sustenta-
pit, usque dum attingas finem tui laboris, me-
dicinam magnam. Nunc ad propositum.

R. Mel apium juvenum, album, pone in
putrefactione in cucurbitis magnis cum suis
alembicis in balneo, & fac, ut quotidie bulliat
per horam; reliquum temporis maneat in ca-
lore temperato, & hoc facies per spatium
quindecim dierum naturalium. Tum affun-
de tantum C. ut supernatet quatuor digito-
rum latitudine, & claudendo alembicis cæcis,
& ponendo in putrefactiones per tres dies
naturales. Tum appone alembica cum suis
recipientibus & juncturis bene lutatis destilla
ex balneo, & cum ex octo partibus septem fu-
erint destillatæ, vel (*quod signum est certius*)
cum videris ascendere lachrymas rotundas
vel guttas, depone recipientia, quæ optimè
clau-

clausa, ne aliquid evaporet, reserua in loco frigido, pro sui acuitione; postea continua destillationes eodem caloris gradu, usque nihil ascendat amplius, verum si necessitas requirat ut augeatur ignis, cave ne fiat nimium, & cum nihil ascenderit dicto regimine, remove etiam hæc recipientia, & serva ea, quia continent aquam secundam sive phlegma pro extractione pretiosissimi salis. Jam pone materiam tuam in cineribus, & destilla calore tertii gradus, destillato oleo, sine ut frigescat materia, quam tritam reverbera in patina fictili in reverberatorio per octo dies, vel usque quo satis fuerit calcinata, signum erit, quando eam inveneris coloris cineritii. Tum affunde de phlegmate reservato tantum, ut cooperiatur per duorum digitorum latitudinem; vase clauso alembico cæco, servetur in balneo per duos vel tres dies, decanta liquorem, & novo affuso phlegmate repetatur toties, donec extraxeris omne sal, quod excellet nivem in albedine. Et hoc est sal istud, quo acui-
mus nostrum C. simplex (*spiritum ardentem menstruo quinti generis*) hoc est, quod ambobus luminaribus dat principium vegetationis, reducens ea in naturam quintæ Essen-
tiæ.

tia. Eteodem etiam acuire potes & augmentare propriam suam aquam (*mellis sive menstruum tertii generis*) quæ potentiam habet vegetandi omnia mineralia. Hoc solo te supportabis in tuis necessitatibus. Adeò, fili, ut oporteat agere gratias potentiaæ absolutæ. Cave, ne alicui reveles tam magnum secretum, nam istud jam declaravimus tam planè, ut impossibile sit ulterius aliquid addere. Nunc recipe decantationes tuas, quas abstrahes in balneo, ut remaneat sal albissimum, quod dissolves, filtrabis, & congelabis ter, & erit idoneum pro omnibus tuis operationibus. Jam descendamus ad practicam acuitionis.

R. Salis prædicti unciam unam, cui bene pulverisato affunde partes quatuor C. D. id est; spiritus primi (*ardentis, sed quia hoc spiritu fieret menstruum quinti, & non hujus generis, ideò accipiatur C. melle autem, sive Cælum mellifluum Parisini, menstruum tertii generis.*) Alembico cæco & juncturis optimè clausis putrefac per duos dies naturales, tum alembico & recipiente appositis destilla in cineribus. Finità destillatione sumas pondus salis remanentis in retorta, cui adde quadruplum C. putrefaciendo & destillando in cineribus,

ribus, ut suprà, & magisterium iterabis toties, donec sal omne ascendat unà cum spiritu suo cœlesti, aliàs C. & hoc modo acuabis & multiplicabis juxtà placitum. Sed reminiscere partem unam salis requirere partes quatuor C. (*in hoc loco, cœli melliflui Parisini.*) Et scias me tibi non enarrare fabulas, sed valdè distinctè tibi declaro ordinem veræ practicæ, hoc pacto tamen, ut quamprimum eam deduxeris in actum, velis eam omninò occultare, considerando quantà obscuritate philosophi antiqui sua protulerint, quod tamen non egerunt, nisi ut prohiberent, ne ignorantes nimium erigerent suas cristas; eadem etiam ratione nos desideramus, ut sicut te sæpè sæpius admonuimus, velis servare secretè & tempore conveniente & loco elaborare pro tementipso & pauperibus Jesu Christi.

Cap. quartum significatum per E. Debe-
bamus reddere gratias infinitas bonitati Dei
æterni, quòd tantà liberalitate nos docuerit
modum conficiendi Cœlum nostrum, & ca-
paces reddiderit gratiæ tam admirabilis &
inæstimabilis. • Certum est, quum prima vice
absolvissem secretissimam hanc scientiam, &
vidissem veram transmutationem, attonitus
quasi

quasi fui, & sæpe elevando oculos meos in
Cœlum, prostratus fui in terram agendo gra-
tias Deo omnipotenti. Nunc ad propo-
situm.

℞. Vitrum magnum tantæ capacitatis,
cujusmodi unum tibi monstraveram Mura-
rii, in quod pone istius menstrui libras duas
vel tres, claude optimè, & circula in balneo
vel fimo equino, sed cave ne in fimi mutatio-
ne circulatio impediatur, & ita circuletur per
spatium quadraginta dierum naturalium, &
tum invenies materiam tuam claram instar
cristalli cum hypostasi in fundo, quæ erit in-
star serici, quam decanta cautè in aliud vi-
trum, serva bene clausum in balneo, & habe-
bis menstruum vegetabile simplex (*si fuerit
confectum ex spiritu ardente & sale mellis,
compositum verò si ex Cælo mellifluo Parisini
& sale mellis præparatum.*) Cœlum nostrum
tantæ virtutis est, ut nequeat exprimi, hœc per-
agimus veram calcinationem & dissolutio-
nem luminarium cum conservatione humidi
radicalis. Hoc est, quod reducet tam imper-
fecta quàm perfecta metalla de potentia in
actum. Et quamvis videatur me tibi non deli-
neasse figuram vitri, scio tamen, & remini-
scor,

scor, me horum quædam reliquisse in ædibus tuis, aliaque plura de cucurbitis nostris, quorum quodlibet bonum est. Gubernabis te ipsum juxta tuam discretionem, quum sufficienter tibi aperuerimus viam veritatis in hoc capite.

Ex Receptis observamus.

1. *Menstrua hujus septimi generis à superioribus simplicibus differre non in materiis, nec conficiendi modis, sed ingredientium ponderibus & usu.*

2. *Menstrua hæc non tingere dissoluta sua, quod alias menstruorum compositorum proprium est. Omnis quidem mercurius vegetabilis suum proprium in suo ventre continet sulphur tingens & sibi & aliis sufficiens, uti libro tertio & præsertim libro quinto demonstrabitur, nihilominus quatenus rebus magis tingentibus non acuatur, dicimus, quemcunque spiritum vini phil. carere tincturâ.*

VIII. GENUS.

Menstrua vegetabilia composita ex menstruis vegetabilibus simplicibus, & argento vivo vulgi vel reliquis metallis.

41. *Ignis Gehennæ Trismosini ex spiritu vini phil & mercurio sublimato,*

Pag.

R. **A** Luminis calcinati, nitri, ana partes duas, salis tosti partem unam, misce, recipe hujus mixturæ & mercurii sublimati ana libram unam, sublima lege artis, sublimatum cum nova mixtura salium misce & sublima, idque repete tertia vice. Huic mercurio ita sublimato & pulverisato affunde spiritum Vini (*phil.*) quem abstrahere in balneo ad oleitatem, cohoba aliquoties, & quartâ vice ascendet mercurius unâ cum spiritu vini, destillatum rectifica; donec post se nullas relinquat feces, & erit aqua ardens instar ignis Gehennæ. Hanc aquam porrò rectifica ex cineribus usque ascendat nullâ relictâ residentiâ; ultimò destilla per chartam septuplicem ex balneo, & habebis aquam verè spiritualem quam vase optimè clauso serva quia valdè volatilis est.

Annotationes.

G Enus proximè antecedens annumeratur quidem circulatis majoribus, sive menstribus vegetabilibus compositis; quoniam istius generis menstria dissolvendi viribus quidem præstant cæteris menstribus simplicibus, non tamen tincturâ: Quâ

*tam hoc, quàm illa carent. Jam verò quæ
 dabimus, præstantiora erunt; dissolvent non
 tantum, sed dissolvendo insuper tingent res in
 iis dissolutas, adeoque meliores efficiet. Non tan-
 tum extrahent rerum essentias, sed corpora to-
 ta transmutabunt in magisteria. Inter hæc
 primum obtinent locum aquæ mercuriales ve-
 getabiles ex argento vivo vulgi & menstruis
 vegetabilibus simplicibus compositæ. Adepti
 enim complures argentum vivum vulgi di-
 xere apertum metallum, sic edocti per experi-
 entiam; solvitur enim citius reliquis metallis,
 ariditatēq; sua magis temperat unctuositatem
 spiritus vini phil. quàm individua in ante-
 cedentibus menstruorum generibus hætenus
 adhibita. Hac de re audite Philosophos, &
 præ cæteris celsum Paracelsum Adeptorum
 facile principem, qui, si metalla, inquit, inten-
 dis in magisterium convertere, & totum cor-
 pus plane in essentiam tingere, oportet, ut ac-
 cipias præcipuum & apertum metallum, cui
 reliqua omnia in natura cognata sunt, idque
 in sua matrice quæ in aqua sita est, & mater
 omnium metallorum appellatur (*circulato
 minore ex sale com. Paracelsi*) corrumpas, à
 superfluis expurges & in primum Ens liqui-
 dum*

dum reducas, hoc est, Acetum acerrimum metallicum, primum Ens mercurii. *Libr. X. Arch. cap. 3. pag. 37.*

Quemadmodum ex herbis (veluti ex vite) essentia temperata educitur, qua ipsa ex omnibus herbis & radicibus essentia extrahi potest, adeò, ut mercurius vini non suam propriam naturam, sed ejus cum quo essentificatur, ostendat. Pari ratione ex metallis & mineralibus, similis mercurius vel spiritus ex aperto & medio metallo mercurio extrahitur. *Libr. X. Arch. pag. 39.* Mercurius vivus mater est omnium septem metallorum, & meritò mater metallorum dici debet, est enim metallum apertum. *Libro de rebus naturalibus pag. 87.*

Quare recolite ea, quæ superius dicta sunt de semiperfectis generatis naturalibus, inter quæ unum est mercurius vivus, qui non in compactionem perducitur, sed in liquiditate relinquitur; præterea sciendum, quamlibet rem generatam, quæ aperta est, ut argentum vivum, esse similem domui non clausæ, in quam quilibet intrare potest. Ita enim mercurius patet, ut quilibet medicus ex eo accipere possit, quæ velit, sed de auro, argento, stanno,

no, &c. non ita se res habet, illa enim janua est clausa per coagulationem, donec per artem fiat apertio, dissolutio, & reductio in primam materiam, quæ quidem multa impedimenta habent, quæ in mercurio non sunt, est enim patens, nec indiget nisi directione præparationis. *Traët. 2. libri. 2. de morbis metallicis. 723.*

Basilius adstipulatur Paracelso, inquiens:
In principio generationis primum omnium est argentum vivum apertum, ac leviter coagulatum, quoniam parùm salis ipsi communicatum habet, ideò magis spirituale est quàm corporeum, cætera metalla derivata à sua essentia plus salis habent, ideò magis corporea sunt reddita. *Libro de Rebus natur. & supernat. cap. 2.*

• *Chortalassæus idem testatur, dicendo:* Varii coloris argentum vivum extat, album, subcæruleum, griseum, nigricans, aliud pigrum, aliud velox, in seipso tamen metallum apertum, & facile transmutabile corpus habet. *Cap. pag. 359. Volum. sexti Theat. Chym.*

Ne autem desperes in inquirendo sulphure, *inquit Sendivogius*, tibi sacrosanctè dico, illud in auro & argento esse perfectissimum, sed

sed in argento vivo facillimum. *Pag. 213. libr. de sulphure.*

Ex veteribus addam Arnoldum qui ita lib. 1. cap. 7. Rosarii. Medicina est tam in corporibus metallicis, quàm etiam in argento vivo secundum naturam, cum unius sint reperta naturæ; sed in corporibus quidem difficilius, in ipso vero mercurio vivo propinquiùs, non autem perfectiùs. Ex solo argento vivo faciliùs & propinquiùs non perfectiùs invenitur, cum ipse sit pater omnium istorum luminarium, & omnium liquabilium, ab ipso siquidem omnia sunt, & ideo in ipsum omnia resolvuntur, quoniam natura naturam amplectitur propriam, amicabiliùs, magisque gaudet cum ea, quàm cum extranea. In ipso namque est facilitas extractionis illius subtilis substantiæ, &c.

Inter metalla igitur nullum datur, quod citiùs coeat cum vini philos. spiritu, faciliusq; alteretur, quàm argentum vivum, quippe quo nomine pro metallo aperto ab Adeptis habitum fuit; metalla, & cætera corpora mineralia difficillimè dissolvuntur à vini philos. spiritu; verùm semel huic spiritui connexa, æquè ac mercurius commutantur in tertium quid,

nunquam divisibile in constitutiva sua, videlicet metallum & spiritum. Metallum hoc apertum, salium aciditate quandoque magis apertum reddidere, sic Trismosinus pro igne suo Gebenne aliquoties sublimavit mercurium communem. Summè tamen cavendum est, ut ejusmodi menstrua ex mercurio sublimato confecta diuturniori circulatione, vel repetitis cohobationibus ab omni liberentur salium aciditate dulcificando, cum verò operatio hæc sit periculi plena, imò contra menstruorum vegetabilium regulam, quæ quodcunque excludit acidum; ideò consultum duximus, tyronibus tutius esse, mercurio crudo uti, quàm sublimato. Horum loco itaq; commendabimus menstrua ex argento vivo crudo confecta.

42. Mercurius alchymicus Riplei.

In Concord. Raym. & Guidon.

R Mercurii crudi bene purgati unciam unam, nostri igniti Tartari seu salis vegetabilis superioris (in quinto genere sub No. 23.) reservati uncias tres, & conterantur ambo simul optimè super marmore, donec incorporentur, tunc ponas in tepido balneo, & totum dissolvatur in lac.
quod-

quoddam album. Totum istud ponas super
libram mercurii crudi, & dissolvatur totum
in simile lac, & sic facies in infinitum. Hic
mercurius dissolutus in balneo putrescat, po-
steà destilletur in cineribus primo igne leni,
& ascendet quædam aqua insipida, quæ abji-
ciatur: Tunc igne magis aucto, ascendet alia
aqua magis spissa, quæ quidem aqua dissolvit
omnia corpora, putrefacit, mundat & figit
ea; ad extremum vehementiori igne oleum
ascendet aurei coloris, quod pro fermento
rubro dissolvendo, & pro Elixire rubeo mul-
tiplicando conservari debet, est enim nostrum
aurum singulare, nondum à natura fixatum.

*Alibi loco Tartari igniti, (id est, spiritus
vini phil. in sale Tartari, exsiccati, vel salis
armoniaci vegetabilis ex sale Tartari conse-
cti, sed nondum sublimati) usus est Ripleus a-
liquando menstruo quodam vegetabili simpli-
ci, quocum composuit aquam mercurii exal-
tatam, ut sequitur;*

43. Aqua mercurii exaltata Riplei.

Cap. 12. Philorcii.

R. **N**igrum nigrius nigro & destilla a-
quam, & fortifica illam cum pîpe-
re, squilla, pyrethro, euphorbio,
I 5 sola-

folatro , anacardo , granis Paradisi , staphis-
 agria & similibus in acuitate. Hoc verò se-
 cretum est magnum. sumatur aqua quintæ
 fortificationis, & destilletur, & ponatur super
 mercurium, ut natet desuper per spatium du-
 orum digitorum vel trium, & obturato va-
 se, ne respiret, ponatur mercurius in balneo
 ad solvendum per mensem, quod autem ex
 eo solutum fuerit, evacuetur in aliud vas &
 fervetur. Nova autem aqua fundatur super
 mercurium non solutum, & procede, ut su-
 præ, sic continuando, donec habeas libram
 unam mercurii dissoluti. Tunc pone dissolu-
 tum simul in balneo per quindecim dies, &
 post hoc destilla, & quod ascendet, seorsim
 serva in vase, ne respiret, & super fæces re-
 manentes pone novam aquam, & procede
 per balneum, ut supra, & hoc opus continua,
 donec totus mercurius exaltetur. Non est
 autem hoc opus inertium & pigrorum. Vo-
 catur autem ista aqua sic exaltata apud philo-
 sophos multis nominibus, est enim *Lac Vir-*
ginis, Aqua roris Maji, & Aqua mercurii.

Nigrum nigrius nigro & vinum phil. esse
synonyma superius probavimus ex Lullio; isti-
us aquæ vel spiritus fortificationem sive acui-
tionem

tionem cum pipere, squilla, &c. docuimus in secundo genere. Mercurius autem, licet sit metallum apertum, satis tamen difficulter dissolvitur in prædicto menstruo secundi generis, quò fortiora autem menstrua vegetabilia sunt, eò citius etiam solvitur, exemplum habebis in sequenti aqua gloriosa Lullii, ubi mercurius dissolvitur spatio sex dierum in cælo vinofo Lullii, sexti generis menstruo.

44: Aqua gloriosa argenti vivi Lullii.

In Testam. Novissimo.

R. **A**rgenti vivi vulgi libram unam, & pone in vase vitreo, & superpone de vegetabili menstruo (*superius in sexto genere sub No. 30. descripto*) quod supernatet per quatuor digitos, pone in balneo vel fimo per sex dies, & totum dissolvetur in aquam gloriosam, eleva menstruum per balneum lenæ, & in fundo vasis remanebit tibi lumen perlarum & anima metallorum. De hoc intelleximus *in cap. quod incipit: Oportet nos cum eo incipere & cum eo finire.* Tunc accipe illam aquam gloriosam argenti vivi: quæ erit libra una, & misce cum libris duabus de menstruo vegetabili cœlificato (*de Cælo vinofo à nobis sub No. 30. sic dicto*)

& totum fiet una aqua, cum qua dissolves omnia corpora tam perfecta quàm imperfecta pro creatione sulphuris nostri.

Eodem ferè modo preparat menstruum, quod incalcinatum vocat.

45. Menstruum incalcinatum Lullii,

In Experim. XXXIV.

Re. **M**ercurii vulgaris, qui sit advectus ex Hispania inter pelles signatos sigillo hispanico, ne quid sophisticationis contineat, ipsum per camuscæ pellem transmittite, mox aquam accipe mercurialem, extractam à mercurio per magisterium, ut te docuimus in experimento trium vasorum, ut scis; atque ita solve mercurium. Cùm autem totus fuerit solutus, aufer ab illo aquam per balneum, & remanebit in fundo vasis mercurius in forma olei. Hoc ergo utemur ad incerandum (*circulandum potius*) in nostrum coelum sive nostrum menstruum coelificatum. Accipe igitur quatuor libras menstrui coelificati (*coeli vegetabilis sub No. 17. in quinto genere descripti*) & unam libram prædicti mercurii in oleum redacti, ac simul invicem conjunge, tum demum incalcinatum menstruum habebis, quo dissolves duo luminaria

maria ad conservationem suæ formæ, non solum eam conservando, verum etiam propagando eam in infinitum.

Hujus menstrui receptum clarum est; exponendum tamen est, quid sibi velit per aquam mercurialem extractam per magisterium trium vasorum, cujus menstrui descriptionem ita legimus.

46. Aqua mercurialis per magisterium trium vasorum Lullii,

In Exper. XIII.

R. **M**ercurium Hispaniæ, qui cum sigillo Hispaniæ in vesicis advehitur, ne sophisticetur: Ipsum sublimabis hoc modo: Accipe vitriolum desiccatum ab omni phlegmate, & salem communem præparatum, & crepitatum, sive prius igne adustum, conjunge cum his duobus mercurium terendo quàm optimè, postmodum in vase sublimabis in principio igne levi, postea augebis ignem, quousque perfectè sublimetur. Frigefacto vase collige sublimationem cautè, caveas tibi à fumositatibus, sunt enim venenosæ, sublimatum quàm optimè imbibas oleo tartari (*per deliquium*) & calce viva. Deinde materiam intra retortam con-

stitue, subministrando ignem, donec vivus ipse mercurius in recipientem emanaverit. Iterum ut supra, cum novis iisdem materiis sublimabis, denique ut supra, per retortam vivificabis. Hoc pacto iteretur magisterium quater. Recipe igitur hunc mercurium sic præparatum, & cum aqua vitæ (*philosophica*) fervere facias, desiccatum trans mitte per corium capræ. Recipe igitur hunc mercurium, & illum constitue in vasibus (*tribus aludelibus*) quorum alterum alteri sit firmiter & fortiter annexum, ac undique forti luto sapientiæ coopertum, postea constitue furnum, in quo aptè hæc vasa collocentur, ita ut omnia æqualiter ignem habere possint, sed recipiens nullo pacto ignem sentire debet, sic etiam rostrum primi vasis, per quod mercurius debet intromitti extra furnum superesse debet. Subministra postea ignem dictis vasis, ut candescant, & intus & extra fiant ignita, postea per cannam supereminentem extra furnum immitte mercurium, ac protinus claudes os cannæ cum bombace, & propter asperitatem ignis brevi tempore pars ipsius mercurii transibit in recipientem, una pars verò in similitudinem aquæ, separa aquam à mercurio, & serva,

va, quod verò remanet vivum, iterum injicito
 in vas dictum ut suprà toties, donec per ignis
 asperitatem totum transeat in aquam, singu-
 lis vicibus evacuando recipientem in aliud
 vas, & clausum optimè conservabis. Postea
 R^x. hujus aquæ uncias quatuor, & unciam o-
 lei sive salis primi experimenti (*salis tartari
 spiritu vini phil. imprægnati,*) & simul cum
 dicto sale trans mitte, destillando illam aquam
 per cineres igne lentissimo à principio, postea
 in fine ignem augendo donec amplius non
 destillet. Deinde recipe novum sale, vel o-
 leum ejusdem primi experimenti, & conjunge
 cum illa aqua paulò ante destillata, ac iterum
 per cineres, ut suprà, destillando trans mitte.
 Hoc autem magisterium quinquies iterabis,
 singulis vicibus cum uncis tribus dictæ aquæ
 commiscendo unciam unam dicti salis, vel o-
 lei primi experimenti, destillando ut suprà
 per cineres eodem gradu ignis, ac eodem, quo
 suprà, pondere tam aquæ, quàm salis sive olei.
 Atque hoc pacto, auxilio Dei, habebimus a-
 quam mineralem, ac vegetabilem unitam si-
 mul, quæ potestatem habet dissolverendi mer-
 curium & cuncta metalla, præsertim duo lu-
 minaria. Ad cujus aquæ multiplicationem
 hoc

hoc pacto procedendum est. ℞. Unciam unam mercurii purgati, & uncias quinque aquæ acutæ dictæ (*modo præparatæ*) conjunge hæc duo simul in bociâ parva, quam claude optimè, tum protinùs mercurius dissolvetur, quam dissolutionem statue in urinali parvo, cum alembico & recipiente, juncturis bene clausis, destillando per cineres, & totum in aquam transibit, relictâ in fundo vasis aliqua terrestreitate nullius momenti. Hâc ergo ratione dictam aquam multiplicare poteris, quantum libet, videlicet accipiendo ipsius quinque partes, & unam mercurii purgati, dissolvendo priùs per alembicum, ut supra destillando.

Mercurium sublimatum, ut communi modo purgetur, reviviscat per oleum tartari & calcem vivam; jam purgatum digerit in aqua vitæ, putâ philosophica; communis enim hic nihil prodesset vini spiritus, ubi in hac digestionem cum aqua vitæ phil. argento vivo adhaeret multum unctuositatis permanentis, maxime illud alterantis, deinde istud injicit diversis aludelibus invicem sibi & recipienti connexis & ignitis, ut convertatur in aquam mercurialem. Modum destillandi per vasa ignita
apud

apud adeptos frequenter in usu fuisse passim inuenio, verum num abbreviationum, vel exquisitioris vel brevioris elaborationis, vel alterius mihi incognitæ methodi causâ hunc excogitauerint, me latet. Basilus libr. Particularium, in Particul. solis non mercurium quidem, sed aurum aquâ phil. aliquoties extinctum destillat per vas ignitum in liquorem rubeum. R̃. Auri fulminantis, inquit, partem unam, florum sulphuris partes tres, leni igne calcina ad sulphuris consumptionem usque, materiam ignitam extingue in spiritu vini, guttulis aliquot spiritûs tartari (*menstrui vegetabilis ex sale tartari*) acuat. Decantâ spiritum, & pulverem, ad ignem sicca; cui exsiccatum iterum adde partes tres florum sulphuris, calcina & extingue, ut antea. Hoc opus repete sexies, ut auri pulvis fiat butyri instar mollis & pingvis, qui cautè est exsicandus, quoniam parvo liquefcit igne, pulverem hunc parumper calefactum injice in retortam tubulatam, benèque ignitam; & tubulo statim clauso destillabis guttas rubeas cadentes in optimum vini spiritum in recipiente propositum. Si aurum in vini phil. spiritu aliquoties extinctum fit molle ac pingue, quid-

ni

ni etiam hoc fieret in mercurio vulgi, digesto juxta receptum, in eodem vini spiritu? At esto quòd Lullius sibi tantummodò proposuerit, argentum vivum redigere in liquorem acidum communem, ex hoc tamen, addendo sal tartari primi experimenti, componit menstruum vegetabile quinti generis, cum quo argentum vivum vulgi dissolvit, & in aquam mercurialem redigit. Hâc mercuriali aquâ denuò mercurium communem dissolvit & abstrahit, ut maneat in forma olei, quod mercurii oleum in cœlo vegetabili dissolutum circulat, circulatum verò menstruum incalcinatum vocat. Loco olei mercurii si sumas mercurium crudum in veram primam materiam mercurii redactum, & hoc sale armoniaco mercuriali cœlum vegetabile acuas, idem, imò multò melius conficies menstruum incalcinatum. Modus conficiendi sulphur naturæ argenti vivi vulgi sequens est:

Sal harmoniacum mercuriale, sive Mercurius mercurii Lullii,

In Exp. XVIII.

R **M**ercurium bis sublimatum cum vitriolo & sale, & ipsum sublimatum constitue super laminam ferream optimè

optimè priùs contritum; cum eo jungas duas uncias stanni calcinati, & statue in loco humido & dissolvetur. Iterum sublima, & pone super laminam ferream, ut supra, & totum dissolvetur, atque hoc pacto potes tantum mercurii dissolvere, quantum volueris. Postea accipe hanc aquam; & eam septies rectificabis per cineres, vel donec amplius terrestritatem non emittat, postea destillabis eam per balneum igne lento, ac ex decem partibus destillabis unam, quæ nullius est utilitatis, est enim phlegma, quod contraxit ex loco humido, mox scias pondus aquæ remanentis infundo, & quaternis quibusvis unciis apponas singulas uncias de sale vegetabili primi vel secundi experimenti, nam sunt ejusdem vigoris, deinde destillabis per cineres calidos cum alembico & recipiente, juncturis optimè clausis, quæ cum destillata fuerit tota, iterum illi novum salem adjunge, servato eodem pondere, quo supra, tam salis quàm aquæ, atque eam denuò destillabis, ut supra, atque hoc eodem modo quater destillabis, adjuncto singulis destillationibus novo sale, ut supra, ac destillando per cineres, atque ita habebis aquam mercurialem ad omnes phisicas operationes aptam.

aptam. Cæterùm accipe mercurium vulgi,
 lotum cum aceto & sale, & transactum per
 pellem camuscæ, illum pone in vase, & si de
 mercurio fuerit pondus unius uncia, illi qua-
 tuor uncias adijunge prædictæ mineralis aquæ
 & superposito antenotorio super cineres, sine,
 ut leviter bulliat, & breviter totum dissolve-
 tur, quam dissolutionem evacuabis transfe-
 rendo in aliud vas, cum cautela, ut si qua pars
 reliqua sit terreitatis in fundo, separetur à
 dicta dissolutione, nec enim est utile transmi-
 ti in dictam aquam. Hoc autem modo dis-
 solve potes de mercurio, quantum volue-
 ris. Præterea accipe prædictum mercurium
 dissolutum, & putrefacito per 30. dies in bal-
 neo vel fimo calido, quod in denos quosque
 dies transmutari debet, ut calor continuus
 perseveret, nec extingvatur. Factâ putrefa-
 ctione remove vas, & apposito alembico cum
 urinali & receptorio, juncturis bene clausis,
 destillabis per balneum totam aquam, mercu-
 rius autem remanebit albus in vase, sicut nix.
 Tum illi tantum superinfunde de hac aqua,
 quam nunc destillasti, ut supernatet quatuor
 digitis, reliquum aquæ servabis in suo vase o-
 ptimè clauso, in loco frigido. Mox superpo-
 sito

sito vasi suo antenotorio, juncturis obstructis,
 pone in putrefactione per diem naturalem.
 Postea amoto antenotorio, & superposito a-
 lembico cum recipiente bene clauso, destilla-
 bis per cineres, & augebis ignem, ut anima
 transeat in suam destillatam aquam. Postre-
 mò cessante destillatione, sine vas frigesieri;
 amove recipientem, & servato firmiter clau-
 sum, nam quod intus destillatum est spiritus
 animatus. Materiae verò remanenti in vase,
 id est, urinali, superinfunde iterum de aqua
 destillata tantum, ut supernatet quatuor digitis
 & annexo antenotorio vas constitue in pu-
 trefactione, ut supra, ac subinde amoto ante-
 notorio vicissim & superposito alembico cum
 suo recipiente, quo spiritus animati alteram
 partem servaveras, juncturis optimè clausis,
 iterum per cineres destillato, ac ultimò simili-
 ter ignem augebis, ut in destillatam aquam a-
 nima transeat, ut supra. Post frigesfacto vase
 in receptorio ipsum spiritum animatum con-
 serva, ut supra, optimè clausum, ac remanen-
 ti materiae in fundo iterum infunde de nova
 aqua, ut supra & putrefacies, ut supra, per ci-
 nerem destillando. Spiritum in idem recepta-
 culum trans mitte, ubi alterum servasti. Hoc
 pacto

pacto iterabis magisterium toties, quousque corpus remaneat mortuum, nigrum, omni- que humiditate destitutum, quod hoc signo comprobabis; accipe modicum de corpore illo nigro sive terra, & pone super laminam ignitam, & si videbis nullum fumum emittere, neque ab igne evolare, tunc accipe ipsam terram, & pone in parvula pila optime lutata, & vitrea, atque ore optime clauso, eam constitue in ignem reverberationis per 24. horas. Post ipsam terram calcinatam remove, & sterne intra cineres calidos optime clausam, ne aliquam humiditatem attrahat. Cæterum accipe aquam animatam, atque eam per cineres septies rectificabis, quam aquam animatam & vivificatam divide in duas partes, quarum altera utemur ad vivificationem terræ, altera verò ad dissolutionem solis & lunæ. Accipe ergò alteram partem dictæ aquæ, & scias pondus terræ superius servatæ, contere prius, pone in urinali, deinde superinfunde illi de prædicta aqua partem quartam sui ponderis, & annexo antenotorio bene clauso, pone vas in balneum, ut aquam balnei non attingat, sed solo vapore materia calefiat, atque ita permaneat per quatuor dies. Deinde amoto

to antenotorio , & superposito alembico destillabis per cineres lento igne ad similitudinem solis, & emanabit humiditas quædam insipida, quam projicito, nihil enim valet. His peractis iterum imbibe cum quarta parte spiritus animati, ut supra, digerendo ut supra, & per cineres destillando, ut supra; humiditatem. Hoc pacto toties magisterium hoc reiterabis, donec totum corpus suam humiditatem sive animam reassumpserit, & album remaneat instar nivis, quod corpus extrahe & siccabis, & contere, contritum in parvam bociam constitue quam optime lutatam luto sapientiæ, & obstructo ore ipsius bociæ cum bombace, ipsum vas collocabis in furno cinerum; sed adverte, quoniam si ignis sit nimis violentus, materia transibit in oleum, nec poterit sublimari, & periculum erit, ne vas frangatur, quod nobis accidit; id quod te admonitum volumus, ut ignem levem persequaris, donec materia sublimetur. Hoc etiam notabis, hanc sublimationem etiam posse fieri in igne turris (*albanoris*) eoque non sublimabitur materia, nisi spatio trium vel quatuor dierum.

Quæ quidem sublimatio erit albissima, sicut

cut squammæ piscium, vel tanquam talcus. His peractis extrahe cautè magnesiā, materiā primā vulgaris mercurii nostri, salē nostrum armoniacum, sulphur nostrum; quod servabis in parvula bociā bene clausa intra cineres, calidos instar solis; quod autem in fundo remanebit, & non poterit sublimari, projicito, quia nullius est valoris ob evacuatū pretiosum semen.

Hic mercurium cum Jove calcinato super laminam ferream dissolvit per deliquium; cum quo sal vegetabile primi vel secundi experimenti (sal tartari spiritu vini phil. imprægnatum vel in sal harmoniacum vegetabile sublimatum) in æquali pondere (per vices tamen) cohobat per alembicum; (loco hujus menstrui fumere licitum est cœlum vegetabile Lullii) menstruo hoc dissolvit argentum vivum vulgi, istudque in oleum album redigit; ex quo oleo spiritum animatum extrahit, repetendo opus, usque dum mercurii terra remaneat nigra, fixa & absque fumo in lamina ignita. Terram hanc exanimatam atque reverberatam, imbibendo eam quarta parte spiritus animati septies rectificat, revivificat, usque facta sit alba & volatilis, quam tum
sub-

sublimat in sal harmoniacum mercuriale, cuius confectio ab antecedentibus salium harmoniacorum descriptionibus non differt; quod si cum cæli vegetabilis Lullii partibus quatuor permisceatur, menstruum inde fit quod dicitur incalcinatum, eòq. fortius, quo sal harmoniacum istud est oleo fortius, quod si autem hæc prima materia mercurii circuletur per suum tempus, menstruum perficies, quod cælum mercuriale dici meretur.

Guido menstruum incalcinatum præparat non ex mercurio vulgi, sed metallorum, solis vel lune.

47. Menstruum pro lapidibus pretiosis Guidonis, Pag. 92. *Thesauri. Chym.*

R. **M**enstrui vegetabilis acuati (*sub No. 38. vel No. 39. in septimo genere descriptis*) partes quatuor, olei mercurii solis vel lune partem unam, misce. *Alibi oleum mercurii metallorum pag. 84. describit hoc modo.* **R.** Mercurii solis (*cujus descriptionem dabimus inferius, libro tertio*) libras tres, leonis rubei (*auri sublimati, de cuius præparatione suo loco, in libro secundo*) uncias duodecim, vel in æquali pondere, misce optimè, pone in cucurbita cum suo alembi-

K

co,

eo, luta bene, & augendo ignem per gradus, sublima, & partim mercurius ascendet vivus, partim in forma sublimati albi vel cineritii, & circa partem inferiorem vitri, citrini coloris, mercurium vivum iterum admisce sublimato, iterumque sublima, idque toties donec totus mercurius sit sublimatus. Quem ita sublimatum pone in phialis fundi latioris, & in quâlibet uncias octo ad putrefaciendum in balneo per mensem & dimidium, & denuò per mensem & dimidium in balneo rorido, & sublimatus mercurius solis resolvetur in oleum nigrum, quod rectifica per alembicum, primò igne leni, deinde fortiori, tandem fortissimo, ita habebis oleum mercurii solis.

Sed præter mercurium, metallum illud apertum, etiam ex reliquis metallis etiam si magis occlusis hujus generis menstrua confici possunt, cujus exemplum habemus in menstruo lunari Lullii.

48. Menstruum lunare Lullii,

In Experimento XXIV.

℞. **M**ercurium vulgi, atque illum lavabis cum aceto, postquam ejus terrestreitas remota fuerit, transeat per corium camusciæ; deinde illum pone in illa

illa tua vasa, quorum formam superius habuisti (*sub No. 46.*) in istis igitur vasis mercurium constitues, ac destillabis toties, donec totus transeat in aquam, ut superius te docui. Deinde accipe uncias quatuor hujus aquæ mercurialis, & in ea dissolve unciam unam mercurii vegetabilis secundi experimenti (*salis tartari sublimati, sive salis harmoniaci vegetabilis ex sale tartari confecti*) fac ut transeat per alembicum simul cum prædicta aqua mercuriali, postea in quaternis quibusque uncis aquæ, fac ut dissolvas singulas uncias mercurii, ut supra, præparati (*vegetabilis*) pone in putrefactione per octo dies, deinde destillabis per cineres, ultimò ignem augebis; ita ut transeat in id, quod destillatum fuerit, in quo solve mediam unciam argenti cupellati, deinde putrefac per tres dies, postea destilla per cineres, ultimò augebis ignem aliquantulum, ut per aëream resolutionem tota claritas transeat, vel albedo ipsius lunæ in hac tali destillatione,

Non totum argentum, sed ejus partem volatiliorem in salium harmoniacorum confectioibus, (spiritum animatum dictam) extrahit menstruo trium vasorum sub No. 26.

K 2

jam

jam descripto, cum ejus descriptione ibidem elucidatâ, quæ in Recepto præsentis obscuriora sunt, illustrare potes. Aliquando spiritum animatum lune, & spiritum animatum solis invicem conjungit & circulando redigit in menstruum admirabile, hoc modo.

49. Circulatum majus vel acetum acerri-
mum Lullii.

In Experimento XXV.

R. **M**enstruum vegetabile simplex de
tribus individuis *superius sub No.*
26. descriptum. Deinde recipe
lunam, eam calcinabis cum mercurio, deinde
illud præcipuè advertas, ut ex luna calcinata
mercurius totus removeatur; ac eodem mo-
do calcinabis solem cum mercurio, postea to-
tus mercurius removeatur ab eo prorsus: Sin-
gula hæc duo corpora singulis per se separa-
tim patellis vitreis statue, ac illis singulis per
se separatim superfunde de melle despumato,
miscendo optimè calces duorum corporum
cum melle super cineres, ut bulliat. Postea
aquâ destillatâ calidâ lavando, ab ipsis calcibus
mel ipsum removebis, & calces remanebunt
in fundo vasis. Post ipsas calces melle ite-
rum commiscebis bulliendo, ut supra, ac co-
chleari

chleari commiscendo, ut suprà; atque hoc pacto tertium opus iterabis tam in calce lunæ, quam solis. Accipe postea hæc duo corpora calcinata & lota, & constitue in vas solutorium per se separatim, & illis superinfunde de menstruo superiori coelificato (*de tribus individuis*) tantum, ut supernatet tribus digitis, claude vas antenotario, juncturis optime clausis cum cera gummata, ut nullo modo respirare possit: Statue illum in balneum per diem naturalem, ut leniter bulliat, postmodum per duos alios dies pone super cineres, sine ut leniter bulliat, ut suprà. Tum partem solis, quæ dissoluta fuerit, separatim in aliud vas per se evacuando transferas, quæ solutio coloris erit flavi. Sic etiam dissolutionem lunæ per se separatim elicias & transferas in aliud vas proprium, quas dissolutiones singulas singulis in vasis, ut suprà, in balneo conservabis. Lunæ autem dissolutio erit coloris cærulei vel viridis. Terram verò tam solis quam lunæ insolutam desicca super cineres: Quo facto, iterum cuique superinfunde de novo menstruo circulato, & clauso vase antenotario, ut suprà, in balneum collocabis, & leviter bullire facias, ut suprà, postea eandem

K 3

bul-

bullitionem prosequere super cineres: Postremò dissolutionem cujusque corporis, ut suprà, decantabis in suum vas transferendo, ubi superiores aliæ dissolutiones servatæ fuerint per se separatim. Hoc autem magisterium toties iterabis, quousque sol totus & luna tota dissolventur. Has verò dissolutiones per se separatim putrefacias spatio 40. dierum, putrefactione facta singulas dissolutiones singulis urinalibus separatim constitue cum alembicis, & recipientibus obstructis, juncturis quamoptimè clausis, ac in balneo prius destillabis totum menstruum, corpora verò remanebunt in forma olei. Deinde iterum illis superfunde tantum de sua aqua, jamdudum destillata, ut supernatet tribus digitis; claude vas antenotorio, & pone in putrefactione per 24. horas, quibus exactis amove antenatorium, & superpone alembicum cum suo recipiente, & juncturis clausis destillabis lento igne per cineres. Ultimò augebis ignem aliquantulum, ut in aquam transeat aer (*Spiritus animatus.*) Postremò itidem majori ignis gradu urgebis, donec in aërem transcendat ignis (*anima magis viscosa*) frige factis vasis superinfunde iterum remanenti

mate-

materiae de nova aqua servata, spiritu animato prius cujusque corporis in suo recipiente bene clauso, ne respiret, claude iterum urinale cum antenotario, putrefaciendo, ut supra, ac postremo per cineres destillabis ut supra, ultimò, ut supra, ignem augebis. Sic magisterium iterabis toties, quousque utraque corpora solis & lunæ separatim per aëream revolutionem transmittantur per alembicum. Quod si tota hæc corpora non transibunt per destillationem, parùm quidem remanebit, quod servato pro reliquis experimentis. Cæterum accipe ipsum spiritum animatum solis, illum rectifica per se sæpius per cineres, sed cave, ne quicquam removeas de terrestritatibus, quæ singulis rectificationibus remanebunt in fundo vasis, imò potiùs semper super easdem feces destillatam aquam reducitò, quousque ad plenum septies peregeris opus. Eundem autem ordinem servato in rectificatione aquæ lunatæ animatæ superiùs servatæ.

His denuò peractis, conjunge has duas aquas inter se invicem, quæ conjunctio dicitur patris & matris, masculi & foeminæ, viri & mulieris. Atque sic habebis majus menstruum animale, vegetabile & minerale simul jun-

etum. Ac tria hæc in unam substantiam redacta, quod quidem in vase firmiter clauso, ita ne respiret, per 60. dies circulabis ; peracta circulatione habebis menstruum majus, deductum in actum, cujus tanta est potentia, ut nullo sermone possit efferri. Hoc ergo est menstruum illud admirabile, quod corpora cuncta dissolvit, cum conservatione formæ vegetativæ & transmutativæ. Hoc, inquam, est illud menstruum in se tantum odoris & fragrantia continens, ut nihil conferri possit. Hoc denique est menstruum resolubile, quod innumeris penè nominibus appellarunt sapientes, acetum acerrimum, quod aurum convertit in spiritum. Hæc est Aqua sicca, Aqua solis, & Aqua vitæ.

Parisinus menstruum hoc quod aliàs mercurium majorem vel menstruum compositum vocat, hac methodo confecit.

50. Circulatum majus Parisini,

In Apertoria cap. G.

Rx. **L** Unæ optimæ & calcinatæ uncias tres, solis etiam juxta cap. H. in quo calcinationes metallorum describuntur more communi) calcinati uncias duas, singulis per se in suo vitro positis affunde E. circulati

circulati sive quintæ Essentiæ simplicis (*melle acuate; idest, cæli melliflui sub No. 10. descripti*) ad quatuor digitorum supereminentiam. Vasa alembicis suis cæcis clausa pone in balneo per duos, & in cineribus per alios duos dies. Cum videris aquas quodammodo tinctas, has decanta, & dissolutiones per se serva optimè clausas in balneo, calcibus indissolutis iterum superaffunde E. digerendo, & repetendo toties, donec solare & lunare corpus fuerint reducta in liquidam substantiam. Tum destilla compositum (*dissolutionem*) solis & compositum lunæ in balneo, & corpora remanebunt in vitri fundo instar olei. Aquis verò in balneo abstractis à dictis luminaribus, injice sulphur vegetabile juxta solis & lunæ pondera, & spatio duorum dierum dissolvetur in balneo, quamprimum autem sulphur dictum in quolibet suo vase fuerit dissolutum, quodlibet affunde suo oleo metallico. Ne autem erres, scias sulphur tuum dissolutum esse istud, cujus præparationem docuimus *in cap. L.* hoc videlicet, quod extractum est à vino (*phil. aliàs sal harmonicum vegetabile dictum*) Pone vasa in putrefactione per octo dies, tum abstrahe aquas

K 5

in

in balneo quamlibet per se, tum novæ aquæ affunde ad supereminentiam duorum digitorum, claude vasa alembicis cæcis, & digere per diem in balneo, tum appone alembica ordinaria, & destilla leniter ex cineribus aquas, postea auge ignem, ut aër etiam ascendat in aquas. Vasibus frigefactis, affunde novam aquam singulis residuis, claude alembicis cæcis, digere in balneo per noctem, postea destilla in cineribus, ut antea hoc toties repetes, usque extraxeris totum succum duorum luminarium, serva terras. Sed signum infallibile erit, si ejus parùm fuerit projectum super laminam ignitam, non fumet, quoniam dicta terra erit exanimata, ambas has terras invicem mixtas serva in digestionem cinerum, ad recipiendum suos mercurios (*aëres, sive essentias destillatas*) uti docebimus *in cap. L. (in confectione salium harmoniacorum mineralium, vel metallorum auri & argenti.)* Jam recipe succos ambos dictorum luminarium, id est, illorum animas vel mercurios, jam destillatos per alembicum, & conjunge invicem destillando per alembicum in cineribus, si verò remaneret quædam limositas terræ, hanc superioribus reservatis adde, & hoc facies sexies,
semper

semper removendo limositates. Recipe vas amplum, vel cucurbitam cum alembico unius facturæ, in quo funde menstruum tuum compositum, claudendo orificium operculo vitreo, albumine ovi, calce via, & chartâ bibulâ, hoc exsiccatum, luta deinceps nostro bitumine ex ana picis, ceræ & mastichis, confecto & pone ad circulandum in balneo physico, uti tibi monstravimus in ædibus magistri Angelo in urbe famosa Veneta, cum conficeremus menstruum simplex circulatum. Et circuletur per 40. dies naturales, his præterlapsis videbis menstruum nostrum vel mercurium cristallo splendidiorum, & quovis odore magis odoriferum. Hoc menstruum, fili, potestatem habet dissolvendi duo luminaria, & reducendi de potentia in actum, & scias hoc solo, addito tamen ejus fermento rubeo vel albo, circulando conficies particularia projectionis magnæ. Hoc illud est de quo tractavit Raymundus Lullius, dux noster, in sua Epistola accurtatoria, inquiens: Dissolutione solis peracta, & aqua inde abstracta in balneo, scias aurum factum esse spirituale, & irreducibile in pristinum suum corpus, cui si addas centum partes mercurii vulgi, hunc congelabit

in aurum verum; ulterius fili, si dictum aurum congelatum in gummi dissolvatur, in aqua quadam, & detur patienti cujuscunque etiam infirmitatis, in admodum paucis diebus redibit in suum bonum temperamentum. Canitiem & cætera senectutis signa removet, restaurat pristinam juventutem, & conservat sanitatem usque ad terminum à Deo aeterno præfixum. Scias etiam, si descripturus essem miracula singula (& sanè hæc miracula facillè dicenda veniunt,) & singulos effectus, mercurio hoc peractos, de quibus, ut memini, satis tibi viva voce declaravimus, & exposuerim varia dicta ducis nostri in libro quintæ Essentiæ, &c.

Ex Receptis annotamus.

1. *Menstrua hæc antecedentibus omnibus esse fortiora, utpote aridis melioribus acuata, ideoq; non extrahere rerum essentias, sed totum corpus dissolvere in magisterium.*
2. *Menstrua hæc esse metallorum & mineralium magisteria, adeoq; medicamina.*
3. *Variis ea & diversis jam nobis cognitis modis confici.*
4. *Salia harmoniaca metallorum confici per modos salium vegetabilium.*
5. *Quod*

5. Quodlibet istorum propriè dici mercurium philosophorum, vel mercurium mercurii, auri, argenti, ferri, &c. sublimatum; mercurium antimonii, sulphuris communis, &c. sublimatum, quoniam mercurii sublimati vulgi instar, facillimè resuscitatur aquâ calidâ vel aceto, in argentum vivum currens auri, argenti, ferri, antimonii, &c. quemadmodum librorum sequentium exemplis certiores futuri sumus.

6. Menstrua vegetabilia simplicia, ceteras aquas permanentes, etiam permanere cum rebus metallicis, iisdemq; adherere perfectissimè non pro medicinis tantum, sed pro lapidum quoq; pretiosorum confectiione, imò tincturarum tam particularium quam universalium. Quoad menstrua vegetabilia simplicia quòd extrahant vegetabilium essentias, eademq; composita, quod conficiant magisteria prouisu medico, facilem impetrebimus assensum; unctuosum vero & summè inflammabilem vini phil. spiritum ex vegetabilibus & animalibus combustibilibus confectum, tincturae alicujus alchymicae esse constitutum, assertio omninò paradoxa videbitur. Idcirco admonendi sumus adeptos rejecisse
quidem

quidem Vegetabile & animale quodcunque combustibile, ceu inutile quid pro tincturis suis: vegetabilium verò & animalium elementa purificata, & incombustibilia reddita vel in ipso opere incombustibilitatem assumptia, sprevisse nunquam; quanquam, declaraverint ea esse (absq; lapidis fermento insufficientia, quemadmodum & metalla sola absq; menstruis his. Metallis igitur permixta efficiunt tincturas tam particulares quam universales pro metallis, testante Ripley qui dicit: Si tu studes conficere aurum & argentum arte philosophica, ad illud nec ova nec sanguinem accipias, sed aurum & argentum, quæ naturaliter & prudenter calcinata sunt, & non manualiter. Novam enim generationem foras producant augentia suum genus, ut omnes aliæ res naturales. Quod si verum esset, ut quisque posset perficere in rebus non metallicis cum emolumento, in quibus colores reperiuntur aspectu jucundi, ut in sanguine, urina, ovis & vino, aut in mediis mineralibus effossis ex fodinis; attamen necesse esset, illorum elementa primò putrefacere, & cum elementis corporum perfectorum matrimonio conjungi. *Libr. 12. portar. porta 1. Eli-*

xir, *pergit*, non debet fieri ex vino, in quantum est vinum, neque ex ovis, capillis aut sanguine, in quantum sunt ova, capilli, aut sanguis, sed solummodò ex elementis, ideò investigare debemus, ut habeamus elementa in excellentia suæ simplicitatis, & rectificationis. Nam elementa, ut dicit philosophus Bacon in suo speculo, sunt radices & matres omnium rerum viventium.

Verum tamen elementa supra dictorum non intrant in opera Elixirium, nisi per virtutem & commixtionem cum elementis spirituum (*quorum quatuor recensent: Argentum vivum, sulphur, arsenicum & sal armoniacum com.*) & corporum metallicorum, atque ita, ut dicit *Rogerus Bacon*, intrant & perficiunt magnum Elixir. *Med. phil. Chym. cap. 3.* Nos, *inquit ulterius*, accipimus neque de primis principiis, eò quod sunt nimis simplicia, neque ex ultimis, quia sunt grossa & fæculenta, sed tantum de mediis, in quibus est tinctura, & verum oleum separatum ab immunda terrestreitate & aquâ phlegmaticâ; ideò dicit Raymundus in hunc modum: Unctuosum humidum est materia propinqua nostri argenti vivi phyci. Et quamvis ita sit, quòd
corpo-

corpora illa, in quibus ii mercurii absconduntur, vendantur palàm ab Apothecariis vili pretio, juxta sententiam philosophi in hunc modum dicentis: Sulphura nostra sunt nobis ab Apothecariis comparata vili pretio, tamen nisi intelligas artem separationis elementorum juxta doctrinam Aristotelis in epistolâ ad Alexandrum libro de secretis secretorum, ubi dicit: Separa subtile à grosso, rarum à spisso, & quando habueris aquam ex aëre, aërem ex igne, ignem ex terra, tunc habes plenam artem: Nisi hoc inquam intelligas, parùm aut nihil efficies in opere meo. *Pupilla alchym. pag. 298. Pluribus hæc probare non hujus loci est, sufficit igitur nobis pauca hæc quasi per anticipationem, libris sequentibus de hac veritate fusiùs tractaturis.*

7. Nomen, (Ignis Gehennæ) menstrui Trifosini menstruorum mercurialium proprium esse & commune. Argentum enim vivum calidissimæ, imò igneæ naturæ esse affirmant adeptorum plurimi: pauci negant, pro metallo id frigidissimo habentes.

Ex affirmantibus ipse celsus fuit Paracelsus, inquiens: Compertum habemus, mercurium interiùs caloris maximi esse, & nulla
ratione

ratione aliâ quàm frigore maximo coagulari posse. *Libro 6. Archid. magis.* Quotquot mercurium humidæ frigidæque naturæ esse judicant, aperto errore victi sunt, quia est de sua natura summè calidus & humidus; cujus occasione semper & perpetuò fluit. Nam si humidæ frigidæque naturæ esset, aquæ congelatæ similitudinem haberet, semperque durus & solidus existeret, ignisque calore ut alia metalla, ipsum liquefieri foret necesse, quod quidem non indiget, cum liquationem & fluxum habeat ex proprio calore sibi naturaliter insito, qui tenet ipsum in fluxu perpetuo, vivumque facit, ut nec mori neque congelari queat. *Cælum phil. § de calore merc. pag. 124.* Nullum huic liquefactioni (*fluxui argenti vivi*) multò minus ejus origini potest inveniri nomen, quo vocetur, & quia calor nullus tam vehemens, qui huic æquiparari possit, Ignis Gehennæ illi comparari debet. *Cælum philosoph. cant. 1. 121.*

Basilus idem docuit, inquiens: Quoniam mercurio igneus spiritus sulphuris incorporatus est invisibiliter, ideo sese in fluxu conservat, neque coagulari potest, &c. Mercurius enim merus est ignis, unde à nullo igne comburi

huri potest, nullus ignis ipsum attingit, ut ipsum prorsus destruat, aut enim, &c. *Currius Triumph. Antimonii 40.*

Et Sendivogius: Ego ipse mercurius ignis sum, &c. spiritus meus & spiritus ignis amant se, & quoad potest, unus comitatur alterum, &c. si quis ignem cordis mei noverit, vidit ignem cibum meum esse, & quo diutius ignem spiritus cordis mei comedit, pinguior erit, cujus mors postea vita omnium rerum est, &c. ignis sum intus, ignis mihi cibus est. *Dialog. mercurii pag. 515. Volum. 4. Th. Chym.*

R:pleus per res calidissimas Lullii, (menstruum vegetabile acuentes, sine quarum virtute, non sit sufficiens dissolvere metalla nisi longo tempore) mercurium intellexit: Cogor, inquit, dicere, quod hæc omnia, quæ Raymundus loquutus est (de rebus calidissimis) cooperta & tecta sunt pallio philosophiæ, nam animus illius est, ut dissolutio fiat cum spiritu vini, sed intentio quoque illius est, quod in hoc spiritu (vini phil.) habeatur aliud menstruum resolubile, quod solummodò ex genere metallorum est. Medul. phil. p. 168. Est enim aqua Raymundina, de qua Maria prophetissa sic: Fac aquam tuam, sicut aquam curren-

currentem ex duabus Zaiboth (*mercuriis*) minerali & vegetabili divinitus elaboratam, hoc est, simul circulatam in cristallinam aquam, &c. quia, ut dicit Raymundus. Cum sit in mercurio punctum igneitis, cujus potentia sit dissolutio, oportet, ut hoc animetur aqua mercurii vegetabilis, aliâs dissolvere rem nullam potest. Et hæc est aqua habens omnia illa, quibus indiges, & virtute ejus reformatur margaritæ. Et hæc aqua vegetabilis composita, ratione mercurii (*mineralis*) dissolvit statim omne corpus; & ratione vegetabilitatis (*menstrui vegetabilis*) suæ, revivificat omne corpus; & ratione suæ attractivæ virtutis (*symbolicæ naturæ*) facit oleum de omni corpore, & mercurius trahit ad se suum simile scilicet mercurium corporis. De hac aqua dicit Raymundus in *Compendio Art. Transm. ad Regem Robertum*. Noveris, ô Rex serenissime, nostrum lapidem non nisi ex solo argento vivo fieri, scilicet ex vegetabili & minerali componi. Et ideò antiqui philosophi dixerunt, lapidem non componi nisi ex una re sola, hoc est, argento vivo. *Viaic. pag. 345.*

Propter hanc argenti vivi igneam naturam,

ram, aque mercuriales dictae sunt ignes Gehenne. Ob aquam mercurialem, specificum corrosivum dictum fuit à Paracelso Ignis Gehenne. Libro de Specif. pag. 29. Circulatum majus ex mercurio preparatum vocat ignem viventem, summum ignem, & coelestem ignem.

Si in actum deducere vis, inquit, (vitam occultam antimonii in ejus regulo) oportet ut illam vitam fuscites cum suo simili igne vivente vel aceto metallico, in quo igne à pluribus philosophis multifariam processum fuit. Quoniam verò in fundamento consenserunt, omnes ad scopum destinatum pervenerunt, &c. Ignis tamen ille seu corporalis vita in mercurio vulgi multò perfectior ac sublimior reperitur, quod manifestè suo fluxu testatur, esse nempe in eo summum ignem coelestemque vitam absconditam; quapropter quicumque metallicum suum coelum (arcanum lapidis sive antimonii) ad summum graduare cupit, & in actum reducere, ipse debet primò ex corporali vita (mercurio vulgi) primum Ens liquidum tanquam coelestem ignem, quintam essentiam & acerrimum acetum metallicum extrahere, &c. Libro X. Archid. cap. 6. pag. 32.

Ex

*Ex negantibus, qui mercurium frigida naturæ esse statuunt, est imprimis tam doctrinâ quam genere illustris Bernhardus, dum dicit : Cùm ipse mercurius componatur ex quatuor elementis, calefactis igitur istis à communibus & generalibus, per suum proprium motum naturalis calor excitatur, ab ejusmodi motione pariter ignis & aër existentes in mercurio moventur & sensim eleuantur, cum digniora sint elementa, quàm aqua & terra mercurii, nihilominus humiditas & frigiditas dominantur, &c. *Libr. Alchym. pag. 766. Volum. 1. Theat. Chym.* Argentum vivum cum sit frigidissimum potest reddi calidissimum brevi tempore, & eodem modo temperatum potest fieri cum temperatis subtilissimo artis ingenio. *Epist. ad Thomam pag. 57. Art. aurif.* Notatur porro Arnoldus de Villa nova dixisse libro, quem Rosarium nominavit, quòd mercurius crudus, id est, argentum vivum, quod suâ naturâ sit frigidum & humidum, per sublimationem efficiatur calidum & siccum, deinde per revivificationem fiat calidum & humidum simile complexioni humanæ, &c. Ille Arnoldus quamvis in aliis scientiis fuerit reverendus Doctor & ingeniosus, in hac*

hac tamen arte fortè experimenta sine causarum doctrinâ tractavit.

Quòd autem in prima purgatione spiritum crudum (*argentum vivum*) à minoribus mineralibus falsuginosis sublimari dicit, & quod ipse mercurius, qui suâ naturâ frigidus est & humidus, efficiatur pulvis naturâ calidus & siccus, ut ait; hoc quidem operi nostro philosophico, nihil prodest. Sed posito, quòd ex mercurio talem faciat pulverem, qualem dicit, utpote per sublimationem à falsuginosis exsiccatum & calidum: Illæ tamen purgationes vanæ sunt & impertinentes, imò nocivæ ad opus nostrum perficiendum, &c. Et si instando dicatur, quòd sicut per scoriarum mercurii purgationes, dictus Arnoldus sublimando exsiccavit; sic etiam, ut dicis Thomas, per revivificationem ipsum humectavit, & ipsum mercurium reddidit calidum & humidum, conformem suo (*humano*) corpori in natura. Hoc quidem non obstat, mi Doctor reverende, nec veritatem artis philosophicæ impugnat, imò magis error in arte naturali apparet. Nam, ut clarum est, Arnoldus docet, (si sonum verborum spectes) mercurium sic exsiccatum per aquam ferventem, in
quam

quam projicitur, revivificari, & dicit effici calidum & humidum, cum primum sublimatus esset calidus & siccus. Sed quis verè philosophus diceret, mercurium vel aliud metallorum per aquam simplicem, quantumvis calidam & ferventem, interna qualitate in natura mutari, sed humiditatem sibi naturalem acquirere, & sic revivificari? Nihil ergo in hac revivificatione acquirit mercurius, propterea quod aqua communis ipsum non decoquit, nec alterat: Quia ipsum non intrat, nec ingreditur, & quod non intrat & ingreditur, non alterat; quia omne alterandum primo est permiscendum. Potest siquidem talis aqua quasdam scorias supernatantes in mercurio abstergere ab eodem, sed novam qualitatem illi infundere non potest. Qualem enim naturam mercurius retinuit in pulverem reductus & mortificatus per sublimationes, talem omninò naturam servabit per aquam revivificatus. Hoc autem in reverentiam & honorem dicti Arnoldi dictum esse volo: Sed naturæ veritatem & experimentum contemplor & defendo. *Circa finem Epistolæ ad Thomam.*

Verum quicquid sit, prudentiæ nostræ est,
nihil

nullis adhaerere opinionibus cuiuscunque, etiam
 sint authoritatis, sed veritati soli. Quo respe-
 ctu argentum vivum neque frigidum nec cali-
 dum esse dicimus, eò tamen quod sit facilioris
 dissolutionis, quàm cetera metalla, huic gene-
 ri menstruorum esse aptissimum; Aquas verò
 mercuriales inde præparatas, ex libertate
 chymica, ignes Gehennæ dici posse, quamvis
 adepti præter has aquas etiam alia menstrua
 ignem infernalem nominaverint, cuiusmodi
 est acetum acerrimum Ripley in sexto genere.
 Quod verò Arnoldus Lullii magister de sua
 argenti vivi reductione in primam materi-
 am sive essentiam, non satis intellectus fru-
 straq; notatus fuerit à Bernhardo per aquam
 ferventem, communem bullientem intelligen-
 te, sequentia probant ex ipso textu deprompta
 argumenta. Arnoldus librum secundum Ro-
 sarii sui divisit in quatuor opera principalia,
 scilicet solvere, abluere, reducere & figere.
 Uti patet ex cap. 1. prædicti libri. De primo
 opere, videlicet lapidis dissolutione cap. 2. ita:
 Lapidem siccum & grossum (aurum vel ar-
 gentum) dissolvere oportet in argentum vi-
 vum, ut in suam reducatur materiam pri-
 mam. Et hoc totum solum fit argentum vi-
 vum,

vum, eò quòd ipsum solum habet solem & lunam ad suam materiam vel materiam primam redigere. Sed quia argentum vivum habet in se fæculentiam terream, & adustibilem absque inflammatione & aqueitatis substantiâ, necesse est superflua demere, & absentia supplere, si plenam medicinam volumus. Terrenam autem fæculentiam oportet omnino per sublimationem demere, &c. *Hanc mercurii sublimationem vel depurationem describit sequenti capite tertio.* Ingenium (*modus*) igitur ipsius terreæ substantiæ superflue remotionis est, ipsum semel vel bis sublimare à vitro (*vitriolo olim sic dicto*) & sale, donec ipsius albissima fumatur substantia. Cum verò albissima ascenderit, projice in ferventi aqua, donec redeat in argentum vivum. Post tolle ab eo aquam, & operare cum eo, quoniam non est bonum operari cum ipso, nisi prius hoc modo purgetur, unde dicit Avicenna: Primum incipere est, ut sublimetur mercurius postea solve eum, ut redeat in primam materiam suam, & sublima totum. Tunc in hoc mercurio mundo mitte corpora munda æquali lance librata, &c.

Si sonum verborum spectemus, Bernhardus
L *merito*

merito suâ longa argumentatione correxit Arnoldum; sed si sensum verborum, hic nihil est correctione dignum. Aqua fervens, menstrui Arnoldini nomen, est summum istud & ferè unicum, quod in tota libri practica occultatum est ab Arnolde, quod si manifestasset, totam secretiorem Chymiam prostituisset. Quod verò non communem intellexerit aquam ferventem probatur sequentibus.

1. Aurum vel argentum dissolvendum est in argentum vivum sive materiam primam, primum Ens, essentiam, &c. per argentum vivum non vulgi, sed philosophicè præparatum. Nihil aurum reducit in primam materiam, quàm prima materia, uti hic prima materia mercurii vulgi, mercurius mundus sive mercurius mercurii. Regulam habent adepti, quòd prima materia primam materiam præparet: Itaq, sicut mercurius mercurium, essentia essentiam, & magisterium magisterium; ita mercurius philosophorum solis vel lune, seu primum Ens, Essentia, &c. præparari non potest nisi mercurio philosophorum, primo Ente seu Essentiâ quadam; quare in hoc recepto intelligimus per aquam ferventem, mercurii essentiam, minimè verò communem aquam calidam.

2. Argen-

2. *Argentum vivum mundum, sive prima materia mercurii per aquam ferventem confecta ex argento vivo sublimato, mercurius currens esse nequit, quoniam in forma liquoris est. Nam,*

Primò, Dissolutio auri cum mercurio mundo facta filtranda est. Vice post vicem contere, & imbibe, & coque in balneo, post destilla per filtrum quousque transeat ipsum (scilicet dissolutum metallum in menstruo. cap. 3.)

Secundò, In auri dissolutione tinctura tantum extrahitur relicto corpore. Esto, longanimis, inquit, & non festinanter extrahas tincturam, nec festinanter aut velociter quæras perficere, quia primus error in hac arte est festinatio, &c. Corpora soluta ad naturam spiritus sunt redacta, & nunquam separantur, sicut nec aqua mista aquæ, quippe quia natura naturâ lætatur, quum sponsa cum sponso copulatur; quæ verò non dissolvuntur, non habent partes subtiles, nisi mollescentur. Idèò charissime, indiges, ut in dissolutione lapidis labores, scilicet partes suas puriores digreges ab ipsis, ut gravioribus partibus abjectis opus cum levioribus perficiatur. Cap. 3.

Tertiò, Mercurius sive prima materia au-

L 2

ri,

ri, mercurio mundo præparata liquida etiam est. Cap. 3. Principium operis nostri est dissolvere lapidem nostrum (aurum vel argentum) in mercurium vel in aquam mercurialem cap. 4. non mirum ergò si mercurius per aquam ferventem præparatus dicatur aqua: Expedit, inquit, corpora solvere per aquam, id est, per argentum vivum. cap. 3.

Quartò, Quoniam ab omni re extrahit oleum. Pone, inquit, super substantiam corporis, cujus oleum extrahere volueris, purissimi mercurii tantum, ut superemineat quatuor digitis vel plus, quod melius est, deinde accende sub eo ignem lentum, donec videris ejus oleum, id est, aërem, paulatim ascendere seu elevari super mercurium; collige cum cautè, & serva seorsum, &c. cap. X.

3. Processus hic Arnoldi ordinarius est, & modus separationis elementorum dictus ab Adeptis, qui absq; menstruo vel vegetabili vel minerali non confici potest.

4. Aqua fervens apud Adeptos nomen usuale menstrui est. Dissolve, inquit Lullius, solem purissimum in aqua sua ferventi, postea separa phlegma, & remanebit sol inferior, &c. Codicilli. cap. XLIII. pag. 203. Iste ignis

ignis comburit aurum magis quàm ignis elementalís, quia continet in se calorem naturæ terrestris, & resolvit sine aliqua fortitudine (*vi, effervescencia, vel corrosione*) quod non potest facere ignis communis, ideò tibi præcipimus, quod de rebus magis calidis, quas habere poteris, facias magisterium; & habebis aquam calidam, quæ resolvit omnem rem fortem. *Vade mecum, pag. 272.*

Quam phraseologiam ipse non nescivit Bernhardus, ex Morieno: Scitote, inquit, nostrum Latonem esse rubeum, sed inutilis nobis existit, usque dum albus fiat. Scitote etiam aquam tepidam (calidam, ferventem, unius menstrui synonyma) penetrare ac albifacere, quemadmodum ipsa est (alba) & ignem humidum vaporosum omnia operari; rursus Bendegid, Johannes Mehungus & Hæly: Vos qui dies & noctes quærentes, vestras dilapidatis pecunias, facultates & opes vestras consumitis, atque tempus, inutiliter torquetis ingenia vestra circum librorum subtilitates, admonitos ex charitate volo, per compassionem, velut pater motus erga filium, ut, inquam, albificetis Latonem rubeum per aquam albam suffocatam & tepidam. cæ-
L 3 *terum*

terum frangite tot sophisticos libros, tot regimina, tantasque subtilitates relinquit; mihi credite, ut bene sit vobis. *Libr. Alchym. 770.*

5. *Arnoldi aquam ferventem fuisse menstruum aliquod vegetabile simplex probatur ex nigredine dissolutionis; collige, inquit, ad partem supereminens nigrum, quoniam illud est oleum ac verum dissolutionis signum, quia quod est solutum, pervenit ad sublimitatis finem, unde separatur ab inferioribus ascendens sursum, & petens altiora loca. cap. 3. Rosarii.*

Hec autem salvâ reverentiâ & honore Bernhardi dicta volumus; veritatem & Arnoldi experimentum contemplamur & defendimus.

IX. GENUS.

Menstrua vegetabilia composita ex menstruis vegetabilibus simplicibus, & rebus tingentibus prius fixatis.

51. Circulatum majus, sive acetum acerrimum metallicum Paracelsi.

Lib. X. Arch. pag. 38.

SI mercurius vulgi in primum Ens liquidum reduci debeat, tunc est ante mortificandus, & formâ suâ exuendus, idque fit

fit per varias sublimationes cum vitriolo & sale communi, ut postremò fiat instar cristalli fixæ. Deinde solve illum in sua matrice nempe in primo Ente salis (*circulato minore ex sale, sive aqua salis circulati superius sub No. 27. descripta*) putrefac per mensem: Corrumpe cum novo Arcano salis (*circulato minore*) ut impurum in fundo præcipitetur, purum verò in cristallos vertatur. Lappillos sublima in reverberio clauso, cum sublimatum est inverte semper, quousque in ruborem deveniat, sublimatum hoc extrahe cum spiritu vini ad summum rectificato (*vini phil.*) separa spiritum vini (*destillando*) reliquum (*tincturam siccam vel crocum mercurii*) solve super marmore (*per deliquium*) & digere per mensem, affunde novum spiritum vini, digere ad tempus & destilla; Tunc Arcanum primi Entis mercurii in liquida substantia transcendet, quod à philosophis acetum acerrimum metallicum, & in nostris Archidoxis circulatum majus appellatur. Idemque de antimonio, gemmis, cæterisque metallis intelligendum est.

L. f.

Anno-

Magna inter genus hoc & antecedens est differentia, licet ambo tractent de aquis mercurialibus. Antecedentes ex mercurio crudo compositæ erant. Circulatum hoc Paracelsi ex mercurio quidem, sed fixato prius, conficitur. Antecedentes erant limpidissimæ; circulata hæc majora clarissima quidem sunt, sed insuper rubicundissima, adeoque antecedentibus, in suis tincturis longè præstantiora. Receptum considerabimus in sua membra divisum, in quorum primo, argentum vivum toties sublimat Paracelsus, donec fiat instar cristalli fixæ, id est, instar cristalli mineralis sive communis, pellucidus & clarus. Hoc membrum uti commune, ita minùs necesse est explicari. Libro de Renovat. & Restaur. Mineram auri vel antimonii tritam tantummodò accipit pro eodem opere, quæ tamen corpora magis occlusa sunt quàm metallum apertum, mercurius; hinc istud etiam absq; sublimatione satis aptum esse videri potest pro dissolutione in circulato sale. Ad Recepti elucidationem addemus descriptionem libri de Renov.

℞. Mineralis auri vel antimonii minutissimè

tissimè triti libram unam, salis circulati libras quatuor. Mixta simul digerantur in equino finio per mensem; inde fiet aqua, cujus ab impuro separetur purum, hoc in lapidem coagulato, quem vino cenificato (*lenificato*) calcinabis, & separabis iterum, & super marmore solves. Aquam hanc putrefieri finito per mensem, inde fiet liquor, in quo signa fiunt omnia, ut in Ente primo auri vel antimonii. Quare meritò primum Ens vocamus earum rerum. Non secus de mercurio, nec non aliis intelligendum erit.

In membro secundo mercurium ita sublimatum dissolvit in sale circulato, primo Ente salis, Arcano salis, Aquâ salis circulati (synonyma circulati minoris Paracelsi) putrefacit vel digerit, præcipitat cum novo circulato sale, filtrat, tandemq; in cristallo, sive vitriolum philosophicum redigit. In Recepto libri de Renov. rerum pondera addit: Recipe, inquit, mineræ auri vel antimonii libram unam, salis circulati libras quatuor, & porro digerit, & impurum à puro separat, & in cristallo coagulat. Aliquando dissolvit corpora menstruo quodam minerali, quod bis vel ter abstrahit ab eis, optimèq; ab omni aciditate, aqua com-

munī pro posse edulcorat iterum. Ita sulphur commune dissolvit in fortissima aqua forti (aqua regis, Paracelsi in 18. genere describenda) ter cohobat in materiam nigram, quam aquā destillatā edulcorat. Libro de morte Rerum.

Perinde enim est, ac si aurum vel antimonium circulato minore tantum dissolvantur, & redigantur in vitriolum philosophicum; vel si argentum vivum, ob temporis abbreviationem, in sui sublimatione, salium acido prius impregnetur, adeoque pro opere magis apertum reddatur, & deinde circulato minori commisceatur, digerendo & precipitando purificetur, tandemque redigatur in vitriolum philosophicum; vel si ob majorem temporis accurtationem, sulphur menstruo minerali, id est, acido & circulato minori iuvicem permixtis, commisceatur, posteaque liberetur ab acido, ita ut cum circulato minore fiat idem vitriolum philosophicum, quodcumque enim modo sit vitriolum phil. ad eundem redit effectum at de his vitriolis inferius in menstruorum mineralium Receptis.

In membro tertio, lapillos seu cristallos mercurii sublimat toties in reverberio clauso,
(id

(id est, ovo philosophico) semper invertendo istud, donec vitriolum mercurii figatur tandem in præcipitatum rubicundissimum. Membrum hoc illustrabunt sulphuris & antimonii sublimationes in reverberio clauso. Abstracta fortissima aqua forti aliquoties à sulphure, materiam residuam inde nigrefactam optimèque edulcoratam reverberat (id est, sublimat in reverberio clauso & cum sublimatū est, invertit reverberium clausum, sive ovum phil. toties & semper, quousq; in ruborem deveniat) sicut, inquit, antimonium, tum fiet primò album (sublimatum) postea flavum, tertiò rubrum (præcipitatum) ut cinnabaris. Quo habito gaudere debes. Est enim initium divitiarum tuarum. Hoc reverberatum sulphur tingit altissimè quamlibet lunam in præstantissimum aurum, & corpus humanum in suam summam sanitatem plus quàm scribere licet, tantæ virtutis est hoc reverberatum (nota) fixatum sulphur. Libro de morte Rerum pag. 95. Antimonii reverberatio extat pag. 67. Chyr. majoris. Ita,

Rz. Antimonii in subtilissimum Alcool (in vitriolum philosophicum cum circulato minore, per modum mercurii in circulato ma-

L 6

jore

jore ; vel in materiam nigram & edulcoratam iterum, per modum sulphuris (redacti quantum sufficit, in clauso reverberatorio ad spatium unius mensis reverberetur (semper invertendo reverberatorium, quamdā sublimabitur materia) & evadet volatile leve, primò album, mox luteum, deinde rubrum, postremò purpureum seu violaceum. Antimonio per sublimationem ita fixato extrahit spiritu vini phil. tincturam, quam nobilissimam, pretiosissimam & tantum non divinam Lili essentiam vocat.

In quarto membro mercurium precipitatum, & spiritu vini phil. extractum, solvit per deliquium, digeritq; cum novo vini phil. spiritu, totiesq; cohobat donec ascendat per alembicum in primum Ens sive essentiam mercurii, mercurium circulatum, circulatum majus ex mercurio, &c.

In Recepto observamus.

1. Argentum vivum, antimonium, sulphur, imò aurum, argentum cæteraq; metalla, mensruo aliquo vegetabili simplici dissoluta, reverberata deinde sive sublimando fixata, soluta per deliquium, destillataq; in liquidam substantiam, esse argentum vivum, antimonium, sulphur,

sulphur, aurum, argentum, &c. circulatum;
sive circulatum majus de mercurio, antimo-
nio, sulphure, &c.

2. *Menstrua hæc dici circulata, quoniam*
à veteribus circulabantur per 30. vel 40. ali-
quando 60. dies.

3. *Circulata hæc dici majora, ut distin-*
guantur à circulis minoribus minùs excel-
lentibus, cum majora majorem vim habeant &
rebus dissolvendis impertiantur tincturam.

4. *Circulata hæc esse metallorum & mine-*
ralium prima Entia sive essentias graduatas,
aut si quid iis excellentiùs esse posset inter vo-
latilia, cum de essentia modò fixata sive Astro,
in essentiam multò nobiliorem, Arcanum di-
ctam, sint exaltata.

5. *Circulata hæc esse medicamenta sive Ar-*
cana medica.

6. *Circulata hæc esse rubicundissima. La-*
pillos sublima, inquit Paracelsus, quousque
in ruborem deveniant. Ex reverberato an-
timonio ad purpureum vel violaceum colorem
extrahit tincturam Lili. Ex reverberato au-
tem sulphure conficit animam metallorum, de
qua ita: Quòd autem Hermes dixit; quòd
foia anima sit illud medium, quod conjungat
spiritum

spiritum corpori, non ineptè sensit. Cùm enim sulphur sit illa anima, & sicut ignis, omnes res maturet & excoquat, poterit etiam spiritum ligare cum corpore & unà incorporare & unire, ita ut inde valdè nobile corpus gignatur. Quanquam non vulgare combustibile & corruptibile sulphur pro anima metallorum habendum est, sed anima est aliud quid, quàm corpus incombustibile & incorruptibile. Quare à nullo igne comburi potest, cum sit tota ignis, & revera nihil aliud est quàm quinta essentia sulphuris, quæ ex reverberato sulphure per spiritum vini (*phil.*) extrahitur, & coloris rubei & pellucida existit sicut rubinus: Quod quidem magnum & præstans Arcanum est ad transmutanda alba, & ad coagulandum mercurium vivum in fixum & probatum aurum. Hoc tibi pro thesauro ditescendi commendatum habeas, & meritò hoc unico arcano in Transmutatione metallorum contentus, esse debes *Libr. 1. de gener. Rerum Nat. pag. 87. Si mercurius, antimonium, & sulphur per reverberationem fixata, & vini phil. spiritu extracto sint rubra, rubini instar pellucida, sequitur eadem corpora, vini phil. spiritu volatilisata, rubi-*
cundio-

*tundioni evadere. Hinc Dianæ menstrua
 varicoloris esse observamus, aliquando alba,
 lactea & opaca; aliquando limpida & cla-
 rissima; aliquando iterum rubicundissima &
 pellucidissima; ita ut cum grano salis sumen-
 da sint argumenta Bernhardi menstruorum
 diaphaneitatem negantis: Ubi fatui, inquit,
 ex minoribus mineralibus faciunt, & extra-
 hunt aquas corrosivas, in quas projiciunt spe-
 cies metallorum & eas corrodunt. Putant
 enim propterea illas solutas esse solutione
 naturali, quæ quidem solutio requirit perma-
 nentiam simul, scilicet solventis & soluti, ut ex
 utroque, nempe masculino & foeminino se-
 mine, nova species resultet. Amen dico ti-
 bi, quod nulla aqua naturali reductione spe-
 ciem metallicam dissolvit, nisi illa, quæ per-
 manet eis in materia & forma, & quam me-
 talla ipsa soluta possunt re congelare. Quod
 in aquis fortibus non contingit, sed potius est
 deturpatio compositi, utpote corporis dis-
 solvendi. Nec corporibus pertinet aqua in
 solutionibus, quæ eis in congelationibus non
 permanet; mercurius est hujusmodi, & non
 aquæ fortes seu quam fatui existimant aquam
 mercurialem limpida & diaphanam. Si
 enim*

enim dividerint & obstruxerint homogeneitatem mercurii, quomodo stabit & conservabitur proportio prima seminis foeminei? *pag. 60. Epist. ad Thomam.* Elixir & Azoth, *pergit*, hoc est spiritus vitalis (*vite, aqua vite phil.*) & anima (*spiritus animatus*) fugitiva, non sunt diaphana, nec transparentia, nec sicut oculi lachryma clara, nec quivis spiritus dissolvens *pag. 94. ejusd. Epist.* Quod in diaphano liquore claro & transparenti fieri non potest. Quoniam si Elixir & Azothi praedicta, id est spiritus & anima diaphaneitatem referrent & haberent, jam in proportionem terram aquam dimisisset, & ab illa separata esset, quae inspissavit & coagulavit partes ejus, opacitatem fecit in Elixir & Azoth, fecitque formam stare congelabilem metallicam. Nam in fixis speciebus metallicis restringendis, oportet, ut restringens agat in restringibilem, & congelans in congelabilem, quod fieri non potest in praedicta aqua diaphana & clara. Aliter autem accidit in vegetabilibus, in quibus aqua simplex & diaphana per decoctionem in ipsis vegetabilibus inspissatur, quae tamen examine ignis tandem evanescit & evaporat: Quia non est permanens, & fixa in compositione, quia

quia terram naturaliter sibi homogeneous se-
cum in compositione non habuit, sicut argen-
tum vivum; quæ quidem terra causa est per-
manentis fixationis in homogeneis. Quare
aqua simplex congelatione non potest fixari
cum vegetabilibus, sicut mercurius cum me-
tallis. Si ergo mercurius diaphaneitatem ac-
ceperit in opere philosophorum, jure irre-
stringibilis substantiæ permanebit, nec con-
gelabitur super Latonem ad formam, speci-
em, & proportionem metallicam, qui nec se-
cum, nec in se defert suimet ipsius congelatio-
nem, sicuti aqua terram; quæ quidem terra,
ut dictum est, est mercurialis; & causa prima
inspirationis, coagulationis, & fixationis. Si er-
go ista aqua ita maneat extra proportionem
metallicam, quomodo similes species ex hac
compositione procreari poterunt? Errant
itaque illi, qui sic putant aquam limpidam
transparentem ex mercurio extrahere, & ex
illo multa mira operari. Nam sit ita, quod
talem aquam perficiant, nihil tamen prodes-
set ad opus, nec ad ejus naturam & propor-
tionem, nec posset restaurare seu ædificare
speciem perfectam metallicam. Quam citò
enim mercurius à sua prima natura permuta-
tur,

tur, tam citò prohibetur ingredi opus nostrum philosophicum, quoniam perdidit naturam spermaticam & naturam metallorum. Ex his ergò notum est, quid veritatis contineat, & in quo contraria & aliena sit opinio tua, cum dicis, oportet ad perficiendum summum Elixir habere gummam, in qua sunt omnia ei necessaria, continentem quatuor elementa, & est aqua clarissima sicuti oculi lachryma, spiritualis facta, quod facit aurum merum esse spiritum. Nam corpus non penetrat corpus, sed subtilis substantia spiritualis congelata, quæ corpus penetrat & colorat. Esto ut dicis, honorande mi Doctore, quod naturæ non conjunguntur, nisi gummâ vel re oleosa, &c.

Si contra omnem aquam mercurialem non permanentem, aquâ forti vel quocungq; alio vulgari menstruo limpidam redditam, Bernhardus disputasset tantum, non simul contra Thomæ de Bononia, aquam mercurialem limpidissimam, tum prædicta argumenta magnarum essent virium; nunc verò limpiditati menstruorum hujus, ut & aliorum Adeptorum objecta, velut in efficacia reperiuntur. Eadem terra, quæ minus bene dissoluta, opacitatis

tatis causa est in menstruo permanente Berni-
hardi, ea ipsa exactè dissoluta limpiditatis
causa est apud Thomam, inspissans & coagu-
lans aquam æquè bene, si non melius, ac si mi-
nus dissoluta fuisset. Diaphaneitatem men-
struorum defendunt Lullius, Parisinus & Ad-
eptorum plurimi. Lullius cælum suum vi-
nosum clarum pronunciat, serenum & resplen-
dens ad instar stellæ cæli in Test. Noviss. pag. 8.
De quo ipso menstruo Parisinus ita in appen-
dice Elucidarii pag. 273. Vol. 6. Th. Chym.
Tunc quintam essentiam adamante lucidio-
rem & clariorem videbis, quæ stellarum clari-
tatem superat, adeò ut dubium sit, an in vitro
contineatur, necne.

X. GENUS.

*Menstrua vegetabilia composita ex mensuris
vegetabilibus compositis & corpori-
bus metallicis.*

§2. Menstruum Neapolitanum Lullii,
In Exper. XIII.

§. **L** Unam, & cum argento vivo vulgi
calcinabis, scilicet amalgamando,
ac postea ipsum amalgama tritu-
rando cum sale communi preparato, mox
ipsum mercurium exhalare facias lenissimo
igne,

igne, deinde fervente aqua destillata salem ipsum removeto, & sic lunam calcinatam habebis. R. Lunam calcinatam, & quatuor partes aquæ mercurialis *per tria vasa ignita superius sub No. 46. descriptæ*) illi superfunde, & vas clausum cum suo antenotorio statue, super cineres, ut leviter bulliat, & videbis viridem colorem sive cæruleum, quem liquorem cautè in aliud vas transfunde, ita ut facies non conturbentur, materiam in fundo remanentem desiccabis igne lento, ad instar solis. Postea scias pondus dictæ calcis, ac illi iterum superinfunde quatuor partes dictæ aquæ mercurialis super unam partem calcis, & clauso, ut prius, vase cum antenotorio suo, sine ut iterum bulliat, quod inde dissolutum fuerit, ut supra, in aliud vas transfunde ac conjunge cum dissolutione prima. Illud tamen adverte, ut dictam materiam dissolutam semper in balneo conserves, donec totum opus dissolutionis absolutum fuerit; iterando toties magisterium, donec totum lunare corpus fuerit plenè dissolutum ac transactum, quod quidem nobis accidit intra duas vices, ac in putrefactione per quatuordecim dies constitue. Deinde transferas in urinale, conjunctum

Etum pariter cum suo recipiente & alembico, juncturis quàm optimè clausis. Postea destillabis in furno cinerum; tum ignem augebis, ut corporis anima in sua aqua impressionem faciat. Frigefacto vase, scias pondus terræ lunaris in fundo remanentis, nam credo non ampliùs quàm duabus octavis (*drachmis*) de corpore non soluto remansurum ex tota uncia, reliquum erit perfectè dissolutum. Quod si plus remanserit de terra insoluta, tunc super infunde tantum de sua aqua nuper destillata, quantum superemineat tribus digitis, & clauso vase cum antenotorio, pone in balneum per diem naturalem, mox amoto antenotorio & superposito alembico cum recipiente optimè clauso per cineres destillato, in fine destillationis augendo ignem, ut supra. Hoc autem iterabis, quousque per aëream revolutionem totum corpus lunare per alembicum transmittatur, atque hoc pacto, auxilio Dei habebis menstruum, quo solem potes dissolvere.

Annotationes.

HActenus argento vivo acuius vel spiritum vini philosophici vel menstrua hoc spiritu confecta, que tantam

tam inde acquisiverunt dissolvendi facultatem, ut Adeptorum plurimi hisce aquis mercurialibus contenti, de fortioribus menstribus desierint inquirere. Ipse Lullius aquam mercurialem, quam gloriosam vocat ad conficiendum mercurium philosophorum ex omnibus metallis & mineralibus, sive sal harmoniacum metallorum, sufficiens dixit, imò appropriatum menstruum. Scias, inquit, fili in veritate & Dei fide, quòd nullum naturæ sulphur alicujus metalli sublimaretur absque ista aqua argenti vivi vulgi. Test. Noviss. pag. 12.

Verum - enim - verò in hoc decimo menstribus genere alia adhuc composuere menstribus adepti, prædictis aquis mercurialibus varia insuper addentes corpora, juxta varios usus & illorum placita. Lullius ut nobilius pro dissolutione auri componeret menstruum, menstruo mercuriali addidit argentum. Si forte menstruo indigebat pro perlis, perlas cum menstruo mercuriali conjunxit. Si conficere aurum potabile vellet, ex auro & argento præparavit menstruum ad hoc magis adequatum, mediante tamen menstruo quodam mercuriali, & sic de aliis; uti in sequentibus observabimus exemplis.

53. Men-

53. Menstruum pretiosum pro^o perlis Lullii,
In Comp. animæ Transmut. pag. Volum.

3. Tb. Chym.

Rx. **L** Unariæ liquorem ex tertia rectifi-
 catione vel secundâ (*aquam arden-
 tem phil.*) affunde super argentum
 vivum, ut natet de super per tres digitos, &
 pone ad inhumandum per tres dies naturales,
 & magna pars ejus dissolvetur cum aqua lu-
 nariæ, quam decanta, & super faeces pone li-
 quorem recentem, & pone ad inhumandum
 in fimo vel balneo, & reitera, donec mercuri-
 us fuerit totus in aquam reductus.

Posteà destillationes omnes conjunge &
 abstrahæ in balneo, & dum videris eam quasi
 spissam, ita ut aqua mercurii & argenti vivi
 (*vegetabilis & mineralis*) sit libra semis, pone
 ad inhumandum per sex dies naturales. Post-
 eà mittas intus margaritas, & intra decem ho-
 ras dissolventur. Exubera tum eas per mo-
 dum, quem docuimus in exuberatione metal-
 lorum, usque quò convertantur in sal (*har-
 moniacum sive sulphur naturæ Perlarum*)
 cujus unciam dissolve in libra sui menstrui
 prædicti, & destilla quater. Et tum pone in-
 tus margaritas, & veluti in spatio octavæ par-
 tis

tis horæ dissolventur propter majorem menstrui subtilitatem, &c.

Quemadmodum pro menstruo Neapolitano (quod ita dici potest, eò quod istud Lullio Neapoli revelatum fuerit ab Arnolde de Villa Nova) argentum menstruo mercuriali per tria vasa ignita confecto conjungitur, ita menstruum hoc pro perlis componitur ex sale harmoniaco perlarum, & menstruo mercuriali sive aqua gloriosa mercurii, quæ si circulentur ambo per suum tempus, inde conficies cælum perlaturum.

Pro Auro potabili menstruum ex Auro & Argento præparat hoc modo.

54. Menstruum mercuriale compositum
Lullii.

In Experim. XXXIV.

R^x **U**ncias tres lunæ, atq; uncias tres solis : Quæ duo separatim calcinabis, ut habes in superioribus experimentis (in menstruo Neapolitano) videlicet cū mercurio, quem postea ex dictis metallis exhalare facias. Hæc autem corpora calcinata separatim collocabis in singulis vasis solutoriis, super ea infunde de menstruo incalcinato (superius sub No. 45. descripto) tantum, ut supernatet

natet quatuor digitis ; claude vas antenotō-
rio , putrefac in balneo per duos dies , ac per
duos alios dies inter cineres instar caloris so-
laris. Tum decanta solutionem , & residuum
exsicca. Cū vero desiccatum fuerit , iterum
illis superinfunde de menstruo incalcinato , ut
suprà , in clauso vase putrefaciendo in balneo ,
postmodum super cineres ; ac dissolutiones
singulas (*auri & argenti*) in singula vasa sua
evacuando , ut suprà. Si quæ insoluta re-
manferint , ut suprà , desiccabis ac dissolvas ,
quousque totum quod restat corporis sit ple-
nè dissolutum , tum statue ambas dissolutio-
nes in putrefactione per 20. dies naturales.
Factâ putrefactione accipe illas dissolutio-
nes , & per se separatim in suo urinali consti-
tue cum suo recipiente , juncturis optimè clau-
sis destillabis per balneum aquam utriusque
(*metalli ;*) in fundo vasorum remanebunt
corpora ad similitudinem mellis fusi sive olei.
Super ea (*olea*) iterum funde de sua aqua pro-
pria destillata (*menstruo jam ab oleis abstra-
cto*) per balneum tantum , ut supernatet tribus
digitis , ac suis antenotoriis utrumque vas oc-
clude , ac repone in putrefactione per diem
naturalem ; Mox remotis antenotoriis & ap-
positis

M

positis

positis alembicis, juncturis optimè clausis destillando per cineres, ultimò augebis ignem, ut anima sive elementum aëris transeat in suam utriusq; aquam destillatam, ac demum ignem ultrà quantum fieri possit, augebis, ut in aërem elementum ignis transeat. Sed lunari composito non necesse est rubedo vel ignis Completa destillatione sine vas frige fieri, & amove ab illis recipientia, quæ singula quàm optimè clausa servabis, ne respirent, & singulis singulas schedulas sive inscriptiones appone, ne alterum pro altero accipias, cùm fuerit opus persequendi. Cæterum super terras (*auri & argenti ex destillatione relictas*) infunde iterum, ut. suprà, de aqua sua per balneum destillata, ac annexo antenotorio putrefac ut suprà, mox per cineres destillabis, utrique vasi annexo suo proprio recipiente, ubi eorum corporum animas conserva veras, atque hoc pacto magisterium toties iterabis, donec terræ exanimatæ fuerint, ac radicali humore destitutæ. Tunc accipe illas terras, & contere quàm optimè, & simul conjunge: Postmodum eas constitue in pila vitrea, ac super cineres calidos conservato, donec tibi dixerò, quid ex illis sit faciendum. Cæterum
accipe

accipe spiritum animatum lunæ , atque ipsum per cineres rectificabis, deinde accipe spiritum animatum solis , atque eodem modo septies per cineres rectificabis; limositates (*terram residuam*) autem, quas emittet spiritus solaris in singulis rectificationibus servabis intra , ut optimè clausum sit ignis elementum , (*in forma terræ.*) His ergò rectificationibus peractis : Tum accipe spiritum animatum solis, & spiritum animatum lunæ , & simul conjunge : Pone postmodum eos ad circulandum in vase grandi sicut illud , quo circulavimus menstruum simplex. Fiat hæc circulatio per 60. dies , quo termino elapso habebis verum menstruum minerale (*non acidum, sed ex mineralibus sive mercurio, auro & argento confectum*) quo innumerabilia experimenta operari poteris.

Huc referri debet menstruum quod à Basilio dicitur,

55. Spiritus mercurii dulcis Basilii,

Cap. 3. Libri de Rebus Nat. & supernat.

Rx. **M** Ineræ cinabarinæ argenti vivi, & mineræ optimæ auri ana partes æquales , quibus pulverisatis & mixtis affunde oleum mercurii per se ex mer-

M 2

curio

curio sublimato, & putrefacto confectum (id est, oleum ex mercurio sublimato tantum, nullis quidem aliis additis ingredientibus, nisi vini phil. spiritu, vel menstruo aliquo vegetabili, sine quibus confici non potest,) digere hæc per mensem, & extractionem habebis coelestem potius, quàm terrestrem; Extractionem abstrahe in balneo, & phlegmate abstracto remanebit oleum in fundo ponderosum, dissolvens omnia metalla in momento. Cui adde spiritus vini (phil. vel spiritum vini igneum Basilii) partes tres, circula in pellicano ad rubedinem sanguineam, & dulcedinem incomparabilem. Circulatum affunde super tartarum ad albedinem calcinatum, & destilla forti igne mercurii spiritum, spiritu vini remanente in tartaro.

Inter hunc spiritum; aliumve ejusdem nominis distinguendum est, ne unus pro alio accipiat. Basiliius enim præparavit etiam spiritum mercurii ex spiritu albo vitrioli, de quo variis in locis, libro de particularibus, præsertim in particulari lune, cujus spiritus descriptio extat inferius inter menstrua mineralia, qui acidus est. Alter verò spiritus mercurii, utpote hic noster, dulcissimus est & fragrantissimus

simus, de quo etiam habetis in particulari lunæ, ut & cap. VII. libri de Rebus Nat. & supernat. ubi lunæ crocum dissolvit in spiritu albo vitrioli, ut & fragrantissimo spiritu mercurii.

Parisinus composuit menstruum mercuriale compositum pro tincturis alchymicis ex suo circulato majore & prima vel media substantia argenti vivi vulgi hoc modo.

56. Menstruum incalcinatum Parisini,

Cap. G. Apertorii.

R. **C**irculati majoris (*superius sub No. 50. descripti*) libram unam, mercurii præparati, modo quem docebitur cap. X. uncias duas, misce, & scias menstruo hoc fieri veram putrefactionem. Verum quam primùm fuerit incalcinatum, hoc est, tali mercurio permixtum, non amplius usurpatur pro corporibus humanis, sed solummodò pro medicinis metallorum, dictum verò cap. X. hoc est, ut sequitur:

Cap. X. de reductione mercurii vulgi in primam materiam vel mediam substantiam.

Nunc fili dabimus tibi plenariam instructionem & declarationem de-

M 3

coquen-

coquendi & reducendi argentum vivum vulgi in suam materiam primam vel substantiam mediam, & quemadmodum in antecedentibus declaravimus modum reinerudandi duo luminaria; ita jam demonstrabimus vias & media decoquendi dictum mercurium. Primò docebimus modum, distinguendi bonum mercurium à malo, sophisticato & corrupto: Qui modus est, ut recipias mercurium vulgi, alportatum ex Hispania in coriis sigillatis, vel si careas hoc, recipe alium quemcunque, & parùm ejus pone in cochleari argenteo calefacto, ita ut mercurius evanescat, & si residuum ejus erit vel albi vel citrini coloris, bonus est; sed si erit alterius coloris, malus est, & minimè idoneus pro opere nostro, quia sophisticatus. Tum recipe vitrioli romani libras duas, funde istud in vase vitreato, fuso adde mercurii libram unam, & tantum salis com. præparati, agita & misce omnia agitaculo, evaporando humiditatem sub tali calore, qui similis sit solari. Tum eximatur materia, teratur & ponatur in sublimatorio, & mercurium sublimabis per gradus ignis usuales. Vasis frigefactis exime sublimatum, cui in retorta posito affunde aquæ vegetabilis.

absque

absque phlegmate (*aquæ vitæ phil. rectificatæ*) ad tres vel quatuor digitos. Coquatur in balneo per duas horas, tum destilletur in cineribus, ut ascendat aqua vegetabilis. Postea cooperiatur retorta cineribus, & augmentando ignem ascendet mercurius vivus in aquam ardentem. Decanta aquam à mercurio, quem iterum sublimabis cum novis materiis, idque sexies, semper abjiciendo faeces. Nota autem has septem sublimationes semper peragendas esse in aludelibus, quoniam nullo alio modo separabis pulverem adustibilem ascendentem in aludelibus, & ut te instruam, ne quid erres, repetam magis distincte methodum dictarum septem sublimationum. Modus hic est, ut accipias vas vitreum ad modum cucurbitæ strictioris, cum suo alembico cæco, perforato in ejus superiori parte, in hoc ponas vitrioli optimè pulverisati partes duas, mercurii partem unam & salis præparati partem unam, miscendo omnia bene, materiâ leniter jam exsiccata, appone alembicum cæcum vel potius aludel, notetur tamen, quod cucurbita non sit cooperta cineribus ultra unam tertiam evaporatâ humiditate; per calorem lenem; occlude foramen aludelis cum pauco

gossypio, & augmentando sublimâ, omnibus
 frigefactis exime sublimatum tam ex aludele
 quam cucurbitâ, ex quâ (*si modo non fuerit
 frigefacta*) dissolve fæces aquâ calidâ, ita pur-
 gabis faciliè dictum vitrum pro usu suo. Jam
 misce novas materias cum sublimato tuo, &
 sublima, ut antea, & hoc repete septies. Tum
 sublimatum contere in pulverem subtilissi-
 mum, pone in cucurbita supradicta cum suo
 alembico cæco vel aludele, & cum suo etiam
 alembico communi ob rationes operationis
 differentis à superiori. Sublimato in cucur-
 bita posito affunde menstrui simplicis ani-
 malis vel vegetabilis (*menstrui animalis sub
 No. 37. vel vegetabilis sub No. 29. descripti;
 in antecedentibus autem aquam vegetabilem
 rectificatam, id est, aquam ardentem recipe-
 re jussit*) tantum, ut emineat per tres digitos,
 occlude alembico cæco, & in cineribus digere
 per 12. horas, tum deposito alembico cæco ap-
 pone alembicum commune, & abstrahere men-
 struum in balneo, depone iterum alembicum,
 & apposito aludele, pone vas in cineribus eo-
 usq; ut tegatur materia existens in vitro, da
 ignem per gradus donec omnis humiditas sit
 exhalata, foramen in superiori parte aludelis
 gossypio

gossypio occlude, augmenta ignem, ut sublimetur mercurius. Sublimatione peracta & vasibus frigefactis, deme aludel, & quod in eo invenies sublimatum non est ad propositum nostrum, siquidem istud est pars illa adusta, quæ non intrat magisterium nostrum. Deinde collige sublimatum ad latera cucurbitæ quod clarum erit instar cristalli, & cave ne permisceatur cum suis fæcibus; hoc contere, cribra, pone in eodem vase à fæcibus purgato, & affunde menstruum in balneo abstractum, claude vitrum cum aludele, digere per 12. horas ut supra, depone aludel, appone alembicum commune, destilla in balneo, deposito alembico hoc, appone aludel & sublima in cineribus, fæcibus abjectis, ut & parte adustiva ex aludele, collige dextrè mediam substantiam ex cucurbita. Hâc methodo sublimabis septies, vel donec nullas relinquat fæces in cucurbita. Habito hoc signo, accipe dictam substantiam, contere, & pone in vase vitreo, affunde menstruum simplex vel animale vel vegetabile ad trium digitorum supereminentiam, claude vas cum alembico cæco, digere leniter per duos dies in cineribus, tum dissolutionem decanta in aliud vas, & quod remanserit

M s

manferit

manferit in vase, exsicca temperato calore, simili solari, cui affunde novum menstruum, claudendo vas alembico cæco ut supra, & reitera methodum eandem usque tota pars dissolubilis fuerit dissoluta, & in fundo vitri remanebit terra indissolubilis abjicienda, quia nullius valoris est. Jam recipe omne dissolutum, hoc est, decantationes vestras, & pone ad destillandum in balneo, & destillato menstruo, appone aludel & in cineribus sublima substantiam cristallinam, quæ verè dici potest prima materia mercurii; Hæc est illa substantia media, quâ incalcinamus menstruum nostrum (*circulatum majus sub No. 50. descriptum*) & componimus particularia infinita, uti te docuimus superius. Hæc etiam vocatur lapis mineralis. Nunc fili poteris procedere per infinitas vias, has tamen insequendo, quas tibi monstravi; & nota, Mercurium ita reductum, esse hunc, de quo Dux noster Raymundus loquitur, mentionem faciens de lapide minerali, ut & in *ultimo capitulo libri Vade-mecum & in pluribus aliis locis voluminum suorum*. Hic est iste mercurius de quo Arnoldus de Villa Nova tractat in *Rosario suo*, & tibi enarramus, nisi mercurius

rius reductus fuerit in materiam primam cum dicta aqua vegetabili vel animali, penitus impossibile esse, cum eo præstare aliquid boni, ratione suæ corruptionis magnæ, existentis in ejus cruditate.

Ex Receptis hujus generis annotamus.

1. *Menstrua posse & debere confici juxta usus destinatos. Nam non solummodò desiderantur, ut dissolvant corpora promiscuè, sed aptè etiam, ne rei dissolvendæ tincturam inquinent heterogeneâ aliquâ menstrui ipsius tincturâ, sed potiùs illustrent.*

2. *Menstrua hæc, semel composita, si novo addito subjecto repetatur compositio, quoties toties majori virtute dotari, ubi è contrarionotum est, menstrua communia hoc modo debilitari.*

3. *Menstrua hæc esse fragrantissima, summag, dulcedinis & rubedinis, nihilominus dici acetum acerrimum, quod aurum dissolvat in spiritum.*

4. *Menstrua hæc esse metallorum essentias vel magisteria per magisteria vel essentias confecta, invicemque permixta in circulata composita.*

5. *Non ex auro & argento tantum sed et-*

M 6

iam

iam ex imperfectis metallis & mineralibus hæc confici posse circulata composita.

6. *Quemadmodum sal harmoniacum ex perlis : Ita etiam ex coralliis aliisque aridis confici posse.*

7. *Parisini primam mercurii materiam, essentiam potius esse, quàm magisterium, citius quidem præparari sale harmoniaco mercuriali Lullii, at non esse ejusdem, sed minoris virtutis.*

8. *Parisinum defendere Arnoldum de Villa Nova in sua mercurii sublimatione, (descriptâ in Rosario,) contra collegam suum Bernhardum.*

9. *Hanc Parisini primam materiam mercurii venenosam esse, quare pro metallis tantum, non pro medicinis humanis eam esse adhibendam monet ipse. Si tamen menstruum hoc incalcinatum, more reliquorû circuletur, fieri innocuum, & medicamentum optimum.*

XI. GENUS.

Menstrua vegetabilia composita graduata ex mensuris vegetabilibus compositis, cæli & terra influentis imprægnatis.

57. *Aquæ æthereæ & terrestres metallorum Lullii pro confectiione lapidum pretiosorum.*

Canon.

Rx. **A** Quam mercurii, quæ facta sit per modum, quem diximus in nostro Testamento (*novissimo*) & in libro, qui mercuriorum intitulatur (*menstruum mercuriale sive aquam gloriosam argenti vivi vulgi superius sub No. 44. descriptam*) & in ista aqua, fili, dissolves unciam semis lunæ purissimæ, post dissolutionem filtratam, separetur aqua a fæcibus (*destilla menstruum ab argento per alembicum*) in qua ascendet limositas argenti. Hæc aqua, fili, est resolutiva omnium aliorum corporum, & ipsius argenti vivi, cujus virtute, fili, margaritæ reformantur in natura pristina per modum, quem diximus in nostro Testamento, & in compendio super Testamentum & Codicillum missum Regi Roberto.

Secunda aqua sic fit. Rx. Plumbi mediam unciam, & de prædicta aqua quantum sufficit, postquam videris plumbum dissolutum, separa aquam per destillationem filtratam (*dissolutionem plumbi filtra*) & fæces extra mitte, quia nihil valent, post hoc verò destilla aquam per balneum (*abstrahere menstruum in balneo*)

balneum) & serva fæces (*plumbum dissolutum*) ad tempus opportunum.

Tertia aqua sic fit. R. De cupro unciam unam, & illud dissolve in tanta quantitate aquæ primæ, quantâ volueris, & tibi visum fuerit, & dimitte illam quiescere in ampulla suâ, in frigido loco per unam diem naturalem, post hoc verò separa aquam viridem per filtrum linguam, & primas quidem fæces extra mitte (*quod remanet in filtro abjiciendum est*) deinde destilla aquam per alembicum & serva fæces secundas.

Quarta aqua sic fit. R. Unciam unam stanni purissimi de Cornvalla, quod est purius omni alio, & illud dissolve in aliqua quantitate primæ aquæ & destilla (*per filtrum*) aquam (*dissolutionem*) illam cum limositate sua, & fæces quæ remanserint, extra mitte, deinde destilla aquam per alembicum & serva (*residuum sive stannum dissolutum*) fæces secundas.

Quinta aqua sic fit. R. Ferri purissimi unciam unam, & dissolve ipsum in tanta quantitate quod sibi sufficiat de prima aqua, post hoc destilla per filtrum, & mitte fæces extra, & destilla aquam per alembicum & serva fæces secundas.

Sexta

Sexta aqua sic fit. R. Auri purissimi unciam unam, & dissolve ipsum per modum, quem tibi diximus *in nostro Testam.* scilicet cum lunaria pura (*cum menstruo vegetabili simplici absq; argento vivo & argento*) mixta cum tanto pondere quintæ aquæ (*ex ferro jam preparatæ*) & fac sicut fecisti de aliis.

Item, fili, tu omnia ista metalla, dissolvere potes hoc ordine. Factâ aquâ primâ, in illa dissolve metallum, quod modo secundo tibi dissolvere præcepimus (*scilicet plumbum*) deinde fac de isto sicut prius tibi diximus. In hac aqua secunda dissolvas metallum tertium (*cuprum*) & in aqua tertii metalli dissolvas metallum quartum (*stannum*) & in aqua quarti metalli dissolvas quintum metallum (*ferrum*) & in aqua quinti metalli dissolvas metallum sextum (*aurum.*)

De quavis istarum aquarum accipe secundum quod tibi visum fuerit ad dissolvendum metallum. Fili, hæ limositates metallorum dicuntur quintæ essentiæ sive mercurius mineralis, quem philosophi consideraverunt in opere alchymico (*in tincturis alchymicis*) & lapidifico (*in lapidum pretiosorum compositionibus*) & in opere medicinali (*in medica-*
mento-

mentorum preparationibus) sed fili in opere alchymica, istæ quintæ essentiae considerantur subtilius, quia in subtiliori materia (*esse debent*) propter quod fit per divisionem elementorum (*ut in libro tertio hujus voluminis*) dicemus. In lapidibus verò (*pretiosis conficiendis*) quintæ essentiae (*prædictæ*) non sunt ita in tanta subtili materia. In medicina verò quælibet (*duplex hic præparandi modus*) respectum habet.

Dicto de quinta Essentia mineralium (*de aquis metallicis*) qualiter potest haberi à manibus nostris, nunc congruum est, ut dicamus de divisione illarum in generali. Et fili mi, facias sic. Quando metalla tua fuerint dissoluta, tu quippe divides aquam quamlibet (*prius filtratam, per destillationem à suo residuo*) & divisam quamlibet aquam, (*jam destillatam*) in partes duas, & unam partem unicujusque partis pones cum propriis facibus (*metallo residuo, quod aqua in destillatione reliquerat*) in alembico vitreo, & destillabis in Limum deserti, qui est aer factus ex duobus corporibus, in furno, quem tibi prius designavimus cum igne suavi, & resplendet cum magna virtute minerali, & cum magna
limosi-

limositate appropriata , ad virtutes cœlestes recipiendas. Et quamcunque illarum aquarum mittes in ampulla vitrea cum collo longo, & rotundo , & post hoc claude ejus orificium cum cera communi, & post cum mastice, & quamlibet illarum ampullarum pone in sereno loco taliter, ut nec lapis, nec aliqua alia res nociva possit tangere vitrum.

Fili, capias fæces materiales, à quibus limum resolvisti, quæ sunt secundæ fæces per evaporationem sublimationem in partibus aquarum, quas misisti ad serenum locum (*capias caput mortuum ex destillatione cujuscung, Limi deserti, sive fæces tertias, nam primæ in filtro remanentes rejectæ fuere ; ex secundis Limus desertus fuit destillatus ; fæces verò Limi deserti sunt, quas hic secundas vocat*) & illas mittes in ampulla vitrea cum collo longo, quæ contineat duas palmas, & intro mitte partem suamet aquæ, quæ reservabatur de illa limosa substantia jam dicta, & claude ampullas cum clausorio ceræ, & aluta & mastice, sicut alteri fecisti, & sepeli illas (*aquas metallorum*) in horto, in terra bene grassa, in profundo unius palmæ cum dimidia, & ponas etiam aliam rem in gyro colli (*circa collum vitri*) ampulla-

pullarum, quod apparet extrà, ad illius conservationem, & sit hîc per unum annum integrum. Fili unius naturæ sunt aquæ, quæ mittuntur in terram, & alteriûs quæ ponuntur ad aërem; quoniam fili, illæ quæ mittuntur in terram, habent vim & virtutem indurativam, coagulativam atque fixativam; Et illæ, quæ sunt in aëre, habent virtutem & proprietatem indurandi coagulandi & fixandi; passivè tamen intellige fili. Finito anno, tu habebis omne illud, quod in mundo desideratur ad hoc opus, &c.

Annotationes.

M Ireris forsitan, quod menstruis hisce altiore hunc assignaverimus locum, cum sint pluribus antecedentium generum menstruis tam quoad ingredientia, quàm quoad præparandi methodum inferiores. Quod quamvis ita sit, nihilominus menstrua hæc, dum vel aëri per annum exposita, vel terræ tamdiu concreta fuerint, menstruorum prædictorum sunt optima & præstantissima, uti inferiùs ex illorum usu patebit. Impresentiæ illustrabimus harum aquarum confectiões. Aquas primæ methodi hoc modo conficit: In aquâ gloriosâ argenti vi-

ti vivi, acuatâ in super lunâ, dissolvit plum-
 bum, cuprum, stannum, ferrum, & aurum, dis-
 solutiones singulas filtrat, fœcibus abjectis, fil-
 tratas abstrahit in balneo ad siccitatem, aquas
 destillatas dividit in duas partes, in quarum
 una dissolvit proprium in dissolutionis abstra-
 ctione relictum metallum, quod deinde destil-
 lat in liquorem, quem limum desertum, quin-
 tam essentiam vel mercurium mineralem vo-
 cat, & in aëre suspendit per annum pro aqua
 ætherea. Caput mortuum Limi deserti dis-
 solvit in altera parte aquæ reservatæ, & sepe-
 lit in terra pro aqua terrestri. In Compen-
 dio animæ Transm. pag. 208. Volum. 4.
 Theat. Chym. Mercurii vulgi etiam & ar-
 genti aquas reliquis addit; mercurii aqua sic
 fit. R̄. De mercurio vulgi unciam unam, &
 dissolve ipsum in aqua dissolvente (prædicta)
 in digestionē I. (cineris) destilla per filtrum,
 de fœcibus ne cures, secundas verò, (peracta
 destillatione per alembicum, in fundo relictas)
 ferva.

Lune aqua sic fit. R̄. Unciam unam ar-
 genti purissimi, & dissolve in tanta quantitate
 aquæ dissolventis, quantum tibi bene visum
 fuerit, & destilla per filtrum, & rejice fœces
 pri-

primas ; pòst destilla per alembicum in digestionem de H. (*balneo*) & serva fæces secundas, de omnibus aquis fæces secundas servabis in vase suo , quamlibet per se.

Præterea (in Compendio animæ) non dividit aquas destillatas in partes æquales , uti in libro essentia , sed dissolutiones metallorum pro medietate destillando abstrahit pro aqua terrestri, alteram autem medietatem destillat pro aqua ætherea. Tu quidem, inquit, sis cautus in resolutione limorum, quia de quolibet Limo duas aquas seu partes facias, destillando medium Limi, quem pones ad partem, quia ex ista parte primâ, fit aqua terrestris ; & aliam partem (*mediam*) similiter destillabis , ex qua fit aqua aërea, quæ suspenditur in sereno loco, ut supra dictum est, per annum. Pag. 209. Volum. 4. Theat. Chym.

Aque per methodum posteriorem confectæ magis compositæ sunt quàm prioris modi; primæ preparabantur promiscuè menstruo lunari, hæc secundæ non ita; menstruo etenim lunari conficitur aqua plumbi; quâ plumbi aquâ fit aqua cupri; hæc cupri aquâ componitur aqua stanni; aqua stanni parat aquam ferri; aqua auri verò conficitur menstruo lunari, cui
dissolu-

dissoluto additur medietas aquæ ferri. Mira metallorum commixtio ! ne dicam confusio, cuius tamen rationes procul dubio habuit subtilissimus philosophus. Hæc methodus extat quoq³ in Lapidario Cap. 9. & sequentibus.

Ex Receptis annotamus.

1. Aquas æthereas esse metallorum essentias per annum Cælorum influentiis expositas.

2. Aquas terrestres esse essentiarum corpora menstruis propriis dissoluta, & per annum sepulta.

3. Non metallorum tantum, sed totius Regni mineralis essentias tali modo præbere aquas æthereas & terrestres.

4. Aquas has astrorum cælestium impregnatione præcipuas suas acquirere virtutes. Adepti de cælorum influentiis varias tenuere sententias. Quidam Planetarum situs, aspectus, & illorum determinata tempora huic operi quàm maximè necessaria esse voluerunt ; alii autem contrarium statuerunt. Ex assèrentibus audiamus Thomam Norton, Adeptum Anglum, qui ita Cap. 6. sui Ordinalis pag. 99. Theat. Chym. Britannici.

The

*The fifth Concord is known well of Clerks,
Between the Sphere of Heaven, and our subtil
Werks.*

*Nothing in Earth hath more simplicitie,
Than th' Elements of our stone will be,
Wherefore they being in Work of Generation
Have most obedience to constellation:
Whereof concord most Kindly and convenient
Is a direct and fiery Ascendent,
Being sign common for this Operation,
For the multitude of their Iteration:
Fortune your Ascendent with his Lord also,
Keeping th' Aspect of shrewes them fro;
And if they must let, or needely infect,
Cause them to look with a trine Aspect.
For the White Work make fortunate the Moon,
For the Lord of the fourth House likewise be
it done;*

*For that is Thesaurum absconditum of old
Clerks,*

*So of the sixth House for servants of the Werks,
Save all them well from great impediments,
As it is in Picture, or like the same intents.
Unless then your Nativity pretend infection,
In contrariety to this Election.*

The Vertue of the mover of the Orbe is formall.

The

*The Vertue of the Eighth Sphere is here in-
strumentall,
With her signs and figures, and parts aspectu-
all.*

The Planets Vertue is proper and speciall.

The Vertue of the Elements is here material.

The Vertue infused resulteth of them all :

The first is like to a Workmans mind.

The second like his handye shall find,

The third is like a good instrument,

*The Remnant like a thing wrought to your
intent.*

Make all the premises with other well accord,

Then shall your merits make you a great Lord.

*Inter negantes ipse Lullius est , qui ita:
Non dicimus, quod sit opus Artistæ, operari
cum figuris & cœli imaginibus, per cognitio-
nem suorum motuum, sicut quamplures phi-
losophi asserunt. Sed sufficit tibi habere co-
gnitionem influentiæ caloris cœlestis infor-
mati per figuram cœli & stellarum, quorum
ratione infunduntur virtutes in materia
aptè appropriata, quæ illas recipit per natura-
lem artistæ industriam cum resolutione, quæ
fit per artem naturæ similem, &c. Et in hoc
passu Philosophi fuerunt illusi ad illorum re-
prehen-*

in hoc passu Philosophi fuerunt illusi ad illorum reprehensionem, qui cognoverunt, quod coelestis virtus sit nimis communis omni elementatae naturae, sua enim magna nobilitate omni tempore determinationem accipit, quoniam in rebus mixtis influitur tam per artem quam per naturam, & hoc fit ratione virtutum naturalium, quae sunt sibi subiectum & proprium retinaculum tali modo, ut secundam proprietates materiae, & ejus speciem recipiat ejusmodi virtutem, quae postea talia condit per naturam, quae pro miraculo reputantur. Item notet quilibet artista, quod natura operari non potest nisi per minimarum, partium successionem, nec etiam potest recipere aliquas virtutes nisi successione suae operationis, nec etiam possunt totum simul, nec constellationes possunt sufferre alicujus temporis stationem punctuatim in certa virtute, quae confestim non diversificetur; Et etiam dato, quod posset, tempus constellationis est ita minimum ratione circulorum revolutionis ut citius transeat de una virtute in alteram, &c. *Libr. Essent. dist. 1. pag. 18.*

Poterit, inquit *Paracelsus*, ingeniosus artifex diligenti animadversione praeparare metalla,

talla, sicut ratione verâ ductus, metallorum transmutationis perfectionem, opere suo vel regimine magis promoveat, quàm cœlestium signorum duodecim, atque Planetarum septem cursus faciunt, quos etiam in his observare superfluum est, velut & aspectus, mala sive bona tempora, diem aut horam, hujus vel alterius planetæ statum prosperum vel infelicem, quæ nec juvare possunt in Alchymia naturalis arte, multò nocere minùs, si verum aliàs possibilem processum habueris, operare cum libuerit, sin in te, vel operationibus tuis & intellectu, fuerit aliquis defectus, planetæ syderàque cœlestia tibi deficient. *Cælum phil. pag. 125.*

Si dicant, *inquit Geber*, quòd à certo situ unius vel plurium stellarum detur metallorum perfectio, quem ignoremus, respondeamus nos, hunc situm & motum nos non curare, nec etiam, ut illum sciamus, necessariò requiri: Quoniam non est species aliqua generabilium & corruptibilium, quin ex individuis ejus quotidie, & in omni instanti fiat generatio & corruptio. Et ideò patet, quòd omni die situs talis stellarum est bonus & perfectivus quarumlibet specierum individuo-

N

rum

rum, & corruptivus simpliciter. Non ergo expedit necessario artificem stellarum situm expectare, licet esset utile, quia sufficit solum viam naturæ disponere & administrare, ut ipsa, quæ sagax est, disponat sitibus convenientibus mobilium corporum. Nihil enim potest natura perficere sine motu & situ mobilium. Unde si naturæ artificium disposueris & consideraveris, quæcunque ex contingentibus hujus magisterii fuerint, debite, perficietur sub debito situ per naturam sibi convenientem, absque consideratione illius. Cum enim videmus vermem ex cane vel alio animali putrescibili deductum in esse, non consideramus immediate situm stellarum, sed dispositionem aëris circumstantis, & alias causas putrefactionis perfectivas, præter illum. Et ex tali consideratione sufficientes scimus vermes secundum naturam in esse, producere. Natura enim sibi invenit convenientem situm, licet a nobis ignoretur. *Summa perfect. libr. 1. parte 2. cap. 11.*

Petrus Bonus Ferrariensis eandem habet de Influentiis sententiam.

Ad rationem nonam, *inquit*, dicimus quod verum est, quod per motum & lucem corporum

rum supercœlestium, & per eorum determinatos situs, & aspectus introducuntur formæ in inferioribus: Sed non est necesse, nos ea scire, nec possumus scire, nisi in genere quodam confuso, scilicet ex parte solis in quibusdam, qui est causa quatuor temporum anni: Quia certis temporibus fiunt seminationes & messes, & plantationes: Et in quibusdam animalibus, ut equis & asinis & accipitribus & falconibus, periodis certis solaribus, fiunt conjunctiones ad coitum & generationem. In quibusdam autem omni tempore fiunt hæc indifferenter, ut in homine, columbis, & gallinis. Unde si volumus generare vermem ex carne putrescibili, non consideramus situm quemquam stellarum; sed solum dispositiones aëris circumscribentis & alias putrefactionis causas. Similiter si ova sub fimo aut simili loco, ad pullorum generationem ponamus, quocunque tempore dabitur forma suo loco & tempore præfinito à cœlestibus, absque nostra consideratione in hoc. Eodem modo in generatione calcis & vitrioli, & auri, & usifur, & cerussæ, & minii, & cinabaris; similiter in compos. tyriacæ & aliarum confectio-
 N 2 quacun-

quacunque hora possunt fieri. Virtus enim coelestis est valde communis ad omnia, & recipit terminationem per virtutes & dispositiones eorum, quæ sunt subjectum ejus in rebus elementatis & elementis, quia, sicut dictum, virtutes coelestes operantur in tota natura generabilium & corruptibilium continuò secundum materiam sibi dispositam aut propriè aut communiter. Unde dixit Lilius: Quod opus non causatur à motu superiorum, quia omni tempore fieri potest. Et Rasis in 70. in libro Reprehensionis: Tempus non operatur in hoc aliquid. Et addit: Quia si tempus operaretur in eo, esset vile apud gentes. Si ergo in hoc magisterio omnia contingentia suo tempore rectè concurrant, introducetur forma sua sub debito situ & aspectu stellarum, tempore præfinito in materia absque consideratione aliqua in hoc. Unde dixit Plato; quòd secundum meritum materiae infunduntur virtutes coelestes, &c. Sed de rebus, in quibus infunditur forma accidentalis, nova & occulta, à coelestibus ut patet in arte imaginum, oportet necessariò, ut sciamus & custodiamus determinatos situs & aspectus corporum coelestium tempore proposito;

to: Quia à solis illis imprimitur forma talis, & tempore tali, & non alio, sicut patet in libris Astrologiæ de electionibus horarum, imaginum, & bellorum; ædificiorum, & itinere, &c. Quia ergo ars alchymix non est talis, idcirco non expedit, ut hæc sciat. *Margar. pretiosa pag. 731. Vol. 5. Th. Chym.*

XII. GENUS.

Menstrua vegetabilia composita summe exaltata ex menstruis vegetabilibus compositis graduatis.

§8. Limi ætherei & cœlestes Lullii pro tincturarum alchymicarum confectionibus.

In Testam. Novissimo.

℞. **S**ulphur auri (*mercurium philosophorum ex auro confectum, sive sal harmoniacum solare*) & ponas in vase vitreo, & superfundas illi de menstruo vegetabili cœlico jam tibi noto (*cælo vinoso Lullii sub No. 30. descripto*) tantum sui ponderis, & ponas in digestionem balnei per sex dies, deinde per balneum destilla; postea infunde de novo menstruo ad sui pondus, & pone in digestionem balnei per sex dies, postea pone in cineribus per unum diem, destillando totum, quod poterit destillari, & pone cum alio prius destillato.

N 3

stillato.

stillato. Et iterum pone de novo menſtruo
 & digere, & deſtilla, ut prius. Et toties reite-
 ra hoc regale magiſterium, donec tota terra
 ſive ſulphur dictum evacuetur aëre ſuo, id
 quod fit viginti duabus vicibus, ſi ſciveris labo-
 rare. Poſtea accipe omnes deſtillationes, & po-
 ne illas in balneo, & deſtilla totum menſtru-
 um, & vide, ſi totus aër maneat ad modum li-
 quoris, tunc cognoſces terram eſſe evacuatam
 aëre ſuo. Quòd ſi non fuerit, reitera cum
 novo menſtruo in balneo, digerendo & in ci-
 nere deſtillando, ut ſuprà, uſque ad tres vices.
 Et tunc totum ſulphur noſtrum erit evacua-
 tum ſuo aëre. Tunc accipe aërem, quem
 ſervàſti, & pone ſuper ipſum totum ſuum
 menſtruum, quod eſt illud, cum quo evacua-
 ſti aërem, & ſuperfunde ſuper terram ſulphu-
 ris auri, & pone in digeſtione in balneo per
 octo dies, poſtea in dicto balneo extrahe to-
 tum menſtruum per unum diem, & per alium
 in cinere extrahe totum aërem, & ignem,
 quantum poteris, ſcilicet in alio receptaculo,
 quod cognoſces, quando aër incipit mutare
 colorem ſubrubeum. Serva iſtum ignem
 ad partem, & iterum pone aërem cum men-
 ſtruo abſtracto ab eo, vel cum alio, & pone
 ſuper

super terram in balneo, & digere per sex dies,
 & destilla in dicto balneo totum menstruum
 per unum diem, & ignem in cinere, separando
 deinde quodlibet per se, ut suprà fecisti, & ser-
 va ignem in balneo. Et iterum pone aërem
 cum menstruo super terram in qua est ignis, &
 digere, ut suprà, & toties reiterabis hoc magi-
 sterium, donec terra sit bene evacuata suo
 igne, quod fit in quadraginta vicibus seu itera-
 tionibus. Tunc te oportet terram sublimare
 per hunc modum. **Rx.** Illam terram, quæ
 remansit post separationem aëris & ignis, &
 ponas illam in vase vitreo, & superfundas de
 menstruo vegetabili ad quantitatem terræ, &
 ponas in balneo, per unum diem naturalem,
 postea per alium diem in cinere destilla, & ite-
 rum pone de dicto menstruo ad pondus ter-
 ræ, & digere in balneo per unum diem, & de-
 stilla in cinere per alium diem, & iterum reite-
 ra digerendo in balneo & destillando in cine-
 re, donec tota terra conversa sit in pulverem
 impalpabilem. Tunc accipe illam & pone de
 menstruo ad pondus illius, & pone in dige-
 stione in balneo per duos dies, postea destilla
 in cinere per diem, & pone destillatum in bal-
 neo. Tunc accipe terram & repone de alio
 menstruo

menstruo ad pondus ipsius, & digere per duos dies, & destilla, ut prius, iterando inhumationes & destillationes procedes donec terra sit transacta per alembicum simul cum menstruo. Ista terra sic cum menstruo mixta, dicitur argentum vivum exuberatum de intentione Alchymistarum. Pone ergo istas destillationes in quibus est ista terra ad destillandum per balneum, & extrahe menstruum, & remanebit terra sicca & præparata in fundo vasis, quam serva. Sic, fili, habes elementa sulphuris auri divisa cum Dei auxilio. Tunc oportet te habere sulphur argenti (*mercurium Philosophorum ex argento, sive sal harmoniacum lunare*) & de eo elementa separare, similiter separando aërem cum aqua menstrualis, & ignem cum aëre & aqua, & terram cum menstruo sublimare, & eodem menstruo per alembicum facere pertransire. Sic habes, fili, elementa sulphuris albi & elementa sulphuris rubei separata & divisa. Jam R. Menstruum sive aquam cum qua separasti elementa sulphurnum auri & argenti, & dissolve pro qualibet libra de menstruo, quo dissolvisti aurum, unciam auri; & in menstruo, quo dissolvisti argentum, unciam argenti. Et
pone

pone quodlibet per se in vase circulationis in balneo, vel fimo per quindecim dies, & ibi fortificabitur in suam naturam menstrualementem. Fili hanc aquam appellamus menstruum elementatum, sive aquam ablutam & abstractam à facibus terræ. Jam R̃. Duo elementa sulphuris auri, scilicet aërem & ignem, & pone simul in vitreo vase destillatorio, & pone in cinere ad destillandum cum igne temperatissimo, quousque ex quinque partibus habearis tres partes destillatas in receptorio, tunc dimitte infrigidari, & quod destillatum est, accipe per se, & septem vicibus destilla & serva ad partem, postea redi ad destillandum, quod reliquisti; quando ex quinque partibus destillasti tres, & super duas, quæ remanserunt, continua destillationem, quousque videas ignem congelari ad latera vasis, dimitte infrigidari, quousque ignis congelatus fuerit. Et ille ignis, quem extraxisti, quousque ignis congelatus fuit (*hoc quod ascendit adhuc humidum ante materie sublimationem ex his duabus relictis partibus intelligit*) dicitur aër secundus & tinctura, & vocamus eum nostrum secretum, & nostrum thesaurum & vaporem elementorum. Istud etiam rectificabis fili per septimam destillationem

N 5

seu

seu rectificationem, & terram, quam post de-
 stillationem primi & secundi aëris abstraxe-
 ris à vasis, in quibus aërem primum & secun-
 dum destillasti, ponas in igne congelari, & il-
 la terra ignis appellatur. Nunc fili præpara
 hunc ignem isto modo: Pone illum in vase
 destillatorio, & pone desuper de sua propria
 aqua, quæ est illa cum qua separasti elementa
 sulphuris auri, quando tibi præcepimus dedu-
 cere ad spiritum quintum in vase Hermetis;
 & diximus, aquam ablutam à facibus terræ
 (*aliàs menstruum elementatum solis*) quinque
 partes sui ponderis scilicet super unciam
 unam de dicto igne, uncias quinque de di-
 cta aqua (*menstruo elementato auri*) & pone
 ad digerendum in balneo per octo dies. Post-
 eà in cinere lentissimè destilla, & iterum pone
 de nova aqua scilicet partes quinque, digere
 & destilla, ut supra, & toties reitera cum isto
 regimine usque ad septem vices, & sic habes
 ignem & terram (*sulphuris auri*) calcinata
 philosophicà calcinatione. Et sunt duo ele-
 menta sulphuris rubei præparata ad Limos de-
 fertos. Et nota, quòd debes ponere terram
 sulphuris albi, quam calcinasti & præparasti
 post separationem elementorum sulphuris
 rubei

rubei cum terra, quam extraxisti ab aëre mixto cum igne, & ambas pone cum igne congelato. Modò fili, accipe terram sulphuris argenti, quæ tibi remansit post separationem elementorum, & illam præpara, quemadmodum fecisti, calcinasti, & præparasti terram auri, post separationem elementorum simul cum menstruo sublimatam, & in pulverem impalpabilem reductam, & cum eodem menstruo per alembicum portatam; & etiam præparationem hanc terræ sulphuris argenti. Tunc habes terras sulphuris auri & argenti præparatas per se, quod cognosces per signum tibi datum, scilicet ponendo parum super laminam lunæ ignitam, evolabit in fumum major pars. Tunc R̄. Illas terras æquali pondere & uncis & pone in vase præparatorio, post accipe menstruum, cum quo præparasti elementa lunæ, & ponas in ejus libra una, unciam unam sulphuris vegetabilis, quod tibi demonstravimus facere ex terra vini (*salis harmoniaci vegetabilis ex terra vini phil.*) & destillando facias totum per alembicum transire, & tunc habebis menstruum, cum quo extraxisti elementa sulphuris lunæ, animatum & acuatum. Tunc fili oportet te terras sulphurum

phurum ante dictorum (*idest; auri & argenti*) simul miscere & præparare, dando quartam partem sui ponderis dicti menstrui (*jam animati & acuti*) digerendo & deficando, ut in creatione sulphuris (*naturæ sive salium harmoniacorum*) fit, quousque biberint quatuor partes de dicto menstruo, & sint dispositæ ad sublimandum, quas sublimabis igne quarti gradus. Et nota, quòd omnes istæ præparationes & destillationes terrarum debeant fieri in Balneo, & sic habes fili sulphur nostrum sive materiam, sive terram vegetabilem & metallicam in uno genere unitam ad componendum lapidem gloriosum, altum & virtuosum, qui tibi transformabit argentum vivum vulgi in perfectum solem vel lunam *sine iuramento ignis*, sed tanquam oculus basilisci, qui solo intuitu interficit animalia. Sed interest fili, ut per compositionem radicum istarum tam sublimis & altæ arboris, quas Limos desertos appellamus, in quibus tota virtus cœli & terræ ad hoc magisterium pertinaens, infunditur; magnam diligentiam adhibeas, & summo ingenio componas. Et modus est.

Rz. De Terra sive sulphure vegetabili (&
mine-

minerali) quod univisti in uno genere per sublimationem, quæ est illa, quam appellasti terram sulphuris in uno genere unitam. Et eam ponas in vase vitreo, & superfundas de menstruo cum quo separasti elementa sulphuris lunæ & præparasti dictum genus terræ, tantum sui ponderis, & ponas in balneo philosophico per tres dies naturales. Et in illo tempore solvetur totum, quod sic solutum pone in balneo vulgi, & destilla menstruum, & terra suo generi unita per sublimationem remanebit, ut oleum, quod unguentum philosophorum appellamus, & unum est de secretis quod procuramus occultari. Tunc

R. De isto oleo sive unguento supradicto drachmas decem, & de aëre sulphuris lunæ rectificato drachmam unam (*non unciam unam: Et de aëre sulphuris solis drachmam unam*) & in igne cineris destilla, & quod destillatur (quod est ferè totum) dicitur Limus desertus terreus, serva illum. R. De elemento (*ignis*) sulphuris auri jam præparati & congelati drachmas decem (*non viginti*) & de elemento aëris (*sulphuris*) lunæ drachmam unam, & de elemento aëris sulphuris auri drachmam aliam, & pone totum in cineribus &

& destilla, quod destillatur ex eo (quod erit ferè totum) dicitur Limus desertus athereus ferva ad tempus.

R̃. De elemento ignis sulphuris auri drachmam unam sive duas, & iterum rectifica illud isto modo, ponendo super illud quinque partes de suo proprio menstruo, quod est id cum quo separasti elementa ejusdem sulphuris auri, & pone ad digerendum in balneo per unum diem naturalem, postea in cinere destilla, quod poteris. Et iterum pone de dicto menstruo, digere & per cinerem, destilla, & reitera, donec totum transeat per ignem cineris. Tunc accipe tantum sui ponderis de dicta terra vegetabili, unita & sublimata simul (*superius preparata*) & unias simul (*cum elemento ignis destillato*) & non destilles, sed sic dimittes & dicitur Limus desertus (*terreus, auri*) non vaporisatus.

R̃. Dictæ terræ (*in uno genere unitæ*) drachmam unam, & olei aëris (*sulphuris*) lunæ drachmam unam, & misce simul & facias idem magisterium, quod fecisti cum præcedenti auro, & dicitur Limus terreus desertus lunificatus (*non*) vaporisatus.

Modò nobis videtur dare modum cœlificandi

candi & præparandi illos (*Limos*) ad virtutes
 cœli & terræ recipiendas, & modus est iste.
 Accipias vasa ænea vel ferrea, quæ sunt virgu-
 lata, & sint sicut illa, in quibus cantant Psittaci,
 sed virgulæ sint magis strictæ, ita ut non pos-
 sit intrare aliqua terra, nec cœlestis nec terre-
 stris, sed solum vapor cœli & terræ quos habe-
 bis per influxum.

℞. Limum (*desertum terreum superius di-
 ctum*) factum ex decem drachmis terræ vel
 sulphuris uniti, quod est illud, quod univisti ex
 terra sulphuris argenti, & reduxisti in oleum
 vel unguentum; & ex drachma una aeris
 (*sulphuris*) lunæ, & drachma una aeris (*sul-
 phuris*) solis mixtis: Et istum limum ponas in
 vase vitreo cum longo collo optimè sigillato
 sigillo Hermetis, & istud ponas in vase virgu-
 lato, & ponas per unum brachium vel duos,
 & dimittas per annum cum dimidio, vel ad
 minus per annum, cooperiendo bene illud
 cum terra & servando ab omnibus periculis,
 & in isto tempore efficitur aqua potens, mira-
 biles habens virtutes fixativas lapidis, & habet
 mirabiles virtutes acquisitas à cœlo; quas at-
 traxit à vaporibus terræ. Fili super hoc qui-
 esce.

℞. Li-

℞. Limum (*desertum æthereum superius dictum*) quem fecisti de decem drachmis ignis sulphuris auri & ex drachma una aeris sulphuris lunæ (*& drachma una, aeris sulphuris solis*) & hunc pone in alio vase vitreo cum longo collo hermeticè sigillato, & pone in alio vase virgulato, & pone suspensum in aere, arbore, vel loco abdito, ab omni vento, pulvere, & omni periculo. Dimitte ad unum annum cum dimidio vel ad minus anno integro, ut de alio diximus, & ita efficietur aqua clara habens virtutem indurandi, fixandi, congelandi, penetrandi, faciendi lapidem volatilem & dicitur mercurius aeris acutissimæ penetratio-
nis.

℞. Limum (*desertum terreum auri, sed*) non vaporisatum nec cœlificatum (*nec destil-
latum per alembicum, nec circulatum*) qui est ille quem fecisti (*mixtione simplici*) ex drachma una elementi ignis sulphuris solis, & ex drachma una terræ unitæ (*suogeneri*) & illum (*accipe etiam Limum desertum terreum luni-
ficatum, non vaporisatum*) quem fecisti ex drachma una terræ sulphuris unitæ & drachma una aeris (*sulphuris*) lunæ, & illos limos pone quemlibet per se, in vase vitreo sigillato,
ut

ut de aliis est dictum. Et ponas subtus terram per unum brachium, per annum integrum in vase virgutato, & in illo tempore efficitur aqua habens mirabilem virtutem coniungendi, & super hoc quiesce.

℞. Limum, quem fecisti ex decem drachmis ignis vel aeris & una terræ. Et accipe quod superest de aere (*sulphuris*) lunæ, quia non accepisti ab eo nisi drachmas tres, quando fecisti Limos, & illud pone suspensum in aere in vase vitreo sigillato, & in vase virgutato, ut de aliis fecisti, & ibi accipiet virtutes coelestes, quæ sunt media conjunctionis inter Limum terræ & Limum ignis & aliorum.

℞. Aerem secundum (*menstruum elementatum in quo dissoluta sint aer & ignis sulphuris auri, leniterq; abstractum, videlicet ab ejus quinque partibus, tres solummodo*) qui est ille, quem abstraxisti ab igne congelato, quem diximus oleum philosophicum & thesaurum philosophicum (*non istud, quod etiam unguentum philosophorum dicitur ex terra in uno genere unita confectum, sed quod vapor elementorum appellatur*) & pone per se in alio vase vitreo bene sigillato & pone ad aerem propè alia, quæ posuisti per annum integrum.

℞. Men-

R̄. Menstruum cum quo separasti elementa sulphuris lunæ, (*menstruum illud, quo separasti elementa sulphuris solis*) & pone in quolibet vase, in quo est menstruum lunæ (*& menstruum solis*) drachmam unam sulphuris (*vel salis harmoniaci vegetabilis*) & pone in balneo, postea in cineribus, quousque facias pertransire totum cum quolibet menstruo per se. Tunc quodlibet menstruum sic rectificatum vel animatum, pone in vitreo vase sigillato per se in suis vasis virgulatis & ponas in aere suspensum prope alia per annum unum.

R̄. Oleagineitatem lunæ (*primam, sive aërem primum*) quæ est illa, quam abstraxisti à terra lunæ, quando præparabam pro creatione sulphuris lunæ, quam præcepimus tibi fervare & diximus quod esset pro creatione (*sulphuris natura*) & ponas in vase vitreo sigillato, in aere, & ibi efficietur aqua fluxibilis & virtuosa, mirabilis penetrationis. Et quod diximus de oleagine alba, dicimus etiam de oleagine incrativa rubea (*solis.*) Et habes, fili, lapidem (*menstruum*) in octo partes divisum tres in terra, & quinque in aere.

Annotationes.

D Ecce præcedentia menstruum vegetabilium

bilium tam simplicium quàm compositorum genera composuere adepti temperando spiritus vini phi. unctuositatem multipliciter ariditate: Et tali modo produxere menstrua ad quemcung; usum adequatè proxima, & quoniam sunt ejusdem cum rebus dissolvendis naturæ, permanentia & inseparabilia. In genere proximè antecedenti demonstravimus, menstrua prædicta omnia, sive simplicia sive composita, tot, tantisq; laboribus, aridorum temperaturâ ad summum exaltata, altius adhuc sublimari, & in viribus suis augmentari posse. Nam quod ars nequit, hoc natura præstare potest; quod terra non potest efficere, id cælum facit. Menstrua enim ad artis apicem evecta, & cælorum influentiis exposita, jam à natura summas & incredibiles adipiscuntur vires. In præcedenti genere undecimo menstrua habuimus pro lapidibus pretiosis, composita ex elementis simplicibus metallorum; in hoc duodecimo metallorum perfectorum sulphur naturæ, sal harmoniacum sive mercurium solare & lunarem, loco auri & argenti crudi recipit, & in multo nobiliora separat elementa cælo terræq; exponenda pro tincturis alchymicis omnium optimis.

Ex

Ex Receptis observamus.

1. Limos in suis compositionibus claros quidem esse, sed (de industriâ) sophistico multiloquio obvelatos, & tantâ operationum varietate larvatos, temporisq; insuper diuturnitate tædiofissimos redditos deterrere tyrones improvidos.

2. Limos hos, à prioribus aquis æthereis & terrestribus differre præparationis subtilitate; hæc elementa sunt salis harmoniaci vel mercurii phil. solis & lunæ; illa verò elementa metalli crudi. Nam dixit Lullius: Limi pro tincturis alchymicis in subtiliori natura esse debent, quàm qui sunt pro lapidibus pretiosis.

3. Limos hos esse essentias graduatas, cælorum terræq; influentiis expositas, adeoq; esse medicamina.

4. Eodem etiam modo metallorum imperfectorum sulphura naturæ præbere Limos, in suo genere æquè fortes, ac sulphura naturæ auri & argenti in suo genere.

HActenus egimus de menstruis vegetabilibus, sequuntur nunc quæ mineralia dicuntur. Sed antequam procedamus ultrà, admonendi sumus per menstrua vegeta-

vegetabilia intelligi simul menstrua animalia. Omnia enim jam data menstrua vegetabilia, non dicuntur vegetabilia ingredientium ratione; præter enim vegetabilia, etiam animalia & mineralia in illorum compositionibus fuere assumpta; sed ob vini phil. spiritum ex vegetabili unctuositate maximè ortum. Quem si ex Regni animalis oleoso quodam (uti fecere sæpè sæpiùs Adepti) educere & liberare sciveritis, menstrua prædicta vegetabilia transmutabitis cum hoc animali spiritu in menstrua animalia. Quod tamen ad menstrua mineralia ne torqueatis; Quamvis enim in hoc etiam Regni dentur oleosa liquida liquoribus aquosis innatantia, ut sunt oleum Petreæ carbonum fossilium, &c. Hæc tamen olea hujus Regni extraordinaria sunt, naturæ lusu vel lapsu producta. Hinc oleosa ejusmodi ad oleosa amborum Regnorum (vegetabilis & animalis) translata fuere ab Adeptis; unius enim sunt & ejusdem naturæ, ubi mineralium, metallorumq; oleosa magis arida sunt & masculina, quàm ut fœmininum nostrum producant semen vel menstruum. Recensere autem animalium partes, & modum ex iis educendi hunc vini phil. spiritum, non hujus

jus est loci, sed ad librum specialem, videlicet quintum nostrum, (edendum suo, quo placebit Deo, tempore,) hisce de rebus fusiùs tractantem pertinet.

Propterea de menstribus animalibus silentes procedimus ad menstrua mineralia sive acida.

D E Menstruis Mineralibus.

XIII. GENUS.

*Menstrua mineralia simplicia ex materia
vini phil. tantum.*

59. Leo viridis Riplei.

Libro Accurtationum pag. 383.

82. **V**IRIDEM leonem absque dissolutione in aceto (*uti aliàs moris est*) & ipsum pone in magna retorta terrea, quæ possit sustinere ignem, & pone ad destillandum per modum & viam, ac si aquam fortem destillares, supponendo receptorium, & bene lutando juncturas, ne respirare possit; deinde cum igne lento primò destilla, quousque videris fumos albos appa-

apparere, tum muta receptorium ipsum bene claudendo, & sic cum magno igne destilla, sicut destillatur aqua fortis, sic per 24 horas continuando, & si per octo dies continuabis ignem, semper videbis receptorium plenum fumis albis, & sic habebis *sanguinem viridis leonis*, quem vocamus *Aquam secretam*, *Acerum acerrimum*, per quod omnia corpora reducuntur ad suam primam materiam, & ab humano corpore omnes repelluntur infirmitates. Hic est *ignis noster* ardens semper continuando uno modo intra vas vitreum, & non extra; *sterquilinum nostrum*, *nostra Aqua vite*, *Balneum nostrum*, *Vindemia nostra*, *Venter equinus noster*, qui mirabilia operatur in operibus naturæ, & examen omnium corporum solutorum & non solutorum, & est Aqua acuta portans in ventre suo ignem ut Aqua ignea, nam aliàs non haberet potestatem solvendi corpora in primam materiam. Ecce hic est *noster mecurius*, *noster sol*, & *luna*, quo utimur in opere nostro. Deinde inuenies in fundo vasis fæces nigras sicut carbones, quas per spatium octo dierum calcinabis cum lento igne, &c.

Anno

HActenus unctuosum spiritum vini phil. rebus oleosis, arido-oleosis, oleoso-aridis, aridisque puris temperavimus, & in varia redegitur menstruum vegetabilium genera; in quibus menstrua exhibuimus omnibus modis absoluta & perfecta, odore, sapore, & colore incomparabilia, absque strepitu & effervescencia dissolventia, & cum rebus dissolutis permanentia: Sequuntur jam in ordine, quæ dicuntur menstrua mineralia, quæ quavis sint fetentis odoris, acidi vel corrosivi saporis, & ut plurimum lactei & opaci coloris, imò cum summa violentia & corrosione dissolvant corpora; nihilominus, quoniam eundem vini. phil. spiritum, ac menstrua vegetabilia pro sua habent basi, ideò æquè ac illa permanentia sunt, imò his meliora quoad temporis abbreviationem.

Superaddita enim salium mineralium aciditas (ob quam mineralia menstrua dicuntur corrosiva vel acida) destruere nequit naturam spiritus vini, neque naturam menstruum vegetabilium, sed corrodendo reddit aridorum particulas aptiores ad uniendum eas cum oleoso vini phil. spiritu. Quòd si verò
removea-

removeatur illa, sit iterum quod antea fuit,
 nimirum vel vini phil. spiritus, vel menstru-
 um vegetabile. Methodum autem, quâ usi
 fuimus in menstruis vegetabilibus, eandem et-
 iam pro posse observabimus, in hisce menstru-
 is mineralibus. In vegetabilibus quidem ex
 vino phil. extraximus Aquam ardentem, à
 quâ circulando separavimus oleum, ceu essen-
 tiam vini, quæ spiritus vini est noster quem
 deinde diversimodè acuendo redegimus in
 præcedentia menstruorum vegetabilium ge-
 nera; In mineralibus verò incipiemus cum
 Alvis philosophicis, ipsâ vini phil. materiâ, quæ
 aliàs Leo viridis, Adrop, &c. dicitur. Quam-
 vis autem hujus loci non sit, ut hanc materi-
 am discutiamus si tamen clariora quædam
 ejus elucidationi inservientia nobis vel in ipsis
 Receptis, vel aliunde spontè occurrant, ea ob-
 scurare noluimus, è contrario illustrare illa, &
 ita exponere decrevimus, ut non solummodò
 de vobis promissâ utilitate & necessitate hujus
 spiritûs fiat certiores, sed insuper etiam
 quasdam habeatis prænotiones de ejus conce-
 ptione, substantia, nativitate, &c. Pro hujus
 Recepti elucidatione dabimus quædam alia
 Recepta ejusdem materiæ, ut singula inter se
 O colla-

*collata clariora fiant : Imprimis subjiciemus
menstruum non quidem ex ipso Leone viridi,
sed ex eo dissoluto cum acido & in gummi
quoddam redacto.*

60. Menstruum ex gummi Adrop
Riplei,

Libro Accurtationum pag. 381.

R. **A** Drop, hoc est, Leonem viridem, de
quo superius locuti fuimus, &
ipsum in aceto destillato dissolve
per spatium septem dierum, ter quotidie agi-
tando bene vas, in quo est materia; postea
evacua liquorem dissolutum, & per filtrum
ter destilla à facibus suis, quousque erit cla-
rum sicut cristallus, & cum lento igne evapo-
ra acetum, quousque erit ad similitudinem vi-
sci spissum, quod quasi non potes ipsum agita-
re propter viscositatem, & post infrigidatio-
nem extrahe ipsum è patella, & serva, & ite-
rum fac plus de illo; & hoc fac, quousque ha-
beas duodecim libras hujus leonis viridis vel
adrop reducti ad modum gummi, tunc habes
terram extractam à terra & fratrem terræ.
Tunc accipe libram illius gummi, & pone in
vase vitreo, quod sit ad magnitudinem unius
potelli, bene lutando juncturas alembici cum
colla,

colla, facta ex claro ovorum & limatura bene simul mixtis.

Hoc Receptum in tractatu de Adrop philosophico, (qui volum. sexto Theatri chymici extat, & discipulo cuidam anonymo Guidonis magni de monte inscribitur, sed cum Ripley libris, videlicet presenti de Accurtationibus, & clave aurea portæ, cujus major pars Dunstano maximo, Archiepiscopo Cantuariensi datur) per omnia idem est quoad sensum, quamvis purius in translatione hæc ita legantur: Jam accipe tres libras de prædicto gummi in destillatorium duarum circiter mensurarum capax, & superposito alembico luta conjuncturas cum luto excerevisia, albumine ovi & farina, parato pag. 552. Volum. 6. Theat. Chym. Quod confirmatur cum processu vel recepto clavis aureæ portæ ubi ita: Hujus lactis (inspissati vel gummi) impone libras tres in vitrum. pag. 257. Clavis aur. part. Et pone in furnello ad destillandum cum arena, & sit arena in spissitudine duorum digitorum sub vase, & sic circumquaque usque ad dimidium vasis, vel quousque materia sit cooperta, appone receptorium, in principio faciendo ignem lentum, sed non lutando receptorium,

quousq; phlegma exierit, & hoc continuado nec videris fumos albos apparere in receptorio, sicut lac; tunc augmentando ignem muta receptorium ipsum bene claudendo, ne respiret, & sic continuè augmenta ignem, & habebis oleum rubicundissimum, sicut sanguinem, quod est *Aurum acreum, menstruum fatens, Sol philosophorum, Tinctura nostra, Aqua ardens, Sanguis leonis viridis, Humidum unctuosum nostrum*, quod est ultima consolatio corporis humani in hac vita, *Mercurius philosophorum, Aqua solutiva* quæ dissolvit aurum sub conservatione suæ speciei, & habet alia quàm plurima nomina. Et cum primo fumi albi apparent, continua ignem tuum per horas XII. per quod spatium totum oleum destillabitur, si ignis erit potens, quod ferva bene clausum, ne respiret.

Menstruum hoc à præcedenti in eo differt, quod in hoc leo viridis dissolutus aceto, in illo verò ipsemet totus viridis destilletur, cæterò utrumq; in se ipso satis clare describitur: Materia tamen menstrui remanente obscuriore, & lectori minùs intelligibili: Quare autem leo viridis dicatur, ejus quadruplicem invenimus rationem apud Ripleum.

Pri-

Primò, Per leonem, *inquit*, solem intelligit philosophus, qui per vim suam attractivam virefcere facit, & totum mundum gubernat. *Tract. de Adrop. phil. pag. 547. Volum. sexti Theat. Chym. Idem alibi*: Leo viridis est illud, per quod omnia virefcunt & crescunt per virtutem suam attractivam ex visceribus terræ, & elevatam ex hyemalibus cavernis, cujus filius est nobis maximè acceptabilis & sufficiens ad omnia elixiria, quæ ex eo componenda sunt; Nam ex eo habebitur potentia sulphuris albi & rubei non comburentis, quæ est res optima, ut dicit Avicenna, quam alchymistæ capere possunt, ut inde faciant aurum & argentum. Sed hæc verba sufficere possunt homini sapienti ad cognoscendum & habendum viridem leonem. *Medulla phil. pag. 139.*

Secundò, Insuper etiam viridis dicitur, quia res illa adhuc acida & immatura est, hoc est, à natura nondum fixata aut perfecta, sicuti aurum commune. Viridis igitur leo Philosophorum, est aurum viride, aurum vivum, quod nondum est fixum, sed à natura imperfectum, hinc virtutem habet omnia corpora in materiam suam primam reducendi, & illa

O 3

corpo-

corpora quæ fixa sunt, spiritalia & volatilia
faciendi. *Tract. de Adrop. 547.*

Tertio, Leonem etiam vocare potes, quia
quemadmodum cætera animalia leoni ce-
dunt, ita omnia corpora potestati auri vivi ce-
dunt, quod est mercurius noster. *Tract. Adrop.*
pag. 548.

Quarto, Hic nobilis infans vocatur leo
viridis, quia quando dissolvitur, vestitur viridi
vestimento. Tamen ex leone viridi fatuo-
rum (*vitriolo*) extrahitur vehementi igne,
aqua illa, quam fortem vocamus, in qua dictus
leo elixirari debet. *Medulla philos. pag. 139.*

Hæc quæ de leone viridi dicta, ea etiam in-
telligenda sunt de Adrop, ejusdem materiae
synonymo; Recipe, inquit, Rip'leus, Adrop,
hoc est, leonem viridem. De Adrop autem
sequentia protulit: Adrop, inquit, est aurum
& argentum potentiâ & non visu, ut dicit
Rhasis, & nostrum aurum & argentum, secun-
dum philosophos, non est aurum & argentum
vulgare, nostrum enim aurum & argentum,
sunt aerea, quæ ut bene fermententur, debent
conjugi cum dilecto (auro vulgi.) Quando-
quidem Philosophus dicit, quod Adrop in sua
profunditate sit aurum æreum, & ipsum
Adrop

Adrop appellatur aurum leprosum. Et his dictis videtur assentire Guido , philosophus Græcus , locutus de spiritu mercuriali aut menstruali (*spiritu vel sanguine leonis viridis*) qui extrahitur de naturali Adrop per artem, ubi scribit : Et iste spiritus est solex philosophorum solariâ aquâ , arsenico, & lunâ. Et subsequenter addit eodem loco : Corpus est fermentum spiritus, & spiritus fermentum corporis, & terra, in qua delitescit ignis, exsiccatur, imbibit, & fixat aquam, & aer in quo delitescit aqua (aer qui delitescit in aqua, *legi debet juxta doctrinam separationis elementorum*) abluit, tingit, perficitque terram & ignem. Et in eo quod Guido dicit, quod tingunt & perficiunt, debet intelligi, lapidem (*menstruum ex Adrop vel leoneviridi*) esse sufficientem ad sui complementum in elixir, & quod nulla extranea res, ut ipse affirmat, ad ipsum introducit aut introduci debet, sed omnes ejus partes sunt coëssentiales & concretæ, quia intentio Philosophorum fuit complere illud opus brevi spatio suprâ terram, quod natura vix perficit per mille annos subtus terram. Imperite igitur incedunt secundum opinionem philosophorum, quemadmodum Guido dicit,

cit, qui ab argento & auro vulgari fermentum ad nostrum electum corpus petunt. Nam materia, in qua est argentum vivum mundum & purum à natura ad complementum minime (*maximè malè legitur*) perductum, post completam mundificationem est, ut affirmat Guido, millesies melius quàm sunt corpora solis & lunæ vulgariter decocta per solis naturalem calorem, *Concord. Lullii & Guidon. pag. 323.*

Quidam Philosophus dicit, *pergit de eodem Adrop differens*; fumus (*albus*) exeritur ex suis propriis venis, qui si ritè colligatur, & iterum spargatur super proprias venas, faciet ibi fixationem, atque ita ex eo in brevi temporis spatio generatur verum elixir. Et certè sine istis liquorosis spiritibus, scilicet aqua & oleo mercurii (*menstrui*) corpus alchymicum hoc est neutrale, vel Adrop non purgatur. Et illud est corpus alchymicum, quod vocatur corpus leprosum, id est, nigrum (*in principio operis*) in quo, ut dicit Vincentius in suo speculo naturali, sunt aurum & argentum in potentia & non in aspectu; quod etiam in suo profundo sit aurum aëreum ad quod nemo pervenire potest, nisi corpus immundum prius

prius mundetur, quod est sine dubio post completam suam dealbationem, & tunc est millies præstantius, quam sunt corpora auri & argenti vulgaris per naturalem calorem decocta. Prima materia hujus corporis leprosi est aqua viscosa inspissata in visceribus terræ. De hoc corpore ut vult Vincentius, fit magnum Elixir ad rubeum & album, cujus nomen Adrop, quod aliter vocatur plumbum nigrum Philosophorum de quo Raymundus jubet extrahere oleum aurei coloris vel simile: *Adjungit Raymundus:* Hoc autem oleum non est necessarium in vegetabili opere (*videlicet pro lapidis vegetabilis inceratione*) quoniam solutiones & coagulationes ibi citò fiunt; & si potes illud separare à suo phlegmate, & postea ingeniosè illius secreta indagare, poteris in triginta diebus perficere lapidem Philosophorum. Nam hoc oleum facit medicinas (*tincturas*) penetrabiles, conjungibiles, & amicabiles omnibus corporibus, & in mundo non est res secretior eo. *Medulla Phil. Chym. pag. 131.*

Varia hic recensuit Ripleus synonyma τὸ Adrop; Nos pro tempore leonem viridem per viam plumbi philosophici persequi statuimus,
ut-

pote quorsum dirigimur à Ripleo hisce verbis:
 Inprimis intellige, quando Avicenna inquit,
 quod in plumbo sunt aurum & argentum per
 potentiam, & non per visum, atque hæc relin-
 quantur à natura cruda & semicocta, ideo-
 que arte suppleri debet perfecte, quod à na-
 tura imperfectum relinquitur, idque per ja-
 nuam fermenti digerentis & coquentis, quod
 reliquum est cruditatis. Itaque pro fermento
 accipe aurum perfectum, nam paululum
(non paulatim) de fixa substantia illorum
(corporum fixorum) trahet & convertet mul-
 tum non fixorum corporum ad perfectio-
 nem auri & argenti. Atq in hunc modum ars
 subveniet naturæ, ut modico temporis spatio
 id fiat super terram, quod in mille annis fit sub
 tús terram. Atque hac ratione intelliges,
 quomodo plumbum continet in se maxi-
 ma secreta hujus artis. Habet enim in se ar-
 gentum vivum, mundum, purum, odorife-
 rum, non ad complementum à natura pro-
 ductum: Atque hoc argentum vivum est ba-
 sis nostræ pretiosæ medicinæ tam ad corpora
 metálica, quam humana, ut sit elixir vitæ, sa-
 nans omnes infirmitates. De quo intellexit
 Philo-

Philosophus dicens: Est in mercurio, quicquid quærunt Sapientes. Ab hoc anima, corpus, spiritus, tinctura trahuntur. Porro etiam in hoc mercurio est ignis Philosophorum, semper æqualiter comburens intra vas & non extra. Habet insuper magnam virtutem attractivam, atque potentiam dissolvendi solem & lunam, eademque in suam materiam primam reducendi. Cum hoc mercurio dissolvendæ sunt calces corporum perfectorum in congelatione spiritus mercurialis prædicti, &c. *Pupilla pag. 295.*

Sed cave, ne opereris cum saturno (*vulgi*) quia vulgariter dictum est, ne comedas de filio, cujus mater est corrupta, & crede, quod multi errant in saturno. Audi, quod Avicenna dicit: Saturnus semper erit saturnus; imò ne opereris in terra saturni (*phil.*) quam ejus spiritus despexit & reliquit pro sulphure pessimo: Operare duntaxat cum odore ejus ad congelandum mercurium, non tamen, ut faciunt fatui, sed ut philosophi, & habebis bonum opus valdè. *Phil. cap. 2. pag. 188.*

Totum compositum vocamus nostrum plumbum; qualitas splendoris à sole & luna provenit, atque in summa hæc sunt nostra

menstrua, quibus corpora perfecta naturaliter calcinamus, sed nullum corpus immundum ingreditur, excepto uno, quod vulgariter vocatur à Philosophis *Leo viridis*, quod est medium conjungendi tincturas inter solem & lunam cum perfectione, uti Geber ipse testatur. *Libro 12. portar. pag. 12.* Ut patefaciam tibi hanc rem, scias per Deum, esse unam de illis, quæ sunt septem dierum (*planetarum*) & viliorem earundem, ex cujus corpore elicitur sanguis artificialiter, & humor vaporosus, qui dicitur *sanguis viridis Leonis*, ex quo fit aqua, quæ dicitur *albumen ovi* & *aqua vite, roris maii*, & multis aliis nominibus, quæ ad evitandam prolixitatem nunc omittimus. *Phil. cap. 3. pag. 190.*

Methodus eliciendi sanguinem viridis Leonis ex plumbo calcinato vel minio philosophico sequens est.

61. Menstruum ex plumbo rubeo Ripley.

In Pupilla Alchym. pag. 303.

℞ **P**lumbi calcinati, vel rubificati, sive minii optimi, hoc est, antimonii mineralis præparati quantum volueris, hæc videlicet ratione, ut quot habueris libras plum-

plumbi calcinati supradicti , tot habeas lagenas aceti destillati : Huic affunde suprà dictum plumbum in magno vase terreo bene devitreato, deinde per spatium trium dierum fac, ut quotidie fortiter moveas baculo ligneo sexies aut septies in uno die , cooperi bene à pulvere & nullo modo apponatur igni, toto hoc tempore. Quo transacto separa per filtrum in aliud vas totum, quod clarum est & crystallinum fuerit, postea pone in patellam æneam ad ignem lentum , ut evaporet tota aqua phlegmatica, quousque relinquatur in fundo vasis oleum spissum valde, quod permitte infrigidari. Quo facto fiet materia gummosa, ita, ut cultello scindi possit, hujus pone libras quatuor in cucurbitâ vitream cum alembico, bene lutatâ juncturâ, cum pasta factâ ex squammis ferri, farina & claris ovorum bene insimul contritis. Pone vas in furno arenæ, & non cum cineribus, & sepeliatur vas in arena, usq; ad medium illius, & fac ut arena sit spissitudine duorum digitorum sub fundo vasis. Tunc adjunge receptorium, sed non lutatum, quousque extraxeris omnem aquam phlegmaticam igne lentissimo, quam aquam projice. Cum videbis fumum album apparere,

rere,

rere, tum luta receptorium, quod sit duorum pedum longitudinis. Quo extracto fortifica ignem, in quantum poteris, quem continuabis, quousque totum destillaveris, quod 12. horis extrahi poterit, atque sic recipies *sangvinem rubei leonis*, rubicundissimum instar sanguinis, qui est *Mercurius noster* & *Tinctura nostra* jam præparata, ut effundatur super fermentum suum, hoc est, super calces auri purissimi, &c. Caterum si ad opus album uti volueris, tribus vicibus destillabis lento igne mercurium tuum, reservando semper ad partem facies in qualibet destillatione, & tunc habebis mercurium tuum albissimum instar lactis. Atque hoc est nostrum *Lac Virginis*, *Menstruum dealbatum*, & *Argentum vivum nostrum* philosophicè exuberatum.

Ex quo per circulationem fac oleum ex calcibus lunæ, & procede in omnibus, ut fecisti de mercurio rubeo super calces auri, & habebis elixir album, quod convertet quodlibet metallum in lunam perfectam. Oleum verò aureum perfici debet & temperari & bene uniri cum balsamo artificiali, per modum circulationis, quousque ex eis fiat liquor aureus clarissimus, & resplendens, qui est verum
aurum

aurum potabile , & Elixir vitæ magis pretiosum ad corpora humana , quàm quævis alia medicina mundi.

Simile menstruum Ripheus habet in sua Medulla philosophiæ chymicæ.

62. Menstruum fætens simplex Riplei.

Medulla phil. chym. pag. 170.

Rx. **A** Cutissimam humiditatem uvarum, atque in ea destillata dissolve in aquam cristallinam claram corpus bene calcinatum in rubeum, quod à Philosophis appellatur Sericon, de qua fiat gummi, quod gustu assimilatur alumini, & à Raymundo vocatur vitriolum azoqueum. Ex hoc gummi igne lento extrahitur imprimis aqua debilis, quæ gustu nullum habet acuitatem; non magis quàm aqua fontis. Et quando fumus albus incipit apparere, tunc muta receptorium, & luta fortiter, ut nullo modo possit exspirare; atque ita recipies aquam tuam ardentem, Aquam vitæ & menstruum resolutivum, quod antea erat resolubile. Hic est vapor potentialis, potens dissolvere corpora, putrefacere, atque etiam purificare, dividere elementa, & altare terram suam in salem mirabilem virtute sua attractiva. Et qui putant
aliam

aliā esse aquā, de qua loquimur, præter hanc, errant in opere isto. Hæc aqua habet gustum acerrimum, & partim etiam odorem fetidum, atque ideò vocatur menstruum fetens: Et propterea quod sit aqua valdè aërea, ideò *infra horam* postquam destillatur sive rectificatur, debet poni super calces suas. Quando verò superfunditur super calces prædictas, incipit ebullire. Tunc autem si vas fuerit bene clausum, non cessabit operari sine igne extrinsecus illi administrato, quousque exsiccet in calcem. Quocircā non debet apponi illius major quantitas, quā quæ vix sufficiat cooperire calces. Deinde verò ultra progredere ad totum complementum illius, sicut in opere aquæ compositæ. Et quando elixir reductum fuerit in colorem purpureum, dissolvatur in eodem menstruo, in oleum tenue prius rectificato, super quod figatur per circulationem spiritus aquæ nostræ, & tunc habet potentiam omnia corpora convertendi in aurum purissimum, & sanare omnes infirmitates corporis humani, plus quā omnes potiones Hippocratis & Galeni. Nam hoc est verum Aurum potabile & non aliud,

aliud, quod fit ex auro elementato artificioſo
circumducto per rotam philoſophiæ, &c.

*Idem menſtruum habetur in vade mecum
Riplei.*

63. Menſtruum ſericonis Riplei.

In Vade mecum, vulgo the Boſomebook.

R. **S**ericonis vel antimonii libras trigin-
ta, ex quibus habebis gummi libras
viginti vel circiter, modò acetum fit
bonum, ſingulas libras iſtius ſericonis ſolve
in aceti bis deſtillati menſuris duabus (*a gal-*
lon,) & cum aliquantiſper ſteterit in digeſtio-
ne, agita baculo puro materiam ſæpiùs quali-
bet die, quò ſæpiùs eò meliùs, liquorem filtra-
ter, fæces abjice, ut ſuperfluum removendum,
non intrans magiſterium, id enim terra da-
mnata eſt. Tum liquores filtratos in bal-
neo Mariæ evapora temperato calore, & ſeri-
con noſtrum coagulabitur in gummi viride,
dictum *Leo viridis noſter*, gummi iſtud exſic-
ca bene, cavendo tamen, ne comburas flores
ejus vel deſtruas viriditatem. Tum recipe
dictum gummi, pone in retorta vitrea forti
bene lutata, & deſtilla igne moderato aquam
debilem abjiciendam. Verùm quam primum
videris fumum album aſcendentem, appone
recipi-

recipiens vitreum amplum & capacitatis sufficientis, cuius orificium exactè collo retortæ conjungitur, quæ lutabis optimè, ne aliquid de fumo pereat vel evanescat ex recipiente. Tum per gradus augmenta ignem, donec fumus rubeus ascendat, & fortio rem ignem continuabis usque dum veniant guttæ sangvineæ, vel nullus amplius appareat fumus. Tum per gradus diminue ignem, omnibus jam refrigeratis, remove recipiens, & subito claude ne spiritus evanescant, quoniam liquor hic, dicitur liquor noster benedictus, vase vitreo optimè clauso reservandus. Tum examina collum retortæ, ubi invenies glaciem quandam albam & duram, ad modum vaporis congelati, vel mercurii sublimati, quam cautè collige & serva, quoniam continet secreta magna de quibus inferiùs. Tum facies ex retorta exime, nigras fuliginis instar, quæ dicuntur *Draco noster*, quarum libram unam vel amplius juxtà placitum calcina in furno figulorum vel vitrariorum, vel in anemio in calcem albam niveam, quam serva puram per se, cum dicatur *Basis* & fundamentum operis, *Mars*, *Terra nostra alba fixa* vel *Ferreum Philosophorū*. Jam recipe residuum fæcum sive *Draconis*

conis nigri, & super marmor vel alterius generis lapidem disperge, & in extremitatum altera accende carbone vivo, & spatio dimidiæ horæ transcurrat ignis per omnes faeces, quas calcinabit in colorem citrinum gloriosum valdè. Faeces has citrinas dissolve aceto destillato, per modum dictum superius, filtra quoque ter, ut supra, dissolutum, deinde evapora in gummi, & destilla menstruum, quod nunc dicitur *Sanguis Draconis*, istudque reitera opus in omnibus, ut antea, donec totum vel majorem partem faecum reduxeris in liquorem nostrum naturalem vel benedictum, quos liquores omnes affunde liquori primo, sive menstruo dicto *sanguis leonis viridis*. Liquorem ita mixtum in vase vitreo putrefac per 14 dies. Tum procede ad separationem elementorum, quoniam jam omnem habes in hoc liquore benedicto, lapidis ignem olim occultam in faecibus. Quod secretum mirabiliter haecenus occultatum fuit à Philosophis. Jam recipe omne menstruum putrefactum, pone in vitro veneto aptæ quantitatis, appone alembicum, quod luta linteis albumine ovorum madefactis, oportet, ut recipiens sit valdè amplum, ne spiritus respirans exeat, tempera-

to calore separa ab invicem elementa, & elementum aëris ascendet primò, quod est oleum (*spiritus ardens, in summitate parùm olei albi continens.*) Destillato primo elemento, id in vase alio ad id idoneo rectificata, hoc est, septies destilla, usque dum comburat linteum in eo madefactum, si accendatur. Tum dicitur Aqua ardens nostra rectificata, quam optimè clausam serva, aliàs enim spiritus ejus subtilissimus evanescet. In rectificationibus Aquæ ardentis ascendet aër in forma olei albi natans super Aquam (*ardentem*) & oleum citrinum remanebit, quod fortiori igne destillatur. Mercurium sublimatum & in pulverem redactum, dissolve per deliquium in lamina ferrea & loco frigido, liquori filtrato affunde parum Aquæ ardentis, & extrahet mercurium in forma olei viridis supernatantis, quod separa & per retortam destilla, & ascendet primo aqua, & deinde oleum crassum, quod oleum mercurii est. Tum destilla diluvium vel aquam lapidis in recipiens aliud, liquor erit albidus, quem abstrahere in balneo, calore moderato, usque dum remaneat in fundo cucurbitæ substantia quædam crassa oleosa, instar

lar picis liquidæ, aquam hanc per se serva in
 vitro bene clauso. Nota, quamprimùm li-
 quor ascendet albus, aliud apponendum est
 recipiens, quoniam istud elementum totali-
 ter destillatum est. Nigri verò istius olei li-
 quidi guttulæ duæ vel tres administratæ in spi-
 ritu vini curant omne venenum. Jam huic
 materiæ nigræ & liquidæ affunde Aquam ar-
 dentem nostram, misce bene invicem, fac ut
 subsideat per tres horas, decanta & filtra li-
 quorem. Recentem Aquam ardentem af-
 funde, & operationem iterum repete, & tum iterum
 destilla in balneo igne lento, & hoc rei-
 tera ter, & nominabitur *sanguis humanus re-*
ctificatus, quem operatores in secretis naturæ
 quærunt. Ita exaltasti in virtutem quintæ es-
 sentiæ duo elementa, videlicet aquam & æ-
 rem; sanguinem hunc serva pro tempore.
 Jam materiæ nigræ & liquidæ, vel terræ lapi-
 dis affunde deluvium vel aquam, & misce be-
 ne invicem, & destilla totum, usque dum re-
 maneat terra valde sicca & nigra, quæ est ter-
 ra lapidis, serva oleum cum aqua pro tempo-
 re. Terram nigram redige in pulverem, cui
 affunde *sanguinem humanum* prædictum, di-
 gere per tres horas, postea destilla ex cineri-
 bus

bus igne satis forti ; reitera hoc opus ter , & nominabitur aqua ignis rectificata , & ita exaltasti tria elementa in virtutem quintæ Essentiæ , videlicet aquam , aërem , & ignem . Tum calcina terram nigram & siccam , in furno reverberatorio , in calcem albissimam . Cui admisce Aquam igneam , & destilla igne forti , ut supra ; terram residuam iterum calcina , & destilla , idque septies , vel donec tota substantia calcis fuerit transacta per alembicum , & tum habes Aquam vitæ rectificatam & reverà spirituales , & quatuor elementa exaltata in virtutem quintæ Essentiæ . Aqua hæc dissolvit corpora omnia , putrefaciet ea & purgabit . Hæc est *Mercurius noster* , *lunaria nostra* , quicumq; autem aliam putat aquam præter hanc , ignorans est & stultus , nunquam perveniens ad desideratos effectus .

Menstrum hoc ex eadem cum præcedentibus conficitur materia ; Nam Leo viridis , Adrop , Plumbum Philos . Antimonium minerale , Aurum aëreum , Mercurius , &c . unius & ejusdem materiæ synonyma sunt . Materia hæc aceto , destillato dissoluta , iterumq; inspissata in gummi , quod gustu assimilatur aluminis , à Ripleo dicitur in menstrui antecedentis sub

*sub*No. 62. *descriptione*, Vitriolum azoqueum Lullii. Lullius in *practica Testamenti* cap. 9. pag. 159. Vol. 4. Th. Chym. *menstruum aliquod componit ex B. C. D.* Per B. intellexit dictum leonem viridem, vel argentum vivum commune quod hominibus, ut inquit alibi, magis commune est, quam argentum vivum vulgare. B. ait pag. 153. dictæ pract. significat argentum vivum, quod est communis substantia stans in omni corpore corruptibili, prout per ejus proprietatem apparet, &c.

Per C. intellexit nitrum commune. C. inquit, significat salis petram, quæ communem habet naturam (*acidam*) & similem argento vivo per proprietatem suæ fortis (*acidæ*) naturæ. pag. 154. dicti 4. Volum. Per D. intellexit gummi Adrop ex leone viridi confectum. D. inquit. significat vitriolum azoqueum, quod corrumpit & confundit omne illud, quod est de natura & esse communis argenti vivi. Ibidem.

Utrumq; C. & D. media puriora vocat cap. 58. Theor. Test. p. 96. Scias fili, inquit lavatorium nostrum. Tu poteris argenti vivi (*phil.*) lavare naturam tali modo, ad quem natura ullo tempore non potuit pervenire, videlicet,

delicet, ut argentum vivum fiat elixir completum. Sed cum in natura, & in tuo opere argentum vivum (*phil.*) & metalla sint extrema, & extremitates non habeant posse conjungendi se, nisi per virtutem dispositionis mediæ, quæ est inter molliem argenti vivi & duritiem metalli; quia per istam median dispositionem constat obedientia naturalis, quæ est causa conjunctionis inter corpus & spiritum, sicut est in omni generato & generabili. In natura sunt plura media, quorum duo sunt puriora & magis viscosa, azoquea vitriola viridia, cum natura lapidea, quæ est sal & natura lapidum. Fili adjutorio hujus vilis materiæ procreatur lapis noster, quem tantum quæsimus, &c.

Cum horum mediorum altero C. natura lapideâ, salis petræ, sale petræ vel nitro, nullum habemus negotium in præsentia; verum de D. gummi Adrop, vel vitriolo azoqueo Lullii solliciti, ut ipsum consulamus Lullium, operæ pretium erit. De quo philosophus cap. 59. Theor. Testamenti ita: Fili, inquit, leo azoqueus, qui dictus est vitriolum (azoqueum) per naturam factus est de propria substantia argenti vivi communis, quod est radix naturalis,

ralis, unde metallum creatur in sua propria
minera.

*Per argentum vivum commune non intel-
lexit argentum vivum vulgi sed philosophi-
cum, radicem naturalem tam metallorum
quam mineralium. Quando dicimus, inquit,
mercurium communem, dicimus de illo,
quem philosophi intelligunt, & quando dici-
mus vulgarem, loquimur de illo, quem rusti-
cus intelligit, qui venditur in apothecis, cap. 4.
libri Mercuriorum.*

*Quod hujus mercurii etiam testantur syn-
onyma sequentia : Chaos, Natura, Origo,
Leo viridis, Argentum vivum, Unguentum,
Oleum, Pastura & Liquor magni valoris. cap.
45. Theor. Test. p. 75. Volum. 4. Th. Chym.*

*Hoc argentum vivum commune sive Leo
viridis depurari debet à suis superfluis, ante-
quam ex eo fiat vitriolum azoqueum Lullii vel
gummi Adrop Ripleyi. Fili indagator hujus
scientiæ, inquit, oportet te firmum esse & non
querere post hoc vel hoc : Quoniam in mul-
tis rebus ars ista non perficitur. Et ideo tibi
dicimus, quod non est nisi unus solus lapis, sci-
licet sulphur, & una sola medicina, scilicet
compositio sulphuris, cui nihil addere debes,
P nisi*

nisi superflua demere terrestria & phlegmatica, quoniam ista sunt & debent esse separabilia, & separanda à nostro argento vivo, quod est hominibus magis commune, quàm argentum vivum vulgare, & est majoris pretii, meriti, & fortioris unionis naturæ, à quo & suis primis formis omne illud, quod non est de sequela armoniaca metallorum, per gradus separationis scitos & cognitos, opus est separare, &c. *cap. 18. Theor. Test. pag. 33. Volum. 4. Th. Chym.* Dicimus quod non est nisi unus lapis philosophicus (*volatilis nondum fixatus, sive materia menstrui*) à rebus supradictis nostro extractus magisterio. Et ideo quando de novo venit in mundum, non debes ei addere alium pulverem, vel aquam aliam, nec aliquam rem extraneam, nisi illud, quod in eo natum est, suæ naturæ propriæ radicalis & mater ejus, quæ pascit & portavit eum, videlicet sulphur, quod formavit lapidem in colore cœlesti. Sed antequam eum (*lapidem*) ex toto extrahas (*destilles*) foras, purga eum, & munda ab omnibus suis infirmitatibus, (*quæ sunt contra naturam suam*) phlegmaticis, terrestribus & corruptibilibus, quia mors ejus sunt, quibus circumdatur quæ ipsius vivificativum spiritum mortifi-

mortificant *cap. 7. Theor. Test. pag. 20. Volum. dicti.* Diligenter notandum est quod supradictorum duorum principiorum naturalium (*sulphuris & argenti vivi*) unum verius est naturale in tota, & per totam sui substantiam, tam intrà quam extrà, & illud est sulphur purum, calidum & siccum inducens formam suam, scilicet secundum quod forma metalli sequitur purum effectum. Reliquum verò (*argentum vivum*) est innaturale, id est, intus naturale, & extrà contra naturam. Naturale verò intrinsicum est sibi proprium & etiam connaturale factum, quia per propriam naturam advenit. Sed extrinsecum ei additur per accidens, & ab isto est naturaliter post ejus corruptionem (*putrefactionem*) separandum. Propter quod constat argentum vivum tale, non esse in tota sui substantia naturale in prima sui receptione; nec esse ad plenum depuratum, nisi per artis depuretur ingenium. *cap. V. pag. 10. Codicilli.*

De hac argenti vivi sive leonis viridis purificatione Ripleus ita: Quocirca, inquit, hic mercurius (spiritus corrosivus vitrioli vulgi) vocatur à Raymundo, Ignis noster contra Naturam. Nihilominus aliqua in parte huic

P 2.

mercu-

mercurio (*acidi vitrioli*) idem contingit, quod & alii (*mercurio vegetabili, sive leoni viridi*) qui est *ignis noster naturalis*. Nam uterque illorum absconditur in medio vel centro corporis sui, hoc est, inter aquam phlegmaticam ex una parte, & grossitiem terrestrem ex alia parte, neque obtinentur sine industria magnaphilosophiæ. Itaque illæ partes non possunt nobis prodesse, excepta solummodo illorum media substantia. Dicit enim Raymundus: Nos accipimus neque de primis principiis, eò quod sunt nimis simplicia, neque ex ultimis, quia sunt grossa & fæculenta, sed tantum de mediis, in quibus est *tinctura & verum oleum* separatum ab immunda terrestriitate & aqua phlegmatica. Ideò dicit Raymundus in hunc modum: Unctuosum humidum est materia propinqua nostri argenti vivi Physici. *Pag. 298. Pupillæ Alchym.*

Depuratur autem argentum vivum vel Leo viridis vitriolo vulgi, nimirum: Quando argentum vivum ponitur in vapore sicco atramentali (spiritu vitrioli) qui est aqua acula, statim dissolvitur per incisionem & penetrationem, quæ movetur ab acuitate forti patienter, & in dissolvendo convertitur in naturam

ram

ram atramenti terrestris, non capiendo formam metallicam, nec formam claram, nec coelestinam, sicut apparet post evaporationem dictæ aquæ & suam congelationem in forma lapillorum croceorum, quæ croceitas à terreatate pontica & sulphurea procedit, quæ ultra mensuram erat in dicta aqua mixta per parva frustra cum universalitate & simplicitate homogenea, quæ simplicitas erat capta & ligata per dictam terrestritatem, mutatione lucis & claritatis atque luciditatis in obscuritatem, &c. *Cap. 89. Theor. Test. 141. Volum. 4. Th. Chym.*

Fili vapor grossus atramentosus, à quo creatum est atramentum, est multum acutus & ponticus, & ideò partes penetrat sulphuris & argenti vivi depuratorum, & penetrando inficit illam materiam depuratam congelando in speciem illius vaporis atramentosi & lutosi terrestris qui mixtus est ipsis. Quare patet id, quod diximus, quæ est major porta, scilicet quod virtutes terrestres non obtineant super coelestes sed è converso, & habebis rem petitam. *Cap. 85. Theor. Test. pag. 137. Volum. ejusdem.*

Recorderis quòd cum menstrualia (materia
p 3. men-

menstrui) nihil ponere velis, nisi rem, quæ de illo nata sit in principio suæ commixtionis. Nam si rem extraneam ponas, statim corrumpetur per extraneam naturam, nec unquam habebis illud, quod habere vis. Aurum & argentum & mercurius dissolvuntur in nostro menstruali, quia participat cum eis in proximitate & vicinitate primæ naturæ. Et hinc extrahes *fumum album*, quod est *sulphur nostrum* & *leo viridis*, qui est *unguentum nostrum*, & *aqua fatens* quæ est *argentum vivum nostrum*. Attamen opus est, ut leo viridis aquâ fatente dissolvatur solemnî dissolutione, antequam dictum fumum, qui est sulphur nostrum, habere possis, quod quidem sulphur eodem modo à corpore dissolvitur, spiritum congelando in forma aquæ siccæ, quam lapidem appellamus & medium supremum totius operis nostri, qui est connexio & aggregatio omnium naturarum scilicet corporis & spiritûs. Fili, hæc aqua dicitur *Aqua-Ignis* (vel si mális *Ignis-aqua*, verbum indeclinabile) quia comburit & cremat aurum & argentum melius quam ignis elementalis facere potest; & quia in se continet calorem naturæ terrestris, qui sine vi dissolvit, quod
ignis

ignis communis facere nequit. Quare tibi præcipimus, quòd de rebus calidioribus, quas in natura recipere poteris, facias magisterium & aquam calidam habebis quæ omnia dissolvit. *Cap. 59. Theor. Test. pag. 98. Volum. ejusdem.*

Dicta hæc Ripleus brevibus ita comprehendit. Hæc verba, inquit, sufficere possunt homini sapienti ad cognoscendum & habendum viridem leonem. Sed hic nobilis infans vocatur leo viridis, quia quando dissolvitur vestitur viridi vestimento. Tamen ex leone viridi fatuorum (vitriolo) extrahitur vehementi igne aqua illa, quam fortem (spiritum vitrioli) vocamus, in quâ dictus leo elixirari debet. Nam omne aurum alchymicum fit ex corrosivis, &c. Pag. 139. Medulla Phil.

Argentum vivum istud, leo viridis, plumbum philosophorum, &c. vitriolo depuratum ulterius maturandum est vel calcinandum in rubeum colorem, minium, plumbum calcinarum, sericon, &c. E. (id est azoth vitreus pag. 15. Theor. Test.) quartum (medium vel principium) est quædam substantia procedens ex minera sua & infra ipsum, magis propinqua

naturæ metallorum: Quæ calcantis & azoth vitreus (*mercurius vitriolatus sive vitriolum azoqueum*) ab aliquibus nominatur, quæ est terra & minera metallorum, & alio nomine vocatur Urifius, lucens album & rubeum in occulto, nigrum & viride publicè, habet colorem lacertæ venenosæ, immediatè generatus ex argento vivo, materiâ suprâ dictâ imprægnata ex dicto vapore calido & sicco sulphureo (*vitrioli vulgi*) in sua resolutione congelatur in lacertam, in quo (*azoth vitriolato*) est forma & species spiritûs fatentis in mixtione, cujus calor mineralis est multiplicatus, qui est vita metalli & est significatum per E. Cap. 3. Theor. Testam. pag. 12. Volum. 4. Theat. Chym.

Et paulo post: In opere naturæ est argentum vivum, sed non tale quale invenitur super terram, nec erit quousque in sanguinem apostematum & venenosum primitus vertatur, *Ibidem.* Scias, fili, quod per artem & naturam argentum vivum per aquam acutam congelatur. Ideo intellige philosophicaliter, quia si non esset acuta, non penetraret, quæ est prima actio in dissolutione, post quam solutionem in sanguinem apostematum re-
vertitur

vertitur per mutationem suæ naturæ in aliam. Fili duæ res sunt, quæ debent adhærere per concordantiam contrarietatis, una pura, altera impura. Impura recedit, cum sit ignis inimica, ratione suæ corruptionis. Altera remanet in igne, causa & ratione suæ puritatis, transmutatæ in sanguinem, & hæc est argentum vivum nostrum, atque totum nostrum secretum, indutum indumento tripartito, videlicet nigro, albo, & rubeo. Et isto solum indigemus pro intentione nostri magisterii, cum sit argentum vivum continens omne illud, quo indigemus pro substantia quinta. Est in mercurio quicquid quærunt sapientes, nam sub umbra ejus latet substantia quinta, nam ejus substantia est pura & incombustibilis. Et omne illud non est nisi aurum & argentum (*non metalla vulgaria sed ærea, in mercurio sive leone viridi existentia*) liquefacta, & fusa intus & exterius per virtutem ignis (*contra naturam*) & post depurata & separata à tota originali labe ac macula, nam aurum quod est incombustibile, remanet fusum & liquefactum, & est aurificans in dicto mercurio, &c. *Cap. 62. Theor. Test. pag. 103. Volum. 4. Th. Chym.*

P 5

Ex

Ex hoc minio philosophico, plumbo calcinato vel sericone Adepti aliquando destillare menstrua sua; sit pro exemplo primum hujus generis sub. No. 59.

Aliquando autem minium hoc dissolverunt aceto destillato, eoque inde abstracto redegerunt in gummi Adrop vel vitriolum azo-queum Lullii, ex quo postea destillarunt menstruum fetens sub. No. 60.

Aliquando gummi Adrop prius dissolvebant per deliquium, posteaque destillabant; Decimus tertius practicandi modus, inquit Ripleus, ut hinc patet est valde curiosus. Et est in saturno (philosophorum) rubificato, in vase obturato vitreo, ne respiret per ignem fortem & continuum donec rubefiat. Igitur fume illud rubificatum & pone desuper, acetum destillatum in bona quantitate, & agita saepius per dies singulos durante uno mense (una septimana) tunc separa acetum per filtrum, & fume tantummodo illud, quod est absque facibus clarum, & pone in balneum ad destillandum, & invenies in fundo vasis post separationem aceti quoddam album vel caeruleum, quod fume & in vesica quintuplicata, ne aqua intret, solve in balneo in aquam cristal-

cristallinam, pone aquam illam in destillatorio, & separa, si vis, ab ea elementa, vel destilla aquam solutam, quam rectifica in circulatorio, & terram, quæ in fundo remansit (*in destillatione*) tracta per calcinationem, donec crescat sicut sponsia, & tunc est multum habilis ad rehauriendum mercurium suum ab ea separatam, ut fiat nova generatio & pariatur filius, qui vocatur *Rex ignis*, & qui tantus est in amore omnium Philosophorum. *Cap. 17. Philos. pag. 220. De hoc opere mentionem fecerat Ripleus Cap. 4. ejusd. libelli pag. 194. inquit*: Demum est aliud opus in gummi creato per acētum de rubeo saturno, ex quo fit separatio elementorum, postquam dissolutum fuerit in vesicis. Menstrua ex gummi Adrop, qualicunque modo confecta dixere fatentia propter odorem fatidum. Hæc aqua, *inquit Ripleus*, habet gustum acerrimum, & partim etiam odorem fatidum, atque ideò vocatur menstruum fatens. Asa fatida etiam dicitur ab odore, quam habet mercurius noster, quando recenter de absurdo corpore suo extractus est, quia odor ille asæ fatidæ similis est, adstipulante philosopho, qui dicit: Fatorem istum ante præparationem

tionem hujus aquæ pessimum esse, qui post
ejus circulationem in quintam Essentiam, &
bonam præparationem jucundus & valde
delectabilis est, & fit medicina contra lepram
& omnes alios morbos, sine quo auro vivo
nunquam verum aurum potabile facere pot-
eris, quod est elixir vitæ & metallorum.
Adrop. phil. pag. 584. Volum. 6. Theat. Chym.

*Menstrua hæc ob colorem album & opa-
cum dixerunt fumum album.* Fumus albus,
inquit Ripleus, quoque vocatur, nec immeri-
tò, nam in destillando primò egreditur fu-
mus albus ante rubram tincturam, qui cum
in alembicum ascendit, vitrum lactis instar
dealbat, unde etiam Lac virginis vocatur.
Ibidem.

*Ex fumo rubeo sive tinctura rubra, aliàs
sanguis leonis viridis dicta, sola rectificatione
duplicem mercurium, videlicet rubrum &
album præparaverunt Adepti.* Hac occasio-
ne, *inquit Ripleus*, regulam generalem te do-
cebo. Si Elixir album facere volueris neces-
se erit tincturam tuam (*sanguinem leonis vi-
ridis*) in duas partes partiri, quarum una pro
opere rubro erit servanda, altera verò cum
igne lento destillanda. Et aquam albam obti-
nebis

nebis , quæ est *tinctura nostra alba , nostra aquila , noster mercurius & Lac Virginis.* Has duas tincturas seu mercurium album & rubrum cùm habueris, super terram ipsorum propriam aut super calcem metallorum praticare poteris, Philosophi enim dicunt , nos de terra non debere esse sollicitos de qua sit substantia, &c. *Adrop. phil. pag. 554. Vol. 6. Tb. Chym.*

Mercurium duplicem Rogerius Baco hæc confecit modo.

64. Leo viridis Rogerii Baconis,
A Raymundo Gaufrido in verbo abbreviato de leone viridi pag. 264. Thesauri Chymici Baconis.

Verbum abbreviatum verissimum & approbatum de occultis enucleatum brevi sermone abbreviavi vobis in opere lunæ & solis. Imprimis oppidò flagitans, à lectoribus, ne talem tantamque Margaritam canibus vel porcis tradant conculcandam; hoc est enim secretum secretorum omnium Philosophorum, hortus deliciarum & aromatum omnium thesaurorum, quem qui semel intraverit , ulterius non egebit. Istud verò verbum, multis non immeritò *desidera.*

fideratum ab egregio doctore nostro Rogero Bacon, est primò declaratum: Deinde ego frater Raymundus Gaufridus, ordinis fratrum minorum minister generalis, ipsum verbum brevius quàm potui, breviter explanare filiis Philosophiæ curavi. In Christi ergo nomine R. Acetum fortissimum in maxima quantitate per alembicum diligenter destillatum, in quo, ut decet, in magna quantitate Leonem viridem dissolve, dissolutum verò destilla per filtrum, & serva in cucurbitis vitreatis bene obturatis. Si aliqua pars notabilis de leone remanserit indissoluta, dissolve cum prædicto aceto, & destilla per filtrum & solum conjunge cum aliis aquis superius in cucurbitis reservatis, tunc recipe aquas reservatas (*dissolutiones*) & pone omnes ad destillandum in balneo Mariæ, applicatis sibi alembicis bene lutatis, ne cucurbitæ respirent, suppone ignem, & recipe omnes aquas, quæ destillabuntur, cavea tamen, ne Leo dissolutus omnino congeletur in cucurbitis, sed quòd remaneat liquidus vel mollis, hinc omnes cucurbitas recipe, & totum quod in eis est, in una cucurbita repone, quam luta bene cum suo alembico, & pone in furno inter cineres, sicut decet.

deceat. Et suppone lentum ignem, propter
temperationem vitri, & propter humiditatem
extraneam, quæ est in ipso leone extirpan-
dam. Et nota, quòd istud semper debet fieri
cum lento igne, cum verò humiditas extranea
exierit, fortifica ignem paulatim, & respicias
semper nasum alembici, si humor rubeus ex-
ire inceperit. Quod si adhuc non exit, ignem
prædictum continua donec exeat, cum verò
videris humorem rubeum destillare, conti-
nuò muta ampullam, quam luta bene cum
roastro alembici, & post fortifica ignem & re-
cipies ab ipso leone suum sangvinem mirabi-
liter rubeum, continentem in se quatuor ele-
menta multum odorifera & bene fragrantia
(post debitam putrefactionem) serva ergò
ipsum in bona ampulla firmiter obturata. De-
inde recipe ipsum sangvinem, & pone in am-
pulla bene clausa ad putrefaciendum, seu di-
gerendum sub fimo bene calido, mutando fi-
mum de 5. in 5. diebus, ut ibi digeratur per 15.
vel 16. dies & hoc fit, ut dissolvantur partes
elementares & sint aptiores ad dividendum, &
partiendum per quatuor elementa, videlicet
per destillationem. Ipso autem putrefacto
per 15 vel 16 dies, extrahitur & in cucurbita
aptetur,

aptetur, & destilletur cum lento igne in balneo Mariæ. Sufficit verò, quod aqua cum igne ferveat, & recipies aquam (*destillatam*) & fæces, quas in fundo cucurbitæ invenies diligenter reserves; Aquam verò, quam destillasti, septies destilla, semper fæces, quas faciet, reservando cum aliis fæcibus superius reservatis. Et sic habebis aquam splendidam, claram & albam ut cristallus, & bene ponderosam, quæ dicitur esse mercurius Philosophorum ab omnibus Philosophis absconditum, & ab omnibus suis superfluitatibus abstersum & depuratum, carissimum & pretiosissimum pretiosum; custodias ergò eum cautè & sapienter in ampulla firmiter obturata. Tunc recipe omnes fæces ipsius mercurii, sicut dixi, superius reservatas, & terre bene in marmore, distemperando (*cum phlegmate aceti destillati*) & ad solem desiccando, & iterum molendo, & semper cum aqua aceti destillati supra marmor imbibendo, & ad solem desiccando; & sæpè læpiùs seu toties contritiones, imbibitiones, & desiccationes iterando, donec nigredo & omnis superfluitas ab eis fæcibus expulsa fuerit, quod sic cognosces, si fæces per imbibitiones & ab-

lutio.

lutiones prædictas rubeæ vel rufæ vel citrinæ fuerint, tunc bene factum est, si verò adhuc nigra fuerint, contritiones, imbibitiones & deficcationes reitera toties, donec habeas signum prædictum; & tunc ipsas reserva. Deinde recipe cucurbitam vitream, in qua reponere prædictas fæces superiùs præparatas, cum quantitate bona aceti destillati, & colloca ipsam in furno videlicet in balneo Mariæ, & suppone ignem, quem continues jugiter, donec fæces prædictæ per virtutem aceti & ignis omninò dissolvantur, & cum bene fuerint dissolutæ, deponatur cucurbita ab igne & fac eas destillare per filtrum, sicut decet, cum autem aqua illa (*dissolutio fæcum*) fuerit tota ita destillata (*filtrata*) reponere eam in cucurbita nova & bene obtura: Si verò aliqua pars notabilis remanserit in destillatione filtri ad dissolvendum, recipe illam partem, & pone iterum super ignem, sicut fecisti primas fæces, in balneo mariæ, donec dissolvatur, ut istas fæces, quæ remanserunt cum aceto dissolvas, sicut primas fæces in balneo cum aceto in cucurbita dissolvisti; postea per filtrum, ut priùs, destilla, & reponere cum alia aqua superiùs destillata, quam reservasti; tunc recipe
illam

illam cucurbitam novam, in qua prædictas
 fæces dissolutas & destillatas superius posui-
 sti, & luta eam bene cum suo alembico, & col-
 loca eam super furnum in balneo, & suppo-
 ne ignem, & fac destillari, sicut decet: Cave-
 astamen, quòd fæces non omnino deficcen-
 tur, sed sint humidæ sive liquidæ: Hinc de-
 pone cucurbitam à furno, pone inter cineres
 cribellatos, & bene compressos, & suppone
 lentum ignem ob temperationem vitri, & ra-
 tionem extrahendi extraneam humiditatem,
 quæ sibi est de aceto, & sæpè sæpiùs respice
 rostrum alembici, si humor aureus vel rufus
 destillatur; quod si non destillatur, continua
 ignem illum, donec destilletur humor rufus
 vel aureus, quando autem ita destillat, mox
 muta ampullam bene mundam, & luta eam
 optimè cum rostro alembici, & tunc fortifica
 ignem, & recipias oleum rufum, & sic conti-
 nua ignem, donec totus humor destilletur, &
 fæces reserva, quoniam sunt *Ignis*; prædi-
 ctum verò oleum Philosophi nominaverunt
sulphur eorum occultum, quod sic rectificabi-
 sis, repone ipsum in cucurbita, & superpone
 alembicum bene lutatum, post colloca eum
 inter cineres supra furnum, & subjice lentum
 ignem,

ignem , donec destillet, recipe autem liquorem, quem destillabit in ampulla bene obturata cum rostro alembici, & fæces, quæ remanebunt, serva , quoniam sunt *Ignis* ; & istum *Ignem* conjunge cum alio *igne* reservato , & sic purifica ipsum septies destillando, & fæces quas faciet reservando , sicut superius dixi , & sic habebis tuum aërem, sive sulphur bene depuratum, lucidum, serenum, & perfectè depuratum, & erit coloris aurei, &c.

Baco sanguinem leonis viridis per 15. dies putrefactum septies cohobavit ex balneo in aquam splendidam & ponderosam, quam vocavit mercurium Philosophorum ; ex fæcibus autem relictis in hujus mercurii rectificationibus, aceto destillato dissolutis, novum confecit gummi, ex quo denuò destillavit humorem aureum vel oleum rufum, quod post septenam rectificationem aërem esse voluit vel sulphur philosophorum bene depuratum, lucidum & serenum. Ripleus verò duplici methodo usus fuit in rectificatione menstrui fatentis, sive Leonis viridis, vel enim sanguinem recentem Leonis viridis divisit in duas partes, destillando nempe tantummodò usque ad medietatem, partem destillatam vocavit mercurium album

album, tincturam albam, Lac Virginis, &c. partem alteram & residuam nuncupavit mercurium rubeum & tincturam rubeam &c. Uti videri est libro Adrop phil. loco superius allegato.

Vel totum menstruum, sanguinem unà cum fumo albo putrefecit per 14. dies, quod postea divisit in tres substantias, aquam ardentem, aquam spissam, albam, & oleum, ex quibus porro menstruum composuit vegetabile, (quod à Lullio descriptum est in potestate divitiarum, & à Ripleo superius sub No. 35. in suo vade mecum.)

De his tribus substantiis menstrui fatentis Ripleus sequentia habet in libro Terra Terræ philosoph. pag. 319. Ubi sic: Cum ergo ex gummi totum mercurium extraxeris, intellige, quòd in hoc mercurio continentur tres liquores, quorum primus est Aqua vitæ ardens, quæ per balneum temperatissimum extrahitur. Hæc Aqua incenditur & inflammatur citissimè, ut Aqua vitæ communis. Et vocatur mercurius noster attractivus cum quo fit terra crySTALLINA cum omnibus calcibus metallicis, de quo nihil ampliùs loquar: quia in hac operatione non indigemus. Postea ve-
rò

rò sequitur alia *Aqua spissa & alba*, ut lac, in parva quantitate, quæ est sperma nostri lapidis, qui à multis perquiritur, nam & hominum & animalium omnium viventium sperma est principium. Quocircà non immeritò vocamus illud nostrum mercurium, qui per omnia & ubique reperitur: Nam sine illo nemo unquam vivit, atque ideò dicitur esse in omni re. Hæc humiditas, quæ jam tibi debet esse charissima, est mercurius ille, quem vocamus vegetabilem mineralem & animale, argentum vivum nostrum, & Lac Virginis & nostram aquam permanentem. Cum hac Aqua mercuriali lavamus peccatum originale & sordes terræ nostræ, quousque fiat alba, ut gummi citò fluens. Post extractionem, verò hujus Aquæ prædictæ veniet *oleum* per ignem siccum, cum hoc oleo facimus gummi rubeum, quod est tinctura nostra, & nostrum sulphur vivum, quod aliàs dicitur anima saturni, & aurum vivens, tinctura nostra pretiosa, & aurum nobis charissimum, de quibus nemo unquam locutus est tam manifestè. Ignoscat ergò mihi Deus, si aliquo modo illum offenderim, dum voluntati tuæ satisfacere cogor.

Magnum

Magnum aliquod artis mysterium hic à Ripleo detegitur, ob cujus revelationem timet sibi non Adeptorum solum, sed divinam maxime displicentiam. Equidem, qualis sit leo viridis noster, quid mercurius communis magis nobis communis, quàm argentum vivum commune, quid sit vitriolum azoqueum & menstruum inde confectum, id ipsum Lullius & alii satis manifestè revelârunt discipulis suis, utut nobis de re minus instructis, id fortè non videatur: De præsentī autem Arcano neminem locutum fuisse unquam tam manifestè, Riplæus testatur. Adepti quidem tradidère in suis practicis usum vini (philosophici) sine pallio philosophiæ, & inter eos Raymundus atq; Arnoldus cum quibusdam aliis ad cognitionem ejusdem pervenerunt, sed (ut utar Riplæi expressione in Medulla) quomodo obtineri possit, tacuerunt. Quamobrem tacentibus illis, Riplæus omnium primus, & solus quidem, nobis declarat, clavem totius secretioris Chymici ibi latere, nimirum in lacte & sanguine viridis leonis, videlicet: menstruum fetens (sive partes ejus, mercurium & sulphur, Lac Virginis, & sanguinem leonis, mercurium album & rubeum) per 14. dies digestum

stum leniter, esse vinum album & rubeum Lullii aliorumq; Adeptorum: Nec gratis hoc nobis dictum voluit, sed verbis suis vim & lucem addit, componendo ex dicto fatente & corrosivo menstro, menstruum vegetabile, Aquam vitæ rectificatam (Lullii in potestate divitiar. & à nobis sub No. 35. descriptam) quo unico exemplo nos docere voluit, posse ex dicto menstro fatenti confici omnia menstra vegetabilia. Lullii aqua vitæ rectificata sit variis cohabitationibus super proprium caput mortuum. Liberum est nobis, procedere per aliam viam methodumve. Destilla menstruum fatens per 14. dies digestum, & ascendet primò Aqua ardens, deinde plegma, & in fundo remanet materia crassa, instar picis fusæ, quæ sunt omnium menstruorum vegetabilium principia constitutiva.

Desistamus itaq; ab ulteriori prosecutione dicti leonis viridis, quem per prata & sylvam Dianæ, per viam saturni (philos.) persecuti sumus usq; ad vineas philosophicas. Præsens hic locus amœnissimus, datus est artis discipulis, ut post tantos labores & sudores, fortunæ & vitæ pericula, hic sese recreent, exercendo opera mulierum & lusus puerorum, contenti le-

nis

nis sanguine rubicundissimo, & comedendo uvas Diane albas rubrasve, quorum vinum depuratum est secretum totius secretioris Chymie secretissimum, utpote album vel rubeum Lullii, antiquorum nectar & desiderium unicum, Adoptatorum primum refrigerium, Nasutorum verò & ignorantium summum cordolium & offendiculum.

Antequam tamen hinc discedamus, aliud quoddam non ingratum ferculum offeram vobis Paracelsistis, nimirum id ex leone viridi elicited lac Virginis sive mercurium album (aliàs vinum album Lullii) apud Paracelsum esse illud tam anxie quæsitum Gluten aquilæ seu leonis viridis: Aquila enim & leo viridis sunt Adeptis rei ejusdem synonyma. Sic enim Ripleus suprâ: Aquam albam obtinebis, quæ est tinctura nostra alba, nostra Aquila, noster mercurius & Lac Virginis. Consequenter igitur mercurium rubeum (aliàs vinum rubeum Lullii) esse sanguinem leonis rubei seu viridis. Idem leo modo viridis vocatur (in juvenili suo statu) modo rubeus (in adultiori suo statu) unde sanguis quandoq; dicitur leonis viridis, quandoq; rubei. Sic Ripleus (in menstruo sub No. 61. inquit, Recipies sanguinem

nem rubei leonis rubicundissimum, instar sanguinis, qui est mercurius noster & tinctura nostra jam preparata, ut effundatur super fermentum suum, hoc est, super calces auri purissimi. Item alibi: Sanguis leonis rosei coloris. Sed audiamus ipsum Paracelsum.

65. Leo viridis Paracelsi,
Aurei veller. Germ. p. 41.

R. **A** Cetum destillatum, quo solve leonem viridem, pone in putrefactione, solutionem filtra, abstrahere in B. aquositate usque ad oleitatem. Oleum vel residuum hoc pone in retorta, destilla ex arena humiditatem leni igne: Deinde adauge ignem, & leo viridis, vi ignis coactus dabit *Gluten* suum, aliàs aërem; capiti mortuo affunde phlegma suum (*abstractam humiditatem*) in fimo (vel balneo) putrefac & destilla, ut suprà, & iterum ascendent spiritus; urge fortius, & veniet oleum tenax citrini coloris. Super caput mortuum affunde iterum primam aquam destillatam, pone ad putrefaciendum, filtra & destilla, ut antea, tandem fortissimo igne aperto, & exhibit oleum *sanguineum*, quod aliàs vocatur ignis. Terram residuam reverbera in albedinem, &c.

Hucus-

Hucusq; habuimus menstrea fetentia ex vitriolo azoqueo tantum confecta, aliquando tamen huic addidere Adepti vitriolum commune; ita fit

66. Menstruum fetens ex gummi Adrop & vitriolo com. Riplei,

Pag. 357. Viatici.

E T contere gummi factum de sericone mediante aceto destillato, cum tanto ana vitrioli evaporati, & primo lento igne evacua aqua, deinde cum forti recipe oleum (*sangvinem leonis*) quod separa ab aqua, donec habeas purum oleum per se.

Aliquando loco vitrioli communis addere vitriolo azoqueo nitrum commune, ita Lullius composuit suum menstruum fetens in practica testamenti.

67. Menstruum fetens ex vitriolo & azoqueo & nitro Lullii,

Cap. 9. Pract. testam. p. 159. Vol. 4. Th. Chym.

P Artem unam de D. (*D. significat vitriolum azoqueum quod corrumpit & confundit omne illud, quod est de natura esse communis argenti vivi pag. 154. (& dimidiam partem de C.) C. significat sal petrae vel nitrum pag. 154. ejusdem Volum.)* quae simul optimè molantur & cribrentur, & bene

bene misceantur, ponesque in cucurbita vi-
 trea situata in furno, & superposito alembi-
 co, in quo per resolutionem secundantur
 spiritus & condensantur, & lutabis juncturas
 vasorum cum panno lineo impastato & ma-
 defacto in luto, facto de flore farinae, & al-
 buminibus ovorum, ut proprietates trium
 mercuriorum unitae, scilicet salsuginosa, vi-
 triosa, & aquatica simul junctae & in unum po-
 sitae non perdantur. Et adverte, ne dicti
 pulveres in cucurbita positi non transcen-
 dant neque superent pondus octo unciae,
 & ad tempus abbreviandum, ponas in aliis
 duabus cucurbitis de pari pulvere, secundum
 pondus octo unciae in qualibet cucurbita,
 & illas colloca supra furnellos longos, per
 modum, quem declarabimus in capitulo furno-
 rum, nec pone nisi tres cucurbitas supra unum
 furnellum, nam ignis non posset pluribus
 aequaliter ministrare, prout requirit mixtio
 naturae, & sint dictae cucurbitae collocatae, una
 ab alia remotae quinque vel sex digitorum
 spatio, & lutentur fundi cucurbitarum de ter-
 ra argillata percussa fortiter cum pilis anima-
 lium, & pone cineres puros bene cribratos
 subtilius bene compressos ad spissitudinem

Q²

quib-

quinque digitorum, & pone ad nasum cuiuslibet alembici phialam unam vitream colli longi ad finem, quod continens illarum phialarum non sentiat furni calorem, neque Aqua phialarum possit refluere, neque spiritus recedere aut fugere. Postea habeas lignorum ferraturas, de quibus provisionem, habeas magnam, harum accipe duas partes & partem dimidiam marci (*uva expressa magna est*) torcularis vindemiarum vel de abiete sicca, & misce cum dicta ferratura. De tali compositione furnum tuum imple, post ignem tuum accende in duabus extremitatibus & eum accendere permitte. Nam alius ignis non est tibi faciendus, quousque videbis destillare sex guttas aquæ, vel 10. aut 15. vel 20. Et quando ad 20. destillaverit fac ignem cum parvis lignis siccis, & sic paulativè incipe facere ignem flammæ in directo materiæ, & vide, quando destillabit, quod Aqua sit clara, & quando erit ad 15. puncta & aqua erit clara, & fumi subtiles, continua ignem illum æqualiter. Et si videas, quod de quindecim punctis ad 12. revertatur, aut minùs, fortifica ignem, & continua secundum punctum suæ destillationis, & postea tertio fortifica ignem
tuum

tuum de uno puncto ultra, & continua usque
 nil plus destillet, & tunc dimitte ignem facere,
 & claude furnum tuum, & refrigerari permitte,
 & si aqua sit clara sine aliquo colore turbido,
 vel sine turbulentia, hanc accipe & custodi,
 & phialam obstrue cum cera tepida, ne aliquid
 respiret, nec aer intret, quia statim corrumpen-
 tur spiritus, qui sunt subtiles, per aerem. Recordare
 quando incipies ignem facere lignorum siccorum,
 quod vasa tua debent esse habituata de pasta
 supradicta, atque lineis pannis circumdata
 phialæque bene lutata ad natos alembicorum
 de luto eodem, ponendo unam paleam inter
 nasum alembici, & phialam, nam plerumque
 dum ignis operatur, aer vult exire, & respirare,
 quando continentem non habet, qui eum possit
 retinere, nam calidus & calorosus est, &
 subjectum, quod eum retinet, calorem
 excellentem pati non potest. Et ideo
 indiget aliquo loco, in quo valeat
 respirare. Aperi ergo ei foramen
 quando sufflare audieris. O pater
 quomodo fecisti practicam ita longam?
 Fili, ut sis habituatus in omnibus
 rebus parvis & magnis, & ut habeas
 specialiter & generaliter ignium
 notitiam & aliarum operationum, & etiam

Q 3

omni-

omnium lutamentorum, quia nostræ non est intentionis, ut amplius de ipsis dicamus, cum sapienti intuenti & intelligenti nihil est ibi subtile, & ut postea dicere possis, quod menstruale fatens sit ad tuum præceptum quod est res vilis, per quam omnia corpora in eorum primam naturam breviter convertuntur, & est pura & propria origo rei mirabilis & utilissimæ, sed cum intellectu claro ipsam cognoscere scias, oportet, &c.

Simile menstruum habet Lullius in magia naturali quod dicitur.

68. Aqua calcinans omnia corpora Lullii,
Magie Naturalis, p. 359.

68. **D**E terra id est D. (*de vitriolo azo-
queo*) uncias quinque & semis, &
de aqua id est C. (*de sale petreæ vel
nitro*) uncias duas & semis, cujus summa est
pondus octo unciarum, & totum mixtum
subtiliter moles in marmore, tunc pones in
vase vitreo cum alembico superposito, & de-
stillas totam materiam, primo faciendo ignem
lentum de ferratura lignorum capiendo de ea
duas partes, & de carbonibus parvis vel tritis
partem unam cum dimidia, & parum de fur-
fure sicco, & accende ignem, & dimitte, ut de-
inceps

inceps accendatur per se, quousque incipiat
destillare ab uno puncto usque ad duode-
cim (*viginti*) puncta & tunc cum parvis lignis
incipias fortificare ignem, faciendo ignem
flammæ rectè sub materia, & sic continua
ignem quousque revertatur ad duodecim vel
quindecim puncta, vel etiam in pauciora, &
postea continua totum ignem secundum
puncta suæ destillationis, & postea fortifica
ignem per unum punctum ulteriùs, & illum
continua quousque alembicus perdat suum
calorem vel amplius non destillet, tunc cessa
& dimitte in frigidari, collige illam aquam &
serua in loco calido & humido, & caveas, ne
aliquo modo possit respirare. Et memen-
to, quod habeas pallam (*paleam*) in lutamen-
to rostri alembici & collo receptaculi, ut ali-
quando illam extrahere possis, ut recipiens
habeat respiraculum, quoniam tantus est ibi
subtius calor, ut vas continens sufferre non
possit calorem illum excessivum; ergo quan-
doque oportet, ut aperiatur, & quandoque
claudatur. Nota, quod hæc aqua ex re vili
facta, habet vigorem convertendi corpora
in suam primam materiam, quæ conjuncta
virtuti vegetabili est multæ perfectionis, &
statim

statim postquam destillata fuerit vult poni ad practicam, ne spiritus, qui est subtilis & extraneæ naturæ pereat per aerem.

Idem menstruum describitur in Clavicula Lullii sub hoc titulo;

69. Menstruum fatens pro dissolutione calcis auri & argenti, ut reducantur in argentum vivum, Lullii.

Cap. XV. Clav. p. 299. Vol. 3. Tb. Chym.

R. **V**itrioli libras duas, salis petrae libram unam, cinabarii uncias tres (cinabrium inter cætera hujus menstrui ingredientia non capio quo errore perperam irrepserit, siquidem non hujus, sed sequentis menstrui pro lapide phil. dissolvendo constitutivum est, præsertim cum ipse Lullius. cap. 2. Claviculae de Extractione mercurii à corpore perfecto, de cinabrio nullam mentionem fecerit quum tamen ibidem paucis hisce hujus menstrui dederit descriptionem, dum scribit: Ponatis de nostro menstruali fatenti, facto de duabus partibus vitrioli rubei, & una salis petrae, & prædictum menstruum prius destilletur septies, & bene rectificetur) rubificetur vitriolum, & pulverifetur, post pone salis petram & cinabrium, & tere omnia simul, postea

postea ponas in vasis aptis ad destillandum bene lutatis. Destilletur in lento igne primum, ut est opus, ut norunt qui id egerunt. Hæc aqua destilletur sæpius, projiciendo fæces, quæ remanent in fundo cucurbitæ, & sic erit optimum vestrum menstruum destillatum.

Aliquando vitriolo azoqueo & nitro super addidere vitriolum comm. Ita conficitur.

70. Menstruum fatens ex vitriolo azoqueo vitriolo com. & nitro. Ripley,

Cap. 1. pag. 143. Medullæ phil. chym.

R. **V**itriolum factum de acutissimo humore uvarum, cum igne naturæ & sericone (*Vitriolum azoqueum*) conjunctis in una massa cum vitriolo naturali (*communi*) aliquantulum exsiccatum, simul cum sale nitri, atque ex his destilletur aqua, quæ primo erit debilis phlegmatica sine coloratione vasis, quam projice. Tunc ascendet fumus albus, qui faciet apparere vas quasi lac, qui colligendus est, quousque cesset, & vas revertatur ad suum pristinum colorem. Nam illa aqua est menstruum fatens, in quo est quinta essentia nostra, id est fumus albus, qui vocatur ignis contra naturam: Qui si esset

Qs

absens,

absens, esset ignis noster naturalis, de quo plura dicemus suo loco. Et hæc aqua scilicet mineralis & vegetabilis, commixtæ & una aqua factæ operantur contraria, quod est mirandum. Nam hæc una dissolvit & congelat, humectat & exsiccat, putrefacit & purificat, digregat & conjungit, separat & componit, mortificat & vivificat, destruit & redintegrat, attenuat & inspissat, nigrefacit & albificat, comburit & frigefacit, incipit & perficit. Hi sunt duo dracones pugnantes in gurgite fathaliæ, hic est fumus albus & rubeus, quorum unus devorabit alterum. Atque hic vasa resolutoria non debent lutari, sed solummodo leviter sint obstructa cum panno lineo & mastiche aut cera communi. Nam hæc aqua est ignis & balneum intra vas & non extra, quæ si alium ignem fortem senserit, statim elevabitur ad summum vasis, & si ibi requiem non invenerit, vasa rumpentur, atque ita compositum reliquetur frustratum. Hæc aqua composita in quantum solvit, in tantum congelat & elevat (congelatur & elevatur) in terram gloriosam. Atque ita est secreta dissolutio nostri lapidis, quæ semper fit cum congelatione suæ aquæ. Et propterea quod
hic

hic ignis naturæ additur aquæ contra naturam, ideo quantum perdidit de sua forma per ignem contra naturam tantum recuperat per aquam naturæ, ita ut opus per ignem contra naturam non possit destrui aut in nihilum verti.

Ex Receptis observamus.

1. *Menstrua hujus generis, reliquorum omnium tam mineralium quàm vegetabilium esse prima, ex ipsâ vini phil. materiâ sive uvis philosophicis confecta.*

2. *Liquorem sive spiritum lacteum, lac virginis, mercurium album, vinum album Lullii, & gluten leonis viridis esse synonyma, aliàs gluten aquilæ apud Paracelsum: Liquorem verò rubeum, sanguinem leonis viridis, mercurium rubeum, sulphur Philosophorum & vinum rubeum Lullii, itidem esse synonyma, aliàs sanguis leonis rubei Paracelso.*

3. *Menstrua mineralia acida, digerendo vel ulteriore elaboratione, transmutari vel in menstruum vegetabile simplex, vel in cælum sive spiritum vini philosophici.*

4. *Menstrua hæc acida summâ cautela esse destillanda ob nimiam vitrioli azoqui vel*

26

potius

potius spiritus vini philosophici in hoc vitriolo
existentis cum acidis effervescentiam.

5. Menstrua mineralia esse cælum vel es-
sentiam vini philos. acido dissolutam, hinc ha-
bito hoc spiritu, ea ipsa similiter ex tempore
conficies per simplicem dissolutionem.

6. Menstrua jam præparata statim in usum
esse adhibenda ne pereant.

7. Menstrua dissolvendo corpora coagu-
lari.

8. Corpora metallica hisce menstruis redi-
gi in argentum vivum currens.

9. Menstrua hæc dici foetentia ob foetidum
odorem. Solo fetore hæc facile distingui-
mus ab illis fragrantibus, quæ menstrua vege-
tabilia dicuntur. Sic Morienum menstruo
foetenti usum fuisse probat ipsius menstrui fe-
tor. Qualis est ergo ejus odor, interrogat
Rex Calid, ante & post ejus confectionem?
Respondet Morienus: Ante confectionem ni-
mis est gravis & foetidus, & post confectionem
est ejus odor bonus, juxta hoc quod sapiens
dicit: Ista aqua à corpore mortuo & jam in-
animato tollit odorem. Nam ejus odor est
malus, & odori sepulchrorum assimilatur.
Quicumq; animam dealbaverit, & eam rursum
ascen-

ascendere fecerit, & corpus bene custodierit, & ab eo omnem obscuritatem abstulerit, & odorem malum ab illo extraxerit, ipsam in corpus infundere poterit. Et in hora conjunctionis maxima miracula apparebunt. *Morien. de Transm. metall. pag. 33. Gebrum etiam laboravisse cum menstruo minerali ipse testatur, cap. 25. summa perfect.* Prima principia naturalia, *inquit*, ex quibus metalla procreantur sunt spiritus fatens, id est sulphur, & aqua viva, quam & siccam aquam nominari concedimus. *Et alibi in fine libri investigat. pergit.* Manifesta probatione & aperta concludimus: Lapidem nostrum nihil aliud esse, quam spiritum fatentem & aquam vivam quam & siccam aquam nominamus, per naturalem decoctionem & veram proportionem mundatam. unione tali, ut sibi nihil abesse nec adesse possit, quibus addi debet tertium, ad opus abbreviandum hoc est corpus perfectum attenuatum.

10. *Adrop nomen materiae horum menstruorum significare saturnum sive plumbum Philosophorum.* Prima materia hujus corporis leprosi, *inquit Ripleus*, est aqua viscosa inspissata in visceribus terræ. De hoc corpore,
ut

ut vult Vincentius, fit magnum elixir ad rubrum & ad album, cujus nomen est Adrop, quod aliter vocatur plumbum Philosophorum pag. 132. *Medullæ Phil. Chym.*

Lapis noster, inquit *Arnoldus in speculo Alchymie*, vocatur Adrop quod est latine saturnus, & secundum Trojanos draco vel topium, id est, venenum. *Septima disposit. speculi* pag. 596. *Volum 4. Tb. Chym.* Ostendi quod philosophi propter diversitatem colorum diversa nomina imponebant, sed quantum ad eorum intentionem unum proprium nomen habuerunt scilicet aurum romanum, vel Adrop, vel Lapis superior omnium lapidum hujus mundi. *Quarta dispositio speculi* pag. 594. *eiusdem volum.*

Laton & Azoch sunt infimul & nunquam separantur, imo conjuncti manent semper, sed propter diversitatem colorum, philosophi nominaverunt multis nominibus: Et secundum quod colores variantur & mutantur, tanta nomina imposuerunt, quia Azoch apud indos est aurum, & apud Hermianos est argentum, & apud Alexandrinos & Macedonienſes est ferrum, apud Græcos mercurius, apud Hebraicos flannum, apud Tartaros

as,

æs, apud Arabicos saturnus, apud Latinos & maximè apud Romanos Ognividon (dono G. vini) sed ut nullus erret, dico quod habet unum proprium nomen, & vulgariter ab hominibus nominatur & quilibet cognoscit lapidem. *Tertia dispos. specul. p. 593. Volum. ejusd.*

Alii Adeptorum non Adrop sed Atrop scribunt, quo nomine indigitare voluerunt, materiam horum menstruorum esse quasi portam totius secretioris Chymia. Atrop enim per inversionem literarum porta legitur. Ita Robertus Vallensis in Gloria mundi pag. 305. Ut ad verum fundamentum pervenias, inquit, tibi denuò inculcabo, illumque primum Hyle, hoc est, rerum omnium principium appello, nominatur quoque sanctus unicus, intellige ex repugnantibus elementis quæ in illo sunt; Lapis philosophorum, solis, metallorum, servus fugitivus, æreus lapis, Thirnius lapis, Magnesia, sive corporalis lapis, Marcasites, Lapis gemmæ, Lapis liberorum, aureus lapis, origo rerum mundanarum, Xelis quoque per inversionem Silex, Xidar eadem inversione Radix, Atrop per inversionem porta, & quotquot etiam alia nomina habet, tamen unica saltem res est.

Robertus

*Roberto ad stipulari videtur Lullius, cui placuit quamcumque alterationem vitrioli azo-
quei sive materiae menstruorum, hujus gene-
ris nuncupare operis portam primam; ita ma-
teria dissolutionem vocavit portam primam:
In toto magisterio nostro, inquit, necessarii
sunt tres spiritus principales qui sine consum-
matione suae resolutionis non possunt mani-
festari, & nominantur alia modo tria argenta
viva—— Et quia resolutio est toties primae
portae habitudo nostri magisterii, quam de-
clarare volumus—— dicta resolutio divisa est
in tres partes principales. Prima est corpo-
ralis & vocatur in lingua Oritana Rectage
(id est facere G. per G. autem intelligit sul-
phur aqueum. Cap. 5. Theor. Test. pag. 15.
Volum. 4. Theat. Chym. vel mercurium nostrum
Cap. 20. pract. Test. pag. 170. ejusd. Voluminis.)
Secunda spiritualis est, & vocatur Agazoph.
Tertia autem spiritualis & corporalis & vo-
catur Ubidrugat, &c. Deinde cum materia
in ejus resolutione appareat nigra; nigredinem
hanc, (ob quam alii eam dixere plumbum)
esse voluit signum primae portae. In prima re-
solutione, inquit, jacet totum periculum, &
ideo tibi notifico, quod habeas sulphura per
calo-*

calorem destructa simplorum argentorum
vivorum in forma tali, ut eorum proprietas
activa non exterminetur extraneo calore, &
quod separari non possit à suo subjecto hu-
mido, quod ex toto apparet nigrum, plenum
de nobili spiritu. Ista nigredo demonstrat
signum primæ portæ ad intrandum nostrum
magisterium, & sine ipsa non potest aliquid fi-
eri, quia est ignis naturæ, qui habet lapidem
creare, & qui sine sui corporis corruptione
manifestari non potest. *Cap. 28. Theor. Test.*
pag. 51. Volum. 4. Th. Chym.

*Deniq, ipsam hujus materie distillationem
vocavit primam portam.* Præparatio lapi-
dosi spiritus ac fermentabilis est, quod reci-
pias de succo lunariæ, & sudorem ejus ex-
trahe cum igne parvo & levi, & habebis in
tuo posse unum de argentis vivis nostris in li-
quore & forma aquæ albæ, quæ est ablutio &
purgatio lapidis nostri & totius ejus naturæ.
Et istud est unum de principalioribus secretis
& est prima porta, prout intelligere potes ra-
tionibus antedictis, &c. *Cap. 9. Theor. Test.*
pag. 21. Volum. ejusdem.

*Ex hisce & ejusmodi locis persuasus dice-
res: Potius scribendum esse Atrop quam A-
drop*

drop cum præter nigredinem sive plumbum philosophicum significet operis initium vel primam portam.

11. Plures esse in Chymia adepta leones virides, quos inter se distinguere necesse est.

Per primum adepti intellexerunt solem cælestem, totum mundum gubernantem.

Secundus est argentum vivum nobis magis commune quam argentum vivum commune.

Tertius est dictum argentum vivum in viridem colorem, dissolutum.

Quartus est Adrop, vitriolum azoquum plumbum philosophorum, &c.

Quintus est ipsum menstruum fatens, alias sanguis viridis leonis dictus.

Sextus est leo viridis fatuorum, vitriolum Romanum, viride aris, &c.

Septimus est extraordinarius videlicet mercurius vulgi sublimatus.

12. Plures etiam esse saturnos.

Primus est plumbum vulgi, metallorum impurissimum adeoque in arte nostra omnium remotissimum. Quod probare Adeptorum sententiis superfluum est, cum ubique fere locorum legamus apud Adeptos lege solenni cautum esse ut nobis caveamus ab hoc metallorum
mino-

Mineraliumq; devoratore saturno. Cave, inquit Ripleus, (ut hunc unicum pro omnibus adducam testem) ne opereris cum saturno, quia vulgariter dictum est, ne comedas de filio, cujus mater est corrupta, & crede quod multi errant in saturno. Audi quod Avicenna dicit: Saturnus semper erit saturnus; imò ne opereris in terra saturni (philos.) quam ejus spiritus despexit & reliquit pro sulphure pessimo, &c. Cap. 2. Philorcii, pag. 188.

Secundus est Adrop sive vitriolum azoqueum; de quo in antecedentibus.

Tertius est operis primi primus color vel nigredo; de quo in sequentibus.

Quartus est cuprum, metallorum primum; de quo Arnoldus in speculo Alchym. disp. 8. pag. 605. Volum. 4. Theat. Chym. ita: Fuerunt inquit Philosophi qui posuerunt scientiam in septem Planetis; & primus planeta noster vocatur Venus, secundus Saturnus, tertius Mercurius, quartus Mars, quintus Jupiter, sextus Luna, septimus Sol. Cupri generatio primum obtinet locum post mercurium (universalem) ait Basilius libro de rebus nat. & supernat. cap. 4.

Ex omnibus illis, inquit Paracelsus, que
ex

ex salibus oriuntur, nullum est virtuti minerali cognatius, ac est vitriolum; cuius rei hæc causa est, quod salia mineralia sint, & mineralia omnia in massa una & Ares lateant. Vitriolum autem in separatione mineralium est ultimum, hoc quam proxime sequitur generatio metallorum ex quibus Venus primum est. Libro 4. philos. de Elemento aquæ pag. 279.

Et paulo post ait: Marcasithis & cachymis à primamateria metallorum hoc modo separatis, sequitur deinde generatio prima, quæ est veneris, &c. Præterea per separationem, qua marcasitharum & cachymiarum naturæ expelluntur, cupræ generationes nimis celeriter concurrunt, sese imprimunt & simul coagulantur; cuius rei hæc causa est, quod id primum post separationem marcasitharum & cachymiarum metallum sit. Libro eodem pag. 281.

Veneris vitriolum, eo quod primum sit quod præ cunctis rebus mercurio vegetabili addatur vel jungatur in confectione Adrop à Lullio dicitur primus masculus. Iste ignis, inquit, est illa proprietas mercurii quam debes totis viribus à combustionem conservare; scilicet à tinctura vitrioli cum qua debet mercurius

curius

curius (vegetabilis) sublimari, quoniam est primus masculus ejus, & est additamentum tincturae nostrae, quod est additio magna in virtute & potestate, cum conjuncta sit cum tinctura solis. Nam si à vitriolo & sale scis extrahere proprietatem mercurii, & sibi amicarī per conjunctionem, quæ sit per sublimationes lentas, non ignorabis unum de secretis naturæ maximum, & veram perfectionem principalem. Codicill. cap. 92. pag. 202. Ita passim in Theoriâ Testamenti majoris intelligit vitriolum per masculum suum, præsertim in hisce locis: Ignis maris nostri pag. 50. Virtus masculi pag. 94. Virtus spermatis masculi p. 108. Calor masculi pag. 72. femella (Venus) in hoc casu est masculus, & non est tam calidus ut masculus verus (secundus) aurum. Pag. 73. Volum. 4. Theat. Chym.

Hujus etiam masculi meminit Esplanietus in confectione sui menstrui. &c. Inquit Virginem alatam optime lotam & mundatam semine spiritali primi masculi imprægnatam, &c. §. 58. Arcani Hermetice phil.

Paracelsus ut masculinam veneris naturæ eo melius exprimeret id metallum nomen masculini generis fecit, metallus primus. &c. In-

Inquit liquorem corallinum, eum nempe qui probe diaphanus existit, cui adjunge ejus quidem vitrioli quod est ex veneris quintam partem, digerantur in balneo ad mensem suum. Hoc enim pacto separat se Vinum metalli primi in summitatem, ceterum quicquid de facibus vini (hujus) est vitriolum veneris occupat (intelligit residuam in Extractione vitrioli relictam) sicq; fit primus ille metallus perspicuum diaphanum ac rubicundum plane vinum, &c. Cap. XII. Libri 3. de vita longa Pag. 65.

Quemadmodum vero venerem Adepti dixerunt metallum primum in masculino genere; ita etiam Saturnum nomen masculini generis transmutavere in nomen feminini generis (Saturnam) ut per istud non plumbi vulgi sed cupri exprimerent nomen femininum venerem.

Habeo, inquit Ripleus filiam dilectam & mihi caram nomine saturnam, de qua certe filia, Elixiria tam alba quam rubea fiunt. Exigitur extrahere debes aquam claram, si hanc scientiam habere desideras, &c.

Aliquando ut per Saturnum non modo venerem, sed etiam cupri philosophicam (id est menstruo

menstruo vegetabili peragendam præparationem describerent illum fecerunt vegetabilem sive herbam, ut ita præparatum à non præparato distinguerent, ita Flamellus in suo summario: Quidam rerum imperiti homines, indoctiq; Chymici vulgare aurum, argentum & mercurium sumunt, illaq; tam malè tractant, donec per fumum evanescant, atque eo modo mercurium Philosophorum perficere conantur: Ad illud tamen minime perveniunt, qui prima lapidis est materia & vera minera. Sin autem ad illum pervenire, & boni aliquid reperire velint, tunc ad montem septimi, ubi nulla est planities sese conferre & ex alto deorsum sex ceteros intueri necessum habent, quos è longinquo conspicient. In montis istius altitudine triumphantem regalem herbam, quam quidam philosophi mineralem nonnulli vegetabilem vocant invenies, & jusculum purum mundumq; exinde sumatur, atque hoc modo potior operis pars fieri poterit, & hic relictus subtilisq; mercurius Phil. tibi sumendus est. Locus hic ita legitur apud Chortalasseum pag. 313. Vol. 6. Theat. Chymic.

Montem igitur conscende, ut vegetabilem saturninam, plumbeam & regiam similiter etiam

*iam mineralem radicem aut herbam videas,
succum inde tantum sume, & siliquas abjice.*

XIV. GENUS.

*Menstrua mineralia simplicia ex acidis vel
salsis salium Essentiis, menstruis vegeta-
bilibus confecta.*

71. Aqua vel oleum salis Paracelsi,
Cap. 3. lib. X. Arch. pag. 38.

Quanquam plures sint viæ ad extra-
hendum Ens primum salis, hæc tamen
(*methodus conficiendi sal circulatum,*
circulatum minus ex sale, Aquam solventem,
Aquam vel spiritum salis circulati superius
sub No. 27. descripta) utilissima & expeditissi-
ma, & post hanc alia illa via est, cujus de *Eli-
xire Salis* mentionem fecimus. Ut nempe
sal recens cum Aqua solvente quæ est spiritus
salis (*circulati*) destillatus permixtum putri-
ficetur & tamdiu destilletur, donec tota salis
substantia solvatur, ac in oleositatem perpe-
tuam reducatur, corpore phlegmatis in mo-
dum ipsi subducto. Hac quoque ratione Ar-
canum vel magisterium Vitrioli & Tartari
conficiendum docetur, ut ex omnibus aliis
salibus.

Anno-

Menstrua generis antecedentis ex unctuosâ vini phil. materia acido purgatâ, dissolutâ & volatilifatâ confici annotavimus; in præsentî contrarium observabimus videlicet acidâ vel salinâ salium Essentias unctuosâ vini phil. spiritu confectas, menstrua esse hujus decimi quarti generis. Paracelsus in recepto præscripto salia cum aqua salis circulati, sola cobobatione redegit in liquidam substantiam sive oleum. Oleum autem ex sale communi, methodo prædictâ confectum, præ cæteris commendat discipulis suis, pro corporum metallicorum extractionibus. Certè, inquit, nobilior, meliorque via non dabitur quam per aquam salis, seu oleum ipsius, præparatum eo modo, quem in Alchymia (& in libris Chirurgicis) luculenter descripsi. Talis quippe Aqua fundaliter & radicaliter extrahit omnibus corporibus metallicis liquorem ipsorum naturalem, seu sulphur & crocum præstantissimum tam pro operibus medicis quàm chymicis. Resolvit & frangit unumquodlibet metallum, ex natura ipsius metallica id deducens in aliam, pro va-

R

ria

ria intentione & industria laborantis. *Manuale de Lap. phil. pag. 139.*

Opera pretium ergò erit ut hujus olei salis confectionem vobis clarius explicemus. In primis autem asseremus pro recepti elucidatione ab ipso authore allegatam olei salis descriptionem ex libro octavo archidoxorum quam in Elixire salis, pag. 31. ita legimus.

℞. Sal optime præparatum, albissimum, & mundissimum: Hoc in pellicanum ponatur cum Aquæ solventis tanta quantitate quæ sexies pondus illius superet. In fimo digerantur equino simul uno mense, postea separetur aqua solvens per destillationem, & rursus affundatur ac separetur ut prius, idque toties, donec sal in oleum convertatur.

Ex receptorum collatione patet per sal recens, non sal marinum recenter confectum, sed idem optime purificatum intelligendum esse. Deinde clarum est, quod pondus aquæ salis circuli in recepto libri X. omissum, ita determinari oportet, ut sexies pondus salis superet. Porro tempus & locus putrefactionis in priori processu omitta describuntur in altero; videlicet, ut in fimo equino digerantur uno mense. Præterea ex receptis observatur, non co-
tum

tum sal fieri oleum, cum corpus salis per modum phlegmatis, subducatur Essentia. Tandem eadem methodo confici etiam posse olea Vitrioli & Tartari. Recepta ita collata non solum omni carent obscuritate, sed ex luminis eorum exuberantia, etiam processus alios, alias minus intelligibiles illustrant. Ita hoc oleum salis, ut salis Essentia vel primum Ens, obscuriorem descriptionem Essentia salium libro 4. Archid. pag. 14. traditam exponit.

R. Salia quæ calcinabis optimè; si volatilia sint, adures, (*sublimabis*) postmodum resolvantur in tenuitatem (*per deliquium*) & in Aquam destillentur (*per filtrum*) Aquam hanc in putrefactionem ponito (*minimè quidem per se, sed quod artis discipulus subintelligere & scire debet, cum Aqua salis circulati*) per mensem & per balneum destillato, & ascendet Aqua dulcis (*corpus salis per modum phlegmatis*) quam abjice. Quod ascendere noluerit iterum in digestionem ponas (*cum nova aqua solvente*) per mensem alium, & destilla sicut prius, ac toties, donec amplius dulcedo nulla percipiatur. Hac via jam habes quintam Essentiam salis in fundo; (*instar olei*) ex adusti vel calcinati salis libra una, vix duas

R. 2

uncias.

uncias. Hujus salis ad hunc modum extracti, si commune fuerit, uncia semis plus condit cibos quam alterius libra semis. Nam ejus Essentia quinta duntaxat adest, & corpus ab ea per liquidam solutionem abstractum est. Hac ratione quinta separatur Essentia salium omnium.

Processus hic radiis antecedentium ita illustratus non parvum in dicta recepta reflectit lumen, videlicet ex salium libra una vix recipi duas uncias.

In clavi archidoxorum, videlicet libro X. p. 37. Paracelsus salium Essentias descripsit hisce verbis: Quintæ Essentiæ extractio è salibus puta Vitrioli, Salis, Nitri, Tartari, &c. fit hoc modo. Cohoba cū proprio suo liquore vel Aqua sæpius, putrefac cum phlegmate, & inde corpus abstrahere in modum phlegmatis usque ad spiritum fixum. Hunc solve in Aqua vel unda sua propria & in fervore separa cum spiritu vini, purum ab impuro.

Descriptio hæc obscurissima est, sed clarior redditur per modò dicta. Mens Paracelsi, hæc est: Salia putrefacit & toties cohobat cum propriis liquoribus vel undis, id est cum propriis circulatis; sal com. cum sale circulato;

lato ; Nitrum cum Nitro circulato, vitriolum cum aqua vitrioli circulati, alumen cum aqua aluminis circulati, aqua solvente ex Alumine, circulato minore ex Alumine, &c. usq, dum remaneant in fundo in forma olei, quod oleum, quia vel acidum vel salsum, facile cum unctuosò vini phil. spiritu vel circulato proprio effervescit, & in hoc fervore quasdam de se dimittit impuritates, adeoq, purius redditur, quod confirmatur ex ipsa aquæ salis circulati descriptione, ubi sal fusum & resolutum per deliquium cum vini phil. spiritu putrefacit, cohobatur & usq, ad oleitatem abstrahit; Coniunge, pergit, cum spiritu vini (phil.) & impurum in fundo decidet, quod separa, purum verò in frigido cristallifetur, affunde iterum destillatum & toties cohoba donec oleum fixum in fundo remaneat & nihil dulce postea transgrediatur.

Deinde hoc oleum salis ut menstruum, sui ipsius processum in Chirurgia alias inexplicabilem, intelligibilem reddit, qui ita legitur.

72. Aqua salis aliæ descriptionis Paracelsi, Cap. 2. Tract. 3. Part. 2. Chyr. major. pag. 66.

℞. **S**alem absque artis accessione ab ipsa natura albiſſimum (*sal gemme*)
R 2 quem

quem aliquoties fundes, post in pulverem tenuissimum redactum cum succo raphani mixtum agitabis, post resolutionem destillabis, destillatum cum æqua portione succi sanguineæ destillabis adhuc quinquies, in hac aqua laminæ solis per Antimonium repurgatæ in pulverem facile resolvuntur. Pulvis deinceps hoc modo præparatus Aqua dulci destillata abluendus eoque est, donec nullum amplius salem resipiat, nam sal cum in ipsius substantiam non penetret, facile lotionæ abluitur.

In hoc processu sal Gemmæ fustum per methodum aquæ salis circulati succo Raphani dissolvitur, abstrahitur & resolvitur per deliquium, deinde sexies destillatur cum æquali portione succi sanguineæ. In antecedenti huius Olei salis descriptione hæc salis fusio, in succo Raphani dissolutio & resolutio per deliquium non necessaria est, quoniam aqua salis circulati per se sufficit ut salis Essentiam separet à suo phlegmate. At in confectiōne aquæ salis circulati ubi utimur spiritu vini phil. absq; dicta prævia salis præparatione, opus haberemus nimis tædiosum; interim ambo processus conveniunt in menstrui pondere, perinde enim

enim est, nym sal cum sextuplo aquæ solventis
 cohobetur in oleum; vel sexies destilletur cum
 succo sanguineæ in æquali pondere. Unicum
 quod processum posteriorem reddit inexplica-
 bilem, est incognitus succus sanguineæ, verum-
 enim vero vel vini philos. spiritum, vel Aquam
 salis circulati, ejus supplere locum, ex modò
 dictis patet.

Basilii sal commune spiritu vini phil. non
 quidem in oleum resolvit, sed in Lapidem vi-
 ridem redegit hoc modo:

Viride salis Basilii,

In supplemento libri de conclusion.

R. **S**AL commune, quod calcina bene, abs-
 que fusione tamen, reduce in pulve-
 rem, resolve per deliquium in cella,
 vel in Raphano exciso, tum destilla ex arena,
 igne celeri, & ascendet aqua; residuum in
 fundo pulverisa & aqua sua destillata solve,
 iterumque destilla; hoc toties repete usque
 totum sal ascenderit, quod fiet quarta vel
 quinta vice. Ab aqua destillata abstrahe
 phlegma in balneo, residuum pone in cella in
 aqua frigida, & habebis cristallos, quas exime
 & solve in phlegmate; denuo abstrahe ad me-
 dietatem, & novas invenies cristallos, opus re-
 pete

R 4

pete quater vel amplius, quo sæpius enim, eo cristalli evadent fusibiliores. Quibus exsiccatis & in marmore tritis affunde spiritum vini (*phil.*) rectificatum, quem toties à sale cohoba, usque dum videas oleum salis coagulatum in lapidem transparentem viridem, quem reserva.

Paracelsus in suis Receptis jussit ut salis calcinatio perficiatur, adjuncta ejusdem fusione; Basilii autem in hoc processu prohibet hanc salis liquefactionem. Nos eam in dicta salis depuratione minùs esse essentialem inde concludimus. Nec adeo necessarium estimamus, sal resolutum per deliquium destillandum esse, ut inde fiat sal fusibile, cum Paracelsus ex sale fuso idem conficere oleum docuerit, quod viridis esse coloris præter Basilium ipse passim testatus est Paracelsus. Ita legimus de oleo salis viridi. Libro de male curatis, pag. 170. Chyr. majoris. De viriditate salis, Libro 4. de gradibus, pag. 154.

Ex Receptis observamus.

1. Menstrua hæc esse salium non tingentium Essentias.
2. Olea vel Essentias salium tingentium utpote Vitrioli, &c. eadem quidem etiam posse

posse confici methodo, ac non ad præsens, sed ad aliud pertinere genus.

3. *Menstrua hæc ulteriori digestionem vel cobobationem fieri dulcia, & transmutari in — Arcana volatilia, circulata minora sive Menstrua vegetabilia simplicia quinti generis.*

4. *Menstrua hæc dissolvere metalla in pulverem pro extractione croci vel sulphuris metallorum & mineralium modum mutuabimur à Ripley ex usu menstruorum fetentium:*

Procedamus, inquit, pag. 145. Medulla phil. Chym. ad practicam super corporis (metallici) debite calcinati calcem. Præparato itaque corpore, pone desuper tantum hujus aquæ compositæ (sub No. 70.) ut possit illud cooperire ad spissitudinem dimidii pollicis, & statim ebulliet super calces corporis sine alio igne externo, dissolvendo corpus, & elevando illud in formam glaciei cum sua ipsius exsiccatione, quam oportet manum artificis remove. Et postquam calces relictæ fuerint, iterum bene exsiccata per ignem, addatur illi tantundem Aquæ quantum supra, & sic in omnibus ulterius procede ut dictum est, & hoc modo perseverabis in eadem operatione, donec omnes calces fuerint bene disso-

R 5

lutæ.

lutæ. Quæ substantia bene dissoluta & subtiliter separata atque in pulverem redacta, ponenda est in bona quantitate aquæ ignis naturæ rectificatæ (*spiritus vini phil.*) ut in eo vase bene obturato per calorem extrinsecus administratum caloremque internum excitantem solvatur in oleum quod cito fiet, &c.

Quando superfunditur menstruum (*sericonis sub No. 63.*) super calces prædictas (*metallorum*) incipit ebullire. Tunc autem si vas fuerit bene clausum, non cessabit operari sine igne extrinseco illi administrato quousque exsicceetur in calcem. Quocirca non debet apponi illius major quantitas quam quæ vix sufficiat cooperire calces. *Ibid. pag. 171.* Nam in hac operatione quanto minus apponitur spiritus, & quanto magis corporis, tanto melius & citius fiet dissolutio quæ fit per congelationem aquæ. Cavendum ergo, ut dicitur in Rosario, ne venter sit nimis humidus, quia tunc materia non reciperet siccitatem. Atque hic modus servandus est, quousque tota aqua exsicceetur in corpus. *Ibid. pag. 161.*

5. Pulverem hunc metallicum aqua dulci ablui posse ab omni acredine. Adeptorum menstrua esse permanentia ex ipsis constat eorum
confe-

confectionibus, & clarius patebit ex illorum usu in librorum sequentium Receptis. Nihilominus cum Paracelsus presenti menstrui ablatione contrarium statuisse videatur, quapropter ne in errorem incidatis totius Chymiae adeptæ maximum & periculossimum, observationem unam vel alteram circa menstruorum permanentiam vobis communicare placuit.

Primo, Aquam ardentem puta Philosophicam digerendo vel circulando dividi in phlegma & oleum huic supernatans, modò observastis in confectione Essentiæ vel spiritus vini philosophici.

Annotastis etiam eandem aquam ardentem vel idem oleum ex ea confectum ulterius concentrari, & reliquum phlegma exspuere; ipsummet, utpote merum oleosum, autem permanere cum terris inanimatis ita dictis, in salium harmoniacorum tam vegetabilium quam mineralium preparationibus. Impossibile enim est ut dictum phlegma unctuosi spiritus Vehiculum cum rebus dissolutis permaneat, multo minus fixetur cum eis sibi adeo heterogeneis. Cum grano salis itaq; intelligenda venit menstruorum, imo ipsius vini phil. spi-

R 6

ritus

ritus permanentia, nempe quatenus menstrua
hæc sint unctiosa aridis permixta minimè suis
aquositatibus diluta, quæ omnes ceu inutiles
in fixatione sese separant. Exempla habebitis,
Libro 2. de Astris & Arcanis & passim libro
3. de tincturis philosophicis.

Secundo, Menstrua hæc non statim & pri-
mis vicibus permanere cum dissolutis suis. Ali-
quoties imò sæpius affundendum est & coho-
bandum antequam pars ejus cum corpore
dissolvendo permaneat, ubi reliquum interea
ascendit inalteratum.

Tertio, Nec Menstrua permanent cum
omnibus rebus promiscue, sed uniuntur tantum
sibi homogeneis, quibus cum ut remaneant,
ratio dictitat. Sic menstrua vegetabilia sim-
plicia permanent cum Essentiis, minime cum
earum spretis corporibus albis; ubi menstrua
vegetabilia composita corporibus hisce etiam
adequata totum dissolunt in magisteriorum
confectionibus.

Quarto, Imò quamvis quodlibet menstru-
um vel Essentia sit, vel Magisterium; Essen-
tia autem aliam præparet Essentiam, una al-
teram facile penetret & intimè commisceatur,
ambæ tamen quamdiu sint diversorum gene-
rum

rum vel graduum separantur iterum nec permanent, usq³ donec noviter extracta ad eundem alterius gradum proecta fuerit, tum tandem confluunt in mixtam naturâ & arte inseparabile.

Quinto, Circa menstrua mineralia hæc annotabitis, quod eorum aciditas eandem habeat rationem cum phlegmate vel aquositate menstruorum vegetabilium, quatenus humida sit, adeoq³ separanda in rerum fixationibus: Quatenus vero ex aridis salium mineralium (salia autem arida sunt acidis dissoluta) particulis constet sub duplici consideratione cadet.

In prima, Menstrui aciditas fortè existens in majori copia quàm necesse, vel circa dissoluti superficiem adherens facile abluatur aqua communi.

In secunda autem, eadem aciditas peritius admixta, & ab ariditate dissoluti absorpta, venenositatis causa facta est, & jam non nisi menstruis vegetabilibus ipsam transmutantibus alterari nequit. Paracelsus non salis oleum, sed salis acredinem, quod in metalli substantiam non penetrat & facilè lotionē abluatur, abluere mandat, salis autem unctuosita-

fitatem unctuoſo vini phil. ſpiritu permixtam,
jamq; unctuoſitati metalli unitam aqua com-
munis nec tangere nec ſeparare poteſt. Aci-
dum autem in aridi penetralibus receptum
vini phil. ſpiritu denuo corrigit, ne fiat vene-
noſitatis cauſa. Attamen extat quidam
apud Paracelſum locus, ubi ſingulare quod-
dam ſanxiſſe videatur ediſtum contra men-
ſtruorum permanentiam: Varii modi, inquit
libro 4. Archid. de Eſſentia pag. 12. reperiun-
tur per quos Eſſentia quinta poteſt extrahi,
videlicet per ſublimationem, calcinationem,
per aquas fortes, per corroſiva, per dulcia,
per acerba, &c. quacunque via fieri poteſt,
Ubi hoc ſimul curandum eſt, ut omne quod
ad Eſſentiam quintam admixtum fuerit ob
neceſſitatem Extractionis, id ipſum ruruſus ex-
trahatur, & ita maneat Eſſentia quinta ſola,
nullis coinquinata rebus aliis aut permixta.
Fieri namque nequit ut à metallis, & præſer-
tim ab auro, quod non per ſe poteſt ſuperari,
extrahatur quinta Eſſentia, quin adhibeatur
corroſivum aliquod aptum, quod ab eo poſt-
modum ſeparari iterum valeat. Sic ſal quod
aquâ fuit (diluſum) iterum ab aqua extra-
hitur, ut hæc ſale careat. Ubi hoc tamen
conſi-

considerandum venit, scilicet omne corrosivum ad hoc idoneum non esse, quod non omnia separari possunt. Si enim Vitriolum aut Alumen aquæ permisceatur, neutrum ab ea postmodum absque detrimento vel corruptione separari potest iterum, quin asperam post se remanentiam relinquant, ea de causa, quod aqueum utrumq; sit ac similia duo concurrant; quod hoc loco fieri non deberet. Quapropter satagendum est, ut aquosum ad aquosum; aut oleatum (*oleosum*) ad oleatum; resinatum nullum ad resinatum; sed contrarium utique separare debet quintam Essentiam & extrahere illam, prout aquæ oleaginosorum quintas Essentias, uti de metallis traditur, extrahunt; & oleaginosa quintas Essentias aquosorum, ceu de quintis Essentiis herborum discere possumus. Sunt igitur post separationem & extractionem Essentiæ quintæ separanda iterum corrosiva; quod factum facile fuerit: Nam oleum & aqua leviter separantur: At oleum ab oleo non, nec aqua similiter ab aqua sine permixtione extrahi potest, quod quidem relictum in Essentiam quintam, damnum invehere posset maximum. Oportet enim quintam Essentiam claram

ram & immaculatam , absque permixtione
cujusvis esse collectam, ut uniformem sub-
stantiam habeat, qua totum penetrare corpus
habeat.

*Ne Essentia coinquinetur rebus ob extra-
ctionis necessitatem additis, præcipit, ut nulla
materia aquosa menstruo aquoso : oleosa oleo-
so ; resinata resinato ; sed contrario quodam
extrahatur. Regula hæc si juxta literarum
sonum intelligatur, erronea est, tollit enim
omnem menstruorum permanentiam stabili-
tam super istud adeò ab Adeptis decantatum
axioma : Dissolutio corporis est coagulatio
spiritus vel menstrui & viceversa. Tollit in-
quam omnem naturalem dissolventis & dissol-
vendi homogeneitatem, imò repugnans est
ipsius Paracelsi experientia, qui nullum habu-
it menstruum quod cum suis dissolutis non re-
miserit intimè commixtum, ut ex illorum
usu probabimus in sequentibus. Essentia au-
tem coinquinatur rebus additis in sui extra-
ctione variè.*

*Primo quando Essentia naturalis vel semi-
nalis extrahatur simili naturali Essentia al-
terius speciei ; exempli gratia, Essentia croci
inquinatur & confunditur cum viribus cina-
momi*

momii in ejus extractione cum Essentia specifica cinamomi. Hinc non cum naturali quadam Essentia, sed artificiali potius sive cum spiritu vini phil. nondum specificato extrahenda veniunt vegetabilium Essentia.

Secundo inquinatur Essentia quando menstruum vel Essentia in majori quantitate, quam convenit, adhibeatur in Essentia alterius extractione, qua quantitate qualitas Essentiae dictae diluitur, diminuitur, & veluti inquinatur; hinc amovenda est semper menstrui superfluitas ut Essentia maneat per se sola absque omni permixtione.

Tertio inquinatur Essentia in ejus extractione cum menstruis acidis sive mineralibus juxta processum veterum. Acidum enim, etiam si intimè nulli commisceri possit Essentiae, quia ipsummet non Essentia est, nihilominus facile ab Essentiarum mineralium ariditate absorbetur vel absconditur, & ita per accidens Essentiis dictis conjungitur, & ex re alias innocua summum procreat venenum. Istud itaque, ut removerent veteres, primo Aquae lotionem abluerunt quod corpori adhaerebat externe, deinde quod penitus fuerit admissum transmutarunt menstruorum vegetabilium
dige-

digestione. In confectione verum essentialiarum cum menstruis acidis sive mineralibus juxta processum reformatum, alias duorum colorum dictum Paracelsi, dicta Essentia inquinatio, nullum habet locum. In hujus processus initio quidem acidum ab arido absorptum, causa fit venenositatis ut in processu veterum; ast quum processus hic Paracelsicus ulterius elaboratur & quam ingeniosissime ad tantam perducitur perfectionem ut nullum amplius superesse possit aridum in quo acidum occultari queat, sed è contrario totum corpus convertitur in duo olea vel pinguedines, à quibus omnis aciditas facile communi aqua ablui potest, ideo nulla hic timenda est ab acidis inquinatio. Dictum Paracelsi ad hanc methodum referendum esse putamus cum ibidem de proposito egerit de ea, præsertim cum metallorum Essentias oleaginosas dixerit menstruis aquosis id est acidis vel corrosivis extrahendas; Herbarum autem aquosas, id est respectu metallorum minus oleosas, oleaginosas, id est, menstruis vegetabilibus conficiendas quæ cum non terminis communibus, sed satis obscure data sint, ideò hæc suis discipulis, ad melius explicandum relinquimus, quæ si verò juxta literam

*teram intelligenda essent , error sane esset ne
quidem in principe Adeptorum connivendus :
Sed juxta veriverbium, Homines sumus , &c.
aliquando enim bonus etiam dormitavit Ho-
merus, & Paracelsi penna fuit ebria.*

XV. GENUS.

*Menstrua mineralia simplicia ex spiritu vini
phil. & spiritibus acidis , utpote Aqua forti,
spiritu nitri, spiritu sulphuris, salis, &c.*

Aceto destillato, &c.

73. Aqua fortis cum spiritu vini mixta
Paracelsi,

*In tinctura Paracelsica pag. 37. Aurei Veller.
Germ.*

R². **V**inum optimum (*rubeum vel al-
bum Lullii*) rectifica toties donec
lintheum in eo madefactum & ac-
censum comburatur. Hic spiritus vini dicitur
Essentia. **R².** Vitrioli libras duas, nitri libram
unam, de quibus destilla Aquam fortem in
Essentiam vini prædictam, postea digere per
10. dies ut bene uniantur.

Annotationes.

Quod Adepti diversimode tam cum
oleosis quam Aridis acuerint vini
phil. spiritum, sufficientem dedimus
exem.

exemplorum copiam in antecedentibus menstruorum vegetabilium generibus; jam quibus modis acuendus sit hic spiritus Acidis monstrabitur in menstruis sequentibus. In presenti decimo hoc quinto genere conjungemus unctuosum vini phil. spiritum aliquibus spiritibus acidis, ut eorum aciditate adjutus celerius & facilius quam antea solus Arida dissolvat & perficiat. Paracelsus in recepto nostro, ut nimiam effervescentiam in dissolutione spiritus vini phil. in Aqua forti compesceret, Aquam fortem destillavit in vini spiritum, ut ambo paulatim commiscerentur, quæ ita invicem commixta porrò digessit per dies decem. Idem menstruum describitur à Trithemio.

74. Aqua fortis cum spiritu vini mixta
Trithemii.

Pag. 46. aurei Velleris Germ.

R. **S**piritus vini libras tres, Vitrioli, Nitri, ana libram unam, destilla spiritus Aquæ fortis in prædictam Aquam vitæ, digere per octo dies.

Quantitas hæc Aquæ fortis insufficiens est ad dissolvendum libras tres spiritus vini; forsitan pro libris totidem intelligende sunt uncie.

cia. Nullum hic requiritur artificium, dummodo Acidum & oleosum commisceantur invicem. Olim, vice Aquæ fortis, Adepti usi fuere Aceto destillato pro hoc Menstruo. Ita

75. Acetum cum spiritu vini mixtum

Basilii,

Cap. de Weinessig. in Repet. Lapidis.

Er Weinessig (*Acetum Vinum, verbum indeclinabile simplex*) non est Acetum Philosophorum, quod liquor alius est, ipsa videlicet lapidis materia, quoniam ex Azot Philosophorum conficitur lapis Philosophorum. Acetum vinum vero componitur ex communi Azot destillato (*Aceto com.*) & spiritu vini (*videlicet philosophici*;) Et alibi *libro de Particularibus de particul. Veneris.*

De hac, *inquit*, præparatione modo locutus fui parabolicè in libro Clavium (*in Repetitione*) *capite de Weinessig* / ubi dixeram quod commune Azot (*Acetum*) non sit materia lapidis, sed Azot nostrum sive materia prima extractum è communi Azot & Vino, quod compositum succus expressus dicitur uvarum immaturarum, quo cum veneris corpus dissolvendum & in vitriolum redigendum
(*deinde*)

(deinde in Azot nostrum, primam lapidis materiam, mercurium philosophorum, spiritum mercurii ex vitriolo, &c.) quod optime observabis, ut à multis laboribus & periculis sis immunis. Mercurius Philosophorum, inquit libro de conclusionibus sect. 2. de vitriolo Philosophorum, sive materia prima lapidis arte conficienda venit, nam nostrum Azot non est commune Acetum, sed extractum mediante communi Azot.

Quamvis itaq; ex communi Azot vel Aceto destillato & vini phil. spiritu menstruum confici possit philosophicum, ut & in quorundam corporum dissolutionibus sufficiens & appropriatum; nihilominus, quoniam praesertim in metallorum, mineraliumq; usu alchymico sit minus acutum, ideò Aceti loco sumpsere Adepti Aquam fortem, ut videlicet eò citius suā perficerent opera.

Scias inquit Isaacus Hollandus, majores nostros in arte laborasse variis modis, atque tamen ad unum eundemque finem pervenire, verum lapis eorum non aequè magnam projectionem fecit, hic altam, ille longam, prout opera (menstrua) acuta fecere aut altioris. Nonnulli diu desudarunt, antequam lapidem

lapidem produxere; alii acumine ingenii tempus abbreviarunt, ut jam quotidie fit multo sudore & labore. Nostri majores alii tres annos, alii quatuor laboravere antequam lapidem producerent, illis enim temporibus aqua fortis erat incognita, ac non nisi Aceto destillato utebantur, nunc eorum posterius aquas fortes adinvenere quod opus multum abbreviavit. *Cap. 6. libr. 2. Oper. min. pag. 423. Volum. 3. Theat. Chym.*

Ad illud usque tempus corpora erant aperienda lentè, videlicet calcinando, reverberando, solvendo in acri nostro Aceto, (*Aceto cum spiritu vini phil. mixto*) idque posterius animadvertentes acumen mentis exacuerunt, ac aquam fortem adinvenerunt, quæ viam illis multum abbreviavit. *Cap. 77. libr. 1. oper. min. pag. 358. Volum. ejusdem.*

Adepti non Aceto & aqua forti tantum, sed omni spiritu acido non tingente, videlicet salis, sulphuris, &c. hunc vini phil. spiritum dissolvebant, ut præsens conficerent menstruum genus. Ita preparatur.

76. Spiritus salis Basilii,

Libr. Partic. in Particul. Solis.

R **S**piritus salis optimè dephlegmati par-
tem

tem unam, spiritus vini (*phil.*) optimi absque
omni phlegmate, sive sulphuris vini partem
semis, lutatis vasibus destilla fortiter ut nihil
remaneat.

*Si destillato superaddas novum vini spiri-
tum, & per tempus aliquod digeras, fit dulce;
oportet ergo spiritum vini dissolvere in salis
spiritu absq; digestionem ne pereat huius spiri-
tus aciditas vel salsedo. Guido loco spiritus
vini phil. aliquando sumpsit s. um circulatum
vel minus vel majus, in quod destillavit spiri-
tum salis.*

77. Spiritus salis Guidonis,
Pag. 7. Thesauri. Chym.

Rx. **M**enstrui vegetabilis minoris (*sub*
No. 36.) vel magni (*sub No. 38.*)
libram unam, pone in recipiente
capaci. Deinde **Rx.** Salis com. vel Gemmæ,
lapidis Tripolensis ana libras quatuor, destilla
ex retorta terrea, igne aperto, primo leni, us-
que ad totius phlegmatis extractionem, dein-
de appone recipiens cum circulato, & destil-
la spiritus, usque dum ne guttula olei salis
ascendat, & menstruum habebis acutum.

*Aliquando ut menstrua hæc fortiora red-
derent, Acidum separare vel abstraxere ab
oleoso,*

oleoso, ut vini phil. spiritus remaneret in forma olei vel glaciei. Ita fit

78. Aqua fortis cum spiritu vini mixta
Lullii,

In Elucidat. Testam. pag. 147. Artis aurifer.

Rx. **V**itrioli partem unam, Nitri partem unam, Aluminis partem quartam, omnia misceas bene insimul, & pone ad destillandum lento igne, donec humiditas recedat, tunc da fortio rem, & ultimo fortissimum, donec albificetur alembicus, tunc enim est preparata aqua fortis. Postea Rx. Aquæ prædictæ libram unam, & pone in cucurbita magna, & funde desuper uncias quatuor aquæ vitæ (*ardentis*) quatuor vicibus destillatæ, & pone desuper alembicum cum suo receptorio, tunc faciet magnos strepitus bulliendo cum maximo impetu sine igne. Quapropter commixtio aquarum debet fieri successive. Tunc pone in aliam cucurbitam minorem & pone desuper alembicum cum suo receptorio, & in balneo destilla Aquam, ut solummodo materia remaneat in fundo vasis in forma Glaciei, reaffunde Aquam, & destilla iterum, & hoc reitera novem

§

vem

ven vicibus, tunc manebit in fundo oleum
vel materia ut glacies.

Hoc Lullii menstruum clarum est, quapropter nostra elucidatione non indiget. Describitur autem ab Anonymo quodam apud Rhenanum hoc modo.

79. Aqua fortis cum spiritu vini mixta Anonymi cujusdam,

Libro de Principiis naturæ & Arte alchym. pag. 28. syntagm. Harm. Joh. Rhenani.

℞. **N**itri & Aluminis ana, & destilla phlegma donec spiritus fortes & dissolventes ascendant, & his præpone recentem & mundam aquam destillatam, & in eam spiritus igne fortissimo urge. Deinde ℞. Spiritus vini bene purgatos, ac subtiliter destillatos per balneum, de his recipe uncias quatuor ad libram unam aquæ fortis, in cucurbitam magnam, superpones ei alembicum, claude & loca eam in Aquam frigidam, ac ebulliant, donec cessat bullire. Tunc loca in balneum, & destilla aquam, sic ut spiritus adhuc humidi remaneant, tunc reaffunde ipsis Aquam prius extractam, & fac ut prius, & illud septies repete, semper destillans cum igne leni, donec non velit destillare, sed remaneat in fundo instar olei.

Ex.

Ex Receptis hæc observamus notatu digna.

1. Spiritum vini phil. in spiritu acido quodam dissolutum, menstruum esse minime. Nostram Aquam fortem; Acetum nostrum, Acetum destillatum, Acetum cum spiritu vini mixtum, nostrum spiritum salis, sulphuris, &c.
2. Spiritum ejusdem vini in acido cum maxima dissolvi effervescentia. Hinc summe cavendum ne spiritus vini phil. nimium effundas in Aquam fortem; & vice versa. Tutius enim esset Aquam fortem destillare desuper vini phil. spiritum, juxta Paracelsi monitum.
3. Sumere Aquam fortem cum spiritu vini mixtum, pro Aceto cum spiritu vini mixto, aut spiritu salis cum spiritu vini mixto, &c. licitum esse, præsertim in operibus alchymicis.
4. Menstrua hæc eo fortiora fieri, quo magis abstrahantur ab acido in dissolutione debilitato.
5. Adeptos etiam usos fuisse menstruis corrosivis vel aquis fortibus. Sunt non tantum communium laborantium & ignorantium sed Adeptorum etiam quidam, horum menstruorum preparationem & usum nescientes, qui contra corrosiva hæc menstrua scripsere. Fatui

inquit Bernhardus , ex minoribus mineralibus faciunt & extrahunt aquas corrosivas, in quas projiciunt species metallorum & eas corrodunt. Putant enim illas solutas esse solutione naturali, quæ quidem solutio requirit permanentiam simul scilicet solventis & soluti; ut ex utroque nempe masculino & foeminino semine nova species resultet. Amen dico tibi, quod nulla aqua naturali reductione speciem metallicam dissolvit, nisi illa quæ permanet in materia & forma, & quam metalla ipsa soluta possunt recongellare. Quod in aquis fortibus non contingit, sed potius est deturpatio compositi, utpote corporis dissolvendi, &c. sic tamen solvere se putant in natura errantes, sed non solvunt. Quia aquis fortibus abstractis, corpus ut prius liquefit, nec aqua illa erit ei permanens, nec substat illi corpori pro humido radicali. Corpora quidem corroduntur, sed non solvuntur, & tanto magis à metallica specie alienantur. Quare hujusmodi solutiones non sunt fundamentum Artis transmutatoriae, sed potius imposturae Alchymistarum sophisticorum, qui putant in his hanc artem sacram latere, &c. *Epist. ad Thom. de Bononia pag. 60. Artis*

eis aurifer. Sic in Regeneratione metallorum, inquit *Sendivogius*, sinistrè proceditur à vulgaribus chymicis. Corpora metallica solvunt sive mercurium, sive aurum, sive saturnum, sive lunam, & corrodunt illa aquis fortibus & aliis rebus heterogeneis ad veram artem non requisitis, postea conjungunt & simul cogunt nescientes quod ex corpore humano dissecto non generatur homo, &c. *Tract. 6. pag. 488. Vol. 4. Th. Chym.*

*Some do by Art corroding waters make,
In which metalline species they calcine,
But then the liquor doth the earth forsake
Nor by mans skill together they will combine:
This way to fools we leave, for nothing fit,
But for to waste ones thrift, beware of it.*

Pag. 41. of. the 2. part of the Marrow of Alchymy.

Hæc & ejuscemodi dicta contra nostra torquent menstrua mineralia sive acida, ubi contra communes non sapientum aquas fortes fuere scripta à Philosophis. In isto passu inquit Lullius, erant ignorantes, arbitantes corpora metallorum cum fortibus aquis communibus dissolvi, ut supra dixi in principio hujus operis, & adduci ad primam sui

S ;

mate-

materiam vel naturam ; sed si libros nostros legissent, scirent utique tales liquores intentioni Philosophorum repugnare, &c *Compend. anime Transm. pag. 194. Volum. 4. Th. Chym.*

Lullii mentem explicat Parisinus fidelis ejus discipulus: Quæ de aquis fortibus nobis obijciuntur, illas videlicet in arte inutiles esse, & nihilominus à Lullio doceri, aliter accipienda sunt. Hoc modo enim differentiam inter aquas fortes sapientum & vulgares ponit, &c. ideoque Raymundus cum aquas acutas rejicit, aquas fortes separationis intelligit, non vero sapientum aquas. Cap. 6. libr. 2. Elucidar. pag. 206. Volum 6. Theat. Chym.

Sed quod ipsa commonstrabunt menstrua, nobis vel authoritatibus vel argumentis elucidare non nisi superfluum foret.

XVI. GENUS.

Menstrua mineralia simplicia ex Aceto philosoph. & salibus volatilibus, uti sunt sal armoniacum vulgi, urinæ, &c.

80. Oleum armoniaci Guidonis,
Pag. 11. Thesaur. Chymiatr.

R. **O** Lei salis (menstrui sub No. 71. descripti) libram semis, salis armoniaci

niaci (*vulgi*) uncias quatuor. Sal solve in oleo, dissolutum cohobater per alembicum.

Annotationes.

IN genere antecedente spiritus vini phil. dissolvebatur in Acidis, jam ut menstrua hæc oleoso-acida fortiora redderent Adepti, his addidere salia, id est, arida acidis dissoluta & cristallisata. In hoc presenti genere sumpsere salia volatilia, utpote quæ facilioris preparationis sunt, in sequenti salia fixa, fortioris utpote virtutis. Nihil est in recepto Guidonis vel difficile vel obscurum, nisi in dubium vocare velitis ingredientia, quæ ambo communia esse nequeunt, quoniam Guido menstruo hoc aurum philosophicè sublimat. Quicquid etiam legis in libris Chymie practicæ, semper juxta literam intellige (artis loquendi terminos ut excipias, non est quod te admoneamus) si modo ita, hoc quod promittitur in præparatione & usu fieri queat; si non: Sensum analogicum quære non in præparandi methodo & usu; sed in ingredientibus. Juxta quam regulam vel oleum salis, vel sal armoniacum, vel ambo philosophica esse debent, eo quod communibus aurum sublimari nequeat philosophicè. Quod oleum salis sit menstruum

um philosophicum, probavit oleum salis Paracelsi, ut & spiritus vel oleum salis Basilii, quo sulphur solis extrahit. Cap. 6. de Rebus nat. & supernat.

Quod Guido idem oleum intellexerit probabile est, aliàs enim olei nomen improprie attribueretur à Philosopho, tenui & communi salis spiritui. Sed si malles, Guidonem per oleum salis communem intellexisse salis spiritum, oportet ut per sal armoniacum non vulgi, sed sal harmoniacum vegetabile (spiritum vini phil. sale quodam exsiccatum & denuo sublimatum) intelligas, nam & ita menstruum conficeres ejusdem, si non fortioris virtutis, sequentis decimi octavi Generis speciem. Sed si ambo & oleum salis & sal harmoniacum assumeres philosophica, menstruum inde produceretur precedentibus ambobus adhuc fortius; hic errare potes de vero & genuino Recepti sensu, sed nunquam de veritate Chymica, quamdiu manu ductus fueris à spiritu vini phil., ast hic est, ut summè caveas, ne falsa falsorum lachrymistarum recepta aliquando incogitantè transmutas in vera; impossibile in possibile; mendacium in veritatem; & nequam in Philosophum.

Alia

Aliquando sal armoniacum vulgi imprægnarunt tincturâ quâdam ut menstruum conficerent altius; ita facta

81. Aqua salis armoniaci Isaaci,

Cap. 47. 2. oper. min. pag. 460. Vol. 3.

Th. Chym.

R. **S**al armoniacum, sublima ipsum per vitriolum Romanum, libram unam salis armoniaci in libras duas vitrioli, tum contere denuo super faeces, iterum sublima, tum faeces abjice, tum sublima rursum per duas libras vitrioli recentis, fac ut suprâ, & itera novies. Istud sal armoniacum pulverisa, pulverem vitro inde; superfunde Acetum destillatum (*phil. sive menstruum aliquod decimi quinti Generis*) ut tantummodo solvatur nec amplius, quam ut sal armoniacum solummodo aqua fiat tam crocea quàm sol, quia sal armoniacum per vitriolum erat sublimatum, atque id tincturam producebat. Estque hæc ea aqua salis armoniaci qua cujus confectiorem suprâ pollicitus sum me docturum.

Ex Receptis observamus.

1. *Oleum sive Essentiam salis menstruum fieri fortius salium volatilium additione.*

SS

2. *Hæc*

2. Hoc de menstuis præcedentis decimi quænti generis intelligi etiam debere.

3. Menstrua hæc eadem esse cum menstuis vegetabilibus quænti generis, nisi quod superadditum habeant Acidum.

4. Menstrua hæc esse facillimæ præparationis, utpote quæ tribus tantum sunt cobobationibus.

5. Cunctis in Chymia secretiori versatis perdifficile esse errare. Facile enim quilibet artis hujus practicam intelligens explicabit cujuscunque Adepti receptum etiamsi obscurissimum, velex usu, vel titulo, vel ipsa præparandi methodo. Quasi impossibile enim est, quod ex dictorum trium uno vel altero, non hauriat lumen aliquod, vel directionem sufficientem inveniendi idem receptum clarius vel in ejusdem vel alterius Adepti scriptis. Et quamvis quidem interdum occurrant recepta, quæ receptis Chymie vulgaris in titulo, præparandi modo & usu similia esse videantur, attamen artis nostræ discipulus dijudicabit facile de horum receptorum vel approbatione vel rejectione. Dantur enim signa infallibilia quæ verum à falso distinguunt menstruum. Unicum sequens hic nobis sufficiet :

Boni

Boni menstrui qualitas est, ut vel suaviter vel violenter dissolvat corpora, eaq₃ reddat non solum volatilia, sed pingua etiam, imò eadem reducat in oleum verum liquoribus aquosis vel supernatans vel subsidens. Hoc menstrui attributum nulli communi dissolventi competit, sed solis philosophicis tantum, ex unctuosos vini phil. spiritu confectis, qui spiritus solus sui permanentia aridum metalli sulphur & tenuius & pinguius reddit; quodcumq₃ ergò menstruum in cuius usu talia promittuntur, quæ communibus fieri nequeunt, id philosophicum esse dicito, observata tamen una vel altera cautela.

1. Quod receptum sit noti alicujus & non suspecti authoris; non cujuscumq₃ sumivenduli, magna & multa promittentis sine basi. Quare quodcumq₃ receptum sua autoritate carens, ut ut veris simile videatur, ut suspectum rejiciendum esse putamus.

2. Quod receptum sit non solitarium, non in uno sed diversis locis ab eodem authore descriptum, vel saltem in suis ingredientibus clarissimum. Eadem enim nomina hanc apud hunc habent significationem, aliam apud alium Adeptum; quamdiu itaq₃ per loca colla-

teralia non scitur, quid sibi velit author per suas materias, ejusmodi recepta incerta declaramus.

3. Quod receptum sufficientem in se contineat operandi regulam, ut videlicet pateat num in parte, num in toto volatilifanda sint materia; qualiacumq; autem breviori verborum syrmate obscuriori, ut imperfecta seponimus.

XVII. GENUS.

Menstrua mineralia simplicia ex Acero philosoph. & salibus fixis non tingentibus, tam vegetabilibus, quam mineralibus.

82. Aqua Comedens Paracelsi,
Lib. X. Arch. Pag. 37.

Sub aqua comedente vel corrodente intelligimus Acetum cum spiritu vini (philos.) mixtum, quod toties à sale communi abstrahatur, donec in Acetum facesserit.

Annotationes.

Acetum philosophicum, sive Acetum cum spiritu vini phil. mixtum, quod salibus volatilibus acutum reddidistis in genere præcedente, magis fit forte salium fixorum ita dictorum permixtione. *Varia*

ria ex salibus alcalibus descripsimus menstrua
 vegetabilia in illorum quinto genere, quæ si
 loco spiritus vini phil. præpares Aceto philo-
 sophico, hujus generis inde fierent menstrua
 mineralia, licet alio & vario fuerint præpara-
 ta modo, solo hoc discrimine, cum vini phil.
 spiritu fiunt satis tardè; hæc cum Aceto phi-
 los. conficiuntur multo citiùs; imò citissime
 componuntur si menstrua vegetabilibus ad-
 jungantur Acetum vel commune vel philo-
 sophicum. Aqua comedens tertium est men-
 struum quod ex sale communi fieri observavi-
 mus. Primum habetur in quinto genere men-
 struorum vegetabilium, ubi sal com. fustum &
 resolutum per deliquium mediante vini phil.
 spiritu redigitur in oleum sive Essentiam sa-
 lis, quæ dein cohobando aliquoties cum eodem
 spiritu fit dulcis & transmutatur in Arcanum
 salis sive circulatum minus ex sale com. secu-
 dum extat in decimo quarto genere, ubi præ-
 dictum salis oleum in sua acida (salina poti-
 us) relinquitur Essentia. Tertium, quod in
 præsentī docetur genere, cum primo convenit,
 nisi quod non vini phil. spiritu, sed Aceto phil.
 adeoq; citiùs hoc præparetur, & in usu fortiùs
 existat ut menstruum minerale. Dissolve Ar-
 canum

arcanum salis sive sal circulatum in Acido quolibet non tingente, videlicet communi Aceto destillato, spiritu Nitri, sulphuris, salis, &c. & evadet aqua comedens per simplicem commixtionem; è contra si debilitas vel removeas acidum aquæ comedentis vel præcipitando eum spiritu vini com. aquâ com. &c. vel digerendo per se habebis Arcanum salis sive Aquam salis circulati.

Quod de sale com. dictum, hoc etiam de Nitro, Alumine, cæterisq; salibus non tingentibus intellectum esto. Receptum aquæ comedentis ex se clarum est, nisi quod in latina versione, à Salis Nitri spiritu, malè legatur; cum autographum germanicum à sale communi, habeat. Errorem ut corrigas oportet.

Non tantum ex salibus mineralibus non tingentibus sed etiam ex alcalibus vegetabilibus hujus generis conficiuntur menstrua. Ita fit

83. Aqua fixativa Trithemii,
p. 37. Aurei veller. Germ.

Rx. **A**quam fortem cum spiritu vini mixtam (superius sub No. 74. descriptam) cui adde olei Tartari per deliquium libram semis, destilla spiritum,
phleg-

phlegma abjice, & Terram sive sal residuum
in spiritu solve.

*Pro rerum fixationibus solutum serva;
pro volatilisatone autem, sal Tartari cohobandum est toties, usq; ascendat per modum
salis com. in aqua comedente.*

Huc refertur menstruum quod dicitur

84. Aqua mirabilis Isaaci,

Cap. 29. 2. oper. min. 5 pag. 91. manus phil.

℞. **U**rinam veterem, destilla lento igne,
deinde fortiori, ut quicquid poterit
ascendat, destillatum toties re-
ctifica, removendo omnem pinguedinem vel
oleum, donec nullas post se relinquat faeces.
Caput mortuum in fundo relictum calcina
per duas horas, absque salis fusione tamen, ex
calcinato aqua communi extrahe omnem sal-
sedinem; lixivium evapora ad cuticulam, ut
sal cristallisetur, reitera aliquoties ut sal fiat
purissimum. Quod solve in urina destilla-
ta. Tum ℞. Hujus urinæ regeneratæ men-
suras sex, Aceti destillati, spiritus vini (*phil.*)
ana mensuras tres, salis communis libras du-
as, salis armoniaci, Tartari calcinati, ana li-
bram dimidiam; solve hæc omnia invicem in
Aquam mirabilem.

Simi-

*Similem ferè Aquam habuit Basilius, nisi
ut suam destillet per alembicum, cujus de-
scriptio sequitur.*

85. Aqua Resuscitativa Basilii,
Pag. 81. Currus triumphalis Antim.

R. **S**alis ex urina humana clarificati &
sublimati, salis armoniaci, & salis tar-
tari, ana partem unam, salia misce, af-
funde acetum forte (*phil.*) luta luto sapien-
tiæ, digere salia sic per mensem in calore con-
tinuo, denique destilla acetum per cineres do-
nec salia sicca remaneant; quo facto admisce
terræ venetæ partes tres, urge igne forti per
retortam, & habebis spiritum mirum ad con-
ficiendum mercurium currentem ex Anti-
monio.

*Eandem Aquam invenimus etiam pag. 39.
suarum manualium operationum.*

*Aliquando loco spiritus vini phil. Adepti
usi fuerunt oleoso crudo quodam in horum
menstruorum confectionibus, ita Paracelsus
cum cera in aqua forti dissoluta, volatilisavit
& salia in menstruum hujus generis.*

86. Aqua Sallabri Paracelsi,
*Libro de Reductione Metallorum in argentum
vivum*

SCies nullam nobis esse cognitam methodum reducendi metalla in mercurium, breviorē eā quam exhibuimus in libello nostro de putrefactione quatuor salium, quæ ibidem vocavimus fallabrum; videlicet istorum (*salium, ut inferius*) quodlibet redigatur in Aquam puram vel oleum (*per deliquium*) quæ in æquali pondere permixta dicuntur Lac Veterum. Quod Lac philosophicum impone recipienti forti, & quinquies desuper destilla spiritus ex vitrioli calcinati, Aluminis calcinati, & Nitri optimi ana, & mixtum vocabitur aquila volans, metalla unguibus suis in altum rapiens; metallum sublimatum conterere in pulverem, à quo spiritum vini fortis ad digitum supereminentiam affusum ter vel quater leniter in balneo abstrahere, & recipies metallum vivum vel currens ad modum mercurii vulgi. Aquila autem redditur volatilis hoc modo: Lacti philosophorum dictis spiritibus acuato, vel aquilæ affunde ceram optimè eliquatam ad digitum crassitiem, destilla ex cucurbita in balneo phlegmata unā cum spiritibus, quod cohobant.

Cohandum est toties, usque dum omnia fu-
 erint coagulata vel bene commixta; & habe-
 bis boracem philosophorum de quo in libello
 de virtute vitrioli scripsimus, in quo aquila
 volatilis, cum pennis suis, id est, spiritibus sese
 abscondit. Jam recipe metalli, cujuscun-
 que volueris calcem ex aqua forti, partem
 unam, aquilæ volantis partem semis, commi-
 sce, pone ad putrefaciendum per novem, die-
 es, quo longius eò melius; deinde sublima
 materiam ex arena in cucurbita bene lutata,
 & ascendet totum quodcunque sumpseris
 metallum, quo cum procede ut modo dictum
 superius. Sallabrum ex libro allegato (*de
 putrefactione 4. salium*) descriptum. R̄. Sal
 Nitri, sal gemmæ, sal commune, sal cinerum
 clavell. ana, quodlibet solve per se & purga
 ab omni terrestreitate, ex omnibus invicem
 permixtis claram confice & perspicuam
 aquam, quam iterum coagula in vase mundo,
 & sal invenies alterius coloris, videlicet cerei,
 penetrans & edulcorans, dissolvens & figens.
 Hoc sal sit tibi in honore & amore, siquidem
 in eò sunt multa Arcana, fixat enim volatile,
 & vivificat spiritum mortuum; durum & fria-
 bile emollit, & ab omni lepra & veneno libe-
 rat,

rat, figit Arsenicum , præterea etiam plura opera præclara ad optatum & felicem promovet finem.

*Imprimis ut caveatis ab hoc & ejuscemodi menstruis vos admonitos velimus. Mystrium enim latet in hisce receptis, quod ut observetis necessum est, ne post varia in vanum tentata experimenta periculosissima in dubium vertetis eorum veritatem. Vobis incipientibus sufficiat: Impossibile esse ut cera vel aliquod aliud oleosum agere posset vices spiritûs vini philosophici. Nulla esset hujus spiritûs in tota Arte necessitas, si cruda oleosa præstarent idem quod iste purificatissimus & unctuosissimus liquor. Nemo nisi peritus vini phil. spiritum præparando methodi hæc conficiet menstrua, ubi cætera omnia à quolibet confici possunt idiota, modo ex dono possideat hujus vini spiritum. Adepti in hisce receptis & præparant & acuunt hunc vini spiritum; non mirum ergo quod laborem sophiæ vel penitus omiserint, vel non satis expresse- rint in eorum compositionibus, unde etiam menstrua hæc ad vini phil. spiritûs præparationem potius pertinent, quam ut cætera omnia ad hujus spiritûs usum vel horum men-
struo-*

struorum compositiones. Nec illorum hęc meminissē, nisi hęc (sciens loquor) pluribus damno fuissent.

Nomen Sallabrum dicitur quasi salis labrum, non quod sal sit in hoc labro continendum, quemadmodum candelabrum vocatur quod in eo candele figantur, sed quod potius in hoc labro salino, alicujus metalli Essentia, ignis, vel lumen aliquod chymicum sit vel reservandum vel conficiendum, quemadmodum Alumem apud Isaacum in Manu philosophor. pag. 28. Lucerna dicitur.

De hoc salis labro Thomas Aquinas in Lilio Benedicto pag. 1085. Vol. 4. Th. Chym. ita;

Addē labrum salis quanta sit sexta duorum Conjunge poneque simul —

Ibidem hoc salis labrum medium conjungendi Tincturas vocat, medium inter duo extrema, inter durum & molle, inter lunam & spiritum, corpus & spiritum; uti sanguis menstruus est medium inter sperma masculi & femellæ, ita hoc sal nostrum. Pag. 1085. Sallabrum salem tonantem, lapidem illuminantem & pinguedinem aquilæ nuncupat. Pag. 1087. Sal Alembrot, lapidem Bore (Borax) & pinguedinem aquilæ. Pag. 1097 Tincar, Borax.

Salla-

Sallabrum hoc sive labrum salinum, à *Paracelso* componitur ex hisce salibus. Nitro, sale gemmæ, sale communi, & Alkali.

Guido quatuor sequentibus usus est in sua metallorum reductione in mercurium: Sale communi Alkali, sale Armoniaco & sale Tartari. Pag. 23. *Thesauri Chym.*

Thomas de Aquina eadem salia *Guidonis* recepit pro suo salis labro. Affinitatem quam observo inter *Paracelsi* salia, Gemmæ & commune, animadverto etiam inter sal Tartari & Alkali *Guidonis*, at recepti Basis super hac quatuor salia non stabilitur. Nitrum & sal comm. invicem fusa & resoluta per deliquium aliquando satisfecere *Paracelso*. Nec in *Cena*, recepti jacet mysterium, cujus loco si aliud elegeris minimè erubis, Ejusdem vice aliquando usus est oleo lini in aqua sexta gradationis, sed de hac in sequentibus.

Ex Receptis annotamus.

1. *Menstrua* hæc esse *menstrua* vegetabilia simplicia quinti generis acidis dissoluta. Dissolve quodlibet istorum in aqua forti comm. & menstruum habebis hujus generis. Remove autem Acidum & foret iterum ut antea menstruum vegetabile.

2. Men-

2. *Menstrua hæc ratione aciditatis & citius fieri, & potentius operari dictis menstribus quinti generis.*

3. *Non semper componi ex vini phil. spiritu, sed fieri etiam mediante oleoso aliquo vulgari, modò tentetur per artistam in spiritus vini philosophici methodo expertum.*

4. *Menstrua hæc absq; omni additione argenti vivi vulgi, sed propriis viribus reducere metalla & mineralia in mercurium currentem.*

5. *Metalla menstribus hisce dissoluta & sublimata, satis propriè dici mercurios philosophorum, quoniam uti mercurius sublimatus communis ita hæc facillimè resuscitantur in argentum vivum currens.*

XVIII. GENUS.

Menstrua mineralia simplicia ex sale Harmoniaco vegetabili, & acidis non tingentibus.

87. *Aqua fortis Isaaci Hollandi,*

Cap. 122. 1. oper. m. n. pag. 397. Vol. 3. Th. Chym.

Conficies aquam fortem ex sale armoniaco & sale nitro ana, ac salnitrum in pulverem siccum siccabis. Tum probe.

bè sal armoniacum inter pulverem salis nitrî intermisce; ita ut bene inter se permixta sint, ac incorporata unum in altero. Tum destillanda pone, nec receptaculum strictè ad rostrum luta, antequam destillare incipiat. Nam si initio receptaculum ad rostrum alembici lutas, spiritus sylvestres ventosi insunt materia, qui receptaculum disrumperent, sed cum aliquantisper destillavit, luta intrepidè rostrum, atque Aquam secundum artem destilla.

Annotationes.

Praeter Acetum Philosophorum datur sal harmoniacum, sub cuius nomine late-
 scit vini phil. spiritus omnium men-
 struorum radix, concentratus utpotè, exsicca-
 tus in Arido & in sal mirabile sublimatus. De
 hoc sale non communi sale armoniaco, in Aci-
 dis communibus non tingentibus dissoluto, hoc
 præsens tractat Genus. Ex communi etiam
 sale armoniaco superius quidem confecimus
 menstrua philosophica, mediante Aceto philo-
 sophico, sive Acido cum spiritu vini phil. mix-
 to. Hujus autem generis menstrua illis for-
 tiora sunt cum vini phil. spiritus sublimatus
 in sulphur vel mercurium vegetabilem, meli-
 or redditur, scilicet vel Alkali, vel Arido quo-
 dam

dam olim fixato acuat, hinc Acido dissolu-
tus, nobilius etiam præbet mensurum. Isaac-
us in Recepto nostro sal harmoniacum veget.
eum tantundem salis Nitri commiscet, ut in
subsequenti destillatione sal vegetabile solva-
tur in acido minerali salis Nitri. Quoni-
am autem solutio hæc, ob subitanæ oleosi &
Acidi effervescentiæ, nimis periculosa sit, id-
eò receptaculum strictè ad rostrum lutare
non ausus est. At cum similis fervor habeat-
ur in destillatione communis salis armoniaci
& salis Nitri, probandum nobis est, Isaacum
per sal armoniacum, intellexisse non commu-
ne, sed philosophicum. Quod primò probamus
ex menstrui usu, de quo Isaacus ita: In aqua
confecta salem tuum solve & in balneo pone,
alembico vitreo superimposito: Nec balne-
um magis accendas, quam ut manum tuam in
eo ferre possis, ac receptaculum rostro ad-
modum solidè agglutina. Et suprâ in alem-
bico erit pusillum foramen, ei infundibulum
vitreum impone, per quod denuo alia aqua
fortis infundi possit cum opus est. Ac balne-
um in eo calore retine, quo dictum est antè,
die nocteque; cumque vides aquam tuam
fortem ad tam parvam pervenisse (destillan-
do)

de) quantitatem, sicut erat, cum solveres in ea solem, (recentem aquam fortem affunde) & sinas sensim destillare diem ac noctem ex balneo. Cumque iterum spissescit, rursum Aquam fortem materiae superfunde, modis omnibus ut antè dictum. Id ter iterum, semper aquam fortem recentem superfundens. Tertiò vero liberè siccum (*ad siccitatem*) destilla. Tum sine corpus illud refrigerescere, ac receptaculum à rostro tolle, ac cera solidè obtura. Alembicum ab olla aufer. Ac tum sume drachmam aut scrupulum ex olla, materiae, ac ollae vitreae inde, ac Aquam communem destillatam superfunde, ac super fornacem colloca in testa cum cineribus, & aqua illa ad semihoram bulliat. Tum sinas sponte refrigerescere, & stare sinas diem unam & noctem, & pulvis in fundo vasis subsidet. Aquam effundas sensim supernè, ac Aquam reliquam super igne tepido evaporabis, ita ut pulvisculus tuus siccus fiat. Cum vero siccus fuerit, exime, ac laminam argenteam candefacito, ac paululum tui pulvisculi laminæ candenti superjicito: ac sedulò vide an pulvis non fumet, ac si fumare videris cave

T tibi

tibi à fumo, fumus enim te enecare posset, &c.
Pag. 397. ejusd. Vol.

Tum materiam tuam, *pergit cap. 124.* aut pulverem tuum ei (*sublimatorio*) inde, & tum magnum & lotum alembicum superimpones, & solidè luto operi, ita ut certus sis nullos spiritus lutum penetrare posse. Sunt enim adeò subtiles spiritus ut tibi scribi non posset. Nam si spiritus penetrarent, tuque aërem reciperes, moriendum tibi esset. Ac luta ingens receptaculum ad rostrum alembici, ac lutum illud ubique probe sinas siccescere. Tum ignem fornaci subjice, primum ignem admodum pusillum, ac aliquoties per gradus ignem auge, donec materia tua sursum sublimare incipiat, quod igne pusillo fiet. Cumque materiam ascendere vides, sedulò adverte, ut ignem eodem statu retineas, ut admodum leniter sublimet, quod facile fiet, nam materia sublimatur & ascendit igni admodum pusillo.
pag. 402. ejusdem Volum.

Aurum in hac Isiaci aqua forti dissolutum, & una vel altera vice cohobatum, deinceps aqua communi ablutum adeò redditur volatile, ut igne admodum pusillo etiam ascendant in sublimatum venenosissimum; idem sit præstet

præstet quispiam tam facili methodo cum communi Aqua Regis ex sale armoniaco & nitro confecta, istum non indigere hujus generis menstruis dicemus; ast commune sal armoniacum ad ejusmodi præstanda esse insufficiens, vel Chymia vulgaris Tyrunculi dudum fuere experti.

Præter hujus menstrui usum, Encomia salis harmoniaci, quæ communi ejusdem nominis minimè conveniunt hujus menstrui probant excellentiam. Nunc docere volumus, inquit, quomodo & qua ratione, animam, corpus & spiritum simul jungemus, ut in se invicem ingrediantur. Nam contrariorum congregatio esse non potest ut simul maneant sine medio, (quod in superioribus vocaverat sal armoniacum aut Aquam siccam. Cap. 146.) Cape exemplum à tinctoribus qui pannos tingunt, &c. ita se res cum nostro lapide habet. Quamvis corpora rite præparavimus, animam & spiritum: Nisi in se invicem ingrediantur, neque jam, neque ullo unquam tempore simul manebunt sine medio aquæ siccæ. Jam dilecte, ubinam nunc Aquam illam reperiemus? Nam Geber ait: Aqua nostra non est aqua nubium. Aristoteles in-

T 2

quit:

quit: Aqua nostra est aqua sicca. Hermes ait: Aqua nostra ex sordida ac fætida menstruali materia colligitur. Danthynus dicit: Aqua nostra invenitur in veteribus stabulis è latrinis ac fætidis cloacis. Ac Morienus: Aqua nostra crescit in montibus ac vallibus, ac stolidi verba ista non intelligunt, & putant mercurium esse; non est mercurius, est aqua sicca, quæ ingredi facit & congregare omnes spiritus minerales, animarum & corpus, atque ubi ea congregavit, recedit ab illis, ac fixa simul manere finit. Atque hæc aqua reperitur in omnibus rebus quæ in mundo sunt, Nam nisi hæc aqua esset, frustra lapidem efficere niteremur. Nam quo pacto efficere mus ut nostræ materiæ præparatæ alia in aliam ingrederetur? Quemadmodum Pharmacopolæ herbas suas simul congregant, eodem modo facere debemus, sive in vegetabili, animali aut minerali ad opus perfectum faciendum, aut quintam Essentiam, ex rebus singulis distinctis Aquam siccam habere debemus. Itaque in rebus omnibus aqua sicca inest ut se ipsæ perfectas efficiant. Ideò Galenus ait: Res omnes suam propriam habent medicinam ad lapidem conficiendum sive in minerali,

rali, animali aut vegetabili, absque ullarum rerum peregrinarum additione. Quare cum lapidem conficere volumus, aut ullam fixationem, conjunctionem illam aqua nostra sicca facere debemus, sicuti de Tinctore & Pharmacopola dictum est. Ideò fit, mi dilecte, ut tam multi in errores incidant, quod naturam non intelligant nec sequantur: Idcirco tibi de Tinctore & Pharmacopola mentionem feci ut per eam rationem rudem, naturam intelligas, ut tua ipsius mente capias nullam conjunctionem absque medio fieri posse. Quare omnia opera quæ supra habentur proba sunt, sed duo illa ibi non nominantur, spiritus videlicet atque aqua sicca, pondera ac congregatio, in quibus ars nostra tota consistit. Quare te adjuro, ut secretum istud nunquam patefacias nam huic omnis ars quæ in orbe est, inclusa est, ac brevi tempore ac exiguo labore opus perfectum faciendum. *Cap. 147, 148, 149. 2. oper. min. pag. 524, 525, Vol. 3. Theat. Chym.*

Ripleus eandem Aquam descripsit hoc modo.

88. Aqua Regis Riplei,
Pag. 349. Viatici.

FAc Aquam corrosivam de sale petrae & armoniaco, & non ponas ultra quatuor uncias in destillatorio & trahe cum lento igne aquam, in qua dissolve & fac oleum solis, &c.

Hanc Aquam fortem Basilius Valentinus vocavit Balneum Regis de quo ita in Elucidatione secunde Clavis: Nota amice, & sèriò considera, quoniam hîc latet principale secretum. Fac ut conficiatur Balneum, cave ne aliquid intret peregrini, ne nobile semen auri radicitus destruatur post ejus dissolutionem. Exactè itaque & cum cautela examinares, de quibus te informat clavis secunda; videlicet, Qualia materialia sunt accipienda pro Regis Balneo, qvo Rex dissolvi & ejus externa forma frangi debent ut anima ejus immaculata exeat. Huic proposito subservient Draco & Aquila, id est, Nitrum & sal armoniacum ex quibus unitis conficitur aqua fortis uti informaberis in meis manualibus ubi tractaturus sim de particulari solis.

89. Bal-

89. Balneum Regis Basili,
Libr. Partic. in Particul. Solis.

R. **S**alis petrae partem unam, salis armoniaci partem unam, silicum pulverisatorum partem semis, misce & destilla. Nota; Aquam hanc cum cautela & exactè esse destillandam, nam per methodum communem destillari nequit; expertus in chymiae (*secretioris*) operationibus sciet quid faciendum: Nota; Oportet ut habeas Retortam terream fortem bene lutatam, in cuius superiori parte exeat fistula dimidiae spithamæ longa, & duorum digitorum lata, appone Recipiens magnum, luta bene, ignem per gradus augmenta usque dum Retorta candeat. Tum per fistulam injice cochleare hujus materiae, & subito claude fistulam lintheo madido, & spiritus impetuosè transiens in recipiens; spiritibus sedatis aliud injice cochleare dictæ materiae, ita procedendo usque dum nulla materia supersit, & Aquam habebis Gehenneam, dissolvens Auri calcem in instanti in solutionem crassam, de quâ mentionem feci in tertia parte, ut & in secunda clavi, non solummodo Aurum dissolvens sed idem redigens in volatilitatem, &c.

T 4.

Hoc

*Hoc Balneum Regis describitur etiam à
Basilio in Revelatione manualium operatio-
num. Ita,*

90. Aqua philosophica ad solutionem
Auri Basilii,

Labore primo Revelation. man. operation.

R. **S**alis petrae, salis armoniaci ana partes
duas, lapillorum lotorum partem
unam, tere simul, & per retortam (*tubulata*) destilla aquam in recipientem am-
plum, injiciens per tubulum duas aut tres un-
cias; recipiens sit magnus, & jaceat in vase
pleno aqua frigida, & lineis pannis humidis te-
gatur, ut spiritus refrigescant, valde enim in-
calescet; juncturas retortae optimè obtura,
ignem succende, & retorta calefacta injice
uncias tres materiae, tubulo statim obturato
transibunt spiritus, & recipiens albescet, & gut-
tae cadent: Cum spiritus confederint, injice
denuò uncias tres, obturato statim tubulo,
procede ut prius saepius mutando linthea ma-
dida; continua laborem hunc donec aquae sa-
tis habeas, quam obtura optimè, ne evaporet,
est aqua vera & Balneum minerale pro Rege.

Basilium aequè ac Isaacum sale harmonia-

co

*eo vegetabili non communi pro suo Balneo
usum fuisse, usus ejusdem etiam prebat.*

*Rx. Aquæ hujus partes tres, calcis auri par-
tem unam; misce in cucurbita, pone cum
alembico super cineres calidos, solvetur; &
si non solvatur totum, effusâ aquâ affunde
novam, & hoc donec omnis calx soluta sit
in Aqua; cum refrixerit subsident faeces albæ
in fundo, quas separa; aquam omnem con-
junge, & in Balneo per diem & noctem dige-
re, facibus denuo remotis per novem dies
continuò digere, destilla aquam ut materia in
fundo remaneat olei similis, &c. destilla to-
ties donec omne aurum per alembicum
transiverit. Ibidem. Balneum hoc unctuosum
aurum ceteraq; metalla redigit in olea, quo-
niam ex oleoso vini phil. spiritu, concentrato
& exsiccato in Alkali quodam vegetabili, &
Nitri spiritu, confectum est; ubi è contrario
salarmoniatum vel Aqua Regis com. metalla
ultra suam, id est, salinam naturam transmu-
tare nequit, oleitatem enim quam non habet
dare non potest. Isaacus ob Retortæ tubula-
tæ nondum fortassis tum temporis cognita de-
fectum, non parvam spirituum jacturam pas-
sus est in hujus menstrui destillatione, quam*

TS.

Basi-

Basiliius dictæ retortæ ope resarcire annisus est, quamvis & hoc non sine sua difficultate.

Meliùs istud confecere Adepti recentiores Crinot, Trismosirus, & Paracelsus, destillationis difficultatem & spirituum jacturam observantes, qui simplici sed meliori modo sal armoniacum vegetabile dissolvebant in Nitri spiritu vel aqua forti absq; omni jactura, periculo & tædio.

91. Aqua fortis fortissima Paracelsi,
Libro 3. Arch. de separ. Elem. pag. 7.

R. **S** Al Nitrum, Vitriolum, & Alumen æqualibus partibus, quæ destillabis in aquam fortem, hanc rursus ad suas faces affundes, iteratoque in vitro destillabis, in hoc aqua forti clarifica argentum, & postea in ipsa sal armoniacum solve.

Nec Paracelsus per sal armoniacum intellexisse commune; etiam ex usu menstrui demonstratur, quem ita describit: His peractis; accipe metallum in laminas redactum, & in aquam resolvas ibidem, id est, in eadem aqua, tandem separa per Balneum, rursus affunde. Hoc itera toties, donec in fundo reperitur sit oleum, ex sole vel auro spaciendum; ex luna lazurium; ex marte rubeum & valdè obscurum;

rum; ex mercurio album; ex saturno lividum
& plumbeum; ex Venere viride prorsus; ex
Jove flavum. *Ibid.* Quis cum communi Aqua
Regis dissolvit unquam metallapromiscuè, tam
argentum quàm aurum in oleum, vel spaci-
dum, vel lazurium? Ne quid dicam de metallo-
rum omnium reductione in duas pinguedines
rubram & albam Essentiam & corpus invali-
dum. Ab effectu ergò clarum est Paracelsum
sal Harmoniacum aqua forti dissolvisse pro
sua aqua forti fortissima.

Guido addit quod Paracelsus omittit sa-
lis armoniaci pondus in hujus menstrui con-
fectione.

92. Aqua Regis Guidonis,

Pag. 22. Thesauri. Chym.

℞. **V**itriolum sal com. Nitrum, destilla
in aquam fortem, accipe hujus li-
bram unam, salis armoniaci (phil.)
uncias quatuor, destilla adhuc semel.

Solomon Trismosinus aliquando metalla
dissolvit in communi aqua forti, & solutioni
addidit sal harmoniacum. Ita argentum
aqua forti dissolutum volatilifavit cum præ-
dicto sale, libro 8. Tinct. in Tinct. quinta pag.
81. Aurei Velleris German. ℞. Lunæ puræ
uncias quatuor, solve in aqua forti com. ab-

T 6

strahe

strahe phlegma, adde residuo salis armoniaci drachmas sex & affunde novam aquam fortem, abstrahe iterum in cineribus ad oleitatem, hoc repete quater cum nova aqua forti, tandem urge fortiter & luna ascendet una cum aqua forti.

Aliquando Aurum & Argentum junctim hoc menstruo volatilisavit. In Tinctura Regis Julaton, pag. 16. Aurei Veller. R. Aurum limati, salis armoniaci, ana uncias duas, quibus affunde argenti optimi in unciis octo aquæ fortis dissoluti uncias quatuor, abstrahe ad oleitatem, novam affunde aquam fortem, quod repete ter cum recenti aqua, & aurum una cum argento ascendet per alembicum.

Lullius suam Aquam Regis confecit dissolvendo sal harmoniacum vegetabile in aqua acida mercurii sublimati.

93. Aqua Regis Lullii,

In Exp. XVII.

R. **M**ercurium bis cum vitriolo & sale communi præparato sublimatum semper cum novis materialibus, contere, & si sublimati fuerit libra una, accipe albumina novem ovorum recentium quod albumen tam diu concutias, ut videatur esse

se aqua. Mox misce albumen cum illo sublimato, & pone in retortam habentem collum extensum, junge illi receptorium quàm optimè clausum, subministrans illi ignem cinerum, in principio levissimum, donec eò gradu destillet. Cessante autem destillatione augebis ignem: Ultimò dabis ignem violentissimum, atque hoc pacto pars mercurii transibit in aquam, pars verò in mercurium vivum, quod vivum transactum iterum sublimabis & junge cum aqua destillata, priùs tamen contritum, ac iterum destillabis ut suprà, iterando magisterium toties donec totum sublimatum transeat & convertatur in aquam. Quare poteris eodem modo multiplicare toties quoties volueris, adjungendo illi semper aquæ sublimatum novum, & destillando donec in aquam convertatur. Accipe igitur hanc aquam & pone in urinali parvo (*cucurbita*) connectens sibi capellum cum receptorio, post destillabis per balneum tamdiu, ut videatur tibi albumen illud immixtum transactum esse, quod ita cognosces; accipe laminam ferream vel cupream, super quam per mitte unam guttam destillationis cadere, quæ si bulliat, & videatur dissolvere, tum amove

reci-

recipientem, annectendo alterum quam optimè clausum & destillabis per cinerem, atque iterum per cineres hoc magisterium iterabis septies. Atque ita habebis aquam mercurialem quæ tibi serviet in multis operationibus. Accipe igitur unciam unam salis secundi Experimenti (*Salis Tartari volatilis sub No. 17. dati*) & uncias quatuor istius aquæ (*acidæ jam destillatæ ex mercurio sublimato*) & misce simul, & statim dissolvetur, postquam dissolutum fuerit, destillato per cineres lento igne juncturis optimè clausis, ultimò ignem augebis ut totum sal cum aqua pariter trans-eat per alembicum, postea in eandem aquam iterum immitte unam alteram unciam salis, ac per destillationem trans mitte totam ut supra, atque hoc pacto reiterabis hoc opus destillationis quater: Singula destillatione adjungens illi aquæ unciam unam de dicto sale. Tum demùm habebis mineralem aquam vegetatam atque acutam, cum augmentatione virtutis, & potentiæ proficiscentis à dicto sale vegetabili pretiosissimo, sine quo nihil fit.

Ex Receptis annotamus.

1. *Menstrua hujus generis esse menstrua vegetabilia, simplicia sexti generis acidis dissoluta*

soluta. Deme aciditatem & erit iterum sexti generis menstruum.

2. *Menstrua hæc ex aqua forti confici melius, utpotè acido reliquis fortiori; fieri tamen etiam posse ex quovis alio minus forti, utpotè Aceto destillato, spiritu salis, sulphuris, &c.*

3. *Menstrua hæc inter mineralia simplicia esse optima; tam quoad conficiendi facilitatem quam virtutis excellentiam.*

4. *Perinde esse, num metallum prius dissolvatur in communi aqua forti, posteaq; addatur sal harmoniacum vegetabile: Vel sal dictum prius, & deinde metallum.*

5. *Hasce Aquas Regis differre à communibus, eò quòd promiscuè metalla qualia cunq; tam argentum quàm aurum dissolvant: Et eadem non in calcem sed oleum redigant, quod de vulgari Aqua Regis dici non potest.*

6. *Metalla menstruis hisce dissoluta & sublimata fieri summa artis venena.*

XIX. GENUS.

Menstrua mineralia composita ex spiritu Vini philosophorum, & spiritibus acidis tingentibus, spiritu Vitrioli, Butyro Antimonii, &c.

94. Spiri-

94. Spiritus Vitrioli cum spiritu vini mixtus Lullii,

Epist. accurtatoria, pag. 327.

Spiritus Vitrioli est magis fectus & grossius quam spiritus quintæ Essentiæ aquæ ardentis, & magna est concordantia inter spiritum Vitrioli & naturam Auri, quia ambo ex iisdem principiis cum mineralibus trahunt originem. Ideo spiritus vitrioli conjunctus spiritui aquæ ardentis inspissat eum & eum citò adhærere facit Auro, ut secum fixetur, & crede mihi quod hæc curtatio est præexcellens.

Annotationes.

Inter menstrua mineralia simplicia & composita hanc notetis differentiam; simplicia dissolvunt tantum; composita verò & dissolvunt & tingunt dissoluta. Rebus enim tingentibus mirum in modum exaltantur, & pluribus gradibus meliora fiunt, ita ut sine non sibi tantum sed etiam aliis sufficientia; unde merito dicantur aquæ tam graduatæ quam graduatorie. De simplicibus modò egimus hætenus, in hoc decimo nono genere examinanda veniunt composita ex duobus spiritibus oleoso & Acido tingente, uti in recepto

cepto præscripto ex vini phil. & Vitrioli spiri-
tibus invicem permixtis, & destillando bis vel
ter intimè conjunctis. Preparatio est levissi-
ma, in qua tamen unicum hoc ut observetis non
abs re foret: Quod ambo spiritus sint abs-
que phlegmate, optimeque rectificati juxta
sequentis Anonymi monitum. Ex vino
extrahitur oleitas urens, ergo participat
cum sulphure, & huic inest verè maxi-
ma virtus naturæ metallicæ quam ex terra
trahit & concepit. Et sicut illa oleitas velut
isti spiritus agiliores sunt multum quàm cæ-
terarum rerum; ideò virtutes eorum sunt
multum agiliores quàm cæterorum. Sed ta-
men sciendum quod isti spiritus sicut *Textus
Alchymie dicit*, & est veritas, qui veniunt ex
vegetabilibus & animalibus rebus non con-
ducant ad Alchymiam, existentes in natura
vegetabili; sed requiritur ut per multiplicem
depurationem & destillationem perveniant
in naturam metallicam, & tandem deservi-
unt ei. Ergo est tantum unus lapis & unum
fundamentum necessarium arti; videlicet
virtus metallica, quamvis interdum recipian-
tur vegetabiles & animales res, tamen non re-
manent in natura vegetabili vel animali, sed
trans-

transmutantur in naturam metallicam & sulphuream, quæ continet vim metallicam. Propterea dicebat *Fernariensis cap. 20. suarum questionum*, impossibile est coagulare argentum vivum absque sulphure vel alia re, sulphuream naturam non habente, quia sulphur est coagulamentum argenti vivi, & si vino insunt sulphureitates, cum sit urens, igitur ipsi inest natura metallica. Propter hoc sunt aliqui laborantes in Vino & Auro vel Argento, sic ut ex vino trahant spiritum ejus agillimum, confortantes cum eo virtutem auri, ita ut spiritus cum illo figantur per quos consequenter dilatatur & multiplicatur tinctura auri, & pro certò inter spiritus vini, & spiritus auri est maxima convenientia seu participatio, cum utrobique sint naturæ calidæ, igitur spiritus vini inseparabiliter figuntur cum auro. Sed tamen notandum, quòd spiritus mediorum metallorum, scilicet vitrioli, &c. sunt grossioris fixationis, & majoris convenientiæ cum auro, cum quasi ex uno oriantur, utpotè ex mineris metallorum, quam spiritus vini qui veniunt ex vegetabili natura; quamvis spiritus vini sunt agiliores & subtiliores. Ideò aliqui componunt spiritus illorum, sic
ut

ut spiritus vitrioli conjungantur spiritibus vini, ita ut unum ingroffetur cum altero & sint auro unibiliores. Sed tamen requiritur illi, qui in his vult laborare, ut recipiat spiritus fortissimos & res purissimas, sic ut spiritus antequam cum auro vel argento figuntur optime purificentur. *Anonym. de principiis nature & Arte Alchym. pag. 30. Syntagm. Harmonie Rhenani.*

Non spiritus Vitrioli rectificatus tantum, sed omnis acidus hic prodest, modo sit tingens & commisceatur vini philosophici spiritui, ut ejusdem generis inde fiat menstruum. Ita conficitur.

95. Butyrum Antimonii cum spiritu vini mixtum Basilii,

Pag. 88. Currus triumphalis Antim.

℞. **M**ercurii vulgaris purissime sublimate, antimonii, ana partes æquales, trita & mixta destilla per retortam, quæ spiritus retinet tribus vicibus; rectifica hoc oleum cum spiritu vini (*phil.*) & est paratum, & sanguinei coloris, ab initio erat album, & coalescit sicut glacies aut butyrum fusum. Hoc oleum multa mira peregit quæ alioquin natura vix permetteret credi emendari

dari posse, sed tamen semper virtus, facultas
& operatio ejus apparuit ex malo faciens bo-
num.

*Hoc compositum licet à Basilio detur ut
medicamentum, non ceu menstruum, attamen
apud Paracelsum in libro de gradationibus ut
tale describitur.*

96. Aqua quartæ gradationis Paracelsi,
Libro de gradationibus, Pag. 131.

Rx. **A** Ntimonii libram unam, mercurii
sublimati libram semis, destillen-
tur ambo simul igne violento per
alembicum, & ascendet rubedo quædam in-
star sanguinis spissa, quæ tingit & graduat
unamquamque lunam in solem, & hunc pal-
lidum ad supremum gradum coloris addu-
cit permanentis.

*Quamvis Paracelsus admonere discipulos
suos de spiritu vini phil. additione in suis com-
positionibus non semper necesse duxerit; nihil-
ominus ego, ne erretis, necessariam hujus spiri-
tus additionem in hoc menstruo vobis indica-
re debui, absq; eo enim nullius esset momenti
in Chymia secretiori, imò vobis in damnum ce-
deret.*

*Aliquando non ipso vini phil. spiritu, sed
ejus*

eius materiâ, videlicet oleoso quodam vegetabili, Adepti confecere hujus generis menstrua Ita,

97. Aqua sextæ gradationis Paracelsi,

Libro de gradationibus. Pag. 132.

R. **S**ulphuris vivi libras duas, olei lini libras quatuor; coquantur in compositum (*hepar sulphuris vulgo dictum*) quod in oleum destilletur (*singulari & philosophica quadam cheiragogiâ, ad confectionem spiritus vini phil. pertinente;*) huic tantundem iterum addatur vivi sulphuris, & coquantur ut prius in compositum, ac in fimo equino digeratur per mensem, aut si diutius, melius.

Postmodum addatur salis Nitri, Vitrioli, Aluminis (*ingredientia aqua fortis*) florum æris, croci martis, cinabaris (*ad augendum sulphuris tincturam*) ana vertonem semis, (*einen halben Vierling / id est, quadrantem semis libræ sive uncias duas,*) destilla quicquid ascendere voluerit, & liquores amove, servatis oleis tantum (*non oleo sed oleis, quia duo sunt album & rubeum*) quæ ponantur in vitream cucurbitam, additis speciebus ut supra, & capite mortuo pulverisato, simulque destilla rursum ut prius. Postmodum reaffunde facibus, & putri-

putrificetur iterum per mensem, ac destilletur amplius. Evacuatis postea coloribus aut separatis (*rubeum ab albo*) rubeum serva quod rectificabis ut oportet, in quo laminæ lunæ digerantur suo tempore, & tandem fulmine reducantur.

*Aliquando Paracelsus hoc oleum vel sulphuris ignem confecit per se absque rebus aliis tingentibus tam pro lapidibus pretiosis quam metallis graduandis. Eò deventum est, ait pag. 200. libro de sulph., ut spiritus transmutationis suum receptum dederit ex oleo lini & sulphure faciendi hepar aut pulmonem. Hujus pulmonis aut hepatis destillatio multiplex facta est. Operando autem compertum est, hepar hoc dare lac à communi lacte nihil differens, crassum & pingue. Dedit etiam rubrum oleum instar sanguinis. Lac hoc & iste sanguis destillando suum colorem & Essentiam non confuderunt, sed discreta ac invicem separata manserunt, albo in fundum subsidente, & rubro in sublime ascendente. Ars verò instando tentavit ex albo seu lacte facere argentum, & ex rubro aurum. Mihi vero constat ex albo seu lacte (*sulphuris*) nunquam aliquid fieri potuisse.*

vel

vel à veteribus vel junioribus. Dico ergò id
 lac esse mortuum nec in eo quicquam conti-
 neri. De rubro autem oleo quod hepar dat,
 attendite, quilibet Cristallus aut Berillus prius
 probe politus, &c. (*de hujus olei usu in lapi-
 dum pretiosorum gradationibus vide Librum
 quartum*) usque adeo verò gemmas exaltat
 ut ad summum gradum perveniant, imò al-
 tiorem quàm à natura exaltari possint. Hic
 etiam nota quod argentum omne si debito
 tempore impositum relinquatur tandem ni-
 grescat, & calcem auream deponat; ante ju-
 stum tamen tempus non fixam, sed volatilem
 & immaturam rem. Si verò terminum su-
 um assequatur, expedienda omnia expedit, de
 quo plura hic dicenda non sunt. Sic ergò
 de sulphure notate, quod si in gradus assuma-
 tur, quo subtilius, pulchrius, altius, & celerioris
 operationis est, eo altius id & majus sit. Hoc
 modo finguntur metalla & lapides. Id qui
 conaturus est non putet se posse, sed sciat. Il-
 le enim labor in Alchymia omnium pericu-
 losissimus est, quoad operationē, adeoque in-
 signi experientia opus est & iterata exercita-
 tione: Nec ex auditu sed ex multiplici exper-
 ientia procedi debet, &c.

In

In hac tamen duodecima Gradatione hujus olei viribus non contentus, istud rebus aliis tingentibus altius adhuc exaltare voluit, videlicet floribus æris & martis croco, per quæ non communia sed philosophica medicamina intellexit Paracelsus. Percepimus, inquit, libro 4. Archid. de Essentiis pag. 16. Æris viride quintam Essentiam veneris existimatam esse cum non sit; sed crocus veneris est quinta Essentia sic intelligenda. Flos æris est transmutatio (vulgaris) cum substantia crassa & subtili simul, & ex omni complexione venerea extracta, quare nulla quinta Essentia esse potest, sed crocus veneris, ut docuimus, est vera quinta Essentia, cum sit potabile quid sine corrosione permixtioneque divisum à corpore, valde subtile, magis etiam quam in hoc loco scribere lubet, ad evitandam prolixitatem. Sic etiam crocus martis & ejus ferrugo pro quinta fuit Essentia hætenus æstimata, cum non sit; at verus crocus martis est oleum martis (quod sub Essentie nomine aliquando in forma sicca est, & crocus martis philosophicus dicitur libro secundo de medicamentis.)

Ex

Ex Receptis annotamus.

1. *Communem Vitrioli spiritum, Butyrum antimonii, arsenici, stanni, &c. spiritu vini phil. permixta esse spiritum Vitrioli phil. Butyrum antimonii philosophicum, &c.*

2. *Menstrua hujus generis eadem esse cum menstruis decimi quinti generis, tamen cum hoc discrimine, quod in isthoc Acetum philos. non tingens; in presenti autem Acetum philos. tingens preparatur, eò quòd hæc ex spiritibus acidis rerum tingentium, id est, metallorum & mineralium; illa autem ex spiritibus acidis rerum non tingentium, id est, salium vegetabilium & quorundam mineralium quorum aridum neq; metallum fuit, neq; corpus aliquod coloratum, sint confecta.*

3. *Menstrua hæc non saltem esse aquas dissolventes, sed in simul gradatorias quia ex rebus tingentibus preparata.*

4. *Menstrua hæc esse rerum tingentium Essentias, vel magisteria acido dissoluta, adeoque medicamina.*

5. *Menstrua hæc confici etiam posse ex oleosis crudis, modo quis sciat modum preparandi spiritum vini phil.*

6. *Eadem duo sulphuris olea (quorum ru-*
V
brum

brum Essentia est per modum Paracelsicum, id est, optimum) quæ Paracelsus aquâ forti fortissimâ superius sub No. 91. descripta alibi præparat; hic ab eodem authore confici oleoso quodammodo.

7. *Vegetabilia & animalia quatenus talia & cruda, non ingredi opera philosophica; sed quatenus incombustibilia reddita & in naturam metallicam redacta. Dictam separationem, inquit Author viæ veritatis pag. 253. probè te observare oportet, ex illa siquidem veteres sapientes ansam & occasionem sumpserunt, ut tres naturas (tria regna) utpotè vegetabiles, animales, & minerales inquisiverint, & tantum ex ea didicerint quòd naturarum separatio nihil aliud sit quàm coctionis in natura defectus. Illas deinde aliquantò altius perpenderunt, quomodò videlicet istis Essentiis, quæ per naturam infirmissimè coctæ, per vulgarem ignem, modo naturali subveniri possit, ut Essentiæ quæ jam sunt combustibiles, per liquores suos, (quos veteres ex invidia mercurium nominarunt) qui nigri ab Essentia separantur, arte perfectæ reddi possint, adeò ut Essentiæ per liquorem à combustionē tutæ, custoditæq; maneat, & liquor sese ab Essentia non separari queat. Illud veteres*
sul-

sulphur nostrum appellarunt, juxtà hancce
 namque præparationem Essentia non ampli-
 us vegetabilis neque animalis, sed nunc co-
 ctione mineralis aliqua Essentia facta est, &
 ideò sulphur dicitur. *Et postea pag. 264. ita*
pergit: Una natura magis cum elementari
 suo igne per humiditatem suam cocta est
 quam altera, ex quibus natura vegetabilis in
 coctione est minima, eò quòd illius Essentia
 facilè comburatur, & liquor etiam facillimè,
 vulgaris ignis beneficio, ab elementari igne
 separetur. Natura animalis in coctione prio-
 ri (*natura vegetabili*) non longè est dissimi-
 lis, cum ejusdem Essentia itidem facilè com-
 buratur, ideòque natura mineralis in coctione
 suprema est, quod liquor metallicus magis
 meliusque per coctionem cum elementari
 unitus fiet, quàm duæ ceteræ istæ antea dictæ
 naturæ; quamobrem etiam metalla vulgari
 igni melius resistunt, quàm res cæteræ quæ
 sub vegetabili & animali natura comprehen-
 sæ sunt, quemadmodum videre est, quòd in
 ignem posita metalla, non istiusmodi flam-
 mam quam ligna, edant, ejus enim Essentia
 non ita cum liquore, quemadmodum metal-
 lica humiditas cum sua Essentia, cocta est, &

conjunctio liquoris cum Essentia non metallica est sed simpliciter vegetabilis, quæ in fumo nigro consumitur, existit.

Postquam verò Essentia per naturam in coctionem pervenerit, tunc non vegetabilis permanfit, sed nunc metallica facta est, & nunc à vulgari igne in albo fumo consumitur, non secus ac, uti vides, imperfecta metalla, quando in igne liquefaciuntur, fumum de se album spargunt. Jam mentis aures arrige, *admonet Chortalassens sive Author arcæ arcani artificiosissimi in cabala sua Chymica pag. 369. Volum. 6. Th. Chym.* Quomodo sermones prædicti de vegetabilibus & animalibus accipiendi sint, neque hæc, neque illa rejicienda erunt, non enim aliter inter se differunt, quam quod in his vel in illis vapor iste purior est, & majori quantitati inest, impuriorem verò puro vaporis similem facere potes. Nam per subtilem cheiragogiam eo redigendi sunt ut in aquoso corpore isti duo, animalis & vegetabilis scilicet, unà cum minerali spiritu seu vapore capiantur, & postmodum spiritus mineralis cum magna discretionem à reliquis separetur. Quilibet in parva quantitate se exhibeat, summæ tamen est virtutis & luce meridiana

ridiana clarior. In hoc statu spiritus iste animalis & vegetabilem spiritum si volueris, eo adducet ut sibi similis sit futurus. Hoc scilicet totius artis fundamentum est ut spiritus vegetabilis vel animalis combustibilitatem suam derelinquat, & incorruptibilis atque immortalis fiat. Hæc clavis est ad referendum omnes portas, hîc habes veram primam materiam gemmarum & metallorum. Hanc tamen rem, si recta via reputo, hæc non est materia prima, sed triplex extractio ex materiâ primâ Gemmarum, ideòque Deum in æternum laudare, eique gratias agere debes quod te hæc re dignum fecerit, & tantum intellectum tribuerit ut id quod est in terra profundissimum, in tuum usum adipisci possis. Ulteriùs pergo in hac materiâ primâ. Hanc si liquidam feceris & per incombustibilem spiritum vegetabilem (*non vulgarem*) recluseris, aurum, argentum, omnia mineralia, & gemmas in illa solvere, & instar glaciei in aquâ calidâ liquefacere, destruere, mortificare & iterum renovare poteris. Hæc ratione, inquam, astralem spiritum (quasi lucernam, in qua ignis æternus & virtus altissimæ stellæ æternæ sapientiæ habitat) visibilitèr nancisci, videre, tange-

tangere, & sentire; ignem dico inconsumptibilem, noctesque diesque lucentem, solem, lunam, stellas, carbunculos & omnis generis ignis splendorem superantem, oculis tuis conspicias, & totius firmamenti perfectionem in ipso observabis. O homo, mi creatura, quantum donum divinum, quod id, quod supra omnes coelos est, summe clarum, & in terra profundissimè existit, brevi horarum spatio adipisci potes, cum tamen longissimo tempore in eo sit occupata, & te propter subtilitatem longè est inferior, &c.

Idem Author de hac primâ materiâ in Rustico suo pag. 308. dicti Voluminis. Ita: Hæc doctrina notatu certè dignissima est: Multi enim insignes viri in hac re errant, putantes se materiam primam habere, cum mercurium philosophorum aut sal metallorum nacti sunt. Nam tùm demùm fit materia primâ cum conjunctio viri & mulieris est facta, teste comite Bernhardo ubi dicit: Tum demum ista conjunctio dicitur materia prima & non prius, lapidis videlicet & omnium metallorum, de quo vide Turbam. Nam priusquam hoc fiat, ex naturæ fundamento & bonis rationibus, animalia & vegetabilia tanquam res
extra-

extraneas, & operi nostro contrarias & inutil-
les meritò rejicimus, & lapidem nostrum re-
cte inter mineralia ponimus.

8. *Spiritus ambos esse cautè confundendos
ob nimie effervescentie periculum.*

9. *Menstrua hæc digerendo fieri dulcia, &
dici spiritus Vitrioli dulcis, Butyrum antimo-
nii dulce, &c.*

10. *Aliquandò in menstruorum receptis
non exprimi spiritum vini phil. hanc tamen
subintelligi debere ex locis collateralibus pa-
tet, & necessitas postulat.*

XX. GENUS.

*Menstrua mineralia composita ex spiritu vi-
ni philos. & salibus aliisq; rebus tingenti-
bus, Vitriolo, Cinabari Antimonio,
Lapide hæmatitide, &c.*

98. *Oleum Vitrioli Basilii,*

Cap. 6. Sect. 2. libri de conclusionibus.

Rx. **V**itriolum ungaricum; aquâ destil-
latâ solvitur, coagulatur, cristalli-
satur, repetitur quinquies & sic
purgatur à salibus alumine & nitro; hoc vi-
triolum sic purgatum destilla cum spiritu vini
(philos.) ad oleum rubrum, quod fermenta
cum auro spirituali, adde illi partem suam

V 4

mercu-

mercurii vivi stibii & habes Tincturam pro
homine, & reducentem lunam in solem. Vi-
sitando Inferiora Terræ, Rectificandoque,
Invenies Occultum Lapidem, Veram Medi-
cinam.

Annotationes.

Genus anteccedens continebat men-
strua mineralia composita ex acidis
spiritibus tincturam metallicam in se
continentibus ; in hoc presenti horum spiri-
tuum utimur corporibus, ut gradu melius con-
ficiamus menstrua. Tinctura enim exempli
gratia ex Vitrioli arido vel corpore per vini
phil. spiritum destillando extracta Essentia est,
quæ in eadem destillatione proprio acido disso-
luta menstruum producit hujus generis ; cum
in precedenti tantillum istud cupri, in Vitrio-
li spiritu communi, dissoluti vel contenti,
ignisq; violentiâ evehiti, à vini phil. spiritu re-
digitur non in Essentiam sed magisterium,
tam molis suæ quàm Tincturæ paucitate mi-
nus præstans. Præsens Vitrioli oleum inter
Arcana Basilii non infimum tenet locum, qua-
re ejus clarissimam descriptionem paulò ex-
actius perpendemus, ut luce ejus uberiori loca
obscuriora illustremus. Imprimis Basilii
Vitrio-

Vitriolum Romanum variis solutionibus & coagulationibus purificare jubet ; quæ purificatio necessaria est, ut Vitriolum à pulvere alieno, paleis, aliisq; quisquiliis peregrinis separetur, attamen hanc superfluum esse æstimamus, quando Vitriolum sit purè cristallifatum, terrestreitas enim subsidens in Vitrioli dissolutione non feces sunt, sed cuprum reliquo minus dissolutum, & ab acido aqua comm. nimium diluto derelictum. Vitriolum purificatum cum vini spiritu in oleum rubrum destillare mandat.

Non Vitriolum naturale tantum sed artificialia etiam ex metallis confecta in hujusmodi redegit olea. Saccharum vel Vitriolum saturni unâ cum spiritu vini destillat in oleum rubrum sanans melancholiam, morbum Gallicum, &c. coagulans & figens mercurium, at cum mercurio martis fixatum tingens triginta partes mercurii in aurum. Libro de Conclusion. Tract. 2. Sect. 1. Cap. 1. de sulphure saturni. Eodem modo ex Saccharo vel Vitriolo Jovis destillandum esse ait oleum rubrum dulce tingens saturnum in aurum. Cap. sequent. quod repetit Sect. 2. Cap. 2. de vitriolis Saturni & Jovis. Argentum vivum

autem aqua forti solvit, & in cristallos vel vitriolum redactum cum spiritu vini prius rectificato cum sale Tartari (*menstruo sub No. 18. descripto*) destillat. in oleum dulce sanans luem Gallicam, vetera ulcera, paralyfin, &c. adjungendum Tincturis martialibus in metallorum transmutationibus. *Seet. 2. Cap. 5. de vitriolo mercurii.* Metalla fixiora Aurum & Argentum Balneo Regis (sub No. 89.) destillat per alembicum, quæ menstruo abstracto redigit in vitriola volatilia, cum vini spiritu destillanda in olea. *Seet. 2. Cap. 1. de vitriolo solis & lunæ.* Metalla aridiora ferrum & cuprum in eadem olea destillare jubet, sed destillandi medium omittit *Seet. 1. Cap. 3. de sulphuribus martis & veneris, Seet. 2. Cap. 3. de vitriolo martis. Cap. 4. de vitriolo veneris;* verum-enim-verò eà destillanda esse cum Aceto phil. sequens probabit menstrui Genus. Ex locis hisce invicem collatis de variis rebus certiores reddimur: Imprimis Vitrioli oleum non commune aliquod esse vitrioli acidum ex vitriolo etiamsi exquisitissime purificato prolectum, siquidem ex omnium metallorum vitriolis eodem vini spiritu eadem conficiantur olea. Deinde spiritum vini com. huic operi esse

esse penitus inutilem, sed per vini spiritum à Basilio intelligi philosophicum vel menstruum potius sub No. 18. descriptum. Porro Saturni & Jovis vitriola reddere olea dulcia, quoniam debili quodam acido utpote aceto com. confecta, quod facile alteratur vel transmutatur à menstruo hoc philosophico. Olea autem metallorum reliquorum acidis fortioribus seu acetophil. seu menstribus mineralibus confecta remanere acida, præcipue præsens vitrioli oleum, in cuius destillatione, vini phil. spiritus vel menstruum vegetabile ab acido naturali, vel communi oleo vitrioli dissolvitur, & in prævalenti aciditate ascendit in forma olei rubri. Tandem istud vitrioli oleum à Basilio nobis commendari ut menstruum quod fermentandum sit cum auro; quod præ cæteris observatum volumus: Multa enim egregia Basilius passim protulit in suis libris de vitrioli menstruo; rarissime autem istud cum vini phil. spiritu destillandum esse monuit, absq; quo tamen omnes processus & labores, omnia tentamina & experimenta in vitriolo vana sunt & nullius momenti in secretiori Chymia.

Aliquando Adepti pro confectiione hujus olei vitrioli istud solverunt in vini philos. spi-

ritu, quod postmodum cristallisatum dixere
 vitriolum correctum vel graduatum. De hac
 vitrioli correctione vel gradatione Paracelsus
 ita: Descriptio Vitrioli, inquit, dirigenda est ad
 medicinam & Alchymiam. In medicina est re-
 medium præstans. In Alchymia ad multa alia
 prodest. Ars autem medicinae & Alchymiae
 in præparatione consistit vitrioli. Crudum
 enim tale non est, id simile est ligno ex quo
 omnia sculpi possunt. *Libr. de vitriolo. pag.*
200. In initio, pergit, Vitrioli spiritus exce-
 ptus ad summum gradari solitus est, hoc exal-
 tato caducum perlanarunt, sive is recens sive
 antiquus esset, in viris & foeminis, cujuscunq;
 conditionis essent, &c. sed recurramus ad
 principium quomodo spiritus vitrioli inven-
 tus fuerit. Spiritum vitrioli humidum initio
 per se à colcothare destillarunt, deinde gra-
 dum ejus intenderant per se destillando & cir-
 culando ad summum, sicut processus docet.
 Hoc modo coepit aqua usurpari ad varios
 morbos tam internos quàm externos, velut
 etiam ad caducum, ita sanatio miraculosa
 præstita est. Sed in extractione multò dili-
 gentiores fuerunt posterī, sumpserunt enim
 spiritum vitrioli ut suprà correctum & illum
 de

de colcothare destillarunt octies vel decies igne fortissimo. Ità spiritus ficci humidis permiscebantur. Opus urserunt tandiù, donec spiritus ficci exirent continenter & jugiter extrahendo. Postea utrumque spiritum tam humidum quam siccum in phialam conceptum unà ad suum terminum gradarunt. Hanc medicinam adversus morbos multò majoris operationis esse deprehenderunt, ut humor istas in universum omnes confunderent. Addita tamen est nonnulla correctio ab Artiftis per vinum sublimatum melioris penetrationis ergò, sed eà majoris gradus reddita non est. Sed communicabo vobis processum meum quem universis medicis commendo, cum primis ob cadacum, quæ solum in vitriolo curam habet. Qua causa & nos eò diligentior in morbo curam instituere charitas proximi requirit. Processus autem meus est ut spiritus vini (*phil.*) à vitriolo imbibatur & postea destilletur ut dixi à siccis & humidis spiritibus, &c.

Porro autem sciendum est, recepta prædicta de spiritu vitrioli humido faciendo clarius describi non posse. Requiritur enim ad intelligendum eum Artista. Sordidi illi co-

ctores

stores rem tanti momenti minimè intelligunt. Ab Artiftis (*secretioris Chymia*) Alchymistisque laboratoribus sufficientem omnium informationem expectabitis, sic etiam de correctione spiritus vini ab iisdem plenius instruemini.

De tali graduato non communi Vitriolo loquutus fuit Basilius in sua Elucidat. 12. Clavium. Ubi sequens confecit menstruum.
99. Menstruum ex Vitriolo ungarica Basili, *In Elucid. 12. Clavium.*

SI tale altè graduatum & bene præparatum minerale obtinueris, Vitriolum appellatum, tum Deum de intelligentia & sapientia pro intentionis tuæ successu humilimè sollicita, & cum illud calcinaveris, immitte illud in retortam bene lutatam, destilla illud ab initio lento gradu, deinde ignem auge, & veniet spiritus albus Vitrioli in forma horridi fumi, vel venti, & intrat receptorium quamdiu aliquid ejusdem materia eidem inest. Et nota quod in hoc vento abscondita sint omnia tria principia, & convenient ex ista habitatione; idcirco necesse est non semper in pretiosis rebus scrutari, quia hoc medio prior via ad naturæ mysteria patet, & ob-
via

via existit omnibus ad percipiendam artem & sapientiam aptis. Jam si spiritum hunc expulsum bene ac purè separe ac liberes per modum destillationis à terrena humiditate sua, tunc in fundo vitri reperiēs thesaurum, & fundamenta omnium Philosophorum paucis hactenus nota, quod est oleum rubrum tam ponderosum ac plumbum vel aurum, quodcunque esse poterit, tam spissum ac sanguis, ardentis ac igneæ qualitatis, quod est verum fluidum aurum Philosophorum quod natura congeffit à tribus principiis, in quo inveniuntur spiritus, anima & corpus, & istud est aurum philosophicum excepto eo (*vini phil. spiritu*) quo ejus peragitur dissolutio, &c.

Vitriolo aliquando addidere Adepti cinabrium. Ita fit,

100. Menstruum minerale Isaaci,
Pag. 59. minus philos.

R. **V**ITRIOLI Romani calcinati ad rubedinem & Cinabrii ana; misce, his pulverisatis affunde Aquam vitæ, destilla & cohoba super caput mortuum ter vel quater.

Idem menstruum habet Lullius in magia natu-

*naturali, sed loco capitis mortui in qualibet
rectificatione recentes recipit species.*

101. Menstruum fatens ex vitriolo &
cinabrio Lullii,

Pag 371. Magia Naturalis.

Post quartam destillationem aquæ su-
pradiçtæ (*Aquæ vitæ sive ardentis ex
vinophilosophico*) septies destilla cum
bono cinabrio & vitriolo in æquali pondere,
semper in qualibet vice novas res imponen-
do, & in qualibet destillatione materiam lapi-
dis (*Vitriolum & Cinabrium*) bene siccando,
antequam Aquam (*vitæ*) infundas, &c.

102. Idem Menstruum fatens Lullii,

Epist. accurtatoria, pag. 327.

Destillato lapide vegetabili (*menstruo
vegetabili sive potius aqua ardente
vel spiritu vini philosophici*) usque in
in eam destillationem quod tota aqua sine
phlegmate sit, & hoc in quinta vice contin-
gere solet. Tunc habeas vitrioli bene lucidi
& optimi cinabarii in æquali pondere, & insi-
mul miscendo optimè tere, & in sole desicca,
donec tota aquositas exiverit. Tunc projice
intus Aquam tuam, & destilla lento igne in
principio, & in fine forti, ut moris est in aqua
philoso-

philosophorum acuta, & tunc spiritus quintæ
 Essentiæ vitrioli & cinabarii, quæ principaliter
 constituunt lapidem mineralem) *menstruum*
minerales) misceantur & conjungantur cura
 spiritu quintæ Essentiæ aquæ ardentis, qui spi-
 ritus est lapidis vegetabilis. Et hoc conti-
 nua usque ad decem vices, puta à quinta in-
 cipiendo (*quinq̃ies post spiritûs vini phil.*
quintam rectificationem) & sic cum istis cor-
 poribus (*vitriolo & cinabrio*) continua de-
 stillationes quinq̃ies. Et habeas in mente,
 quod res sint optimè desiccatae & aridae, an-
 tequam in aquam projicias, sic ut tota aqua
 (*totum phlegma*) sit exsiccata (*evaporata*) &
 spiritus remaneant, qui propter fortitudinem
 aquæ ardentis conjungantur; & in qualibet
 destillatione novas res imponere debes.

*Vitriolo & Cinabari aliquando addidit
 Nitrum; ita confecit quod dicitur.*

103. Menstruum fatens ex Vitriolo com.

Cinabrio & Nitro Lullii,

In Clavicula, pag. 299. Vol. 3. Th. Chym.

Rx. **V**itrioli Romani ad rubedinem cal-
 cinati libras tres, salis petrae li-
 bram unam, cinabarii uncias tres.
 Omnia simul terantur super marmor, deinde
 impo-

imponantur in grosso & forti metreto (*cucurbita*) & ponatur desuper aqua vitæ rectificata septies, & ponatur in fimo equino per dies 15, vase bene sigillato. Deinde ponatur ad destillandum igne lento usque habeas totam aquam in receptorio, postea augeatur ignis usque ad rubedinem cappæ (*alembici*) deinde fortificetur ignis usque ad albedinem cappæ (*alembici*) postea refrigescat vas & auferatur receptorium & optimè sigilletur cum cera, & servetur ad necessitatem. Nota quod menstruum debet septies rectificari per destillationem, fæces semper abjiciendo antequam ponatur in opere.

Aliquando præter ingredientia aquæ fortis & cinabrium addidit etiam tartarum calcinatum. Ita,

104. Menstruum færens ex Vitriolo, Nitro, Alumine Tartaro & Cinabari Lullii,

In Experimento XXVI.

R. **A** Quam vitæ ardentem ita ut comburat lineum pannum, postea accipe Vitriolum remotum ab omni phlegmate, ita ut super ignem bulliat sine liquefactione (*vitriolum communi more calcinatum*) salem nitri optimum, alumen rochæ

rochæ de phlegmatum & deficcatum, omni-
 um prædictorum libram unam, tartari albi
 calcinati, cinabarii, ana mediam libram; singu-
 la quæque conteras & trans mitte per cri-
 brum: Postea commisce & pone in retortam
 & superinfunde Aquam vitæ prædictam, an-
 necte receptaculum juncturis optimè clausis,
 luto prius optimè deficcato. Receptorium
 debet esse magnum, ita ut sunt ea, quibus com-
 munitè destillantur aquæ fortes, luto autem
 deficcato subministrabis ignem in principio
 levem, donec retorta calefiat, prosequere
 postea destillationem hac mensura, ut inter
 stillantis aquæ guttam usque ad alteram quæ
 sequitur, interponantur decem prolationes
 nominum sive decem puncta. Cum autem
 tali gradu ignis non destillaverit amplius, au-
 gebis ignem, ita ut revertatur iterum destilla-
 tio ad eosdem, decem uti ab initio. Atque
 hunc gradum continuabis, quouque iterum
 crescet destillatio, ac ultimo de lignis augebis
 ignem, cooperiens undique retortam lateri-
 ribus superius, ut reverberationis ignem ha-
 beat. Illud autem attende, quod ipsa retor-
 ta prius debet undique forti luto communiri
 à principio, antequam hac destillatio inchoe-
 tur,

tur, & cum fit destillatio, debet intra furnellum collo aperto coaptari. Cæterum illud esset optimum & utilissimum in hoc opere, si receptaculum hujus aquæ destillantis appareretur intra concham plenam aquâ frigidâ. Quod si fieri commodum non esset, saltem super recipientem iterum atque iterum panni linei aquâ madefacti sæpius ponantur, ut ipsum receptaculum violentiâ spirituum non frangatur, quæ omnia diligenter attende. Peracta destillatione frigescent vasa, & receptaculum cum aqua servabis firmiter occlusum. Postea habeas eadem mineralia desiccata, & præparata ut supra eodem ordine & mensura, quæ contrita pone in retorta ut prius, ac illi superfunde aquam paulò antè destillatam & protinus annecte receptaculum juncturis quam optimè clausis ut supra, & luto prius desiccato subministrabis ignem, completâ destillatione iterum accipe eodem pondere nova materialia, ac iterum cum sua aqua intra retortam collocabis & destillabis ut supra iisdem gradibus ignis. Quibus peractis frigefacto vase amove recipientem, ac cum sua aquâ destillatâ firmiter clausum diligentissime servabis. Habebis enim aquam minerali

neralem phyficam, five menſtrum ſætens cum ſua forma. Hæc aqua poteſtatem habet calcinandi, ac eodem tempore ſolvendi omnia metalla cum conſervatione formæ vegetativæ. Hæc nos plura experimenta vidimus & fecimus.

Isaacus Hollandus ut augmentaret horum menſtruorum vires, vitriolo addere maluit mineralia quædam tingentia quàm acidum Nitri & Aluminis. Ita præparavit menſtrum à nobis dictum.

105. Aqua ſolvens ad rubeum primæ deſcriptionis Iſaaci,

Cap. X.3. oper. min.

R. **V**itrioli Romani partes ſex, Lapidis hæmatitidis, Croci martis, Cinnabaris, Aeris uſti, Antimonii mineralis ana partem unam; ſiccata bene miſce, & ſuperpoſitis in retorta affunde libras quatuor aquæ vitæ rectificatæ; deſtilla, & deſuper caput mortuum pulveriſatum cohoba ter.

Menſtrum hoc eſſe ſanguinei caloris, ſequens hæc ſimile menſtrum probat.

106. Aqua ſolvens ad rubeum ſecundæ deſcriptionis Iſaaci,

Cap.

Rx. **A**ntimonii mineralis , Æris usti ,
 Croci martis, Cinabaris, ana par-
 tes duas, Vitrioli ad pondus omni-
 um, omnibus bene exsiccatis & permixtis af-
 funde aquæ vitæ optimè rectificatæ ad emi-
 nentiam duarum palmarum , vase optimè
 clauso digere in balneo per 10. dies , quotidie
 movendo materiã ter vel quater, ut materia a-
 quæ vitæ eò melius incorporetur, finitis his 10.
 diebus, & apposito alembico destilla leni igne,
 sed tandem per 12. horas igne fortissimo , ut
 omnes spiritus tincti cum aqua vitæ ascendere
 possint. Hunc laborem toties repete sem-
 per destillando Aquam cum recentibus ma-
 teriis donec sanguinis instar rubefacta fuerit.

*His duobus addemus etiam tertium hujus
 speciei menstruum.*

107. Aqua solvens ad rubeum tertiæ
 descriptionis Isaaci,

Cap. LXI. 3. Oper. min.

Rx. **V**itrioli Romani, Cinabaris , ana
 partem unam, Croci martis, Lapi-
 dis hæmatitidis, Æris usti, Viridis
 Æris ana partem mediam , Vitriolum prius
 calcina. Si velis extrahe cum aceto (*philoso-
 phico*)

phico) tincturam ex Antimonio minerali, quam ab aceto separatam speciebus superioribus adde, ut & aquæ vitæ duodecies rectificatæ quantum sufficit; vase optimè clauso in balneo digere per septem vel octo dies, tum apposito alembico, & juncturis bene lutatis destilla leni igne per duos dies, deinde fortiori per duos alios, tum ut vitrum candeat per tres dies, frigefactis vitris exime caput mortuum, quod bene pulverisatum digere cum aqua destillata per octiduum, tum destilla primo die leniter, secundo fortius, tertio fortissimè ut candeat per viginti quatuor horas; tunc si ne ut frigescat, Aquam destillatam cum novis materiis digere & destilla ut suprà, idque ter repetendum.

Et uti hæc menstrua fuere pro tincturis rubris, ita etiam quedam composuit pro tincturis albis. Sic

108. Aqua solvens ad album Isaaci.

Cap. LXXVI. 3. Oper. min.

Rx. **A** Luminis rochæ, Lapidis calaminaris, Calcis Ovorum, ana; affunde aquæ vitæ ab omni phlegmate rectificatæ quantum sufficit, & destilla, uti aqua solvens ad rubeum.

109. Alia

109. Alia aqua solvens ad album Isaaci ;

Cap. XLVIII. 3. Oper. min.

R. **A** Luminis rochæ , Lapidis calam.
Calcis ovorum, Arsenici commu-
nis, ana, omnia pulverisata misce,
& pulveri affunde aquæ vitæ bene rectificatæ
ut trium palmarum spatio superemineat ma-
teriæ, destilla lento igne, deinde fortiore, tan-
dem ut candeat per viginti quatuor horas, de-
stillatum cohoba adhuc quater super caput
mortuum pulverisatum.

*Varia ejuscemodi menstrua nobis passim
occurrunt apud Isaacum in quorum descri-
ptionibus etiam si non semper exprimatür ad-
ditio aquæ vitæ sive spiritus vini philosophici,
hæc tamen in omnibus hisce subintelligenda
esse ex superioribus Aquarum solventium patet
receptis. Exempla sunt menstrua sequentia,
imprimis quod dicitur.*

110. Aqua rubra interdiu ac noctu lucens

primæ descriptionis Isaaci,

Cap. CLIII. Lib. 2. Oper. min. Pag. 528.

Vol. 3. Th. Chym.

R. **C** Rocum martis, Antimonium ut ex
mineris eruitur Arsenicum rubrum,
singulorum libram unam, Auripi-
gmenti

gimenti libram unam, Vitrioli Romani libras
tres, salis nitri quantum est pondus reliquo-
rum omnium. Contunde omnia simul in
pulverem impalpabilem. His libram unam
salis armoniaci immisce cumque probè per-
mistum fuerit, inde vasi terreo, quod ignem
facile ferre possit, nec intus vitrificatum, sit.
Ei alembicum superimpone ac firmiter luta,
& receptaculo addito aquam fortem ut oportet
destilla, primum igne pusillo, deinde au-
gendo ipsum per gradus, & aqua alba destil-
labit, quæ ubi destillarit, alembicus rubere in-
cipiet aut croceus fieri. Tum receptacu-
lum citò aufer, ac aliud adde, ac solide luto
operi, & ignem tuum auge donec spiritus al-
bus transeat; is est sal armoniacum quod ulti-
mum omnium transit, ac tamdiu ignem strue
donec alembicus omnino lucidus fiat. Cum
jam ruber spiritus transit, nihil (*salis armo-
niaci*) cum eo transit, ac simulatque transferit
(*aqua alba*) spiritus atque aqua (*secca sive sal
armoniacum*) simul transeunt, tum alembicus
intus albus fit, quasi nive plenus esset, & tum
ignem strue tamdiu donec spiritus & aqua ex-
exhalatione per rostrum educta sunt, quem-
admodum homo vi halitum exhalat; ita spi-
ritus

ritus & aqua sicca per fistulam expirant alembici in receptaculum ac ignem augent. Cumq; spiritus & aqua sicca transiêre, alembicus fit mundus, clarus & albus, ac pellucidus. Tum finas frige fieri & remove ab igne atque aquam vitro inde, ac arctè obtura. Sume caput mortuum & tenuissimè in pulverem contunde, & in aqua munda clara pone ad horas duas; sine subsidere, ac clarum supernè diffunde, & denuò aquam mundam claram superfunde ut priùs, & sine etiamnum per horam bulliat, ut priùs. Tum sine denuò subsidere; & rursum priori adde, tum fæces abjice, atque id quod effudisti (*solutum*) evapora, & pulvis croceus tibi remanebit; eum pondera, & tum tantumdem salnitri adde & inter se misce, ollæ vitreæ inde, atque aquam tuam destillatam (*sive menstruum*) superfunde & alembicum superimponè, & solidè luto operi, & receptaculo addito per tres dies super fornacem relinquito (*ad digerendum*) antequam ignem subjicias, tum ignem tuum accende, ac primum igni pusillo destilla, & post interdum auctiore, donec spiritus albus transierit; tum desine, atque Aquam rubram habes interdum

ac

ac noctu lucentem, quæ lunam fixam solvit,
sicut luna solvi solet, & tincturam assumet
perinde ac sol mundissimus, qui unquam vi-
sus sit, imò omnia metalla alba colore solis
tingit.

III. Aqua rubra noctu' lumen emittens
secundæ descriptionis Isaaci,

Cap. XLIV. Oper. min. Pag. 458. Vol. 3.

Th. Chym.

Rx. **V**itrioli Romani libras tres, Cinna-
baris, viridis æris, Cerussæ, ana li-
bram semis, croci ferri, lapidis hæ-
matidis uncias quatuor, sal nitri tantum, quan-
tus est cumulus totus (*libras quinque*) pulverisa
& probè inter se permisce, divide cumulum in
tres partes, atque ex una parte fac aquam for-
tem, quam super pulverem alterius partis fun-
des, destilla iterum aquam fortem, eam super
tertium pulverem funde, & Aquam illam for-
tem superdestillato, quo facto omnia tria ca-
pita mortua pulverisa.

Rx. Aquam salis armoniaci, quam infrà te
docebo conficere (*nos autem modò dedimus
sub No. 81.*) qua tam subtiliter prædictum
pulverem contere, ut eò pictor pingere queat:
Tum siccandum in tua stupha sicca pone, sic-

X 2

celscere

refecere sine in patinis vitreis, siccatum conte-
 re sicce super lapide, & ollæ vitreæ indito, at-
 que Aquam fortem (*superius destillatam*) su-
 perfundito, destilla primum igni lento 24. ho-
 ras, tum auge adhuc (*ignem*) per 24. horas,
 tum etiamnum augeas donec candere incipiat,
 his elapsis in eodem candore etiamnum ad
 horas sex, post finas refrigerescere, ab igne re-
 moveas, receptaculum probè obturans. Tum
 caput mortuum pulverisa, & contere super
 lapide cum aceto destillato, & educito sal
 aut elementum terræ ex fæcibus; sal ollæ vi-
 treæ indito, aquam tuam fortem superfunde,
 alembico & receptaculo probè operto, vi-
 trum in arena pone in cacabo cum aqua (*bal-
 neo*) destillato quicquid destillare vult, cum
 amplius non destillat, finas balneum bullire
 diem & noctem sive stillet sive non: Tum fi-
 nas refrigerescere, removeas ab igne, ponas in
 cineribus, adhibe primum ignem pusillum ad
 horas 12. tum ignem adhuc auge horas 12. post
 finas modicè candere, atque ita ad sex horas
 finito; deinde refrigerescat, remove ab igne, ac
 probè operi, & sumptis fæcibus aut sale, con-
 tere ea minutim cum aceto destillato, inde
 amphoræ lapideæ, & bona parte destillati su-
 perfusa,

perfusa, pone in balneo, ita faciens ut supra doctum est, vide an adhuc faeces habeat, & sal clarum facito; ollæ virreæ rursus inde, iterum aquam superfunde, facito modis omnibus ut supra, ter quaterve, atque omnis materia tua aut terra cum aqua forti destillabit; tum ab igni remove, probè obtura, & benè serva, aquam enim pretiosam habes præ omnibus aquis de quibus unquam audivi. Ac mihi crede bona fide, de hac aqua mira vidi, atque etiam ipse mira feci. Hanc Aquam ad rubrum lapidem cristallinum reduxi, qui noctulumen emitteret, ut frequentes convivæ convivium eo peragerent. Serva bene ad usum, & pro secretissima aqua omnium quas habes, habeto.

Methodus conficiendi ejusmodi menstrua lucentia magis concinnè perspicitur ex sequenti aqua.

112. Aqua fortis rubra & lucens tertiæ descriptionis Isaaci,

Cap. LXII. 1. Oper. min. Pag. 354. Vol.

3. Th. Chym.

℞. **V**itrioli clarificati, & à facibus purificati, sal nitri, ana. Ex his Aquam fortem destilla secundum artem.

X 3

Tunc

Tunc caput mortuum ex olla vitrea fume, & tenuiter pulverisa, tum contēre super lapide, tum in aqua communi destillata impone, atque omne sal extrahi finito, tum per filtrum deprome, ut mundum à fæcibus habeas; congela denuò, cumque congelatum est, pulverem impalpabilem inde confice, eumque pulverem ollæ vitreæ immitte, atq; ibi aquam illam fortem denuò super pulverem funde quam inde destillasti, ac pone iterum destillandum, & destilla quicquid destillare vult. Tum caput mortuum iterum exime, atque in pulverem contunde, ut priùs, ac modis omnibus ut suprà facito. Hocque opus itera tamdiù, donec sal omne cum aqua forti omninò destillaveris. Tum Aquam præstantem habes rubram lucentem de nocte instar ignis lucidi. Tum Aquam illam sumptam in balneo rectifica, identidem destillando ac denuò superinfundendo, ita ut ad extremum omne destillatum ex balneo habeas. Tum aqua tua pretiosa præparata est in qua lapidem tuum (*philosophorum*) multiplicabis & aperies.

Quoad ingredientia ut & præparandi methodum menstrua hæc à superioribus Isaaci parum differunt imò ferè eadem sunt, verum
spiritus

spiritus vini phil. quem in illis aquis solventibus addere jussit Isaacus, in his suis aquis fortibus ut addatur, de necessitate subintelligi debet. Nam absq; hoc spiritu hæ aquæ omnes communes essent nullius valoris & usus.

Ex Receptis observamus.

1. Corpora tingentia qualiacung; acido vel naturaliter vel artificialiter dissoluta & in sal sive vitriolum redacta, mediante vini phil. spiritu præbere menstrua præsentia, duplici hac methodo: Vel repetitâ cohobatione, vel simplici destillatione; verum necessum est in hoc posteriori modo, ut corporum dictorum salia vel vitriola graduentur prius, id est, per varias dissolutiones & coagulationes conjungantur spiritui vini philos. posteaq; destillentur, ubi cavendum est, ne in hac vitrioli gradatione acidum, laboribus minùs necessariis, magis quàm convenit debilitetur, nam ita faciliè loco hujus generis, menstrua octavi generis inexpectatò præparabitis.

2. Menstrua hæc differre ab octavi generis menstruis in eo quod acida sint, illa vero dulcia. Dissolve menstruum vegetabile compositum octavi generis in aceto destillato, spiritu sulphuris, aqua forti com. &c. & ex

X 4

tempo-

tempore habebitis menstruum hujus generis ;
vice versa, debilitate horum menstruorum aci-
ditatem, & transmutabuntur in menstrua
octavi generis.

3. Menstrua hæc rerum tingentium esse Es-
sentias acido dissolutas.

4. Vitriolum ungaricum (cuprum acido
naturaliter dissolutum) utut artificialiter
purgatum à peregrinis salibus & sæcibus, ege-
re nihilominus, reliquorum tingentium in-
star, vini phil. spiritu, ut reducatur in oleum
adeò excellens tam in rebus medicis quàm
alchymicis.

6. Perinde esse quocunq, etiam acido redi-
gatur cuprum vel aliud corpus tingens in vi-
triolum, modò postea graduetur, id est, vini
philos. spiritui commisceatur. Hinc semel
pro semper admonendi estis, ut non solummodo
in Basilii, Paracelsi, sed aliorum adeptorum
etiam scriptis, uti in *Via veritatis*, &c. in qui-
bus passim vobis occurrent hæ phrasiologie,
Res graduatæ, correctæ, exaltatæ, &c. intelli-
gatis non communia, sed vini phil. spiritu præ-
parata & pro operibus secretioris chymie ido-
neæ reddita.

6. *Vitriolum Romanum non spiritu vini
com.*

com. sed philosophici redigi in oleum tam nobile.

7. *Menstrua hæc continuatis cohobationibus fieri rubicundissima, noctu lucentia adeò ut cenantes non indigeant aliquo alio lumine, permanentia, & lapidem philosophorum multiplicantia, sed de his, suis locis, videlicet, tertio & quarto libris.*

XXI. GENUS.

Menstrua mineralia composita ex Menstruis mineralibus simplicibus & Mercurio, reliquis metallis, aliisque rebus tingentibus.

113. *Spiritus Veneris sive spiritus ex viridi Æris Basilii,*

Libr. Partic. de Particul. Veneris.

R. **C**lippi quantumvis, ex quo fac vitriolum more solito, sive ejus loco sume viride Æris commune in Officinis prostant quod idem præstabit. Cui pulverizato affunde acetum destillatum (*commune*) pone in calore, acetum transparentis & viride decanta, residuo affunde novum acetum, reiteraque opus usque quo tingatur acetum, & materia in vasis fundo remaneat nigra. Acetum tinctum & collectum abstrahere vel ad

X s

siccita-

siccitatem, vel ad cuticulam ut cristallifetur
 Vitriolum, & habebis viride æris purificatum
 (*communi more*) cui pulverisato affunde suc-
 cum uvarum immaturarum (*Acetum philoso-
 phicum sub No. 74.*) pone in calore leni, & di-
 gerendo transparentem habebis tincturam
 smaragdinam ex qua extrahitur tinctura ru-
 bra Veneris, pigmentum excellens pro picto-
 ribus. Tincturâ hâc extractâ, omnes extracti-
 ones commisce, & abstrahere leniter phlegma,
 ut in loco frigido cristallifetur Vitriolum val-
 dè pulchrum (*graduatum*) cujus si habueris
 sufficientem quantitatem, habes etiam satis
 materiæ pro lapidis philosophici confectio-
 ne; si dubitares forsitan tale mysterium persi-
 cere ex quocunque vitriolo (*naturali.*) De
 hoc præparatione modò locutus fui parabo-
 licè libro Clavium, capite de Weinessig/ ubi
 dixeram: Commune Azoth non esse lapidis
 nostri materiam, sed Azoth nostrum seu
 materiam primam extractam per commu-
 ne Azoth & Vinum, quæ sunt succus uva-
 rum immaturarum expressus, quo Veneris
 corpus dissolvendum & in Vitriolum redu-
 cendum est, hoc est, ut bene observetis, ita
 enim vosmet ipsos à multis difficultatibus
 exime-

eximetis. Jam ex hoc Vitriolo ita præparato destilla spiritum & oleum rubrum, &c.

Annotationes.

IN genere octavo Mercurius vulgi & metalla vel per Vini phil. spiritum, vel per menstruum aliquod vegetabile simplex, evecta fuere in menstrea vegetabilia composita. In genere antecedente vicesimo, Arida tingentia Acidis dissoluta facilius destillantur una cum vini phil. spiritu in menstrea mineralia composita.

Præsens autem genus corpora dicta non vini phil. spiritu sed menstruis mineralibus, volatilisat ut menstrea inde fiant citius & leviori opera & altioris generis. In genere proxime antecedenti vitriolum naturale vini phil. spiritu maceratum, vel quod multò conducibilius est, eodem spiritu dissolutum, & in vitriolum graduatum redactum, destillavimus in menstruum minerale. Naturalis enim vitrioli romani aciditas ad cupri corrosionem in sui compositione non solum potis, sed satis fortis etiam fuit ad dissolvendum vini phil. spiritum in dicti menstrui confectione; hinc autem aliter se res habet in vitriolis artificialibus; arida enim metallorum corpora in suis dissolutionibus

nibus coagendo debilitant acidum, hinc vitriola debilitatam hanc continentia aciditatem, haud idonea sunt tam pro vini phil. spiritus dissolutione, quàm menstrui præsentis constitutione. Ideòq; Saturni & Jovis vitriola communi acido confecta, mediante vini phil. spiritu reddunt olea dulcia sive menstrua vegetabilia, minimè acida, sive mineralia; debile enim istud acidum in vitriolificatione mollium horum metallorum superstes, transmutatur penitus in vini phil. spiritus dissolutione, ut & in ipsa sui ipsius destillatione, ideò Vitriolum ex cupro & chalybe acidis arte confectum, non vini phil. spiritu, sed menstruis mineralibus destillatur in menstruum præsentis generis. Aurum autem & argentum non solummodò mineralibus sive fortioribus hisce indigent menstruis, sed ut eisdem volatilisentur itidem & reducantur in Vitriola volatilia.

Ita Basilus Aurum & Argentum redegit in vitriolum volatile in Conclusionibus suis Sect. 2. de vitriolis, Cap. 1. de Vitriolo solis & lune. Primo, inquit, oportet habere aquam nostram ex frigido sale terræ (Nitro) & Aquila (sale harmoniaco vegetabili) cum qua aurum & argentum fiunt spiritualia & in cristallum

stallum coagulantur seu vitriolum metalli-
 cum, ex quo, &c. *In labore primo libri Reve-*
lationis, ut & in Elucidatione 12. Clavium hoc
solis Vitriolum exactius ita describitur. R^x.
inquit, hujus aquæ (*Balnei Regis sive menstrui*
superius sub No. 89. descripti) partes tres,
 Calcis auri partem unam, misce in cucurbita
 pone cum alembico super cineres calidos, sol-
 vetur, & si non solvatur totum, effusâ aquâ af-
 funde novam, & hoc donec omnis calx solu-
 ta sit in aqua; cum refrixerit subsident fæces
 albæ in fundo, quas separa, aquam omnem
 conjunge, & in B. per diem & noctem digere;
 fæcibus denuò remotis per novem dies conti-
 nuò digere, destilla aquam ut materia rema-
 neat in fundo oleo similis, aquam inde destil-
 latam denuò affunde calefactam, destilla ut
 prius, affunde denuò, destilla, & hoc reitera
 aliquoties, ita debilitabitur (*menstruum*) dein-
 de materiæ oleo simili affunde aquam no-
 vam, digere die & nocte, destilla per arenam
 usque ad oleum, aquam calefactam denuò
 affunde, destilla, & hoc toties donec omne
 aurum per alembicum transiverit; fieri autem
 debet destillatio hæc in cucurbita humili, fun-
 do plano. Aquam auream quæ transiit, po-

ne

ne in loco frigido & cum tempore cristalli
coagulabuntur,separa aquam ab iis.

*Guido auri Vitriolum volatile confecit ex
auro sublimato. Aurum sublimavit hoc modo:*
℞. Auri calcinati duodecies cum tribus par-
tibus Cinabaris,vel auri foliati uncias quatu-
or, olei salis (*menstrui sub No. 76. descripti*)
uncias duodecim, solve in cineribus, abstra-
he inde aliquoties oleum salis, putrefac per
ensem, destilla postea, & sublimabitur omne
aurum rubicundi coloris in decima vel duo-
decima sublimatione ; Sed si noluerit subli-
mari, conjunge omnia, & ex balneo abstrahe
phlegma, residuo adde olei Tartari per deli-
quium uncias quatuor per vices, & fortiori
igne urge, & aurum ascendet rubicundum
cum menstruo, & præcipitabitur in ejus fun-
do, Aquam ab auro decanta, quo desuper
octies vel novies combure vini (*communis*)
rectificatum spiritum ad tollendam omnem
olei salis aciditatem, *pag. 11. Thesaur. Chym.*
Ex auro ita sublimato sequenti methodo præ-
paravit Vitriolum graduatum solis.

℞. Auri sublimati uncias quatuor & semis,
affunde Acetum radicale (*cum spiritu vini*
mixtum) ad trium digitorum eminentiam,
digere

digere per tres dies in balneo, decanta acetum, & recens reaffunde usque omne fuerit dissolutum, quod in B. abstrahe ad liquorem, sed cavendum ne nimium; pone in cella frigida & cristallifabitur Vitriolum auri in colore rubini vel granati juxta operationis methodum magis vel minus pulchrum, à quo decanta liquorem denuò ad cuticulam, abstrahendum, usque dum habueris vitrioli uncias quinque: *Pag. 19. Thesaur. Chym. Eodem modo etiam preparavit lunæ vitriolum graduatum, pag. 31. ut & Martis, pag. 36. Jovem vero pag. 42. Venerem pag. 45. & Saturnum p. 49. calcinavit tantum, & cum Aceto prædicto in graduata redegit Vitriola, ex quibus omnibus vitriolis per modum spiritus Veneris Basilii menstrua hujus generis destillari possunt.*

Isaacus spiritum Saturni ex Vitriolo graduato plumbi via destillavit.

114. Aqua Paradisi Isaaci,
In Opere Saturni.

R. **S**aturni libras decem aut quindecim, cui non sit admixtum aliud metallum, lamina tenuiter, & habe amphoram semiplenam aceto, luta, pone in balneo tepi.

tepido, & singulo triduo aut quatruiduo abra-
 dade saturnum calcinatum à laminis, collige
 ad quinque aut sex libras, tere hunc saturnum
 calcinatum (*cerussam*) cum aceto destillato
 (*philosophico*) super marmor ut cum penicil-
 lo pincturæ possit servire, accipe porrò urce-
 um lapideum, & in eo affunde saturno calci-
 nato acetum destillatum, relicta tertia parte
 urcei vacua, permisce optimè, obtura cum
 operculo vitreo aut lapideo, pone in balneo,
 rudicula aut cochleari ligneo quinquies aut
 sexies die move, obtura rursus, neque calefac
 balneum magis quàm ut manum in eò pati
 possis; stet sic 14. diebus, & noctibus, tum se-
 funde clarum, & affunde acetum novum cal-
 ci nondum solutæ; misce, procede ut prius,
 fac toties donec omnis calx saturni soluta sit,
 saturnum sic solutum pone in balneo, evapora
 acetum lento igne, saturnus in massam redi-
 getur, quam move donec sicca fiat; erit colo-
 ris mellei, tere eam super marmor cum aceto
 destillato, saponis instar, repone in urceo la-
 pideo optimè mixta in balneo tepido per
 quinque aut sex dies, move singulis diebus ru-
 dicula lignea, operi vitrum, sine refrigerare,
 sefunde quod solutum est in urceum alium
 lapi-

lapideum magnum, affunde aliud acetum, mī-
 ſce optimè, pone denuò in balneum, ſefunde
 & ſic procede donec nihil ampliùs ſolvatur,
 quod linguâ experieris, ſi enim dulce ſit ace-
 tum, non eſt ſatis ſolutum, aut pone aliquan-
 tum in cucurbita vitrea, & ſine evaporare; ſi
 aliquid remaneat, non totum quod aurum fi-
 eri vult ſolutum eſt, & quod in urceo rema-
 net, ſeu fæces, ſi ſint dulces in lingua, & adhuc
 aliquid in cucurbita reperiſas quod non ſatis
 ſolutum eſt poteſ novo aceto affuſo ſolvere.
 Coagula haſ ſolutiones ut priùs; ſolve aceto
 deſtillato ut priùs; haſ coagulationes & ſolu-
 tiones continua donec nullæ ampliùs fæces
 in fundo remaneant ſed omnia ſolvantur in
 aquam claram & limpidam, tunc ſaturnus li-
 ber eſt ab omni ſua lepra, melancholia, fæ-
 cibus, nigredine, additamentoque, & eſt purus,
 niveuſque quia ab omnibus *ſordibus puruſ eſt*,
 fuſibilis ut cera, & dulciſ ut ſaccharum, &c.

℞. Medietatem ſaturni purgati, hanc po-
 ne in urceo lapideo & affunde ei quatuor li-
 bras aceti deſtillati, impoſito alembico deſtil-
 la acetum in balneo, debet autem alembicuſ
 in ſummitate habere forame per quod affun-
 de acetum recens, deſtilla ut priùs; affunde
 novum

novum & abstrahere, & hoc donec acetum æquè
 forte abstrahatur ac affunditur, tunc sufficit,
 quia materia imbibit tantum spirituum Aceti
 quantum opus ei, & quantum retinere potest.
 Exime urceum igni, demptoque alembico po-
 ne materiam in vitrum quod ignem ferre pos-
 sit, adde ei alembicum, pone in capella cum ci-
 neribus in furno, fac primo ignem lentum, au-
 ge paulatim donec materia tua transeat san-
 guinis colore & olei crassitudine, sacchari
 dulcedine & cœlesti odore; conserva calorem
 dum destillat, si cesset, auge ignem donec vi-
 trum candescere incipiat, conserva in hoc ca-
 lore donec nihil amplius destillet; sine refri-
 gescat per se, deme recipientem, & optimè
 cum cera obtura, materiam (*caput mortuum*)
 tunde in mortario ferreo, cum pistillo chaly-
 beo, & deinde tere super marmor cum aceto
 destillato (*Aceto cum spiritu vini phil. mixto*)
 pone in urceo lapideo ut duæ partes plenæ
 sint, destilla per balneum, affunde novum
 acetum, destilla ut prius, itera donec acetum
 destillet eadem fortitudine qua affusum fuit.
 Refrigescant, materiam in vitro forti super ci-
 neres in capella destilla ut prius, primo igne
 lento, deinde fortiori ut prius fecisti, exhibit
 oleum

oleum rubrum ut prius, &c. materiam tunde, & procede denuò donec in destillatione in balneo, materia non ampliùs secum retineat spiritum aceti; tum accipe materiam, in cucurbita vitrea destilla ex cineribus quod destillare vult, donec materiam in oleum rubrum destillaveris quæ est aqua Paradisi nobilissima ut illa lapides omnes fixi perfundantur & lapis perficiatur. Hanc Aquam Paradisi vocarunt antiqui Acetum suum acre, clarum, &c.

Metalla aliquando non rediguntur in Vitriola graduata; sed repetita cohobatione fiunt hujus generis menstrua. Ità fit.

II5. Acetum mercuriale Trismosini, *Libro Moratofan sive octo Tincturarum in secunda Tinct. Pag. 79. Aur. Vell. Germ.*

Rx. **A**rgentum vivum purgatum more communi, & pone in alembico. cui affunde Acetum vini valdè acre (*Acetum cum spiritu vini phil. mixtum superiùs sub No. 72. descriptum*) ad unciam mercurii, uncias tres aceti, sexies abstrahere in balneo, tandem fortiter urge ut ascendat in recipiens, destillatum rectifica & erit paratum.

Ali.

*Aliquandò loco Aceti phil. usus fuit aqua
forti fortissimâ sub No. 73. descripta.*

116. Aqua mercurialis Trismosini.

*Libr. octo Tincturar. in Tinct. quarta, pag. 80.
Aurei Vell. Germ.*

Rx. **V**itrioli Romani, salis nitri ana li-
bram unam & semis, salis armo-
niaci (*vegetabilis*) uncias quatu-
or, laterum pulverisatorum libram unam, ex
quibus destilla aquam fortem lege artis. Rx.
Mercurii sublimati veneti (à cujus fumo vene-
nofo ut tibi caveas necessum est) uncias qua-
tuor, cui in cucurbita posito affunde dictam
aquam fortem, abstrahere fortiter ut mercurius
benè commisceatur aquæforti, & erit parata.

*Albertus Magnus eandem aquam mercuri-
rialem præparavit hoc modo :*

117. Aqua mercurialis Alberti Magni,

*Libro compositum de compositis, Cap. 5. Pag.
937. Vol. 4. Th. Chym.*

Rx. **V**ITRIOLI Romani libras duas, sa-
lis nitri libras duas, Aluminis cal-
cinati libram unam. His simul
benè contusis & bene mixtis ponatur in phia-
lam aptam vitreatam, & destilletur aqua (*for-
tis*) more communi, clausuris valdè benè
clauden-

claudendis, ne spiritus possint evaporari, primo igne leni, secundo fortiori, tertio cum lignis, ut omnes spiritus exeant & alembicus re-albescat, tunc cessa cum igne, & fac furnum infrigidari, & aquam istam serva diligenter, quia est dissolutiva lunæ, idcirco serva eam ad complementum operis, quia illa aqua lunam dissolvit, Aurum ab Argento separat, mercurium & crocum martis calcinat, &c. Hæc est aqua prima philosophica (*communis aqua fortis*) & habet unum in se gradum perfectionis.

Rx. Aquæ primæ libram unam & dissolve in ea uncias duas salis armoniaci puri & clari (*vegetabilis*) quo dissoluto statim aqua aliter est qualificata, & aliter colorata, quia prima fuit viridis coloris & dissolutiva lunæ, & non solis, & statim post impositionem salis armoniaci vertitur color ejus in citrinum, & dissolvit aurum, mercurium, & sulphur sublimatum & tingit pellem hominis citrinissimo colore, serva aquam illam (*Regis philosophicam*) ad partem.

Rx. Aquæ secundæ libram unam, & mercurii sublimati à vitriolo romano & sale comm. uncias quinque & semis, & ponatur
ad

ad aquam secundam paulatim & successivè, sigilletur orificium vitri benè, ne virtus mercurii immissi subito exhaletur, & ponatur vitrum in cineres calidos temperatos, & incipiet ista aqua statim operari in mercurium ipsum dissolvendo & incorporando. Et sic permittas vitrum stare in cineribus calidis, & in dissolutione aquæ donec ipsa aqua amplius non appareat sed ipsum mercurium sublimatum ex toto dissolvit. Agit autem ipsa aqua semper in mercurium per modum imbibitionis donec ex toto solvat ipsum. Sed nota si ista aqua ex toto non posset solvere mercurium impositum, tunc quicquid dissolutum fuerit per istam Aquam de Mercurio, hoc deponatur, & non solutum in fundo exsiccetur lento igne, conteratur, & cum nova aqua iterum dissolvatur ut prius, & sic reiteretur iste ordo, donec totus mercurius sublimatus sit solutus in aquam. Et tunc omnes solutiones istius tertiæ aquæ in unum conjunge, in vitrum mundum, & claude orificium ejus cum cera benè, & serva diligenter. Hæc est aqua tertia philosophica spissa qualificata in tertio gradu perfectionis, & est mater aquæ vitæ quæ omnia corpora in primam materiam dissolvit.

.Ter-

R. Tertiam aquam clarificatam, mercurialem, tertio gradu perfectionis, qualificatam & ponas eam in putrefactionem in ventre equi bene digestam, in vitro claro bene sigillato cum longo collo per 14. dies, & fac eam putrefieri, & faeces in fundo residere, tunc ista aqua transmutabitur de colore citrino in flavum, quo facto excipe vitrum & pone inter cineres lentissimo igne, & suppone alembicum cum suo receptaculo & incipias destillare paulatim Aquam vitæ clarissimam, mundam, ponderosam, Lac virginum, Acetum acerrimum guttatim, & semper lento modo continuando ignem, donec totam Aquam vitæ serenè destillaveris, tunc cessa cum igne, & fac furnum infrigidari & diligenter serva ad partem. Ecce ista est Aqua vitæ, Acetum philosophorum, Lac Virginis per quam corpora in primam materiam resolvuntur, quod infinitis nominatur nominibus. Signa istius aquæ sunt ista, si gutta una projiciatur super laminam cupream ignitam statim penetrabit, & vestigium relinquet album, fumigat super ignem, coagulatur in aëre ad modum glaciei. Cum autem ista Aqua destillatur, guttæ ejus non intrant continuè sicut aliæ
guttæ

sed una per hanc viam; alia per aliam viam
destillatur, hæc aqua non agit in corpora me-
tallica sicut alia aqua corrosiva fortis, quæ
corpora dissolvit in aquam, sed ista aqua o-
mnia corpora si fuerint in eâ posita, reducit
& resolvit in mercurium, ut postmodum
audies.

*Paracelsus Aquam hanc sequenti methodo
confecit.*

118. Aqua mercurialis Paracelsi.

In Appendice Manualis de lap. Phil. Pag. 139.

R. **M**ercurii sublimati septies per vi-
triolum, sal nitri & alumen libras
tres, salis armoniaci (*vegetabilis*)
ter à sale sublimati clari & albi libram unam
& semis, trita simul & alcoolifata sublima in
sublimatorio per arenam horis novem. Ubi
refruxerit, sublimatum cum penna detrahito,
& cum reliquo sublima ut prius. Hanc ope-
rationem quater repete, donec amplius non
sublimetur & in fundo massa nigra remaneat
inftar ceræ fluens. Refrigeratam exime &
tritam rursus, in patina vitrea sæpius cum
salis armoniaci aqua secundum artem præpa-
rata (*menstruo sub No. 91. descripto*) imbibe &
sua

sua sponte coagulatam iterum imbibe & sicca ad novem vel decem usque vices, donec ferè non ulteriùs coaguletur. Tritum subtiliter supra marmor in loco humido solve in oleum pulchrum, quod rectificabis per distillationem in cineribus ab omnibus facibus & residentia. Hanc Aquam omnium facile principem diligenter asservabis.

Lullius suam Aquam mercurialem composuit ex mercurio & menstruo fatente.

119. Menstruum fatens mercuriale Lullii,
Pag. 63. Testam. Novissimi.

Rx. **D**E menstruo fatenti libras quatuor, & pone intus libram unam mercurii vivi, & pone in balneo vel fimo equorum per sex dies, & totum convertetur in aquam, destilla per balneum & habebis Aquam mercurialem verè mineralem.

Ripley magistruum suum sequutus est in aquæ mercurialis confectiōe.

120. Leo viridis mercurialis Ripleyi,
Pag. 310. Pupillæ Alchymie.

Rx. **M**ercurium sublimatum à vitriolo & sale communi ad quantitatem 20. vel 40. librarum (*opinor legendum*)

dum esse duos vel quatuor) ut habeas quod omnino sufficiat: Tere benè in pulverè & pone in vas vitreum benè magnum & forte. Cui superfunde tot libras aquæ fortissimæ (*menstruum fatens est aqua fortissima mundi, pag. 138. Medulla*) quot sunt pondera mercurii. Move insimul fortiter, & fiet vas adeò calidum ut vix manibus tangi possit. Obtura bene, & permitte stare in loco frigido per novem dies, singulo quoque die ter aut quater fortiter movendo. Quo facto pone vas in furno cinerum, & cum igne levissimo destilla totam Aquam vitæ (*menstruum*) quam serva bene per se, deinde in continenti adjunge aliud receptorium bene lutatum, accende ignem vehementissimum, quem continuabis quousque totus liquor aureus destilletur omninò.

Eisdem modis quibus conficiuntur Aquæ mercuriales, his etiam confici possunt ex reliquis metallis menstrua hujus generis. Ita fit

121. Menstruum fatens lunare Lullii,

In Experimento XXIX.

R. **S**Upradietæ aquæ mineralis (*sub No. 104. descriptæ.*) ut habes in superiori (No. 26.) experimento, uncias 6. vel 8. in ea solve unam unciam lunæ, quam dissolutionem

tionem pone in retortam parvulam ad destillandum per cineres; qua destillatione cessante augebis ignem quantum possibile fuerit: Cumque hoc gradu ignis nulla humiditas amplius destillaverit, frigefacto vase, accipe aquam destillatam, in qua est anima lunæ, ac bene clausam servabis ne respiret.

Ita etiam preparatur Aqua solaris apud Lullium.

122. Menstruum fæctens solare Lullii,

In Experim. XXXI.

R. **A** Quam fortem sive aquam mineralem *sub No. 104. descriptam*) ut supra, atque inibi dissolve in unaquaque libra uncias tres de sale animali præparato & fixo prout habes in suo (*sexto*) experimento. Quo soluto, dissolve ibidem uncias duas auri cementati ut scis, postea putrefac per octo dies, mox per balneum destillabis. Quod autem in fundo remanebit erit instat mellis fusi, supra quam materiam iterum infunde de sua aqua per balneum destillata, ita ut supernatet duobus digitis; putrefac per diem naturalem, mox amoto antenotorio, superpone alembicum cum recipiente clausum, ut non respiret. Destillato per cineres

Y 2

quous-

quousque ampliùs non destillaverit, ultimò augebis ignem aliquantulum ut in aquam transcendat pars aëris. Tertio ignem augebis, ut etiam ignis elementum per alembicum transeat, cum autem hoc ultimo ignis gradu nil destillaverit, tunc frigefacto vase, amotum recipientem cum aqua sua destillata, firmiter clausum servabis.

Isaacus Hollandus aliquando Aquam mercurialem confecit ex mercurio lunæ hoc modo.

123. Acetum Philosophorum ex mercurio
Argenti Isaaci,

*Cap. XCIX. 2. Oper. min. Pag. 492. Vol. 3.
Th. Chym.*

R. **C**alcis lunæ libram unam, salis armoniaci quod, clarum & pellucidum sit tanquam cristallus, absque humore, quartam partem, contrita amphoræ lapideæ inde. Tum acetum sume destillatum (*philosophicum*) quinquies aut sexies à suo phlegmate, ita ut nullas ampliùs fæces relinquat. Acetum in aliam amphoram lapideam evacua, ac alembico superimposito in balneo colloca. Amphoram cui calx contrita inest, luta probè ad rostrum alembici, & sine lutamentum bene siccari. Tum ignem
sub

sub balneo strue, ac acetum sensim destilla super calces lunæ. Et quot libras calcis lunæ habes, tot quatuor libras aceti super eam destilla. Cumque acetum omne destillatum fuerit; sinas facile per 3. dies refrigerescere, antequam amphoram removeas. Nam si citius removeres, acetum, iuna & sal armoniacum tibi elabentur, ac nihil retineres, tam vehemens illa est materia; nam frigidum & calidum simul veniunt. Cumque removere velis, operculum vitreum habeparatum, ad os amphoræ levigatum, quod illi statim luto agglutinabis, ne virtus illa tibi elabatur. Tum amphoram in balneo pone, nec calidiorem ignem adhibe, quàm manus tua commodè ferre possit in aqua usque ad condylos, aut quàm bibi possit absque unctionis periculo. Atque hoc pacto retine ad hebdomadas sex. Tum sine frigefieri, effringe, & alembicum luto statim affige amphoræ, admodum solidè; & receptaculum ad rostrum pone, destilla balneo temperatè calido, quicquid destillare vult. Cumque jam non amplius destillat, tum exime, & in testa cum cineribus pone; iterum receptaculum ad rostrum luta, & initio pusillum ignem adhibe, post vehementio-

rem aliquoties donec mercurius tuus cum sale armoniaco sursum sublimare incipiat tam candidus quàm nix, & claris fibris ad albam materiam pendens, tum ita retine, (donec videas non sublimare,) in eodem calore, ad mercurium probè ex terra extrahendum. Post finas frigefieri, & alembico ablato, mercurium sublimatum exime cum sale armoniaco, quæ simul sursum sublimata sunt in massam, quam pondera, ita scire poteris quantum mercurii ex calcibus lunæ sublimaris; nosti enim quantum salis armoniaci amphoræ indideras. Tum sublimatum iterum vitro inde, ac denuò sublimina, ut videas, num aliquæ fæces remaneant; nam toties tibi sublimandum est, donec nullæ fæces remaneant. Serva, istum mercurium donec ego te doceam quid eo sis acturus. Scies in illa amphora, ex qua mercurium cum sale armoniaco sublimasti esse corpus (*caput mortuum vulgo dictum*) aut elementum terræ cum suo oleo aut igne. Hoc exime & pondera, ita etiamnum meliùs scire poteris, quantum mercurii ex eo sublimâris, sciebas enim quantum calcis lunæ in amphora habebas, ita certo scire potes quantum ex eo habeas.

Tum

Tum sal tuum aut terram vitro inde, ac superfunde acetum destillatum, & solve in aquam puram, & si quas ponat faeces, sensim supernè effunde, & denuò congela tandiù, donec nullas faeces ampliùs relinquat, tum rursus congela. Tum habes sal tuum præparatum à terra tua clarum instar cristalli. Jam mercurium tuum sublimatum, & sal armoniacum & clarum tuum sal accipe, ac simul super marmore siccè contere, omne contritum pateræ vitreæ inde, pone in tripode aut fornace calcinatoria, & ad sex hebdomadas ibidem stare sine, ac calorem adhibe, perinde ac si plumbum retineres liquefactum absque concretione. Sex hebdomadis illis exactis sine refrigerescere, & tum in cella frigida colloca, ac pannum lineum superimpone, ne quis pulvis incidat; spatio sex aut octo dierum omninò in aquam claram solvetur. Scies autem istud esse Philosophorum clarum acetum, nam cum scribunt nostrum acetum, Aquam istam volunt, cumque dicunt mercurium Philosophorum, Aquam istam volunt, estque eorum acetum de quo tam mirabiliter scribunt aut loquuntur.

Ex

Ex Receptis observamus.

1. *Metalla mineraliaq; menstuis mineralibus simplicibus volatilisata esse, hujus generis menstrea.*

2. *Menstrea hæc eadē esse cum octavi generis menstuis dissolutis in menstuis mineralibus simplicibus : Differre autem ab antecedente genere, quod non vini phil. spiritu, sed aceto philosophico fuere confecta.*

3. *Menstrea hæc esse Essentias vel magisteria rerum tingentium menstuis mineralibus simplicibus dissoluta.*

4. *Menstrea hæc ut mineralia sive acida in operibus alchymicis præstantiora esse ipsis vegetabilibus octavi generis; quia fortiora.*

5. *Metallorum dissolutiones menstuis hisce mercurialibus peractas aliquando ab Adeptis dictas fuisse amalgamata. Scies, inquit Isaacus, hanc esse optimam solutionem, quæ unquam in orbe reperta fuit, nam in hoc nullus error proportionis & ponderis. Natura enim non errat. Nam cum mercurius solutus est, alia metalla porrò solvit, ut aliis in locis ritè docetur. Nec ampliùs solvet quàm possit, nec plus corporis in se recipiet, quàm natura ejus ferre possit. Nam quicquid ei opus non est,*

est, solvere minimè potest. Estque optima amalgamatio quæ reperiri potest. 2. *Oper. min. Cap. 103. Pag. 494. Volum. 3. Th. Chym. Quod Bernhardus in Epist. ad Thomam non de sicca sed hæc humidâ tractaverit amalgamatione, alibi mihi probandum erit.*

6. *Menstruum veneris, solis, lunæ, &c. ejusdem esse virtutis, quod dissolvendi facultatem cum menstruo argenti vivi vulgi; istud mercuriale quidem præ reliquis, ob corporis sui aperti faciliorem tractationem aliquibus Adeptis magis fuit in usu, etiam si tingendi qualitate id cæteris sit minus potens.*

7. *Varia esse menstruorum fetentium genera. Decimum tertium genus ex Atrop destillare docuit menstruum omnium fetidissimum. Ibidem enim oleosa spiritus vini (phil.) materiavitriolo dissoluta, in sui destillatione emergitur à suis putridis sæculentiis. Vice-simum autem genus de mensstruis minùs fetentibus tractat utpotè purificato jam, & suavi spiritu vini phil. confectis; Præsens genus ex iisdem materiis menstrua quidem ejusdem nominis, at non ejusdem fætoris, coloris, &c. producit, Acetum enim philosophicum ob perfectam spiritus vini phil. dissolutionem dia-*
r 6
pha-

phanum est, non lactei coloris, fit autem in menstrui destillatione lacteum, quatenus aciditas dicti aceti ab ariditate corporis dissoluti debilitata, æquè benè ut antea unctuosum vini phil. spiritum retinere nequeat, ex cuius autem præcipitatione liquor destillatus lacteus redditur; hinc vitriolo azoqueo aliquandò addidère Adepti vitriolum commune & nitrum, ut dictus spiritus eo melius dissolvatur. Verbo: Quo in majori quantitate Acetum phil. vel aliud menstruum minerale hoc fortius in horum menstruorum confectionibus adhibeatur; eo menstrua inde evadent minùs lactea, & minùs fetentia; quia non ex embryonata fetenti spiritus vini phil. materiâ sed eodem ipso, circulatione & destillatione, purificato, confecta.

8. Menstrua hæc, reliquorum instar digerendo fieri dulcia & transmutari in octavi generis dissolventia.

XXII. GENUS.

Menstrua mineralia composita ex Acetophosphorum aliisq; Menstris mineralibus simplicibus & rebus tingentibus prius fixatis.

124. Menstruum Veneris Isaaci Hollandi,
Cap. LXXXII. 3. Oper. miner.

Fili jam te docebo conficere lapidem quem Deus nobis gratis dat. Scias quod hic variè conficitur, sed te docebo methodum quam didici à Patre meo.

R. Lapis quem Deus nobis gratis dat (*Vitrioli Veneris*) quantum sufficit, quem solve aceto destillato (*philosophico*) sine fæces subsidere, dissolutum à fæcibus cautè decanta & filtra; acetum leni igne abstrahere, ut materia remaneat sicca. Siccata denuò solve aceto destillato, decanta, filtra & abstrahere, idque quater reiterandum usque nullæ amplius in solutione subsideant fæces. Tum leni igne destilla acetum usque materia ita siccet ut pulverisando facilè avolet in pulverem volatilem, attamen retineat spiritus suos, jam hæc ad calcinandum parata est. Fili scias materiam hanc natura sua esse stipticam & adstringentem partim volatilem, partim fixam, adeoque solvi aceto destillato, ut secum retineat spiritum subtilem Aceti, & una cum dicta spiritu calcinetur, subtilior fiat, melius aperiat & solvatur, spiritus enim Aceti præ cunctis bene solvit. Vitriolum ita præparatum pone in Ampulla vitrea vel ovo, luta hermetice, sed implendum est vas, ne locus adsit spiritibus

ritibus sese elevandi, pone in Tripode & ibi
 maneat in calore temperato ad sese subtilian-
 dum. Postea exime & pulverisa materiam,
 pone in Cucurbita, appone Alembicum, cui
 annecte Recipiens, & ita ex Balneo destillabis
 quicquid destillari velit, destillabitur circiter
 20. vel 25. dies. Tum destillatum se pone, fæ-
 ces in fundo Cucurbitæ jacentes exime, con-
 tere subtiliter in lapide, quibus in solutorio
 positis affunde totam aquam destillatam, sigil-
 la hermeticè, & totum in balneo solvetur abs-
 que facibus, solutum ex Cucurbita per Alem-
 bicum destilla in Balneo igne moderato, ut
 omnis aqua secedat, quam optimè serva; con-
 tinua destillationem in cineribus, ut recipias
 elementum aëris in forma olei citrini valde
 nobilis, & hoc fiet forti igne, aërem optimè
 clausum se pone per se prope Aquam. Fæces
 sanguinis instar rubicundas ex cucurbita exi-
 me, & contere in pulverem impalpabilem in
 lapide, pone in Ampulla vitrea vel Ovo, sigil-
 la, & re pone per 30. dies & noctes in Tripode
 ad subtiliandum igne temperato, postea ex-
 ime, contere in pulverem, & in solutorio af-
 funde elementum aquæ (*superius destillatæ*)
 sigilla & pone in Balneo ut solvatur ut antea,
 solutum .

ſolutum per Alembicum deſtilla in cineribus
(Recipiens ponatur in aqua frigida,) ignem
auge per gradus uſque tandem candeat, ita
maneant per quinque vel ſex dies, & interea
temporis aſcendet elementum ignis in forma
olei rubri, ſine per 3. vel 4. dies ut frigefcat,
tum remove Recipiens & optimè occluſum
ſerva, &c.

Annotationes.

Varia habuimus in ſuperioribus Vitri-
ola graduata, quæ varia nobis præ-
buere menſtrua. In hoc genere Vi-
triolum his omnibus præſtantius conficitur.
Componitur enim ex Vitriolo graduato vaſe
clauſo lege artis fixato, iterumq; diſſoluto in
Aceto phil. ut per deſtillationem inde fiat men-
ſtrum antecedentibus præſtantius. In Men-
ſtruorum Vegetabilium genere nono Vitrio-
lum mercurii graduatum ex mercurio ſubli-
mato & ſale circulato confectum in vaſe clau-
ſo reuerberatur in puluerem fixum, qui deinde
mercurii crocus, Vini phil. ſpiritu volatiliſa-
tus, menſtrum reddit Vegetabile. Si idem
Mercurii Vitriolum graduatum vaſe clauſo
reuerberetur in præcipitatum fixum, poſtea-
que non Vini phil. ſpiritu, ſed aceto phil. vel
alio

alio quodam menstruo minerali dissolvatur, fiet inde menstruum hujus generis. Quod de Vitriolo mercurii dictum; hoc etiam de presenti Vitriolo Veneris intelligendum est in nostro Recepto; Vbi Isaacus Vitriolum dictum aceto phil. dissolvit, depurat & graduat, quod deinde in tripode calcinat, id est figit; fixatum novo aceto phil. dissolvendum & volatilisandum est ante ejus destillationem, ut patet ex ejusdem menstrui descriptione alibi data.

125. Menstruum Vitrioli Isaaci Hollandi,

Cap. LXII. 2. Oper min.

Rx. **M**agnam quantitatem Vitrioli Romani, 10 aut 12 libras, plus minus, quantum voles, solves Vitriolum in aqua communi; sine fæces subsidere, clarum ad congelandum pone in vase lapideo donec pellicula superveniat, tunc sine refrigerari ac stare triduum, ac habebis insignes lucidos lapillos cristallinos colore viridi. Lapillos illos exime, & pone in pusillis pateris vitreis in mundo Balneo ad siccandum, ac Balneum accendas eo calore, qualis est solis media æstate. Ac lapilli tui in album pulverem convertentur, quem pulverem convertentur, quem pulverem solves in aqua communi destillata,

stillata, & finito facies subsidere, ac clare superne diffundas in testam mundam ut prius, ac pone denudò congelandas ut supra; id toties facito, donec nullas amplius relictas facies videas, ubi album tuum pulverem hoc pacto laveris ac operatus fueris, certus sis vitriolum tuum rite præparatum esse. Jam recipe album pulverem Vitrioli, cumque indes ollæ vitreæ oblongo collo, ac collum sigillo Hermetis munias, ita ut nullus aër exspirare aut ingredi valeat, ac tum in testa cum cineribus cribratis pone super Fornace, ac ignem subijce, & sub Fornace lampadem ardentem pone, calorem addens qualis est solis medio Martio, atque hoc pacto retine, donec videas materiam tuam flavescere, ac retine in eodem calore donec perfectè ruffa fuerit, tum ignem paululum auge, id est, adhuc unam lampadem suppone, atque hoc pacto retine ad octo aut decem dies, ac tum vide an materia tua non incipiat rubere: Si rubere incipiat, ignem tuum auge; sine hoc pacto in eo calore etiamnum ad dies octo aut decem. Si verò in rubedine nihil proficis, ignem tuum adhuc uno Lampade auge, atque ita prosequere gradatim semper accensa Lampade una, donec materia

materia tua tam altè rubra fuerit , quàm Rosa
 aut Rubinus ; jam ubi tam altè rubra fuerit ,
 sinas etiamnum hoc pacto ad dies octo aut de-
 cem in eodem calore ; ubi videris materiam
 tuam eodem statu permanere , exime eam ex
 Testa cum cineribus , & materiam in aliud vi-
 trum forte evacua , ac bonam quantitatem
 aceti destillati (*phil.*) superfunde ac pone in
 Balneo ; bulliat , ac move spatula lignea ter
 quaterve singulis diebus , atque hoc pacto re-
 tine ad dies noctesque quatuor , tum sinas frige-
 fieri , & clarum effundito . Et rursus ace-
 tum destillatum affunde , idque repetetribus
 vicibus ; tum fæces abjice & acetum per Alem-
 bicum abstrahere in Balneo , donec materia
 omnino sicca fiat , superfunde acetum recens ,
 ac facito ut priùs , idque tam diu itera , donec
 nullæ amplius fæces in solutione remanent .
 Tum congela in siccum pulverem , ac habe vi-
 trum bonum ac spissum , & pulverem tuum
 inde , ac Alembicum magno capite superimpo-
 ne , ac destilla , ut primum acquiras croceos
 spiritus , tum oleum rubrum ; tum albos spiri-
 tus , tum sine frigefieri ; Receptaculum deme ,
 ac quod ei inest vere oleum illud benedictum
 serva . Alembicum deme ac in olla reperies
 materi-

materiam instar nivis candidam & instar cristalli lucidam, &c.

Menstrui hujus confectionem considerabimus in suis distinctis membris.

Primum versatur circa Vitrioli electionem, quod ut graduatum sit, id est, vel vini phil. spiritu vel aceto phil. dissolutum & cristallisatum ratio postulat, & Receptū antecedens jubet. Vitrioli enim com. aqua com. soluti & purificati calcinatio in vase clauso usq; in colorem rubicundissimum penitus impossibilis est, & nullius etiam momenti, siquidem ex com. Vitriolo, ut ut purificato & calcinato, nil nisi commune acidum vel communis Vitrioli spiritus elicitur, eligendum itaq; est Vitriolum aquā comm. bene purgatum juxta præsens Receptum, sed postea juxta antecedens aceto phil. bene dissolutum, ut Vitriolum inde fiat graduatum, & idonea hujus menstrui materia.

Membrum secundum tractat de hujus Vitrioli graduati calcinatione vel fixatione in rubedinem. De qua processus prior obscurior fuit, præsens vel posterior satis clarus. Calcinatio hæc est vera & philosophica Vitrioli hujus fixatio, quod inde apparet maximè, quod citrinati & rubedini præcedant nigredo & albedo, tam volatilisationis quam fixationis

tionis vera indicia, de quibus quamvis nihil dixerit Isaacus ambobus Receptis, alii tamen de hisce coloribus in Vitrioli fixatione non siluere Adepti. Sume illum lapidem, inquit Ripleus cap. VII. Philorcii, cupri stillicidium (leonem viridem fatuorum vel vitriolum com. graduatum) & pone tritum in ovo philosophorum & procede per viam putrefactionis super eo, sicut dicebatur in opere Rebis, & continua lapidem super ignem, donec vertatur post nigredinem & albedinem in pulverem rubeum, quem multi vocant Vitriolum rubificatum.

Verum-enim-verò hic aliquod nobis ad-
oritur dubium, cum color rubeus hujus Vitrioli calcinati ab ipso Isaaco dici videatur volatilis, minimè fixus. Materia ista, inquit, in æternum rubra permanebit & non fixa, nam si fixa esset, omninò esset corrupta, nam in Aquam solvenda est & destillanda per Alembicum Cap. LXX. Hanc ut discutiamus nubeculam, sciendum est, Isaaci mentem esse, Vitriolum in rubedinem calcinatum, quocumque modo etiam tractum, rubrum permanere, sed non itidem fixum, quia Aceto philosophico solvendum sit & destillandum per Alembicum.

Simi-

*Similem enim, modò non eandem reperimus
phrasin de ipsa lapidis phil. rubedine & fixita-
te, quæ faciliè prædictum removebit dubium :
Postquam Lapis, inquit, perfectus est, mane-
re in eo statu debet nunc & in secula. Post
perfectionem, nec in melius nec in pejus mu-
tari potest, sed in æternum Rex permanebit.
Quare si quis verum Lapidem Philosophorum
paravit, nulla post sequitur multiplicatio, ubi-
cunque post perfectionem multiplicatio se-
quitur, Lapis Philosophorum non est, nec ve-
rus Lapis est. Medicina esse potest, aut ali-
us, cujusmodi multi sunt quibus projectio fit,
verum Lapis Philosophorum non est de quo
hic nobis sermo est. Cum prædictus Lapis
perfectus est ac paratus, in æternum in eo sta-
tu permanere debet. Cap. 127. 1. Oper. min.
Pag. 407. Vol. 3. Th. Chym.*

*De coloris rubei permanentia in Lapide
phil. sequentia protulit : in multiplicatione,
inquit, nulla nigredo intervenit, nec ulli co-
lores orbis sese ostendunt, nec albedo ulla, nec
in sublimatione quicquam se præter rubedi-
nem ostendit, nec in fixatione sese color alius
præter proprium manifestat ; is est egregia
rubedo. Lapis enim nullum colorem alium
præter*

præter rubedinem habet, est enim tantummodo una substantia, simplex materia, & ut cœlum invincibile. Scies etiam quamvis sublimaretur, non fixitate sua privaretur, nam cum Lapis confectus ac paratus est in extrema virtute ejus, tum Lapis iterum aliter ex sua Essentia in aliam fabricando mutari non potest, nam si Lapis ex sua Essentia extrahi posset in aliam Essentiam aut naturam, aut si mutari posset, Lapis Philosophorum non esset, nec simplex esset, nec corpus glorificatum. Non, non. Sermonem meum ritè intellige, &c. *Cap. 72. 1. Oper. miner. Pag. 355. ejusdem Voluminis.*

Lapidem Philosophorum penitus & omnino immutabilem esse statuit Isaacus, persuasus fortassis ex rubedinis inalterabili constantiâ, observatâ in Lapidis altioris gradûs vel generis multiplicatione; quam opinionem ut in singulis partibus defenderet, ipsam Lapidis volatilisationem citius negare ausus fuit, quàm fixationis alterationem in multiplicatione statuere: Scies, inquit, quamvis Lapis sublimaretur, non fixitate sua privaretur. Imo proprios sensus (ipse enim eodem loco Lapidem phil. menstruo quodam lucenti volatilifare docuit)

docuit) & verbi fixare sensum, (ex quo tamen termino pars media omnium operationum dependet in Chymia adepta) intervertere maluit quàm hanc ex paralogismo deductam relinquere fallaciam. Lapidem, inquit, tam sæpe aperire & reservare potes, ut prius dictum est, ac postea sublimare, & partibus exiguis denudò compingere, ita ut partes ejus iterum in unam cohaerescant, quod nos fixationem appellamus; fixare quidem nuncupamus, sed fixare non est, sed tantummodo condensatio, ita omnes ejus partes subtiles rursus in unum cogantur arctè simul, ita ut prius fuerant, & Lapis iterum ignem expectet, & rursus projectionem facere eo possimus ut prius faciebamus. Cap. 76. lege 73, 74, 75, capita ejusdem libri.

Nos quod contra hanc habeamus sententiam, reservabimus pro libro tertio; interea hoc solum animadvertetis oportet: Vitrioli calcinati ut & ipsius Lapidis phil. multiplicati materiam in æternum rubram permanere sed non fixam, quia utraq; menstruis philosophicis volatilisari potest.

Hæc vero ut ut se habeant, Vitriolum Veneris graduatum vase clauso in rubedinem calcinatum

cinatum esse fixum, probabit saturni vitriolum eodem modo fixatum per eundem authorem. R. Phialam vitream, inquit, pone in ea medietatem saturni purgati (sacchari saturni non communi aceto destillato, sed philosophico confecti) alteram medietatem seorsim ad necessitatem reserva, orificio phialæ impone vitrum commodum, pone vitrum in capellam cum cineribus cribratis in furnum aut de tripode arcanorum, aut in furnum in quo calcinas spiritus; da ei ignem æquè calidum ac sol media æstate est, non amplius, nisi forte parum calidiorem aut frigidiorum dummodo non sit tantus ut plumbum fundat, ita enim materia tua olei instar liquefceret, & si sic stet ad duodecim dies omne sulphur evolabit materiaq; corrumpetur, sulphur enim ejus nondum est fixum, & in extrinseco tantum, unde materia facillimè funditur & licet purum sit, tamen non est fixum; ita ut ignis adeò lenis sit ut materia non fundatur, stet sic sex septimanis, post quas accipe parum, projice super ferrum candens, quod si statim fundatur & fumet nondum est fixa, sed si manet, sulphur ejus fixum est. Tum auge ignem notabiliter, donec materia citrina fiat, & sic semper donec rubescat

scat semper augendo ignem donec Rubino-
rum colorem accipiat ; auge donec tota can-
descat, & tunc fixa est, & parata ad infusio-
nem cum nobili aqua Paradisi (*menstruo sub*
No. II4. descripto.)

Præter hanc datur quidē etiam alia Vitrioli
phil. calcinatio, quæ fit aperto vase, ita viride
æris graduatum calcinatur ad rubedinem an-
tē ejus destillationem in præparatione spiritûs
Veneris Basilii, uti in præcedenti genere obser-
vavimus sed hæc hujus loci non est, remanet
enim calx volatilis non fixa, quæ calcinatio
ob phlegmatis sequestrationem tantummodo
adinventa est. Membrum tertium consistit
in hujus vitrioli fixati nova dissolutione in ace-
to phil. unde Vitriolum istud volatilisatur ite-
rum, & ad destillandum aptum redditur, in
priori Recepto solutio hæc penitus omissa est,
sed exactius describitur in posteriori processu.

Membrum quartum, simplex est, & fre-
quens in omnium menstruorum fatentium
confectionibus destillatio, hoc tamen excepto
quod ex hoc graduato, fixato, iterumq, volati-
lisato Vitriolo spiritus non ascendat albus, sed
croceus, (quia maturior,) antè oleum rube-

um,

um, tandemq, etiam appareat spiritus albus ex sale vel corpore albo extractus.

Tandem ex reliquis metallis eadem etiam menstrua confici posse testatur hisce verbis: Sed si oleum ex metallis velis educere ut de vitriolo doctum est, metallum tuum in aqua forti solves, ac facies præcipitari, ac salsedinem ei aqua communi abluere, eoque siccatum in vitro oblongo gutture immisso ac congelato, ac posito super fornace in cineribus cribratis, ignem subjice talem qualem Vitriolo, donec metallum omninò rubeat, ac donec interius ejus foris sit. Tum solve in aceto destillato ut Vitriolum, ac congela donec nullæ facies amplius remaneant. Tum destillandum pone, & metallum omninò destillabit in rubrum oleum, estque oleum perfectum Philosophorum. Verum projectio ejus non tam alta est quam olei quod prius sal fuit. Atque omne oleum metalli oleo vitrioli multiplicabis, ut ante dictum est. Et admodum facillè oleum conficitur ad eundem modum ex Saturno, ejusque projectio admodum alta est. Age gratias Deo, operare, ac pauperum memento, Dei dona in tuam salutem moderare. Cap. 80. 2. Oper. min. pag. 478. ejusdem Vol.

Omnia

Omnia Metalla, *inquit cap. 67. ejusdem operis*, rubra fient in morem sanguinis, etiam Jupiter & Luna; nam omnibus metallis interiorius rubrum est, unum magis rubrum alio. Cum igitur ad rubedinem perducta fuerint, tum solvenda tibi sunt (*aceto philosophico*) ac denuò congelanda, donec ab omnibus fæcibus munda sint, & tamen elementa sua simul contineant perfectè. Nam cum eò perducta sunt, nihil præter fæces remanent. Nam Terra (*caput mortuum*) subtilis ac liquida effecta, ea itidem solvitur, cum eam subtilem effecisti solvendo & coagulando, ut nullæ fæces amplius remaneant. Ità destillare potes per Alembicum in oleum rubrum. Quemadmodum hic de Vitriolo doceberis, ita etiam de omnibus metallis faciendum erit, atque etiam Mercurio, ubi solutus fuerit in aqua forti ac præcipitatus, ac falsedine abluta siccatus & tum vitro inditus, uti dictum est de Vitriolo, atque ita porro factum ut prius dictum est de Vitriolo. Ac quod hîc de metallo dictum est, id etiam de Antimonio (*reliquisque mineralibus*) facere potes. Aures aperi & ausculta, ac mentem aperi, nunquam

Z

audi-

auditum est, ut tale opus tam exiguo labore factum fuerit.

Hic vos admonitos volo, ut notetis differentiam inter Vitrioli & aliorum corporum olea; ex omnibus metallis uti ex Vitriolo simile componitur oleum, hoc tamen discrimine, quod Vitriolum in sui olei destillatione Terram vel sal post se relinquat, quo spiritus & oleum ejus figuntur in Lapidem Philosophorum; metalla autē reliqua, mineralia non itidem, cum totaliter ascendant in spiritum & oleum, nulla remanente Terra, sale, vel capite mortuo, quo in lapidem figi debent, Vitriolum solum itaq; est, quod omnia secum habet, quæ ad sui perfectionem pertinent, ubi reliquorum Olea & spiritus aliunde corpora fixa mutuare coguntur pro suis fixationibus. Scies, inquit, cum sal metallorum ad oleum vis perducere eo modo ut de Vitriolo dictum, elementum terræ metallorum unà cum oleo destillabit rubrum instar sanguinis, id verò Terra Vitrioli non facit: Oleum sese à Terra separat. Ita Deus talem benedictionem concessit ut ex eo solo Lapis Philosophorum confici possit absque additione, transferens omnia metalla in verum solem, sed oleum ejus cum Terra
(pro.

(*propria, sive sale suo*) fixandum est. Id vero ita non fit de metallis, Terra una destillat per Alembicum, ac totum corpus in oleum convertitur, transferens omnia metalla in verum solem. In eo omnes Turbæ Philosophorum conveniunt.

Conficitur, *pergit*, etiam oleum ex Mercurio & ex Antimonio, sed Terra eorum una transit, ac totum corpus fit oleum ac manet Oleum in secula, & isto oleo mira efficere possis, quæ hîc recensere nimis longum foret. Nosti item quid de Antimonio scribatur, ac de oleo ejus. Sciet tamen filius meus, oleum Mercurii multo esse præstantius in omnibus operibus in quibus oleum Antimonii servit. Hoc secretum est. *Cap. 69, & 70. ejusdem operis.*

Exemplum quod metalla penitus ascendant in oleum adducit cap. sequenti videlicet 70. quod nominabimus.

126. Circulatum majus Isaaci,

Cap. LXX. 2. Oper. min. Pag. 474. Vol. 3.

Th. Chym.

R. **I**stum Mercuriû (*Metalla in antecedentibus mensuris philosophicis sublimata*) ac solve in aqua forti ex Vitrioli & Nitri ana, cumq; solutus fuerit, id quod solutum est.

Z. 2

inde

inde ollæ vitreæ, & alembicum superimponere,
 & pone in cineribus cribratis, & primum
 ignem pusillum subde, & ei aquam fortem de-
 stillando frustrahe, tumque Mercurius sursum
 sublimabit in Alembicum, cumque amplius
 sublimare respuit, aufer; sume Mercurium ex
 Alembico, ac inde vitro, longo gutture, sicuti
 Vitriolo faciebas & pone in Testa cum cine-
 ribus cribratis. Lampadem tuam sub ea ac-
 cende, atque ita relinque donec perfectè ru-
 beat, sicuti de Vitriolo doctum est; solve,
 congela, cumque mundus fuerit destilla in
 oleum rubrum, ut de Vitriolo dictum est, sed
 Mercurius totus in oleum destillat, ita ut nul-
 lam Terram relinquat.

*Menstruum proximè antecedens sub No.
 125. in omnibus clarum est, excepto ejus primo
 membro, in quo, quod Vitriolum, antè ejus
 calcinationem in rubedinem vel fixationem
 solvendum sit Aceto philosophico, omissum est.*

*Menstruum hujus Generis primum non qui-
 dem in hac sed in alia parte manum est, qua-
 tenus in eo non doceatur, Vitriolum post ejus
 calcinationem Aceto philosophico denuò sol-
 vendum esse. In presenti hoc tertio, quod
 tamen juxta normam præcedentium confici
 debere*

debere dicitur, nulla omninò de Aceto philosophico facta est mentio, absque quo tamen Vitriolum neque figi in rubedinem, neque ubi fixatum rursus volatilifari vel destillari potest. Comparanda itaque sunt Recepta, quoties Adepti vel timidiore, vel invidiores quàm par est, ea nobis reliquerint imperfecta. Sufficit, si ex eis invicem collatis suam eruamus mentem vel intentionem, in singulis circumstantiis terminis vel obscurioribus, vel omninò neglectis, minùs expressam. Ita in hoc Genere corpora figenda sunt, & denuò volatilifanda per menstrua mineralia, quemadmodum in nono Genere Mercurius & Antimonium priùs figuntur, & postea destillantur in Circulata majora per menstrua vegetabilia. Lux hæc ex dicto nono Genere mutuata omnes hujus Generis abiget obscuritates & dubia. Vitriolum ergò solutionibus & coagulationibus aquâ communi purgatum, priùs graduandum est, id est, Acetophilos. aliquoties solvendum & coagulandum juxta Receptum sub No. 125. quemadmodum Mercurius solvitur aquâ salis circulati in Circulato majore ex Mercurio. Vitriolum hoc graduatum vase clauso figendum est in pulverem rubicundissimum; fixatum

tum denuò solvendum & coagulandum Aceto phil. ut iterum fiat volatile, uti Mercurius fixatus in suo Circulato iterum volatilis redditur mediante vini phil. spiritu. Tandem Vitriolum destillandum est in suos spiritus. Ex cognitâ jam methodo palam est Receptorum mysterium consistere in Aceto ; quod autem Isaacus non commune sed philosophicum intellexerit Menstruum, ipsius Isaaci verbis probabimus, ut omne removeatur dubium ab excellentissimis hisce menstruis. Nonne te docuit, ait, quo pacto omnia metalla per Alembicum trahes, ita ut omninò destillent in oleum ut nihil relinquant, aut quicquam remaneat. Id verò solum facit fortis Spiritus Aceti, & efficit ut perfectè sint (metalla) separata & rectificata à facibus suis intus & foris, ut te docui, ac ut interiùs foris stet, ac exterius intus, ac tum adeò resoluta & subtilia sunt, ita ut elementa à se invicem non sint separanda. Quamvis autem media quæreres quæ in orbe reperiri possunt ad hæc elementa separanda non posses efficere, ob eorum subtilitatem, munditiem & resolutionem. Cumque tam apud se habent subtile Acetum penetrans, omne simul per Alembicum cum Aceto transit.

fit. Si verò igni admoveres, ac nullus (*non in
sufficiente quantitate*) Spiritus Aceti adesset,
statim simul fixarentur (*Metallum & Acetum*)
ac quia Acetum copiosè in eorum mundo,
aperto subtili corpore est, destillant in oleum,
& spiritus Aceti apud ipsum corpus fixantur.
Scies autem spiritum Aceti præ omnibus re-
bus quæ in mundo sunt subtilem esse, imò mil-
lies subtilior est quam quinta Essentiâ Aquæ
vitæ: Nullis vasis contineri potest, sed facile
dimidia ex parte fixus est, ideo facile fixat
rem, ad quam adhibetur, quemadmodum in
vegetabili (*opere*) demonstratur, ubi de Vino,
ejusque natura sermo est, ibi satis docere
quid Acetum sit, ejusque spiritus, quomodo
omnia solvuntur & ascendant, efficiat. *Cap.*
77, 78. 2. Oper. miner. Pag. 477. Volum. 3.
Theat. Chym.

Scias, *inquit alibi*, hoc esse maximum in
hac arte secretum partes enim mediæ Aceti
tantæ virtutis sunt, ut sit incredibile magna
sua subtilitate. Nam admodum subtile &
penetrabile efficitur omne cui miscentur.
Quare Lapidem (*Philosophorum*) millies sub-
tiliorem reddunt, quam antea fuerat, & pene-
trabiliorem, ac partes subtiles se permiscunt

Z 4

cum

cum Lapide, sunt enim unius naturæ, ac utraq-
 que munda sunt & subtilia, ac permiscetur
 inter se ut aqua cum aqua, estque medicina
 ejus naturæ, ut omne cum quo permiscetur
 fixum reddat, atque naturæ suæ in qua est; at-
 que hoc pacto fixantur partes subtiles (*Aceti
 phil.*) in Lapide (*philosophico*) ac efficiuntur
 in Lapide una natura, atque Lapidem tam fu-
 sibilem efficiunt, quam Artifex cupit, prout
 Lapidem sæpe solvit in Aceto ac congelat,
 prout enim multi vel pauci spiritus in Lapide
 remanent, eo fit medicina fusibilior. Quare
 filium meum docui quo pacto Lapidem su-
 um tam fusibilem possit efficere, ut eo Mer-
 curium ad Solem & Lunam perducere possit;
 estque magnum secretum paucis notum; le-
 ctionem hanc sedulò perlege quæ virtus Ace-
 to insit, ac quid materia media Aceti effici pos-
 sit *Cap. 51. 1. Oper. min. Pag. 337. Vol. 3. Th.
 Chym.*

*Acetum, quod millies subtilior est quintâ
 Essentiâ Aquæ vitæ sive Vini philosophici spiri-
 tu: Cujus Aceti spiritus ipsum Lapidem Phi-
 losophorum millies subtiliorem reddunt; uni-
 us naturæ sunt cum eo; & omne cui permi-
 scentur fixant; non commune sed aliud excel-
 lentia.*

lentioris qualitatis menstruum esse vosmet ipsi dicetis. Hoc Aceto insuper Lapidem toties solvit & coagulat Isaacus usq; concreseat in oleum quod amplius congelari nolit. Cap. 51, 97, 107. ejusdem libri. Eodem Aceto metalla etiam pingua reddidit & transmutavit in olea; sic Aurum solvit & congelavit toties semper in Aceto recenti, donec ex eo factum fuerit oleum rubrum instar atrii sanguinis, uti cap. 54. ejusdem libri. Aliquando etiam eodem Aceto Aurum redegit in consistentiam insignis alicujus olei albi, ex quo deinde destillavit spiritum album & oleum rubrum invicem separata & impermiscibilia, adeo subtilia ut Artistam admonitum voluit ut sibi caveat, ne nimia rectificatione olea hæc iterum indurescant, siquidem tum fortiori igne pressa maxima pars eorum vitrum penetraret præ magna subtilitate & ita amitteretur. Cap. 126, 128. 1. Oper. miner. pag. 406. Vol. 3. Th. Chym.

Quis talia & tanta expectabit ab Aceto communi? Idem Acetum quod Aurum metallum fixum solvit & divisit in spiritum & oleum, constitutiva Lapidis ex sole solo; idem requiritur etiam ad Vitriolum fixatum solver-

Z S.

dum

*dum & destillandum in spiritum & oleum
constitutiva Lapidis ex Vitriolo solo, de quo-
rum confectionibus libro tertio de Tincturis
alchymicis.*

*Oleum istud Vitrioli noctu lucere testatur
Trismosinus, qui dictum oleum ita descripsit.*

127. *Oleum Vitrioli noctu lucens Trismosini,
Libro Gangeniveron sive novem Tinctura-
rum in Tinctura prima.*

Vitrioli Ungarici optimi libras duo-
decim, tere, solve aqua pura, &
clara, vel pluviali destillata, fines
fæces subsidere, solutionem decanta in pati-
nam vitreatam, in pelvi æneo arena pleno si-
tuatam, dictam pelvim pone in Balneo, & ab-
strahe aquam ad cuticulam; sine refrigerare,
& quiescere per triduum in loco frigido, &
interea temporis accipies lapillos virides, quos
exime; residuum denuò abstrahe ad cuticu-
lam, & pone ad cristallifandum, & hoc repe-
tatur septies. Lapillos pone in hypocaulite
eiusdem caloris ac solis tempore caniculari
& in tali calore faceffent in pulverem album.
Vitriolum ita præparatum in Cucurbita cum
collo longo, bene sigillato, pone in cineribus
quibus suppone lampadem, ita ut calor non
excedat

excedat solem martialem; sic tamdiu relin-
quatur, donec Vitriolum incipiat flavescere,
flavo autem facto, auge ignem Lampadis per
gradum unum, & sic relinque per decem dies
& noctes vel usque incipiat rubescere, tum
iterum in Lampade ignem adauge per gra-
dum alterum, & sic continua usque materia
penitus rubicunda facta, Rubini instar, tum
ignem adhuc auge per decem dies, & ocul-
tum Vitrioli jam manifestum, & in sua rube-
dine ceu materia adhuc volatili præparatum
est. Rubedine autem sic permanente exime
vitrum ex cineribus, & materiam ex vitro, &
pone in vitro magis solido & forti, cui affun-
de Acetum optimum bene rectificatum, bene
cooperi, pone in Balneo, ita maneat per qua-
tuor dies, quotidie tamen agitando ter vel
quater materiam spatula ex ligna corylino;
sine refrigerare; Acetum decanta in aliud
vitrum, novum funde super materiam, digere
in Balneo ut supra, hoc itera novo Aceto ter,
Acetum decantatum leniter abstrahe usque
materia maneat in forma salis in fundo, cui
affunde novum Acetum acre, pone per qua-
tuor dies in Balneo ut antea ad dissolvendum,
idque repetatur toties, usque sit absque omni
residen-

residentia. Tum coagula materiam in pulverem siccum, & pone in Cucurbita vitrea orificii majoris & Alembici amplioris; Recipiens autem jaceat in vase aquâ pleno, juncturis optimè clausis destilla igne aperto, attamen per quatuor horas valdè leniter, postea fortiter, & ascendent spiritus flavescentes, qui dicuntur Aër, ignem continua in eodem gradu usque dum Alembicus rubescere incipiat; tum ignem urge ut Alembicus fiat sanguinei coloris, tum ignem adhuc auge, ita ut vitrum candeat ferri igniti instar, quod in eo retine calore, usque Alembicus fiat nivei coloris, tum adhuc fortius ignem urge ut Alembicus iterum fiat clarus & pellucidus, tum sine refrigerescere, remove Recipiens, & oleum funde in vitrum purum, quod bene occlude, & habebis verum Vitrioli oleum nocte dieque in locis tenebrosis lucens quod custode bene pro necessitate tua. Scias autem in fundo reperiri sal album & pulchrum quod oleo suo rubicundo, &c.

Hoc Trismosini Receptum in omnibus fere convenit cum descriptione menstrui ex vitriolo Isaaci, adeò ut etiam ab Isaaco mutuatum mihi videatur, præsertim cum eadem Isaaci Phrasio-

Phrafiologia de Vitrioli calcinati rubedine volatili retenta fuerit, itaq; quæ superius in Isaaci menstruum animadversa fuere, huc etiam pertinent, addidimus autem istud eo quod Trimosinus Oleum istud in tenebris lucere, nos certiores reddit, de qua menstrui sui qualitate Isaacus siluit.

Ripleus hujus Generis Menstrua confecit hoc modo.

128. Circulatum majus Ripley,

Pag. 395. Accurtationum,

TEmpus veræ putrefactionis & alterationis fit sex hebdomadum spatio, quod tamen breviori tempore fieri potest, ut per medium tempus accurtetur, & hoc per acuitionem Aquarum nostrarum Mercurialium hoc est Aquæ albæ & rubæ (*lactis & sanguinis Leonis viridis sub No. 59.*) cum Mercurio communi sublimato, quod sic fac. Fixa & calcina Mercurium sublimatum, & ipsum solve in Mercurio nostro albo vel rubeo (*dicti menstrui*) ita ut totum sit aqua una & vera, quæ aqua sic acuta habet potestatem putrefaciendi & alterandi omnem calcem metallorum in spatio trium hebdomadum, & hac de causa, quia in illa aqua duo

tunc

tunc conjunguntur ignes, scilicet Naturæ & contra Naturam simul.

Mercurius communis Aceto phil. vel menstruo aliquo minerali dissolutus, vel sublimando per modum Circulati majoris Paracelsi, vel calcinando per modum Vitrioli in rubedinem calcinati Isaaci fixatus, denuò solvitur menstruo fetente & destillatur per Alembicum. Methodo qua Mercurius, eadem etiam reliqua Metalla mineraliaq; redigit in Circulata majora. Ita

129. Acetum acerrimum metallicum
Ripley.

Pag. 266. Clavis Aureæ Portæ.

Habitis igitur istis duobus Mercuriis albo & rubeo (*menstrui fetentis*) practicabis cum illis aut super propriam terram (*vel caput mortuum dicti menstrui*) aut super calces Metallorum præparatorum, nam de Terra non est curandum, modo substantia ejus fuerit fixa. Accipe igitur quemcunque illarum in albedinem alteratam & fermenta hoc modo. Ad album opus sume calcem lunæ, & Terram alteratam (*calcem philosophicam menstruo minerali confectam Lunæ*) in æquali portione, tere insimul, & tempe-

temperā cum albo mercurio quem nominamus Lac Virginis (*in Leonis viridis descriptione*) optimeque sublima, serua & collige non fixum, tantum scilicet quantum ascendit album & adhærens partibus vitri instar mercurii sublimati, nam hic est noster ille Mercurius sublimatione factus ex alba Terra alterata. Hanc denuò super proprias calces temperando cum lacte Virginis, destillando & sublimando tere donec omnino fixetur, ita ut nullo modò possit ab igne moveri. Hic est Mercurius sublimatus & fixatus, pro quo stulti assumunt sibi communem illum ex communi Vitriolo & sale sublimatum, in quo plurimum errant. Hunc pone in circulatorium & superfunde Lac Virginis donec tegatur, deinde circuletur, & destilletur per alembicum.

Exemplum confectiōis terre alterate metallorum dictæ, terre fixationis modum dedit in Vitriolo.

Rz. Vitriolum calcinatum in cineres (*colcothar com.*) contere in subtilissimum pulverem, pone in urinali, infunde Lac Virginis (*fumum album menstrui satentis*) usque quo tegatur illo, claude urinale, cum panno linteo, stetque per octo dies, deinde adde tantundem

dem prioris Lactis, repetendo ab octo diebus ad octo. Cum verò nihil ampliùs ebiberit, quiescat in frigido bene clausum, quousque Terra quædam cristallina, instar oculorum piscium in illius apparebit superficie. Hanc separabis à partibus crassioribus, residentibus in fundo, ponasque (*istud vitriolum graduatum non quidem vini phil. spiritu, nec Aceto philosophico; sed menstruo fetente confectum*) in ovo philosophico ad discrete digerendum (*calcinandum*) donec perfectè fixetur, deinde auge ignem, donec perfectè citrinetur, & adhuc auge ut rubescat in modum & colorem sanguinis Draconis.

Tandem pro colophone addemus Circulatum majus è sulphure confectum Isaaci quod, cum in sui gradatione, fixatione & volatilisatione clarissimum sit, quæ in antecedentibus fortassis obscuriora manserunt, illustrabit, & hujus Generis Recepta clariora reddet.

130. Circulatum majus è sulphure Isaaci,

Cap. LXXXVIII. 3. Oper. miner.

R. **S**ulphuris Ungarici vel Hispanici libras decem vel duodecim, præpara in lapide cum Aceto destillato (*phil.*) uti pictores solent colores suos, de super affun-

funde bonam quantitatem Aceti (*prædicti*) pone in Balneo, agita bene spatula lignea, coquatur vase clauso in Balneo per sex vel octo dies, quotidie movendo ter vel quater, tum fine ut refrigescat & subsideat. Acetum tinctum filtra, affunde novum, opus hoc toties reitera usque non amplius tingatur Acetum. Omne tinctum Acetum abstrahere in Balneo, ita ut remaneat pulvis aurei coloris in fundo. Pulverem hunc Aceto ut antea præpara & extrahe, solutionem filtra, & abstrahere usque tandem nullas post se relinquat fæces, tum abstrahere Acetum ut residua materia maneat in forma pulveris.

℞. pulveris hujus partem unam, salis præparati partem unam, Vitrioli Romani exsiccati partes sex, misce hæc omnia bene, & sublima per gradus primò igne leni, deinde fortiori, tandem fortissimo per duos dies. Sublimatum propriis fæcibus commixtum sublima ter, tum abjectis fæcibus sublima cum novis speciebus, iterumque opus ter per omnia. Jam solve sublimatum aqua solvente ad rubeum (*cujuscunque descriptionis in Genere 20.*) abstracta aqua sublima, affunde novam Aquam & sublima, idque fac tertio. Jam hujus sublimati

limati recipe partes septem, calcis solis partem
 unam, & sublima. Istud sublimatum in ovo
 philosophico ex auro, confecto (nam ex vi-
 tro ad hoc opus minus valeret, quoniam ce-
 ræ instar molle inde redderetur) positum, oc-
 clude bene, & in tripode spatium octodecim se-
 ptimanarum ad figendum pone, attamen
 primis sex septimanis, igne leni, sequentibus
 sex fortiori, ultimis fortissimo. Finitis his
 octodecim hebdomadis materiam (*fixatam*)
 exime, reduc in pulverem, cui in solutorio af-
 funde de qua nostra rubra ardenti (*de prædi-
 cta Aqua solvente ad rubeam*) ana, sigilla ve-
 occlude vas valdè bene, fac solvatur & subfi-
 deat, tum exime & destilla per alembicum in
 Balneo parvo admodum igne. Oportet ut
 Recipiens sit bene lutatum, & Alembicus in
 superiore parte habeat fistulam, nam sexies
 destillandum est, semper cum nova Aqua ru-
 bea, & materia tua tandem evadet spissa instar
 mellis, quam destilla ex cineribus cribratis per
 gradus, & ascendet aer Aquæ instar, postea
 mutato recipiente destillabit oleum aurei co-
 loris deaurans Alembicum, ut & Recipiens; in
 eodem maneat calore usque Alembicus fiat
 sanguinei coloris, tum amove Recipiens, quoc
 subi

subitò obtura, aliudq; appone, & auge ignem ulterius per viginti quatuor horas, ita ut capella candescat, in quo calore maneat per 12. horas, & ascendet materia rubra sanguinis instar, tandemque ac fumus rubeus. Spiritibus his non amplius apparentibus fac ut vasa refrigerant, serva destillatum, fæces autem re-verbera, &c.

Ex Receptis hæc sunt quæ annotamus.

1. *Menstrua hæc ex Vitriolis graduatis metallorum, vase clauso fixatis; talem obtinere locum inter menstrua mineralia qualem Circulata majora Paracelsi inter menstrua vegetabilia. Solutæ prædictæ Circulata acido aliquo spiritu, & ex tempore hujus Generis conficietis menstrua.*

2. *Menstrua hæc esse medicamina, Arcana volatilia, dicta, acido dissoluta.*

3. *Vitriolum graduatum Veneris præ cæteris singularia quædam possidere privilegia.*

1. *Quod in horum Menstruorum destillationibus præter spiritum & animam, corpus fixum possideat, quo antedicta duo volatilia figenda sunt in Lapidem; reliqua verò Metalla mineraliaq; redacta in vitriola graduata corporibus fixis careant, & in duo tantum spiritum*

*spiritum & animam dividuntur; quoniam
verò pro horum fixatione aliunde corpus ali-
quod fixum mutari necessum habuerint Ade-
pti, ideo sæpe sæpius affirmavere Lapidem ex
vitriolo solo absque omni additione confici
posse ita in antecedentibus habuimus Isaacum
dicentem: Deus talem benedictionem Vitri-
olo concessit, ut ex eò solo Lapis Philosopho-
rum confici possit, absque additione, transfe-
rens omnia metalla in verum solem, sed ole-
um ejus cum Terra (*sua, sive corpore*) fixan-
dum est, id verò ita non fit de metallis, illo-
rum enim Terra unà destillat per Alembi-
cum.*

*Sed quis hic non observa verbat hæc, abs-
que omnia additione, de omni aliena, adeoq;
cum restrictione quadam intelligenda esse?
Etenim istud vitrioli oleum rubicundissi-
mum, noctu lucens, & quod sale suo figendum
est in Philosophorum Lapidem ex Vitriolo so-
lo, eoq; crudo, menstruis philosophicis non gra-
duato, minimè obtineri potest.*

*Præterea quemadmodum similè Oleum ex
Auro destillatum, fixatum verò in sui ipsius
parte purificata, at non volatilisata, dicatur
ab Isaaco Lapis ex solo sole, ubi tamen adejus
confe-*

confectionem usus fuerit suo Aceto philosophico; ita Lapis ex Vitriolo solo absq; additione dici potest, etiamsi idem Acetum in sua confectione fuerit adhibitum.

Tandem ex omnium ferè Menstruorum Generibus clarum est, nullum Aridum (id est, materiam siccam & incombustibilem) absq; Menstruo oleoso reduci posse in oleum, cum unctuositatem hanc ab unctuofo Vini phil. spiritu recipere debeat.

2. Quod vilis pretii sit, adeòque Lapis quem nobis Deus gratis dedit ab Adeptis dicatur. Hoc opus, inquit Isaacus, paucà materià aggredi non potes; debes ad minimum quatuor aut quinque libras materiæ (Auri vel Argenti) habere, si alioquin, opus insufficiens foret. Nam pauperum opus non est, nisi forte Lapis gratis à Deo nobis concessus haberi posset. Tum alii sumptus faciendi non sunt, præterquam vasorum, carbonum, & alimentum, donec Lapidem præparassemus. Ac duo Lapidés quos Deus gratis donavit pro albo & rubeo, dimidia parte temporis tantum opus habent, quantum materia quæ sumenda erit, præparationum causa, nam antequam ad sublimationem ventum sit, Lapis gratis nobis donatus

natus jam ferè ad fixationem perductus est.
*Cap. 17. 1. Oper. mineral. Pag. 313. Vol. 3. Theat.
 Chym.*

Idem affirmatur à Basilio dicente : In Au-
 ro nulla inest humiditas, nisi reducatur in Vi-
 triolum (*graduatum*) quod opus sanè esset
 nullius frugi & utilitatis, ut & multi sumptus,
 ob magnam Vitrioli quantitatem, unde Lapis
 Philosophicus conficiendus esset, & quamvis
 detur in Vitriolo Auri spiritus desideratus qua-
 litatis albæ & animæ & sal gloriæ Essentiæ, sed
 quot Provinciæ, Terræ, & Bona hoc modò
 fuere dilapidata, enumerare nolo, sed hanc
 meis Discipulis do admonitionem, ut brevio-
 rem sequantur Naturæ viam, ne quoque in ex-
 tremam & inextricabilem incitent pauper-
 tatem.

Si intendatis itaque, *pergit*, ex Vitriolo so-
 lari conficere Lapidem Philosophorum, ut
 multi quidem nituntur, consulite cum cru-
 menis vestris, & decem vel duodecim præpa-
 rate hujus Vitrioli libras, & tum vestrum per-
 ficietis opus; ubi tamen Vitriolum Ungari-
 cum vel aliud sufficeret.

3. *Quod sit Aurum nostrum Auri vulgi
 tincturâ plenum.* Vitriolum viride, *inquit*
Ripiens

Ripheus, stillicidium Veneris à multis Philo-
sophis vocatur Aurum Romanum, propter
abundantiam suæ nobilis Tincturæ, quod fer-
mentari debet cum Auro vulgi. *Pag. 140.*

Medulle philos.

Est enim Vitriolum, *pergit*, nihil aliud,
quàm stillicidium Cupri, in mineris; ubi ge-
neratur Cuprum, ut dicit Bartholomæus (*mo-
nachus & Philosophus Anglicus*) & quamquam
habeat admirabilem rubedinis tincturam, in-
ficitur tamen Tinctura illa immunda terrestre-
itate, quæ illius macula originalis vocatur, quæ
prohibet ne Aurum & Argentum ex eo fiat.
Ideò dicit Raymundus, fac ut virtutes terre-
stres non obtineant super virtutes cœlestes
(*solis & Astrorum reliquorum*) & habebis
rem bonam in Vitriolo, *Pag. 303. Pupilla.*

*Arnoldus ut auream in Vitriolo vulgi ostenda-
ret naturam Discipulo suo, id experimento
quodam comprobare resolvit in speculo Al-
chymicæ, pag. 605. Vol. 4. Theat. Chym. ubi ita
per modum Dialogi Discipulus. Miror,
Præceptor bone quod tantum laudasti Æs,
nescio an in eo sit tantum secretum, ego puta-
bam quod esset corpus leprosum, propter il-
lam viriditatem quam habet in se. Unde non
desino*

desino mirari, quod dixisti, quod de hoc corpore Argentum vivum (*Menstruum*) debemus extrahere. *Magister*. Fili Scias, quod Æs Philosophorum est Aurum ipsorum, unde Aristoteles ait in libro suo: Aurum nostrum non est Aurum vulgi, quia illa viriditas quæ est in eo corpore est tota perfectio ejus, quia illa viriditas per nostrum Magisterium citò vertitur in aurum verissimum, ut de hoc experti sumus, & si vis probare, tibi regulam damus. *Rx*. Ergò Æs ustum bene & perfectè rubificatum (*commune in officinis prostant*) & imbebe cum oleo Duenech (*Spiritu vini phil.*) septem vicibus, quantum bibere poterit, semper assando & reducendo (*cobobando & calcinando*) postea fac ipsum descendere (*in Regulam liquefaciendo istud V. triolum prædicto oleo imprægnatum*) descendit enim Aurum purum sicut Grana (*Kermes*) rubrum & purum, & scias quod tanta rubedo descendit cum isto, quod tinget Argentum in aliqua quantitate, verissimo colore, &c.

Omnia proferre nimium foret quæ Philosophi de aurea dixerint vitrioli natura. Unicum pervolvite Basilium, præsertim quartum & quintum caput de rebus naturalibus & supernat

pernat. ut & Elucidationem 12. Clavium, & Vitriolum invenietis omni Auro ab ipso magis estimatum; Vitrioli veneris enim, martisque Tincturam multis Parasangis sulphure Auri esse meliorem docuit, non quidem in genere suo, nam una eademque ipsa est in omnibus, sed quod hæc in Veneris martisque Vitriolis tam naturalibus quam artificialibus sit altior nobiliorque in colore, abundantior in quantitate; facilioris separationis à suo corpore in præparatione, & minoris pretii in usu, quam ipsa Tinctura in Auro latens.

4. Quod sit Aurum apertum, nondum factum, adeoque facilioris præparationis. Iamdiu laborasti, inquit Isaacus, antequam hæc materia subtilis & spiritalis effecta est, ita ut eam sublimare possis: Si verò Lapidem posses acquirere quem nobis Dominus gratis largitus est, cum non opus esset ita præparare: Sed statim sumeres ac intangibiliter pulverifares, ejusque immunditiem ablueres aqua communi, donec aqua inde pura & liquida deflueret, tum siccares iterum, ac paratus esset ut sublimandum poneress quare opus ejus brevius.

Cap. 22. Pag. 317. Vol. 3. Theat Chym.

Ut manifestius loquar, inquit Ripleus, di-

A a

co

co, quod in quantum corpus magis subtile fuerit, tanto facilius dissolutionis erit. Et ut de dissolutione amplius loquamur, intelligas quod debet fieri menstruo nostro Vegetabili, vel aliquo alio mediante vegetabili. Atque hic Mercurius Vegetabilis (*menstruum vegetabile*) non potest penetrare in corpus, ad finem perficiat dissolutionem illius, nisi corpus prius fiat spongiosum. Ceterum nullo plumbum ita spongiosum est, neque adeo subtile ut est plumbum rubeum seu minimum (*Vitriolum Calcinatum*) Ideoque si nostra spe frustrari non voluerimus, necessarium est, ut accipiamus plumbum rubeum, videlicet Antimonium preparatum, quod magis spongiosum est & subtile quam aliud quodvis plumbum. Nam aqua (*vegetabilis*) statim penetrabit in eum, facietque dissolutionem partium subtilissimarum illius. Ut verè jam ulterius loquamur de corpore secundo quod est Vitriolum Romanum, intelligas quod facilius est facere elementorum separationem in re complexioneata, quæ nunquam antea per ignis violentiam conflata erat in substantiam duram & compactam, quam idem perficere in substantia in massam duram

ram confiata, vel in substantia metallica & lapidea, in qua extinguitur virtus congelativa, ideoque respectu aliorum fit intractabilis, non mollis nec unctiosa atq; per consequens solutioni ac separationi minùs obediens, est enim Vitriolum nihil aliud quam, &c. Pag. 301. Pupille.

4. Per Lapidem quatuor præcipuè voluisse Adeptos in Chymia secretiori.

1. Materiam menstrui sive spiritus vini phil. de qua Deo placente, in Libro quinto.

2. Quacung; Menstrua, spiritu vini philos. confecta. Satis exemplorum invenietis in menstruorum Receptis vobis exhibitis.

3. Quamcunque materiam Lapidis philos. sic Aurum & argentum passim dicuntur Lapides, per Lapides verò quos nobis Deus gratis dedit Isaacus intellexit Vitriolum pro rubeo & Alumen pro albo. Cap. 39. 3. Oper. miner. Pag. 67.

Habet quidem etiam præter hos, duos alios Lapides ex Arsenico & Auripigmento ambo-
bus graduatis, confectos, de quibus vide cap. ta
lex priora, 1. Oper. & cap. 112, & 113. 2. Oper.
miner. Sed de his suis in locis.

A a 2

4. Quam-

4. Quamlibet Tincturam alchymicam, etiam si non in Lapidis sed olei sit forma.

5. Menstrua ex Vitriolo vel Venere reliquis quidem præstare in tingendi virtute, at non in dissolvendi qualitate.

XXII. GENUS.

Menstrua mineralia composita ex menstruis mineralibus compositis & corporibus metallicis, aliisque rebus tingentibus.

131. Oleum Martis & Veneris Basilii,
Libro de Conclusion. Sect. 1. Cap. 3.

℞. **V**iridis æris libras aliquot, & cum aceto destillato (*philosophico*) fiat extractio, quæ cristallifatur in Vitriolum nobile, ex quo per Retortâ destillatur oleum rubrum, quod solvit Martem in Vitriolum. Ex hoc longo tempore & igne forti denuò extrahitur oleum rubrum, & sic simul habes sulphur Martis & Veneris. Hoc oleo gradatur Luna, & obtinetur bona pars coronæ Regis. Pars cum parte Solis & Lunæ simul fusa & in hoc oleo per octo dies & noctes putrefacta in bonum aurum mutatur. Laus Deo.

Annota-

Quoniam quodcumq; menstruorum mineralium ad cuiuscumq; corporis dissolutionem perquam sufficiens sit; nihilominus tamen hac magis adhuc acuere elegerunt Adepti, corporum metallicorum additione, ut eo melius dissolverent & tingerent dissolvenda. In presenti Recepto Basilii Martem dissolvit in spiritu Veneris superius sub No. 113. descripto, redigit in Vitriolum, tandemq; in oleum compositum destillat. Sect. 2. Cap. 4. menstruum hoc nuncupat oleum salis Martis: Jam te docui, inquit, pellucidum Vitriolum ex Venere extrahere, & oleum rubrum ejus destillare, hoc oleum solvit Martem in Vitriolum, & adhuc semel destillatum fortiter per Retortam, habebis oleum tingens nobile, seu sal Martis, quod subditus est qui tributum Regi solvit, eumque ditat. Hoc oleum solvit aurum spirituale purpureum, & per Alembicum traducit, &c. Ex hoc oleo salis Martis, &c. Processus brevitatem suam obscurior, non parum illustrabitur à sequente spiritu mercurii.

132. Spiritus Mercurii universalis ex Vitriolo Basilii,

A 43

Labore

R. **C**uprum commune, ex quo fac viride æris communi more, quod tere, cui affunde bonam quantitatem. Aceti destillati (*philosophici, sive aceti cum spiritu vini phil. mixti*) agita bene, & solvetur viride æris, sine ut subsideant fæces, & solutio erit valdè pulchra, pellucida & viridis. Acetum in Cucurbita abstrahere ad crassitiem, & in loco frigido cristallifabitur Vitriolum. grave ad summum graduatum, quod denuò solve in aqua calida, aquam evapora donec spissescat, pone iterum in loco frigido & denuò coagulabitur Vitriolum, quæ solutio & coagulatio repetenda est tertio, & Vitrioli purificatio perfecta erit. Ab hoc Vitriolo in catino sine evaporare phlegma, & calcina donec rubere incipiat, tum satis erit.

R. Deinde filices puros, calcina, & exstingue candentes in Aceto destillato, reitera aliquoties donec bene calcinati sint. Tum denuò calcina & cum parumper refrixerint affunde acetum (*phil.*) calefactum, & fac ut sensim siccentur. Horum lapillorum sic præparatorum accipe partem unam, Vitrioli jam calcinati partes duas; trita misce, pone in Retorta

torta terrea spiritus non absorbente, vel in Retorta vitrea bene lutata, appone Recipiens magnum & vase bene lutato accende ignem per gradus, per 24. horas, deinde administra ignem fortiozem per alias 24. horas, & prodibunt spiritus virides albi, & igne sic continuato tandem guttæ rubræ. Hunc ignem violentum conserva donec omnes spiritus & guttæ transiverint. His peractis, destillatum pone in Cucurbita, & vase bene clauso rectifica ex balneo lentissimo igne, & ascendet phlegma, in fundo autem Cucurbitæ manebit oleum Vitrioli rubicundum & grave. Peracto hoc labore.

Limaturam ferri puram, cui in Cucurbita affunde dictum Vitrioli oleum ut supernatet, & adde tantum aquæ pluvialis destillatæ, usque videas oleum ferrum solvere. Tum abstrahere phlegma per destillationem, residuum sine in loco frigido cristallifari in Vitriolum pulchrum, & sic Mars & Venus conjuncti sunt. Vitriolum hoc calcina sub tegula, & agita ferreo unco in pulverem subtilem subrubeum. Pulverem hunc in Retorta vitrea bene lutata pone, & vasis bene clausis destilla per gradus ignis quemadmodum destil-

lacti oleum prædictum, & primò habebis spiritum album qui est Mercurius Philosophorum; deinde spiritum rubeum qui est sulphur Philosophorum, oleum incombustibile ex ambabus Veneris & Martis Tincturis compositum nunquam separandum, & est viridis & rubei leonis sanguis quo Rex illorum pater cibari debet. Ab hoc oleo in Balneo abstrahes phlegmata, & paratum est ut aurum eotingatur.

Rx. Caput mortuum quod pulchri & coccinei coloris est, tere in pulverem subtilissimum, pone in vitro & affunde Acetum destillatum (*philosophicum*) digere per triduum in leni calore, ita ut sal extrahatur, in quo latent thesauri totius mundi, absque quo sale omnis labor esset irritus; Acetum abstrahes in cineribus, & sal in vitro remanebit, cui in Retorta vitrea affunde oleum prædictum (*Veneris & Martis*) & sal dissolvetur statim; tum destilla eadem violentia ut antea, & oleum secum traducet proprium suum spiritum salis quod semel rectificata ex balneo, & decies fortius erit quam antea, & paratum habes oleum incombustibile ex Mercurio, Sulphure, & Sale ex una radice venientibus oleum hoc est vera
prima

prima materia metallorum , & vera radix ex qua aurum generatum est.

Hic Mercurii spiritus, Collaboratores, pluribus incautis vel nimis inconsideratè, vel arroganter eum insequentibus, scientes loquimur, damno fuit, ne hoc fiat impostherum ejus naturam, qualitates, & ortum manifestabimus aliquantulum clariùs.

Viride æris commune aceto in Vitriolum redactum, deinde aqua communiter solutum & coagulatum, calcinandum est usq; ad rubedinem in vase aperto, ut phlegma superfluum abstrahatur, & ad subsequentem destillationem aptius reddatur. Verum quis unquam viride æris purificatum, in officinis pharmaceuticis, flores viridis æris dictum calcinavit in rubedinem absq; virium suarum diminutione? Quis inquam ex calcinato hoc pulvere destillavit oleum rubicundissimum? Non aceto communi ergò, sed philosophico dissolvendum venit viride æris, ut non solummodo purificetur sed redigatur etiam in Vitriolum ad summum graduatum. In genere vicesimo ex Vitriolo Romano altè graduato, id est, spiritu vini phil. vel macerato, vel penitus dissoluto Basilius destillat idem

AAS

Veneris

Veneris oleum rubrum, tam ponderosum ut plumbum, vel aurum; spissum ac sanguis, & igneae qualitatis, id est, summae aciditatis. In vicesimo primo genere idem Vitriolum cupri vel aris viride aceto communi purificatum, non quidem spiritu vini phil. per se, sed succo omphacino, id est, aceto com. aliove fortiori acido permixto, redigi in Vitriolum graduatum; hoc autem in Veneris oleum destillari annotavimus. Si metalla, mineralia, reliqua, arida acidis dissoluta & in Vitriola redacta, spiritu vini phil. vel aceto philosophico adeo graduantur, ut desiderata inde hauriri queant olea, quidnam in causa foret cur sola ex cupro confecta Vitriola carere debeant dicto privilegio, non facile percipi potest. Perinde autem erit ac si Vitriolum graduatum reddatur juxta methodum sub No. 113. datam, vel juxta Recepti praesentis praescriptionem, ex utroque idem spiritus & oleum prolicetur.

Confecto autem hoc Veneris oleo, & aqua communi diluto ferrum redigitur in Vitriolum graduatum, quod etiam Vitrioli Veneris instar calcinandum est in rubeum colorem, posteaque destillandum in spiritum album & oleum rubeum.

Methodo-

Methodus hujus operationis extat libro particul. in particulari Martis sic : R̄. Olei rubei Vitrioli partem unam, aquæ fontanæ partes duas, misce, quo dissolve limaturam chalybis; solutio calidè filtranda est, quam evapora leniter ad tertiæ partis consumptionem, & in loco frigido accipies cristallos sacchari instar dulces, verum (id est, graduatum) Martis Vitriolum, à quo decanta solutionem, hanc abstrahere parumper; & in loco frigido novas habebis cristallos, quas leniter sub tegula calcina, movendo continuè spatula ferrea, in pulverem purpurei coloris, cui affunde acetum destillatum (phil.) extrahe animam (Tincturam vel Essentiam) Martis, abstrahere acetum, & edulcora animam. Hæc est illa anima Martis quæ spiritu Mercurii dissoluta, & cum anima Solis unita Lunam tingit in Solem.

Sed de his inferiùs; Vitriolum Martis graduatum & in pulverem purpureum calcinatum in nostro Recepto, absque suæ animæ extractione destillatur in Mercurium Philosophorum & sulphur Philosophicum, verum Martis & Veneris Oleum, menstruum proxime antecedens sub. No. 131. ex quo ut præsens Mercurii spiritus fiat, ex capite mortuo aceto philosophico

lofophico extrahendum eft fal, quod Martis & Veneris oleo commixtum & infimul deſtillatum per alembicum, dicitur prima metallorum materia.

Aliquandò loco dicti ſalis ex capite mortuo extracti Baſilius uſus eſt ſale & ſulphure Solis. Ita fit.

133. Oleum Martis & Veneris ſulphure & ſale Solis acuaturn Baſilii,

In ſupplemento.

R. **A** Uri purpurei coloris (*Croci Solis, des Königs Purpur-Mantel*) unciam ſemis, Olei Mercurii Philoſophorum (*olei Martis & Veneris*) unciam unam ſemis, fiat diſſolutio, cui adde ſalis Solis drachmas duas; omnibus reſolutis in oleum, id rectifica per Retortam, ut evadat clarum & pellucidum.

Baſilius pro ſpiritu Mercurii univerſalis Cuprum aceto philoſophico diſſolutum, & criſtalliſatum in Vitriolum graduatum, leni calcinatione redegit in verum Veneris crocum, ſive pulverem rubrum: Ferrum autem Veneris oleo (deſtillato ex dicto Veneris croco) diſſolvit, criſtalliſavit, & calcinavit in Martis Crocum. Pro præſenti menſtruo requiritur
Aurum

Aurum Balneo Regis (sub No. 89.) dissolutum, redactum in Vitriolum volatile graduatum, quod porrò aqua destillata dissolutum cum triplo argenti vivi ex menstruo precipitat, amalgama autem inde productum leniter sub tegula calcinat in pulverem vel Crocum purpureum, de cujus confectione hic per transennam quasi, cum in sequentibus secundo & tertio libris ex professo de hac tractaturi sumus. Salis Solis confectionem ita descripsit libro Particul. in Particulari Solis: R̄. Corpus album Solis relictum in extractione ejus animæ, (Essentiæ ex Croco Solis spiritu salis dulcis sub. No. 28. descripto extractæ) id leniter reverbera per mediam horam, ut corporale reddatur, tum affunde Aquam corrosivam mellis bene rectificatam quod in leni calore extrahet sal, quod fiet spatio decem dierum. Toto sale extracto abstrahere inde menstruum in Balneo, sal autem iteratis cohobationibus communi aquâ destillatâ edulcora, tandemque id clarifica spiritu Vini (phil.) & habebis sal auri.

De hac Aqua Mellis Basilius in Curru Triumphali Antimonii, Pag. 77. ita: Ex Melle dulci summum Corrosivum & Venenum fieri

fieri potest quod plurimis incredibile est. Idem testatur Paracelsus inquit: Simile quid intelligendum est in Melle, quod elevationibus suis omni Aqua forti & Corrosivo longe fit acutius, & sublimato quodvis penetrantius, talem à Natura proprietatem acuitatis non habet, verum ex elevatione, quæ hoc Mel immutat in Corrosivum, libro. 5. Archid. pag. 18. & alibi Cap. 14. de morbis tartar. pag. 319. Mel per se innoxium est, sed in elevatione tertia fit lethale.

Confectio hujus aquæ quidem non extat in eis, quæ habemus, tam Basilii quàm Paracelsi scriptis; quam facile tamen discet sedulus discipulus ex artis suæ principiis; etenim vel dissolvatur Cælum mellifluum Parisini in Aceto destillato aut fortiori acido quodam: Vel cohobatur Mel crudum in Aceto Philosophico, id est, communi, cum spiritui vini phil. mixto, & labor erit brevior & melior. Interea hoc auri sal confici quoque potest absque dicta Mellis Aqua, modò menstruum satis sit corrosivum ut Auri corpus residuum dissolvere queat, ita in labore tertio Revelat. caput mortuum auri reverberat per tres dies, deinde calcinat cum equali pondere salis Tartari, quod
aqua

aqua destillata abluat, & pulvere exsiccat
 extrahit cum aceto sal, quod aceto abstracto
 clarificat spiritu vini, id est, dissolvit, filtrat,
 abstrahit & cristallizat in verum sal Solis.
 Alibi id sal auri extrahit spiritu Mercurii u-
 niversalis uti in Elucidatione 12. Clavium,
 ubi asserit: Ipsum Philosophorum Lapidem
 coagulari vel figi non posse absque hoc sale;
 ejusdem autem confectionem se dedisse in
 quarto clavi.

Per oleum mercurii philosophorum intelli-
 git Martis & Veneris oleum nondum in spiri-
 tum mercurii universalis redactum, vel sale
 suo proprio acuat, & hujus quidem men-
 strui partem fixiorem quod sulphur philoso-
 phorum vocat, non volatiliorem quæ mercu-
 rius philosophorum dicitur. Sulphure hoc
 animam vel crocum solis dissolvit & in au-
 rum potabile redigit, libro de supernaturali
 medicina. Aliquandò tamen per idem oleum
 Mercurii intellectum voluit oleum Vitrioli
 Romani, menstruum sub No. 98. descriptum;
 ita libro de particular. in particulari Solis,
 corpus album Regis (auri in extractione ani-
 mæ vel croci Solis derelictum) philosophico
 Sulphure, quod in ordine est secundum prin-
 cipium,

cipium, & spiritu Mercurii (paulo antea spiritu albo Vitrioli dicto) extractum, reducit in aurum pulchrum & malliabile ut erat prius, in colore & virtute minimè defectivum.

Aliquando ipsum spiritum Mercurii universalis acuit sulphure & sale aliorum metallorum sic ;

134. Spiritus Mercurii universalis sulphure & sale Lunæ acutus Basilii,

Libr. Partic. in Particul. Lunæ.

EXtracto sulphure Lunæ & edulcorato, residuum calcis Lunæ exsicca, cui affunde eandem Aquam corrosivā Mellis, qua usus fuisti pro sale Solis, digere leniter per quatuor aut quinque dies, ut extrahatur sal Lunæ, quod cognosces ex albedine Menstrui. Toto sale extracto abstrahere Aquam Mellis, sal edulcora destillando & clarificando cum spiritu vini (*phil.*) Residuum in extractione salis Lunæ derelictum edulcora & exsicca, tum affunde spiritum Tartari, digere per quindecim dies, & procede uti cum auro, & habebis mercurium Lunæ (*de quo libro secundo, nam eo hic non utimur*) dictum sal Lunæ excellentes possidet virtutes pro corpore humano, de quibus agam loco magis

gis convenienti. Interea efficaciam salis & sulphuris Lunæ disces ex processu sequenti.

℞, Sulphur lazurinum Lunæ, spiritu vini (*phil. rectificatum,*) dissolutum & coagulatum, pone in Cucurbita, affunde duplum spiritus Mercurii ex spiritu albo Vitrioli, confecti; similiter accipe sal Lunæ extractum & clarificatum, quod commisce cum triplo spiritus Mercurii, luta ambo vitra, & in Balneo leniter digere per octo dies & noctes; cave ne aliquid pereat de sulphure & sale, sed maneant in eadem quantitate, qua separata fuerint ex Argento. Finita putrefactione ambas dissolutiones misce & destilla, &c.

Aliquandò hunc spiritum acuit absq; sale metallico & sulphuribus tantum ita;

135. Spiritus Mercurii universalis sulphure Solis & Lunæ acuatus Basilii,

Libro Particul. in Particul. Lunæ.

℞. **S**ulphuris Lunæ partem unam, sulphuris Solis partem semis, spiritus Mercurii partes sex, conjunge hæc invicem, luta bene, digere in calore leni, & evadet liquor rubicundi coloris, destilla per Alembicum ut nihil remaneat.

Non solum fermentavit hunc spiritum Mercurii

Mercurii sulphuribus corporum perfectorum, sed his superaddidit aliquando sulphur alicujus metalli imperfecti, utpote Martis. Ita

136. Spiritus Mercurii universalis sulphure Solis & Martis acuatus Basilii,
Libro Partic. in Partic. Solis.

Rx. **S**ulphuris Solis & sulphuris Martis ana partes æquales, spiritus Mercurii ad duorum digitorum supereminentiam, ut materia bene dissolvatur in aquam auream rubini coloris, mixta destilla per Alembicum, ut fiat unum quid, quemadmodum ab initio erant ex uno stemmate, serva bene ut nihil evaporet.

Aliquando præter sulphur Martis etiam addidit sulphur Antimonii. Ita

137. Spiritus Mercurii universalis sulphuribus Solis, Martis, & Antimonii acuatus Basilii,

Libro Partic. in Particul. Antimonii.

Rx. **S**ulphuris Antimonii partes duas, sulphuris Solis partem unam. Misce. Rx. Sulphuris Martis partes tres, spiritus Mercurii partes sex, digerantur bene lutata ut sulphur Martis dissolvatur totaliter; tum injice quartam partem de sulphure Antimonii & Solis

Solis luta iterum & digere usque dum fuerint omnia dissoluta, tum alteram quartam partem Antimonii & Solis adde, reiterando opus ut antea donec omnia optimè sint commixta, & materia reddita instar olei crassioris rubicundi, destilla totum per alembicum.

Aliquando fermentavit hunc spiritum per modum inusitatum, videlicet absque omni sulphure metalli perfecti, sed meris imperfectis tantum. Ita

138. Spiritus Mercurii universalis sulphure Martis, Jovis, & Saturni acuat
Basilii,

Libro Partic. in Partic. Mercurii vivi.

Rx. **A** Nimæ Martis uncias duas, animæ Saturni unciam unam, animæ Jovis unciam unam, dissolve in spiritus Mercurii unciis sex, bene dissoluta destilla per Alembicum absque omni residentia in aquam auream transparenti dissolutioni auri similem.

Quamvis hæc Basilii Menstrua Adeptorum dissolventia facile primum mereantur locum; fuere tamen Adeptorum quidam, qui Menstrua dictis illis haud multum inferiora confecerunt. Isaacus Hollandus ut corpora
non

non tantum melius dissolveret sed altius etiam tingeret sua composuit menstrua ex menstruis tingentibus & Mercurio vulgi quidem, sed rerum tingentium tincturis (animis, sulphuribus, &c.) satiato. Ita composuit menstruum quod dicitur.

139. Aqua Mercurialis ad rubeum Composita Isaaci,

Cap. XLIII. 3. Oper. min.

Rx. **A**rgentum vivum sale & aceto absolutum, quod sublima per Æris usti croci Martis, croci Veneris, & lapidis hæmatitidis ana Vitrioli Romani ad pondus omnium, & parum salis; iteraque sublimationem septies, quamlibet semper per novas & recentes species, & Mercurius sublimatus erit ad rubeum.

Rx. Æris usti, Cinnabaris, croci Martis, Veneris, Lapidis hæmatitidis, Antimonii ana partes æquales, Vitrioli Romani ad pondus omnium; misce fiat pulvis subtilis, cui affunde Aquæ Vitæ summè rectificatæ (*spiritus vini phil.*) ad duarum palmarum eminentiam, in B. digerantur per tres dies, indies movendo materiam, postea igne leni abstrahatur Aqua Vitæ, deinde augeatur ignis gradatim, tandem igne

igne fortissimo per 12. horas urge ut omnes
ascendant spiritus. Opus hoc ter reiteran-
dum est cum materiis semper renovatis.

Rz. Hujus Aquæ libram unam, Argenti
vivi ad rubeum sublimati quantum sufficit, vel
dissolvere potes; destilla & reserva.

*Aliquando præter Mercurium addidit quo-
que sulphur & sal armoniacum ad rubeum
sublimata. Ita fit*

140. Aqua Philosophorum ex tribus
spiritibus Isaaci,
Cap. X. 3. Oper. min.

Rz. **V**itrioli Romani partes sex, Lapidis
hæmatitidis, croci Martis, Vene-
ris, Cinnabaris, Æris usti, Antimo-
nii mineralis ana partem unam, siccata bene
misce, & positis in retorta affunde Aquæ vitæ
rectificatæ (*spiritus vini phil.*) libras quatuor,
destilla & cum capite mortuo pulverisato co-
hoba ter. Aquam divide in duas partes, qua-
rum unam ferva, in altera dissolve in Balneo
unciam unam salis armoniaci ad rubeum
sublimati, quo soluto, dissolve unciam sul-
phuris præparati, tandem & unciam Mercurii
ad rubeum sublimati injice, solutis his tribus
in Aqua solvente ex Aqua Vitæ confecta, ha-
bes

bes Aquam, quæ meritò Philosophorum dicitur, ob mirandas & secretas ejus vires, quarum miracula non describenda sunt, quia non convenit ob certas causas, &c.

Preparatio Sulphuris. R. Sulphuris vivi libras XII. cui pulverisato affunde Acetum destillatum (*philosophicum*) ebulliant lentè in Balneo, vase optimè clauso per tres dies. Acetum jam tinctum cautè decanta. Residuo novum affunde Acetum, digere & decanta, totiesque repete donec non ampliùs tingatur Acetum. Tinctum in Balneo leniter destilla ad quartæ partis residuum, ex residuo spatio trium vel quatuor dierum in cella frigida cristallos (*Vitriolum graduatum Sulphuris*) nitri similes, pellucidas instar succini & aurei coloris. Acetum remanens evapora in pulverem aureum. Cristallos & pulverem denuò dissolve prædicto Aceto, & cristallinari permittite, idque toties donec sulphur nullas post se relinquat fæces. Hoc magnum est secretum alchymicum purgandi sulphur.

Preparatio Mercurii. R. Vitrioli Romani (*per quod sæpè sæpiùs intelligunt Adepti graduatum*) libras sex vel octo, salis com. libras

bras duas. Hæc commisce cum Mercurii sale & aceto abluti libris tribus, sublima Mercurium, idque terrepete semper cum novis speciebus, Mercurium serva.

Præparatio salis armoniaci. R. Salis armoniaci libras tres, sublima per Vitriolum Romanum & lapidem hæmatitidem ter, qualibet vice cum novis materiis.

Quamvis hæc Isaaci Menstrua non tantè æstimanda sint ac præcedentia Basilii quoad præparationis excellentiam; nihilominus ea non minoris sed ejusdem virtutis sunt cum illis quoad tingendi qualitatem, ex eisdem enim componuntur sulphuribus, Crocis & Essentiis Martis, Veneris, sulphuris, &c. quibus Basilii menstrua mineralia composita fuere confecta. Lullius eadem menstrua acuit Essentiis metallicis non quidem modò confectis sed conficiendis in ipsa menstrui præparatione, ita Menstruo fetenti, sale harmoniaco vegetabili, acuato, conficit lunæ Essentiam quæ dicto menstruo commixta evadit menstruum hujus generis & dicitur.

141. Aqua Composita Argenti Lullii,
Cap. X. Præctica Testamenti majoris, Pag. 161.
Volum. 4. Th. Chym.

In

Rx. **I**N virtute A. (Dei) unam unciam de F.
 (luna clara pag. 171.) bene purgata per
 cupellam vel cineritium. Et illud ar-
 gentum bene percussum (*malleo extensum*)
 in rotellas scinde per petias parvas, curtas &
 strictas. Postea in duas partes æquales divide,
 & accipe duo vasa vitrea solutoria nuncupa-
 ta, sed melius liquefactoria sunt dicta & voca-
 tata, quorum in hoc regimine, forma & men-
 sura tibi demonstrabuntur in capitulo vaso-
 rum, & in quolibet istorum duorum pone u-
 nam unciam cum dimidia de E. (*Menstruale*
171. à nobis superius sub No. 67. datum) scili-
 cet octavam partem totius menstrualis, pro-
 jice statim intus quamlibet partem de F. & in
 continenti non negligenter obstruas os vasis
 suo cooperculo, & luta bene juncturam de
 luto jam dicto (*in dicti menstrualis confecti-*
one) vel de cera clara & munda, quo facto
 pone in Balneo mariæ calido per triduum, ut
 Deus det tibi bonam diem. Postea accipie
 F. (*Argenti dissolutionem*) & Aquam cola-
 bis (*decantabis*) in aliam ampullam vitream
 mundam, & vasulum bene inclinabis & cautè
 ne terra de F. cum aqua colari possit, ne
 Aqua turbari, & dictam phialam ubi posueris
 Aquam

Aquam de F. obstrue & ad partem pone. Post-
 eà in continenti super solutorium de F. quod
 debet dissolvi (*altera Argentipars destillanda in
 menstruum*) pone suum Alembicum, qui stri-
 ctè & sapienter jungatur cum luto suprà di-
 ctò, post hoc supra cineres cribratos situetur,
 & ponatur inde supra furnellum, & fac pri-
 mum ignem, faciàsque destillari, & humorem
 in phiala vitrea sume, & fac de ferraturis li-
 gnorum ignem, & quando humor quasi de-
 stillatus fuerit totus, fortifica ignem de car-
 bonibus paulatim, secundum quod videbitur
 ad punctualiter calcinandum terram, sed à
 nimio calore custodi, nam vidimus, quod ad
 calorem solis factum est, hoc intellige bene,
 nisi velis fatuus fieri; da hunc calorem con-
 tinuè per undecim horas, post furnellum ob-
 strue & vade dormitum, & de mane accipe tu-
 um calcinatorium (*quod sic nominatur pro-
 pter operationem suæ proprietatis, quod tibi
 offert actus materialis*) & infra projicies
 menstruale sæpè dictum in quo G. (*Mercuri-
 us noster, pag. 171. sive sal harmoniacum ve-
 getabile*) dissolutus est (*vide inferiùs menstu-
 um sub No. 147.* & illud videbis operari, & fu-
 mum in altum ascendere, & metallum calci-
 nari

Bb

nari

nari cum liquefactione, sed melius quam ante obtura proprio cooperculo quod intrat (*dictum calcinatorium*) & cave ne ponas in alium calorem, quousque fuerit operatum sua propria virtute, & postquam operatum fuerit & requieverit, luta bene juncturam cum cera communi, & sic lutatum pone in calido Balneo Mariæ per triduum naturale, prout alibi fecisti, quia sic expedit. Postea Aquam destilla, & calcina terram (*in fundo remanentem*) ut supra dictum est, & toties reitera usque tota terra sit dissoluta per istud regimen in forma liquoris, & semper limum solutum ad partem pone, vel oleum arte dissolutum, quod est substantia corporis per Aquam depurata & portata per Aquam venti. Et quando totum erit dissolutum (*& destillatum*) insimul conjunge, postea pone per mensem cum dimidio ad putrefactionem (*circulandum*) in calore temperato, ubi vas optimè sit lutatum cum suo coopertorio, & sic debet fieri figura de I. (*Compositum vel Aqua Composita Lunæ pag. 171. ejusdem Voluminis.*)

Eodem modo aliquandò Auri præpara. Essentiam menstruo fetenti lunari, cujus additione idem menstruum acutius, id est, nobilius reddit.

142. Men-

142. Menstrum fatens lunare solis Essentia acuatam Lullii,

In Experimento XXX.

R. **S**upradictam Aquam in qua habes animam Lunæ (*sub No. 121. descriptam*) ac in ea solve uncias duas vel unam, cum dimidia salis fixi urinæ ut in suo Experimento (*sexto, à nobis autem sub No. 30. dato*) habes, quo soluto, in ea aqua dissolve unciam unam Auri, putrefac per octo dies, deinde separabis aquam per Balneum, corpus autem remanebit in vase ad similitudinem mellis fusi, supra quam materiam repone de destillata aqua tantum, ut supernatet duobus digitis, claude vas suo antenotario, ac putrefac in Balneo per 24. horas; postea superposito alembico cum receptaculo, juncturis optimè clausis, destilla per cineres, ultimò augèbis ignem maximè & quod transactum fuerit, servabis optimè clausum, est enim spiritus animatus, vel anima ipsius Auri.

Ex Receptis observamus.

1. *Menstrua hujus Generis esse istis vice-*
mi & vicefimi primi Generum nobiliora; ibi
metallorum Essentia vel Magisteria dissolve-

Bb 2

bantur

*bantur in menſtruis mineralibus ſimplicibus,
hic autem in iisdem Compoſitis.*

2. Menſtrua hæc non differre à decimi Generis menſtruis niſi in ſuperaddita aciditate; diſſolve Acido quovis menſtrum dicti Generis & protinus transformabitur in huius Generis menſtrum.

3. Menſtrua hæc digerendo iterum fieri dulcia & ut antea Vegetabilia.

4. Menſtrua hæc non ſatiari, ſed ſuis diſſolutis augmentari tam in quantitate quàm qualitate in infinitum.

5. Spiritum Mercurii univerſalis ſive primam metallorum materiam Baſilii à ſuo auctore etiam nuncupari Mercurium duplicatum quo pallium Regis ſolvendum, Sect. 1. cap. de ſulphure mercurii, Sect. 2. de Vitriolo phil. & Sect. 2, cap. 4. de Vitriolo Veneris. Alii Sulphur Martis & Veneris duplicatum, Sect. 1. cap. 3. de ſulph. Martis & Veneris. Alii Animam Martis & Veneris uti in particulis Veneris.

6. Mercurium hunc duplicatum multo præſtantiorem fieri additione Pallii Regis, Croci Solis, Lunæ, aliorumque metallorum. Menſtrua fere Generum omnium promiſce
dici

dici Mercurios Philosophorum, at de his fu-
sus & exactius libro tertio.

7. Spiritum mercurii universalis Basili
esse Magisteria Martis & Veneris metodo
minerali confecta; magisterium Martis &
Veneris dissolve in communi spiritu Vitrioli,
& simplici hac dissolutione eundem conficies
Mercurii universalis spiritum.

8. Quemadmodum Martem & Venerem,
ita etiam Jovem & Saturnum, reliquaque
metalla in dictas primas materias confici pos-
se, earundem scilicet virtutum cum Martis &
Veneris primâ materiâ, quoad solvendi fa-
cultatem. Mars autem & Venus eliguntur
ob suarum Tincturarum excellentiam & ab-
undantiam.

XXIV. GENUS.

*Menstrua mineralia composita ex Menstruis
Vegetabilibus & mineralibus invicem
commixtis.*

143. Ignis Vegetabilis solutus in Aqua
calcinativa Lullii,

Pag. 363. Magiæ Naturalis.

EX. **A** QUÆ Vegetabilis acuatae (anima
metallicæ Lullii sub No. 5. descri-
ptæ) unciam unam, pone in Am-
pulla

Bb 3

pulla

pulla cum collo longo, in quam posueris uncias tres Aquæ calcinatiæ (*menstrui mineralis sub No. 68. descripti*) & subito cooperi Ampullam cum suo coopertorio, & bene claude cum cera, & bene colloques intrâ balneum per duos dies naturales, & in illo tempore totum Vegetabile erit conversum in Aquam claram.

Animadversiones.

A Depti variè acutum reddidère Vini phil. spiritum, istumque in varia redegère Menstrua tam Vegetabilia quam mineralia in antecedentibus: Jam in hoc Menstruorum vicesimo quarto & omnium ultimò Genere, non uti in supradictis Menstruorum compositionibus communia commiscuere vel oleosa, vel Arida, vel Acida unctuosum Vini philosophici spiritui, sed Menstrua Vegetabilia & mineralia modo perfectà conjungere ut Menstrua hujus Generis conficerent. Simile ferè Menstruum componitur à Lullio quod dicitur.

144. Cœlum vegetabile solutum in Menstruo minerali Lullii,

Pag. 59. Testam. Novissimi.

R. **M**enstrui fatentis (*sub. No. 99. descripti*) libram unam, adde libram unam,

unam, vel dimidiam, quod sufficiet, Aquæ Vitæ summè rectificatæ & acuata cum sale Tartari (*sub No. 17.*) vel Vini (*phil sub No. 30. descripta*) sublimato. Et teneas vās in manibus, & non ponas in Terra, nec alio loco, donec cessaverit furor (*ebullitionis*) & est commixtio Vegetabilis cum Minerali; sigilla cum cera, & permitte per diem, postea in Balneo pones per duos dies, & destilla in cinere, & habebis Aquam limpidam & clarificatam, ponderosam, tunc pone illam in vase Circulationis optimè sigillato per sedecim dies in Balneo convenienter donec redeas, & videas Aquam bene unitam; & in fundo vasis ad modum salis cristallini. Serva eam.

Idem Menstruum sed variato pondere confecit alibi; in antecedenti ad Menstrui factentis partem unam, addidit Menstrui Vegetabilis partem semis; in sequenti plus Menstrui Vegetabilis recepit quàm mineralis.

145. Glacies ex Menstruis Vegetabili & minerali composita Lullii,

Pap. 68. Testam. Noviss.

Rz. **D**E G. minerali sive Menstruo factenti uncias tres & de Aqua vitæ rectificata & acuata cum sale Tartari

B b 4

tari

tari uncias quatuor, ponas simul in uno vase,
& destillabis in B. per novem vices, & in isto
tempore convertetur totum in unione una,
sicut gelu aut glacies.

*Ripley Menstruorum Vegetabilium & mi-
neralium commixtionem hac peregit me-
thodo.*

146. Aqua mirabilis Ripley,

Pag. 212. Philorcii.

Rz, **T** Artarum calcinatum album sicut
nix est, & tere super Marmor, &
incera cum Aqua vitæ fortificata,
cum suis speciebus ut præmittitur (*cum Men-
struo sub No. 8. descripto*) donec sit ut pasta
tenuis: Tunc pone in vase circulatorio, &
rota Aquam donec in Tartaro penitus sicce-
tur: tunc reïtera idem opus, & sic continua,
donec exhauferit de aqua in pondere duplam
sui partem & quantitatem, quo facto ponatur
Tartatus tritus super lapidem vel suspenda-
tur in facculo lineo, & supponatur vitrum ad
recipiendum ejus stillicidia, & hoc fiat in loco
subterraneo, donec totus Tartarus destilletur
in Aquam claram, ex qua post destillationem
& coagulationem fit sal mirabile & Naturæ,
quod Philosophi vocant sal petraë & sulphur
incom-

incombustibile (*proprie sal Tartari volatile*) quod figit omne Argentum vivum. Ut autem habeas perfectam Aquam vitæ (*pro hoc opere requisitam*) pone Vinum (*philos.*) in Circulatorio per centum dies, ut rotetur cum suis speciebus, & tunc extrahe ex eo Aquam vitæ (*menstruum sub No. 8.*) quæ excellit in gradu bonitatis omnes Aquas Mundi. Operare cum ea super Tartaro ut dictum est & aqua inde creata vocatur Ignis infernalis (*vide Acetum acerrimum Ripley sub No. 23.*) quia si tantum apponas de sale armoniaco sublimato quantum de Tartaro, unum stillicidium illius post ejus perfectionem, interficit subito cancrum in carne hominis, & si deguttetur super manum penetrat eam, & solvit omne corpus. Absque hac Aqua parum proficimus in hac arte, & qui hanc Aquam habuerit, de artis complemento nullatenus dubitabit. Hæc autem Aqua fortificatur in duplo, si æqua portio illi addatur de spiritu minerali, qui est Aqua acuta philosoph. (*Leo viridis Ripley sub No. 59.*) & post super Tartarum & super sal armoniacum usque ad spissitudinem circulatur, & postmodum solvitur in Aquam claram. Quod si fiat erit aqua ista omni auro

incomparabilis & unum de mirabilibus hujus mundi.

Aliquando loco Menstruorum Vegetabilium Menstruis mineralibus commiscuere sal Harmoniacum Vegetabile. Ita,

147. Menstruum fatens sale Harmoniaco acuaturn Lullii,

Rx. **D**E G. Vegetabili (*de Mercurio sive sale Harmoniaco Vegetabili*) unciam unam, & pone in Phiala vitrea longi colli, in qua prius posueris uncias tres de E. (*Menstruo fatente sub No. 67.* & statim obstrue, ut nihil respiret, cum suo operculo, & cum cera communi bene sigilla & postea in B. calido per biduum naturale in Aquam claram dissolutam.

Quemadmodum sal Harmoniacum addere Menstruis mineralibus simplicibus ita etiam eisdem Compositis.

148. Menstruum fatens lunare sale Harmoniaco Vegetabili acuaturn Lullii,

Cap. 14. Practica Test. major Pag. 163. Vol. 4.

Th. Chym.

Rx. **I**N virtute A. (*Dei*)^u nam unciam Aquæ compositæ Argenti *sub No. 141. descriptæ*) per alembicum destillatæ, & in illam

Iam projice unciam unam de G. vegetabili
(mercurio vel sal harmoniaco) dissolve, &c.

Basiliius Menstrua hæc ita commiscuit.

149. Spiritus Mercurii ex Vitriolo & spiritu
vini igneo mixtus Basilii,

Labore 3. libri Revelat.

R. **O**lei hujus primæ materiæ Metallo-
rum ex Venere & Marte confectæ,
sive spiritus Mercurii universalis
sub No. 132. descripti) uncias octo, spiritus vi-
ni ad summum rectificati (Menstrui sub No.
19. descripti) uncias quinque, destilla per Re-
tortam vitream & hoc ter, semper cum novo
spiritu, ita ut ad olei uncias octo conjungan-
tur quindecim uncia spiritus Vini ignei.

*Paracelsus sequens Menstruum mixtum
confecit pro Arcano Lapidis vel Antimonii.*

150. Menstruum mixtum Paracelsi,

Cap. 6. Lib. X. Archidox Pag. 39.

Quicunque metallicum suum Cœlum
(Antimonium) ad summum gradare
cupit, & in actum reducere, ipse debet
primo ex vita, id est, Mercurio vulgi, primum
Ens liquidum cœlestem Ignem, quintam Es-
sentiam Mercurii (non Solis; uti malè legi-
tur) & acerrimum Acetum metallicum (Cir-

B b 6

culatum

culatum majus Paracelsi sub No. 51. descriptum) extrahere, per solutionem cum sua matre, id est, Arcano salis (*sale circulato sub No. 27.*) & cum stomacho Anthionis, id est, spiritu Vitrioli (*menstruum sub No. 98. descriptum*) permiscere, & in eo (*Menstruo mixto*) Mercurium Antimonii coagulatum (*Regulum Antimonii*) solvere digerere, &c.

Ex Receptis observamus

1. *Menstrua hæc esse diversorum Menstruorum commixtiones.*

2. *Et fieri posse ex omnibus Menstruis Vegetabilibus & mineralibus invicem commixtis ad Artiste placitum.*

3. *Eò meliora tamen fieri, quo Menstrua fuerint magis tingentia.*

4. *Menstrua hæc per digestionem fieri dulcia & pura Menstrua Vegetabilia.*

EPILOGUS.

HÆC sunt, Consodales! *Quæ vobis promisi, Dianæ Menstrua hætenus à nemine nisi ab Adeptis descripta, producta, & ritè in usum adhibita; Jam verò à me ita detecta, explicata & in sua genera distri-*

distributa, ut etiam à Chymicorum vulgo discerni possint.

Restant quidem plurima, quæ vobis non præbui Menstrua (laborat enim Diana Menstruorū superfluitate) sed hæc ceu exempla vobis sufficientia esse putavi. Vobismet ipsis licitū est plura colligere & singula suis applicare generibus. At si communi consulendum sit Bono, communicatis mihi velim si quæ in vestris scriniis vel Bibliothecis rariora Adeptorum Manuscripta vel impressa possideatis, ut hæc vobis non solum, sed universis in usum cedant; vel saltem sua mihi significetis nomina, ut vel prece vel pretio eadem à vobis vel alibi mutuari possem, præsertim cum jam sitis certiores redditi, in Practicis Secreta omnia dependere à vini phil. spiritu; in Theoreticis autem omnia esse obscurissima, quia figurativa & minimè juxta literam intelligenda. Quæ si diutius conservabitis in librariis vestris, indies mille exponuntur periculis, tandemq; ceteris inutilia mucu & situ squalida cedunt in alimentum Temporis rerum omnium consummatoris.

Intereà nolite hæc vobis exhibita despiciere Menstruorum Recepta, quin potius eadem legite

gite

gite ac relegite, & ubique enucleate veritatem Chymicam, eà vero quæ non sapiunt vel non intelligitis tanquam cortices projicite, etenim si ex viginti quatuor hoc tantum vel istud vobis placuerit Genus vel Generis Receptum, satis est: Nam hoc unico totius secretioris chymie secreta preparari posse facile probabimus.

Quod si etiam hujus vel istius Adepti utpote Paracelsi, vel Lullii auctoritatem, imò honestatem & fidem in dubium vocare placuit; hunc relinquere, atque illius rejicere Recepta licuit; aliquem alium eligentes cui majorem habeatis fidem, & ipsius Recepto cetera omnia comprobabimus. Discatis igitur horum menstruorum confectiones; observetis illorum ordines, gradus, materias, conficiendi modos, dissolvendi, tingendi, sese multiplicandi, &c. virtutes; & agnoscetis ea optima esse totius Chymie adepta instrumenta, tanquam claves sine quibus nihil, & cum quibus omnia referantur hujus artis Arcana.

Hæc ut eò facilius efficiatis, quæ de menstruorum excellentiis in superioribus prolata fuere, hic in summam contraham, & redigam in duodecim subsequentes & infallibiles ex prædictis deductas Conclusiones. Men-

Menstruorum horum Descriptiones Intel-
ligi juxta literæ sonum.

Hujus libri Recepta nil continere oc-
culti præter spiritum Vini philosophi-
ci (de cujus tantummodo usu in præ-
sentibus tractare promissimus) nobis facilem
impertietis assensum. Nec tamen ille ipse adeo
obscurus est, quin propriè spiritus unctuosus
dicatur ortus à Vino albo & rubeo Lullii, sive
menstrui fetentis constitutivis. Reliqua quæ
obscuriora videntur, Artis termini sunt, ut
plurimum in ipsis Receptorum descriptioni-
bus explicati, ut ex hoc spiritu producta & de-
composita. Obscuritas autem quam vel brevi-
or vel longior Recepti Descriptio affert, per ac-
cidens est facile à sedulo quovis artis discipu-
lo superanda & removenda.

Nullam prædictorum menstruorum absque
vini philosophi spiritu esse præparatum.

Inter omnia hæc vobis data Adeptorum
Menstrua, ne unicum quidem est, quod pro-
Basi non habeat Vini phil. spiritum. Dan-
tur quidem Menstrua in quorum Receptis, no-
men hujus spiritus non occurrit, ipse tamen
adeſt

adeſt & latet ſub huius vel iſtius Menſtrui nomine. Alia dantur Menſtruorum Recepta, quæ Vini phil. ſpiritum non liberum recipiunt ſed compedibus quaſi vinctum, nimirum oleoſum aliquod commune, aſt cum in horum menſtruorum confectione ipſe vinculis ſolve-
tur, ut & acuitur ſpiritus, menſtrua ejusmodi absque eo confeſta eſſe, minimè dici poſſunt. Dantur tandem etiam Menſtrua in quorum Receptis neq; Vini phil. ſpiritus neq; oleoſum aliquod expreſſe denominatur, (ſed hæc raro-
na ſunt, ſtudio allata, ut vel Adeptorum invidia vel proterviam vobis indicent) ubi tamen ex Menſtrui uſu conſtat hunc ſpiritum ex neceſſi-
tate addi, cum aliàs minimè fieret quod pro-
mittitur.

Ultimò dantur etiam nonnulla, quæ cum communi ſpiritu, communi aceto & aqua forti vel ſale armoniaco vulgi confici poſſe absq; ſpiritu vini phil. affirmabitis. Eſto. Sed cum ejusmodi menſtruo in uſum progrediamini, experimentum tentetis, mox iſtud reperietis non modò minùs debile exiſtere, ſed prorsus inutile & deſtructive in ſecretiori Chymia. Impoſſibile enim eſt communi Menſtruo perficere, id quod Adepti Menſtruo Philoſophico præce-

præceperunt. Chymie adeptæ Arcana hoc
gaudent privilegio, quod à nemine nisi Vini
phil. Possessore confici queant.

3.

Menstrua ex qualicunque præparari
materia.

Menstrua prædicta ex variis trium Re-
gnorum Oleosis, Aridis & Acidis de-
monstravimus esse confecta, observa-
stis ex rebus nec tingentibus nec acidis fieri
Menstrua Vegetabilia simplicia; ex rebus tin-
gentibus non acidis Menstrua Vegetabilia
composita: Menstrua mineralia simplicia au-
tem componi ex rebus acidis non tingentibus:
Composita ex rebus acidis & tingentibus. De
vestra itaq; tam anxie hætenus quæsitæ Men-
strui materia jam certiores facti Mercurium
crudum, vel Vitriolum, Nitrum, Sal commu-
ne, Sal Tartari: Vel urinam, Aquam pluvia-
lem, Rorem maialem, Spiritum Mundi quoq;
quolibet artificio captum; vel quamcunq; et-
iam præ cæteris elegistis pro vera & universa-
li Menstrui materia in vestrum adhibeatis
usum, in qua eligenda amplius non errabitis;
perinde enim est, ac si ex Auro seu Mercurio;
an Perlis vel Arsenico; sale Vegetabili vel mi-
nerali

nerali id conficiatis, modò juxta hoc vel illud
 Menstruorum Genus procedatis, consideran-
 tes tamen cujusnam usus esse velitis menstu-
 um, ne Essentiam pro Magisterio, vel Venenum
 pro Antidoto præparetis: E contrario recipit
 Mel purum adeò à Parisino decantatum; vel
 sal Tartari à Ripleo commendatum; vel sa-
 commune à Paracelso pro metallorum matrici
 astimatum; vel Vitriolum Auri Tincturâ sca-
 tens à Basilio laudatum; vel Argentum vi-
 vum ut apertum metallum à plurimis Adeptis
 habitum: Recipite inquam istorum quodlibet
 & sciatis istud vobis minimè suffici nisi Vin-
 Philosophici spiritu conjunctum, id est, corre-
 ctum, exaltatum & graduatum.

A-

Menstrua quacunque etiam præparari
 methodo.

Varias hic habuistis præparandi me-
 thodos, quæ si vobis non sufficiant, ve-
 placeant vobis novas excogitetis. Ni-
 hil hic subjacet secreti, modò materia vestra
 & spiritus Vini philosophici absq; ullo posse se-
 parandi commisceantur, & destillentur vel ex
 parte; vel ex toto, per Alembicum. Una quæq;
 enim materia, methodo qualibet, Vini philoso-
 phici

phici spiritu volatilifata & destillata Menstruum est.

5.

Menstrua ad quemcunque quoque usum esse sufficientia.

Spiritus Vini phil. ut & plurimum Menstruorum usum in ipsis Menstruorum confectionibus jam modò observastis in hoc libro; in posterum libris sequentibus hæc ad quamcung; necessitatem satis esse animadvertetis.

His mediantibus omnia Adeptorum componetis Medicamina; omnia metalla reducetis in Argentum vivum currens, vel si malletis in ipsum Philosophorum mercurium, si-ve primam metallorum materiam.

His conficietis tam universalia quam particularia metallorum transmutativa, ratione altioris Tincturæ, abbreviati temporis & exquisitioris laboris omnium optima. His tandem præparabitis quicquid etiam curiosum ab Adeptis nobis relictum est & præscriptum in suis libris, ita ut si quedam absq; spiritu Vini phil. ab Adeptis præparata fuerint, eisdem absq; omni damno carere possimus. Menstrua enim hæc omnia volatilifantur fixa; volatilia
verò

verò & volatilifata fixant : Coagulata diffolvunt ; diffoluta coagulant : Paucis quibus omnes Chymia secretioris comprehenduntur operationes.

6.

Menstrua esse multa.

Varia Menstruorum observastis ad varios & distinctos usus destinata Genera. Menstrua Vegetabilia simplicia extrahunt potius quàm dissolvunt corpora : Composita dissolvunt totum , non extrahunt : Hoc quod Menstrua Vegetabilia faciunt ; mineralia efficere nequeunt , & vice versa. Menstruis Vegetabilibus solummodò conficiuntur Medicamina , non Venena : At menstruis mineralibus Venena tantum , & non nisi singulari Artis dexteritate Antidota. Usus diversus & sibi contrarius nullum admittit Menstruum universale. Spiritus Vini phil. universalis quidem est horum omnium materia , at ex omnibus Menstruis nullum datur ad quamcunq; necessitatem sufficiens , propter quod , nisi eodem nomine singula dicere velitis universalia , quod ex spiritu Luminis , universalis omnium Basis confecta sint omnia universale negandum est Menstruum.

Menstru-

Menstrua quædam esse Corrosiva.

Menstrua mineralia corrosiva esse, proptereaq; corpora cum effervescentia dissolvere, ex prædictis clarè patet Receptis. Nolite, forsitan de Adeptorum contra aquas fortes, omniaque Corrosiva passim declarantium dictis non satis instructi, ea vel spernere, vel de eis male sentire. Hæc illa sunt Menstrua, quibus Adepti antiqui tempora & labores abbreviarunt in suarum Tincturarum præparationibus; & Paracelsus Arcanorum Monarchatum iusto sibi titulo vindicavit, dum non solum abbreviationibus alchymicis, extremam ut dicimus manum admovit, verum insuper mineralia hæc menstrua, tanta cum dexteritate, in usum medicum introduxit, ut nullam jam amplius artis imperfectionem evitandi spem, discipulis ejus relictam esse videatur, uti libris sequentibus demonstrabitur. Præterea Menstrua hæc à Menstruis Vegetabilibus non differunt, nisi, quod eis vel spiritui Vini phil. superadditum sit Acidum; corrodingo Aridum & in minutiores particulas dividendo, Oleo soviæ sternens, ut citius & melius coire & permisceri queant, quæ tamen
remoto

remoto & dempto Acido in pristina redeunt
Menstrua Vegetabilia.

8.

Menstrua esse permanentia imò figi
unâ cum rebus dissolutis.

TAm spiritum Vini philos. quam Men-
strua ex eo confecta adhaerere rebus
in eis dissolutis ex superioribus constat
Menstruorum descriptionibus. Nallum sane
est Menstruorum excellentiam melius confir-
mans argumentum, quàm quòd homogenea
sint & permanentia cum rebus dissolutis; ad-
eòq; dissolventia cum dissolutis in tertium
quid ab utroq; differens, transmutabilia. Tan-
tum itaq; abest, ut Menstrua hæc sunt immu-
tabilia, ut etiam secundum totius Philosopho-
rum Turbæ edictum: Scilicet, Dissolutio
corporis est Coagulatio spiritus & vice versa.
Nihil in Chymia Adepta sit infallibilis. Hanc
autem Menstruorum permanentiam non so-
lum observastis in Menstruorum volatilisa-
tionibus sed quorundam etiam fixationibus,
ita spiritus Vini phil. fixationem habuistis in
Circulatis majoribus noni & vicesimi secun-
di Generum; sed plures invenietis tam in Me-
dicamentorum quàm Tincturarum Confe-
ctionibus.

Etionibus. Malè per analogiam veterum dicerentur Menstrua, nisi etiam transformarentur in Embrionis substantiam, & propriam præberent infanti nutritionem & augmentum. Spiritus Vini nostri totus quidem oleosus est, id est, combustibilis, at hic Aridis intimè commixtus, sit incombustibilis, ignisq; spernit violentiam: Humidus est etiam, adeoque fixationis incapax; ast partes quas continet humidiores & tenuiores separantur in fixationis opere à particulis magis oleosis jam concentratis. Ita observastis spiritum Vini phil. ut & Menstrua tam Vegetabilia quam mineralia in Salium harmoniacorum vel Sulphurum Naturæ præparationibus pro parte redigi in Aquam insipidam; pro parte verò rebus adherere in fundo relictis, & figi. Sed. Exempla præstantiora habebitis tam in secundo quam tertio libris.

9.

Menstrua dissolvendo non satiari, sed avidiora potius fieri, adeoque per dissolutiones tam in quantitate, quam qualitate augmentari.

SPIRITUS Vini nostri, etiam si omnium sit Menstruorum, Medicamentorum, Tinctu-

Tincturarum alchymicarum & Lapidum pretiosorum Basis, Radix, & Centrum; nihilominus tamen segniter, imò corpora tantum sibi homogenea utpote purè Oleosa, ut ipse purum Oleosum, dissolvit, idemq; sibi associat, & in suam propriam transmutat naturam, adeòq; sese hoc multiplicat modò. Quamprimum autem spiritus hic in arido-oleosum fuerit transmutatus, sub nomine Menstrui Vegetabilis simplicis dissolvit Arido-oleosa, id est, Sulphura vel Tincturas Regni mineralis, Arido puro in forma pulveris albi intacto & relicto, quibus Essentiis dicta Menstrua ceu Essentiae colliquari quidem, minimè verò satiari possunt, quia partium consimilium additio & multiplicatio est. Eadem autem Menstrua Vegetabilia ex simplicibus jam composita, non extrahunt ampliùs Tincturas & mineralium Essentias, sed totam horum corporum molem seu substantiam in oleum supernatans solvunt & transmutant, id quod Magisterium dicitur, hoc autem unà cum suo menstruo digestum tandem coincidit, unum fit, & menstruum vegetabile compositum inde multiplicat. Tyronibus pro Exemplo; spiritus Vini primi Generis Menstruum, acuatur oleo Nu-

ci

cis moschata, & hinc fit secundi Generis Menstruum; vel acuatur Melle, si velis menstruum tertii Generis: Quodlibet istorum menstruorum destilla cum sale armoniaco vulgi & habebis menstruum quarti; sed si desideres aliquod quinti Generis; alterutrum cohobacum sale Tartari, & accipies Acetum acerrimum Riplei; vel cum sale communi, & conficies sal circulatum Paracelsi. Aceto vel sale hoc cohoba Mercurium aliudve metallum per Alembicum, & menstrua hac vegetabilia simplicia transmutabis in menstrua vegetabilia composita octavi generis; ex quibus decimi Generis ulterius preparabis Menstrua solvendo & volatilisando in eis aliud quodvis metallum. Eandem habeas rationem de Menstruis mineralibus nostris. Communia vero ultra modum suae receptivitatis recipere nequeunt.

10.

Menstrua hac insimul esse secreta
libri secundi.

Nullum esse inter Menstrua Vegetabilia, quod non sit vel Essentia, vel Magisterium in hoc libro observastis, & fusius in medicamentorum ibidem preparationibus demonstrabitur. Menstrua vero mineralia eadem esse Medicamenta Acidis per-

C c

mixta

mixta & dissoluta; ex supradictis etiam annotatis eorum Receptis præsertim cum sequentibus medicamentorum descriptionibus collatis.

II.

Menstrua hæc insimul esse secreta
libri tertii.

Menstrua simplicia esse Philosophorum
Lapides nondum fermentatos: Composita autem esse Menstrua masculino semine commixta, adeoque Lapides volatiles & fermentatos partim modò clarum est ex eorum Receptis partim clarius ex secretis libri tertii.

12.

Menstrua hæc insimul esse secreta
libri quarti,

Menstrua hæc noctu lucere adeoque Luminaria perpetua: Præbere etiam materias pro perlis & lapidibus preciosis, &c. ipsa indicant Recepta, quod confirmabitur libro quarto.

R I P L E U S.

Cap. XIII. Philorcii.

Absque his Aquis parum proficimus in hac Arte, & qui has Aquas habuerit, de Artis complemento nullatenus dubitabit.

Catalo

CATALOGUS MENSTRUORUM.

I. Menstrua Vegetabilia simplicia ex Vino phil. tantum.

1. *Cælum Essentia, sive spiritus Vini Lullii.* p. 1.
2. *Essentia, anima, seu spir. Vini Rupefuisse.* 15
3. *Spiritus Vini Paracelsi.* 20
4. *Essentia Vini Guidonis.* 20

II. Menstrua Vegetabilia simplicia ex spiri- tu Vini phil. & Vegetabilibus Oleosis.

5. *Anima metallica Lullii.* 28
6. *Aqua Vitæ Paracelsi.* 36
7. *Alia ejusdem authoris.* 37
8. *Aqua Vitæ Ripleyi.* 40
9. *Aqua Vitæ composita Ripleyi.* 41

III. Menstrua Vegetabilia simplicia ex spiritu Vini phil. & salibus oleosis.

10. *Cælum mellissuum Parisini.* 54
11. *Spiritus Mellis Lullii.* 60
12. *Spiritus Tartari crudi Guidonis.* 62
13. *Spiritus Tartari crudi Paracelsi.* 63

IV. Menst. Vegetabilia simplicia ex spir. Vini phil. & salibus volatilibus.

14. *Spiritus salis armoniaci Trismosini.* 65
15. *Aqua salis armoniaci alia Trismosini.* 68
16. *Sulphur Gelativum Lullii.* 69

V. Menstrua Vegetabilia simplicia ex spir. Vini phil. & salibus fixis.

17. *Cælum Vegetabile Lullii.* 80

Cc 2

Sal

CATALOGUS MENSTRUORUM.

<i>Sal Tartari volatile Lullii.</i>	84
28. <i>Spiritus Vini Basilii.</i>	92
29. <i>Spiritus Vini igneus Basilii.</i>	94
20. <i>Spiritus Calcis vivæ Basilii.</i>	97
21. <i>Spiritus Calcis vivæ simplex Basilii.</i>	100
22. <i>Spiritus Vini Tartarizatus Basilii.</i>	102
23. <i>Acetum accerrimum Veg. Ripley.</i>	104
24. <i>Aqua fortissima de Rupe scissa.</i>	106
25. <i>Mercurius Vegetabilis acuat. sale Tartari Lullii.</i>	107
26. <i>Menstrua Veget. de 3. individuis Lullii.</i>	109
27. <i>Circulatum minus Paracelsi.</i>	116
28. <i>Spiritus salis dulcis Basilii.</i>	125
V L. <i>Menstrua Veg. simplicia ex spiritu Vini phil. & Tartaro Vini phil.</i>	
29. <i>Cælum Vinosum Parisini.</i>	128
30. <i>Cælum Vinosum Lullii.</i>	134
<i>Sal harmoniacum Vegetabile Parisini.</i>	138
<i>Sal harmoniacum Veget. Lullii.</i>	142
<i>Aliud Lullii.</i>	143
<i>Sal harmoniacum animale Lullii.</i>	150
<i>Sal harmoniacum Vegetabile per accur.</i>	160
<i>Lullii.</i>	161
<i>Aliud Lullii.</i>	161
31. <i>Cælum Vegetabile circulatum Lullii.</i>	164
32. <i>Menstruum Vegetabile minus Lullii.</i>	166
33. <i>Menstruum Veget. per deliquium Lullii.</i>	168
33. <i>Men-</i>	

CATALOGUS MENSTRUORUM.

34. Mercurius Vegetabilis Lullii.	170
35. Aqua Vitæ rectificata Lullii.	172
36. Circulatum minus Guidonis.	174
37. Cælum animale Parisini.	175
VII. Menstrua Veg. composita ex Menstruis Vegetabilibus simplicibus.	
38. Circulatum majus Guidonis.	185
39. Menstruum acutum Guidonis.	185
40. Cælum majus Parisini.	186
VIII. Menstrua Vegetabilia composita ex Menstruis Vegetabilibus simplicibus & Mercurio vel reliquis metallis.	
41. Ignis Gehennæ Trismosini.	194
42. Mercurius alchymicus Ripley.	200
43. Aqua Mercurii exaltata Ripley.	201
44. Aqua gloriosa Argenti vivi Lullii.	203
45. Menstruum incalcinatum Lullii.	204
46. Aqua mercurialis per tria vasa Lullii.	205
Sal harmoniacum mercuriale Lullii.	210
47. Menstr. pro Lapidibus pretiosis Lullii.	217
48. Menstruum lunare Lullii.	218
49. Circulatum majus Lullii.	220
50. Circulatum majus Parisini.	224
IX. Menstrua Vegetabilia composita ex Menstruis Vegetabilibus simplicibus & rebus tingentibus prius fixatis.	
51. Circulatum majus Paracelsi.	246
Cc 3	X. Men-

CATALOGUS MENSTRUORUM.

X. Menstrua Vegetabilia composita ex Menstruis Vegetabilibus compositis & corporibus metallicis.

52. Menstruum Neapolitanum Lullii. 259
 53. Menstruum pretiosum pro perlis Lullii. 263
 54. Menstr. mercuriale compositum Lullii. 264
 55. Spiritus Mercurii dulcis Basilii. 267
 56. Menstruum incalcinatum Parisini. 269

XI. Menstrua Vegetabilia composita graduata, ex Menstr. Vegetabilibus compositis, Coeli & Terræ influentiis, imprægnatis.

57. Aqua æthereæ & terrestres Lullii. 276

XII. Menstrua Vegetabilia composita summè graduata ex Menstruis Vegetabilibus compositis graduatis.

58. Limi ætherei & Terrestris Lullii. 293

XIII. Menstrua mineralia simplicia ex materia Vini phil. tantum.

59. Leo viridis Ripley. 310
 60. Menstruum ex Gummi Adrop Ripley. 314
 61. Menstruum ex Plumbo rubeo Ripley. 324
 62. Menstruum fetens simplex Ripley. 327
 63. Menstruum sericonis Ripley. 329
 64. Leo viridis Rogeri Baconis. 349
 65. Leo viridis Paracelsi. 36

66. Men-

CATALOGUS MENSTRUORUM.

66. Menstruum fatens ex Atrop & Vitriolo
Ripley. 362
67. Menstruum fatens ex Vitriolo azoqueo &
Nitro Lullii. 362
68. Aqua calcinans omnia corpora Lullii. 366
69. Menstruum fatens ad metalla in Argen-
tum vivum Lullii. 368
70. Menstruum fatens ex vitriolo azoqueo vi-
triolo com. & Nitro Ripley. 369
- XIV. Menstrua mineralia simplicia ex acidis
vel falsis salium Essentiis.
71. Aqua vel Oleum salis Paracelsi. 384
72. Alia ejusdem Authoris. 389
- Viride salis Basilii. 391
- XV. Menstrua mineralia simplicia ex spiritu
Vini phil. & spiritibus acidis.
73. Aqua fortis cum spiritu Vini mixta Pa-
racelsi. 403
74. Alia Tritheimii, 404
75. Acetum cum spiritu Vini mixtum Bas. 405
76. Spiritus salis Basilii. 407
77. Spiritus salis Guidonis. 408
78. Aqua fortis cum spir. vini mixta Lullii. 409
79. Alia Anonymi. 410
- XVI. Menstrua mineralia simplicia ex Aceto
phil. & salibus volatilibus.
80. Oleum salis armoniaci Guidonis. 414
- Si. Aqua

CATALOGUS MENSTRUORUM.

81. <i>Aqua salis armoniaci Isaaci.</i>	417
XVII. Menstrua mineralia simplicia ex Aceto phil. & salibus fixis non tingentibus.	
82. <i>Aqua Comedens Paracelsi.</i>	420
83. <i>Aqua fixativa Tritheimii.</i>	422
84. <i>Aqua mirabilis Isaaci.</i>	423
85. <i>Aqua Resuscitativa Basilii.</i>	424
86. <i>Aqua fallabri Paracelsi.</i>	425
XVIII. Menstrua mineralia simplicia ex sale armoniaco Vegetab. & Acidis non tingentibus.	
87. <i>Aqua fortis Isaaci.</i>	430
88. <i>Aqua Regis Ripleyi.</i>	438
89. <i>Balneum Regis Basilii.</i>	439
90. <i>Aqua philosophica Basilii.</i>	440
91. <i>Aqua fortis fortissima Paracelsi.</i>	442
92. <i>Aqua Regis Guidonis.</i>	443
93. <i>Aqua Regis Lullii.</i>	444
XIX. Menstrua mineralia composita ex spiri- tu Vini phil. & Acidis tingentibus.	
94. <i>Spiritus Vitrioli cum spiritu vini phil. mixtus Lullii.</i>	448
95. <i>Butyrum Antimonii cum spiritu vini phil. mixtum Basilii.</i>	451
96. <i>Aqua quarta Gradationis Paracelsi.</i>	452
97. <i>Aqua sexta Gradationis Paracelsi.</i>	453
XX. Men-	

CATALOGUS MENSTRUORUM.

XX. Menstrua mineralia composita ex spiritu Vini phil. & salibus & rebus tingentibus.

98. Oleum vitrioli Basilii.	463
99. Menstruum ex vitriolo Basilii.	470
100. Menstruum minerale Isaaci.	471
101. Menstruum fatens ex vitriolo & cinabrio Lullii.	472
102. Aliud ejusdem Authoris.	472
103. Menstruum fatens ex vitriolo cinabrio & Nitro Lullii.	473
104. Menstruum fatens ex Vitriolo Nitro, Alu- mine, Tartaro, Antimoni Lulliani.	474
105. Aqua solvens ad rubeum Isaaci.	477
106. Alia.	477
107. Alia.	478
108. Aqua solvens ad album Isaaci.	479
109. Alia.	480
110. Aqua rubra lucens Isaaci.	480
111. Aqua rubra noctu lumen emittens.	483
112. Aqua fortis rubra & lucens.	484

XXI. Menstrua mineralia composita ex Men- struis mineralibus simplicibus & Mercu- rio, vel reliquis metallis.

113. Spiritus Veneris Basilii.	489
114. Aqua Paradisi Isaaci.	495
115. Acetum mercuriale Trismosini.	499
116. Aqua mercurialis ejusdem.	500
117. Aqua	

CATALOGUS MENSTRUORUM.

- 117. *Aqua mercurialis Alberti Magni.* 500
- 118. *Aqua mercurialis Paracelsi.* 501
- 119. *Menstruum fatens mercuriale Lullii.* 501
- 120. *Leo viridis mercurialis Riplei.* 501
- 121. *Menstruum fatens Lunare Lullii.* 500
- 122. *Menstruum fatens Solare Lullii.* 501
- 123. *Acetum Philosophorum ex Mercurio ar-*
genti Isaaci. 501

XXII. Menstrua mineralia composita ex Menstruis mineralibus simplicibus & rebus tingentibus prius fixatis.

- 124. *Menstruum Veneris Isaaci.* 511
- 125. *Menstruum Vitrioli Isaaci.* 511
- 126. *Circulatum majus Isaaci.* 53
- 127. *Oleum Vitrioli noctu lucens Trismosini.* 531
- 128. *Circulatum majus Riplei.* 54
- 129. *Acetum acerrimum metallicum Ripl.* 54
- 130. *Circulatum majus è sulphure Isaaci.* 54.

XXIII. Menstrua mineralia composita ex Menstruis mineralibus compositis, & cor- poribus metallicis.

- 131. *Oleum Martis & Veneris Basilii.* 55
- 132. *Spiritus Mercurii universalis ex Vitriol*
Basilii. 55
- 133. *Oleum Martis & Veneris sulphure & sal*
solis acuatum Basilii. 56.

134. *Spir*

CATALOGUS MENSTRUORUM.

34. Spiritus mercurii universalis sulphure & sale Lunæ acuat us Basilii. 568
35. Spiritus mercurii universalis sulphure Solis & Lunæ acuat us Basilii. 569
36. Spiritus mercurii universalis sulphure Solis & Martis acuat us Basilii. 570
37. Spir. merc. universalis sulphure Solis, Martis & Antim. acuat us Bas. 570
38. Sp. merc. universalis sulphure Martis, Jovis, & Saturni acuat us Bas. 571
39. Aqua mercur. ad ruberū composita Isaaci. 572
40. Aqua Philos. ex tribus spir. Isaaci. 573
41. Aqua composita Argenti Lullii. 575
42. Menstruum fetens Lunare Essentiā Solis acuat um Lullii. 579
- XXIV. Menstrua mineralia composita ex Menstruis mineralibus & Menstruis Vegetabilibus invicem commixtis.
43. Ignis Vegetabilis solutus in Aquā calcinativā Lullii. 581
44. Cælum Vegetabile solutum in Menstruo minerali Lullii. 582
45. Glacies ex menstruo Vegetabili & minerali composita Lullii. 583
46. Aqua mirabilis Riplei. 584
47. Menstruum fetens sale harmoniaco Vegetabili acuat um Lullii. 586
148. Men-

CATALOGUS MENSTRUORUM.

148. Menstruum fetens lunare jale harmoni-
aco veget. acuatum Lullii. 586
149. Spiritus Mercurii universalis cum spiri-
tu Vini igneo mixtus Bas. 587
150. Menstruum mixtum Paracelsi. 587

Adeptorum scripta nondum impressa, ab Ar-
tis Mæcenatibus, Fautoribus & Amicis in
commune bonum mihi impertita.

Liber de materia Vegetabili Lullii.

*De Magisterio sive de investigatione secreti oc-
cult Lullii: ab illustri Dn. Roberto Boyle*

*Liber secretus, sive an Epitome of the Treasu-
re of Health Edoardi Generosi innominat
Angli à D. D. Dickenson R. M. Britan
Archiatro.*

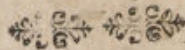
*Epistole Michaelis Sendivogii à D. D. Fabro
R. M. Brit. Medico ordinario.*

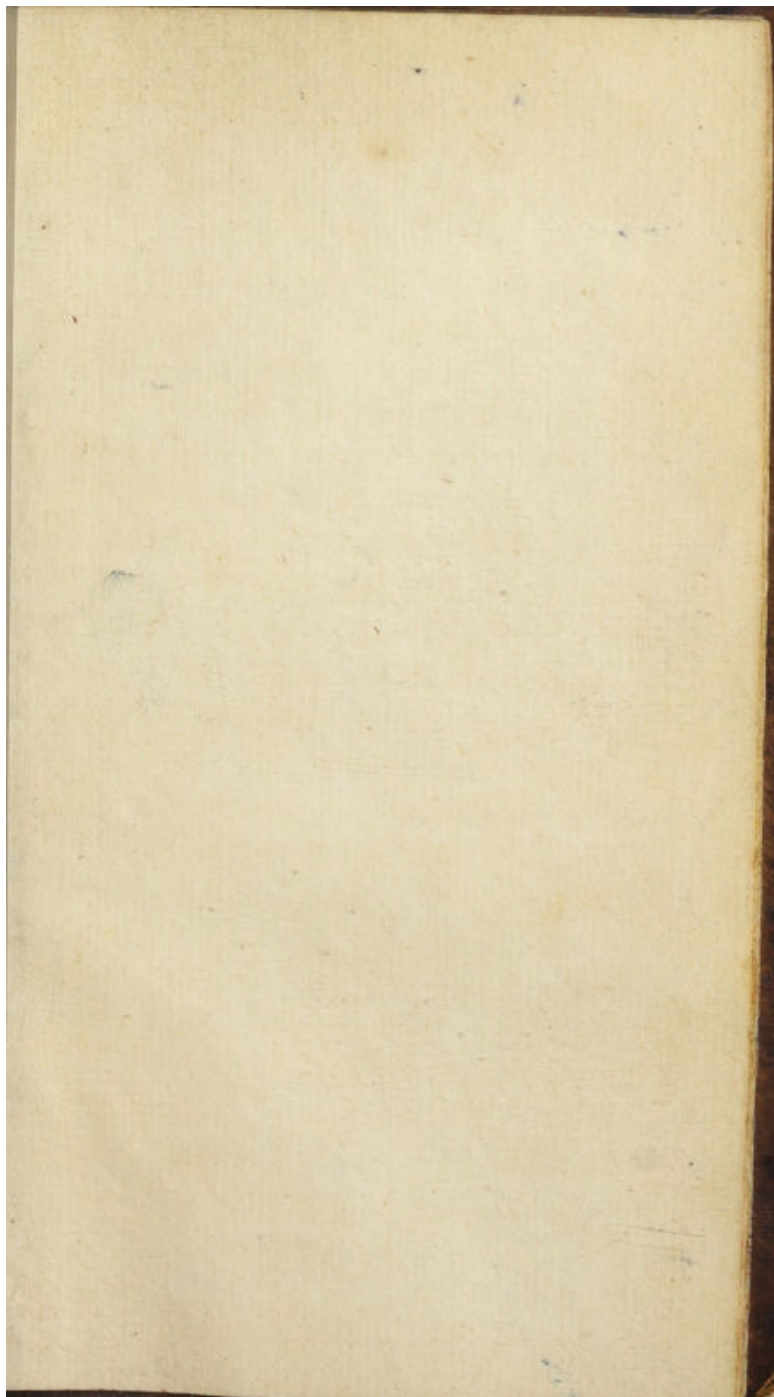
*Tractatus Cornelii Hie à D. D. Rosino, Medico
Ipswichensi.*

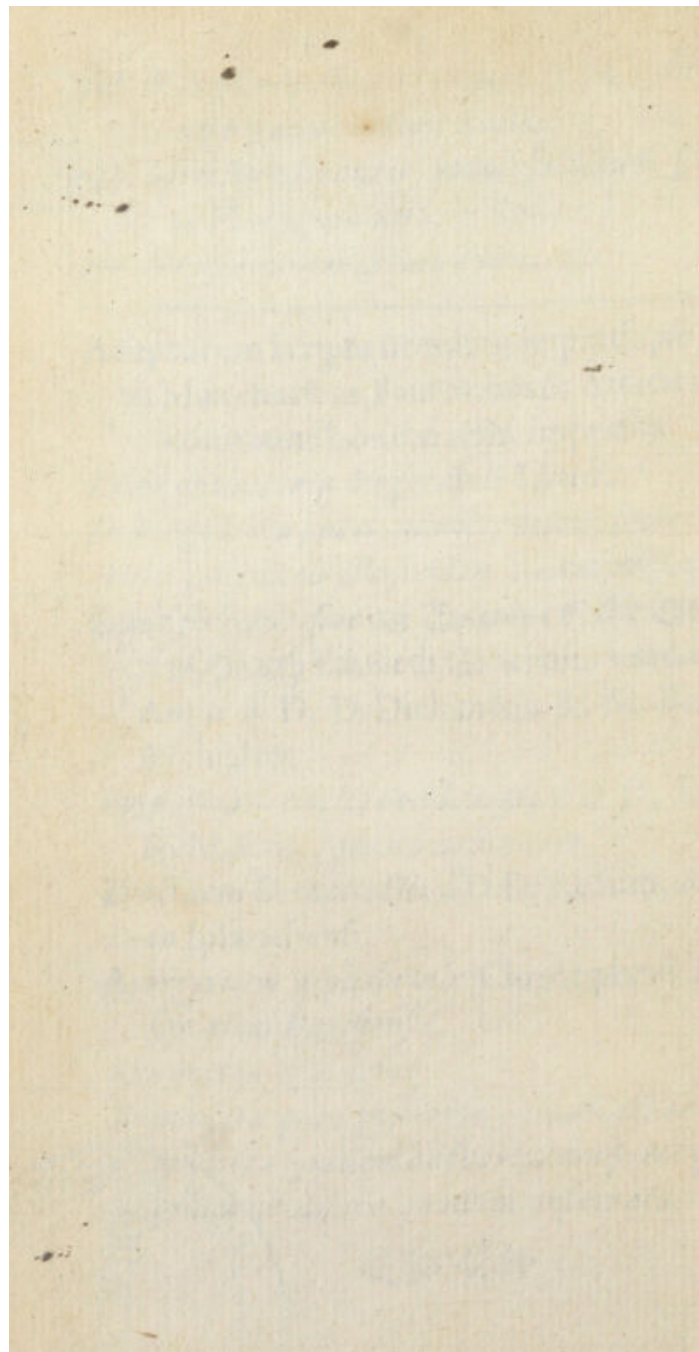
*Apertorium alphabetale Christophori Para-
sini alias Parisiensis.*

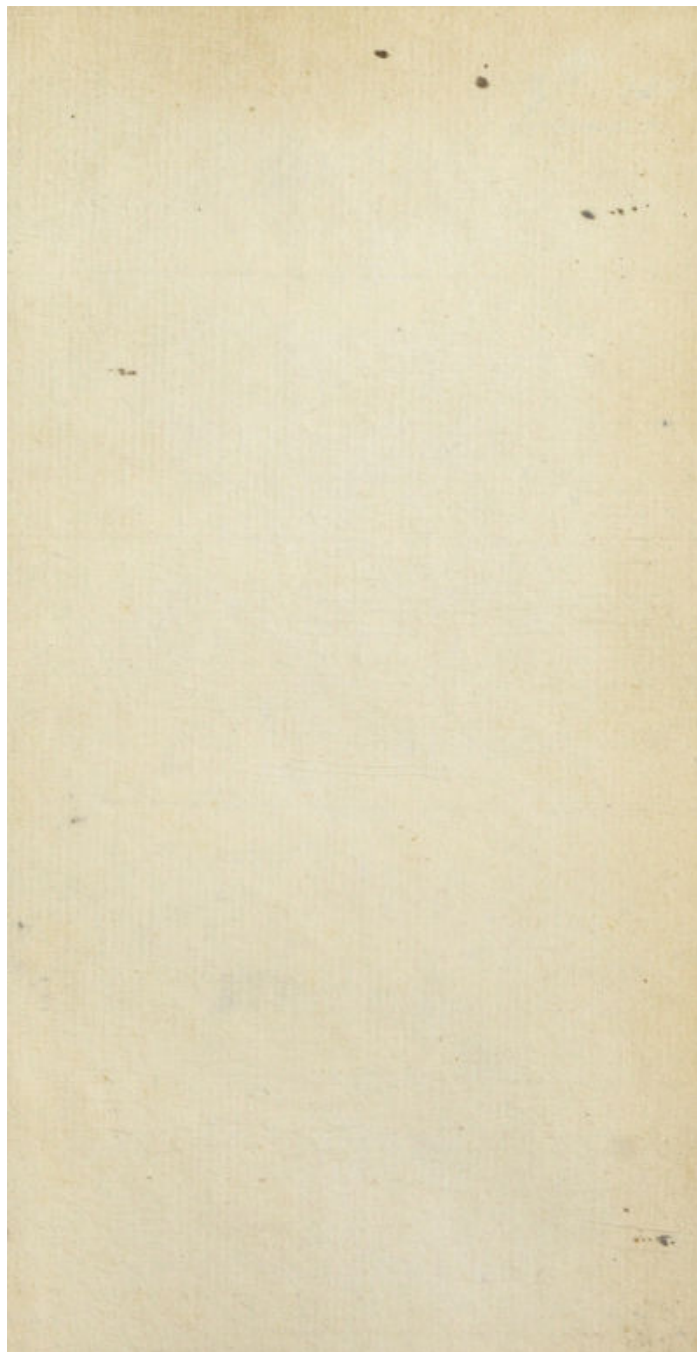
Summetta Ejusdem.

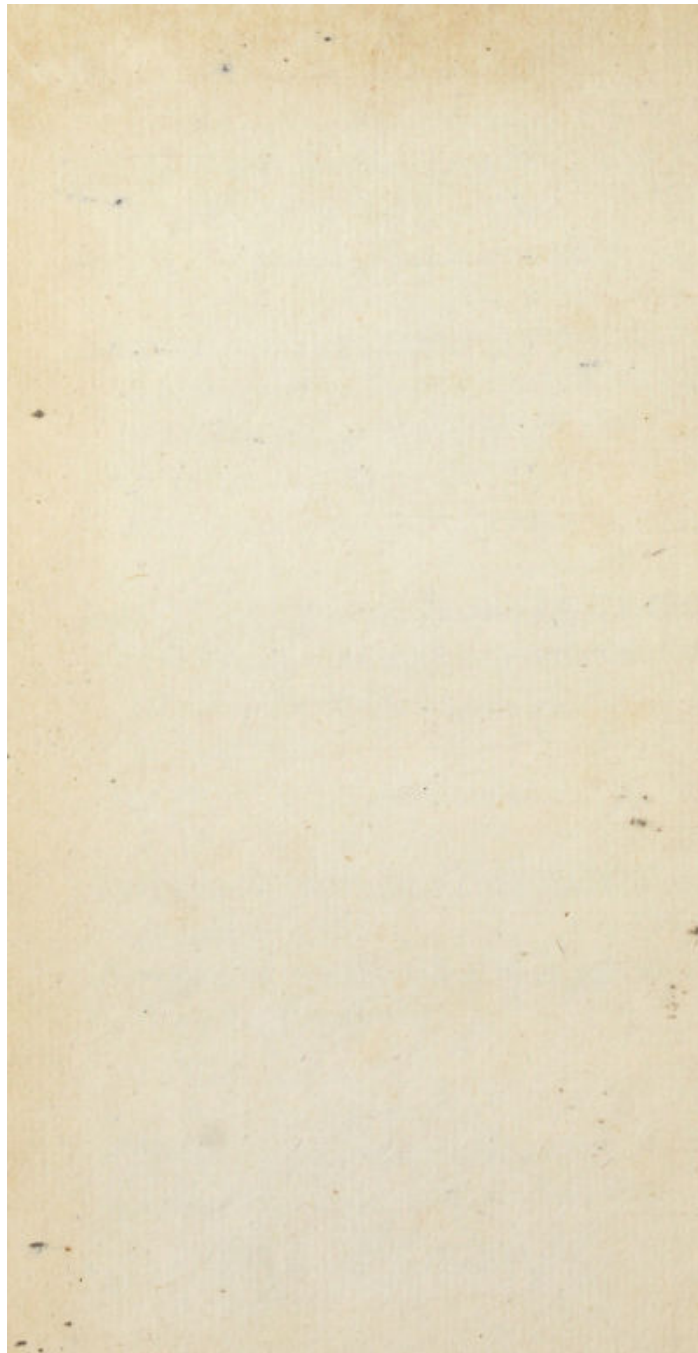
*Summetta pars posterior, alias Cithara ve-
nioletta ejusdem authoris, tam prece quàm
pretio ab Amico quodam impetrata.*

3th 10

377

